

***ANG
BAG-ONG
PAKIGSAAD***

Pinasikad sa Teksto
Gikan sa
Authorized Version

ANG BAG-ONG PAKIGSAAD

Pinasikad sa Teksto
Gikan sa
Authorized Version

April 2004
Fourth Edition
First Printing

Published by:

**Filipino Resource for Evangelism and Edification (FREE), Inc.
Iligan City, Philippines
Tel. No. (063)223-7827**

ANG MAAYONG BALITA SUMALA NI

MATEO

KAPITULO 1

ANG basahon sa kaliwatan ni Jesus Cristo, ang lalaking anak ni David, ang lalaking anak ni Abraham.

2 Si Abraham nanganak ni Isaac; ug si Isaac nanganak ni Jacob; ug si Jacob nanganak ni Judas ug sa iyang mga lalaking igsoon;

3 Ug si Judas nanganak ni Fares ug Zara diha kang Tamar; ug si Fares nanganak ni Esrom; ug si Esrom nanganak ni Aram;

4 Ug si Aram nanganak ni Aminadab; ug si Aminadab nanganak ni Naasson; ug si Naasson nanganak ni Salmon;

5 Ug si Salmon nanganak ni Booz diha kang Racab; ug si Booz nanganak ni Obed diha kang Ruth; ug si Obed nanganak ni Jesse;

6 Ug si Jesse nanganak ni David ang hari; ug si David ang hari nanganak ni Solomon diha kaniya nga kanhi asawa ni Urias;

7 Ug si Solomon nanganak ni Roboam; ug si Roboam nanganak ni Abia; ug si Abia nanganak ni Asa;

8 Ug si Asa nanganak ni Josafat; ug si Josafat nanganak ni Joram; ug si Joram nanganak ni Ozias;

9 Ug si Ozias nanganak ni Joatam; ug si Joatam nanganak ni Acaz; ug si Acaz nanganak ni Ezekias;

10 Ug si Ezekias nanganak ni Manasses; ug si Manasses nanganak ni Amon; ug si Amon nanganak ni Josias;

11 Ug si Josias nanganak ni Jeconias ug sa iyang mga igsoong lalaki, sa hapit na ang panahon nga sila gidala palayo ngadto sa Babilonia:

12 Ug human sila gidala ngadto sa Babilonia, si Jeconias nanganak ni Salatiel; ug si Salatiel nanganak ni Zorobabel;

13 Ug si Zorobabel nanganak ni Abiud; ug si Abiud nanganak ni Eliakim; ug si Eliakim nanganak ni Azor;

14 Ug si Azor nanganak ni Sadoc; ug si Sadoc nanganak ni Acim; ug si Acim nanganak ni Eliud;

15 Ug si Eliud nanganak ni Eleazar; ug si Eleazar nanganak ni Mattan; ug si Mattan nanganak ni Jacob;

16 Ug si Jacob nanganak ni Jose ang bana ni Maria, diha kang kinsa natawo si Jesus, kinsa gitawag nga Cristo.

17 Busa ang tanang kaliwatan gikan ni Abraham ngadto ni David napulo ug upat ka kaliwatan; ug gikan ni David hangtud sa pagdala pahilayo ngadto sa Babilonia napulo ug upat ka kaliwatan; ug gikan sa pagdala pahilayo ngadto sa Babilonia hangtud ni Cristo napulo ug upat ka kaliwatan.

18 Karon ang pagkatawo ni Jesus Cristo nahitabo sa ingon niini nga paagi: Sa diha nga ang iyang inahan nga si Maria kaslonon ngadto ni Jose, sa wala pa sila magtipon, siya nakaplagan nga nagsamkon sa bata tungod sa Balaang Espiritu.

19 Unya si Jose nga iyang bana, ingon nga usa ka matarung nga tawo, ug dili buot mohimo kaniya nga panag-ingnan sa katawhan, nakahumahuha sa pagsalikway kaniya sa tago.

20 Apan samtang siya naghumahuna niining mga butanga, tan-awa, ang anghel sa Ginoo mipakita ngadto kaniya diha sa usa ka damgo, nga nagaingon, Jose, ikaw nga lalaking anak ni David, ayaw kahadlok sa pagdawat ni Maria nga imong asawa: kay kanang gipanamkon diha kaniya iya sa Balaang Espiritu.

21 Ug siya magahimugso sa usa ka lalaking anak, ug ikaw magatawag

sa iyang ngalan nga JESUS: kay siya moluwas sa iyang katawhan gikan sa ilang mga sala.

22 Karon kining tanan nahitabo, aron matuman kining gikasulti sa Ginoo pinaagi sa profeta, nga nagaingon,

23 Tan-awa, usa ka birhen magasamkon sa usa ka bata, ug magahimugso sa usa ka lalaking anak, ug sila magtawag sa iyang ngalan Emmanuel, nga ang hubad, ang Dios uban kanato.

24 Unya si Jose sa diha nga gibangon gikan sa pagkatulog mihimo ingon sa gisugong kaniya sa anghel sa Ginoo, ug gidawat niya ang iyang asawa:

25 Ug wala mohilabot kaniya hangtud nga siya nakahimugso sa iyang kinamagulangan nga lalaking anak: ug siya mitawag sa iyang ngalan nga JESUS.

KAPITULO 2

KARON sa diha nga si Jesus natawo sa Betlehem sa Judea sa mga adlaw ni Herod ang hari, tan-awa, dihay miabot nga manggialamon nga mga tawo gikan sa silangan ngadto sa Jerusalem,

2 Nga nagaingon, Hain ba siya nga natawo nga Hari sa mga Judio? kay kami nakakita sa iyang bituon sa silangan, ug nanganhi aron sa pagsimba kaniya.

3 Sa diha nga si Herod ang hari nakadungog niining mga butanga, siya nasamok, ug ang tibuok Jerusalem uban kaniya.

4 Ug sa diha nga siya nakatigom pagtingob sa tanang pangulong mga pari ug mga escriba sa katawhan, siya misukna kanila kon asa gayud si Cristo matawo.

5 Ug sila miingon ngadto kaniya, Sa Betlehem sa Judea: kay mao kini ang nahisulat pinaagi sa profeta,

6 Ug ikaw Betlehem, sa yuta sa Juda, dili mao ang pinakagamay sa mga prinsipal sa Juda: kay gikan kanimo moabot ang usa ka Gobernador, nga magadumala sa akong katawhan nga Israel.

7 Unya si Herod, sa diha nga siya sa pribado nakapatawag sa manggialamon nga mga tawo, nangutana kanila sa tukma unsa nga panahon ang bituon mipakita.

8 Ug siya mipadala kanila ngadto sa Betlehem, ug miingon, Pangadto ug pangitaa nga makugihon ang gamay nga bata; ug sa diha nga kamo makakaplag kaniya, dalhi ako og pulong pag-usab, aron ako moadto ug mosimba usab kaniya.

9 Sa diha nga sila nakadungog sa hari, sila migikan; ug, tan-awa, ang bituon, nga ilang nakita sa silangan, miuna kanila, hangtud kini miabot ug mihunong sa ibabaw diin ang gamay nga bata nahimutang.

10 Sa diha nga sila nakakita sa bituon, sila nangalipay uban sa hilabihan kadaku nga kalipay.

11 Ug sa diha nga sila miabot sulod sa balay, sila nakakita sa gamay nga bata uban ni Maria nga iyang inahan, ug nanghapa, ug misimba kaniya: ug sa diha nga sila nakaabli sa ilang mga bahandi, sila mihalad ngadto kaniya sa mga gasa; bulawan, ug frankinsenso, ug mirra.

12 Ug ingon nga napasidan-an sa Dios diha sa usa ka damgo nga sila kinahanglan dili mobalik ngadto ni Herod, sila migikan ngadto sa ilang kaugalingon nga nasud sa lain nga dalan.

13 Ug sa diha nga sila nakagikan, tan-awa, ang anghel sa Ginoo nagapakita ngadto ni Jose diha sa usa ka damgo, nga nagaingon, Bangon, ug dad-a ang gamay nga bata ug ang iyang inahan, ug ikyas ngadto sa Ehipto, ug didto ikaw hangtud nga ako modala kanimo og pulong: kay si Herod mangita sa gamay nga bata aron sa pagpatay kaniya.

14 Ug sa diha nga siya mibangon, siya mikuha sa gamay nga bata ug iyang inahan nianang gabhiona, ug migikan ngadto sa Ehipto:

15 Ug didto hangtud sa kamatayon ni Herod: aron kini matuman ang nasulti sa Ginoo pinaagi sa profeta, nga

nagaingon, Gikan sa Ehipto ako nagtawag sa akong lalaking anak.

16 Unya si Herod, sa diha nga siya nakakita nga siya gibinuangan sa manggialamon nga mga tawo, napungot sa hilabihan, ug mipadala, ug mipapatay sa tanang mga bata nga didto sa Bethlehem, ug sa tanan nga kayutaan niini, gikan sa duha ka tuig ang panuigon ug paubos, sumala sa panahon nga siya tukma nga nakapangutana sa manggialamon nga mga tawo.

17 Unya natuman ang nasulti pinaagi ni Jeremias ang profeta, nga nagaingon,

18 Sa Rama dihay usa ka tingog nga nadungog, pagbangotan, ug pagdangoyngoy, ug dakung kasub-anan, si Raquel nagadangoyngoy alang sa iyang kabataan, ug dili buot nga lipayon, tungod kay sila wala na.

19 Apan sa diha nga si Herod patay na, tan-awa, usa ka anghel sa Ginoo nagapakita diha sa usa ka damgo ngadto ni Jose sa Ehipto,

20 Nga nagaingon, Bangon, ug dalha ang gamay nga bata ug ang iyang inahan, ug adto ngadto sa yuta sa Israel: kay sila patay na nga nagapangita sa kinabuhi sa gamay nga bata.

21 Ug siya mibangon, ug midala sa gamay nga bata ug sa iyang inahan, ug miabot ngadto sa yuta sa Israel.

22 Apan sa diha nga siya nakadungog nga si Arquelao mihari sa Judea puli sa iyang amahan nga si Herod, siya nahadlok sa pag-adto didto: hinuon, ingon nga napasidan-an sa Dios diha sa usa ka damgo, siya mitipas ngadto sa mga bahin sa Galilea:

23 Ug siya nahiaobot ug mipuyo sa usa ka syudad nga gitawag og Nazaret: aron kini matuman ang nasulti pinaagi sa mga profeta, Siya pagatawgon nga usa ka Nazareno.

KAPITULO 3

NIADTO nga mga adlaw miabot si Juan ang Baptis, nga nagawali diha sa kamingawan sa Judea,

2 Ug nagaingon, Paghinulsol kamo: kay ang gingharian sa langit haduol na.

3 Kay kini siya mao ang nahisgotan pinaagi ni profeta Esaias, nga nagaingon, Ang tingog sa usa nga nagasinggit diha sa kamingawan, andama ninyo ang dalan sa Ginoo, himoa ang iyang mga agianan nga matul-id.

4 Ug ang maong Juan nagsul-ob sa iyang sapot gikan sa balhibo sa kamel, ug usa ka bakos nga hinimo sa panit palibot sa iyang hawak; ug ang iyang pagkaon mga dulon ug ihalas nga dugos.

5 Unya miadto ngadto kaniya ang Jerusalem, ug ang tibuok Judea, ug ang tanang dapit palibot sa Jordan,

6 Ug gibaptismohan niya diha sa Jordan, nga nagasugid sa ilang mga sala.

7 Apan sa diha nga siya nakakita nga daghan sa mga Fariseo ug mga Saduceo nangadto sa iyang baptismo, siya miingon ngadto kanila, O kaliwat sa mga halas nga malala, kinsa ang nagpasidaan kaninyo sa paglikay gikan sa kapungot nga umaabot?

8 Busa pagdala og mga bunga nga nahiangay alang sa paghinulsol:

9 Ug ayaw paghunahuna sa pag-ingon sulod sa inyong mga kaugalingon, Kami nakaangkon ni Abraham nga among amahan: kay ako mag-ingon nganha kaninyo, nga ang Dios makahimo niini nga mga bato sa pagpasanay og mga anak ngadto ni Abraham.

10 Ug karon usab ang atsa gikataon na ngadto sa gamot sa mga kahoy: busa ang matag kahoy nga wala nagapamunga og maayong bunga giputol, ug giitsa ngadto sa kalayo.

11 Ako sa pagkatinuod nagabaptismo kaninyo pinaagi sa tubig ngadto sa paghinulsol: apan siya nga nagaabot sunod kanako labi pang gamhanan kay kanako, kansang sapatos ako dili takos sa pagbitbit: siya mobaptismo kaninyo pinaagi sa Balaang Espiritu, ug pinaagi sa kalayo:

12 Kansang igpapalid anaa sa iyang kamot, ug siya sa hingpit mohinlo sa iyang giokan, ug motigom sa iyang trigo ngadto sa kamalig; apan siya mosunog sa tahop pinaagi sa walay pagkapalong nga kalayo.

13 Unya miabot si Jesus gikan sa Galilea ngadto sa Jordan didto ni Juan, aron magpabaptismo kaniya.

14 Apan si Juan mipugong kaniya, nga nagaingon, Ako nanginahanglan nga pagabaptismohan mo, ug mianhi ka hinuon kanako?

15 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Tugoti kini sa pagkakaran: kay susama niini ang nagahimo kanato sa pagtuman sa tibuk nga pagkamatarung. Unya siya mitugot kaniya.

16 Ug si Jesus, sa diha nga siya nabaptismohan, mihaw-as dayon gikan sa tubig: ug, tan-awa, ang mga langit giablihan ngadto kaniya, ug siya nakakita sa Espiritu sa Dios nga nagakunsad sama sa usa ka salampati, ug nagatugpa nganha kaniya:

17 Ug tan-awa usa ka tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Kini ang akong pinalangga nga Anak, kang kinsa ako nahimuot pag-ayo.

KAPITULO 4

UNYA si Jesus gipatungas sa Espiritu ngadto sa kamingawan aron pagatintalon sa yawa.

2 Ug sa diha nga siya nakapuasa na sulod sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii, siya sa pagkahuman gigutom.

3 Ug sa diha nga ang maninintal miabot ngadto kaniya, siya miingon, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, imando nga kining mga bato mahimo nga tinapay.

4 Apan siya mitubag ug miingon, Kini nahisulat, Ang tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, apan pinaagi sa matag pulong nga nagagawas gikan sa baba sa Dios.

5 Unya ang yawa nagadala kaniya ngadto sa balaang syudad, ug

nagapahiluna kaniya sa pinakahabog nga bahin sa templo,

6 Ug nagaingon ngadto kaniya, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, ihulog ang imong kaugalingon sa ubos: kay kini nahisulat, Siya magahatag sa iyang mga anghel sa sugo mahitungod kanimo: ug diha sa ilang mga kamot sila magasapnay kanimo, basin sa bisan unsa nga panahon mabusdak ang imong tiil ngadto sa usa ka bato.

7 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Kini nahisulat pag-usab, Dili ka magtintal sa Ginoo nga imong Dios.

8 Usab, ang yawa nagadala kaniya ngadto sa usa ka hilabihan kahabug nga bukid, ug nagapasundayag kaniya sa tanang mga gingharian sa kalibutan, ug sa himaya nila;

9 Ug nagaingon ngadto kaniya, Tanan kini nga mga butang akong ihatag kanimo, kon ikaw mohapa ug mosimba kanako.

10 Unya si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Pahawa ka dinhi, Satanas: kay kini nahisulat, Ikaw magsimba sa Ginoo nga imong Dios, ug kaniya lamang ikaw mag-alagad.

11 Unya ang yawa nagabiya kaniya, ug, tan-awa, mga anghel miabot ug mialagad ngadto kaniya.

12 Karon sa diha nga si Jesus nakadungog nga si Juan gibalhog sa bilanggongan, siya migikan ngadto sa Galilea;

13 Ug sa pagbiya sa Nazaret, siya miabot ug mipuyo sa Capernaum, nga anaa sa daplin sa dagat, sa mga utlanan sa Zabulon ug sa Neftalim:

14 Aron kini matuman nga nasulti ni Esaias ang profeta, nga nagaingon,

15 Ang yuta ni Zabulon, ug ang yuta ni Neftalim, agianan paingon sa dagat, unahan sa Jordan, Galilea sa mga Hentil;

16 Ang katawhan nga nanaglingkod diha sa kangitngit nakakita sa daku nga kahayag; ug ngadto kanila nga nanaglingkod diha sa dapit ug landong sa kamatayon ang kahayag misidlak.

17 Gikan niadto nga panahon si Jesus misugod sa pagwali, ug sa pag-ingon,

Paghinulsol: kay ang gingharian sa langit haduol na.

18 Ug si Jesus, nagalakaw sa daplin sa dagat sa Galilea, nakakita sa duha ka managsoon, si Simon nga gitawag og Pedro, ug si Andreo nga iyang igsoon, nga nagataktak sa usa ka pukot ngadto sa dagat: kay sila mga mangingisda.

19 Ug siya nagaingon ngadto kani-la, Sunod kanako, ug ako magahimo kaninyo nga mga mangingisda og mga tawo.

20 Ug sila mibiya dayon sa ilang mga pukot, ug misunod kaniya.

21 Ug sa pagpadayon gikan didto, siya nakakita sa laing duha ka managsoon, si Jacobo nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga iyang igsoon, diha sa usa ka sakayan uban ni Zebedeo nga ilang amahan, nga nagpuna sa ilang mga pukot; ug siya mitawag kanila.

22 Ug sila dihadiha mibiya sa sakayan ug sa ilang amahan, ug misunod kaniya.

23 Ug si Jesus milibot sa tibuok Galilea, nga nagapanudlo sulod sa ilang mga sinagoga, ug nagawali sa maayong balita sa gingharian, ug nagapangayo sa tanang matang sa sakit ug sa tanang matang sa balatian nga diha sa katawhan.

24 Ug ang iyang kabantug miabot sa tanang bahin sa tibuok Syria: ug sila midala ngadto kaniya sa tanang masakiton nga mga tawo nga gitakboyan sa nagkalainlain nga mga balatian ug mga pag-antos, ug kadtong gisudlan og mga yawa, ug kadtong mga buang, ug kadtong adunay paralisis; ug siya miayo kanila.

25 Ug dihay misunod kaniya nga dagkung mga panon sa katawhan gikan sa Galilea, ug gikan sa Decapolis, ug gikan sa Jerusalem, ug gikan sa Judea, ug gikan sa unahan sa Jordan.

KAPITULO 5

UG sa pagkakita sa mga panon, siya umitngas ngadto sa usa ka bukid:

ug sa diha nga siya nahiluna, ang iyang mga tinun-an miduol ngadto kaniya:

2 Ug siya miabli sa iyang baba, ug nagtudlo kanila, nga nagaingon,

3 Bulahan ang mga kabus sa espiritu: kay ila ang gingharian sa langit.

4 Bulahan sila nga nagsubo: kay sila pagalipayon.

5 Bulahan ang mga maaghop: kay sila makapanunod sa yuta.

6 Bulahan ang mga putli sa kasingka-haw sa pagsunod sa pagkamatarung: kay sila pagabusgon.

7 Bulahan ang mga maloloy-on: kay sila makaangkon sa kalooy.

8 Bulahan ang mga putli sa kasingka-sing: kay sila makakita sa Dios.

9 Bulahan ang mga magbubuhat sa kalinaw: kay sila pagatawgon nga mga anak sa Dios.

10 Bulahan sila nga ginalutos tungod ug alang sa pagkamatarung: kay ila ang gingharian sa langit.

11 Bulahan kamo, sa diha nga ang mga tawo magapanamastamas kaninyo, ug magalutos kaninyo, ug magai- ngon sa tanang matang sa kadautan batok kaninyo sa pagbutangbutang, tungod ug alang kanako.

12 Pagkalipay, ug pagmaya sa hila- bihan: kay daku ang inyong ganti sa langit: kay sa ingon gilutos nila ang mga profeta nga nahiuna kaninyo.

13 Kamo mao ang asin sa yuta: apan kon ang asin mawad-an sa iyang kala- mi, asa pa man kini iasin? Sukad niana kini wala nay kapuslanan, apan kini isalibay sa gawas, ug pagatunobtuno- ban sa mga tiil sa katawhan.

14 Kamo ang kahayag sa kalibutan. Ang usa ka syudad nga napahiluna iba- baw sa usa ka bungtod dili matago.

15 Walay mga tawo nga magadag- kot sa usa ka kandila, ug ibutang kini ilalum sa taksanan, apan ibabaw sa kandileryo; ug kini magahatag sa ka- hayag ngadto sa tanan nga anaa sulod sa balay.

16 Pasigaa ang inyong suga pag-a- yo atubangan sa mga tawo, aron sila

makakita sa inyong maayong binuhantan, ug mohimaya sa inyong Amahan nga anaa sa langit.

17 Ayaw paghunahuna nga ako mi-anhi aron sa pagguba sa balaod, o sa mga profeta: ako wala moanhi aron sa pagguba, apan aron sa pagtuman.

18 Kay sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Hangtud ang langit ug ang yuta mahanaw, walay bisan usa ka kudlit ni usa ka tulpok nga mahanaw sa bisan unsang paagi gikan sa balaod, hangtud ang tanan matuman.

19 Busa si bisan kinsa nga molapas sa usa niini nga pinakagamay nga mga kasugoan, ug motudlo sa mga tawo sa ingon, siya pagatawgon nga pinakagamay sa gingharian sa langit: apan si bisan kinsa nga mobuhat ug motudlo kanila, mao ang pagatawgon nga daku sa gingharian sa langit.

20 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga gawas kon ang inyong pagkamatarung molabaw sa pagkamatarung sa mga escriba ug sa mga Fariseo, kamo dili sa bisan unsang paagi makasulod sa gingharian sa langit.

21 Kamo nakadungog nga kini gikaningon nila nga iya sa karaang panahon, Dili ka mopatay; ug si bisan kinsa nga mopatay mamiligro sa paghukom:

22 Apan ako mag-ingon kaninyo, Nga si bisan kinsa nga nasuko sa iyang igsoon nga walay hinungdan mamiligro sa hukom: ug si bisan kinsa nga moingon ngadto sa iyang igsoon, Walay utok, mamiligro sa konseho: apan si bisan kinsa nga moingon, Buang ka, mamiligro sa kalayo sa impyerno.

23 Busa kong ikaw modala sa imong gasa ngadto sa halaran, ug didto makahinundom nga ang imong igsoon adunay bisan unsa batok kanimo;

24 Ibilin didto ang imong gasa atubangan sa halaran, ug adto sa imong dalan; una pakig-uli sa imong igsoon, ug dayon balik ug ihalad ang imong gasa.

25 Pakig-uyon sa imong kaaway sa madali, samtang ikaw anaa pa sa dalan

uban kaniya; basin unya sa bisan unsang panahon ang kaaway motugyan kanimo sa maghuhukom, ug ang maghuhukom motugyan kanimo sa opisyal, ug ikaw mabalhog ngadto sa bilangoan.

26 Sa pagkatinuod ako mag-ingon kanimo, Dili ka na gayud makagawas gikan diha, hangtud imong mabayad ang kataposang kodrantes.

27 Kamo nakadungog nga kini giingon nila sa karaang panahon, Dili ka magbuhat sa pagpanapaw:

28 Apan ako mag-ingon kaninyo, Nga si bisan kinsa nga nagatan-aw sa usa ka babaye nga may kaulag ngadto kaniya nakabuhat na sa pagpanapaw uban kaniya diha sa iyang kasingkasing.

29 Ug kon ang imong tuong mata maoy hinungdan nga makasala ka, lugita kini, ug isalibay kini gikan kanimo: kay kini maayo pa alang kanimo nga usa sa imong mga bahin ang mawala, ug dili nga ang imong tibuok lawas mao ang itambog ngadto sa impyerno.

30 Ug kon ang imong tuong kamot maoy hinungdan nga makasala ka, putla kini, ug isalibay kini gikan kanimo: kay kini maayo pa alang kanimo nga usa sa imong mga bahin ang mawala, ug dili nga ang imong tibuok lawas itambog ngadto sa impyerno.

31 Kini gikaingon, Si bisan kinsa nga mosalikway sa iyang asawa, siya pahataga kaniya sa usa ka kasulatan sa pakigdiborsyo:

32 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga si bisan kinsa nga magasalikway sa iyang asawa, gawas sa hinungdan sa pakighilawas, makapahimong hinungdan kaniya sa pagbuhat sa panapaw: ug si bisan kinsa nga makigminyo kaniya nga gibulagan nagahimo sa panapaw.

33 Usab, kamo nakadungog nga kini giingon nila sa karaang panahon, Dili ka manumpa og bakak sa imong kaugalingon, apan motuman ngadto sa Ginoo ang imong mga panumpa:

34 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Ayaw gayud panumpa; ni

ginamit ang langit; kay kini ang trono sa Dios:

35 Ni ginamit ang yuta; kay kini mao ang iyang tumbanan: ni ginamit ang Jerusalem; kay kini mao ang syudad sa bantugan nga Hari.

36 Ni ikaw manumpa ginamit ang imong ulo, tungod kay dili ikaw makahimo sa usa ka buhok nga maputi o maitom.

37 Apan himoa ang imong pagpahayag nga, Oo, oo; Dili, dili: kay bisan unsa nga labaw pa niini nagagikan sa dautan.

38 Kamo nakadungog nga kini gikaingon, Ang usa ka mata alang sa usa ka mata, ug usa ka ngipon alang sa usa ka ngipon:

39 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga kamo dili mosukol sa dautan: apan si bisan kinsa nga mosagpa kanimo sa imong tuong aping, iliso ngadto kaniya ang pikas usab.

40 Ug kon adunay tawong mokiha kanimo sa balaod, ug mokuha sa imong sapot, tugoti usab siya nga makaangkon sa imong kupo.

41 Ug si bisan kinsa nga mopugos kanimo sa paglakaw sa usa ka milya, lakaw kuyog kaniya sa duha.

42 Paghatag kaniya nga nagapangayo kanimo, ug gikan kaniya nga buot mohulam diha kanimo ayaw paglikay.

43 Kamo nakadungog nga kini gikaingon, Ikaw mahigugma sa imong silingan, ug magdumot sa imong kaaway.

44 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Higugmaa ang inyong mga kaaway, panalangini sila nga nagatunglo kaninyo, pagbuhat og maayo ngadto kanila nga nagdumot kaninyo, ug pag-ampo alang kanila nga matina-mayon nga nagpahimulos kaninyo, ug naglutos kaninyo;

45 Aron kamo mamahimong mga anak sa inyong Amahan nga anaa sa langit: kay siya nagahimo sa iyang adlaw aron mosilang ibabaw sa dautan ug

ibabaw sa maayo, ug nagapadala og ulan sa matarung ug sa dili matarung.

46 Kay kon kamo mahigugma kanila nga nahigugma kaninyo, unsa nga ganti ang maangkon ninyo? wala ba magbuhat bisan ang mga maniningil og buhis sa ingon?

47 Ug kon kamo motimbaya sa inyong mga kaigsoonan lamang, unsa ba ang nabuhat ninyo nga labaw sa uban? wala ba magbuhat sa ingon bisan ang mga maniningil og buhis sa ingon?

48 Busa kamo magmahingpit, maingon nga ang inyong Amahan nga naa sa langit hingpit.

KAPITULO 6

PAGMATNGON nga kamo dili maghimo sa inyong mga limos atubangan sa mga tawo, aron makita nila: tingali unya og kamo walay ganti sa inyong Amahan nga anaa sa langit.

2 Busa sa dihang ikaw nagahimo sa imong mga limos, ayaw pagpatingog og trumpeta sa atubangan mo, sama sa gihimo sa mga tigpakaaron-ingnon diha sa mga sinagoga ug sa kadalanan, aron sila makabaton og himaya sa mga tawo. Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Sila nakabaton na sa ilang ganti.

3 Apan sa diha nga ikaw magahimo sa mga limos, ayaw tugoti ang imong wala nga kamot nga masayud unsa ang ginahimo sa imong tuo nga kamot:

4 Aron ang imong limos mahimo sa tago: ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago siya mismo moganti kanimo sa dayag.

5 Ug sa diha nga ikaw magaampo, ikaw dili magpakasama sa mga tigpakaaron-ingnon: kay sila nahigugma sa pag-ampo nga nagatindog diha sa mga sinagoga ug diha sa mga eskina sa kadalanan, aron sila makita sa mga tawo. Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Sila nakabaton na sa ilang ganti.

6 Apan ikaw, sa diha nga ikaw magaampo, sulod ngadto sa imong lawak,

MATEO 6:7

ug sa diha nga ikaw nakasira sa imong pultahan, pag-ampo sa imong Amahan nga anaa sa tago; ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago moganti kanimo sa dayag.

7 Apan sa diha nga kamo mag-ampo, ayaw paggamit sa kawang nga mga pagsublisubli, sama sa gihimo sa mga pagano: kay sila naghunahuna nga sila paminawon tungod sa ilang daghang gipanulti.

8 Busa dili kamo manig-ingon ngadto kanila: kay ang inyong Amahan nasa-yud unsa ang mga butang nga inyong gikinahanglan, sa wala pa kamo mangayo kaniya.

9 Busa subay niini nga paagi pag-ampo kamo: among Amahan nga anaa sa langit, Balaanon ang imong ngalan.

10 Ang imong gingharian moabot. Ang imong kabubut-on matuman dinhi sa yuta, tungod kay kini mao sa langit.

11 Ihatag kanamo niining adlaw ang among matag-adlaw nga pagkaon.

12 Ug pasayloa kami sa among mga utang, maingon nga kami nagpasaylo sa mga nakautang kanamo.

13 Ug ayaw kami itugyan ngadto sa tentasyon, apan ipalingkawas kami gikan sa dautan: Kay imo ang gingharian, ug ang gahum, ug ang himaya, sa kahagturan. Amen.

14 Kay kon kamo mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga kalapasan, ang inyong langitnong Amahan mopasaylo usab kaninyo:

15 Apan kon kamo dili mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga kalapasan, ni ang inyong Amahan mopasaylo sa inyong mga kalapasan.

16 Dugang pa sa diha nga kamo magpuasa, ayaw, pagpakasama sa mga tigpakaaron-ingnon, nga may subo nga panagway: kay giusab nila ang ilang mga nawong, aron sila madayag nga nagpuasa ngadto sa mga tawo. Sa pagkatinuod ako mag-ingon kaninyo, Sila nakabaton na sa ilang ganti.

17 Apan ikaw, sa diha nga ikaw magpuasa, dihogi ang imong ulo, ug hilam-osi ang imong nawong;

18 Aron ikaw dili makita ngadto sa mga tawo nga nagpuasa, apan ngadto sa imong Amahan nga anaa sa tago: ug ang imong Amahan, nga nagatan-aw sa tago, moganti kanimo sa dayag.

19 Ayaw pagtigom alang sa inyong mga kaugalingon og mga bahandi dinhi sa yuta, diin ang anunugba ug ang taya nagadunot, ug diin ang mga kawatan molungkab ug mokawat:

20 Apan pagtigom alang sa inyong mga kaugalingon og mga bahandi sa langit, diin walay anay ni taya nga nagadunot, ug diin ang mga kawatan dili molungkab ni mokawat:

21 Kay diin ang inyong bahandi, didto usab ang inyong kasingkasing.

22 Ang kahayag sa lawas mao ang mata: busa kon ang imong mata maa-yo, ang imong tibuok lawas mapuno sa kahayag.

23 Apan kon ang imong mata dautan, ang imong tibuok lawas mapuno sa kangitngit. Busa kon ang kahayag nga anaa kanimo mahimong kangitngit, pagkadaku niana nga kangitngit!

24 Walay tawo nga makaalagad sa duha ka agalon: kay basin siya modumot sa usa, ug mahigugma sa lain; o tingali siya mounong sa usa, ug motamay sa lain. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa bahandi.

25 Busa ako mag-ingon nganha kaninyo, Ayaw kabalaka alang sa inyong kinabuhi, unsa ang inyong makaon, o unsa ang inyong mainom; ni bisan alang sa inyong lawas, unsa ang inyong masuk-ob. Dili ba ang kinabuhi labaw pa sa pagkaon, ug ang lawas labaw pa sa sapot?

26 Tan-awa ang mga langgam sa kahanginan: kay sila wala nagapugas, ni sila nagaani, ni nagatigom ngadto sa mga kamalig; apan ang inyong langitnon nga Amahan nagapakaon kanila. Dili ba kamo labi pang maayo kay kanila?

27 Kinsa ba kaninyo nga pinaagi sa pagkabalaka makadugang sa usa ka maniko sa iyang gitaa-on?

28 Ug ngano nga kamo mabalaka alang sa sapot? Pamalandongi ang mga tanom nga lirio sa umahan, ug unsa nila pagtubo; sila wala nagbudlay, ni sila nagkalinyas:

29 Ug bisan pa niini ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga bisan si Solomon sa tanan niya nga himaya wala nabistih sama sa usa niini.

30 Tungod niini, kon ang Dios sa ingon nagbisti sa sagbot sa umahan, nga niining adlaw aana, ug ugma iitsa ngadto sa pugon, dili ba nga siya labaw pa nga magabisti kaninyo, O kamo nga gamay og pagtoo?

31 Busa ayaw kabalaka, nga nagingon, Unsa ang among kan-on? o, Unsa ang among imnon? o, Uban sa unsa kita mabistihan.

32 (Kay subay niining tanan nga mga butang ang mga Hentil nangita:) kay ang inyong langitnong Amahan nasa-yud nga kamo adunay panginahanglan sa tanan niining mga butanga.

33 Apan pangitaa ninyo pag-una ang gingharian sa Dios, ug ang iyang pagkamatarung; ug tanan niining mga butanga idugang nganha kaninyo.

34 Busa ayaw kabalaka alang sa ugma: kay ang ugma mabalaka alang sa mga butang sa iyang kaugalingon. Paigo ngadto sa adlaw ang kadautan niini.

KAPITULO 7

AYAW paghukom, aron kamo dili Apagahukman.

2 Kay uban sa unsa nga paghukom kamo naghukom, kamo pagahukman: ug uban sa unsang sukdanan kamo nagsukod, kini igasukod nganha kaninyo pag-usab.

3 Ug nganong magatan-aw ka sa puling nga anaa sa mata sa imong igsoon, apan wala magahunahuna sa troso nga anaa sa imong kaugalingon nga mata?

4 O unsaon nimo sa pagsulti sa imong igsoon, Tugoti ako sa pagkuha sa puling gikan sa imong mata; ug, tan-awa, usa ka troso anaa sa imong kaugalingon nga mata?

5 Ikaw nga tigpakaaron-ingnon, unaha pagkuha ang troso gikan sa imong kaugalingon nga mata; ug unya ikaw makakita sa tin-aw aron pagkuha sa puling gikan sa mata sa imong igsoon.

6 Ayaw ihatag ang unsa man nga balaan ngadto sa mga iro, ni iitsa ang inyong mga perlas atubangan sa mga baboy, basin sila magtamaktamak kanila ilalum sa ilang mga tiil, ug moliso pag-usab ug mokuniskunis kaninyo.

7 Pangayo, ug kini igahatag kaninyo; pangita, ug kamo makakaplag; panuktok, ug kini pagaablihan nganha kaninyo:

8 Kay ang matag usa nga nagapangayo nagadawat; ug siya nga nagapangita nagakaplag; ug kaniya nga nagapanuktok kini pagaablihan.

9 O unsa nga tawo anaa diha kaninyo, kinsa kon ang iyang anak mangayo og tinapay, mohatag ba siya kaniya og usa ka bato?

10 O kon siya mangayo og usa ka isda, mohatag ba siya kaniya og usa ka bitin?

11 Nan kon kamo, ingon nga dautan, nahibalo unsaon sa paghatag sa maayong mga gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa pa ka labaw ang inyong Amahan nga anaa sa langit nga mohatag sa mga maayong butang ngadto kanila nga nangayo kaniya?

12 Busa tanang mga butang bisan unsa nga buot ninyo nga pagabuhaton sa mga tawo nganha kaninyo, buhata ninyo bisan ang ingon niana ngadto kanila: kay kini mao ang balaod ug ang mga profeta.

13 Sulod kamo sa sigpitan ganghaan: kay lapad ang ganghaan, ug luag ang dalan, nga nagapadulong ngadto sa pagkalaglag, ug daghan ang didto nagasulod agi niini:

14 Tungod kay sigpit ang ganghaan, ug piot ang dalan, nga nagapadulong ngadto sa kinabuhi, ug diyotay ang didto nga nakakaplag niini.

15 Pagbantay sa mini nga mga profeta, nga manganha kaninyo nga nagsul-ob sa bisti sa kamero, apan sa ilalum sila mga manunukob nga mga lobo.

16 Kamo makaila kanila pinaagi sa ilang mga bunga. Ang mga tawo manguha ba og mga ubas gikan sa mga tunok, o sa mga igos gikan sa mga sampinit?

17 Sa samang paagi ang matag maayo nga kahoy nagahatag og maayong bunga; apan ang usa ka dautan nga kahoy nagahatag og dautang bunga.

18 Ang usa ka maayong kahoy dili makahatag og dautang bunga, ni ang dautan nga kahoy makahatag og maayong bunga.

19 Ang matag kahoy nga wala nagahatag og maayong bunga putlon, ug iitsa ngadto sa kalayo.

20 Tungod niini pinaagi sa ilang mga bunga kamo makaila kanila.

21 Dili ang matag usa nga nagaingon nganhi kanako, Ginoo, Ginoo, makasulod ngadto sa gingharian sa langit; apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit.

22 Daghang ang moingon kanako nianang adlaw, Ginoo, Ginoo, wala ba kami nagprofesiya diha sa imong ngalan? ug diha sa imong ngalan nagpagawas sa mga yawa? ug diha sa imong ngalan naghimo sa daghang katingalahang mga buhat?

23 Ug unya ako mopahayag ngadto kanila, Ako wala gayud nakaila kaninyo: pahawa gikan kanako, kamo nga nagbuhat sa kadautan.

24 Busa si bisan kinsa nga nagapaminaw niining akong mga panultihon, ug nagabuhat kanila, ako mopakasama kaniya ngadto sa usa ka manggialamon nga tawo, nga mitukod sa iyang balay ibabaw sa usa ka dakung bato:

25 Ug ang ulan mibundak, ug ang mga baha miabot, ug ang mga hangin mihuros, ug mihapak niana nga balay;

ug kini wala napukan: kay kini gitukod ibabaw sa usa ka dakung bato.

26 Ug ang matag usa nga nagapaminaw niining akong mga panultihon, ug wala nagabuhat kanila, mahisama sa usa ka buangon nga tawo, nga mitukod sa iyang balay ibabaw sa balas:

27 Ug ang ulan mibundak, ug ang mga baha miabot, ug ang mga hangin mihuros, ug mihapak niana nga balay; ug kini napukan: ug daku ang pagkapukan niini.

28 Ug kini nahitabo, sa diha nga si Jesus nakahaman niining mga panultihon, ang katawhan nahingangha sa iyang pagtulon-an:

29 Kay siya nagtudlo kanila sama sa usa nga adunay awtoridad, ug dili sama sa mga escriba.

KAPITULO 8

SA dihang siya nakalugsong gikan sa bukid, dakung mga panon misunod kaniya.

2 Ug, tan-awa, dihay miabot nga usa ka sanlahon ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ginoo, kon ikaw buot, ikaw makahimo kanako nga hinlo.

3 Ug si Jesus mituy-od sa iyang kamot, ug mihikap kaniya, nga nagaingon, Ako buot; mahinlo ka. Ug diha diha ang iyang sanla nahinloan.

4 Ug si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Bantayi nga ikaw walay suginlan nga tawo; apan adto sa imong padulngan, ipakita ang imong kaugalingon ngadto sa pari, ug ihalad ang gasa nga gisugo ni Moses, alang sa usa ka pagpamatuod ngadto kanila.

5 Ug sa dihang si Jesus nakasulod ngadto sa Capernaum, dihay miabot ngadto kaniya nga usa ka senturyon, nga nagahangyo kaniya,

6 Ug nagaingon, Ginoo, ang akong sulugoon nagahigda sa balay nagsakit sa paralisis, sa hilabihan nag-antos.

7 Ug si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako moadto ug moayo kaniya.

8 Ang senturyon mitubag ug miingon, Ginoo, ako dili takus nga ikaw

gayud moadto silong sa akong atop: apan isulti lang ang pulong, ug ang akong sulugoon mamaayo.

9 Kay ako usa ka tawo ilalum sa awtoridad, adunay mga sundalo ubos kanako: ug ako mag-ingon niini nga tawo, Adto, ug siya nagaadto; ug ngadto sa lain, Duol, ug siya nagaduol; ug ngadto sa akong sulugoon, Buhata kini, ug siya nagabuhat niini.

10 Sa dihang si Jesus nakadungog niini, siya natingala, ug miingon ngadto kanila nga nagsunod, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, ako wala nakakaplag sa ingon kadaku nga pagtoo, wala, wala sa Israel.

11 Ug ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga daghan ang moabot gikan sa silangan ug kasadpan, ug molingkod uban ni Abraham, ug ni Isaac, ug ni Jacob, sa gingharian sa langit.

12 Apan ang mga anak sa gingharian itambog ngadto sa gawas nga mangitngit: adunay pagdangoyngoy ug pagpanagot sa mga ngipon.

13 Ug si Jesus miingon ngadto sa senturyon, Adto sa imong padulngan; ug sama nga ikaw nagtoo, mao kini ang pagabuhaton nganha kanimo. Ug ang iyang sulugoon naayo sa mao gayud nga takna.

14 Ug sa diha nga si Jesus miabot sulod sa kang Pedro nga balay, siya nakakita sa inahan sa iyang asawa nga naghigda, ug nagsakit sa hilanat.

15 Ug siya mihikap sa iyang kamot, ug ang hilanat mibiya kaniya: ug siya mibangon, ug mialagad ngadto kanila.

16 Sa dihang ang kagabhion miabot, sila miala ngadto kaniya sa daghan nga gisudlan og mga yawa: ug siya mipagawas sa mga espiritu pinaagi sa iyang pulong, ug miayo sa tanan nga mga masakiton:

17 Aron kini mahimong matuman ang gikasulti pinaagi ni Esaias ang profeta, nga nagaingon, Siya mismo mikuha sa atong mga kaluyahon, ug mipas-an sa atong mga balatian.

18 Karon sa dihang si Jesus nakakita sa dagkung mga panon palibot kaniya, siya mihatag og sugo sa pagbiya ngadto sa pikas daplin.

19 Ug usa ka escriba miabot, ug miingon ngadto kaniya, Agalon, ako mosunod kanimo bisan asa ikaw moadto.

20 Ug si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ang mga milo adunay mga buho, ug ang mga langgam sa kahainginan adunay mga salag; apan ang Anak sa tawo walay kaphahilunaan sa iyang ulo.

21 Ug lain pa sa iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Ginoo, tugoti una ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan.

22 Apan si Jesus miingon ngadto kaniya, Sunod kanako; ug tugoti ang patay nga molubong sa ilang patay.

23 Ug sa diha nga siya nakasulod ngadto sa usa ka sakayan, ang iyang mga tinun-an misunod kaniya.

24 Ug, tan-awa, dihay miabot nga usa ka dakung unos sa dagat, hangtud nga ang sakayan natabonan sa mga balod: apan siya natulog.

25 Ug ang iyang mga tinun-an miduol kaniya, ug mipukaw kaniya, nga nagaingon, Ginoo, luwasa kami: kami malaglag.

26 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Ngano nga kamo mahadlokong, O kamo nga gagmay og pagtoo? Unya siya mibangon, ug mibadlong sa mga hangin ug sa dagat; ug dihay usa ka dakung kalinaw.

27 Apan ang mga tawo natingala, nga nagaingon, Unsang matang sa tawo kini, nga bisan ang mga hangin ug ang dagat mituman kaniya!

28 Ug sa diha nga siya miabot sa pikas daplin ngadto sa dapit sa mga Gergesenhon, dihay mitagbo kaniya nga duha ka gisudlan og mga yawa, nagagawas gikan sa mga lubnganan, hilabihan ka bangis, tungod niana walay tawo nga makahimo pag-agi niadtong dalana.

29 Ug, tan-awa, sila misinggit, nga nagaingon, Unsay among buhaton diha kanimo, Jesus, ikaw nga Anak sa Dios? mianhi ka ba dinhi aron sa pagsakit kamo sa dili pa ang panahon?

30 Ug didto sa igong kalay-on gikan kanila may usa ka panon sa daghang mga baboy nga gipakaon.

31 Busa ang mga yawa mihangyo kaniya, nga nagaingon, Kon ikaw mopagawas kanamo, tugoti kami nga moadto palayo ngadto sa panon sa mga baboy.

32 Ug siya miingon ngadto kanila, Adto. Ug sa dihang sila nakagawas, sila miadto ngadto sa panon sa mga baboy: ug, tan-awa, ang tibuok panon sa mga baboy midagan nga maisugon paubos sa usa ka pangpang nga dapit ngadto sa dagat, ug nalaglag diha sa katubigan.

33 Ug sila nga nagbantay kanila naganan, ug miadto sa ilang mga dalan ngadto sa syudad, ug misugilon sa matag butang, ug unsa ang gidangatan sa gisudlan og mga yawa.

34 Ug, tan-awa, ang tibuok syudad migawas aron sa pagtagbo kang Jesus: ug sa dihang sila nakakita kaniya, sila mihangyo kaniya nga siya mobiya gikan sa ilang kayutaan.

KAPITULO 9

UG siya misulod ngadto sa usa ka sakayan, ug mitabok, ug miabot sa iyang kaugalingong syudad.

2 Ug, tan-awa, sila midala ngadto kaniya sa usa ka tawo nga nagsakit sa paralisis, nagahigda sa usa ka higdaanan: ug si Jesus nga nakakita sa ilang pagto miingon ngadto sa nagsakit sa paralisis; Anak, pagmalipayon; sa imong mga sala gipasaylo ikaw.

3 Ug, tan-awa, pipila sa mga escriba miingon sulod sa ilang mga kaugalingon, Kining tawhana nagapasipala.

4 Ug si Jesus nga nasayud sa ilang mga hunahuna miingon, Nganong naghunahuna kamo og dautan diha sa inyong mga kasingkasing?

5 Kay hain ang labing sayon, sa pag-ingon, Sa imong mga sala gipasaylo ikaw; o sa pag-ingon, Bangon, ug lakaw?

6 Apan aron kamo mahibalo nga ang Anak sa tawo adunay gahum sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala, (unya nagaingon siya ngadto sa nagsakit sa paralisis.) Bangon, dad-a ang imong higdaanan, ug adto ngadto sa imong balay.

7 Ug siya mibangon, ug mibiya ngadto sa iyang balay.

8 Apan sa dihang ang mga panon nakakita niini, sila natingala, ug naghimaya sa Dios, nga naghatag sa maong gahum ngadto sa mga tawo.

9 Ug samtang si Jesus milabay gikan didto, siya nakakita sa usa ka tawo, ginganlan og Mateo, nagalingkod sa dawatanan sa buhis: ug siya nagaingon ngadto kaniya, Sunod kanako. Ug siya mitindog, ug misunod kaniya.

10 Ug kini nahitabo, samtang si Jesus milingkod aron sa pagkaon sulod sa balay, tan-awa, daghan nga mga maniningil og buhis ug mga makasasala ang miabot ug milingkod uban kaniya ug sa iyang mga tinun-an.

11 Ug sa diha nga ang mga Fariseo nakakita niini, sila miingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Nganong nagakaon ang inyong Magtutudlo uban sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala?

12 Apan sa diha nga si Jesus nakadungog niana, siya miingon ngadto kanila, Sila nga mga himsog wala magkinahanglansa usa ka mananambal, apan sila nga mga masakiton.

13 Apan pangadto kamo ug pagkat-on unsa ang kahulogan niana, Ako buot og kalooy, ug dili sakripisyo: kay ako wala moanhi sa pagtawag sa mga matarung, apan sa mga makasasala aron sa paghinulsol.

14 Unya miabot kaniya ang mga tinun-an ni Juan, nga nagaingon, Ngano nga kami ug ang mga Fariseo nanagpuasa kanunay, apan ang imong mga tinun-an wala magpuasa?

15 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Makahimo ba ang mga anak diha sa balay sa pangasaw-onon sa pagsubo, samtang ang pamanhonon uban pa kanila? apan ang mga adlaw moabot, sa dihang ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila, ug unya sila magpuasa.

16 Walay tawo nga nagatapak og usa ka piraso sa bag-o nga panapton ngadto sa usa ka daan nga bisti, kay kana nga gibutang sa pagtapak niini nagabit as gikan sa bisti, ug ang gisi gipasamot.

17 Ni ang mga tawo magsulod sa bag-ong bino ngadto sa daang mga sudlanan: basin ang mga sudlanan mabusag, ug ang bino moagas, ug ang mga sudlanan dili na mapuslan: apan sila magsulod sa bag-ong bino ngadto sa bag-ong mga sudlanan, ug ang duha mapalungtud.

18 Samtang siya nagsulti niining mga butanga ngadto kanila, tan-awa, dihay miabot nga usa ka magma-mando, ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ang akong babayeng anak karon palang namatay: apan adtoa ug ipandong ang imong kamot kaniya, ug siya mabuhi.

19 Ug si Jesus mitindog, ug misunod kaniya, ug mao usab ang gihimo sa iyang mga tinun-an.

20 Ug, tan-awa, usa ka babaye, nga nagbalatian sa pag-agas sa dugo sa napulo ug duha ka tuig, miduol sa luyo niya, ug mihikap sa sidsid sa iyang bisti:

21 Kay siya miingon sulod sa iyang kaugalingon, Kon ako unta makahikap lang sa iyang bisti, ako mamaayo.

22 Apan si Jesus miliso sa iyang kaugalingon, ug sa dihang siya nakakita kaniya, siya miingon, Anak, batoni ang hilabihang kalipay; ang imong pagtoo nakapaayo kanimo. Ug ang babaye namaayo gikan niadto nga takna.

23 Ug sa diha nga si Jesus miabot sulod sa balay sa magmamando, ug nakakita sa mga musikero ug sa katawhan nagahimo sa kabanha,

24 Siya miingon ngadto kanila, Hatagi og lugar: kay ang dalaga dili patay, apan nagakatulog. Ug sila mikatawa kaniya aron pagyubit .

25 Apan sa diha nga ang katawhan napagawas na, siya misulod, ug migunit kaniya diha sa kamot, ug ang dalaga mibangon.

26 Ug ang kabantug niini niabot bisan asa ngadto sa tanan niadto nga yuta.

27 Ug sa diha nga si Jesus migikan didto, duha ka buta nga lalaki misunod kaniya, nga nagasinggit, ug nagaingon, Ikaw nga anak ni David, kaloy-i kami.

28 Ug sa diha nga siya nakasulod sa balay, ang mga buta nga lalaki miduol kaniya: ug si Jesus nagaingon ngadto kanila, Motoo ba kamo nga ako makahimo pagbuhat niini? Sila miingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo.

29 Unya mihikap siya sa ilang mga mata, nga nagaingon, Sumala sa inyong pagtoo mahitabo kini nganha kaninyo.

30 Ug ang ilang mga mata nangaabli; ug si Jesus mahigpiton nga misugo kanila, nga nagaingon, Bantayi nga walay tawo nga mahibalo niini.

31 Apan sila, sa diha nga sila nakagikan na, mipakaylap bisan asa sa iyang kabantug sa tanan niadto nga dapit.

32 Samtang sila miadto sa gawas, tan-awa, sila midala ngadto kaniya sa usa ka amang nga tawo nga gisudlan og usa ka yawa.

33 Ug sa diha nga ang yawa napagawas na, ang amang misulti: ug ang mga panon natingala, nga nagaingon, Kini wala pa gayud nakita sa Israel.

34 Apan ang mga Fariseo miingon, Siya nagapagawas sa mga yawa pinaagi sa prinsip sa mga yawa.

35 Ug si Jesus miadto libot sa tanang mga syudad ug sa mga balangay, nga nagatudlo sa ilang mga sinagoga, ug nagawali sa maayong balita sa gingharian, ug nagaayo sa matag sakit ug matag balatian nga diha sa katawhan.

36 Apan sa diha nga siya nakakita sa mga panon, siya natandog uban sa kalooy ngadto kanila, tungod kay sila nangaluya, ug nagkatibulaag bisan asa, sama sa mga karnero nga walay pastol.

37 Unya nagaingon siya ngadto sa iyang mga tinun-an, Ang alanihon sa pagkatinuod daghan, apan ang mga mamumuo diyotay;

38 Pag-ampo kamo tungod niini sa Ginoo sa alanihon, aron siya mopadala og mga mamumuo ngadto sa iyang alanihon.

KAPITULO 10

UG sa diha nga siya nakatawag na ngadto kaniya sa iyang napulo ug duha ka mga tinun-an, siya mihatag kanila sa gahum batok sa mahugaw nga mga espiritu, aron sa pagpagawas kanila, ug sa pag-ayo sa tanang matang sa sakit ug sa tanang matang sa balatian.

2 Karon ang mga ngalan sa napulo ug duha ka mga apóstoles mao kini; Ang una, si Simon, kinsa gitawag og Pedro, ug si Andreo iyang igsoon; ug si Jacobo ang anak ni Zebedeo, ug si Juan iyang igsoon;

3 Si Felipe, ug si Bartolomeo; si Tomas, ug si Mateo ang maniningil og buhis; si Jacobo ang anak ni Alfeo, ug si Libeo, kang kansang angga mao si Tadeo;

4 Si Simon ang Canaanhon, ug si Judas Iscariote, kinsa mao usab ang nagbudhi kaniya.

5 Kining napulo ug duha si Jesus mipadala, ug misugo kanila, nga nagaingon, Ayaw pag-adto sa dalan sa mga Hentil, ug ngadto sa bisan unsa nga syudad sa mga Samarianhon ayaw kamo pagsulod :

6 Apan adto hinuon ngadto sa nawalang karnero sa balay ni Israel.

7 Ug samtang kamo mangadto, pagwali, nga nagaingon, Ang gingharian sa langit haduol na.

8 Ayoha ang mga masakiton, hinloi ang mga sanlahon, banhawa ang mga

patay, pagawasa ang mga yawa: sa walay bayad kamo nakadawat, sa walay bayad panghatag.

9 Ayaw pagtagana og bulawan, ni plata, ni tumbaga sa inyong mga puyo,

10 Ni puntil alang sa inyong pagpanaw, ni duha ka mga sapot, ni mga sapatos, ni bisan mga sungkod: kay ang magbubuhat takos sa iyang pagkaon.

11 Ug ngadto sa bisan unsa nga syudad o lungsod nga kamo mosulod, pangutana kinsa diha niini ang takos; ug didto pabilin hangtud kamo mangbiya didto.

12 Ug sa diha nga kamo manulod sa usa ka balay, pangatahuran niini.

13 Ug kon ang balay takos, itugot nga ang inyong kalinaw moabot diha niini: apan kon kini dili takos, itugot nga ang inyong kalinaw mobalik kaninyo.

14 Ug si bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, ni maminaw sa inyong mga pulong, sa diha nga kamo mobiya pagawas niana nga balay o syudad, itaktak ang abog sa inyong mga tiil.

15 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini mas arang-arang pa alang sa yuta sa Sodoma ug Gomora sa adlaw sa paghukom, kay sa alang niana nga syudad.

16 Tan-awa, ako magpadala kaninyo sama sa mga karnero diha sa taliwala sa mga lobo: busa kamo magmanggi-lamon sama sa mga bitin, ug magmalomo sama sa mga salampati.

17 Apan pagbantay sa mga tawo: kay sila motugyan kaninyo ngadto sa mga konseho, ug sila molatigo kaninyo diha sa ilang mga sinagoga;

18 Ug kamo pagadad-on atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari tungod ug alang kanako, alang sa pagpamatuod batok kanila ug sa mga Hentil.

19 Apan sa diha nga sila magtugyan kaninyo, ayaw kabalaka unsaon o unsa ang inyong isulti: kay kini igahatag kaninyo nianang maong takna unsa ang inyong isulti.

20 Kay dili kamo ang mosulti, apan ang Espiritu sa inyong Amahan mao ang nagasulti diha kaninyo.

21 Ug ang igsoon motugyan sa igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa anak: ug ang mga anak mobarog batok sa ilang mga ginikanan, ug mopapatay kanila.

22 Ug kamo pagakasilagan sa tanang mga tawo tungod ug alang sa akong ngalan: apan siya nga nagalahutay hangtud sa kataposan maluwas.

23 Apan sa diha nga sila maglutos kaninyo niini nga syudad, panglayas kamo ngadto sa lain: kay sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kamo dili pa makaadto lukop sa mga syudad sa Israel, hangtud ang Anak sa tawo mahiabot.

24 Ang tinun-an dili labaw sa iyang magtutudlo, ni ang sulugoon labaw sa iyang agalon.

25 Kini igo na alang sa tinun-an nga siya mahisama sa iyang magtutudlo, ug ang sulugoon mahisama sa iyang agalon. Kon sila magtawag sa agalon sa balay nga Beelzebub, unsa pa ka labaw nga sila motawag kanila sa iyang panimalay?

26 Busa ayaw kahadlok kanila: kay walay bisan unsa nga tinabonan, nga dili mapadayag; ug natago, nga dili mahibaluan.

27 Unsa ang akong isulti kaninyo sa kangitngit, kana isulti ninyo sa kahayag: ug unsa ang inyong madungog sa dalunggan, kana iwali ninyo ibabaw sa kabalayan.

28 Ug ayaw kahadlok kanila nga makapatay sa lawas, apan dili makahimo sa pagpatay sa kalag: apan hinuon kahadlok kaniya nga makahimo sa paglaglag sa duha lawas ug kalag ngadto sa impierno.

29 Dili ba ang duha ka esparo gibaligya sa bili nga usa ka kodrantes? ug ang usa kanila dili matagak sa yuta nga wala ang inyong Amahan.

30 Apan bisan pa ang mga buhok sa inyong ulo ang tanan naihap.

31 Busa ayaw kamo kahadlok, kamo labaw pa og bili kay sa daghang mga esparo.

32 Busa si bisan kinsa nga mosugid kanako atubangan sa mga tawo, siya ako usab nga isugid atubangan sa akong Amahan nga atua sa langit.

33 Apan si bisan kinsa nga molimod kanako sa atubangan sa mga tawo, siya ako usab nga ilimod atubangan sa akong Amahan nga atua sa langit.

34 Ayaw paghunahuma nga ako mianhi aron sa pagpadala og kalinaw sa yuta: ako wala mianhi aron sa pagpadala og kalinaw, apan usa ka espada.

35 Kay ako mianhi aron sa pagpahimutang sa usa ka tawo sa panagbingkil batok sa iyang amahan, ug ang babayeng anak batok sa iyang inahan, ug ang binalaye batok sa iyang ugandang babaye.

36 Ug ang mga kaaway sa usa ka tawo mao sila diha sa iyang kaugalingong panimalay.

37 Siya nga nagahigugma sa amahan o inahan labaw pa kanako dili takos kanako: ug siya nga nagahigugma sa anak nga lalaki o babaye labaw pa kanako dili takos kanako.

38 Ug siya nga wala nagapas-an sa iyang krus, ug nagasunod kanako, dili takos kanako.

39 Siya nga nakakaplag sa iyang kinabuhi mawad-an niini: apan siya nga nagawala sa iyang kinabuhi tungod ug alang kanako makakaplag niini.

40 Siya nga nagadawat kaninyo nagadawat kanako, ug siya nga nagadawat kanako nagadawat kaniya nga nagpadala kanako.

41 Siya nga nagadawat sa usa ka profeta sa ngalan sa profeta modawat og ganti sa profeta; ug siya nga nagadawat sa usa ka matarung nga tawo sa ngalan sa matarung nga tawo modawat og ganti sa matarung nga tawo.

42 Ug si bisan kinsa nga mohatag aron mainom ngadto sa usa niining mga gagmay og usa ka tasa sa bugnaw nga tubig lamang sa ngalan sa usa ka tinun-an,

sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, siya sa bisan unsang paagi dili kawad-an sa iyang ganti.

KAPITULO 11

UG kini nahitabo, sa diha nga si Jesus nakatapos sa pagsugo sa iyang napulo ug duha ka mga tinun-an, siya migikan didto aron sa pagtudlo ug sa pagwali diha sa ilang mga syudad.

2 Karon sa diha nga si Juan nakadungog sulod sa bilangoan sa mga buhat ni Cristo, siya mipadala sa duha sa iyang mga tinun-an,

3 Ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba siya ang kinahanglan nga moabot, o mangita pa ba kami ug lain?

4 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Adto ug ipakita ni Juan pag-usab kadtong mga butang nga inyong nadungog ug nakita:

5 Ang mga buta nakadawat sa ilang panan-aw, ug ang mga bakol nakalakaw, ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga bungol nakadungog, ang mga patay gibanhaw, ug ang mga kabus adunay maayong balita nga giwali ngadto kanila.

6 Ug bulahan siya, si bisan kinsa nga dili mapandol kanako.

7 Ug samtang sila migikan, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga panon mahitungod ni Juan, Unsa ang inyong giadto didto sa kamingawan aron tan-awon? Usa ka tigbaw nga gipalidpalid sa hangin?

8 Apan unsa ang inyong giadto didto aron tan-awon? Usa ba ka tawo nga nagsul-ob sa humok nga sapot? tan-awa, sila nga nagsul-ob sa humok nga pamisti atua sa mga balay sa mga hari.

9 Apan unsa ang inyong giadto aron tan-awon? Usa ba ka profeta? oo, ako mag-ingon nganha kaninyo, ug labaw pa sa usa ka profeta.

10 Kay kini mao siya, kang kinsa kini nahisulat, Tan-awa, ako magpadala sa akong mensahero sa imong atubangan, nga moandam sa imong dalan una kanimo.

11 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Diha kanila nga gipanganak sa mga babaye walay mitungha nga usa ka labaw pa kay ni Juan ang Baptis: bisan pa niini siya nga labing ubos sa gingharian sa langit mas daku pa kay kaniya.

12 Ug gikan sa mga adlaw ni Juan ang Baptis hangtud karon ang gingharian sa langit nagaantos sa kabangis, ug ang mabangis nagailog niini pinaagi sa pagpugos.

13 Kay ang tanang mga profeta ug ang balaod nagprofesiya hangtud ni Juan.

14 Ug kon kamo modawat niini, kini si Elias, nga mao ang umaabot.

15 Siya nga adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, itugot kaniya nga maminaw.

16 Apan ngadto sa unsa nako ipaka-sama kini nga kaliwatan? Kini sama ngadto sa mga bata nga nagalingkod diha sa mga merkado, ug nagatawag sa ilang mga kauban,

17 Ug nagaingon, Kami nagaplawta nganha kaninyo, ug kamo wala manayaw; kami nagasubo nganha kaninyo, apan kamo wala magbangotan.

18 Kay si Juan mianhi nga wala nagakaon ni nagainom, ug sila nagaingon, Siya adunay usa ka yawa.

19 Ang Anak sa tawo mianhi nga nagakaon ug nagainom, ug sila nagaingon, Tan-awa usa ka tawo nga palakaan, ug usa ka palainom og bino, higala sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala. Apan ang kaalam namatarung tungod sa iyang mga anak.

20 Unya misugod siya sa pagsaway sa hilabihan sa mga syudad diin kadaghanan sa iyang dagkung mga buhat nangahimo, tungod kay sila wala naghinulsol:

21 Kaalautan nganha kanimo, Co-razin! kaalautan nganha kanimo, Betsaida! kay kon ang dagkung mga buhat, nga nangahimo diha kaninyo, nangahimo pa sa Tiro ug Sidon, sila unta nanaghinulsol kaniadto pa diha sa panaptong sako ug mga abo.

22 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini mas arang-arang pa alang sa Tiro ug Sidon sa adlaw sa paghukom, kay sa alang kaninyo.

23 Ug ikaw, Capernaum, nga gibayaw ngadto sa langit, pagadad-on paubos ngadto sa impyerno: kay kon ang dagkung mga buhat, nga nangahimo diha kanimo, gihimo pa sa Sodom, kini unta nagpabilin pa hangtud niining adlaw.

24 Apan ako mag-ingon nganha kanimo, Nga kini mas arang-arang pa alang sa yuta sa Sodom sa adlaw sa paghukom, kay sa alang kanimo.

25 Niana nga panahon si Jesus mitubag ug miingon, Ako nagpasalamat kanimo, O Amahan, Ginoo sa langit ug yuta, tungod kay ikaw nagtago niining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug mga masinaboton, ug nagpadayag kanila ngadto sa mga bata.

26 Bisan pa niana, Amahan: kay kini mao ang nakapahimuot pag-ayo diha sa imong panan-aw.

27 Ang tanang mga butang gitugyan nganhi kanako sa akong Amahan: ug walay tawo nga nakaila sa Anak, apan ang Amahan; ni adunay tawo nga nakaila sa Amahan, gawas sa Anak, ug siya kang bisan kinsa ang Anak mopadayag kaniya.

28 Duol ngari kanako, tanan kamo nga naghago ug nabug-atan, ug ako mohatag kaninyo og pahulay.

29 Isangon ang akong yugo nganha kaninyo, ug pagkat-on gikan kanako; kay ako maaghop ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug kamo makakaplag og pahulay nganha sa inyong mga kalag.

30 Kay ang akong yugo sayon, ug ang akong lulan gaan.

KAPITULO 12

SA maong higayon si Jesus miadto Satol sa adlaw nga igpapahulay latas sa katrigohan; ug ang iyang mga tinun-an gigutom, ug misugod sa pagpanguha sa mga uhay sa trigo, ug sa pagkaon.

2 Apan sa diha nga ang mga Fariseo nakakita niini, sila miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ang imong mga tinun-an nagbuhat nianang dili subay sa balaod nga buhaton sa igpapahulay nga adlaw.

3 Apan siya miingon ngadto kanila, Wala ba kamo nakabasa unsa ang gi-himo ni David, sa diha nga siya gigutom, ug sila nga uban kaniya;

4 Ngano nga siya mistulod ngadto sa balay sa Dios, ug mikaon sa pangpasundayag nga tinapay, nga dili subay sa balaod alang kaniya sa pagkaon, ni alang kanila nga uban kaniya, apan alang lamang sa mga pari?

5 O wala ba kamo nakabasa diha sa balaod, giunsa nga sa mga adlaw nga igpapahulay ang mga pari sa templo nagpasipala sa igpapahulay, ug wala pakasad-a?

6 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga niini nga dapit adunay usa nga labaw pa kay sa templo.

7 Apan kon kamo nakahibalo pa unsa ang ginapasabot niini, Ako buot sa kalooy, ug dili sakripisyo, kamo dili unta maghukom sa dili sad-an.

8 Kay ang Anak sa tawo Ginoo bisan sa igpapahulay nga adlaw.

9 Ug sa diha nga siya nakagikan didto, siya miadto sulod sa ilang sinagoga:

10 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ang iyang kamot mikuyos. Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Subay ba sa balaod ang pagpang-ayo atol sa igpapahulay nga mga adlaw? aron sila makaakusar kaniya.

11 Ug siya miingon ngadto kanila, Unsa nga tawo diha kaninyo, nga makabaton og usa ka karnero, ug kon kini mahulog ngadto sa gahong atol sa igpapahulay nga adlaw, dili ba siya mogunit niini, ug mosakwat niini pagawas?

12 Nan unsa pa ka bililhon ang usa ka tawo labaw kay sa usa ka karnero? Tungod niini subay sa balaod ang pagbuhat og maayo atol sa igpapahulay nga mga adlaw.

MATEO 12:13

13 Unya nagaingon siya ngadto sa tawo, Ituy-od ang imong kamot. Ug siya mituy-od niini; ug kini nahibalik nga himsog, sama sa pikas.

14 Unya ang mga Fariseo migawas, ug naghimo sa usa ka panagsabot batok kaniya, unsaon nila pagpukan kaniya.

15 Apan sa diha nga si Jesus nasayud niini, siya mipalayo sa iyang kaugalingon gikan didto: ug dagkung mga panon ang misunod kaniya, ug siya miayo kanilang tanan;

16 Ug misugo kanila nga sila dili gayud maghimo kaniya nga inila:

17 Aron kini mahimong matuman ang gikasulti ni Esaias ang profeta, nga nagaingon,

18 Tan-awa ang akong sulugoon, kinsa ako ang nagpili; akong pinalangga, kang kinsa ang akong kalag nahimuot pag-ayo: ako mobutang sa akong espiritu nganha kaniya, ug siya mopakita sa paghukom ngadto sa mga Hentil.

19 Siya dili makigbisog, ni mosinggit; ni adunay si bisan kinsa nga tawo nga mopatalinghog sa iyang tingog diha sa kadalanan.

20 Ang nabun-og nga tigbaw siya dili mobali, ug ang nagaaso nga pabilo siya dili mopalong, hangtud siya magpadala sa paghukom ngadto sa kadaugan.

21 Ug sa iyang ngalan ang mga Hentil mosalig.

22 Unya adunay gidala ngadto kaniya nga usa ka gisudlan og usa ka yawa, buta, ug amang: ug siya miayo kaniya, nga tungod niana ang buta ug amang nakasulti ug nakakita.

23 Ug ang tanang katawhan nahibu-long, ug miingon, Dili ba kini ang anak ni David?

24 Apan sa diha nga ang mga Fariseo nakadungog niini, sila miingon, Kining tawhana wala magpagawas sa mga yawa, apan pinaagi ni Beelzebub ang prinsiphe sa mga yawa.

25 Ug si Jesus nasayud sa ilang mga hunahuna, ug miingon ngadto kanila, Ang matag gingharian nga nabahin

batok sa iyang kaugalingon mahiagom sa pagkagun-ob; ug matag syudad o balay nga nabahin batok sa iyang kaugalingon dili makabarog;

26 Ug kon si Satanas magpagawas ni Satanas, siya nabahin batok sa iyang kaugalingon; nan unsaon man sa iyang gingharian pagbarog?

27 Ug kon ako pinaagi ni Beelzebub magpagawas sa mga yawa, pinaagi ni kinsa man ang inyong mga anak nagpagawas kanila? busa sila ang inyong mga maghuhukom.

28 Apan kon ako nagpagawas sa mga yawa pinaagi sa Espiritu sa Dios, nan ang gingharian sa Dios nahiabot na nganha kaninyo.

29 O kon dili unsaon man sa usa nga makasulod ngadto sa balay sa usa ka kusgan nga tawo, ug mangilog sa iyang mga kabtangan, gawas kon iyang unahon paggapos ang kusgan nga tawo? ug unya siya mangilog diha sa iyang balay.

30 Siya nga dili uyon kanako batok kanako; ug siya nga wala nagatigom uban kanako nagapatibulaag sa layo.

31 Tungod niini ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang tanang matang sa sala ug pagpasipala mapasaylo ngadto sa mga tawo: apan ang pagpasipala batok sa Balaang Espiritu dili mapasaylo ngadto sa mga tawo.

32 Ug si bisan kinsa nga nagasulti og usa ka pulong batok sa Anak sa tawo, kini mapasaylo kaniya: apan si bisan kinsa nga nagasulti batok sa Balaang Espiritu, kini dili pagapasayloon kaniya, dili dinhi nga kalibutan, ni sa kalibutan nga umaabot.

33 Himoa ang kahoy nga maayo, ug ang iyang bunga maayo; o kon dili man himoa ang kahoy nga dautan, ug ang iyang bunga dautan: kay ang kahoy mailhan pinaagi sa iyang bunga.

34 O kaliwatan sa mga halas nga malala, unsaon ninyo, ingon nga dautan, sa pagsulti sa mga maayong butang? kay gikan sa kadagaya sa kasingkasing ang baba nagasulti.

35 Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa kasingkasing nagadala sa maayong mga butang: ug ang dautang tawo gikan sa dautan nga bahandi nagadala sa dautang mga butang.

36 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ang matag kawang nga pulong nga isulti sa mga tawo, sila mohatag og husay niini sa adlaw sa paghukom.

37 Kay pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagamatarungon, ug pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagahukman sa silot.

38 Unya pipila sa mga escriba ug sa mga Fariseo mitubag, nga nagaingon, Magtutudlo, kami buot makakita og usa ka ilhanan gikan kanimo.

39 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ang usa ka dautan ug mapanapawon nga kaliwatan naga-pangita sa usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag niini, gawas sa ilhanan ni profeta Jonas:

40 Kay maingon nga si Jonas tulo ka adlaw ug tulo ka gabii sulod sa tiyan sa balyena; mao man ang Anak sa tawo tulo ka adlaw ug tulo ka gabii diha sa kinahiladman sa yuta.

41 Ang mga tawo sa Nineve mobangon diha sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug mohukom sa pagsilot niini: tungod kay sila naghinulsol diha sa pagwali ni Jonas; ug, tan-awa, ang usa nga labaw pa ni Jonas ania.

42 Ang rayna sa habagatan mobangon diha sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug mohukom sa pagsilot niini: kay siya mianhi gikan sa kinatumyang mga bahin sa kalibutan aron sa pagpaminaw sa kaalam ni Solomon; ug, tan-awa, ang usa nga labaw pa ni Solomon ania.

43 Sa diha nga ang mahugaw nga espiritu nakagawas sa usa ka tawo, siya nagalakaw latas sa mala nga mga dapit, nga nagapangita sa pahulay, ug walay nakaplagan.

44 Unya siya nagaingon, Ako mibalik ngadto sa akong balay diin ako

migawas; ug sa diha nga siya miabot na, siya nakakaplag niini nga walay sulod, sinilhigan, ug gidayandayanan.

45 Unya nagaadto siya, ug nagadala uban kaniya sa lain pang pito ka mga espiritu nga labi pang dautan kay sa iyang kaugalingon, ug sila misulod ug mipuyo didto: ug ang kataposang kahintang niana nga tawo mangil-ad pa kay sa nahiuna. Busa maingon niini usab kining dautan nga kaliwatan.

46 Samtang siya nakigsulti pa sa katawhan, tan-awa, ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoon nagtindog sa gawas, nga nagtinguha sa pagpakigsulti uban kaniya.

47 Unya usa ang miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ang imong inahan ug imong mga igsoon nagatindog sa gawas, nga nagatinguha sa pagpakigsulti uban kanimo.

48 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kaniya nga misugilon kaniya, Kinsa ang akong inahan? ug kinsa ang akong mga igsoon?

49 Ug siya mituy-od sa iyang kamot tumong sa iyang mga tinun-an, ug miingon, Tan-awa ang akong inahan ug ang akong mga igsoon!

50 Kay si bisan kinsa nga magabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit, mao ang akong lalaking igsoon, ug babayeng igsoon, ug inahan.

KAPITULO 13

SA maong adlaw migawas si Jesus sa balay, ug milingkod sa baybayon sa dagat.

2 Ug dagkung mga panon ang nati-gom pagtingob ngadto kaniya, mao nga siya misakay sa usa ka sakayan, ug milingkod; ug ang tibuok panon nanindog diha sa baybayon.

3 Ug siya misulti sa daghang mga butang ngadto kanila sa mga samingay, nga nagaingon, Tan-awa, usa ka magpupugas miadto aron sa pagpugas;

4 Ug sa diha nga siya nagpugas, pipila ka mga binhi nangahulog sa daplin

sa dalan, ug ang mga langgam miabot ug mituktok kanila:

5 Ang pipila nangahulog ibabaw sa batohon nga mga dapit, diin sila walay daghang yuta: ug sa walay langan sila migitib, tungod kay sila walay kaladmon sa yuta:

6 Ug sa diha nga ang adlaw taas na, sila nangalawos; ug tungod kay sila walay gamot, sila nangalaya.

7 Ug ang pipila nangahulog diha sa katunokan; ug ang mga tunok milabong, ug mituok kanila:

8 Apan ang uban nangahulog sa maayong yuta, ug nagadala og bunga, ang pipila usa ka gatos ka pilo, ang pipila kan-uman ka pilo, ang pipila katloan ka pilo.

9 Kinsa ang adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, itugot kaniya nga maminaw.

10 Ug ang mga tinun-an miduol, ug miingon ngadto kaniya, Nganong nagasulti ikaw ngadto kanila sa mga samingay?

11 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Tungod kay kini gikahatag nganha kaninyo aron mahibalo sa mga mysteryo sa gingharian sa langit, apan ngadto kanila kini wala gikahatag.

12 Kay si bisan kinsa nga nakabaton, ngadto kaniya igahatag, ug siya makabaton sa dugang pa nga kadagaya: apan si bisan kinsa nga wala nakabaton, gikan kaniya pagakuhaon bisan pa kadtong iyang nabatona.

13 Busa nagasulti ako ngadto kanila sa mga samingay: tungod kay sila nagatan-aw wala makakita; ug nakadungog sila wala naminaw, ni nakahimo sila pagsabot.

14 Ug diha kanila natuman ang profesiya ni Esaias, nga nagaingon, Pinaagi sa pagkadungog kamo maminaw, ug dili makasabot; ug sa pagtan-aw kamo makakita, ug dili makamatikod:

15 Kay ang kasingkasing niini nga kawatuhan misamot kagahi, ug ang ilang mga dalunggan bungol sa pagdungog, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong;

basin sa bisan unsang panahon sila makakita gayud pinaagi sa ilang mga mata, ug makapaminaw pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabot gayud pinaagi sa ilang kasingkasing, ug makagib gayud, ug ako magaaayo gayud kanila.

16 Apan bulahan ang inyong mga mata, kay sila nakakita: ug ang inyong mga dalunggan, kay sila naminaw.

17 Kay sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga daghang mga profeta ug matarung nga mga tawo ang nagtinguha sa pagtan-aw niadtong mga butang nga inyong nakita, ug nga wala makakita kanila; ug sa pagpaminaw niadtong mga butang nga inyong nadungog, ug nga wala makadungog kanila.

18 Busa paminaw kamo sa samingay sa magpupugas.

19 Sa diha nga si bisan kinsa nga nagapaminaw sa pulong sa gingharian, ug wala nagasabot niini, unya nagaabot ang dautan, ug nagasakmit niadtong napugas diha sa iyang kasingkasing. Kini siya mao ang midawat sa binhi diha sa daplin sa dalan.

20 Apan siya nga midawat sa binhi didto sa batohon nga mga dapit, mao siya ang nagapaminaw sa pulong, ug dihadhiha uban sa kalipay nagadawat niini;

21 O galing siya walay gamot diha sa iyang kaugalingon, apan nagalungtad sa makadiyot: kay sa diha nga ang kasakitan o paglutos nagaabot tungod sa pulong, sa wala madugay siya napandol.

22 Siya usab nga midawat sa binhi diha sa katunokan mao siya nga nagapaminaw sa pulong; ug ang kabalaka niini nga kalibutan, ug ang pagkama-limbongon sa mga bahandi, nagtuok sa pulong, ug siya nahimong dili mabungahon.

23 Apan siya nga midawat sa binhi nganha sa maayong yuta mao siya nga nagapaminaw sa pulong, ug nagasabot niini; mao usab ang nagapamunga, ug

nagadala, ang pipila usa ka gatos ka pilo, ang pipila kan-uman, ang pipila katloan.

24 Sa laing sambingay siya mihatag ngadto kanila, nga nagaingon, Ang gingharian sa langit gipakasama ngadto sa usa ka tawo nga mipugas og maa-yong binhi sa iyang umahan:

25 Apan samtang ang mga tawo nangatulog, ang iyang kaaway miabot ug mipugas og mga miningtrigo ipon sa trigo, ug miadto sa iyang padulngan.

26 Apan sa diha nga ang dahon migitib na, ug nagadala sa bunga, unya nagpakita usab ang mga miningtrigo.

27 Busa ang mga sulugoon sa tag-iyasa balay miduol ug miingon ngadto kaniya, Agalon, dili ba ikaw nagpugas og maa-yong binhi sa imong umahan? nan diin man gikan ang mga miningtrigo niini?

28 Siya miingon ngadto kanila, Usa ka kaaway ang naghimo niini. Ang mga sulugoon miingon ngadto kaniya, Nan buot ba ikaw nga kami mangadto ug mangibot kanila?

29 Apan siya miingon, Dili; basin samtang kamo mangibot sa mga miningtrigo, kamo makaibot usab sa trigo uban kanila.

30 Tugoti ang duha magdungan pagtubo hangtud sa ting-ani: ug sa panahon sa ting-ani ako moingon sa mga mangangani, Tigoma ninyo sa tingob pag-una ang mga miningtrigo, og bugkosa sila nga binangan aron sa pagsunog kanila: apan tigoma ang trigo ngadto sa akong kamalig.

31 Sa laing sambingay siya mihatag ngadto kanila, nga nagaingon, Ang gingharian sa langit sama sa usa ka lugas nga liso sa mustasa, nga gikuha sa usa ka tawo, ug gipugas diha sa iyang umahan:

32 Nga sa pagkatinuod mao ang labing gamay sa tanang mga liso: apan sa diha nga kini nakatubo, kini ang pinakadaku sa tanang mga herba, ug mahimong usa ka kahoy, busa ang kalanggaman sa kahanginan mangabot ug mamahulay sa mga sanga niini.

33 Sa laing sambingay misulti siya ngadto kanila; Ang gingharian sa langit sama sa igpapatubo, nga gikuha sa usa ka babaye, ug gitagoan diha sa tulo ka takos nga harina, hangtud ang tibukon napatubonan.

34 Tanan kining mga butanga gisulti ni Jesus ngadto sa panon diha sa mga sambingay; ug gawas sa sambingay siya wala misulti ngadto kanila:

35 Aron kini mahimong matuman ang gikasulti pinaagi sa profeta, nga nagaingon, Ako moabli sa akong baba diha sa mga sambingay; ako molitok sa mga butang nagpabilin nga tinago sukad sa pagtukod sa kalibutan.

36 Unya si Jesus mipapahawa sa panon, ug misulod ngadto sa balay: ug ang iyang mga tinun-an miadto kaniya, nga nagaingon, Ipahayag nganhi kano mo ang sambingay sa mga miningtrigo sa umahan.

37 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Siya nga nagapugas sa maayong binhi mao ang Anak sa tawo;

38 Ang umahan mao ang kalibutan; ang maayong binhi mao ang mga anak sa gingharian; apan ang mga miningtrigo mao ang mga anak sa dautan;

39 Ang kaaway nga mipugas kanila mao ang yawa; ang ting-ani mao ang kataposan sa kalibutan; ug ang mga mangangani mao ang mga anghel.

40 Busa ingon nga ang mga miningtrigo gitigom ug gisunog diha sa kalayo; sa maong paagi maingon niini ang kataposan niining kalibutana.

41 Ang Anak sa tawo mopadala sa iyang mga anghel, ug sila motigom pagawas sa iyang gingharian sa tanang mga butang nga makapakasala, ug kanila nga nagahimo sa kadautan;

42 Ug motambog kanila ngadto sa hudno sa kalayo: adunay pagminatay ug pagkagot sa mga ngipon.

43 Unya ang mga matarung modan-ag sama sa adlaw diha sa gingharian sa ilang Amahan. Kinsa ang adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, itugot kaniya nga maminaw.

MATEO 13:44

44 Usab, ang gingharian sa langit sama ngadto sa bahandi nga gitago diha sa umahan; nga sa diha nga ang usa ka tawo nakakaplag, iyang gitagoan, ug tungod sa kalipay niini nagaadto ug nagabaligya sa tanan nga iyang napanag-iya, ug nagapalit niadto nga umahan.

45 Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka magpapatigayon nga tawo, nga nagapangita og maanindot nga mga perlas:

46 Kinsa, sa diha nga siya nakakaplag sa usa ka perlas nga daku ang bili, miadto ug mibaligya sa tanan nga iyang gipaganag-iya, ug mipalit niini.

47 Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka pukot, nga giitsa ngadto sa dagat, ug mitigom sa matag matang:

48 Nga, sa diha nga kini napuno, sila mibira ngadto sa baybayon, ug milingkod, ug mitapok sa maayo ngadto sa mga sudlanan, apan misalibay sa dautan.

49 Sa maong paagi maingon niini sa kataposan sa kalibutan: ang mga anghel mangabot, ug mobulag sa mga dautan gikan diha sa mga matarung,

50 Ug motambog kanila ngadto sa hudno sa kalayo: adunay pagminatay ug pagkagot sa mga ngipon.

51 Si Jesus nag-ingon ngadto kanila, nasabtan ba ninyo kining tanan nga mga butanga? Sila nag-ingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo.

52 Nya miingon siya ngadto kanila, Busa ang matag escriba nga gitudloan ngadto sa gingharian sa langit nahisama ngadto sa usa ka tawo nga tag-iyasa balay, nga nagapagawas gikan sa iyang bahandi sa mga butang nga bag-o ug daan.

53 Ug kini nahitabo, sa diha nga si Jesus nakahuman niini nga mga sambingay, siya mibiya didto.

54 Ug sa diha nga siya nahiabot ngadto sa iyang kaugalingon nga dapit, siya nagtudlo kanila sulod sa ilang sinagoga, nga tungod niana sila nahingangha, ug miingon, Diin man nakaangkon

kining tawhana niini nga kaalam, ug niining dagkung mga buhat?

55 Dili ba kini ang anak sa panday? dili ba ang iyang inahan gitawag si Maria? ug ang iyang mga lalaking igsoon, si Jacobo, ug si Joses, ug si Simon, ug si Judas?

56 Ug ang iyang mga babayeng igsoon, dili ba silang tanan uban kanato? Nan diin nakaangkon kining tawhana niining tanan nga mga butang?

57 Ug sila nangapandol kaniya. Apan si Jesus miingon ngadto kanila, Ang usa ka profeta dili nga walay dungog, gawas sa iyang kaugalingong dapit, ug sa iyang kaugalingong balay.

58 Ug siya wala naghimo og daghang dagku nga mga buhat didto tungod sa ilang pagka dili matinoohon.

KAPITULO 14

NIADTO nga panahon si Herod ang tetrarko nakadungog sa kabantug ni Jesus,

2 Ug miingon ngadto sa iyang mga sulugoon, Kini si Juan ang Baptis; siya nabanhaw gikan sa mga patay; ug busa ang dagkung mga buhat mipakita sa ilang mga kaugalingon diha kaniya.

3 Kay si Herod mipadakop kang Juan, ug mipagapos kaniya, ug mipabalhog kaniya sa bilangoan tungod ug alang ni Herodias, ang asawa sa iyang igsoon nga si Felipe.

4 Kay si Juan miingon ngadto kaniya, Dili subay sa balaod alang kanimo sa pagpanag-iya kaniya.

5 Ug sa diha nga siya buot unta nga mopapatay kaniya, siya nahadlok sa panon, tungod kay sila nag-isip kaniya ingon nga usa ka profeta.

6 Apan sa diha nga ang adlaw nga natawhan ni Herod gisaulog, ang babayeng anak ni Herodias misayaw sa atubangan nila, ug nakapahimuot ni Herod.

7 Tungod niana siya misaad uban sa usa ka panumpa sa paghatag kaniya sa bisan unsa nga buot niyang pangayoon.

8 Ug siya, ingon nga napahimangnon na sa iyang inahan, miingon, Ihatag kanako dinhi ang ulo ni Juan Baptis sulod sa usa ka bandihadobang.

9 Ug ang hari nasubo: bisan pa niana tungod ug alang sa panumpa, ug kanila nga naglingkod uban kaniya sa pagkaon, siya misugo niini nga ihatag kaniya.

10 Ug siya mipadala, ug mipaputol sa ulo ni Juan diha sa bilangoan.

11 Ug ang iyang ulo gidala sulod sa usa ka bandihadobang, ug gihatag ngadto sa dalagita: ug siya midala niini ngadto sa iyang inahan.

12 Ug ang iyang mga tinun-an miabot, ug mikuha sa lawas, ug milubong niini, ug miadto ug misugilon kang Jesus.

13 Sa diha nga si Jesus nakadungog niini, siya mibiya gikan didto pinaagi sa sakayan ngadto sa usa ka diserto nga dapit palayo: ug sa diha nga ang katawhan nakadungog niana, sila misunod kaniya nga naglakaw gikan sa mga syudad.

14 Ug si Jesus mikawas, ug nakakita sa usa ka dakung panon, ug natandog uban sa kalooy ngadto kanila, ug siya miayo sa ilang mga masakiton.

15 Ug sa diha nga kini gabii na, ang iyang mga tinun-an miduol kaniya, nga nagaingon, Kini usa ka diserto nga dapit, ug ang takna karon milapas na; palakwa na ang panon, aron sila makaadto sa mga balangay, ug makapalit alang sa ilang mga kaugalingon ug mga pagkaon.

16 Apan si Jesus miingon ngadto kani-la, Sila dili na kinahanglan nga mobiya; hatagi ninyo sila og makaon.

17 Ug sila miingon ngadto kaniya, Kita dinhi adunay lima lamang ka buok tinapay, ug duha ka isda.

18 Siya miingon, Dad-a kana nganhi kanako.

19 Ug siya misugo sa panon sa paglingkod diha sa sagbot, ug mikuha sa lima ka buok tinapay, ug duha ka isda, ug sa nagahangad sa langit, siya

mipanalangin, ug mipikas, ug mihatag sa mga tinapay ngadto sa iyang mga tinun-an, ug ang mga tinun-an ngadto sa panon.

20 Ug silang tanan nangaon, ug nangabusog: ug sila mihipos sa mga tipik nga nahibilin nga napulo ug duha ka mga basket nga puno.

21 Ug sila nga nakakaon mga lima ka libo ka lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata.

22 Ug dihadhiha si Jesus mipugos sa iyang mga tinun-an sa pagsakay ngadto sa usa ka sakayan, ug sa pag-adto una kaniya ngadto sa pikas daplin, samtang siya mipalakaw sa mga panon.

23 Ug sa diha nga siya nakapalakaw na sa mga panon, siya mitungas ngadto sa usa ka bukid palayo aron sa pag-am-po: ug sa diha nga ang kagabhion miabot, siya didto nag-inusara.

24 Apan ang sakayan atua na karon sa taliwala sa dagat, gituyatuya sa mga balod: kay ang hangin sungsungon.

25 Ug sa ikaupat nga pagtukaw sa kagabhion si Jesus miadto ngadto kanila, nga nagalakaw ibabaw sa dagat.

26 Ug sa diha nga ang mga tinun-an nakakita kaniya nga nagalakaw ibabaw sa dagat, sila nagubot, nga nagaingon, Kini usa ka espiritu; ug sila misinggit tungod sa kahadlok.

27 Apan dihadhiha si Jesus misulti ngadto kanila, nga nagaingon, Pagmalipayon; ako kini; ayaw kalisang.

28 Ug si Pedro mitubag kaniya ug miingon, Ginoo, kon ikaw kana, dapita ako pag-anha kanimo ibabaw sa tubig.

29 Ug siya miingon, Duol. Ug sa diha nga si Pedro nakakanaug gikan sa sakayan, siya milakaw ibabaw sa tubig, aron pag-adto ni Jesus.

30 Apan sa diha nga siya nakakita sa hangin nga naghaguro, siya nalisang; ug sa nagasugod sa pag-unlod, siya misinggit, nga nagaingon, Ginoo, luwasa ako.

31 Ug dihadhiha si Jesus mituy-od sa iyang kamot, ug misakmit kaniya, ug

miingon ngadto kaniya, O ikaw nga diyotay og pagtoo, ngano ba nga ikaw nagduhaduha?

32 Ug sa diha nga sila nakasakay na sa sakayan, ang hangin mihunong.

33 Unya sila nga diha sa sakayan miduol ug misimba kaniya, nga nagingon, Sa pagkatinuod ikaw mao ang Anak sa Dios.

34 Ug sa diha nga sila nakatabok na, sila miabot didto sa yuta sa Gene-saret.

35 Ug sa diha nga ang mga tawo niadto nga dapit nahibalo mahitungod kaniya, sila mipahibalo didto sa tanang dapit sa palibot, ug midala ngadto kaniya sa tanang mga masakiton;

36 Ug mihangyo kaniya nga sila unta makahikap lang sa sidsid sa iyang bisti: ug ingon sa kadaghan sa nakahikap sa hingpit nangaayo.

KAPITULO 15

UNYA miduol ngadto ni Jesus ang mga escriba ug mga Fariseo, nga gikan sa Jerusalem, nga nagingon,

2 Ngano nga ang imong mga tinun-an nagalapas sa tradisyon sa mga katigulangan? Kay sila wala nanghugas sa ilang mga kamot sa diha nga sila nangaon og tinapay.

3 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ngano nga kamo usab nagalapas sa sugo sa Dios pinaagi sa inyong tradisyon?

4 Kay ang Dios nagsugo, nga nagingon, Pasidunggi ang imong amahan ug inahan: ug, Siya nga nagatunglo sa amahan o inahan, itugot kaniya nga amatay sa kamatayon.

5 Apan kamo nag-ingon, Si bisan kinsa nga moingon ngadto sa iyang amahan o sa iyang inahan, Kini usa ka gasa, sa bisan unsa nga ikaw unta makapahimulos pinaagi kanako;

6 Ug wala magpasidungog sa iyang amahan o sa iyang inahan, siya mahimong gawasnon. Sa ingon kamo nag-himo sa sugo sa Dios nga walay pulos pinaagi sa inyong tradisyon.

7 Kamong mga tigpakaaron-ingnon, maayo gayud nga pagkapropesiya ni Esaias mahitungod kaninyo, nga nagingon,

8 Kining mga tawhana nagaduol nganhi kanako pinaagi sa ilang baba, ug nagapasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil; apan ang ilang kasing-kasing halayo gikan kanako.

9 Apan sa walay kapuslanan sila nag-simba kanako, nga nagatudlo ingon nga mga pagtulon-an ang kasugoan sa mga tawo.

10 Ug siya mitawag sa panon, ug miingon ngadto kanila, Paminawa, ug sabta:

11 Dili kanang nagasulod nganha sa baba mao ang nakapahugaw sa usa ka tawo; apan kanang nagagawas gikan sa baba, kini ang nakapahugaw sa usa ka tawo.

12 Unya miabot ang iyang mga tinun-an, ug miingon ngadto kaniya, Nasayod ka ba nga ang mga Fariseo nangasilo, human sila nakadungog niini nga panulthion?

13 Apan siya mitubag ug miingon, Ang matag tanom, nga ang akong langitnong Amahan wala nagtanom, pagaibton.

14 Pasagdi sila: sila buta nga mga pangulo sa mga buta. Ug kon ang buta mangulo sa buta, silang duha mangahulog ngadto sa kanal.

15 Unya mitubag si Pedro ug miingon ngadto kaniya, Ipahayag nganhi kanamo kini nga samingay.

16 Ug si Jesus miingon, Kamo ba usab wala pay panabot?

17 Wala pa ba kamo nakasabot, nga bisan unsa nga nagasulod sa baba nagaadto sa tiyan, ug igalabay ngadto sa kasilyas?

18 Apan kadtong mga butang nga nagagawas gikan sa baba nagagikan sa kasingkasing; ug sila ang makapahugaw sa tawo.

19 Kay gikan sa kasingkasing nagagawas ang dautang mga hunahuna, mga pagpatay, mga pagpanapaw,

mga pagpakighilawas, mga pagpa-
ngawat, bakak nga pagsaksi, mga
pagpasipala:

20 Kini ang mga butang nga maka-
pahugaw sa usa ka tawo: apan ang
pagkaon pinaagi sa wala nahugasi
nga mga kamot dili makapahugaw sa
usa ka tawo.

21 Unya si Jesus mibiya gikan didto,
ug migikan paingon sa kayutaan sa
Tiro ug Sidon.

22 Ug, tan-awa, usa ka babaye sa Ca-
naan ang miabot gikan sa mao ra nga
kayutaan, ug misinggit ngadto kaniya,
nga nagaingon, Kaloy-i ako, O Ginoo,
ikaw nga anak ni David; ang akong
babayeng anak gisakit sa hilabihan sa
usa ka yawa.

23 Apan siya wala mitubag kaniya
bisan usa ka pulong. Ug ang iyang mga
tinun-an miduol ug mihangyo kaniya,
nga nagaingon, Papahawaa siya; kay
siya naginggit sunod kanato.

24 Apan siya mitubag ug miingon,
Ako wala gipadala gawas ngadto sa
nawalang karnero sa balay sa Israel.

25 Unya miduol siya ug misimba
kaniya, nga nagaingon, Ginoo, taba-
ngi ako.

26 Apan siya mitubag ug miingon,
Kini dili angay nga kuhaon ang tina-
pay sa mga anak, ug iitsa kini ngadto
sa mga iro.

27 Ug siya miingon, Tinuod, Ginoo:
apan ang mga iro nagakaon sa mga
mumho nga nangatagak gikan sa lame-
sa sa ilang mga agalon.

28 Unya si Jesus mitubag ug miingon
ngadto kaniya, O babaye, pagkadaku
sa imong pagtoo: mahimo kini nganha
kanimo sumala sa imong gitinguha. Ug
ang iyang babayeng anak naayo gikan
niadto gayud nga takna.

29 Ug si Jesus mibiya gikan didto, ug
miabot duol ngadto sa dagat sa Galilea;
ug mitungas ngadto sa usa ka bukid, ug
milingkod didto.

30 Ug dagkung mga panon miduol
ngadto kaniya, nga nagadala uban kani-
la niadtong mga bakol, mga buta, mga

amang, mga kimay, ug daghan pang
uban, ug mibutang kanila sa tiilan ni
Jesus; ug siya miayo kanila:

31 Nga tungod niana ang panon
nahibulong, sa diha nga sila nakakita
sa mga amang nga nakasulti, sa mga
kimay nga naulian, sa mga bakol
nga nakalakaw, ug sa mga buta nga
nakakita: ug sila naghimaya sa Dios
sa Israel.

32 Unya si Jesus mitawag sa iyang
mga tinun-an ngadto kaniya, ug mii-
ngon, Ako adunay kalooy sa panon,
tungod kay sila nagpadayon uban kana-
ko karon sa tulo na ka adlaw, ug walay
makaon: ug ako dili mopalakaw kanila
nga nagapuasa, basin sila makuyapan
diha sa dalan.

33 Ug ang iyang mga tinun-an nag-
ingon ngadto kaniya, Asa kita makakuha
og ingon ka daghan nga tinapay dinhi
sa kamingawan, aron sa pagbusog sa
hilabihan ka daku nga panon?

34 Ug si Jesus nagaingon ngadto
kanila, Pila ka buok tinapay ang anaa
kaninyo? Ug sila miingon, Pito, ug pi-
pila ka gagmay nga mga isda.

35 Ug siya misugo sa panon sa pag-
lingkod diha sa yuta.

36 Ug siya mikuha sa pito ka buok
tinapay ug sa mga isda, ug mihatag
og mga pasalamat, ug mipikas kani-
la, ug mihatag ngadto sa iyang mga
tinun-an, ug ang mga tinun-an ngadto
sa panon.

37 Ug silang tanan nakakaon, ug
nangabusog: ug sila mihipos sa mga
pinikas nga pagkaon nga nasalin pito
ka mga basket nga puno.

38 Ug sila nga nakakaon upat ka libo
ka mga lalaki, gawas sa mga babaye
ug mga bata.

39 Ug siya mipalakaw sa panon, ug
misakay sa sakayan, ug miabot ngadto
sa kabaybayonan sa Magdala.

KAPITULO 16

ANG mga Fariseo usab uban sa mga
Saduceo miabot, ug matintalon
nga nagtinguha kaniya nga siya mag-

pakita kanila sa usa ka ilhanan gikan sa langit.

2 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Sa diha nga gabii na, kamo mag-ingon, Kini momaayo ang panahon: kay ang langit pula.

3 Ug sa pagka buntag, Kini momaut ang panahon karong adlaw: kay ang langit pula ug nagadag-um. O kamo mga tigpakaaron-ingnon, kamo makaila sa dagway sa langit; apan kamo dili ba makaila sa mga ilhanan sa kapanahonan?

4 Ang usa ka dautan ug mapanapawon nga kaliwatan nagapangita sa usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag ngadto niini, apan ang ilhanan ni profeta Jonas. Ug siya mibiya kanila, ug migikan.

5 Ug sa diha nga ang iyang mga tinun-an nahiabot sa pikas daplin, sila nakalimot sa pagdala og tinapay.

6 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Pagmatngon ug pagbantay sa igpapatubo sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo.

7 Ug sila nangatarungan diha sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kini tungod kay kita wala nakadala og tinapay.

8 Nga sa diha nga si Jesus nakasabot, siya miingon ngadto kanila, O kamo nga gagmay ug pagtoo, nganong nangatarungan kamo diha sa inyong mga kaugalingon, tungod ba kay kamo wala nakadala og tinapay?

9 Wala ba kamo gihapon nakasabot, ni nakahinumdom sa lima ka buok tinapay sa lima ka libo, ug pila ka mga basket ang inyong nahipos?

10 Ni ang pito ka buok tinapay sa upat ka libo, ug pila ka mga basket ang inyong nahipos?

11 Ngano ba kini nga wala kamo makasabot nga ako wala misulti niini nganha kaninyo mahitungod sa tinapay, nga kamo kinahanglan magbantay sa igpapatubo sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo?

12 Unya nakasabot sila ngano nga siya wala mipasidaan kanila sa pagbantay sa igpapatubo sa tinapay, apan

sa pagtulon-an sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo.

13 Sa diha nga si Jesus miabot ngadto sa kayutaan sa Cesaria Filipos, siya nangutana sa iyang mga tinun-an, nga nagaingon, Si kinsa ako nga mao ang Anak sa tawo sumala sa katawhan?

14 Ug sila miingon, Ang pipila nag-ingon nga ikaw mao si Juan ang Baptis: sa pipila, si Elias; ug sa uban, si Jeremias, o usa sa mga profeta.

15 Siya nagaingon ngadto kanila, Apan sumala ninyo si kinsa ako ?

16 Ug si Simon Pedro mitubag ug miingon, Ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa buhi nga Dios.

17 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bulahan ikaw, Simon Bar-jona: kay ang unod ug dugo wala nakapadayag niini nganha kanimo, apan ang akong Amahan nga anaa sa langit.

18 Ug ako mag-ingon usab nganha kanimo, Nga ikaw mao si Pedro, ug sa ibabaw niining dakung bato ako motukod sa akong iglesya; ug ang mga ganghaan sa impyerno dili modaug batok niini.

19 Ug ako mohatag nganha kanimo sa mga yawe sa gingharian sa langit: ug bisan unsa nga ikaw mobugkos dinhi sa yuta mabinugkosan didto sa langit: ug bisan unsa nga ikaw mobadbad dinhi sa yuta mabinadbaran didto sa langit.

20 Unya misugo siya sa iyang mga tinun-an nga sila kinahanglan walay sultihan nga tawo nga siya mao si Jesus ang Cristo.

21 Gikan niadto nga panahon misugod si Jesus sa pagpakita ngadto sa iyang mga tinun-an, ngano nga siya kinahanglan gayud moadto ngadto sa Jerusalem, ug moantos sa daghang mga butang sa mga katigulangan ug pangulong mga pari ug mga escriba, ug pagapatyon, ug pagabanhawon sa ikatulo nga adlaw.

22 Unya si Pedro mipugong kaniya, ug misugod pagbadlong kaniya, nga nagaingon, Ipalayo kini gikan

kanimo, Ginoo: kini dili mahitabo ngan-ha kanimo.

23 Apan siya miatubang, ug miingon ngadto ni Pedro, Palayo ka kanako, Satanas: ikaw usa ka babag nganhi kanako: kay ikaw walay kahimuot sa mga butang nga iya sa Dios, apan kadtong iya sa mga tawo.

24 Unya miingon si Jesus ngadto sa iyang mga tinun-an, Kon si bisan kinsang tawo nga mosunod kanako, itugot kaniya nga modumili sa iyang kaugalingon, ug mopas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako.

25 Kay si bisan kinsa nga moluwasa sa iyang kinabuhi mawad-an niini: ug si bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod ug alang kanako makakaplag niini.

26 Kay unsa ang maginansya sa usa ka tawo, kon siya makaangkon sa ti-buok kalibutan, ug mawala ang iyang kaugalingon nga kalag? o unsa man ang ikahatag sa usa ka tawo bugti sa iyang kalag?

27 Kay ang Anak sa tawo moanhi diha sa himaya sa iyang Amahan uban sa iyang mga anghel; ug unya siya moganti sa matag tawo sumala sa iyang binuhatan.

28 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Adunay pipila nga nagatindog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayon, hangtud nga sila makakita sa Anak sa tawo nga magaabot sa iyang gingharian.

KAPITULO 17

U Jesus nagadala ni Pedro, ni Jacobo, ug ni Juan nga iyang igsoon, ug nagadala kanila tungas ngadto sa usa ka hataas nga bukid palayo,

2 Ug nausab ang panagway sa atubangan nila: ug ang iyang nawong midan-ag sama sa adlaw, ug ang iyang sapot sama kaputi sa kahayag.

3 Ug, tan-awa, didto mipakita ngadto kanila si Moses ug si Elias nga nakigsulti uban kaniya.

4 Unya mitubag si Pedro, ug miingon ngadto ni Jesus, Ginoo, kini maayo alang kanamo nga ania dinhi: kon ikaw buot, itugot kanamo ang paghimo og tulo ka mga tabernakulo; usa alang kanimo, ug usa alang kang Moses, ug usa alang kang Elias.

5 Samtang siya nagsulti pa, tan-awa, usa ka mahayag nga panganod milan-dong kanila: ug tan-awa usa ka tingog gikan sa panganod, nga miingon, Kini ang akong pinalangga nga Anak, kang kinsa ako nahimuot pag-ayo; paminaw kamo kaniya.

6 Ug sa diha nga ang mga tinun-an nakadungog niini, sila mihapa, ug sa hilabihan nahadlok.

7 Ug si Jesus miduol ug mihikap kanila, ug miingon, Bangon, ug ayaw kahadlok.

8 Ug sa diha nga sila miyahat sa ilang mga mata, sila walay nakita nga tawo, gawas ni Jesus lamang.

9 Ug samtang sila milugsong gikan sa bukid, si Jesus misugo kanila, nga nagaingon, Walay tawo nga sultihan sa panan-awon, hangtud nga ang Anak sa tawo mabuhi pag-usab gikan sa mga patay.

10 Ug ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Nan nganong nagaingon ang mga escriba nga si Elias kinahanglan unang moabot?

11 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Si Elias sa pagkatinuod una nga moabot, ug mopahiuli sa tanang mga butang.

12 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga si Elias miabot na, ug sila wala nakaila kaniya, apan nagbuhat ngadto kaniya sa bisan unsa nga ilang gitinguha. Maingon man usab ang Anak sa tawo mag-antos gumikan nila.

13 Unya ang mga tinun-an nakasabot nga siya misulti ngadto kanila mahitunod ni Juan ang Baptis.

14 Ug sa diha nga sila miabot ngadto sa panon, dihay miduol kaniya nga usa ka tawo, nga nagaluhod ngadto kaniya, ug nagaingon,

15 Ginoo, kaloy-i ang akong lalaking anak: kay siya buang, ug sa hilabihan nag-antos: kay sa makadaghang higa-yon siya nagakahulog ngadto sa kala-yo, ug makadaghan ngadto sa tubig.

16 Ug ako midala kaniya ngadto sa imong mga tinun-an, ug sila wala ma-kaayo kaniya.

17 Unya si Jesus mitubag ug miingon, O walay pagtoo ug masupilon nga kaliwatan, unsa pa kadugay nga ako makig-uban kaninyo? unsa pa kadugay nga ako moantos kaninyo? dad-a siya duol nganhi kanako.

18 Ug si Jesus mibadlong sa yawa; ug siya migawas gikan kaniya: ug ang bata naayo sukad niadto gayud nga takna.

19 Unya miduol ang mga tinun-an ngadto ni Jesus sa layo, ug miingon, Ngano man nga wala kami makapagawas kaniya?

20 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Tungod sa inyong pagka dili matinoohon: kay sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kon kamo adunay pagtoo ingon sa usa ka lugas sa liso nga mustasa, kamo moingon niini nga bukid, Balhin gikan dinhi ngadto sa unahan nga dapit; ug kini mobalhin; ug walay butang nga dili mahimo nganha kaninyo.

21 Bisan pa niana kini nga matang dili mogawas apan pinaagi sa pag-am-po ug pagpuasa.

22 Ug samtang sila nagpabilin sa Galilea, si Jesus miingon ngadto kanila, Ang Anak sa tawo pagabudhian ngadto sa mga kamot sa mga tawo:

23 Ug sila mopatay kaniya, ug sa ikatulo nga adlaw siya pagabuhion pag-u-sab. Ug sila sa hilabihan nasubo.

24 Ug sa diha nga sila miabot sa Capernaum, sila nga nanagdawat sa kwartang gibuhis miduol ni Pedro, ug miingon, Dili ba ang inyong magtutudlo mobayad og buhis?

25 Siya nagaingon, Oo. Ug sa diha nga siya miabot ngadto sa balay, si Jesus mipugong kaniya, nga nagaingon, Unsa ang gihunahuna mo, Simon?

kang kinsa man ang mga hari sa yuta mokuha sa bayronon o buhis? sa ilang kaugalingong mga anak, o sa mga langyaw?

26 Si Pedro nagaingon ngadto kaniya, Sa mga langyaw. Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Nan ang mga anak gawason.

27 Bisan pa niini, basin kita makapasilong kanila, umadto ikaw sa dagat, ug iitsa ang pasol, ug kuhaa ang isda nga unang makuha; ug sa diha nga ikaw moabli sa iyang baba, ikaw makakaplag sa usa ka buok nga kwarta: kuhaa kana, ug ihatag ngadto kanila alang kanako ug kanimo.

KAPITULO 18

SA sama nga panahon miduol ang mga tinun-an ngadto ni Jesus, nga nagaingon, Kinsa ang pinaka labaw sa gingharian sa langit?

2 Ug si Jesus mitawag sa usa ka gamay nga bata ngadto kaniya, ug mipahiluna kaniya sa taliwala nila,

3 Ug miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Gawas kon kamo makabig, ug mahimong ingon sa gamay nga mga bata, kamo dili makasulod ngadto sa gingharian sa langit.

4 Busa si bisan kinsa nga mopaubos sa iyang kaugalingon sama niining gamay nga bata, mao ang pinaka labaw sa gingharian sa langit.

5 Ug si bisan kinsa nga modawat niining usa ka gamay nga bata sa akong ngalan nagadawat kanako.

6 Apan si bisan kinsa nga makapandol sa usa niining mga gamay nga nagtoo kanako, mas maayo pa alang kaniya nga usa ka galingang bato gibitay sa iyang liog, ug nga siya gilumsan sa kahiladman sa dagat.

7 Kaalaut ngadto sa kalibutan tungod sa mga kapandolan! kay kinahanglan gayud nga ang mga kapandolan miabot; apan pagkaalaut nianang tawhana nga pinaagi kaniya ang kapandolan nagagikan!

8 Tungod niini kon ang imong kamot o ang imong tiil mao ang makapasala kanimo, putla sila, ug ilabay sila gikan kanimo: mas maayo pa alang kanimo sa pagsulod ngadto sa kinabuhi nga bakol o pungkol, kay sa adunay duha ka kamot o duha ka tiil nga itambog ngadto sa walay kataposan nga kalayo.

9 Ug kon ang imong mata makapasala kanimo, lugita kini, ug ilabay kini gikan kanimo: mas maayo pa alang kanimo sa pagsulod ngadto sa kinabuhi nga usa ang mata, kay sa adunay duha ka mata nga itambog ngadto sa kalayo sa impyerno.

10 Pagmatngon nga kamo dili magtamay sa usa niining mga gagmay; kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga sa langit ang ilang mga anghel kanunay nagatan-aw sa nawong sa akong Amahan nga anaa sa langit.

11 Kay ang Anak sa tawo mianhi aron sa pagluwas niadtong nawala.

12 Giunsa paghunahuna ninyo? kon ang usa ka tawo adunay usa ka gatos nga karnero, ug usa kanila mahisalaag, dili ba siya nagabiya sa kasiyaman ug siyam, ug nagaadto sa kabukiran, ug nagapangita niadtong nahisalaag?

13 Ug kon sa diha nga siya makakaplag niini, sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, siya nagakalipay nga labaw pa niana nga karnero, kay sa kasiyaman ug siyamnga wala mahisalaag.

14 Mao man usab nga dili kabubut-on sa inyong Amahan nga anaa sa langit, nga usa niining mga gagmay malaglag gayud.

15 Dugang pa kon ang imong igsoon makalapas batok kanimo, adto ug suginli siya sa iyang sayop tali kanimo ug kaniya lamang: kon siya maminaw kanimo, ikaw midaug sa imong igsoon.

16 Apan kon siya dili maminaw kanimo, nan pagdala uban kanimo sa usa o duha pa, aron diha sa baba sa duha o tulo ka mga saksi ang matag pulong mapalig-on.

17 Ug kon siya magdumili sa pagpaminaw kanila, isugilon kini ngadto

sa iglesya: apan kon siya magdumili sa pagpaminaw sa iglesya, itugot nga siya nganha kanimo sama sa usa ka pagano nga tawo ug usa ka maniningil og buhis.

18 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan unsa nga inyong bugkosan ibabaw sa yuta mabinugkosan sa langit: ug bisan unsa nga inyong badbaran ibabaw sa yuta mabinadbaran sa langit.

19 Usab ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga kon duha kaninyo magkauyon dinhi sa yuta mahitungod sa bisan unsang butang nga ilang pangayoon, kini pagabuhaton alang kanila sa akong Amahan nga anaa sa langit.

20 Kay asa ang duha o tulo nga nagkatigom nga nagkahiusa sa akong ngalan, anaa ako sa taliwala nila.

21 Unya miduol si Pedro kaniya, ug miingon, Ginoo, sa makapila ka higayon nga ang akong igsoon makasala batok kanako, ug ako mopasaylo kaniya? hangtud kapito ba ka higayon?

22 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako dili mag-ingon nganha kanimo, Hangtud kapito ka higayon: apan, Hangtud sa kapitoan pil-on og kapito.

23 Busa ang gingharian sa langit gipakasama ngadto sa usa ka hari, nga buot mohimo og husay sa iyang mga sulugoon.

24 Ug sa diha nga siya nagsugod na sa paghusay, usa ang gidala ngadto kaniya, nga nakautang kaniya og napulo ka libo ka mga talento.

25 Apan sanglit siya walay ikabayad, ang iyang agalon misugo nga siya ibaligya, ug ang iyang asawa, ug mga anak, ug ang tanan nga iyang nabatonan, ug ang pagbayad pagahimoon.

26 Busa ang sulugoon mihapa, ug misimba kaniya, nga nagaingon, Agalon, pailob una kanako, ug ako mobayad gayud kanimo sa tanan.

27 Unya ang agalon niana nga sulugoon natandog sa kalooy, ug mibuhi kaniya, ug mipasaylo kaniya sa utang.

28 Apan ang mao nga sulugoon mi-gawas, ug nakakaplag sa usa sa iyang mga isigka sulugoon, nga nakautang kaniya sa usa ka gatos ka denario: ug siya migunit kaniya, ug mituok kaniya, nga nagaingon, Bayri ako sa imong nautang.

29 Ug ang iyang isigka sulugoon miha-pa sa iyang tilan, ug mihangyo kaniya, nga nagaingon, Pailob una kanako, ug ako mobayad gayud kanimo sa tanan.

30 Ug siya nagdumili: apan miadto ug mibalhog kaniya ngadto sa bilang-goan, hangtud siya gayud makabayad sa utang.

31 Busa sa diha nga ang iyang mga isigka sulugoon nakakita unsa ang nahitabo, sila nasubo pag-ayo, ug miadto ug misugilon sa ilang agalon sa tanan nga nahitabo.

32 Unya dayon ang iyang agalon, human nga siya nakapatawag kaniya, miingon ngadto kaniya, O ikaw dautan nga sulugoon, ako mipasaylo kanimo sa tanan nga utang, tungod kay ikaw mihangyo kanako:

33 Dili ba ikaw kinahanglan usab magbaton og kalooy sa imong isigka sulugoon, maingon nga ako nalooy kanimo?

34 Ug ang iyang agalon napungot, ug mitugyan kaniya ngadto sa mga magsasakit, hangtud nga siya gayud makabayad sa tanan nga nautang nganha kaniya.

35 Busa sa mao nga paagi ang akong langitnong Amahan mobuhat usab nganha kaninyo, kon kamo gikan sa inyong mga kasingkasing dili mopasaylo sa matag usa sa iyang igsoon sa ilang kalapasan.

KAPITULO 19

UG kini nahitabo, sa diha nga si Jesus nakahuman niini nga mga panultihon, siya mibiya gikan sa Galilea, ug miabot ngadto sa kayutaan sa Judea unahan sa Jordan;

2 Ug dagkung mga panon misunod kaniya; ug siya miayo kanila didto.

3 Ang mga Fariseo usab miduol ngadto kaniya, nga nagatintal kaniya, nagaingon ngadto kaniya, Subay ba sa balaod alang sa usa ka tawo ang pagsalikway sa iyang asawa tungod sa bisan unsang hinungdan?

4 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Kamo ba wala maka-basa, nga siya nga nagbuhat kanila sa sinugdan nagbuhat kanila nga lalaki ug babaye,

5 Ug miingon, Tungod niini nga hinung-dan ang lalaki mobiya sa amahan ug inahan, ug mounon sa iyang asawa: ug silang duha mahimong usa ka unod?

6 Tungod niini sila dili na duha, apan usa ka unod. Busa unsa ang ghiusa sa Dios, dili itugot sa tawo nga magbulag.

7 Sila miingon ngadto kaniya, Ngano nga si Moses man lagi nagsugo sa paghatag og kasulatan sa pakigdiborsyo, ug sa pagsalikway kaniya?

8 Siya nagaingon ngadto kanila, Si Moses tungod sa kagahi sa inyong mga kasingkasing mitugot kaninyo sa pagsalikway sa inyong mga asawa: apan gikan sa sinugdan kini dili ingon niini.

9 Ug ako mag-ingon nganha kaninyo, Si bisan kinsa nga mosalikway sa iyang asawa, gawas kon kini tungod sa pakighilawas, ug makigminyo sa lain, nagabuhat sa pagpanapaw: ug si bisan kinsa nga makigminyo kaniya nga gisalikway nagabuhat sa pagpanapaw.

10 Ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Kon ang kahimtang sa lalaki mahitabo sumala sa giingon uban sa iyang asawa, dili maayo ang pagminyo.

11 Apan siya miingon ngadto kanila, Ang tanang tawo dili makadawat niini nga panultihon, gawas kanila kang kinsa kini gihatag.

12 Kay adunay pipila nga mga eunuko, nga ingon niana gihimugso gikan sa tagoangkan sa ilang inahan: ug adunay pipila nga mga eunuko, nga gihimong mga eunuko sa mga tawo: ug adunay mga eunuko, nga naghimo sa ilang mga kaugalingon nga

mga eunuko tungod ug alang sa gingharian sa langit. Siya nga makahimo sa pagdawat niini, itugot kaniya ang pagdawat niini.

13 Unya dihay gidala ngadto kaniya nga gagmay nga kabataan, aron siya gayud mopandong sa iyang mga kamot kanila, ug moampo: ug ang mga tinun-an mibadlong kanila.

14 Apan si Jesus miingon, Tugoti ang gagmay nga kabataan, ug ayaw sila pagdid-i, sa pagduol nganhi kanako: kay alang sa ingon kanila ang gingharian sa langit.

15 Ug siya mipandong sa iyang mga kamot kanila, ug mibiya gikan didto.

16 Ug, tan-awa, usa ang miabot ug miingon ngadto kaniya, Maayong Magtutudlo, unsa nga maayong butang ang akong buhaton, aron ako makaangkon sa kinabuhing dayon?

17 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ngano nga nagatawag ikaw kanako nga maayo? walay maayo gawas sa usa, nga mao, ang Dios: apan kon ikaw buot mosulod ngadto sa kinabuhi, bantayi ang kasugoan.

18 Siya nagaingon ngadto kaniya, Ang unsa? Si Jesus miingon, Ikaw dili mohimo sa pagpatay, Ikaw dili mohimo sa pagpanapaw, Ikaw dili mangawat, Ikaw dili magdala og bakak nga pagsaksi.

19 Pasidunggi ang imong amahan ug imong inahan: ug, Ikaw magahigugma sa imong silingan sama sa imong kaugalingon.

20 Ang batan-ong lalaki nagaingon ngadto kaniya, Tanan kining mga butanga akong gibantayan sukad sa akong pagkabatan-on: unsa pa ang akong kulang?

21 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Kon ikaw buot mahingpit, adto ug ibaligya kanang imong nabatonan, ug ihatag sa mga kabus, ug ikaw makabaton og bahandi didto sa langit: ug anhi ug sunod kanako.

22 Apan sa diha nga ang batan-ong lalaki nakadungog niana nga panultihon,

siya mibiya nga masulub-on: kay siya adunay daku nga katigayonan.

23 Unya miingon si Jesus ngadto sa iyang mga tinun-an, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ang tawong adunahan maglisod sa pagsulod ngadto sa gingharian sa langit.

24 Ug usab ako mag-ingon nganha kaninyo, Mas sayon pa alang sa usa ka kamel sa pagsulod agi sa mata sa dag-um, kay sa usa ka tawong adunahan sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios.

25 Sa diha nga ang iyang mga tinun-an nakadungog niini, sila sa hilabihan nahibulong, nga nagaingon, Kinsa man unya ang maluwas?

26 Apan si Jesus mitan-aw kanila, ug miingon ngadto kanila, Pinaagi sa mga tawo kini dili mahimo; apan pinaagi sa Dios ang tanang mga butang mahimo.

27 Unya mitubag si Pedro ug miingon ngadto kaniya, Tan-awa, kami mibiya sa tanan, ug misunod kanimo; busa unsa man ang among maangkon?

28 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga kamo nga nagasunod kanako, diha sa bag-ong kaliwatan sa panahon nga ang Anak sa tawo molingkod sa trono sa iyang himaya, kamo usab molingkod diha sa napulo ug duha ka trono, nga magahukom sa napulo ug duha ka tribo sa Israel.

29 Ug ang matag-usa nga nagabiya sa mga balay, o mga lalaking igsoon, o mga babayeng igsoon, o amahan, o inahan, o asawa, o mga anak, o kayutanan, tungod ug alang sa akong ngalan, makadawat sa usa ka gatos ka pilo, ug makapanunod sa kinabuhing walay kataposan.

30 Apan daghan nga nag-una nga maulahi; ug ang naulahi mag-una.

KAPITULO 20

KAY ang gingharian sa langit sama ngadto sa usa ka tawo nga tag-i-yasa panimalay, nga migawas sayo

MATEO 20:2

sa kabuntagon aron sa pagpanuhol og mga mamumuo ngadto sa iyang parasan.

2 Ug sa diha nga siya nakigsabot na uban sa mga mamumuo alang sa usa ka denario sa usa ka adlaw, siya mipadala kanila ngadto sa iyang parasan.

3 Ug siya migawas sa mga ikatulo nga takna, ug nakakita sa uban nga nanagtindog nga walay gibuhath diha sa merkado,

4 Ug miingon ngadto kanila; Pangadto usab kamo ngadto sa parasan, ug bisan unsa ang angay ako mohatag kaninyo. Ug sila nangadto sa ilang padulngan.

5 Sa makausa pa siya migawas sa mga ikaunom ug ikasiyam nga takna, ug mihimo sa ingon.

6 Ug sa may mga ikanapulo ug usa nga takna siya migawas, ug nakakaplag sa uban nga nanagtindog nga walay gibuhath, ug nagaingon ngadto kanila, Nganong nanagtindog kamo dinhi sa tibuk adlaw nga walay gibuhath?

7 Sila nag-ingon ngadto kaniya, Tungod kay walay tawo nga misuhol kanamo. Siya nagaingon ngadto kanila, Pangadto usab kamo ngadto sa parasan; ug bisan unsa ang angay, kana ang inyong madawat.

8 Busa sa diha nga ang kagabhion miabot, ang agalon sa parasan nagaingon ngadto sa iyang piniyalan, Tawga ang mga mamumuo, ug ihatag kanila ang ilang suhol, magasugod gikan sa naulahi ngadto sa nag-una.

9 Ug sa diha nga sila miabot nga mga sinuholan sa may mga ikanapulo ug usa ang takna, sila nakadawat ang matag tawo og usa ka denario.

10 Apan sa diha nga ang mga nag-una miabot, sila nagdahum nga sila gayud makadawat og labaw pa; ug sila sa samang paagi nakadawat ang matag tawo og usa ka denario.

11 Ug sa diha nga sila nakadawat niini, sila nagbagulbol batok sa agalon sa balay,

12 Nga nagaingon, Kining mga naulahi nakabuhath sa usa lamang ka takna,

ug ikaw naghimo kanila nga tupong nanhi kanamo, nga nanag-antos sa kabudlay ug kainit sa adlaw.

13 Apan siya mitubag sa usa kanila, ug miingon, Higala, ako nagbuhath kanimo sa dili sayop; wala ba ikaw nakig-uyon uban kanako alang sa usa ka denario?

14 Kuhaa kanang imo, ug adto sa imong padulngan: ako mohatag ngadto niining naulahi, maingon man nganha kanimo.

15 Dili ba subay sa balaod alang kanako sa pagbuhath unsa ang buot nako diha sa akong gipanag-iyay? Ang imong mata dautan ba, tungod kay ako maayo?

16 Mao nga ang naulahi mag-una, ug ang nag-una maulahi: kay daghan ang gitawag, apan diyotay ang gipili.

17 Ug si Jesus sa nagatungas ngadto sa Jerusalem midala sa napulo ug duha ka mga tinun-an nga linain diha sa dalan, ug miingon ngadto kanila,

18 Tan-awa, kita nagtungas ngadto sa Jerusalem: ug ang Anak sa tawo pagabudhian ngadto sa pangulong mga pari ug ngadto sa mga escriba, ug sila mohukom pagsilot kaniya ngadto sa kamatayon,

19 Ug motugyan kaniya ngadto sa mga Hentil aron sa pagbugalbugal, ug sa paglatigo, ug sa paglansang kaniya sa krus: ug sa ikatulo ka adlaw siya mabuhi pag-usab.

20 Unya miduol ngadto kaniya ang inahan sa mga anak ni Zebedeo uban sa iyang mga lalaking anak, nga naga-simba kaniya, ug nagatinguha og usa ka butang gikan kaniya.

21 Ug siya miingon ngadto kaniya, Unsa ang buot nimo? Siya nagaingon ngadto kaniya, Itugot nga kining akong duha ka mga anak unta makalingkod, ang usa sa imong tuong kamot, ug ang lain sa wala, diha sa imong gingharian.

22 Apan si Jesus mitubag ug miingon, Kamo wala masayud unsa ang inyong gipangayo. Makahimo ba kamo

sa pag-inom sa kopa nga akong paga-
imnan, ug mabaptismohan pinaagi sa
baptismo nga ako nabaptismohan?
Sila miingon ngadto kaniya, Kami
makahimo.

23 Ug siya nagaingon ngadto kani-
la, Kamo makainom tinoud sa akong
kopa, ug mabaptismohan pinaagi sa
baptismo nga ako gibaptismohan:
apan sa paglingkod sa akong tuo nga
kamot, ug sa akong wala, dili akoa
ang paghatag, apan kini igahatag ka-
nila alang kang kinsa kini giandam sa
akong Amahan.

24 Ug sa diha nga ang napulo naka-
dungog niini, sila natandog uban sa
kalagot batok sa duha ka managsoon.

25 Apan si Jesus mitawag kanila
ngadto kaniya, ug miingon, Kamo na-
hibalo nga ang mga prinsipal sa mga
Hentil nagahimo sa pagmando ibabaw
kanila, ug sila nga mga dagku nagaga-
mit ug awtoridad nganha kanila.

26 Apan kini dili mahitabo diha ka-
ninyo: apan si bisan kinsa nga magpa-
kadaku diha kaninyo, tugoti siya nga
mahimong inyong alagad;

27 Ug si bisan kinsa nga magpaka-
labaw kaninyo, tugoti siya nga mahi-
mong inyong sulugoon:

28 Bisan sama sa Anak sa tawo nga
mianhi dili aron alagaran, apan sa pag-a-
lagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi
nga usa ka lukat alang sa daghan.

29 Ug samtang sila mibiya gikan sa
Jerico, usa ka dakung panon ang misu-
nod kaniya.

30 Ug, tan-awa, duha ka buta nga
tawo nanaglingkod daplin sa dalan,
sa diha nga sila nakadungog nga si
Jesus miagi, misinggit, nga nagaingon,
Kaloy-i kami, O Ginoo, ikaw nga anak
ni David.

31 Ug ang panon mibadlong kanila,
tungod kay sila kinahanglan nga maghi-
lom: apan sila misinggit pa og dugang,
nga nagaingon, Kaloy-i kami, O Ginoo,
ikaw nga anak ni David.

32 Ug si Jesus mihunong, ug mita-
wag kanila, ug miingon, Unsa ang buot

ninyo nga akong pagabuhaton nganha
kaninyo?

33 Sila miingon ngadto kaniya, Ginoo,
nga ang among mga mata unta maabli.

34 Busa si Jesus nalooy kanila, ug
mihikap sa ilang mga mata: ug dihad-
iha ang ilang mga mata nakadawat sa
panan-aw, ug sila misunod kaniya.

KAPITULO 21

UG sa diha nga sila nahiduol ngadto
sa Jerusalem, ug miabot sa Betfahe,
ngadto sa bukid sa mga Olivo, human
niana mipadala si Jesus sa duha ka mga
tinun-an,

2 Nga nagaingon ngadto kanila, Adto
ngadto sa balangay nga anaa sa atbang
kaninyo, ug dihadhiha kamo makakap-
lag sa usa ka asno nga gihigot, ug usa
ka nati uban kaniya: badbari sila, ug
dad-a sila nganhi kanako.

3 Ug kon adunay tawo nga mosulti
sa bisan unsa nganha kaninyo, kamo
moingon, Ang Ginoo adunay pagki-
nahanglan kanila; ug dihadhiha siya
mopadala kanila.

4 Tanan kini nahitabo, aron matu-
man ang gisulti pinaagi sa profeta, nga
nagaingon,

5 Sultihini ninyo ang babayeng anak
sa Sion, Tan-awa, ang imong Hari na-
gaabot nganha kanimong, malomo, ug
nagalingkod sa usa ka asno, nga usa
ka laki nga nati sa asno.

6 Ug ang mga tinun-an miadto, ug mihi-
mo ingon nga si Jesus nagsugo kanila,

7 Ug midala sa asno, ug sa nati, ug
mipahimutang ibabaw kanila sa ilang
mga sapot, ug sila mipahiluna kaniya
ibabaw niana.

8 Ug usa ka daku kaayong panon ang
mibuklad sa ilang mga bistis sa dalan;
ang uban namutol sa mga sanga gikan
sa mga kahoy, ug mikatag kanila diha
sa dalan.

9 Ug ang mga panon nga nag-una,
ug ang nagsunod, naninggit, nga naga-
ingon, Hosana sa anak ni David: Bula-
han siya nga nagaanhi diha sa ngalan
sa Ginoo; Hosana diha sa kinatas-an.

MATEO 21:10

10 Ug sa diha nga siya miabot ngadto sa Jerusalem, ang tibuok syudad nagubot, nga nagaingon, Kinsa man kini?

11 Ug ang panon miingon, Kini mao si Jesus ang profeta sa Nazaret sa Galilea.

12 Ug si Jesus misulod sa templo sa Dios, ug mipagawas kanilang tanan nga namaligya ug namalit diha sa templo, ug mitumba sa mga lamesa sa mga tig-ilis og kwarta, ug sa mga lingkoranan nila nga mga namaligya og salampati,

13 Ug miingon ngadto kanila, Kini nahisulat, Ang akong balay pagatawgon nga balay sa pag-ampo; apan kamo nagbuhat niini nga usa ka tapukanan sa mga kawatan.

14 Ug ang buta ug ang bakol miadto kaniya sa templo; ug siya miayo kanila.

15 Ug sa diha nga ang pangulong mga pari ug mga escriba nakakita sa kahibulongang mga butang nga iyang gihimo, ug ang mga kabataan nanag-singgit sulod sa templo, ug nagaingon, Hosana sa anak ni David; sila sa hilabihan wala nahimuot,

16 Ug miingon ngadto kaniya, Nakadungog ba ikaw unsa ang ilang giingon? Ug si Jesus nagaingon ngadto kanila, Oo; kamo ba wala nakabasa, Gikan sa baba sa mga gagmayng bata ug sa mga masuso imong gihipingpit ang pagdayeg?

17 Ug siya mibiya kanila, ug migawas sa syudad ngadto sa Betania; ug siya mihigda didto.

18 Karon sa pagkabuntag samtang siya mibalik ngadto sa syudad, siya gigutom.

19 Ug sa diha nga siya nakakita sa usa ka kahoy nga igos sa dalan, siya miduol niini, ug walay nakaplagan diha niana, apan mga dahon lamang, ug miingon ngadto niini, Walay bunga nga motubo diha kanimo sukad karon hangtud sa kahangturan. Ug diha dayon ang kahoy nga igos nalawas.

20 Ug sa diha nga ang mga tinun-an nakakita niini, sila natingala, nga nagaingon, Pagkadali sa kahoy nga igos nalawas!

21 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kon kamo adunay pagtogo, ug dili magduhaduha, kamo dili lang makahimo niining nahitabo ngadto sa kahoy nga igos, apan usab kon kamo moingon ngadto niini nga bukid, Ikaw mabalhin, ug ikaw matambog ngadto sa dagat; kini mahitabo.

22 Ug ang tanang mga butang, bisan unsa nga inyong pangayoon diha sa pag-ampo, nga nagatoo, inyong madawat.

23 Ug sa diha nga siya miabot ngadto sa templo, ang pangulong mga pari ug ang mga katigulangan sa mga katawhan nangadto kaniya samtang siya nagatudlo, ug miingon, Pinaagi sa unsa nga katungod ikaw naghimo niining mga butanga? ug kinsa ang mihatag kanimo niini nga katungod?

24 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako usab mangutana kaninyo sa usa ka butang, nga kon kamo mosulti kanako, ako sa samang paagi mosulti kaninyo pinaagi sa unsang katungod ako naghimo niining mga butanga.

25 Ang baptismo ni Juan, diin kini gikan? gikan sa langit, o gikan sa mga tawo? Ug sila nangatarungan diha sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kon kita moingon, Gikan sa langit; siya moingon nganhi kanato, Nan nganong kamo wala motoo kaniya?

26 Apan kon kita moingon, Gikan sa mga tawo; kita mahadlok sa katawhan; kay ang tanan miila ni Juan ingon nga usa ka profeta.

27 Ug sila mitubag ni Jesus, ug miingon, Kami dili makasulti. Ug siya miingon ngadto kanila, Dili usab ako makasulti kaninyo pinaagi sa unsang katungod ako naghimo niining mga butanga.

28 Apan unsa ang inyong humahuna? Usa ka tawo may duha ka lalaking anak; ug siya miduol sa nauna, ug miingon, Anak, lakaw pagtrabaho karong adlaw sa akong parasan.

29 Siya mitubag ug miingon, Dili ko: apan human niana siya naghinulsol, ug miadto.

30 Ug siya miadto sa ikaduha, ug misulti sa samang paagi. Ug siya mitubag ug miingon, Ako moadto, sir: ug wala miadto.

31 Hain kanilang duha ang mibuhat sa kabubut-on sa iyang amahan? Sila nag-ingon ngadto kaniya, Ang nauna. Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ang mga maniningil og buhis ug ang mga bigaon mosulod sa gingharian sa Dios una kaninyo.

32 Kay si Juan mianhi kaninyo diha sa dalan sa pagkamatarung, ug kamo wala mitoo kaniya; apan ang mga maniningil og buhis ug ang mga bigaon mitoo kaniya: ug kamo, sa diha nga kamo nakakita niini, wala naghinulsol human niana, aron kamo unta motoo kaniya.

33 Paminaw sa lain nga sambingay: Dihay usa ka tag-iyasa panimalay, nga nagpatanom sa usa ka parasan, ug mikoral niini palibot, ug mikalot og pigsanaan diha niini, ug mitukod sa usa ka torre, ug mitugyan niini ngadto sa mga mag-uuma, ug miadto sa layong dapit:

34 Ug sa diha nga ang panahon sa bunga nagakaduol na, siya mipadala sa iyang mga sulugoon ngadto sa mga mag-uuma, aron sila unta makadawat sa mga bunga niini.

35 Ug ang mga mag-uuma midakop sa iyang mga sulugoon, ug mibun-og sa usa, ug mipatay sa lain, ug mibato sa lain.

36 Usab, siya mipadala sa uban nga mga sulugoon nga labi pang daghan kay sa nauna: ug sila mihimo ngadto kanila sa samang paagi.

37 Apan kataposan sa tanan siya mipadala ngadto kanila sa iyang lalaking anak, nga nagaingon, Sila motahod sa akong anak.

38 Apan sa diha nga ang mga mag-uuma nakakita sa anak, sila miingon

diha sa ilang mga kaugalingon, Kini mao ang manununod; dali, atong paton siya, ug atong ilogon ang iyang panulondon.

39 Ug sila midakop kaniya, ug mitambog kaniya gawas sa parasan, ug mipatay kaniya.

40 Busa sa diha nga ang agalon sa parasan nagaabot, unsa man ang iyang buhatan ngadto niadtong mga mag-uuma?

41 Sila miingon ngadto kaniya, Siya sa walay kalooy molaglag niadtong dautan nga mga tawo, ug motugyan sa iyang parasan ngadto sa lain nga mga mag-uuma, nga mohatag kaniya sa mga bunga sa ilang mga panahon.

42 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Kamo ba wala nakabasa diha sa mga kasulatan, Ang bato nga sa mga magtutukod gisalikway, mao ang nahimong ulohan sa sukaranan: kini ang buhat sa Ginoo, ug kini katingalahan sa atong mga mata?

43 Busa mag-ingon ako nganha kaninyo, Ang gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo, ug ihatag ngadto sa usa ka nasud nga nagadala sa mga bunga niini.

44 Ug si bisan kinsa nga mahulog niini nga bato mabuak: apan ngadto kang bisan kinsa nga mahulogan niini, kini mogaling kaniya ngadto sa pagkapulbos.

45 Ug sa diha nga ang pangulong mga pari ug mga Fariseo nakadungog sa iyang mga sambingay, sila nakasabot nga siya misulti mahitungod kanila.

46 Apan sa diha nga sila mitinguha sa pagdakop kaniya, sila nahadlok sa panon, tungod kay sila midawat kaniya ingon nga usa ka profeta.

KAPITULO 22

UG si Jesus mitubag ug misulti ngadto kanila pag-usab pinaagi sa mga sambingay, ug miingon;

2 Ang gingharian sa langit sama ngadto sa usa ka hari, nga naghikay

MATEO 22:3

sa kaminyoon alang sa iyang lalaking anak,

3 Ug mipadala sa iyang mga sulugoon aron pagtawag kanila nga mga gidapit ngadto sa kasal: ug sila dili gusto moadto.

4 Usab, siya mipadala sa ubang mga sulugoon, nga nagaingon, Sultihi sila nga mga gidapit, Tan-awa, ako nakaandam na sa akong kombira: ang akong baka ug ang akong mga pinatambok naihaw na, ug ang tanang mga butang naandam na: dali nganhi sa kasal.

5 Apan sila mipakawalay bili niini, ug miadto sa ilang mga dalan, ang usa ngadto sa iyang umahan, ang lain ngadto sa iyang patigayon:

6 Ug ang nahibilin midakop sa iyang mga sulugoon, ug midagmal kanila, ug mipatay kanila.

7 Apan sa diha nga ang hari nakadungog niini, siya napungot; ug siya mipadala sa iyang kasundalohan, ug milaglag niadtong mga mamumuno, ug misunog sa ilang syudad.

8 Unya nagaingon siya sa iyang mga sulugoon, Ang kasal andam na, apan sila nga mga gidapit dili takus.

9 Busa pangadto kamo sa dagkung kadalanan, ug ingon sa kadaghan sa inyong makaplagan, dapita nganhi sa kasal.

10 Busa kadtong mga sulugoon mi-gawas ngadto sa dagkung kadalanan, ug mitigom pagtingob sa tanan ingon sa kadaghan sa ilang nakaplagan, dautan ug maayo: ug ang kasal napuno sa mga dinapit.

11 Ug sa diha nga ang hari misulod aron sa pagtan-aw sa mga dinapit, siya nakakita didto sa usa ka tawo nga wala nagsul-ob sa bisti pangkasal:

12 Ug siya nagaingon ngadto kaniya, Higala, giunsa pagsulod nimo dinhi nga wala nagasul-ob sa bisti pangkasal? Ug siya wala nakatingog.

13 Unya miingon ang hari ngadto sa mga sulugoon, Gaposa siya sa kamot ug tiil, ug kuhaa siya palayo, ug itambog

siya ngadto sa kangitngit sa gawas; didto may paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.

14 Kay daghan ang gitawag, apan diyotay ang gipili.

15 Unya nangadto ang mga Fariseo, ug nagsabot unsaon nga sila unta maka-bitik kaniya sa iyang pagsulti.

16 Ug sila mipadala ngadto kaniya sa ilang mga tinun-an uban sa mga Herodianhon, nga nagaingon, Magtutudlo, kami nasayud nga ikaw tinoud, ug nagatudlo sa dalan sa Dios diha sa kamatuoran, ni nagpalabi ikaw alang ni bisan kinsang tawo: kay ikaw wala magtagad sa persona sa mga tawo.

17 Busa sultihi kami, Unsa ang hunahuna nimo? Subay ba sa balaod ang paghatag sa buhis ngadto kang Cesar, o dili?

18 Apan si Jesus nakasabot sa ilang pagkadautan, ug miingon, Nganong nanintal kamo kanako, kamong mga tigpakaaron-ingnon?

19 Ipakita kanako ang pangbuhis nga kwarta. Ug sila midala ngadto kaniya sa usa ka denario.

20 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Kang kinsa kining larawan ug kinulit nga letra?

21 Sila nag-ingon ngadto kaniya, Kang Cesar. Unya nagaingon siya ngadto kanila, Busa ihatag ngadto kang Cesar ang mga butang nga iya ni Cesar; ug ngadto sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.

22 Sa diha nga sila nakadungog niining mga pulonga, sila natingala, ug mibiya kaniya, ug nangadto sa ilang padulngan.

23 Sa samang adlaw miadto kaniya ang mga Saduceo, nga nagaingon nga walay pagkabanhaw, ug nangutana kaniya,

24 Nga nagaingon, Magtutudlo, si Moses miingon, Kon ang usa ka tawo mamatay, nga walay mga anak, ang iyang lalaking igsoon makigminyo sa iyang asawa, ug mopasanay og liwat alang sa iyang lalaking igsoon.

25 Karon dihay uban kanamo nga pito ka managsoong lalaki: ug ang nag-una, sa diha nga naminyo sa usa ka asawa, namatay, ug, nga walay liwat, mibilin sa iyang asawa ngadto sa iyang lalaking igsoon:

26 Sa samang paagi ang ikaduha usab, ug ang ikatulo, ngadto sa ikapito.

27 Ug sa kataposan sa tanan ang babaye namatay usab.

28 Busa diha sa pagkabanhaw kang kinsa nga asawa siya sa pito? kay silang tanan nakaangkon kaniya.

29 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Kamo nangasayop, nga wala masayud sa mga kasulatan, ni sa gahum sa Dios.

30 Kay diha sa pagkabanhaw sila dili magminyo, ni igahatag sa kaminyoon, apan sama sa mga anghel sa Dios didto sa langit.

31 Apan mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, wala ba kamo makabasa sa gikasulti nganha kaninyo pinaagi sa Dios, nga nagaingon,

32 Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob? Ang Dios dili Dios sa mga patay, apan sa mga buhi.

33 Ug sa diha nga ang panon nakadungog niini, sila nahibulong sa iyang pagtulon-an.

34 Apan sa diha nga ang mga Fariseo nakadungog nga siya nakapahilom sa mga Saduceo, sila nanagtigom pagtingob.

35 Unya usa kanila, nga usa ka abogado, nangutana kaniya sa usa ka pangutana, nga nagatintal kaniya, ug nagaingon,

36 Magtutudlo, unsa ang dakung sugo diha sa balaod?

37 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Ikaw maghigugma sa Ginoo nga imong Dios uban sa tibuk nimong kasingkasing, ug uban sa tibuk nimong kalag, ug uban sa tibuk nimong hunahuna.

38 Kini ang una ug dakung sugo.

39 Ug ang ikaduha sama niini, Ikaw maghigugma sa imong silingan sama sa imong kagalingon.

40 Diha niining duha ka sugo nag-agad ang tanang balaod ug mga profeta.

41 Samtang ang mga Fariseo nanagtigom pagtingob, si Jesus nangutana kanila,

42 Nga nagaingon, Unsay hunahuna ninyo sa Cristo? kang kinsang anak siya? Sila miingon ngadto kaniya, Ang anak ni David.

43 Siya nagaingon ngadto kanila, Nan ngano man nga si David diha sa espiritu nagtawag kaniya og Ginoo, nga nagaingon,

44 Ang GINOO miingon ngadto sa akong Ginoo, Maglingkod ka sa akong tuo nga kamot, hangtud ako maghimo sa imong mga kaaway nga imong tumbanan sa til?

45 Nan kon si David nagtawag kaniya nga Ginoo, ngano nga siya iyang anak?

46 Ug walay tawo nga nakahimo sa pagtubag kaniya og usa ka pulong, ni adunay tawo nga nakapangahas gikan niadtong adlaw sa pagpangutana kaniya og dugang pang mga pangutana.

KAPITULO 23

UNYA misulti si Jesus ngadto sa panon, ug ngadto sa iyang mga tinun-an,

2 Nga nagaingon, Ang mga escriba ug ang mga Fariseo naglingkod sa lingkoranan ni Moses:

3 Busa ang tanan nga bisan unsa nga ilang isugo kaninyo sa pagbantay, kana bantayi ug buhata; apan ayaw kamo pagbuhat sunod sa ilang binuhatan: kay sila nagsulti, ug wala nagbuhat.

4 Kay sila nagbugkos sa bug-at nga mga lulan ug malisod pas-anon, ug nagbutang kanila sa mga abaga sa katawhan; apan sila sa ilang mga kagalingon dili motandog kanila pinaagi sa usa sa ilang mga tudlo.

5 Apan ang tanan nilang binuhatan sila naghimo aron makita sa mga tawo: sila nagpalapad sa ilang mga felakteria, ug nagpadaku sa mga sidsid sa ilang mga bisti,

MATEO 23:6

6 Ug nahigugma sa kinatas-ang mga lawak diha sa mga pista, ug sa nag-unang mga lingkoranan diha sa mga sinagoga,

7 Ug sa mga pangomosta sa mga merkado, ug pagatawgon sa mga tawo, Rabbi, Rabbi.

8 Apan ayaw kamo pagpatawag nga Rabbi: kay usa ang inyong Magtutudlo, bisan ang Cristo; ug tanan kamo managsoon.

9 Ug ayaw pagtawag ni bisan kinsa nga tawo nga inyong amahan ibabaw sa yuta: kay usa ang inyong Amahan, nga anaa sa langit.

10 Ni magpatawag kamo nga mga agalon: kay usa ang inyong Agalon, bisan si Cristo.

11 Apan siya nga labing daku diha kaninyo mahimong inyong sulugoon.

12 Ug si bisan kinsa nga magpataas sa iyang kaugalingon ipaubos; ug siya nga magpaubos sa iyang kaugalingon ipataas.

13 Apan kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaaron-ingnon! kay kamo nagsira sa gingharian sa langit sa atubangan sa mga tawo: kay kamo mismo dili mosulod, ni nagtugot kamo kanila nga nagatinguha pagsulod sa sulod.

14 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaaron-ingnon! kay kamo nagtukob sa mga balay sa mga byuda, ug aron sa pagpakaaron-ingnon naghimo og tag-as nga pag-ampo: busa kamo makadawat sa mas daku nga hukom sa silot.

15 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaaron-ingnon! kay kamo nagalibot sa dagat ug yuta aron paghimo sa usa ka kinabig, ug sa diha nga siya nahimo na, kamo naghimo kaniya nga duha ka pilo nga labaw pa nga anak sa impverno kay sa inyong mga kaugalingon.

16 Kaalautan nganha kaninyo, kamong buta nga mga giya, nga nag-ingon, Si bisan kinsa nga manumpa

pinaagi sa templo, kini walay bili; apan si bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa bulawan sa templo, siya usa ka utangan!

17 Kamong mga buang ug mga buta: kay hain ang labaw, ang bulawan, o ang templo nga mao ang nagabalaan sa bulawan?

18 Ug, Si bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa halaran, kini walay bili; apan si bisan kinsa nga nagapanumpa pinaagi sa gasa nga anaa ibabaw niini, siya sad-an.

19 Kamong mga buang ug mga buta: kay hain ang labaw, ang gasa, o ang halaran nga nagabalaan sa gasa?

20 Busa si bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa halaran, nagapanumpa pinaagi niini, ug pinaagi sa tanang mga butang nga anaa sa ibabaw niana.

21 Ug si bisan kinsa nga manumpa pinaagi sa templo, nagapanumpa pinaagi niini, ug pinaagi kaniya nga nagapuyo diha niini.

22 Ug siya nga manumpa pinaagi sa langit, nagapanumpa pinaagi sa trono sa Dios, ug pinaagi kaniya nga nagalingkod niana.

23 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaaron-ingnon! kay kamo nagbayad sa iknapulo sa herbabuena ug sa anis ug sa kumino, ug naglaktaw sa labing bug-at nga mga butang sa balaod, ang paghukom, ang kalooy, ug ang pagtoo: kini sila kinahanglan nga inyong buhaton, ug dili magbiya sa usa nga wala nabuhat.

24 Kamo nga buta nga mga giya, nga nagsala sa usa ka tagnok, ug naglamoy sa usa ka kamel.

25 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaaron-ingnon! kay kamo naghinlo sa gawas sa kopa ug sa bandihadobang, apan sa sulod sila napuno sa pagpangilkil ug pagpatuyang.

26 Ikaw buta nga Fariseo, hinloi pag-una kanang sulod sa kopa ug bandihadobang, aron ang gawas nila mahinlo usab.

27 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaron-ingnon! kay kamo sama sa gipaputi nga mga lubnganan, nga tinoud makita nga matahum sa gawas, apan diha sa sulod puno sa mga bukog sa patay nga mga tawo, ug sa tanang kahugawan.

28 Bisan sa ingon kamo usab sa gawas nagpakita nga matarung ngadto sa mga tawo, apan sa sulod kamo puno sa pagpakaron-ingnon ug kadautan.

29 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpakaron-ingnon! tungod kay kamo nagtukod sa mga lubong sa mga profeta, ug nagdayandayan sa mga lubnganan sa mga matarung,

30 Ug nag-ingon, Kon kami diha pa sa mga adlaw sa among mga amahan, kami dili unta mga umalambit uban kanila sa dugo sa mga profeta.

31 Tungod niini kamo mga saksi nganha sa inyong kaugalingon, nga kamo ang mga anak nila nga mipatay sa mga profeta.

32 Nan nagpuno kamo sa taksanan sa inyong mga amahan.

33 Kamo mga bitin, kamo kaliwatan sa mga halas nga malala, unsaon ninyo sa pag-ikyas sa silot sa impyerno?

34 Tungod niini, tan-awa, ako nagpadala nganha kaninyo sa mga profeta, ug manggialamon nga mga tawo, ug mga escriba: ug sa pipila kanila kamo mopatay ug molansang sa krus; ug sa pipila kanila kamo molatos diha sa inyong mga sinagoga, ug molutos kanila gikan sa usa ka syudad ngadto sa laing syudad.

35 Aron nganha kaninyo moabot ang tanang matarung nga dugo nga naula diha sa yuta, gikan sa dugo sa matarung nga si Abel ngadto sa dugo ni Zacarias anak ni Barakias, kinsa kamo mipatay taliwala sa templo ug sa halaran.

36 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Tanan kining mga butanga moabot niini nga kaliwatan.

37 O Jerusalem, Jerusalem, ikaw nga nagapatay sa mga profeta, ug nagabato kanila nga gipadala nganha kanimo, unsa kadaghan nga buot unta ako motigom sa imong mga anak pagtingob, bisan ingon sa usa ka himongaan nga nagatigom sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga pako, ug kamo dili buot!

38 Tan-awa, ang imong balay gibilin nganha kanimo nga biniyaan.

39 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Kamo dili na makakita kanako sukad karon, hangtud kamo moingon, Bulahan siya nga nagaanhi sa ngalan sa Ginoo.

KAPITULO 24

Ug si Jesus migawas, ug mibiya gikan sa templo: ug ang iyang mga tinun-an miduol kaniya aron sa pagpakita kaniya sa mga tinukod diha sa templo.

2 Ug si Jesus miingon ngadto kani-la, Wala ba kamo makakita sa tanan niining mga butanga? Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Wala mahibilin dinhi nga usa ka bato ibabaw sa lain, nga dili pagatumpagon.

3 Ug samtang siya milingkod diha sa bukid sa mga Olivo, ang mga tinun-an miduol ngadto kaniya sa tago, nga nagaingon, Sultihi kami, kanus-a kining mga butanga mahitabo? ug unsa unya ang ilhanan sa imong pag-anhi, ug sa kataposan sa kalibutan?

4 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Pagmatngon nga walay tawong maglimbong kaninyo.

5 Kay daghan ang moanhi sa akong ngalan, nga magaingon, Ako si Cristo; ug molimbong sa daghan.

6 Ug kamo makadungog sa mga gubat ug mga hugonhugon sa mga gubat: pagbantay nga kamo dili mabalaka: kay tanan kining mga butanga kinahanglan gayud mahitabo, apan ang kataposan wala pa.

7 Kay ang nasud makig-away batok nasud, ug gingharian batok gingharian: ug adunay mahitabo nga mga kagutom,

MATEO 24:8

ug pagdagsang sa mga sakit, ug mga linog, sa nagkalainlain nga mga dapit.

8 Tanan kini mao ang sinugdanan sa mga kagulan-anan.

9 Unya sila motugyan kaninyo aron pagasakiton, ug mopatay kaninyo: ug kamo pagadumtan sa tanang mga nasud tungod ug alang sa akong ngalan.

10 Ug unya daghan ang mapandol, ug mobudhi sa usa ug usa, ug modumot sa usa ug usa.

11 Ug daghang mini nga mga profeta motungha, ug molimbong sa daghan.

12 Ug tungod kay ang kadautan modagsang, ang gugma sa daghan moanam kabugnaw.

13 Apan siya nga molahutay ngadto sa kataposan, mao ang maluwas.

14 Ug kining maayong balita sa gingharian igawali sa tibuk kalibutan aron sa pagpamatuod ngadto sa tanang mga nasud; ug dayon ang kataposan moabot.

15 Busa sa diha nga kamo makakita sa dulumtanan sa pagkagun-ob, nga gikasulti pinaagi ni Daniel ang profeta, nga motindog sa balaang dapit, (si bisan kinsa nga nagabasa, tugoti siya sa pagsabot:)

16 Unya tugoti sila nga anaa sa Judea sa pag-ikyas ngadto sa kabukiran:

17 Tugoti siya nga anaa sa atop sa balay nga dili mokanaug aron sa pagkuha sa bisan unsang butang gikan sa iyang balay:

18 Ni siya nga atua sa umahan mobalik aron sa pagkuha sa iyang mga sapot.

19 Ug kaalautan ngadto kanila nga mga mabdos, ug ngadto kanila nga mga nagpasuso niadtong mga adlawa!

20 Apan pag-ampo kamo ang inyong pagpanaw dili sa tingtugnaw, ni sa adlaw nga igpapahulay:

21 Kay unya mahitabo ang daku nga kasakitan, nga ang ingon wala pa sukad sa sinugdanan sa kalibutan hangtud niining panahona, wala, ni sa umaabot mahitabo.

22 Ug gawas kon kadtong mga adlawa pagamub-an gayud, walay unod

gayud nga maluwas: apan tungod ug alang sa mga pinili kadtong mga adlawa pagamub-an.

23 Unya kon si bisan kinsa nga tawo nga moingon nganha kaninyo, Tan-awa, ania si Cristo, o atua didto; ayaw pagtoo niini.

24 Kay adunay motungha nga mini nga mga Cristo, ug mini nga mga profeta, ug mopakita sa dagku nga mga ilhanan ug mga kahibulongan; nga sa ingon, kon kini mahimo, sila molimbong bisan pa sa mga pinili.

25 Tan-awa, ako nakasulti na kaninyo kaniadto.

26 Tungod niini kon sila moingon nganha kaninyo, Tan-awa, siya anaa sa diserto; ayaw pag-adto didto: tan-awa, siya anaa sa sekreto nga mga lawak; ayaw pagtoo niini.

27 Kay maingon nga ang kilat naga-gawas gikan sa silangan, ug nagakidlat bisan pa ngadto sa kasadpan; maingon man usab ang pag-abot sa Anak sa tawo.

28 Kay bisan diin ang patay nga lawas, didto ang mga agila magatigom pagtingob.

29 Dihadiha human sa kasakitan niadtong mga adlawa ang adlaw pangitngiton, ug ang bulan dili mohatag sa iyang kahayag, ug ang mga bituon mangahulog gikan sa langit, ug ang mga gahum sa kalangitan pagatuyogon:

30 Ug unya magpakita ang ilhanan sa Anak sa tawo diha sa langit: ug unya ang tanang mga tribo sa yuta magsu-bo, ug sila makakita sa Anak sa tawo nga nagaabot diha sa kapanganoran sa langit uban sa gahum ug dakung himaya.

31 Ug siya mopadala sa iyang mga anghel uban sa usa ka makusog nga tingog sa trumpeta, ug sila motigom pagtingob sa iyang mga pinili gikan sa upat ka gigikanan sa mga hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa lain.

32 Karon kat-oni ang usa ka sambingay sa kahoy nga igos; Sa diha nga

ang iyang sanga linghod pa, ug naga-panahon, kamo mahibalo nga ang ting-init duol na:

33 Busa sa samang paagi kamo, sa diha nga kamo makakita sa tanan niining mga butanga, hibalo nga kini duol na, maingon nga anaa sa mga pultahan.

34 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini nga kaliwat dili molabay, hangtud tanan kining mga butanga matuman.

35 Ang langit ug yuta mahanaw, apan ang akong mga pulong dili gayud mahanaw.

36 Apan niana nga adlaw ug takna wala nasayud nga tawo, wala, bisan ang mga anghel sa langit, apan ang akong Amahan lamang.

37 Apan sama sa mga adlaw ni Noe, mao man usab ang pag-abot sa Anak sa tawo.

38 Kay sama sa mga adlaw nga wala pa ang lunop sila nagakaon ug naging-inom, nagaminyo ug nagahatag diha sa kaminyoon, hangtud sa adlaw nga si Noe misulod ngadto sa arka,

39 Ug wala nasayud hangtud ang lunop miabot, ug mikuha kanilang tanan; mao man usab ang pag-abot sa Anak sa tawo.

40 Unya adunay duha diha sa umahan; ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.

41 Duha ka babaye magagaling diha sa galingan; ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.

42 Busa pagbantay: kay kamo wala masayud unsang taknaa ang inyong Ginoo moabot.

43 Apan hibalo nga kini, nga kon ang agalon sa balay nahibalo pa sa unsa nga takna ang kawatan moabot, siya unta magbantay, ug dili gayud magtugot sa iyang balay nga malungkab.

44 Busa kamo usab mangandam: kay sa maong takna nga kamo wala naghuhuna ang Anak sa tawo nagaabot.

45 Nan kinsa ang matinuod-anon ug manggialamon nga sulugoon, si kinsa sa iyang agalon gihimo nga magmamando

ibabaw sa iyang panimalay, aron sa paghatag kanila sa pagkaon sa tukmang panahon?

46 Bulahan kana nga sulugoon, si kinsa sa diha nga ang iyang agalon nagaabot makaplagnan nga nagabuhat sa ingon.

47 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga siya mohimo kaniya nga magmamando ibabaw sa tanan niya nga kabtangan.

48 Apan ug kon kadtong dautan nga sulugoon moingon diha sa iyang kasing-kasing, Ang akong agalon nagalangan sa iyang pag-abot;

49 Ug mosugod sa pagdapat sa iyang mga isigkasulugoon, ug sa pagkaon ug pag-inom uban sa mga nangahubog;

50 Ang agalon niana nga sulugoon moabot sa adlaw nga wala siya naga-paabot alang kaniya, ug sa takna nga siya wala mahibalo,

51 Ug mipikas kaniya, ug motugyan kaniya sa iyang bahin uban sa mga tigpakaaron-ingnon: didto adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.

KAPITULO 25

UNYA ang gingharian sa langit ipakasama ngadto sa napulo ka mga birhen, nga mikuha sa ilang mga lampara, ug miadto aron sa pagtagbo sa pamanhonon.

2 Ug lima kanila mga manggialamon, ug lima mga buangan.

3 Sila nga mga buangan midala sa ilang mga lampara, ug wala nagdala og lana uban kanila:

4 Apan ang mga manggialamon midala og lana diha sa ilang mga sudlanan uban sa ilang mga lampara.

5 Samtang ang pamanhonon naglangan, silang tanan natagpilaw ug natulog.

6 Ug sa pagkatungang gabii dihay usa ka singgit nga gihimo, Tan-awa, ang pamanhonon nagaabot; panggawas kamo aron sa pagtagbo kaniya.

7 Unya kadtong tanan nga mga birhen namangon, ug mihinlo sa ilang mga lampara.

MATEO 25:8

8 Ug ang mga buangon miingon ngadto sa mga manggialamon, Hatagi kami sa inyong lana; kay ang among mga lampara napalong.

9 Apan ang mga manggialamon mitubag, nga nagaingon, Dili gayud; basin dili mopaigo alang kanamo ug kaniyo: apan adto hinuon kamo ngadto kanila nga namaligya, ug pamalit alang sa inyong kaugalingon.

10 Ug samtang sila miadto aron sa pagpamalit, ang pamanhonon miabot; ug sila nga nakaandam misulod uban kaniya ngadto sa kasal: ug ang pulthahan gisira.

11 Human niana miabot usab ang uban nga mga birhen, nga nagaingon, Ginoo, Ginoo, ablihi kami.

12 Apan siya mitubag ug miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaniyo, Ako wala makaila kaniyo.

13 Busa pagbantay, kay kamo wala masayud sa adlaw ni sa takna kanus-a ang Anak sa tawo magaabot.

14 Kay ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga nagapanaw ngadto sa layong nasud, kinsa mitawag sa iyang kaugalingong mga sulugoon, ug mitugyan ngadto kanila sa iyang mga kabtangan.

15 Ug ngadto sa usa siya mihatag sa lima ka talento, sa lain duha, ug sa lain pa usa; sa matag tawo sumala sa iyang nagkalainlain nga kahanas; ug dihaduha mihimo sa iyang panaw.

16 Unya siya nga nakadawat sa lima ka talento miadto ug mipatigayon pinaagi niini, ug mihimo niana og laing lima pa ka talento.

17 Ug sa samang paagi siya nga nakadawat sa duha, siya usab miginansya sa laing duha pa.

18 Apan siya nga nakadawat sa usa miadto ug nagkalot diha sa yuta, ug gitago ang kwarta sa iyang agalon.

19 Human sa taas nga panahon ang agalon niadto nga mga sulugoon nagaabot, ug nakigkuenta uban kanila.

20 Ug busa siya nga nakadawat sa lima ka talento miduol ug midala sa lain nga

lima ka talento, nga nagaingon, Agalon, ikaw mitugyan nganhi kanako sa lima ka talento: tan-awa, ako nakaginansya gawas kanila og lima pa ka talento.

21 Ang iyang agalon miingon ngadto kaniya, Maayong pagkabuhat, ikaw maayo ug matinumanon nga sulugoon: ikaw nagmatinumanon ibabaw sa diyotay nga mga butang, ako mohimo kani-mo nga tigdumala ibabaw sa daghang mga butang: sumulod ikaw ngadto sa kalipay sa imong agalon.

22 Siya usab nga nakadawat sa duha ka talento miduol ug miingon, Agalon, ikaw mitugyan nganhi kanako sa duha ka talento: tan-awa, ako nakaginansya og duha ka laing talento gawas kanila.

23 Ang iyang agalon miingon ngadto kaniya, Maayong pagkabuhat, maayo ug matinumanon nga sulugoon; ikaw nagmatinumanon ibabaw sa diyotay nga mga butang, ako mohimo kani-mo nga tigdumala ibabaw sa daghang mga butang: sumulod ikaw ngadto sa kalipay sa imong agalon.

24 Unya siya nga nakadawat sa usa ka talento miduol ug miingon, Agalon, ako nahibalo nga ikaw usa ka matig-a nga tawo, nga nagaani diin ikaw wala nakapugas, ug nagatigom diin ikaw wala nakasabwag:

25 Ug ako nahadlok, ug miadto ug mitago sa imong talento diha sa yuta: tan-awa, didto anaa ang imo.

26 Ang iyang agalon mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw dautan ug tapulan nga sulugoon, ikaw nasa-yud nga ako mag-ani diin ako wala nagpugas, ug magtigom diin ako wala nagsabwag:

27 Busa ikaw kinahanglan unta mibutang sa akong kwarta ngadto sa mga tigpang-ilis, ug unya sa akong pag-abot ako makadawat unta sa akong gipang-iyu uban ang tubo.

28 Busa kuhaa ang talento gikan kaniya, ug ihatag kini ngadto kaniya nga adunay napulo ka talento.

29 Kay ngadto sa matag-usa nga nakabaton pagahatagan, ug siya makabaton

sa kadagaya: apan gikan kaniya nga wala pagakuhaon bisan kadtong iyang nabatonan.

30 Ug itambog ninyo ang dili kapuslan nga sulugoon ngadto sa gawas nga mangitngit: didto adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.

31 Sa diha nga ang Anak sa tawo moabot diha sa iyang himaya, ug ang tanang balaan nga mga anghel uban kaniya, unya siya molingkod sa trono sa iyang himaya:

32 Ug sa atubangan niya pagatigom ang tanang mga nasud: ug siya magalain kanila sa usa gikan sa lain, sama sa pastol nga nagabahin sa iyang mga karnero gikan sa mga kanding:

33 Ug siya mopahiluna sa karnero sa iyang tuo nga kamot, apan ang mga kanding sa wala .

34 Unya ang Hari moingon ngadto kanila nga anaa sa iyang tuo nga kamot, Duol, kamo nga mga gipanalangin sa akong Amahan, panunda ang gingharian nga giandam alang kaninyo gikan pa sa pagkatukod sa kalibutan:

35 Kay ako gigutom, ug kamo mihatag kanako sa makaon: ako giuhaw, ug kamo mihatag kanako og mainom: ako usa ka dumuduong, ug kamo mipadayon kanako:

36 Hubo, ug kamo mibisti kanako: ako nagsakit, ug kamo miduaw kanako: ako nabilanggo, ug kamo miadto kanako.

37 Unya ang mga matarung motubag kaniya, nga nagaingon, Ginoo, kanus-a kami nakakita kanimo nga gigutom, ug mipakaon kanimo? o giuhaw, ug mihatag kanimo og mainom?

38 Kanus-a kami nakakita kanimo nga usa ka dumuduong, ug mipadayon kanimo? o hubo, ug mibisti kanimo?

39 O kanus-a kami nakakita kanimo nga nagsakit, o nabilanggo, ug miadto kanimo?

40 Ug ang Hari motubag ug moingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Tungod kay kamo nakahimo niini ngadto sa usa sa

labing ubos niining akong kaigsoonan, kamo nakahimo niini nganhi kanako.

41 Unya siya moingon usab ngadto kanila nga anaa sa wala ng kamot, Pahawa gikan kanako, kamong mga tinunglo, ngadto sa walay kataposang kalayo, nga giandam alang sa yawa ug sa iyang mga anghel:

42 Kay ako gigutom, ug kamo wala mihatag kanako og pagkaon: ako giuhaw, ug kamo wala mihatag kanako og mainom:

43 Ako usa ka dumuduong, ug kamo wala mipadayon kanako: hubo, ug kamo wala mibisti kanako: nagsakit, ug nabilanggo, ug kamo wala miduaw kanako.

44 Unya sila usab motubag kaniya, nga nagaingon, Ginoo, kanus-a kami nakakita kanimo nga gigutom, o giuhaw, o dumuduong, o hubo, o nagsakit, o nabilanggo, ug wala mialagad nganha kanimo?

45 Unya siya motubag kanila, nga nagaingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Tungod kay wala ninyo kini gihimo ngadto sa usa sa labing ubos kanila, wala ninyo kini gihimo kanako.

46 Ug kini sila mopaingon ngadto sa walay kataposang silot: apan ang mga matarung ngadto sa kinabuhing dayon.

KAPITULO 26

UG kini nahitabo, sa diha nga si Jesus nakatapos sa tanan niini nga mga panultihon, siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an,

2 Kamo nasayud nga human sa duha ka adlaw mao ang pista sa pagsaylo, ug ang Anak sa tawo budhian aron ilansang sa krus.

3 Unya nagtigom pagtingob ang pangulong mga pari, ug ang mga escriba, ug ang mga katigulangan sa katawhan, ngadto sa palasyo sa labaw nga pari, kinsa gitawag si Caifas,

4 Ug nagsabot aron nga sila modakop unta ni Jesus pinaagi sa limbong, ug mopatay kaniya.

MATEO 26:5

5 Apan sila miingon, Dili atol sa adlaw sa pista, basin adunay kasamok diha sa katawhan.

6 Karon sa diha nga si Jesus anaa sa Betania, sa balay ni Simon ang sanlahon,

7 May miduol kaniya nga usa ka babaye nga adunay usa ka sudlanan nga alabastro sa hilabihan ka mahal nga pahumot nga haplas, ug mibubo niini sa iyang ulo, samtang siya naglingkod aron pagkaon.

8 Apan sa diha nga ang iyang mga tinun-an nakakita niini, sila may kalagot, nga nagaingon, Alang sa unsa nga katuyoan kini nga pag-usik-usik?

9 Kay kini nga pahumot ikabaligya unta nga mahal, ug ikahatag ngadto sa mga kabus.

10 Sa diha nga si Jesus nakasabot niini, siya miingon ngadto kanila, Nganong gisamok ninyo ang babaye? kay siya nakahimo sa usa ka maayong buhat nganhi kanako.

11 Kay anaa ang kabus kanunay uban kaninyo; apan ako kaninyo dili anaa handumanay.

12 Kay niana siya nakabubo niini nga pahumot sa akong lawas, siya mihimo niini alang sa akong paglubong.

13 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan asa kining maong maayong balita igawali sa tibuok kalibutan, didto usab kini, nga ang nahimo niini nga babaye, igasulti alang sa usa ka handumanan kaniya.

14 Unya usa sa napulo ug duha, nga gitawag si Judas Iscariote, miadto ngadto sa pangulong mga pari,

15 Ug miingon ngadto kanila, Unsa ang inyong ihatag kanako, ug ako motugyan kaniya nganha kaninyo? Ug sila nakigsabot uban kaniya alang sa katloan ka piraso sa plata.

16 Ug gikan niadto nga panahon siya nangita og higayon sa pagbudhi kaniya.

17 Karon sa unang adlaw sa pista sa walay igpapatubong tinapay ang mga tinun-an miduol ngadto ni Jesus, nga nagaingon ngadto kaniya, Asa ikaw

buot nga kami mag-andam alang kani-mo aron pagkaon sa pagsaylo?

18 Ug siya miingon, Adto sa syudad ngadto sa usa ka tawo, ug mag-ingon ngadto kaniya, Ang Magtutudlo nagaingon, Ang akong panahon haduol na; ako mosaulog sa pagsaylo sa imong balay uban sa akong mga tinun-an.

19 Ug ang mga tinun-an mihimo sumala sa gitudlo ni Jesus kanila; ug ila nga giandam ang pagsaylo.

20 Karon sa diha nga ang kagabhion miabot na, siya milingkod uban sa napulo ug duha.

21 Ug samtang sila nangaon, siya miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, nga usa kaninyo mubudhi kanako.

22 Ug sila sa hilabihan nagmagulanon, ug misugod ang matag-usa kanila sa pag-ingon ngadto kaniya, Ginoo, ako ba kana?

23 Ug siya mitubag ug miingon, Siya nga nagatuslob sa iyang kamot uban kanako diha sa panaksan, mao ang magabudhi kanako.

24 Ang Anak sa tawo nagaadto ingon sa nahisulat mahitungod kaniya: apan kaalautan nianang tawhana nga pinaagi kaniya ang Anak sa tawo gibudhian! kini maayo pa unta alang nianang tawhana kon siya wala pa unta matawo.

25 Unya si Judas, nga mibudhi kaniya, mitubag ug miingon, Magtutudlo, ako ba kana? Siya miingon ngadto kaniya, Ikaw ang nag-ingon.

26 Ug samtang sila nagakaon, si Jesus mikuha og tinapay, ug mipanalangin niini, ug mipikas niini, ug mihatag niini ngadto sa mga tinun-an, ug miingon, Kuha, kaon; kini ang akong lawas.

27 Ug siya mikuha sa kopa, ug mihatag sa mga pasalamat, ug mihatag niini ngadto kanila, nga nagaingon, Inom kamong tanan niini;

28 Kay kini ang akong dugo sa bag-ong pakigsaad, nga giula alang sa daghan alang sa kapasayloan sa mga sala.

29 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Ako dili na moinom sukad karon niini nga bunga sa paras, hangtud niana nga adlaw sa diha nga ako moinom niini nga bag-o uban kaninyo sa gingharian sa akong Amahan.

30 Ug sa diha nga sila nakaawit sa usa ka alawiton, sila migawas ngadto sa bukid sa mga Olivo.

31 Unya nagaingon si Jesus ngadto kanila, Tanan kamo mapandol gumikan kanako niining gabhiona: kay kini nahisulat, Ako mobunal sa magbalantay, ug ang mga karnero sa panon magkatibulaag sa layo.

32 Apan human ako mabuhi pag-usab, ako mouna kaninyo ngadto sa Galilea.

33 Si Pedro mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bisan tanang tawo mangapandol gumikan kanimo, apan ako dili gayud mapandol.

34 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kanimo, Nga niingon gabhiona, sa dili pa ang sunoy motuktugaok, imong ilimod ako sa makatulo.

35 Si Pedro miingon ngadto kaniya, Bisan ako mamatay pa uban kanimo, apan dili ko ilimod ikaw. Sa samang paagi usab miingon ang tanang mga tinun-an.

36 Unya nagaabot si Jesus uban kanila ngadto sa usa ka dapit nga gitawag og Getsemane, ug nagaingon ngadto sa mga tinun-an, Panglingkod kamo dinhi, samtang ako moadto ug moampo sa unahan.

37 Ug iyang gidala uban kaniya si Pedro ug ang duha ka anak ni Zebedeo, ug misugod sa pagkamasulob-on ug sa hilabihan nabug-atan.

38 Unya nagaingon siya ngadto kanila, Ang akong kalag sa hilabihan nagsulob-on, bisan ngadto sa kamatayon: pabilin kamo dinhi, ug pagtukaw uban kanako.

39 Ug siya miadto og diyotay sa unahan, ug mihapa, ug miampo, nga nagaingon, O akong Amahan, kon kini

mahimo, tugoti kini nga kopa nga mosaylo gikan kanako: hinuon dili sumala sa akong pagbuot, apan sumala sa imong pagbuot.

40 Ug siya nagaduol ngadto sa mga tinun-an, ug nakakaplag kanila nga nakatulog, ug nagaingon ngadto ni Pedro, Unsa, dili ba kamo makatukaw uban kanako sa usa ka oras?

41 Pagtukaw ug pag-ampo, aron kamo dili mahisulod ngadto sa tentasyon: ang espiritu tinoud andam, apan ang unod luya.

42 Siya mipalayo pag-usab sa ikaduhang higayon ug miampo, nga nagaingon, O akong Amahan, kon kini nga kopa dili mahimo nga mosaylo gikan kanako, gawas ako moinom niini, ang imong kabubut-on mao ang matuman.

43 Ug siya miabot ug nakakaplag kanila nga nakatulog pag-usab: kay ang ilang mga mata nagbug-at.

44 Ug siya mibiya kanila, ug mipalayo pag-usab, ug miampo sa ikatulong higayon, nga nagaingon sa sama nga mga pulong.

45 Unya miduol siya ngadto sa iyang mga tinun-an, ug nagaingon ngadto kanila, Padayon sa pagkatulog karon, ug pamahulay kamo: tan-awa, ang takna hapit na, ug ang Anak sa tawo budhian ngadto sa mga kamot sa mga makasasala.

46 Bangon, kita mangadto na: tan-awa, siya haduol na kadtong nagabudhi kanako.

47 Ug samtang siya nagsulti pa, tan-awa, si Judas, usa sa napulo ug duha, miabot, ug uban kaniya ang usa ka daku nga panon nga adunay mga espada ug mga bunal, gikan sa mga pangulo nga mga pari ug sa mga katigulangan sa katawhan.

48 Karon siya nga nagbudhi kaniya mihatag kanila sa usa ka ilhanan, nga nagaingon, Si bisan kinsa nga akong halokan, kana mao siya: guniti siya pag-ayo.

49 Ug dihadhiha siya miduol ngadto ni Jesus, ug miingon, Komosta, magtutudlo; ug mihalok kaniya.

50 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Higala, nganong ikaw mianhi? Unya miduol sila, ug migunit ni Jesus, ug midala kaniya.

51 Ug, tan-awa, usa kanila nga uban ni Jesus mituy-od sa iyang kamot, ug miibot sa iyang espada, ug mitigbas sa usa ka sulugoon sa labaw nga pari, ug miputol sa iyang dalunggan.

52 Unya miingon si Jesus ngadto kaniya, Isakob pagbalik ang imong espada ngadto sa iyang sakoban: kay tanan sila nga nagagamit sa espada mamatay sa espada.

53 Naghunahuna ka ba nga ako dili karon makaampo ngadto sa akong Amahan, ug siya karon dayon mohatag kanako sa kapin sa napulo ug duha ka panon sa mga anghel?

54 Apan unsaon man sa mga kasulatan pagkatuman, nga sa ingon kini kinahanglan mahitabo?

55 Sa mao nga takna miingon si Jesus ngadto sa mga panon, Mianhi ba kamo ingon nga batok sa usa ka kawatan uban ang mga espada ug mga bunal aron sa pagdakop kanako? ako naglingkod adlaw adlaw uban kaninyo nga nagatudlo sulod sa templo, ug kamo wala midakop kanako.

56 Apan tanan kini nahitabo, aron ang mga kasulatan sa mga profeta matuman. Unya ang tanang mga tinun-an mibiya kaniya, ug miikyay.

57 Ug sila nga migunit ni Jesus midala kaniya ngadto ni Caifas ang labaw nga pari, diin ang mga escriba ug ang mga katigulangan nagkatigom.

58 Apan si Pedro misunod kaniya sa halayo ngadto sa palasyo sa labaw nga pari, ug mistulod, ug milingkod uban sa mga sulugoon, aron motan-aw sa kataposan.

59 Karon ang mga pangulong mga pari, ug ang mga katigulangan ug ang tibuk konseho, nangita ug mini nga mga saksi batok ni Jesus, aron sa pagpatay kaniya;

60 Apan walay nakaplagan: oo, bisan daghang mini nga mga saksi ang

miabot, apan sila walay nakaplagan. Sa kataposan miabot ang duha ka mini nga mga saksi,

61 Ug miingon, Kining tawhana miingon, Ako makahimo sa pagguba sa templo sa Dios, ug sa pagtukod niini sulod sa tulo ka adlaw.

62 Ug ang labaw nga pari mitindog, ug miingon ngadto kaniya, Wala ka bay ikatubag? unsa ba kining gisaksi nila batok kanimo?

63 Apan si Jesus nagpakahilom. Ug ang labaw nga pari mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ako nagmando kanimo pinaagi sa buhi nga Dios, nga ikaw mostulti kanamo kon ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa Dios.

64 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ikaw ang miingon: bisan pa niana ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa umaabot kamo makakita sa Anak sa tawo nga magalingkod sa tuong kamot sa gahum, ug magaabot diha sa mga panganod sa langit.

65 Unya ang labaw nga pari migisi sa iyang mga sapot, nga nagaingon, Siya nakapamulong og pasipala; unsa pa ang dugang gikinahanglan nato nga mga saksi? tan-awa, karon kamo naka-dungog sa iyang pasipala.

66 Unsa ang hunahuna ninyo? Sila mitubag ug miingon, Siya sad-an nga angay sa kamatayon.

67 Unya sila miluwa sa iyang nawong, ug misumbag kaniya; ug ang uban misagpa kaniya pinaagi sa mga palad sa ilang mga kamot,

68 Nga nagaingon, Cranagna nganhi kanamo, ikaw nga Cristo, Kinsa siya nga misagpa kanimo?

69 Karon si Pedro milingkod sa gawas sa palasyo: ug usa ka dalagita miduol ngadto kaniya, nga nagaingon, Ikaw usab kauban ni Jesus nga taga-Galilea.

70 Apan siya milimod sa atubangan nilang tanan, nga nagaingon, Ako wala masayud unsa ang imong gipanulti.

71 Ug sa diha nga siya nakagawas na ngadto sa balkon, lain nga babaye nakakita kaniya, ug miingon ngadto

kanila nga anaa didto, Kining tawhana kauban usab ni Jesus nga taga-Nazaret.

72 Ug usab siya milimod uban sa usa ka panumpa, Ako wala makaila sa maong tawo.

73 Ug human sa mubo nga panahon miduol ngadto kaniya sila nga nanag-tindog sa duol, ug miingon ni Pedro, Sa pagkatinuod ikaw usa usab kanila; kay ang imong sinultihan nagapaila kanimo.

74 Unya misugod siya sa pagpanunglo ug sa pagpanumpa, nga nagaingon, Ako wala makaila sa maong tawo. Ug dihadiha ang sunoy mituktugaok.

75 Ug si Pedro nahinumdom sa pulong ni Jesus, nga miingon ngadto kaniya, Sa dili pa ang sunoy motuktugaok, imong ilimod ako sa makatulo. Ug siya migawas, ug mihilak nga mapait.

KAPITULO 27

SA diha ang kabuntagon miabot, ang Stanang pangulong mga pari ug ang mga katigulangan sa katawhan nagkasabot batok ni Jesus aron sa pagpatay kaniya:

2 Ug sa diha nga sila nakagapos na kaniya, sila midala kaniya palayo, ug mitugyan kaniya ngadto ni Poncio Pilato ang gobernador.

3 Unya si Judas, nga mibudhi kaniya, sa diha nga iyang nakita nga siya gihukman sa silot, nagbasol sa iyang kaugalingon, ug midala pag-usab sa katloan ka piraso nga plata ngadto sa pangulong mga pari ug mga katigulangan.

4 Nga nagaingon, Ako nakasala sa diha nga ako nagbudhi sa inosente nga dugo. Ug sila miingon, Unsa kana kana-mo? ikaw ang mag-igo niana.

5 Ug siya mibundak sa mga piraso sa plata sulod sa templo, ug mibiya, ug miadto ug gibitay ang iyang kaugalingon.

6 Ug ang pangulong mga pari mipunit sa mga pirasong plata, ug miingon, Dili subay sa balaod aron ibutang sila

sulod sa panudlanan, tungod kay kini ang bili sa dugo.

7 Ug sila nagkasabot, ug mipalit pinaagi kanila sa yuta sa magkokolon, aron sa paglubong sa mga dumuduong.

8 Tungod niini kadto nga yuta gitawag, Ang yuta sa dugo, hangtud niingon adlaw.

9 Unya natuman ang gikasulti pinaagi ni Jeremias ang profeta, nga nagaingon, Ug sila mikuha sa katloan ka pirasong plata, ang presyo niya nga sumala sa mao nga bili, kang kinsa sila nga mga anak sa Israel mihatag og bili;

10 Ug mihatag kanila alang sa yuta sa magkokolon, ingon nga ang Ginoo nagsugo kanako.

11 Ug si Jesus mitindog atubangan sa gobernador: ug ang gobernador nangutana kaniya, nga nagaingon, Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo? Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Ikaw nag-ingon.

12 Ug sa diha nga siya giakusahan sa pangulong mga pari ug mga katigulangan, siya walay gitubag.

13 Unya miingon si Pilato ngadto kaniya, Wala ka ba nakadungog unsa ka daghan sa mga butang nga ilang gipamatuod batok kanimo?

14 Ug siya wala motubag kaniya bisan sa usa ka pulong; sa ingon niana ang gobernador natingala og daku.

15 Karon niadto nga pista ang gobernador nagbatasan sa pagbuhì ngadto sa katawhan sa usa ka binilanggo, si kinsa ang ilang gusto.

16 Ug sila kaniadto adunay inila nga binilanggo, nga gitawag si Barabas.

17 Busa sa diha nga sila nagkatigom pagtingob, si Pilato miingon ngadto kanila, Kinsa ang buot ninyo nga akong buhian nganha kaninyo? si Barabas, o si Jesus nga gitawag ug Cristo?

18 Kay siya nasayud nga tungod sa kasina sila mitugyan kaniya.

19 Sa diha nga siya nakalingkod sa lingkoranan sa hukmanan, ang iyang asawa nagpasugo ngadto kaniya, nga

MATEO 27:20

nagaingon, Dili ka manginlabot bahin nianang matarung nga tawo: kay ako nag-antos sa daghang mga butang niining adlaw diha sa damgo tungod kaniya.

20 Apan ang pangulong mga pari ug ang mga katigulangan midani sa panon nga ila gayud nga pangayoon si Barabas, ug laglagon si Jesus.

21 Ang gobernador mitubag ug miingon ngadto kanila, Hain sa duha ang buot ninyo nga akong buhian nganha kaninyo? Sila miingon, Si Barabas.

22 Si Pilato nagaingon ngadto kanila, Nan unsa ang akong buhatan ni Jesus nga gitawag og Cristo? Silang tanan nag-ingon ngadto kaniya, Ipalansang siya sa krus.

23 Ug ang gobernador miingon, Ngano, unsay dautan nga iyang nahimo? Apan sila misinggit pa og dugang, nga nagaingon, Ipalansang siya sa krus.

24 Sa dihang si Pilato nakakita nga siya dili makadaug, apan hinuon kagubot ang nahimo, siya mikuha og tubig, ug mihugas sa iyang mga kamot atubangan sa panon, nga nagaingon, Ako inosente sa dugo niining matarung nga tawo: kamo ang mag-igo niini.

25 Unya mitubag ang tanang mga tawo, ug miingon, Ang iyang dugo maari kanamo, ug sa among mga anak.

26 Unya gibuhian niya si Barabas ngadto kanila: ug sa diha nga siya nakapalatigo ni Jesus, siya mitugyan kaniya aron ilansang sa krus.

27 Unya ang mga sundalo sa gobernador midala ni Jesus ngadto sa tigo-manan sa kadaghanan, ug gitigom ngadto kaniya ang tibuk panon sa kasundalohan.

28 Ug sila mihubo kaniya, ug misul-ob kaniya sa eskarlata nga kupo.

29 Ug sa diha nga sila nakasapid na sa usa ka korona nga mga tunok, sila mibutang niini sa iyang ulo, ug usa ka tigbaw sa iyang tuong kamot: ug sila mipiko sa tuhod sa iyang atubangan, ug mibugalbugal kaniya, nga nagaingon, Paglipay, Hari sa mga Judeo!

30 Ug sila miluwa ngadto kaniya, ug mikuha sa tigbaw, ug gibunal kaniya sa ulo.

31 Ug human nga sila nakabugalbugal kaniya, sila mihukas sa kupo gikan kaniya, ug gisul-ob ang iyang kaugalingong sapot diha kaniya, ug midala kaniya palayo aron sa paglansang kaniya sa krus.

32 Ug samtang sila migawas, sila nakakaplag sa usa ka tawo nga taga-Cirene, si Simon ang ngalan: kaniya sila mipugos sa pagpapas-an sa iyang krus.

33 Ug sa diha nga sila nahiaobot ngadto sa dapit nga gitawag og Gologota, nga ang ipasabot, usa ka dapit sa kalabera,

34 Sila mihatag kaniya og suka aron mainom nga gisagulan og apdo: ug sa diha nga siya nakatilaw niini, siya wala moinom.

35 Ug sila milansang kaniya sa krus, ug mibahin sa iyang mga bisti, nga nagripa: aron kini matuman ang gika-sulti pinaagi sa profeta, Sila mibahin sa akong bisti diha kanila, ug sa akong sapot sila nagripa.

36 Ug nagalingkod sila nga nagbantay kaniya didto;

37 Ug mipahimutang ibabaw sa iyang ulo sa kaso niya nga nahisulat, KINI SI JESUS ANG HARI SA MGA JUDEO.

38 Unya dihay duha ka mga kawatan nga gilansang sa krus uban kaniya, usa diha sa tuo nga kamot, ug ang lain diha sa wala .

39 Ug sila nga milabay mitamay kaniya, nga naglingolingo sa ilang mga ulo,

40 Ug nagaingon, Ikaw nga magaguba sa templo, ug magatukod niini sa tulo ka adlaw, luwasa imong kaugalingon. Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, kanaug gikan sa krus.

41 Sa maong paagi usab ang pangulong mga pari nagabugalbugal kaniya, uban ang mga escriba ug mga katigulangan, miingon,

42 Siya miluwas sa uban; sa iyang kaugalingon siya dili makaluwas. Kon

siya mao ang Hari sa Israel, pasagdi siya karon nga mokanaug gikan sa krus, ug kita motoo kaniya.

43 Siya misalig sa Dios; pasagdi siya nga magluwas kaniya karon, kon siya nagtinguha kaniya: kay siya miingon, Ako mao ang Anak sa Dios.

44 Ang mga kawatan usab, nga gilansang sa krus uban kaniya, mipahayag sa mao gihapon nga pagbiaybiay kaniya.

45 Karon gikan sa ikaunom nga takna dihay kangitngit sa tibuk yuta hangtud sa ikasiyam nga takna.

46 Ug sa may mga ikasiyam nga takna si Jesus misinggit uban sa makusog nga tingog, nga nagaingon, Eli, Eli, lama sabachthani? nga ang ipasabot, Dios ko, Dios ko, nganong ikaw mibiya kanako?

47 Ang pipila kanila nga nagtindog didto, sa diha nga sila nakadungog niadto, miingon, Kining tawhana nagatawag kang Elias.

48 Ug dihaduha usa kanila midagan, ug mikuha sa espongha, ug mipuno niini sa suka, ug mibutang niini sa usa ka tigbaw, ug mihatag kaniya aron sa pag-inom.

49 Ang uban miingon, Pasagdi, atong tan-awon kon si Elias moanhi ba aron sa pagluwas kaniya.

50 Si Jesus, sa diha nga nakasinggit pag-usab uban sa makusog nga tingog, mitugyan sa espiritu.

51 Ug, tan-awa, ang tabil sa templo nagisi sa duha ka bahin gikan sa itaas ngadto sa ubos; ug ang yuta milinog, ug ang mga dagkung bato nangabuak;

52 Ug ang mga lubong nangaabli; ug daghang mga lawas sa mga balaan nga nangatulog mibangon,

53 Ug migawas gikan sa mga lubong human sa iyang pagkabanhaw, ug misulod sa balaang syudad, ug mipakita ngadto sa daghan.

54 Karon sa diha nga ang senturyon, ug sila nga uban kaniya, nga nagabantay ni Jesus, nakakita sa linog, ug niadtong mga butang nga nahitabo,

sila nangahadlok sa hilabihan, nga nagaingon, Sa pagkatinuod kini mao ang Anak sa Dios.

55 Ug daghang mga babaye didto nagalantaw sa halayo, nga misunod ni Jesus gikan sa Galilea, nagaalagad ngadto kaniya:

56 Apil kanila si Maria Magdalena, ug si Maria ang inahan nila ni Jacobo ug Joses, ug ang inahan sa mga anak ni Zebedeo.

57 Sa diha nga ang gabii miabot na, dihay miabot nga adunahang tawo nga taga-Arimatea, nga ginganlan si Jose, kinsa usab mismo tinun-an ni Jesus:

58 Siya miadto kang Pilato, ug gipangayo ang lawas ni Jesus. Unya si Pilato mimando nga ang lawas itugyan.

59 Ug sa diha nga si Jose nakakuha sa lawas, siya mipuyo niini sa mahinlo nga panaptong lino,

60 Ug mipahigda niini diha sa iyaha nga bag-ong lubnganan, nga iyang gipasilil diha sa dakung bato: ug siya mipaligid sa usa ka daku nga bato ngadto sa pultahan sa lubnganan, ug mibiya.

61 Ug didto si Maria Magdalena, ug ang lain pang Maria, nga nagalingkod atbang sa lubnganan.

62 Karon sa pagkasunod adlaw, nga misunod sa adlaw sa pagpangandam, ang pangulong mga pari ug mga Fari-seo miadto pagdungang ngadto kang Pilato,

63 Nga nagaingon, Sir, kami nahinumdom nga kadto nga mangingilad miingon, samtang siya buhi pa, Human sa tulo ka adlaw ako mabuhi pag-usab.

64 Busa isugo nga ang lubnganan masiguro hangtud sa ikatulong adlaw, basin ang iyang mga tinun-an moadto sa kagabhion, ug mokawat kaniya, ug moingon ngadto sa katawhan, Siya nabanhaw gikan sa mga patay: busa ang ulahing sayop mahimo nga mas dautan kay sa nauna.

65 Si Pilato miingon ngadto kanila, Kamo adunay bantay: pangadto sa inyong padulngan, himoa kini nga siguro kutob sa inyong mahimo.

66 Busa sila nangadto, ug mihimo sa lubnganan nga sigurado, nga nagaselyo sa bato, ug nagapahimutang sa bantay.

KAPITULO 28

SA pagkahuman sa adlaw nga igpapakahulay, samtang kini misugod na sa pagkakaadlawon ngadto sa unang adlaw sa semana, miabot si Maria Magdarena ug ang lain nga Maria aron sa pagtan-aw sa lubnganan.

2 Ug, tan-awa, dihay usa ka dakung linog; kay ang anghel sa Ginoo mikanang gikan sa langit, ug miabot ug mipaligid pabalik sa bato gikan sa pultahan, ug milingkod diha niini.

3 Ang iyang panagway nahisama sa kilat, ug ang iyang sapot puti sama sa esno:

4 Ug tungod sa kahadlok kaniya ang mga bantay nagkurog, ug nahimong sama sa patay nga tawo.

5 Ug ang anghel mitubag ug miingon ngadto sa mga babaye, Ayaw kamo kahadlok: kay ako nasayud nga kamo nangita ni Jesus, nga gilansang sa krus.

6 Siya wala dinhi: kay siya nabanhaw, sumala sa iyang giingon. Dali, tan-awa ang dapit diin ang Ginoo nahimutang.

7 Ug adto pagdali, ug suginli ang iyang mga tinun-an nga siya nabanhaw na gikan sa mga patay; ug, tan-awa, siya nagaadto una kaninyo didto sa Galilea; didto kamo makakita kaniya: tan-awa, ako nagsulti kaninyo.

8 Ug sila mibiya pagdali gikan sa lubnganan uban sa kahadlok ug dakung kalipay; ug midagan aron pagdala ngadto sa iyang mga tinun-an sa balita .

9 Ug samtang sila miadto aron sa pag-sulti sa iyang mga tinun-an, tan-awa, si Jesus mitagbo kanila, nga nagaingon, Paglipay. Ug sila miduol ug mihawid sa iyang mga tiil, ug misimba kaniya.

10 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Ayaw kahadlok: lakaw sultihi ang akong mga igsoon nga sila moadto sa Galilea, ug didto sila makakita kanako.

11 Karon sa diha nga sila nagaadto, tan-awa, pipila sa mga bantay miadto sa syudad, ug gipakita ngadto sa pangulong mga pari ang tanang mga butang nga nahitabo.

12 Ug sa diha nga sila natigom uban sa mga katigulangan, ug nagkasinabot, sila mihatag og dakung kwarta ngadto sa mga sundalo,

13 Nga nagaingon, Isulti ninyo, Ang iyang mga tinun-an mianha sa kagabhihon, ug mikawat kaniya samtang kami natulog.

14 Ug kon kini moabot ngadto sa mga dalunggan sa gobernador, kami ang modani kaniya, ug manalipod kaninyo.

15 Busa sila mikuha sa kwarta, ug mibuhat ingon nga sila gitudloan: ug kini nga panultihon mao ang kasagaran nga nabalita diha sa mga Judio hangtud niini nga adlaw.

16 Unya ang napulo ug usa ka tinun-an miadto ngadto sa Galilea, ngadto sa usa ka bukid diin gitudlo ni Jesus kanila.

17 Ug sa diha nga sila nakakita kaniya, sila misimba kaniya: apan ang pipila nagduhaduha.

18 Ug si Jesus miduol ug misulti ngadto kanila, nga nagaingon, Ang tanang gahum didto sa langit ug dinhi sa yuta gihatag nganhi kanako .

19 Busa pangadto kamo, ug tudloi ang tanang mga nasud, nga magabaptismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Balaang Espiritu:

20 Nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanang mga butang bisan unsa nga akong gisugo kaninyo: ug, tan-awa, ako uban kaninyo sa kanunay, bisan hangtud sa kataposan sa kalibutan. Amen.

MARKOS

KAPITULO 1

ANG sinugdanan sa maayong balita
Ani Jesus Cristo, ang Anak sa Dios;

2 Ingon nga kini nahisulat diha sa mga profeta, Tan-awa, ako nagpadala sa akong mensahero sa imong atubangan, nga moandam sa imong dalan una kanimo.

3 Ang tingog sa usa nga nagasinggit diha sa kamingawan, andama ninyo ang dalan sa Ginoo, himoa ang iyang mga agianan nga matul-id.

4 Si Juan nagbaptismo diha sa kamingawan, ug nagwali sa baptismo sa paghinulsol tungod sa kapasayloan sa mga sala.

5 Ug didto miadto ngadto kaniya ang tanan sa yuta sa Judea, ug sila sa Jerusalem, ug ang tanan gibaptismohan niya sa suba sa Jordan, nga nagasugid sa ilang mga sala.

6 Ug si Juan nagbisti og balhibo sa kamel, ug may bakos nga usa ka panit palibot sa iyang hawak; ug siya nagkaron sa mga dulon ug ihalas nga dugos;

7 Ug miwali, nga nagaingon, Adunay nagaabot nga usa nga labaw pang gamhanan kanako sunod kanako, ang higot sa kang kinsang sapatos ako dili takos nga moduko ug mobadbad.

8 Ako sa pagkatinuod nagbaptismo kaninyo pinaagi sa tubig: apan siya mobaptismo kaninyo pinaagi sa Balaang Espiritu.

9 Ug kini nahitabo niadtong mga adlaw, nga si Jesus miabot gikan sa Nazaret sa Galilea, ug gibaptismohan ni Juan sa Jordan.

10 Ug dihadhiha sa nagahaw-as gikan sa tubig, siya nakakita sa kalangitan nga naabli, ug ang Espiritu sama sa salampati nga nagakunsad diha kaniya:

11 Ug dihay miabot nga usa ka tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Ikaw mao ang akong pinalangga nga Anak, kang kinsa ako nahimuot pag-ayo.

12 Ug dihadhiha ang Espiritu nagadala kaniya ngadto sa kamingawan.

13 Ug siya didto sa kamingawan kap-atan ka adlaw, gitintal ni Satanas; ug nahiuban sa ihalas nga mga mananap; ug ang mga anghel mialagad ngadto kaniya.

14 Karon human nga si Juan gibalhog sa bilangoan, si Jesus miabot ngadto sa Galilea, nga nagawali sa maayong balita sa gingharian sa Dios,

15 Ug nagaingon, Ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na: paghinulsol kamo, ug toohi ang maayong balita.

16 Karon samtang siya milakaw sa daplin sa dagat sa Galilea, siya nakakita ni Simon ug ni Andreo nga iyang igsoon nga nagataktak og pukot ngadto sa dagat: kay sila mga mangingisda.

17 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Sunod kamo kanako, ug ako mohimo kaninyo nga mangingisda og mga tawo.

18 Ug dihadhiha sila mibiya sa ilang mga pukot, ug misunod kaniya.

19 Ug sa diha nga siya nakaadto og diyotay sa unahan gikan didto, siya

MARKOS 1:20

nakakita ni Jacobo ang anak ni Zebedeo, ug ni Juan nga iyang igsoon, kinsa didto usab sa sakayan nga nagapuna sa ilang mga pukot.

20 Ug dihadiha siya mitawag kanila: ug sila mibiya sa ilang amahan nga si Zebedeo diha sa sakayan uban sa sinuholan nga mga sulugoon, ug miadto sunod kaniya.

21 Ug sila miadto sa Capernaum; ug dihadiha sa adlaw nga igpapahulay siya misulod sa sinagoga, ug nagtudlo.

22 Ug sila nahingangha sa iyang pagtulon-an: kay siya nagtudlo kanila ingon sa usa nga adunay awtoridad, ug dili ingon sa mga escriba.

23 Ug dihay usa ka tawo didto sa ilang sinagoga nga may mahugaw nga espiritu; ug siya misinggit,

24 Nga nagaingon, Pasagdi kami; unsa ang among labot kanimo, ikaw Jesus sa Nazaret? mianhi ka ba aron sa paglaglag kanamo? Ako nakaila kanimo kinsa ikaw, ang Balaan sa Dios.

25 Ug si Jesus mibadlong kaniya, nga nagaingon, Paghilom, ug gawas gikan kaniya.

26 Ug sa diha nga ang mahugaw nga espiritu nakasakit kaniya, ug misinggit sa makusog nga tingog, siya migawas gikan kaniya.

27 Ug silang tanan natingala, nga tungod niana sila nagpangutan-anay sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Unsa kining butanga? unsa nga bag-ong pagtulon-an kini? kay uban sa awtoridad nagasugo siya bisan sa mahugaw nga mga espiritu, ug sila mituman gayud kaniya.

28 Ug dihadiha ang iyang kabantug mikaylap sa halayo sa lukop sa tanang dapit palibot sa Galilea.

29 Ug sa walay langan, sa diha nga sila nakagawas sa sinagoga, sila misulod ngadto sa balay ni Simon ug ni Andreo, uban ni Jacobo ug ni Juan.

30 Apan ang inahan sa asawa ni Simon naghigda nga nagsakit sa hilanat, ug dihadiha siya gisultihan nila mahitungod kaniya.

31 Ug siya miduol ug migunit kaniya sa kamot, ug mipabangon kaniya; ug dihadiha ang hilanat mibiya kaniya, ug siya mialagad ngadto kanila.

32 Ug sa pagkagabii, sa diha nga ang adlaw misalop na, sila midala ngadto kaniya sa tanan nga may balatian, ug kanila nga gisudlan og mga yawa.

33 Ug ang tibuk syudad natapok pagtingob diha sa pultahan.

34 Ug siya miayo sa daghan nga nasa-kit og nagkalainlain nga mga balatian, ug mipagawas sa daghang mga yawa; ug wala motugot sa mga yawa sa pagsulti, tungod kay sila nakaila kaniya.

35 Ug sa pagka kaadlawon, sa pagbangon nga sa dugay pa ang kabuntagon, siya migawas, ug migikan ngadto sa usa ka mingaw nga dapit, ug didto nag-ampo.

36 Ug si Simon ug sila nga uban kaniya misunod kaniya.

37 Ug sa diha nga sila nakakaplag kaniya, sila miingon ngadto kaniya, Ang tanang mga tawo nangita kanimo.

38 Ug siya miingon ngadto kanila, Moadto kita sa sunod nga mga lungsod, aron ako makawali usab didto: kay tungod niini ako mianhi.

39 Ug siya miwali diha sa ilang mga sinagoga lukop sa tibuk Galilea, ug mipagawas sa mga yawa.

40 Ug dihay usa ka sanlahon miduol kaniya, nga nagahangyo kaniya, ug nagaluhod ngadto kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Kon ikaw buot, ikaw makahimo paghinlo kanako.

41 Ug si Jesus, natandog sa kalooy, mituy-od sa iyang kamot, ug mihikap kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Ako buot; ikaw mahinlo.

42 Ug sa diha nga siya nakasulti na, dihadiha ang sanla mibiya gikan kaniya, ug siya nahinloan.

43 Ug siya mahigpiton nga misugo kaniya, ug sa walay langan mipalakaw kaniya;

44 Ug nagaingon ngadto kaniya, Pagbantay nga ikaw walay isulti ngadto ni bisan kinsa nga tawo: apan

adto sa imong padulngan, ipakita ang imong kaugalingon sa pari, ug paghalad alang sa imong pagkahinlo niadtong mga butang nga gisugo ni Moses, alang sa usa ka pagpamatuod ngadto kanila.

45 Apan siya migawas, ug misugod sa pagmantala niini sa hilabihan, ug sa pagbutyag didto sa halayo sa panghitabo, nga tungod niana si Jesus dili na makahimo sa pagsulod nga dayag ngadto sa syudad, apan didto na sa gawas sa disertong mga dapit: ug sila miabot ngadto kaniya gikan sa matag dapit.

KAPITULO 2

UG siya misulod pag-usab ngadto sa Capernaum human sa pipila ka mga adlaw; ug kini nabaniog nga siya diha sulod sa balay.

2 Ug dihadhiha daghan ang nagtigom pagtingob, nga tungod niana wala nay dapit sa pagdawat kanila, wala, bisan pa diha duol sa pultahan: ug siya miwali sa pulong ngadto kanila.

3 Ug sila miadto ngadto kaniya, nga nagadala sa usa ka nagsakit sa paralisis, nga giyayongan sa upat.

4 Ug sa diha nga sila dili makaduol ngadto kaniya tungod sa duot sa katawhan, sila mitangtang sa atop sa dapit nga iyang nahimutangan: ug sa diha nga sila nakaguba na niini, ilang gipaubos ang higdaanan diin ang nagsakit sa paralisis naghigda.

5 Sa diha nga si Jesus nakakita sa ilang pagtoo, siya miingon ngadto sa nagsakit sa paralisis, Anak, ang imong mga sala gipasaylo na.

6 Apan dihay pipila sa mga escriba nga nagalingkod didto, ug nangatarungan diha sa ilang mga kasingkasing,

7 Ngano nga kining tawhana nagsulti sa ingon og mga pasipala? kinsa ba ang makapasaylo sa mga sala gawas sa Dios lamang?

8 Ug sa walay langan sa diha nga si Jesus nakasabot diha sa iyang espiritu nga sila sa ingon nangatarungan sulod sa ilang mga kaugalingon, siya miingon

ngadto kanila, Ngano nga nangatarungan kamo niini nga mga butanga diha sa inyong mga kasingkasing?

9 Hain ba niini ang labing sayon isulti ngadto sa nasakit sa paralisis, Ang imong mga sala gipasaylo na; o sa pagsulti, Bangon, ug alsaha ang imong higdaanan, ug lakaw?

10 Apan aron kamo masayud nga ang Anak sa tawo adunay gahum dinhi sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala, (siya nagaingon ngadto sa nasakit sa paralisis.)

11 Ako mag-ingon nganha kanimo, Bangon, ug alsaha ang imong higdaanan, ug adto sa imong padulngan ngadto sa imong balay.

12 Ug dihadhiha siya mibangon, mialsa sa higdaanan, ug milakaw sa atubangan nilang tanan; nga tungod niana silang tanan nahingangha, ug naghimaya sa Dios, nga nagaingon, Kami wala nakakita niini sa ingon nga paagi.

13 Ug siya miadto sa unahan pag-usab sa daplin sa dagat; ug ang tanan nga panon midangop ngadto kaniya, ug siya nagtudlo kanila.

14 Ug samtang siya miagi, siya nakakita ni Levi ang anak ni Alfeo nga nagalingkod sa dawatanan sa buhis, ug miingon ngadto kaniya, Sunod kano. Ug siya mitindog ug misunod kaniya.

15 Ug kini nahitabo, nga, samtang si Jesus naglingkod aron mokaon diha sa iyang balay, daghang mga maniningil og buhis ug mga makasasala milingkod usab uban ni Jesus ug sa iyang mga tinun-an: kay dihay daghan, ug sila misunod kaniya.

16 Ug sa diha nga ang mga escriba ug mga Fariseo nakakita kaniya nga nagkaon uban sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala, sila miingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Naunsa man kini nga siya nagakaon ug nagainom uban sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala?

17 Sa diha nga si Jesus nakadungog niini, siya nagaingon ngadto kanila,

MARKOS 2:18

Sila nga mga maayo og lawas wala magkinahanglansa mananambal, apan sila nga mga masakiton: Ako wala mianhi sa pagtawag sa mga matarung, apan sa mga makasasala aron sa paghinulsol.

18 Ug ang mga tinun-an ni Juan ug sa mga Fariseo naamad sa pagpuasa: ug sila nanuol ug nagsulti ngadto kaniya, Ngano nga ang mga tinun-an ni Juan ug sa mga Fariseo nagpuasa, apan ang imong mga tinun-an wala magpuasa?

19 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Makahimo ba ang kabataan sa lawak sa pangasaw-onon pagpuasa, samtang ang pamanhonon anaa uban kanila? samtang anaa pa ang pamanhonon uban kanila, sila dili makapuasa.

20 Apan ang mga adlaw moabot, sa diha nga ang pamanhonon pagakuha-on palayo gikan kanila, ug unya sila magapuasa niadtong mga adlawa.

21 Walay tawo usab nga nagatahi sa usa ka piraso sa bag-ong panapton diha sa usa ka daan nga bisti: basin ang bag-o nga piraso nga gitapak niini nagabit as gikan sa daan, ug ang gisi gipasamot.

22 Ug walay tawo nga nagasulod og bag-o nga bino ngadto sa daang mga sudlanan: basin ang bag-o nga bino makagisi sa mga sudlanan, ug ang bino mausik, ug ang mga sudlanan maboskag: apan ang bag-o nga bino kinahanglan gayud nga isulod ngadto sa bag-ong mga sudlanan.

23 Ug kini nahitabo, nga siya miadto latas sa katrigohan sa adlaw nga igpapahulay; ug ang iyang mga tinun-an misugod, samtang sila nangadto, sa pagpanguha sa mga uhay sa trigo.

24 Ug ang mga Fariseo miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ngano nga nagahimo sila sa adlaw nga igpapahulay niana nga dili subay sa balaod?

25 Ug siya miingon ngadto kanila, Wala ba gayud kamo makabasa unsa ang gibuhat ni David, sa diha nga siya adunay panginahanglan, ug gigutom, siya, ug sila nga uban kaniya?

26 Giunsa niya pag-adto ngadto sa balay sa Dios sa mga adlaw ni Abiatar ang labaw nga pari, ug mikaon sa pangpasundayag nga tinapay, nga dili subay sa balaod sa pagkaon apan alang sa mga pari, ug mihatag usab kanila nga kauban niya?

27 Ug siya miingon ngadto kanila, Ang igpapahulay gibuhat alang sa tawo, ug dili ang tawo alang sa igpapahulay:

28 Busa ang Anak sa tawo mao ang Ginoo usab sa igpapahulay.

KAPITULO 3

UG siya misulod pag-usab ngadto sa sinagoga; ug dihay usa ka tawo didto nga adunay usa ka kamot nga mikuyos.

2 Ug sila nagbantay kaniya, kon kini siya moayo ba kaniya sa adlaw nga igpapahulay; aron sila makasumbong kaniya.

3 Ug siya nagaingon ngadto sa tawo nga adunay mikuyos nga kamot, Tindog.

4 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Subay ba sa balaod ang pagbuhat og maayo sa mga adlaw nga igpapahulay, o ang pagbuhat og dautan? sa pagluwas sa kinabuhi, o sa pagpatay? Apan sila nagpakahilom.

5 Ug sa diha nga siya nakatan-aw sa palibot ngadto kanila uban sa kasuko, nga nasubo tungod sa kagahi sa ilang mga kasingkasing, siya nagaingon ngadto sa tawo, Ituyhod ang imong kamot. Ug siya mituyhod niini: ug ang iyang kamot naayo sama sa pikas.

6 Ug ang mga Fariseo migawas, ug dayon nakigsabot uban sa mga Herodianhon batok kaniya, unsaon nila sa pagpatay kaniya.

7 Apan si Jesus mipalayo sa iyang kagalingon uban sa iyang mga tinun-an ngadto sa dagat: ug usa ka daku nga panon gikan sa Galilea misunod kaniya, ug gikan sa Judea,

8 Ug gikan sa Jerusalem, ug gikan sa Idumea, ug gikan sa tabok sa Jordan; ug sila libot sa Tiro ug Sidon,

usa ka daku nga panon, sa diha nga sila nakadungog unsa ang dagkung mga butang nga iyang gihimo, miadto ngadto kaniya.

9 Ug siya misulti sa iyang mga tinun-an, nga ang usa ka gamay nga sakayan kinahanglang magpaabot kaniya gumikan sa panon, basin sila gayud manggidasok kaniya.

10 Kay siya nakaayo sa daghan; nga tungod niana sila midutdot ngadto kaniya aron sa paghikap kaniya, ingon sa kadaghan sa may mga sakit.

11 Ug ang mahugaw nga mga espiritu, sa diha nga sila nakakita kaniya, mihapa sa atubangan niya, ug misinggit, nga nagaingon, Ikaw mao ang Anak sa Dios.

12 Ug siya mahigpiton nga mipahimangno kanila nga sila dili gayud mohimo kaniya nga inila.

13 Ug siya nagatungas ngadto sa usa ka bukid, ug nagatawag ngadto kaniya kang kinsa siya buot: ug sila miadto kaniya.

14 Ug siya nagpili og napulo ug duha, nga sila mouban gayud kaniya, ug nga siya mopadala kanila aron sa pagwali,

15 Ug sa pagbaton og gahum sa pag-ayo sa mga sakit, ug sa pagpagawas sa mga yawa:

16 Ug kang Simon siya miangga og Pedro;

17 Ug si Jacobo ang anak ni Zebedeo, ug si Juan ang igsoon ni Jacobo; ug siya miangga kanila og Boanerges, nga mao, Ang mga anak sa dalugdog:

18 Ug si Andreo, ug si Felipe, ug si Bartolomeo, ug si Mateo, ug si Tomas, ug si Jacobo ang anak ni Alfeo, ug si Tadeo, ug si Simon ang Canaanhon,

19 Ug si Judas Iscariote, nga mibudhi usab kaniya: ug sila misulod sa usa ka balay.

20 Ug ang panon nagatigom pag-usab, mao nga sila dili na gani makakaon og tinapay.

21 Ug sa diha nga ang iyang mga higa-la nakadungog niini, sila migawas aron sa paggunit kaniya: kay sila miingon, Siya wala sa iyang kaugalingon.

22 Ug ang mga escriba nga milug-song gikan sa Jerusalem miingon, Siya adunay Beelzebug, ug pinaagi sa prinsipe sa mga yawa nagapagawas siya sa mga yawa.

23 Ug siya mitawag kanila ngadto kaniya, ug miingon ngadto kanila sa mga samingay, Unsaon ni Satanas sa pagpagawas kang Satanas?

24 Ug kon ang usa ka gingharian mabahn batok sa iyang kaugalingon, kana nga gingharian dili makabarog.

25 Ug kon ang usa ka balay mabahn batok sa iyang kaugalingon, kana nga balay dili makabarog.

26 Ug kon si Satanas moalsa batok sa iyang kaugalingon, ug mabahn, siya dili makabarog, apan adunay kataposan.

27 Walay tawo nga makasulod ngadto sa balay sa usa ka tawo nga kusgan, ug makailog sa iyang mga kabtangan, gawas kon siya mogapos una sa tawo nga kusgan; ug unya siya mangilog diha sa iyang balay.

28 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang tanan nga mga sala pagapasayloon ngadto sa mga anak sa mga tawo, ug mga pasipala diin sila magapasipala:

29 Apan siya nga magapasipala batok sa Balaang Espiritu wala 'y kapasayloan, apan anaa sa makuyaw sa dayon nga silot:

30 Tungod kay sila miingon, Siya adunay mahugaw nga espiritu.

31 Unya dihay miabot nga iyang mga igsoong lalaki ug ang iyang inahan, ug, nga nagabarog sa gawas, mipadto ngadto kaniya, nga nagatawag kaniya.

32 Ug ang panon naglingkod palibot kaniya, ug sila miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ang imong inahan ug ang imong mga igsoong lalaki atua sa gawas nangita kanimo.

33 Ug siya mitubag kanila, nga nagaingon, Kinsa ang akong inahan, o mga igsoong lalaki?

34 Ug siya mitan-aw palibot ngadto kanila nga naglingkod libot kaniya, ug

miingon, Tan-awa ang akong inahan ug ang akong mga igsoong lalaki!

35 Kay si bisan kinsa nga magbuhat sa kabubut-on sa Dios, mao ang akong igsoong lalaki, ug akong igsoong baba-ye, ug inahan.

KAPITULO 4

UG siya nagsugod na usab sa pagpanudlo diha sa daplin sa dagat: ug dihay nagtigom ngadto kaniya nga usa ka daku nga panon, mao nga siya misulod ngadto sa usa ka sakayan, ug milingkod nga diha sa dagat; ug ang tibuk panon diha sa daplin sa dagat sa yuta.

2 Ug siya nagtudlo kanila sa daghan nga mga butang pinaagi sa mga sambingay, ug misulti ngadto kanila sa iyang pagtulon-an,

3 Paminaw; Tan-awa, dihay miadto nga usa ka magpupugas aron sa pagpugas:

4 Ug kini nahitabo, samtang siya nagpugas, ang pipila nahulog sa daplin sa dalan, ug ang mga langgam sa kahannginan miabot ug mituka niini.

5 Ug ang pipila nangahulog sa batohon nga yuta, diin kini walay daghang yuta; ug dihadhiha kini migitib, tungod kay kini walay kaladmon sa yuta:

6 Apan sa diha nga ang adlaw taas na, kini nalawos; ug tungod kay kini walay gamot, kini nalaya.

7 Ug ang pipila nangahulog diha sa katunokan, ug ang mga tunok mitubo, ug mipugong niini, ug kini wala mihatag og bunga.

8 Ug uban pipila nangahulog diha sa maayo nga yuta, ug kini mihatag og bunga nga mitubo ug midaghan; ug namunga, ang pipila katloan, ug ang pipila kan-uman, ug ang pipila usa ka gatos.

9 Ug siya miingon ngadto kanila, Siya nga adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, itugot kaniya nga maminaw.

10 Ug sa diha nga siya nag-inusara, sila nga diha duol kaniya uban sa napulo ug duha nangutana kaniya sa sambingay.

11 Ug siya miingon ngadto kanila, Nganha kaninyo kini gikahatag aron mahibalo sa misteryo sa gingharian sa Dios: apan ngadto kanila nga ana sa gawas, tanan kini nga mga butang gibuhat diha sa mga sambingay:

12 Nga sa nagatan-aw sila unta makakita, ug dili makamatikod; ug sa nagapaminaw sila unta makadungog, ug dili makasabot; basin unya sa bisan unsa nga panahon sila mausab, ug ang ilang mga sala mapasaylo gayud kanila.

13 Ug siya miingon ngadto kanila, Wala ba kamo mahibalo niini nga sambingay? ug unsaon man unya ninyo sa pagkahibalo sa tanan nga mga sambingay?

14 Ang magpupugas nagapugas sa pulong.

15 Ug kini mao sila ang diha sa daplin sa dalan, diin ang pulong napugas; apan sa diha nga sila nakadungog, si Satanas nagaabot dihadhiha, ug nagakuha sa pulong nga pipugas diha sa ilang mga kasingkasing.

16 Ug kini mao sila nga sa samang paagi ang napugas diha sa batohon nga yuta; kinsa, sa diha nga sila nakadungog sa pulong, dihadhiha midawat niini uban sa kalipay;

17 Ug walay gamot diha sa ilang mga kaugalingon, ug mao nga milahutay apan sa mubo nga panahon: pagkahuman, sa diha nga ang kasakitan o paglutos nagaabot tungod ug alang sa pulong, dihadhiha sila nangasilo.

18 Ug kini mao sila nga napugas diha sa katunokan; ingon nga nakadungog sa pulong,

19 Ug ang mga kabalaka niini nga kalibutan, ug ang pagkamalimbongon sa mga bahandi, ug ang mga kaibog sa ubang mga butang nagasulod, mipugong sa pulong, ug kini nahimo nga dili mabungahan.

20 Ug kini mao sila nga napugas diha sa maayo nga yuta; ingon nga nakadungog sa pulong, ug midawat niini, ug nagadala og namunga, ang pipila

katloan ka pilo, ug ang pipila kan-u-man, ug ang pipila usa ka gatos.

21 Ug siya miingon ngadto kanila, Ang kandila gidala ba aron ibutang ilalum sa taksanan, o sa ilalum sa higdaanan? ug dili ipahimutang diha sa kandilero?

22 Kay walay bisan unsa nga gitago, nga dili mapadayag; ni bisan unsang butang nga gitipigan nga sekreto, apan nga kini gayud moabot sa halayo.

23 Kon si bisan kinsa nga tawo adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, itugot kaniya ang pagpaminaw.

24 Ug siya miingon ngadto kanila, Pagmatngon unsa ang inyong madungog: pinaagi sa unsang sukdanan kamo nagsukod, kini igasukod kaninyo: ug nghanha kaninyo nga naminaw daghan pa ang igahatag.

25 Kay siya nga nakabaton, ngadto kaniya igahatag: ug siya nga wala nakabaton, gikan kaniya pagakuhaon bisan kanang iyang gibatonan.

26 Ug siya miingon, Sa ingon niana ang gingharian sa Dios, sama kon ang usa ka tawo nga magasabwag sa binhi ngadto sa yuta;

27 Ug matulog, ug mobangon sa gabii ug sa adlaw, ug ang binhi mogitib ug motubo, siya wala masayud giunsa.

28 Kay ang yuta nagadala og bunga sa iyang kaugalingon; una ang dahon, unya ang uhay, human niana ang tibukok lugas sa uhay.

29 Apan sa diha nga ang bunga nakagawas, dihadhiha siya nagapahimutang sa galab, tungod kay ang ting-ani miabot na.

30 Ug siya miingon, Sa unsa man nato ipakasama ang gingharian sa Dios? o uban sa unsa nga pagtandi nato igatandi kini?

31 Kini sama sa lugas sa liso sa mustasa, nga, sa diha nga kini napugas diha sa yuta, mao ang kinagamyang sa tanan nga mga liso nga anaa sa yuta:

32 Apan sa diha nga kini napugas na, kini nagatubo, ug mahimo nga

labing daku sa tanan nga mga tanom, ug mananga og dagku nga mga sanga; mao nga ang mga langgam sa kahanginan makapahulay ilalum sa landong niini.

33 Ug pinaagi sa daghang sama niini nga mga sambingay misulti siya sa pulong ngadto kanila, ingon nga sila makahimo sa pagpamati niini.

34 Apan gawas sa sambingay siya wala magasulti ngadto kanila: ug sa diha nga sila na lang, siya mipasabot sa kahulogan sa tanan nga mga butang ngadto sa iyang mga tinun-an.

35 Ug sa mao nga adlaw, sa diha nga ang gabii miabot, siya nagaingon ngadto kanila, Motabok kita ngadto sa pikas daplin.

36 Ug sa diha nga sila nakapalakaw na sa panon, sila midala kaniya miingon nga siya diha na sa sakayan. Ug dihay uban usab kaniya nga lain pang gagmay nga mga sakayan.

37 Ug dihay miabot nga usa ka daku nga unos sa hangin, ug ang mga balod mihampak ngadto sa sakayan, mao nga kini karon napuno.

38 Ug siya didto sa ulahi nga bahin sa sakayan, natulog sa usa ka unlan: ug sila mipukaw kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Magtutudlo, wala ka ba mabalaka nga kita mangamatay?

39 Ug siya mibangon, ug mibadlong sa hangin, ug miingon ngadto sa dagat, Kalinaw, hunong. Ug ang hangin mihunong, ug dihay daku nga kalinaw.

40 Ug siya miingon kanila, Ngano nga kamo sa hilabihan nahadlok? ngano nga kamo walay pagtoo?

41 Ug sila nangahadlok sa hilabihan, ug miingon sa usa ug usa, Unsa nga matang sa tawo kini, nga bisan ang hangin ug ang dagat misugot kaniya?

KAPITULO 5

UG sila mitabok ngadto sa pikas nga daplin sa dagat, ngadto sa dapit sa mga taga Gadara.

2 Ug sa diha nga siya nakagawas sa sakayan, gilayon dihay misugot kaniya

MARKOS 5:3

gikan sa mga lubnganan usa ka tawo nga adunay mahugaw nga espiritu,

3 Kinsa nakabaton sa iyang puloy-aron diha sa mga lubnganan; ug walay tawo nga makagapos kaniya, wala, dili pinaagi sa mga kadena:

4 Tungod nga siya sa makadaghan gigapos pinaagi sa mga posas ug mga kadena, ug ang mga kadena nangaputol pinaagi kaniya, ug ang mga posas nangabungkag: walay si bisan kinsang tawo nga makapanton kaniya.

5 Ug sa kanunay, gabii ug adlaw, siya didto sa mga bukid, ug sa mga lubnganan, nga nagasinggit, ug naga-samad sa iyang kaugalingon pinaagi sa mga bato.

6 Apan sa diha nga siya nakakita ni Jesus sa layo, siya midagan ug misimba kaniya,

7 Ug misinggit sa makusog nga tingog, ug miingon, Unsa ang akong labot kanimo, Jesus, ikaw nga Anak sa labing hataas nga Dios? ako nangaliyupo kanimo pinaagi sa Dios, nga ikaw dili magsakit kanako.

8 Kay siya miingon ngadto kaniya, Gawas gikan sa tawo, ikaw mahugaw nga espiritu.

9 Ug siya nangutana kaniya, Unsa ang imong ngalan? Ug siya mitubag, nga nagaingon, Ang akong ngalan si Legion: kay kami daghan.

10 Ug siya mihangyo kaniya pag-ayo nga siya dili mopadala kaniya palayo niadto nga yuta.

11 Karon didto duol sa kabukiran dihay usa ka daku nga panon sa mga baboy nga nagakaon.

12 Ug ang tanan nga mga yawa mihangyo kaniya, nga nagaingon, Ipadala kami ngadto sa mga baboy, aron kami makasulod ngadto kanila.

13 Ug sa walay langan si Jesus mitugot kanila sa pagbiya. Ug ang mahugaw nga mga espiritu migawas, ug misulod ngadto sa mga baboy: ug ang panon makusganong midagan paubos sa usa ka pangpang nga dapit ngadto

sa dagat, (sila mga duha ka libo;) ug nangalumos sa dagat.

14 Ug sila nga nagpakaon sa mga baboy mikagiw, ug misugilon niini sa syudad, ug sa dapit. Ug sila migawas aron sa pagtan-aw kon unsa ang nahitabo.

15 Ug sila nangadto ni Jesus, ug nakita siya nga kanhi gisudlan og yawa, ug adunay legion, nga nagalingkod, ug nabistihan na, ug diha sa iyang maayo nga panghunahuna: ug sila nangahadlok.

16 Ug sila nga nakakita niini misugilon kanila giunsa kini sa pagkahitabo ngadto kaniya nga kanhi gisudlan og yawa, ug usab mahitungod sa mga baboy.

17 Ug sila misugod sa paghangyo kaniya sa pagbiya gikan sa ilang mga kayutaan.

18 Ug sa diha nga siya nakasakay sa sakayan, siya nga kanhi gisudlan og yawa mihangyo nga siya makauban unta kaniya.

19 Apan si Jesus wala mitugot kaniya, apan nagaingon ngadto kaniya, Pauli sa imong kahigalaan, ug suginli sila unsa ka dagku sa mga butang nga nahimo sa Ginoo alang kanimo, ug nakahatag og kalooy kanimo.

20 Ug siya migikan, ug misugod sa pagmantala didto sa Decapolis unsa ka daku sa mga butang nga nahimo ni Jesus alang kaniya: ug ang tanan nga mga tawo natingala.

21 Ug sa diha nga si Jesus mitabok pag-usab pinaagi sa sakayan ngadto sa pikas daplin, daghang mga tawo mitapok ngadto kaniya: ug siya duol ngadto sa dagat.

22 Ug, tan-awa, dihay nagaabot nga usa sa mga punoan sa sinagoga, si Jairo ang ngalan; ug sa diha nga siya nakakita kaniya, siya mihapa sa iyang tiilan,

23 Ug mihangyo kaniya sa hilabihan, nga nagaingon, Ang akong gamay nga anak nga babaye nagahigda nga himatyon: ako naghangyo kanimo,

dali ug ipatong ang imong mga kamot kaniya, aron siya mamaayo; ug siya mabuhi.

24 Ug si Jesus miadto uban kaniya; ug daghang mga tawo misunod kaniya, ug mialirong kaniya.

25 Ug usa ka babaye, nga may pag-agas sa dugo sa napulo ug duha na ka tuig,

26 Ug nakaantos na sa daghan nga mga butang gikan sa daghan nga mga mananambal, ug nakagasto na sa tanan nga iyang nabatonan, ug wala gayud mamaayo, apan hinuon misamot pa,

27 Sa diha nga siya nakadungog kang Jesus, miabot ipon sa duot sa katawhan sa likod, ug mihikap sa iyang bisti.

28 Kay siya miingon, Kon ako unta makahikap sa iyang mga sapot, ako mamaayo.

29 Ug dihadiha ang tinubdan sa iyang dugo nauga; ug siya mibati diha sa iyang lawas nga siya naayo gikan sa maong hampak.

30 Ug si Jesus, nga dihadiha nasa-yud sa iyang kaugalingon nga dihay gahum nga migawas gikan kaniya, siya miliso diha sa duot sa katawhan, ug miingon, Kinsa ang mihikap sa akong mga sapot?

31 Ug ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Ikaw nakakita sa panon nga mipunsisok kanimo, ug miingon ka, Kinsa ang mihikap kanako?

32 Ug siya mitan-aw sa palibot aron sa pagtan-aw kaniya nga makahimo niining butanga.

33 Apan ang babaye nga nahadlok ug nagakurog, nga nasayud unsa ang nahitabo kaniya, miduol ug mihapa sa iyang atubangan, ug misugilon kaniya sa tanang kamatuoran.

34 Ug siya miingon kaniya, Anak, ang imong pagtoo mao ang nakaayo kanimo; lakaw sa kalinaw, ug pagpakaayo sa imong hampak.

35 Samtang siya nagsulti pa, dihay miabot gikan sa balay sa punoan sa sinagoga nga miingon, Ang imong

anak nga babaye patay na: ngano nga samokon pa nimo sa dugang ang Magtutudlo?

36 Sa diha nga si Jesus nakadungog sa pulong nga nasulti, siya nagaingon ngadto sa punoan sa sinagoga, Ayaw kahadlok, too lamang.

37 Ug siya wala mitugot nga may tawo nga mosunod kaniya, gawas ni Pedro, ug ni Jacobo, ug ni Juan ang igsoon ni Jacobo.

38 Ug siya miabot ngadto sa balay sa magmamando sa sinagoga, ug nakakita sa kaguliyang, ug kanila nga nanaghilak ug nanagminatay sa hilabihan.

39 Ug sa diha nga siya misulod, siya nagaingon ngadto kanila, Ngano nga nagahimo kamo niini nga kasamok, ug paghilak? ang dalagita dili patay, apan nagakatulog.

40 Ug sila mikatawa kaniya aron sa pagbugalbugal. Apan sa diha nga siya nakapagawas kanilang tanan, siya midala sa amahan ug sa inahan sa dalagita, ug kanila nga uban kaniya, ug nagasulod diin ang dalagita nagahigda.

41 Ug siya migunit sa kamot sa dalagita, ug miingon ngadto kaniya, Talitha cumi; ng, ginahubad, Dalagita, ako mag-ingon nganha kanimo, bangon.

42 Ug dihadiha ang dalagita mibangon, ug milakaw; kay siya anaa sa panuigon nga napulo ug duha ka tuig. Ug sila nahingangha uban sa daku nga pagkahingangha.

43 Ug siya misugo kanila nga mahigpitan nga walay tawo gayud nga mahibalo niini; ug mimando nga kinahanglan adunay ihatag kaniya nga pagkaon.

KAPITULO 6

UG siya migawas gikan didto, ug miadto sa iyang kaugalingong lungsod; ug ang iyang mga tinun-an nagsunod kaniya.

2 Ug sa diha nga ang adlaw nga igpapahulay miabot, siya misugod sa

MARKOS 6:3

pagtudlo sulod sa sinagoga: ug daghan sa nagapaminaw kaniya nahinganha, nga nagaingon, Diin gikan nakabaton kining tawhana niining mga butanga? ug unsa nga kaalam kini nga gikahatag ngadto kaniya, nga bisan ang ingon niana nga kahibulongan nga mga buhat nahimo pinaagi sa iyang mga kamot?

3 Dili ba kini ang panday, ang anak ni Maria, ang igsoon ni Jacobo, ug ni Joses, ug ni Juda, ug ni Simon? ug dili ba ang iyang mga babayeng igsoon ania uban kanato? Ug sila nangasilo diha kaniya.

4 Apan si Jesus miingon ngadto kanila, Ang profeta dili nga walay dungog, gawas sa iyang kaugalingon nga lungsod, ug diha sa iyang kaugalingon nga kabanay, ug sa iyang kaugalingon nga balay.

5 Ug siya wala makahimo didto og kahibulongan nga buhat, gawas nga siya mipatong sa iyang mga kamot diha sa pipila ka mga masakiton nga tawo, ug miayo kanila.

6 Ug siya natingala tungod sa ilang pagka dili matinoohon. Ug siya milakaw libot sa kabalangayan, nga nagatudlo.

7 Ug siya mitawag ngadto kaniya sa napulo ug duha, ug misugod sa pagpadala kanila sa tinagduha; ug mihatag kanila og gahum ibabaw sa mahugaw nga mga espiritu;

8 Ug misugo kanila nga sila dili magdala og bisan unsa nga butang alang sa ilang panaw, gawas sa usa ka sungkod lamang; walay puntill, walay tinapay, walay kwarta diha sa ilang mga puyo:

9 Apan magsul-ob og mga sandal; ug dili magsul-ob og duha ka sapot.

10 Ug siya miingon ngadto kanila, Diha sa bisan unsa nga dapit nga kamo mosulod ngadto sa usa ka balay, didto pagpabilin hangtud kamo mobiya gikan niana nga dapit.

11 Ug si bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, ni maminaw kaninyo,

sa diha nga kamo mobiya gikan didto, itaktak ang mga abog ilalum sa inyong mga tiil alang sa usa ka pagpamatuod batok kanila. Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini mas arang-arang pa sa Sodoma ug sa Gomora sa adlaw sa paghukom, kay sa alang niana nga syudad.

12 Ug sila nanggawas, ug nagwali nga ang katawhan kinahanglan nga maghinulsol.

13 Ug sila mipagawas sa daghan nga mga yawa, ug midihog og lana sa daghan nga mga masakiton, ug miayo kanila.

14 Ug si haring Herod nakadungog kaniya; (kay ang iyang ngalan mikaylap bisan asa:) ug siya miingon, Kad-tong Juan nga Baptis nabanhaw gikan sa mga patay, ug busa kahibulongan nga mga buhat ang napakita sa ilang mga kaugalingon diha kaniya.

15 Ang uban miingon, Nga kini mao si Elias. Ug ang uban miingon, Nga kini usa ka profeta, o usa sa mga profeta.

16 Apan sa diha nga si Herod nakadungog niini, siya miingon, Kini mao si Juan, kinsa akong giputlan og ulo: siya nabanhaw gikan sa mga patay.

17 Kay si Herod mismo ang mipasugo ug mipadakop ni Juan, ug mipagapos kaniya sa bilanggoan tungod ug alang ni Herodias, nga asawa ni Felipe nga iyang igsoon: kay siya nakigminyo kaniya.

18 Kay si Juan nakaingon ngadto ni Herod, Dili subay sa balaod alang kani-mo ang pagbaton sa asawa sa imong igsoon.

19 Busa si Herodias dihay pakig-away batok kaniya, ug buot unta nga mopatay kaniya; apan siya wala nakahimo:

20 Kay si Herod nahadlok ni Juan, nga nahibalo nga siya matarung nga tawo ug balaan, ug naniid kaniya; ug sa diha nga siya nakadungog kaniya, siya mihimo sa daghang mga butang, ug malipayon nga naminaw kaniya.

21 Ug sa diha nga ang usa ka tukma nga adlaw miabot, nga si Herod sa iyang

adlaw nga natawhan naghimo og usa ka panihapon alang sa iyang mga magma-mando, ug sa labawng mga kapitan, ug sa mga kadagkuan sa Galilea;

22 Ug sa diha nga ang babayeng anak sa gikahisgotan nga Herodias misulod, ug misayaw, ug nakapahimuot ni Herod ug kanila nga nanaglingkod uban kaniya, ang hari miingon ngadto sa dalagita, Pangayo kanako sa bisan unsa nga imong gusto, ug ako mohatag niini kanimo.

23 Ug siya nanumpa ngadto kaniya, Bisan unsa ang imong pangayoon kanako, ako mohatag niini kanimo, hangtud sa katunga sa akong gingharian.

24 Ug siya miadto, ug miingon ngadto sa iyang inahan, Unsa ang akong pangayoon? Ug siya miingon, Ang ulo ni Juan ang Baptis.

25 Ug siya misulod dayon nga nagdali ngadto sa hari, ug nangayo, nga nagaingon, Ako buot nga ihatag mo kanako sa madali diha sa usa ka bandihadobang ang ulo ni Juan ang Baptis.

26 Ug ang hari nasubo sa hilabihan; apan tungod ug alang sa iyang panumpa, ug tungod ug alang kanila nga nanaglingkod uban kaniya, siya dili makabalibad kaniya.

27 Ug dihaduha ang hari mipadala og berdugo, ug misugo nga ang iyang ulo pagadad-on: ug siya miadto ug miputol sa ulo niya didto sa bilangguan.

28 Ug midala sa iyang ulo diha sa usa ka bandihadobang, ug mihatag niini ngadto sa dalagita: ug ang dalagita mihatag niini ngadto sa iyang inahan.

29 Ug sa diha nga ang iyang mga tinun-an nakadungog niini, sila miadto ug mikuha sa iyang patay nga lawas, ug mipahiluna niini sa usa ka lubnganan.

30 Ug ang mga apostoles nagtigom pagtingob sa ilang mga kaugalingon ngadto ni Jesus, ug misugilon kaniya sa tanang mga butang, unsa ang ilang gihimo, ug unsa ang ilang gipanudlo.

31 Ug siya miingon ngadto kanila, Dali palayo kamo mismo ngadto usa

ka disertong dapit, ug pahulay sa makadiyot: kay dihay daghan nga nangabot ug nanggikan, ug sila walay dakung panahon bisan sa pagkaon.

32 Ug sila mibiya nga dili dayag ngadto sa usa ka disertong dapit pinaagi sa sakayan.

33 Ug ang mga tawo nakakita kanila nga nanggikan, ug daghan ang nakaila kaniya, ug nanagan paingon didto gikan sa tanang syudad, ug nakauna pag-abot kanila, ug miduol pagtingob ngadto kaniya.

34 Ug si Jesus, sa diha nga siya miga-was, nakakita sa daghang mga tawo, ug gibati sa kalooy ngadto kanila, tungod kay sila sama sa mga karnero nga walay magbalantay: ug siya misugod sa pagtudlo kanila sa daghang mga butang.

35 Ug karon sa diha nga ang adlaw hapit na natapos, ang iyang mga tinun-an miduol kaniya, ug miingon, Kini usa ka disertong dapit, ug karon ang takna nilapas na:

36 Palakwa na sila, aron sila makaadto ngadto sa dapit sa palibot, ug ngadto sa mga balangay, ug mopalit og tinapay alang sa ilang mga kaugalingon: kay sila walay makaon.

37 Siya mitubag ug nag-ingon ngadto kanila, Hatagi ninyo sila og makaon. Ug sila nagaingon ngadto kaniya, Mangadto ba kami og mamalit sa duha ka gatos ka denario nga bili sa tinapay, ug manghatag kanila aron makaon?

38 Siya nagaingon ngadto kanila, Pila ba ka buok tinapay ang anaa kaninyo? adto ug tan-awa. Ug sa diha nga sila nasayud, sila miingon, Lima, ug duha ka isda.

39 Ug siya misugo kanila sa pagpa-lingkod sa tanan sa hinut-ong diha sa lunhaw nga sagbot.

40 Ug sila nanglingkod nga hinan-ay, sa ginatos, ug sa tinagkalim-an.

41 Ug sa diha nga siya nakakuha sa lima ka tinapay ug duha ka isda, siya mihangad sa langit, ug mipasalamat,

MARKOS 6:42

ug mipikas sa mga tinapay, ug mihatag kanila ngadto sa iyang mga tinun-an sa pagpahimutang sa ilang atubangan; ug ang duha ka isda gibahin niya alang kanilang tanan.

42 Ug silang tanan nangaon, ug nangabusog.

43 Ug sila mihipos og napulo ug duha ka basket nga puno sa mga tipik, ug sa mga isda.

44 Ug sila nga nakakaon sa tinapay mga lima ka libo ka lalaki.

45 Ug dihadiha siya mipugos sa iyang mga tinun-an sa pagsakay sa sakayan, ug sa pag-adto pag-una sa pikas nga daplin ngadto sa Betsaida, samtang siya mipalakaw sa katawhan.

46 Ug sa diha nga siya nakapalakaw na kanila, siya migikan ngadto sa usa ka bukid aron sa pag-ampo.

47 Ug sa diha nga ang gabii miabot, ang sakayan didto na sa taliwala sa dagat, ug siya nag-inusara diha sa yuta.

48 Ug siya nakakita kanila nga nangingkamot sa pagbugsay; kay ang hangin sungsumon kanila: ug sa may ikaupat nga hugna sa pagbantay sa kagabhion siya nagaadto ngadto kanila, nga nagalakaw sa ibabaw sa dagat, ug molabay unta kanila.

49 Apan sa diha nga sila nakakita kaniya nga nagalakaw ibabaw sa dagat, sila nagdahum nga kini usa ka espiritu, ug naninggit:

50 Kay silang tanan nakakita kaniya, ug nagubot. Ug dihadiha siya nakigsulti kanila, ug nagaingon ngadto kanila, Pagmalipayon kamo: ako kini; ayaw kahadlok.

51 Ug siya misaka ngadto kanila sa sakayan; ug ang hangin mihunong: ug sila natingala sa hilabihan diha sa ilang mga kaugalingon sa walay sukod, ug nahibulong.

52 Kay sila wala maghunahuna sa milagro sa mga tinapay: kay ang ilang mga kasingkasing gipagahi.

53 Ug sa diha nga sila nakatabok na, sila miabot ngadto sa yuta sa Genesaret, ug mipadulong sa baybayon.

54 Ug sa diha nga sila nakakawas gikan sa sakayan, dihadiha sila nakaila kaniya,

55 Ug nangagan latas sa tibuok nga dapit libot niadtong yutaa, ug misugod sa pagdala pinaagi sa mga higdaanan kanila nga mga nagsakit, diin sila nakadungog nga siya didto.

56 Ug bisan diin siya misulod, ngadto sa kabalangayan, o sa mga syudad, o sa lungsod, sila mipahigda sa nasakit diha sa kadalanan, ug mihangyo kaniya nga sila makahikap bisan diha na lang sa sidsid sa iyang bisti: ug sa kadaghan sa mga nakahikap kaniya nangaayo.

KAPITULO 7

UNYA nagtapok ngadto kaniya ang mga Fariseo, ug pipila sa mga escriba, nga nangabot gikan sa Jerusalem.

2 Ug sa diha nga sila nakakita sa pipila sa iyang mga tinun-an nga nangaon sa tinapay uban sa nahugaw, nga sa ato pa, uban sa wala nahugasi, nga mga kamot, sila nakakaplag og sayop.

3 Kay ang mga Fariseo, ug ang tanang mga Judio, gawas kon sila makahugas sa ilang mga kamot sa makadaghan, dili mokaon, nga nagahupot sa tradisyon sa mga katigulangan.

4 Ug sa diha nga sila moabot gikan sa merkado, gawas kon sila makapanghugas, sila dili mokaon. Ug dunay daghan pang uban nga mga butang nga anaa, nga ilang nadawat aron pagahuptan, ingon sa paghugas sa mga kopa, sa mga kolon, ug sa mga sudlanan nga tumbaga, ug sa mga lamesa.

5 Unya ang mga Fariseo ug mga escriba nangutana kaniya, Ngano nga ang imong mga tinun-an wala naglakaw sumala sa tradisyon sa mga katigulangan, apan nangaon ug tinapay uban sa wala mahugasi nga mga kamot?

6 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Maayong pagkatagna ni Esaias kaninyong mga tigpakaaron-ingnon, ingon nga kini nahisulat, Kini

nga katawhan nagapasidungog kanako uban sa ilang mga ngabil, apan ang ilang kasingkasing halayo gikan kanako.

7 Hinuon diha sa kakawangan sila nagsimba kanako, nga ginatudlo ingon nga pagtulon-an ang kasugoan sa mga tawo.

8 Kay sa pagpadaplin sa sugo sa Dios, kamo naghupot sa tradisyon sa mga tawo, sama sa paghugas sa mga kolon ug sa mga kopa: ug daghan pang ubang sama niini nga mga butang nga inyong gibuhat.

9 Ug siya miingon ngadto kanila, Mayo kaayo kamo mosalikway sa sugo sa Dios, aron kamo makabantay sa inyong kaugalingon nga tradisyon.

10 Kay si Moses miingon, Pasidunggi ang imong amahan ug imong inahan; ug, Bisan kinsa nga nagatunglo sa amahan o inahan, itugot kaniya nga mamatay sa kamatayon:

11 Apan kamo nag-ingon, Kon ang usa ka tawo moingon ngadto sa iyang amahan o inahan, Kini Corban, nga sa ato pa, usa ka gasa, pinaagi sa bisan unsa nga ikaw unta makapahimulos pinaagi kanako; siya mahimo nga gawasnon.

12 Ug kamo wala na magatugot kaniya sa pagbuhat sa nahiangay alang sa iyang amahan o iyang nahan;

13 Nga nagahimo sa pulong sa Dios nga walay kapuslanan pinaagi sa inyong tradisyon, nga inyong gikatugyan: ug daghan pang sama niini nga mga butang nga gibuhat ninyo.

14 Ug sa diha nga siya nakatawag sa tanang mga tawo ngadto kaniya, siya miingon ngadto kanila, Paminaw nganhi kanako ang matag usa kaninyo, ug sabta:

15 Walay bisan unsa gikan sa gawas sa tawo, nga nagasulod ngadto kaniya nga makahugaw kaniya: apan ang mga butang nga migawas kaniya, kadto sila ang makapahugaw sa tawo.

16 Kon si bisan kinsang tawo nga adunay mga dalunggan sa pagpaminaw, papaminawa siya.

17 Ug sa diha nga siya nakasulod ngadto sa balay gikan sa mga tawo, ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya mahitungod sa samingay.

18 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Kamo ba gayud walay salabotan usab? Wala ba kamo makamatikod, nga ang bisan unsa nga butang gikan sa gawas nga nagasulod sa tawo, kini dili makapahugaw kaniya;

19 Tungod kay kini wala nagasulod sa iyang kasingkasing, apan ngadto sa tiyan, ug nagagawas ngadto sa kasilyas, nga nagahinlo sa tanang pagkaon?

20 Ug siya miingon, Kanang nagagawas gikan sa tawo, kana ang nakapahugaw sa tawo.

21 Kay gikan sa sulod, gikan sa kasingkasing sa mga tawo, nagagawas ang mga dautan nga mga hunahuna, mga pagpanapaw, mga pagpakighilawas, mga pagbuno,

22 Mga pagpangawat, mga pagkahakog, mga pagkadautan, mga paglimbong, mga kaulag, dautang pagtan-aw, pagpasipala, garbo, mga binuang:

23 Kining tanang dautan nga mga butang nagagikan sa sulod, ug nakahugaw sa tawo.

24 Ug gikan didto siya mitindog, ug miadto sa mga utlanan sa Tiro ug Sidon, ug misulod ngadto sa usa ka balay, ug buot nga walay tawo nga masayud niini: apan siya dili matago.

25 Kay dihay usa ka babaye, kang kansang anak nga batang babaye adunay hugaw nga espiritu, nakadungog mahitungod kaniya, ug miadto ug mi-hapa sa iyang tiilan:

26 Ang babaye usa ka Grego, usa ka Sirofenicianhon sumala sa nasud; ug siya mihangyo kaniya nga siya mopagawas sa yawa gikan sa iyang babayeng anak.

27 Apan si Jesus miingon ngadto kaniya, Tugoti ang kabataan nga unang pagabusgon: kay dili angay nga pagakuhaon ang tinapay sa kabataan, ug iitsa kini ngadto sa mga iro.

MARKOS 7:28

28 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo: bisan pa ang mga iro ilalum sa lamesa makakaon sa mga mumho sa kabataan.

29 Ug siya miingon ngadto kaniya, Tungod niini nga panultihon adto sa imong padulngan; ang yawa migawas na gikan sa imong anak.

30 Ug sa diha nga siya miabot sa iyang balay, siya nakakaplag nga ang yawa migawas na, ug ang iyang anak naghigda sa higdaanan.

31 Ug usab, sa nakagikan sa kayutaan sa Tiro ug Sidon, siya miadto ngadto sa dagat sa Galilea, latas sa taliwala sa kayutaan sa Decapolis.

32 Ug sila midala ngadto kaniya sa usa ka bungol, ug adunay kabilinggan sa iyang sinultihan; ug sila mihangyo kaniya sa pagtapiyon sa iyang kamot nganha kaniya.

33 Ug siya mikuha kaniya padaplin sa panon, ug mibutang sa iyang mga tudlo ngadto sa iyang mga dalunggan, ug siya miluwa, ug mihikap sa iyang dila;

34 Ug sa nagahangad ngadto sa langit, siya nanghupaw, ug nagaingon ngadto kaniya, Ephphatha, nga sa ato pa, Abli.

35 Ug dihadiha ang iyang mga dalunggan naabli, ug ang ugat sa iyang dila naluagan, ug siya misulti nga yano.

36 Ug siya mipasidaan kanila nga sila dili gayud mosulti ni bisan kinsa nga tawo: apan sa nagkadugang nga siya nagpasidaan kanila, misamot pa hinuon nga sila nagmantala niini:

37 Ug sa walay sukod nahingangha, nga nagaingon, Siya nakabuhat sa tanang mga butang nga maayo: siya nagahimo sa bungol nga makadungog, ug sa amang nga makasulti.

KAPITULO 8

NIADTO nga mga adlaw ang panon Ningon nga daku kaayo, ug walay makaon, si Jesus mitawag sa iyang mga tinun-an ngadto kaniya, ug nagaingon ngadto kanila,

2 Ako adunay kalooy sa panon, tungod kay sila karon nakig-uban kanako tulo na ka adlaw, ug walay bisan unsa aron makaon:

3 Ug kon ako mopapauli kanila nga nagapauasa ngadto sa ilang kaugalingon nga mga balay, sila makuyapan diha sa dalan: kay daghan kanila gikan sa halayo.

4 Ug ang iyang mga tinun-an mitubag kaniya, Gikan diin nga ang usa ka tawo makatagbaw niini nga katawhan sa tinapay dinhi sa kamingawan?

5 Ug siya nangutana kanila, Pila na buok ang tinapay nga anaa kaninyo? Ug sila mitubag, Pito.

6 Ug siya misugo sa katawhan sa paglingkod diha sa yuta: ug siya mikuha sa pito ka buok tinapay, ug mihatag sa mga pasalamat, ug mipikas, ug mihatag ngadto sa iyang mga tinun-an aron ipahimutang sa atubangan nila; ug sila mipahimutang kanila sa atubangan sa katawhan.

7 Ug sila adunay pipila ka gagmay nga mga isda: ug siya mipanalangin, ug misugo aron ipahimutang usab sila sa atubangan nila.

8 Busa sila nangaon, ug nangabusog; ug sila mikuha sa gipikas nga pagkaon nga nahibilin nga pito ka mga basket.

9 Ug sila nga nakakaon mga upat ka libo: ug siya mipalakaw kanila.

10 Ug dihadiha siya misakay ngadto sa sakayan uban sa iyang mga tinun-an, ug miabot ngadto sa mga bahin sa Dalmanuta.

11 Ug ang mga Fariseo miabot, ug misugod sa pagpangutana diha kaniya, nga nagapangita gikan kaniya og usa ka ilhanan gikan sa langit, nga nagatintal kanila.

12 Ug siya nanghupaw og lalum diha sa iyang espiritu, ug nagaingon, Nganong kini nga kaliwat nangita sumala sa usa ka ilhanan? sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Walay ilhanan nga igahatag ngadto niini nga kaliwat.

13 Ug siya mibiya kanila, ug nagasakay ngadto sa sakayan pag-usab migikan ngadto sa pikas nga daplin.

14 Karon ang mga tinun-an nakalimot sa pagdala og tinapay, ni sila diha sa sakayan uban kanila adunay labaw pa sa usa ka buok tinapay.

15 Ug siya misugo kanila, nga nagaingon, Pagmatngon, pagbantay sa igpapatubo sa mga Fariseo, ug sa igpapatubo ni Herod.

16 Ug sila nangatarungan diha sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kini tungod kay kita walay tinapay.

17 Ug sa diha nga si Jesus nasayud niini, siya nagaingon ngadto kanila, Ngano nga nangatarungan kamo, tungod kay kamo walay tinapay? wala pa ba gihapon kamo makamatikod, ni makasabot? kamo sa inyong kasingkasing sa gihapon nagmagahi?

18 Nga may mga mata, kamo dili ba makakita? ug nga may mga dalunggan, kamo dili ba makadungog? ug kamo wala ba mahinundom?

19 Sa diha nga ako mipikas sa lima ka buok tinapay ngadto sa lima ka libo, pila ka mga basket nga puno sa mga tipik ang inyong nahipos? Sila nagaingon ngadto kaniya, Napulo ug duha.

20 Ug sa diha nga ang pito sa upat ka libo, pila ka mga basket nga puno sa mga tipik ang inyong nahipos? Ug sila miingon, Pito.

21 Ug siya miingon ngadto kanila, Unsa ba kini nga kamo wala man makasabot?

22 Ug siya nagaabot sa Betsaida; ug sila nagdala sa usa ka buta nga tawo ngadto kaniya, ug mihangyo kaniya sa paghikap kaniya.

23 Ug siya migunit sa buta nga tawo diha sa kamot, ug siya midala kaniya sa gawas sa lungsod; ug sa diha nga siya nakaluwa ngadto sa iyang mga mata, ug siya nakabutang sa iyang mga kamot nganha kaniya, siya nangutana kaniya kon siya adunay nakita.

24 Ug siya mihangad, ug miingon, Ako nakakita sa mga tawo nga ingon sa mga kahoy, nga nagalakaw.

25 Human niadto siya mihikap pag-usab sa iyang mga mata, ug mipahangad kaniya: ug siya naulian, ug nakakita sa matag tawo sa tin-aw.

26 Ug siya mipapauli kaniya ngadto sa iyang balay, nga nagaingon, Ayaw pag-adto sa lungsod, ni pagsugilon niini ngadto ni bisan kinsa sa lungsod.

27 Ug si Jesus migawas, ug ang iyang mga tinun-an, ngadto sa mga lungsod sa Cesaria Filipos: ug diha sa dalan siya nangutana sa iyang mga tinun-an, nga nagaingon ngadto kanila, Si kinsa ako sa sulti sa mga tawo?

28 Ug sila mitubag, Si Juan ang Baptistis: apan ang pipila nag-ingon, Si Elias; ug ang uban, Usa sa mga profeta.

29 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Apan si kinsa ako sa sulti ninyo? Ug si Pedro nagatubag ug nagaingon ngadto kaniya, Ikaw mao ang Cristo.

30 Ug siya mipasidaan kanila nga sila kinahanglan walay tawo nga sultihan mahitungod kaniya.

31 Ug siya misugod sa pagtudlo kanila, nga ang Anak sa tawo kinahanglan moantos sa daghang mga butang, ug isalikway sa mga katigulangan, ug sa pangulong mga pari, ug mga escriba, ug pagapatyon, ug human sa tulo ka adlaw mabuhi pag-usab.

32 Ug siya misulti niana nga panultihon sa dayag. Ug si Pedro mipugong kaniya, ug misugod sa pagbadlong kaniya.

33 Apan sa diha nga siya nakaa-tubang ug mitan-aw sa iyang mga tinun-an, siya mibadlong ni Pedro, nga nagaingon, Palayo ka kanako, Satanas: kay ikaw walay kahimuot sa mga butang nga iya sa Dios, apan sa mga butang nga iya sa mga tawo.

34 Ug sa diha nga siya nakapatawag sa katawhan ngadto kaniya uban sa iyang mga tinun-an usab, siya miingon ngadto kanila, Si bisan kinsa nga mosunod kanako, itugot kaniya

nga modumili sa iyang kaugalingon, ug mopas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako.

35 Kay si bisan kinsa nga moluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini; apan si bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod ug alang kanako ug sa maayong balita, mao ang moluwas niini.

36 Kay unsa ang maginansya sa usa ka tawo, kon siya makaangkon sa ti-buok kalibutan, ug mawala ang iyang kaugalingon nga kalag?

37 O unsa man ang ikahatag sa usa ka tawo bugti sa iyang kalag?

38 Busa si bisan kinsa ang magakaulaw kanako ug sa akong mga pulong dinhi niining mapanapawon ug masal-anon nga kaliwatan; siya usab sa Anak sa tawo igakaulaw, sa diha nga siya nagaabot diha sa himaya sa iyang Amahan uban sa balaang mga anghel.

KAPITULO 9

UG siya miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga adunay pipila kanila nga nagtindog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayan, hangtud sila makakita sa gingharian sa Dios nga moabot uban sa gahum.

2 Ug human sa unom ka adlaw si Jesus midala uban kaniya ni Pedro, ug ni Jacobo, ug ni Juan, ug nagapanguna kanila ngadto sa hataas nga bukid nga nagpalayo nga sila ra: ug siya nausab ang panagway sa atubangan nila.

3 Ug ang iyang sapot nahimong masidlakon, hilabihan nga kaputi sama sa esno, nga sa ingon walay tiglaba sa kalibutan nga makapaputi kanila.

4 Ug didto nagpakita ngadto kanila si Elias uban ni Moses: ug sila nakigsulti ni Jesus.

5 Ug si Pedro mitubag ug miingon ngadto ni Jesus, Magtutudlo, maayo alang kanamo nga ania kami dinhi: ug itugot kanamo ang paghimo og tulo ka tabernakulo; ang usa alang kanimo,

ug usa alang ni Moses, ug usa alang ni Elias.

6 Kay siya wala masayud unsa ang isulti, kay sila sa hilabihan nangalisang.

7 Ug dihay usa ka panganod nga milandong kanila, ug usa ka tingog migawas gikan sa panganod, nga nagingon, Kini mao ang akong pinalangga nga Anak; paminaw kaniya.

8 Ug sa kalit, sa diha nga sila nakatan-aw sa palibot, sila wala nay nakita nga tawo, gawas ni Jesus lamang uban kanila mismo.

9 Ug samtang sila mikanaug gikan sa bukid, siya mipasidaan kanila nga sila kinahanglan walay sultihan nga tawo unsa nga mga butang ang ilang nakit-an, hangtud nga ang Anak sa Tawo mabanhaw gikan sa mga patay.

10 Ug sila nagbantay niadtong panulthion diha sa ilang mga kaugalingon, nga nagpangutana sa usa ug usa unsa ang kahulogan sa pagkabanhaw gikan sa mga patay.

11 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Nganong nagaingon ang mga escriba nga si Elias kinahanglan una nga moanhi?

12 Ug siya mitubag ug misulti ngadto kanila, Si Elias sa pagkatinuod magaanhi pag-una, ug magapasig-uli sa tanang mga butang; ug ngano nga kini nahisulat mahitungod sa Anak sa tawo, nga siya kinahanglan magaanhos sa daghang mga butang, ug pagatamayon.

13 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga si Elias mianhi na, ug sila nakabuhat ngadto kaniya sumala sa buot nila, ingon sa nahisulat mahitungod kaniya.

14 Ug sa diha nga siya miabot sa iyang mga tinun-an, siya nakakita sa usa ka dakung panon nga naglibot kanila, ug ang mga escriba nga nagapangutana kanila.

15 Ug dihadhiha ang tanang mga tawo, sa diha nga sila mitan-aw kaniya, nahibulong sa hilabihan, ug sa nagadagan ngadto kaniya mitimbaya kaniya.

16 Ug siya nangutana sa mga escriba, Unsa ang gipangutana ninyo kanila?

17 Ug usa sa panon mitubag ug miingon, Magtutudlo, ako midala nanganha kanimo sa akong lalaking anak, nga adunay amang nga espiritu;

18 Ug bisan hain siya nagadala kaniya, siya nagalubaglubag kaniya: ug siya nagabula, ug nagakagot sa iyang mga ngipon, ug nagakahugo: ug ako misulti ngadto sa imong mga tinun-an nga sila kinahanglan mopagawas kaniya; ug sila wala makahimo.

19 Siya nagatubag kaniya, ug nagingon, O walay pagtoo nga kaliwatan, unsa ka dugay nga ako makig-uban kaninyo? unsa ka dugay nga ako mag-antos kaninyo? Dad-a siya nganhi kanako.

20 Ug sila midala kaniya ngadto kaniya: ug sa diha nga siya nakakita kaniya, dihadhiha ang espiritu milubaglubag kaniya; ug siya natumba sa yuta, ug miligid nga nagabulabula.

21 Ug siya nangutana sa iyang amahan, Unsa na ka dugay kini sukad miabot kini ngadto kaniya? Ug siya miingon, Sukad sa pagkabata.

22 Ug sa makadaghan kini nag-itsa kaniya ngadto sa kalayo, ug ngadto sa katubigan, aron sa pagdaut kaniya: apan kon ikaw makahimo pagbuhat sa bisan unsa, kaloy-i kami, ug tabangi kami.

23 Si Jesus miingon kaniya, Kon ikaw makahimo sa pagtoo, ang tanang mga butang mahimo ngadto kaniya nga nagatoo.

24 Ug dihadhiha ang amahan sa bata misinggit, ug miingon nga may mga luha, Ginoo, ako nagtoo; tabangan mo ang akong pagka dili matinoohon.

25 Sa diha nga si Jesus nakakita sa mga tawo miabot nga nagdungan sa pagpanagan, siya mibadlong sa mahugaw nga espiritu, nga nagingon ngadto kaniya, Ikaw nga amang ug bungol nga espiritu, ako nagsugo kani-mo, gawas gikan kaniya, ug ayaw na pagsulod ngadto kaniya.

26 Ug ang espiritu misinggit, ug mipalit-ad kaniya sa hilabihan, ug migawas gikan kaniya, ug siya sama sa patay; nga tungod niana daghan ang miingon, Siya patay na.

27 Apan si Jesus migunit kaniya sa kamot, ug mipatindog kaniya; ug siya mibangon.

28 Ug sa diha nga siya miabot didto sa balay, ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya sa tago, Ngano nga dili kami makapagawas kaniya?

29 Ug siya miingon ngadto kanila, Kini nga matang walay makapagawas, apan pinaagi sa pag-ampo ug pagpuasa.

30 Ug sila migikan didto, ug miagi latas sa Galilea; ug siya dili buot nga adunay tawo nga masayud niini.

31 Kay siya nagtudlo sa iyang mga tinun-an, ug miingon ngadto kanila, Ang Anak sa tawo gitugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo, ug sila mopatay kaniya; ug human nga siya mapatay, siya mabanhaw sa ikatulo ka adlaw.

32 Apan sila wala makasabot niadto nga panultihon, ug nahadlok sa pagpangutana kaniya.

33 Ug siya miabot sa Capernaum: ug ingon nga diha sa balay siya nangutana kanila, Unsa ba kadto nga inyong gilalisan diha sa inyong kaugalingon sa dalan?

34 Apan sila nagpakahilom, kay diha sa dalan sila nanaglalalis diha sa ilang kaugalingon, kinsa ang mahimong labing daku.

35 Ug siya milingkod, ug mitawag sa napulo ug duha, ug siya nagingon kanila, Kon adunay tawo nga nagtinguha nga mahiuna, mao ang maulahi sa tanan, ug alagad sa tanan.

36 Ug siya mikuha sa usa ka bata, ug mipahimutang kaniya sa tunga nila: ug sa diha nga siya nakakugos kaniya sa iyang mga bukton, siya miingon ngadto kanila,

37 Si bisan kinsa nga modawat sa usa niini nga mga bata sa akong ngalan, nagadawat kanako: ug si bisan kinsa

nga modawat kanako, wala magadawat kanako, apan kaniya nga mipadala kanako.

38 Ug si Juan mitubag kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kami nakakita sa usa nga nagapagawas sa mga yawa diha sa imong ngalan, ug siya wala nagasunod kanato: ug kami nagdili kaniya, tungod kay siya wala nagasunod kanato.

39 Apan si Jesus miingon, Ayaw siya pagdid-i: kay walay tawo nga makahimo og usa ka milagro diha sa akong ngalan, nga sa kasayon mosulti og dautan batok kanako.

40 Kay siya nga dili batok kanato dapig kanato.

41 Kay si bisan kinsa nga magahatag kaninyo sa usa ka kopa nga tubig aron mainom diha sa akong ngalan, tungod kay kamo iya ni Cristo, sa pagkatinuod ako magaingon nganha kaninyo, siya dili mawad-an sa iyang ganti.

42 Ug bisan kinsa nga makapandol sa usa niining mga gagmay nga nagtoo kanako, mas maayo alang kaniya nga usa ka galingan nga bato ang gibitay sa iyang liog, ug siya gitambog didto sa dagat.

43 Ug kon ang imong kamot nakapasala kanimo, putla kini: mas maayo pa alang kanimo sa pagsulod sa kinabuhi nga pungkol, kay sa adunay duha ka kamot nga moadto sa impyerno, ngadto sa kalayo nga dili gayud mapalong:

44 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

45 Ug kon ang imong tiil nakapasala kanimo, putla kini: mas maayo pa alang kanimo nga mosulod sa kinabuhi nga pungkol, kay sa adunay duha ka tiil nga itambog sa impyerno, ngadto sa kalayo nga dili gayud mapalong:

46 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

47 Ug kon ang imong mata nakapasala kanimo, lugita kini; mas maayo pa alang kanimo nga mosulod sa gingharian sa Dios nga may usa ka mata, kay

sa adunay duha ka mata nga itambog sa kalayo sa impyerno:

48 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

49 Kay ang matag-usa pagaasinan pinaagi sa kalayo, ug ang matag sakripisyo pagaasinan pinaagi sa asin.

50 Ang asin maayo: apan kon ang asin nawad-an sa iyang kaparat, sa unsa ninyo itimpla kini? Pagbaton sa asin diha sa inyong mga kaugalingon, ug pagbaton sa kalinaw sa usa ug usa.

KAPITULO 10

UG siya mitindog gikan didto, ug nagaadto sa mga utlanan sa Judea subay sa pikas daplin sa Jordan: ug ang katawhan nangadto kaniya pag-usab; ug, sa iyang naandan, siya mitudlo kanila pag-usab.

2 Ug ang mga Fariseo miadto kaniya, ug nangutana kaniya, Subay ba sa balaod alang sa usa ka lalaki sa pagsalikway sa iyang asawa? nga nagasulay kaniya.

3 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Unsa ang gisugo ni Moses kaninyo?

4 Ug sila miingon, Si Moses mitugot sa pagsulat og sulat-pahibalo sa pakigdi-borsyo, ug sa pagsalikway kaniya.

5 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Tungod sa kagahi sa inyong kasingkasing siya misulat kaninyo niini nga lagda.

6 Apan sukad sa sinugdan sa kamugnaan ang Dios mibuhat kanila nga lalaki ug babaye.

7 Tungod niini nga hinungdan ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan, ug mounong sa iyang asawa;

8 Ug silang duha mahimong usa ka unod: mao nga sila dili na duha, apan usa ka unod.

9 Busa unsa ang gihiusa sa Dios, ayaw itugot nga sa tawo pagabulagon.

10 Ug diha sa balay ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya pag-usab sa mao nga butang.

11 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Si bisan kinsa nga mosalikway sa iyang

asawa, ug maminyo sa lain, nagapana-paw batok kaniya.

12 Ug kon ang babaye mosalikway sa iyang bana, ug maminyo sa lain, siya nagapanapaw.

13 Ug sila midala sa gagmay nga kabataan ngadto kaniya, aron siya mohikap kanila: ug ang iyang mga tinun-an mibadlong niadtong nagdala kanila.

14 Apan sa diha nga si Jesus nakakita niini, siya sa hilabihan wala mahimuot, ug miingon ngadto kanila, Tugoti ang gagmay nga kabataan sa pagduol nganhi kanako, ug ayaw sila pagdid-i, kay ila sa ingon ang gingharian sa Dios.

15 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios sama sa gagmay nga bata, siya dili makasulod niini.

16 Ug siya mikugos kanila diha sa iyang mga bukton, mipandong sa iyang mga kamot nganha kanila, ug mipanalangin kanila.

17 Ug sa diha nga siya nakaadto sa dalan, adunay usa miabot nga nagadagan, ug miluhod ngadto kaniya, ug nangutana kaniya, Maayong Magtutudlo, unsa ang akong buhaton aron ako makapanunod sa kinabuhing dayon?

18 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Nganong nagatawag ikaw kanako nga maayo? walay maayo gawas sa usa, kana mao, ang Dios.

19 Ikaw nahibalo sa kasugoan, Ayaw buhata ang pagpanapaw, Ayaw pagpatay, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagsaksi sa bakak, Ayaw pagpanikas, Pasidunggi ang imong amahan ug inahan.

20 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, tanan kini akong gibantayan gikan sa akong pagkabatan-on.

21 Unya si Jesus nga nagatan-aw kaniya nahigugma kaniya, ug miingon kaniya, Usa ka butang nga ikaw nagkulang: adto sa imong padulngan, ibaligya ang bisan unsa nga anaa kani-mo, ug ihatag ngadto sa mga kabus, ug

ikaw adunay bahandi sa langit: ug anhi, pas-ana ang krus, ug sunod kanako.

22 Ug siya nasubo niadto nga panul-tihon, ug mipalayo nga nagsubo: kay siya adunay dakung mga katigayonan.

23 Ug si Jesus mitan-aw sa palibot, ug nagaingon sa iyang mga tinun-an, Pagkalisod kanila nga adunay mga bahandi sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios!

24 Ug ang mga tinun-an nahingangha sa iyang mga pulong. Apan si Jesus nagatubag pag-usab, ug nagaingon ngadto kanila, Mga anak, pagkalisod niini alang kanila nga nagsalig diha sa bahandi sa pagsulod sa gingharian sa Dios!

25 Mas masayon pa alang sa kamel sa paglusot sa mata sa dagum, kay sa usa ka tawo nga adunahan sa pagsulod sa gingharian sa Dios.

26 Ug sila nahingangha sa walay sukod, nga nagaingon sa ilang mga kagalingon, Nan kinsa ang maluwas?

27 Ug si Jesus nga nagatan-aw kanila nagaingon, Sa mga tawo kini dili mahimo, apan dili diha sa Dios: kay diha sa Dios ang tanang mga butang mahimo.

28 Unya si Pedro misugod sa pag-ingon ngadto kaniya, Tan-awa, kami mibiya na sa tanan, ug misunod kani-mo.

29 Ug si Jesus mitubag ug miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Walay tawo nga nagbiya sa balay, o mga igsoong lalaki, o mga igsoong babaye, o amahan, o inahan, o asawa, o kabataan, o kayutaan, tungod ug alang kanako, ug sa maayong balita.

30 Apan siya makadawat sa usa ka gatos ka pilo karon niining panahona, sa mga balay, ug mga igsoong lalaki, ug mga igsoong babaye, ug mga inahan, ug kabataan, ug kayutaan, uban sa mga paglutos; ug sa kalibutan nga umaabot kinabuhing dayon.

31 Apan daghan nga nag-una ang maulahi; ug ang naulahi mag-una.

MARKOS 10:32

32 Ug sila diha sa dalan nga nagatungas paingon sa Jerusalem; ug si Jesus nag-una kanila: ug sila nahibulong; ug samtang sila nagsunod, sila nahadlok. Ug siya midala pag-usab sa napulo ug duha, ug misugod sa pagsulti kanila unsa ang mga butang nga mahitabo gayud ngadto kaniya,

33 Nga nagaingon, Tan-awa, kita nagtungas paingon sa Jerusalem; ug ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga pangulong pari, ug ngadto sa mga escriba; ug sila mohukom pagsilot kaniya ngadto sa kamatayon, ug motugyan kaniya ngadto sa mga Hentil:

34 Ug sila mobugalbugal kaniya, ug molatigo kaniya, ug moluwa nganha kaniya, ug mopatay kaniya: ug sa ikatulo ka adlaw siya mabuhì pag-usab.

35 Ug si Jacobo ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo, nanuol ngadto kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kami buot nga ikaw gayud mobuhat alang kanamo sa bisan unsa nga among tinuhaon.

36 Ug siya miingon ngadto kanila, Unsa ang buot ninyo nga buhaton ko gayud alang kaninyo?

37 Sila miingon ngadto kaniya, Itugot nganhi kanamo nga kami unta molingkod, ang usa sa imong tuo nga kamot, ug ang usa sa imong wala nga kamot, sa imong himaya.

38 Apan si Jesus miingon ngadto kanila, Kamo wala masayud unsa ang inyong gipangayo: makahimo ba kamo sa pag-inom sa kopa nga akong giimnan? ug magpabaptismo pinaagi sa baptismo nga ako nabaptismohan?

39 Ug sila miingon ngadto kaniya, Kami makahimo. Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Kamo tinoud makainom sa kopa nga akong giimnan; ug sa baptismo nga ako nabaptismohan kamo usab pagabaptismohan:

40 Apan sa paglingkod sa akong tuo nga kamot ug sa akong wala nga kamot dili akoa ang paghatag; apan kini igahatag ngadto kanila alang sa kang kinsa kini gindam.

41 Ug sa diha nga ang napulo nakadungog niini, sila misugod sa hilabihan nga pagkasuko kang Jacobo ug ni Juan.

42 Apan si Jesus mitawag kanila ngadto kaniya, ug nagaingon ngadto kanila, Kamo nahibalo nga sila nga giila nga modumala ibabaw sa mga Hentil nagpakaagalon ibabaw kanila, ug ang ilang mga kadagkuan nagagamit og awtoridad nganha kanila.

43 Apan ang ingon niini dili mahitabo diha kaninyo: apan si bisan kinsa nga buot mahimong daku diha kaninyo, mahimo nga inyong alagad:

44 Ug bisan kinsa diha kaninyo nga buot mahimong pinakalabaw, mahimo nga sulugoon sa tanan.

45 Kay bisan ang Anak sa tawo mianhi dili aron alagaran, apan sa pag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi nga lukat alang sa daghan.

46 Ug sila miabot ngadto sa Jerico: ug samtang siya migawas sa Jerico uban sa iyang mga tinun-an ug usa ka dakung panon sa katawhan, ang buta nga si Bartimeo, ang anak ni Timeo, naglingkod sa daplin sa dakung dalan nga nagapakilimos.

47 Ug sa diha nga siya nakadungog nga kado mao si Jesus sa Nazaret, siya misugod sa pagsinggit, ug nag-ingon, Jesus, ikaw nga Anak ni David, kaloy-i ako.

48 Ug daghan ang mibadlong kaniya nga siya kinahanglan maghilom: apan siya misinggit sa dugang pa nga kakusog, Ikaw nga Anak ni David, kaloy-i ako.

49 Ug si Jesus mihunong, ug misugo nga siya pagatawgon. Ug sila mitawag sa buta nga tawo, nga nagaingon ngadto kaniya, Pagmalipayon, tindog; siya nagatawag kanimo.

50 Ug siya, nga nagalabay sa iyang bisti, mitindog, ug miadto ni Jesus.

51 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsa ang buot nimo nga akong buhaton nganha kanimo? Ang buta nga tawo miingon ngadto kaniya, Ginoo, nga ako unta makadawat sa akong panan-aw.

52 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Adto sa imong padulngan; ang imong pagtoo nakahimo kanimo nga maayo. Ug dihadiha siya nakadawat sa iyang panan-aw, ug misunod ni Jesus sa dalan.

KAPITULO 11

UG sa diha nga sila miabot duol sa Jerusalem, ngadto sa Betfahe ug Betania, didto sa bukid sa mga Olivo, siya nagapadala sa duha sa iyang mga tinun-an,

2 Ug nagaingon ngadto kanila, Pangadto sa inyong padulngan ngadto sa balangay nga atbang ninyo: ug sa diha nga makasulod na kamo didto niini, kamo makakaplag sa usa ka nati nga asno nga gihigot, nga diin wala pa gayud malingkori sa tawo; badbari siya, ug dad-a siya.

3 Ug kon adunay tawo nga mag-ingon nganha kaninyo, Nganong nagbuhat kamo niini? ingna ninyo nga ang Ginoo nagkinahanglan kaniya; ug dihadiha siya mopadala kaniya nganhi.

4 Ug sila nangadto sa ilang padulngan, ug nakakaplag sa nati nga asno nga gihigot kilid sa pultahan sa gawas sa dapit nga diin duha ka mga dalan nag-abot; ug sila nagbadbad kaniya.

5 Ug adunay pipila kanila nga nagtindog didto miingon ngadto kanila, Unsa ang gibuhat ninyo, nga nagabadbad sa nati nga asno?

6 Ug sila miingon ngadto kanila sumala sa gisugo ni Jesus: ug sila nagtugot kanila sa paglakaw.

7 Ug sila midala sa nati nga asno ngadto ni Jesus, ug mibutang sa ilang mga bisti ngadto niini; ug siya milingkod sa ibabaw niini.

8 Ug daghan ang nagbuklad sa ilang mga bisti diha sa dalan, ug ang uban namutol sa mga sanga sa mga kahoy, ug mikatag kanila diha sa dalan.

9 Ug sila nga nag-una, ug sila nga mga nagsunod, naninggit, nga nagaingon, Hosana; Dalaygon siya nga nagaanhi sa ngalan sa Ginoo:

10 Bulahan ang gingharian sa atong amahan nga si David, nga nagaabot diha sa ngalan sa Ginoo: Hosana sa kinatas-an.

11 Ug si Jesus misulod ngadto sa Jerusalem, ug ngadto sa templo; ug sa diha nga siya nakatan-aw sa pali-bot ngadto sa tanang mga butang, ug karon ang kagabhion miabot na, siya migawas paingon sa Betania uban sa napulo ug duha.

12 Ug sa pagka ugma, sa diha nga sila nangabot gikan sa Betania, siya gigutom:

13 Ug sa pagkakita sa kahoy nga igos didto sa halayo nga adunay mga dahon, siya miduol, basin kon siya makakaplag sa bisan unsa diha niini: ug sa diha nga siya miabot niini, siya walay nakaplagan apan mga dahon; kay ang tingpamunga sa mga igos wala pa.

14 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto niini, Walay tawo nga makakaron sa imong bunga sukad karon hangtud sa kahangturan. Ug ang iyang mga tinun-an nakadungog niini.

15 Ug sila miabot sa Jerusalem: ug si Jesus misulod sa templo, ug misugod sa pagpagawas kanila nga namaligya ug namalit diha sa sulod sa templo, ug mitumba sa mga lamesa sa mga tig-ilis sa kwarta, ug sa mga lingkoranan nila nga nagbaligya sa mga salampati;

16 Ug wala motugot ni bisan kinsa nga tawo nga magdala sa bisan unsa nga sudlanan nga molatas sa templo.

17 Ug siya mitudlo, nga nagaingon ngadto kanila, Wala ba kini nahisulat, Ang akong balay pagatawgon sa tanang mga nasud ang balay sa pag-ampo? apan kamo naghimo niini nga tapukanan sa mga kawatan.

18 Ug ang mga escriba ug ang pangu-long mga pari nakadungog niini, ug nangita unsaon nila sa pagpatay kaniya: kay sila nahadlok kaniya, tungod kay ang tanang mga tawo nahingangha sa iyang pagtulon-an.

19 Ug sa diha nga ang gabii miabot, siya migawas sa syudad.

MARKOS 11:20

20 Ug sa pagkabuntag, samtang sila miagi, sila nakakita sa kahoy nga igos nga nalaya sugod sa mga gamot.

21 Ug si Pedro nga nakahinumdom nagaingon ngadto kaniya, Magtutudlo, tan-awa, ang kahoy nga igos nga imong gitunglo nalaya.

22 Ug si Jesus nga nagatubag nagaingon ngadto kanila, Pagbaton og pagtoo sa Dios.

23 Kay sa pagkatinuod ako nag-ingon nganha kaninyo, Nga bisan kinsa nga moingon niini nga bukid, Ikaw mabalin, ug ikaw matambog ngadto sa dagat; ug dili magduhaduha sa iyang kasingkasing, apan mooto nga kadtong mga butang nga iyang ginaingon mahitabo; siya makaangkon sa bisan unsa nga iyang ginaingon.

24 Busa ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisana unsa nga mga butang nga inyong gitinguha, sa diha nga kamo mag-ampo, toohi nga kamo makadawat kanila, ug kamo makaangkon kanila.

25 Ug sa diha nga kamo magtindog nga nagaampo, pagpasaylo, kon kamo adunay bisan unsa nga batok ni bisan kinsa, aron ang inyong Amahan usab nga anaa sa langit mopasaylo kaninyo sa inyong mga kalapasan.

26 Apan kon kamo dili mopasaylo, ni ang inyong Amahan nga anaa sa langit mopasaylo sa inyong mga kalapasan.

27 Ug sila miabot pag-usab sa Jerusalem: ug samtang siya nagalakaw sulod sa templo, dihay miduol kaniya nga pangulong mga pari, ug ang mga escriba, ug ang mga katigulangan,

28 Ug nag-ingon ngadto kaniya, Pinaagi sa unsang awtoridad nagabuhat ka niining mga butanga? ug kinsa ang naghatag kanimo niini nga awtoridad sa pagbuhat niining mga butanga?

29 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako usab mangutana kaninyo sa usa ka pangutana, ug tubaga ako, ug ako mosulti kaninyo pinaagi sa unsa nga awtoridad ako nagbuhat niining mga butanga.

30 Ang baptismo ni Juan, gikan ba kini sa langit, o sa mga tawo? tubaga ako.

31 Ug sila nangatarungan sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kon kita moingon, Gikan sa langit; siya moingon, Nan ngano nga kamo wala mitoo kaniya?

32 Apan kon kita moingon, Sa mga tawo; sila nahadlok sa mga tawo: kay ang tanan nga mga tawo nagtahod ni Juan, nga siya usa ka profeta gayud.

33 Ug sila mitubag ug miingon ngadto ni Jesus, Kami dili makasulti. Ug si Jesus nga nagatubag nagaingon ngadto kanila, Dili usab ako makasulti kaninyo pinaagi sa unsang awtoridad ako nagbuhat niining mga butanga.

KAPITULO 12

UG siya misugod sa pagsulti ngadto kanila pinaagi sa mga samingay. Usa ka tawo nga nagpatanom sa usa ka parasan, ug nagpahimutang og koral sa palibot niini, ug nagkalot sa usa ka dapit alang sa saluranan-sa-duka-sa-paras, ug nagtukod sa usa ka torre, ug mipiyal niini ngadto sa mga mag-uuma, ug miadto sa layo nga dapit.

2 Ug sa tukmang panahon siya mipadala ngadto sa mga mag-uuma sa usa ka sulugoon, aron siya unta makadawat gikan sa mga mag-uuma sa abot sa parasan.

3 Ug sila midakop kaniya, ug miabun kaniya, ug miabog kaniya nga walay dala.

4 Ug usab siya mipadala ngadto kanila og laing sulugoon; ug ngadto kaniya sila mibato, ug nakasamad kaniya sa ulo, ug miabog kaniya nga gipakaulawan.

5 Ug usab siya mipadala og lain; ug siya ilang gipatay, ug daghang lain pa; nagabun sa pipila, ug nagapatay sa pipila.

6 Apan tungod kay may usa ka lalaking anak, ang iyang pinalangga, siya mipadala kaniya usab sa katapusan

ngadto kanila, nga nagaingon, Sila motahod sa akong anak.

7 Apan kadto nga mga mag-uuma miingon diha sa ilang mga kaugalingon, Kini ang manununod; dali, atong patyon siya, ug ang panulundon maangkon nato.

8 Ug sila midakop kaniya, ug mipatay kaniya, ug milabay kaniya sa gawas sa parasan.

9 Busa unsa ang buhaton sa agalon sa parasan? siya moadto ug mopatay sa mga mag-uuma, ug mohatag sa parasan ngadto sa uban.

10 Ug kamo wala ba makabasa niini nga kasulatan; Ang bato nga sa mga magtutukod gisalikway nahimong ulohan sa sukaranan:

11 Kini ang binuhat sa Ginoo, ug kini katingalahan sa atong mga mata?

12 Ug sila nagtinguha sa pagdakop kaniya, apan nahadlok sa katawhan: kay sila nahibalo nga siya nakasulti sa sambingay batok kanila: ug sila mibiya kanila, ug miadto sa ilang padulngan.

13 Ug sila nagpadala ngadto kaniya sa pipila sa mga Fariseo ug sa mga Herodianhon, aron sa pagbitik kaniya sa iyang mga pulong.

14 Ug sa diha nga sila nangabot, sila nag-ingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kami nahibalo nga ikaw tinoud, ug wala nagapalabi ni bisan kinsa nga tawo: kay ikaw wala magtagad sa persona sa mga tawo, apan nagatudlo sa dalan sa Dios diha sa kamatuoran: Subay ba sa balaod ang pagbayad sa buhis ngadto ni Cesar, o dili?

15 Kami ba mohatag, o kami dili mohatag? Apan siya, nga nahibalo sa ilang pagpakaaron-ingnon, miingon ngadto kanila, Nganong nagtintal kamo kanako? dad-i ako sa usa ka denario, aron ako makasusi niini.

16 Ug sila midala niini. Ug siya nagaingon ngadto kanila, Kang kinsa kining larawan ug kinulit nga letra? Ug sila miingon ngadto kaniya, Kang Cesar.

17 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Ihatag ngadto ni Cesar ang mga butang nga iya ni Cesar, ug ngadto sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios. Ug sila natingala diha kaniya.

18 Unya miduol ngadto kaniya ang mga Saduceo, nga nag-ingon nga wala pagkabanhaw; ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon,

19 Magtutudlo, si Moses misulat nganhi kanamo, Kon ang lalaking igsoon sa usa ka tawo mamatay, ug mibiya sa iyang asawa, ug wala nagbilin og mga anak, ang iyang lalaking igsoon kinahanglan makigminyo sa iyang asawa, ug mopasanay og liwat alang sa iyang igsoon.

20 Karon dihay pito ka lalaking magsoon: ug ang una nangasawa, ug nga namatay nga wala nagbilin og liwat.

21 Ang ikaduha nakigminyo kaniya, ug namatay, ni nagbilin siya og usa ka liwat: ug ang ikatulo sama sa ingon.

22 Ug ang pito nakaangkon kaniya, ug wala nakabilin og liwat: sa kataposan ang babaye namatay usab.

23 Busa sa pagkabanhaw, sa diha nga sila mobangon, kang kinsa nga asawa siya kanila? kay ang pito nakaangkon kaniya isip asawa.

24 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Busa wala ba kamo nangasayop, tungod kay kamo wala masayud sa mga kasulatan, ni sa gahum sa Dios?

25 Kay sa diha nga sila mabuhi gikan sa mga patay, sila dili magminyo, ni igahatag sa kaminyoon; apan sama sa mga anghel nga anaa sa langit.

26 Ug nga mahitungod sa mga patay, nga sila mabanhaw: wala ba kamo makabasa diha sa basahon ni Moses, giunsa diha sa kahoykahoy ang Dios nakigsulti ngadto kaniya, nga nagaingon, Ako ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob?

27 Siya dili ang Dios sa mga patay, apan ang Dios sa mga buhi: busa kamo sa hilabihan nangasayop.

MARKOS 12:28

28 Ug usa sa mga escriba miduol, ug sa pagkadungog kanila nga nagalantu-gi, ug nakasabot nga siya mitubag kani-la nga maayo, nangutana kaniya, Hain niini ang unang kasugoan sa tanan?

29 Si Jesus mitubag kaniya, Ang una sa tanang kasugoan mao kini, Pami-naw, O Israel; Ang Ginoo nga atong Dios usa ka Ginoo:

30 Ug ikaw mohigugma sa Ginoo nga imong Dios sa tibuok nimong ka-singkasing, ug sa tibuok nimong kalag, ug sa tibuok nimong hunahuna, ug sa tibuok nimong kusog: kini ang unang kasugoan.

31 Ug ang ikaduha sama niini, nga mao kini, Ikaw mohigugma sa imong silingan sama sa imong kaugalingon. Walay lain nga kasugoan nga labaw pa kanila.

32 Ug ang escriba miingon ngadto kaniya, Maayo, Magtutudlo, ikaw nag-sulti sa kamatuoran: kay adunay usa ka Dios; ug walay lain gawas kaniya:

33 Ug sa paghigugma kaniya sa tibuok nga kasingkasing, ug sa tibuok nga sala-botan, ug sa tibuok nga kalag, ug sa tibu-ok nga kusog, ug sa paghigugma sa iyang silingan sama sa iyang kaugalingon, labaw pa sa tanang tibuok nga sinunog nga mga halad ug mga sakripisyo.

34 Ug sa diha nga si Jesus nakakita nga siya mitubag nga mabinantayon, siya miingon ngadto kaniya, Ikaw dili halayo gikan sa gingharian sa Dios. Ug walay tawo human niadto nangahas sa pagpangutana kaniya sa bisan unsa nga pangutana.

35 Ug si Jesus mitubag ug miingon, samtang siya nagtudlo diha sa templo, Nganong nag-ingon ang mga escriba nga si Cristo mao ang Anak ni David?

36 Kay si David mismo miingon pi-naagi sa Balaang Espiritu, Ang GINOO miingon sa akong Ginoo, Maglingkod ka sa akong tuo nga kamot, nangtud ako mohimo sa imong mga kaaway nga imong tumbanan.

37 Busa si David mismo nagatawag kaniya nga Ginoo; ug nan sa unsang

paagi nga siya iyang anak? Ug ang kasarangan nga katawhan naminaw kaniya nga malipayon.

38 Ug siya miingon ngadto kanila diha sa iyang pagtulon-an, Pagbantay sa mga escriba, nga nahigugma sa pag-lakaw nga nagsul-ob sa tag-as nga mga bisti, ug nahigugma sa mga pagtahod diha sa mga merkado,

39 Ug sa nag-unang mga lingko-ranan sulod sa mga sinagoga, ug sa pinakaibabaw nga mga lawak diha sa mga pista:

40 Nga nagtukob sa mga balay sa mga byuda, ug aron sa pagpaka-aron-ingnon naghimo og tag-as nga mga pag-ampo: kini sila makadawat og mas daku nga hukom sa silot.

41 Ug si Jesus milingkod atbang sa panudlanan, ug mitan-aw giunsa sa katawhan pagbutang sa salapi ngadto sa panudlanan: ug daghang mga adu-nahan nanghulog og daghan.

42 Ug dihay miabot nga usa ka ka-bus nga byuda, ug siya mihulog sa duha ka lepta, nga nagbili og usa ka kodrantes.

43 Ug siya mitawag ngadto kaniya sa iyang mga tinun-an, ug nagaingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ki-ning kabus nga byuda nakahulog og mas daghan, kay sa tanan kanila nga nanagbutang ngadto sa panudlanan:

44 Kay tanan kanila nanaghulog gi-kan sa ilang kadagaya; apan siya gikan sa iyang panginahanglan mihulog sa tanan nga iyang nabatonan, bisan sa tanan niyang kabuhian.

KAPITULO 13

UG samtang siya migawas sa temp-lo, usa sa iyang mga tinun-an nagaingon ngadto kaniya, Magtutud-lo, tan-awa unsa nga matang sa mga bato ug unsa nga mga tinukod ang ania dinhi!

2 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Nakakita ba ikaw ni-ning dagku nga mga tinukod? walay

mahibilin nga usa ka bato ibabaw sa lain, nga dili pagatumpagon.

3 Ug samtang siya naglingkod sa ibabaw sa bukid sa mga Olivo atbang sa templo, si Pedro ug si Jacobo ug si Juan ug si Andreo nangutana kaniya sa tago,

4 Sultih kami, kanus-a kining mga butanga mahitabo? ug unsa man ang ilhanan sa diha nga kining mga butanga matuman?

5 Ug si Jesus nga nagatubag kanila misugod sa pagsulti, Pagmatngon basin si bisan kinsa nga tawo maglimbong kaninyo:

6 Kay daghan ang moanhi sa akong ngalan, nga magaingon, Ako si Cristo; ug molimbong sa daghan.

7 Ug sa diha nga kamo makadungog sa mga gubat ug mga hugonhugon sa mga gubat, ayaw kamo pagkabalaka: kay ang maong mga butang kinahanglan gayud mahitabo; apan ang kataposan dili pa.

8 Kay ang nasud makig-away batok nasud, ug gingharian batok gingharian: ug adunay mga linog diha sa nagkalainlain nga mga dapit, ug adunay mga kagutom ug mga kagubot: kini ang mga sinugdanan sa mga kagulan.

9 Apan pagmatngon sa inyong mga kaugalingon: kay sila motugyan kaninyo ngadto sa mga hukmanan; ug sa mga sinagoga kamo pagabunalan: ug kamo pagada-on sa atubangan sa mga punoan ug sa mga hari tungod ug alang kanako, alang sa pagpamatuod batok kanila.

10 Ug ang maayong balita kinahanglan una nga mamantala sa tanang kanasuran.

11 Apan sa diha nga sila modala kaninyo, ug motugyan kaninyo, ayaw kamo pag-una sa kabalaka unsa ang inyong isulti, ni kamo mag-una sa pamalandong: apan bisan unsa ang igahatag kaninyo niana nga takna, kana ang ipamulong ninyo: kay dili kamo ang mamulong, apan ang Balaang Espiritu.

12 Karon ang lalaking igsoon mobudhi sa iyang lalaking igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa lalaking anak; ug ang mga anak mosukol batok sa ilang mga ginikanan, ug sila mopapatay kanila.

13 Ug kamo pagadumtan sa tanang mga tawo tungod ug alang sa akong ngalan: apan siya nga molahutay hangtud sa kataposan, mao ang maluwas.

14 Apan sa diha nga kamo makakita sa dulumtanan sa pagkagun-ob, nga gikasulti pinaagi ni Daniel ang profeta, nga nagatindog diin kini dili angay, (tugoti siya nga nagabasa sa pagsabot,) unya tugoti sila nga anaa sa Judea sa pag-ikyay ngadto sa kabukiran:

15 Ug tugoti siya nga anaa sa atop sa balay sa dili pagkanaug ngadto sa balay, ni sa pagsulod niini, sa pagkuha sa bisan unsang butang gikan sa balay:

16 Ug tugoti siya nga anaa sa uma sa dili pagbalik aron sa pagkuha sa iyang bisti.

17 Apan kaalautan ngadto kanila nga mga mabdos, ug ngadto kanila nga nagpasuso niadtong mga adlaw!

18 Ug pag-ampo kamo nga ang inyong pagpanaw dili sa tingtugnaw.

19 Kay niadtong mga adlaw mahitabo ang kasakitan, nga ang ingon wala pa mahitabo gikan sa sinugdanan sa kamugnaan nga sa Dios gimugna hangtud niini nga panahon, ni mahitabo pa.

20 Ug gawas nga ang Ginoo mipamubo niadtong mga adlaw, walay unod nga maluwas: apan tungod ug alang sa mga pinili, kinsa iyang gipili, siya nagpamubo sa mga adlaw.

21 Ug unya kon si bisan kinsa nga tawo moingon nganha kaninyo, Tan-awa, ania si Cristo; o, tan-awa, siya atua didto; ayaw pagtoo kaniya:

22 Kay ang mini nga mga Cristo ug mini nga mga profeta motungha, ug mopakita sa mga ilhanan ug mga kahibulongan, aron sa pagdani, kon kini mahimo, bisan sa mga pinili.

MARKOS 13:23

23 Apan pagmatngon kamo: tan-awa, ako nagsulti nang daan kaninyo sa tanang mga butang.

24 Apan niadto nga mga adlaw, human niana nga kasakitan, ang adlaw mongtingit, ug ang bulan dili mohatag sa iyang kahayag,

25 Ug ang mga bituon sa langit mahulog, ug ang mga gahum nga anaa sa langit pagauyogon.

26 Ug unya sila makakita sa Anak sa tawo nga magaabot diha sa mga panganod uban ang dakung gahum ug himaya.

27 Ug unya mopadala siya sa iyang mga anghel, ug motigom pagtingob sa iyang mga pinili gikan sa upat ka mga hangin, gikan sa kinatumyan nga bahin sa kalibutan ngadto sa kinatumyan nga bahin sa langit.

28 Karon kat-oni ang usa ka sambingay sa kahoy nga igos; Sa diha nga ang iyang sanga linghod pa, ug naganapanon, kamo mahibalo nga ang ting-init duol na:

29 Busa kamo sa sama nga paagi, sa diha nga kamo makakita na niining mga butanga nga mahitabo, hibalo i nga kini duol na, maingon nga anaa sa mga pultahan.

30 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, nga kini nga kaliwatan dili molabay, hangtud kining mga butanga mahitabo.

31 Ang langit ug ang yuta mahanaw: apan ang akong mga pulong dili mahanaw.

32 Apan niana nga adlaw ug niana nga takna walay tawong nahibalo, wala, wala bisan ang mga anghel nga anaa sa langit, ni ang Anak, gawas sa Amahan.

33 Pagmatngon kamo, pagbantay ug pag-ampo: kay kamo wala mahibalo kanus-a ang panahon.

34 Kay ang Anak sa tawo sama sa usa ka tawo nga nagahimo sa usa ka layo nga panaw, kinsa mibiya sa iyang panimalay, ug mihatag sa awtoridad ngadto sa iyang mga sulugoon, ug ngadto sa matag tawo sa iyang buluhaton, ug

misugo sa magbalantay sa ganghaan sa pagbantay.

35 Busa pagbantay kamo: kay kamo wala mahibalo kanus-a moabot ang agalon sa panimalay, sa gabii, o sa tungang gabii, o sa pagtukotogaok sa manok, o sa buntag:

36 Basin sa kalit nga pag-abot siya makaplag kaninyo nga nangatulong.

37 Ug unsa ang akong gisulti kaninyo akong isulti ngadto sa tanan, Pagbantay.

KAPITULO 14

HUMAN sa duha ka adlaw mao na Hang pista sa pagsaylo, ug sa walay igpapatubo nga tinapay: ug ang pangulong mga pari ug mga escriba nangita unsaon nga sila makadakop kaniya pinaagi sa lipot, ug mopapatay kaniya.

2 Apan sila miingon, Dili sa adlaw sa pista, basin adunay kagubot sa katawhan.

3 Ug ingon nga didto sa Betania sa balay ni Simon ang sanlahon, samtang siya naglingkod sa pagpangaon, dihay miduol nga usa ka babaye nga adunay sudlanan nga alabastro sa pahumot nga haplas nga nardos nga hilabihan ka mahal; ug siya mibuak sa sudlanan, ug mibubo niini sa iyang ulo.

4 Ug dihay pipila nga may kalagot sulod sa ilang mga kaugalingon, ug miingon, Ngano nga kining pag-usik sa pahumot nga haplas gihimo?

5 Kay kini mabaligya unta sa kapin sa tulo ka gatos ka denario, ug ikahatag unta ngadto sa mga kabus. Ug sila nagbagulbol batok kaniya.

6 Ug si Jesus miingon, Pasagdi siya; nganong nagsamok kamo kaniya? siya naghimo sa usa ka maayong buhat nganhi kanako.

7 Kay kamo may mga kabus nga uban kaninyo kanunay, ug bisan kanus-a nga kamo buot kamo makahimo ngadto kanila sa maayo: apan ako kaninyo dili uban sa kanunay.

8 Siya nakahimo sa unsay iyang mahimo: siya mianhi pag-una aron pagdihog sa akong lawas alang sa paglubong.

9 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan diin kini nga maayong balita igawali sa tanang dapit sa tibuok kalibutan, kini usab nga iyang nabuhat pagahisgotan alang sa usa ka handumanan kaniya.

10 Ug si Judas Iscariote, usa sa napulo ug duha, miadto sa pangulong mga pari, aron sa pagbudhi kaniya ngadto kanila.

11 Ug sa diha nga sila nakadungog niini, sila nangalipay, ug misaad sa paghatag kaniya og kwarta. Ug siya nangita unsaon nga siya sayon nga makabudhi kaniya.

12 Ug sa unang adlaw sa walay igpatubo nga tinapay, sa diha nga sila nakaihaw alang sa pagsaylo, ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Diin buot nimo nga kami moadto ug moandam aron nga ikaw makakaon sa pagsaylo?

13 Ug siya nagapadala sa duha sa iyang mga tinun-an, ug nagaingon ngadto kanila, Pangadto kamo ngadto sa syudad, ug didto motagbo kaninyo ang usa ka lalaki nga nagadala sa pitser sa tubig: sunda siya.

14 Ug bisan diin siya mosulod, sultihi ninyo ang pangulo sa balay, Ang Magtutudlo nagaingon, Hain man ang lawak sa bisita, diin ako mokaon sa pagsaylo uban sa akong mga tinun-an?

15 Ug siya mopakita kaninyo sa usa ka daku nga lawak sa itaas nga sinangkapan ug inandam: didto himoa ang pag-andam alang kanato.

16 Ug ang iyang mga tinun-an nangadto, ug nanulod sa syudad, ug nakakaplag sumala sa giingon niya ngadto kanila: ug sila miandam sa pagsaylo.

17 Ug sa pagkagabii siya miabot uban sa napulo ug duha.

18 Ug samtang sila nanglingkod ug nangaon, si Jesus miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Usa kaninyo nga nagakaon uban kana ko mobudhi kanako.

19 Ug sila nagsugod sa pagkamagul-aon, ug sa pag-ingon ngadto kaniya sa

tinagsa, Ako ba? ug ang lain miingon, Ako ba?

20 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Kini usa sa napulo ug duha, nga nagatuslob uban kanako diha sa panaksan.

21 Ang Anak sa tawo magaadto gayud, sumala sa nahisulat mahitungod kaniya: apan kaalautan nianang tawhana pinaagi kang kinsa ang Anak sa tawo gibudhian! maayo pa alang nianang tawhana kon siya wala gipanganak.

22 Ug samtang sila nagkaon, si Jesus mikuha og tinapay, ug mipanalangin, ug mipikas niini, ug mihatag ngadto kanila, ug miingon, Kuha, kaon: kini ang akong lawas.

23 Ug siya mikuha sa kopa, ug sa diha nga siya nakahatag sa mga pasalamat, siya mihatag niini ngadto kanila: ug silang tanan miinom gikan niini.

24 Ug siya miingon ngadto kanila, Kini ang akong dugo sa bag-ong pakig-saad, nga giula alang sa daghan.

25 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, ako dili na moinom sa bunga sa paras, hangtud niadto nga adlaw nga ako moinom niini nga bag-o sa gingharian sa Dios.

26 Ug sa diha nga sila nakaawit og usa ka himno, sila migawas ngadto sa bukid sa mga Olibo.

27 Ug si Jesus nagaingon ngadto kanila, Tanan kamo mapandol tungod kanako niining gabhiona; kay kini nahisulat, Ako mobunal sa magbalantay, ug ang mga karnero magkatibulaag.

28 Apan human nga ako mabanhaw, ako mouna kaninyo ngadto sa Galilea.

29 Apan si Pedro miingon ngadto kaniya, Bisan ang tanan mapandol, apan dili ako.

30 Ug si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kanimo, Nga niining adlaw, bisan niining gabhiona, sa dili pa ang sunoy motuktugaok sa makaduha, imong ilimod ako sa makatulo.

31 Apan siya misulti nga mas mainiton, Kon ako kinahanglan mamatay

MARKOS 14:32

uban kanimo, dili ko ilimod ikaw sa bisan unsa nga paagi. Sa samang paagi usab miingon silang tanan.

32 Ug sila miabot sa usa ka dapit nga ginganlan og Getsemane: ug siya nagaingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Lingkod kamo dinhi, samtang ako mag-ampo.

33 Ug siya nagadala uban kaniya ni Pedro ug ni Jacobo ug ni Juan, ug misugod sa hilabihan nga katingala, ug sa pagkamasulob-on pag-ayo;

34 Ug nagaingon ngadto kanila, Ang akong kalag hilabihan ka pagkamagulan-anon ngadto sa kamatayon: pabilin kamo dinhi, ug pagtukaw.

35 Ug siya miadto sa unahan og gamay, ug mihapa sa yuta, ug nag-ampo nga, kon kini mahimo, ang takna molabay unta gikan kaniya.

36 Ug siya miingon, Abba, Amahan, ang tanang mga butang mahimo nimo; kuhaa kining kopa gikan kanako: hinuon, dili unsa ang akong kabubut-on, apan unsa ang imong pagbuot.

37 Ug siya nagabalik, ug nakakaplag kanila nga nangatulong, ug nagaingon ngadto ni Pedro, Simon, natulog ka? dili ba ikaw makatukaw sa usa ka oras?

38 Pagtukaw kamo ug pag-ampo, basin unya kamo mahisulod ngadto sa tentasyon. Ang espiritu sa pagkatinuod andam, apan ang unod luya.

39 Ug siya mipalayo pag-usab, ug nag-ampo, ug misulti sa mao ra nga mga pulong.

40 Ug sa diha nga siya mibalik, siya nakakaplag kanila nga nangatulong pag-usab, (kay ang ilang mga mata mabug-at,) ni sila nasayud unsaon sa pagtubag kaniya.

41 Ug siya nagabalik sa ikatulo nga higayon, ug nagaingon ngadto kanila, Pangatulong na karon, ug kamo pamahulay: kini paigo na, ang takna miabot na; tan-awa, ang Anak sa tawo gibudhian ngadto sa mga kamot sa mga makasasala.

42 Bangon, mangadto kita; tan-awa, siya nga nagabudhi kanako haduol na.

43 Ug dihadiha, samtang siya nagsul-ti pa, miabot si Judas, usa sa napulo ug duha, ug uban kaniya usa ka dakung panon nga may mga espada ug mga bunal, gikan sa pangulong mga pari ug sa mga escriba ug sa mga katigulangan.

44 Ug siya nga nagbudhi kaniya nakahatag kanila sa usa ka ilhanan, nga nagaingon, Si bisan kinsa nga akong pagahalokan, kana mao siya; dakpa siya, ug dad-a siya palayo nga walay kadaut.

45 Ug sa diha nga siya miabot, siya miadto dayon ngadto kaniya, ug nagaingon, Magtutudlo, magtutudlo; ug mihalok kaniya.

46 Ug sila migunit kaniya, ug midala kaniya .

47 Ug usa kanila nga nagtindog sa duol miibot sa usa ka espada, ug mitigbas sa usa ka sulugoon sa labaw nga pari, ug miputol sa iyang dalunggan.

48 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Kamo ba nanganhi, ingon nga batok sa usa ka kawatan, nga may mga espada ug mga bunal aron pagdala kanako?

49 Ako sa adlaw adlaw uban kaninyo nga nagatudlo sulod sa templo, ug kamo wala midakop kanako: apan ang mga kasulatan kinahanglan nga matuman.

50 Ug silang tanan mibiya kaniya, ug miikyas.

51 Ug dihay misunod kaniya nga usa ka batan-ong lalaki, nga may lino nga panapton nga gitapis sa iyang hubo nga lawas; ug ang batan-on nga mga lalaki mipugong kaniya:

52 Ug iyang gibiyaan ang lino nga panapton, ug miikyas gikan kanila nga hubo.

53 Ug sila midala kang Jesus ngadto sa labaw nga pari: ug uban kaniya nagtigom ang tanang pangulong mga pari ug ang mga katigulangan ug ang mga escriba.

54 Ug si Pedro misunod kaniya sa halayo, bisan ngadto sa palasyo sa labaw

nga pari: ug siya milingkod uban sa mga sulugoon, ug nagpainit sa iyang kaugalingon duol sa kalayo.

55 Ug ang pangulong mga pari ug ang tibuok konseho nangita og saksi batok ni Jesus aron pagpapatay kaniya; ug walay nakaplagan.

56 Kay daghan ang nagsaksi og bakak batok kaniya, apan ang ilang pagsaksi wala nagkauyon.

57 Ug dihay nanindog nga pipila, ug nagsaksi og bakak batok kaniya, nga nagaingon,

58 Kami nakadungog kaniya nga nag-ingon, Ako moguba niini nga templo nga hinimo sa mga kamot, ug sulod sa tulo ka adlaw ako motukod sa lain nga dili hinimo sa mga kamot.

59 Apan bisan pa ang ilang pagsaksi wala nagkauyon.

60 Ug ang labaw nga pari mitindog sa taliwala, ug nangutana ni Jesus, nga nagaingon, Wala ka bay ikatubag? Unsa ba kining ilang gisaksi batok kanimo?

61 Apan siya nagpakahilom, ug walay gitubag. Ang labaw nga pari nangutana kaniya pag-usab, ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa Bulahan?

62 Ug si Jesus miingon, Ako mao: ug kamo makakita sa Anak sa tawo nga nagalingkod diha sa tuo nga kamot sa gahum, ug nagaabot diha sa mga panganod sa langit.

63 Unya ang labaw nga pari migisi sa iyang mga sapot, ug nagaingon, Unsa pa ang pagkinahanglan nato sa dugang nga mga pagsaksi?

64 Kamo nakadungog sa pagpasipala: unsa ang hunahuna ninyo? Ug silang tanan mihukom kaniya nga angay silotan sa kamatayon.

65 Ug ang uban misugod sa pagluwa ngadto kaniya, ug sa pagtabon sa iyang nawong, ug sa paghapak kaniya, ug sa pag-ingon ngadto kaniya, Tagnaa: ug ang mga sulugoon mihapak kaniya pinaagi sa palad sa ilang mga kamot.

66 Ug samtang si Pedro didto sa silong sa palasyo, adunay nagaduol

nga usa sa mga sulugoong babaye sa labaw nga pari:

67 Ug sa diha nga siya nakakita ni Pedro nga nagapainit sa iyang kaugalingon, siya mitutok kaniya, ug miingon, Ug ikaw usab uban ni Jesus sa Nasaret.

68 Apan siya milimod, nga nagaingon, Ako wala mahibalo, ni nakasabot ako unsa ang imong gipanulti. Ug siya migawas ngadto sa balkon; ug ang sunoy mituktugaok.

69 Ug usa ka babaye nakakita kaniya pag-usab, ug misugod sa pagsulti ngadto kanila nga nanagtindog sa duol, Kini usa kanila.

70 Ug siya milimod niini pag-usab. Ug sa pagkataudtaud, sila nga nanagtindog sa duol miingon pag-usab ngadto ni Pedro, Sa pagkatinuod ikaw usa kanila: kay ikaw usa ka Galileanhon, ug ang imong sinultihan nagauyon niini.

71 Apan siya misugod sa pagpanunglo ug pagpanumpa, nga nagaingon, Wala ako makaila niining tawhana kang kinsa kamo naghisgot.

72 Ug sa ikaduhang higayon ang sunoy mituktugaok. Ug si Pedro nakahinumdom sa pulong nga gisulti ni Jesus ngadto kaniya, Sa dili pa ang sunoy motuktugaok sa makaduha, imong ilimod ako sa makatulo. Ug sa diha nga siya naghunahuna niana, siya mihilak.

KAPITULO 15

UG dihadaha sa pagkabuntag ang pangulong mga pari nakigsabot uban sa mga katigulangan ug sa mga escriba ug sa tibuok konseho, ug migapos ni Jesus, ug midala kaniya palayo, ug mitugyan kaniya ngadto ni Pilato.

2 Ug si Pilato nangutana kaniya, Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo? Ug siya nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Ikaw nagasulti niini.

3 Ug ang pangulong mga pari miakusar kaniya sa daghan nga mga butang: apan siya walay gitubag.

4 Ug si Pilato nangutana kaniya pag-usab, nga nagaingon, Wala kay ikatubag? tan-awa unsa kadaghan sa

MARKOS 15:5

mga butang nga ilang gisaksi batok kanimo.

5 Apan si Jesus sa gihapon walay gitu-bag; mao nga si Pilato natingala.

6 Karon niadto nga pista siya mibuhi ngadto kanila sa usa ka binilanggo, si bisan kinsa nga ilang gitinguha.

7 Ug dihay usa nga ginganlan og Barabas, nga gigapos uban kanila nga mialsa uban kaniya, kinsa nakahimo sa pagpatay atol sa pag-alsa.

8 Ug ang panon nga nagasinggit sa makusog misugod sa paghangyo kaniya sa pagbuhat sama sa iyang naandan nga gihimo ngadto kanila.

9 Apan si Pilato mitubag kanila, nga nagaingon, Buot ba kamo nga ako mobuhi nganha kaninyo sa Hari sa mga Judeo?

10 Kay siya nasayud nga ang pangulong mga pari mitugyan kaniya tungod sa kasina.

11 Apan ang pangulong mga pari mihulhog sa katawhan, nga siya hinuon mobuhi ni Barabas ngadto kanila.

12 Ug si Pilato mitubag ug miingon pag-usab ngadto kanila, Nan unsa man ang buot ninyo nga akong buhaton ngadto kaniya kinsa inyong gitawag nga Hari sa mga Judeo?

13 Ug sila misinggit pag-usab, Ilansang siya sa krus.

14 Unya si Pilato miingon ngadto kanila, Ngano, unsa ang dautan nga iyang gihimo? Ug sila misinggit sa labaw pang makusog, Ilansang siya sa krus.

15 Ug busa si Pilato, nga buot motagbaw sa katawhan, mibuhi ni Barabas ngadto kanila, ug mitugyan ni Jesus, sa diha nga siya nakapalatigo kaniya, aron ilansang sa krus.

16 Ug ang mga sundalo midala kaniya ngadto sa hawanan, nga gitawag og Pretorio; ug sila mitawag sa tibuok panon.

17 Ug sila mibisti kaniya og purpora, ug misalapid sa usa ka korona nga mga tunok, ug mibutang niini sa iyang ulo,

18 Ug misugod sa pagyukbo kaniya, Mabuhi, Hari sa mga Judeo!

19 Ug sila mibunul kaniya diha sa ulo pinaagi sa tigbaw, ug miluwa nganha kaniya, ug sa nagapiko sa ilang mga tuhod misimba kaniya.

20 Ug sa diha nga sila nakabugalbugal kaniya, sila mihukas sa purporagikan kaniya, ug misul-ob sa iyang kaugalingong mga sapot nganha kaniya, ug midala kaniya ngadto sa gawas aron paglansang kaniya sa krus.

21 Ug sila mipugos sa usa ka Simon nga Cirenehanon, kinsa miagi, nga nagagawas gikan sa balangay, ang amahan nila ni Alexander ug ni Rufus, aron sa pagpas-an sa iyang krus.

22 Ug sila midala kaniya ngadto sa dapit sa Golgota, nga, ginahubad, Ang dapit sa usa ka kalabera.

23 Ug sila mihatag kaniya aron sa pagpainom sa bino nga gisagulan og mirra: apan siya wala midawat niini.

24 Ug sa diha nga sila nakalansang na kaniya sa krus, sila nagbahin sa iyang mga bisti, nga nagaripa kanila, unsa gayud ang makuha sa matag tawo.

25 Ug kadto mao ang ikatulo nga takna, ug sila milansang kaniya sa krus.

26 Ug ang sulat sa iyang sumbong gipatik sa ibabaw, ANG HARI SA MGA JUDEO.

27 Ug uban kaniya sila milansang sa krus sa duha ka kawatan; ang usa diha sa iyang tuo nga kamot, ug ang usa diha sa iyang wala .

28 Ug ang kasulatan natuman, nga nagaingon, Ug siya naihap uban sa mga malapason.

29 Ug sila nga nangagi mibugalbugal kaniya, nga nagalingolingo sa ilang mga ulo, ug nagaingon, Ah, ikaw nga moguba sa templo, ug motukod niini sulod sa tulo ka adlaw,

30 Luwasa ang imong kaugalingon, ug kanaug gikan sa krus.

31 Sa samang paagi usab ang pangulong mga pari nga nagabiaybiay miingon sa ilang mga kaugalingon uban sa mga escriba, Siya miluwas sa

uban; sa iyang kaugalingon siya dili makaluwas.

32 Pasagdi si Cristo ang Hari sa Israel nga mokanaug karon gikan sa krus, aron kami makakita ug motoo. Ug sila nga gilansang sa krus uban kaniya mibugalbugal kaniya .

33 Ug sa diha nga ang ikaunom nga takna miabot, dihay kangitngit sa tibuok yuta hangtud sa ikasiyam nga takna.

34 Ug sa ikasiyam nga takna si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, nga nagaingon, Eloi, Eloi, lama sabachthani? nga, ginahubad, Dios ko, Dios ko nganong ikaw mibiya kanako?

35 Ug pipila kanila nga nanagtindog diha sa duol, sa diha nga sila nakadungog niini, miingon, Tan-awa, siya nagatawag ni Elias.

36 Ug ang usa midagan ug gipuno pagpatuhop ang usa ka espongha og suka, ug mibutang niini sa usa ka tigbaw, ug mihatag kaniya aron mainom, nga nagaingon, Pasagdi; atong tan-awon kon moanhi ba si Elias aron sa pagpakanauug kaniya.

37 Ug si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, ug gitugyan ang espiritu.

38 Ug ang tabil sa templo nagisi sa duha gikan sa itaas ngadto sa ubos.

39 Ug sa diha nga ang senturyon, nga nagtindog atbang kaniya, nakakita nga siya sa ingon misinggit, ug gitugyan ang espiritu, siya miingon, Sa pagkatinuod kini nga tawo mao ang Anak sa Dios.

40 Dihay mga babaye usab nga nagalantaw didto sa halayo: uban kanila mao si Maria Magdalena, ug si Maria ang inahan ni Jacobo nga gamay ug ni Jose, ug si Salome;

41 (Kinsa usab, sa diha nga siya didto sa Galilea, misunod kaniya, ug mialagad ngadto kaniya;) ug daghan pang uban nga mga babaye nga mikuyog uban kaniya ngadto sa Jerusalem.

42 Ug karon sa diha nga ang kagabhi-on miabot, tungod kay kini ang pagpangandam, nga mao, ang adlaw sa dili pa ang igpapahulay,

43 Si Jose sa Arimatea, usa ka dunggan nga konsehal, kinsa usab naghulat alang sa gingharian sa Dios, miabot, ug sa walay kahadlok miadto ngadto ni Pilato, ug mihangyo alang sa lawas ni Jesus.

44 Ug si Pilato natingala kon siya patay na: ug sa napatawag na ngadto kaniya ang senturyon, siya nangutana kaniya kon siya dugay na ba nga namatay.

45 Ug sa diha nga siya nahibalo niini gikan sa senturyon, siya mihatag sa lawas ngadto ni Jose.

46 Ug siya mipalit ug nipis nga lino, ug mikuha kaniya paubos, ug mipuyo kaniya sa lino, ug mipahimutang kaniya sulod sa usa ka lubnganan nga gisilsil diha sa usa ka dakung bato, ug mipaligid sa usa ka bato ngadto sa pultahan sa lubnganan.

47 Ug si Maria Magdalena ug si Maria nga inahan ni Jose mitan-aw diin siya gipahimutang.

KAPITULO 16

UG sa diha nga ang igpapahulay umilabay na, si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan ni Jacobo, ug si Salome, nakapalit sa mahumot nga mga lamas, aron sila moadto ug modihug kaniya.

2 Ug sa sayo kaayo sa buntag sa unang adlaw sa semana, sila nangadto sa lubnganan sa pagsilang sa adlaw.

3 Ug sila miingon sa ilang mga kaugalingon, Kinsa ang mopaligid kanato sa bato gikan sa pultahan sa lubnganan?

4 Ug sa diha nga sila mitan-aw, sila nakakita nga ang bato naligid na: kay kini daku kaayo.

5 Ug sa nagasulod ngadto sa lubnganan, sila nakakita sa usa ka batan-ong lalaki nga naglingkod sa tuo nga bahin, nagsul-ob og taas nga puting bisti; ug sila nangahadlok.

6 Ug siya nagaingon ngadto kani-la, Ayaw kahadlok: Kamo nangita ni Jesus nga taga Nasaret, nga gilansang sa krus: siya nabanhaw na; siya wala

MARKOS 16:7

dinhi: tan-awa ang dapit diin sila mipahimutang kaniya.

7 Apan adto sa inyong padulngan, sultihi ang iyang mga tinun-an ug si Pedro nga siya nagauna kaninyo didto sa Galilea: didto kamo makakita kaniya, sumala sa iyang giingon nganha kaninyo.

8 Ug sila nanggawas sa madali, ug mipalayo gikan sa lubnganan; kay sila nagkurog ug natingala: ni misulti sila sa bisan unsa nga butang ngadto ni bisan kinsa nga tawo; kay sila nanga-hadlok.

9 Karon sa diha si Jesus nabanhaw na sayo sa unang adlaw sa semana, siya mipakita pag-una ngadto ni Maria Magdalena, gikan kang kinsa siya nakapagawas og pito ka yawa.

10 Ug siya miadto ug misugilon kanila nga nakig-uban kaniya, samtang sila nagsubo ug naghilak.

11 Ug sila, sa diha nga sila nakadungog nga siya nabuhi, ug nakit-an niya, wala mitoo.

12 Human niadto siya mipakita sa lahi nga panagway ngadto sa duha kanila, samtang sila naglakaw, ug miadto ngadto sa balangay.

13 Ug sila miadto ug misugilon niini ngadto sa nahibilin: wala mitoo sila kanila.

14 Pagkahuman siya mipakita ngadto sa napulo ug usa samtang sila naglingkod sa pagpangaon, ug mibadlong kanila tungod sa ilang pagka dili matinoohon ug pagkagahi sa kasingkasing, tungod kay sila wala mitoo kanila nga nakakita kaniya human siya nabanhaw.

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Pangadto kamo sa tibuk kalibutan, ug iwali ang maayong balita ngadto sa matag minugna.

16 Siya nga nagatoo ug gibaptismo-han maluwas; apan siya nga wala nagatoo pagahukman sa silot.

17 Ug kini nga mga ilhanan mosunod kanila nga nagtoo; Sa akong ngalan mopagawas sila sa mga yawa; sila mosulti pinaagi sa bag-ong mga pinulongan;

18 Sila mopunit og mga bitin; ug kon sila moinom sa bisan unsa nga makamatay nga butang, kini dili makadaut kanila; sila mopandong sa mga kamot ngadto sa mga masakiton, ug sila mangaayo.

19 Busa human ang Ginoo nakasulti ngadto kanila, siya gidawat pataas ngadto sa langit, ug milingkod sa tuo nga kamot sa Dios.

20 Ug sila nangadto, ug nagwali bisan asa, ang Ginoo nagabuhat uban kanila, ug nagpamatuod sa pulong uban sa mga ilhanan nga nagasunod. Amen.

ANG MAAYONG BALITA SUMALA NI

LUKAS

KAPITULO 1

SANGLIT daghan ang mga nangako nga pagmantala nga han-ay sa usa ka pamahayag niadtong mga butang nga sa labing kamasaligon gitooan dinhi kanamo,

2 Maingon nga sila mitugyan kanila nganhi kanamo, nga gikan sa sinugdanan mga saksi nga nakakita, ug mga sulugoon sa pulong;

3 Kini daw maayo usab alang kanako, nga adunay hingpit nga pagsabot sa tanang mga butang gikan sa pinakasinugdanan, sa pagsulat nga han-ay nganha kanimo, labing halangdon nga Teofilo,

4 Aron ikaw makahibalo sa katinuod niadtong mga butang, nga sa diin ikaw natudloan.

5 Sa mga adlaw ni Herod, ang hari sa Judea, dihay usa ka pari nga ginganlan ug Zacarias, sa laray ni Abia: ug ang iyang asawa sa mga babayeng anak ni Aaron, ug ang iyang ngalan mao si Elizabet.

6 Ug silang duha matarung atubangan sa Dios, nga nagalakaw diha sa tanan nga mga kasugoan ug mga ordiansa sa Ginoo nga dili masaway.

7 Ug sila walay anak, tungod kay si Elizabet dili makaanak, ug silang duha karon tigulang na kaayo.

8 Ug kini nahitabo, nga samtang siya nagbuhat sa katungdanan sa pagkapani sa atubangan sa Dios sa han-ay sa iyang laray,

9 Sumala sa nabatasan sa katungdanan sa pari, ang iyang bahin mao ang pagsunog ug insenso sa diha nga siya misulod ngadto sa templo sa Ginoo.

10 Ug ang tibuok panon sa katawhan nagaampo didto sa gawas sa panahon sa insenso.

11 Ug dihay mipakita ngadto kaniya nga usa ka anghel sa Ginoo nga nagatindog sa tuo nga bahin sa halaran sa insenso.

12 Ug sa diha nga si Zacarias nakakita kaniya, siya nasamok, ug ang kahadlok miabot kaniya.

13 Apan ang anghel miingon ngadto kaniya, Ayaw kahadlok, Zacarias: kay ang imong pag-ampo gidungog; ug ang imong asawa nga si Elizabet magasamkon kanimo og usa ka lalaking anak, ug ikaw motawag sa iyang ngalan nga Juan.

14 Ug ikaw makaangkon og kalipay ug pagmaya; ug daghan ang malipay sa iyang pagkahimugso.

15 Kay siya mahimong daku sa panan-aw sa Ginoo, ug dili moinom og bino ni maisog nga ilimnon; ug siya mapuno sa Balaang Espiritu, bisan gikan sa tagoangkan sa iyang inahan.

16 Ug daghan sa mga anak sa Israel iyang pabalikon sa Ginoo nga ilang Dios.

17 Ug siya magalakaw sa iyang atubangan diha sa espiritu ug gahum ni Elias, sa pagliso sa mga kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga anak, ug sa mga masinupakon ngadto sa kaalam sa matarung; sa paghimo nga andam sa usa ka katawhan nga inandam alang sa Ginoo.

18 Ug si Zacarias miingon ngadto sa anghel, Sa unsa nga paagi ako makahibalo niini? kay ako usa ka tigulang nga tawo, ug ang akong asawa tigulang na kaayo.

19 Ug ang anghel nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Ako mao si Gabriel, nga nagatindog sa presensya sa Dios; ug gipadala sa pagsulti nganha

kanimo, ug sa pagpakita kanimo niining malipayon nga mga balita.

20 Ug, tan-awa, ikaw mahimo nga amang, ug dili makahimo sa pagsulti, hangtud sa adlaw nga kining mga butanga mahitabo, tungod kay ikaw wala nagatoo sa akong mga pulong, nga mamatuman sa ilang panahon.

21 Ug ang katawhan nagpaabot ni Zacarias, ug nangatingala nga siya nagpabilin og dugay sulod sa templo.

22 Ug sa diha nga siya migawas, siya dili makasulti ngadto kanila: ug sila nakasabot nga siya nakakita og usa ka panan-awon sulod sa templo: kay siya misinyas ngadto kanila, ug nagpabilin nga dili makasulti.

23 Ug kini nahitabo, nga, sa diha nga ang mga adlaw sa iyang pag-alagad nahuman na, siya migikan paingon ngadto sa iyang kaugalingon nga balay.

24 Ug human niadtong mga adlaw ang iyang asawa nga si Elizabet nagsabak, ug gitagoan ang iyang kaugalingon sa lima ka bulan, nga nagaingon,

25 Sa ingon ang Ginoo nagatagad kanako sa mga adlaw nga siya nagtan-aw nganhi kanako, sa pagkuha sa akong pagkatinamay diha sa mga tawo.

26 Ug sa ikaunom nga bulan ang anghel nga si Gabriel gipadala gikan sa Dios ngadto sa usa ka syudad sa Galilea, nga gingalan og Nazaret,

27 Ngadto sa usa ka birhen nga kaslonon sa usa ka lalaki kang kansang ngalan mao si Jose, sa balay ni David; ug ang ngalan sa birhen mao si Maria.

28 Ug ang anghel miadto ngadto kaniya, ug miingon, Paglipay, ikaw nga nahimut-an pag-ayo, ang Ginoo uban kanimo: balahan ikaw diha sa kababayan-an.

29 Ug sa diha nga siya nakakita kaniya, siya nasamok sa iyang gipaulti, ug namalandong diha sa iyang hunahuna unsa nga matang sa pahalipay kini.

30 Ug ang anghel miingon ngadto kaniya, Ayaw kahadlok, Maria: kay ikaw nakakaplag og kahimuot sa Dios.

31 Ug, tan-awa, ikaw magsabak sa imong tagoangkan, ug magahimugso og usa ka lalaking anak, ug magatawag sa iyang ngalan nga JESUS.

32 Siya mahimong daku, ug pagatawgon nga Anak sa Kahitas-an: ug ang Ginoong Dios mohatag ngadto kaniya sa trono sa iyang amahan nga si David:

33 Ug siya mohari ibabaw sa panimalay ni Jacob sa kahangturan; ug ang iyang gingharian walay kataposan.

34 Unya miingon si Maria ngadto sa anghel, Unsaon man kini pagkahitabo, nga wala man ako mahilabti og usa ka lalaki?

35 Ug ang anghel mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ang Balaang Espiritu moabot nganha kanimo, ug ang gahum sa Kinatas-an mopandong kanimo: busa ang balaang butang usab nga mahimugso gikan kanimo pagatawgon nga Anak sa Dios.

36 Ug, tan-awa, ang imong ig-agaw nga si Elizabet, siya usab nagasabak og usa ka lalaking anak sa iyang pagkati-gulang: ug kini mao ang ikaunom nga bulan diha kaniya, kinsa gitawag nga dili makaanak.

37 Kay uban sa Dios walay butang nga dili mahimo.

38 Ug si Maria miingon, Tan-awa ang babayeng sultugoon sa Ginoo; ipatuman kini nganhi kanako sumala sa imong pulong. Ug ang anghel mibiya gikan kaniya.

39 Ug si Maria mitungas niadtong mga adlaw, ug miadto sa bungtod nga dapit nga nagdali, ngadto sa usa ka syudad sa Juda;

40 Ug misulod ngadto sa balay ni Zacarias, ug nangomosta ni Elizabet.

41 Ug kini nahitabo, nga, sa diha nga si Elizabet nakadungog sa pangomosta ni Maria, ang bata misikad sulod sa iyang tagoangkan; ug si Elizabet napuno sa Balaang Espiritu;

42 Ug siya misulti uban sa usa ka makusog nga tingog, ug miingon, Bulahan ka diha sa kababayan-an, ug bulahan ang bunga sa imong tagoangkan.

43 Ug unsa kini kanako, nga ang inahan sa akong Ginoo mianhi kanako?

44 Kay, tan-awa, sa diha nga ang tingog sa imong pangomosta nadungog sa akong mga dalunggan, ang bata misikad sulod sa akong tagoangkan tungod sa kalipay.

45 Ug bulahan siya nga nagtoo: kay adunay pagkatuman niadtong mga butang nga gisulti ngadto kaniya gikan sa Ginoo.

46 Ug si Maria miingon, Ang akong kalag nagpadaku sa Ginoo,

47 Ug ang akong espiritu nagkalipay diha sa Dios nga akong Manluluwas.

48 Kay siya nagpakabana sa ubos nga kahintang sa iyang sulugoong babaye: kay, tan-awa, sukad karon ang tanang mga kaliwatan magatawag kanako nga bulahan.

49 Kay siya nga makagagahum nagbuhat kanako og dagkung mga butang; ug balaan ang iyang ngalan.

50 Ug ang iyang kalooy anaa kanila nga nahadlok kaniya gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan.

51 Siya nagpakita og kusog uban sa iyang buktion; siya nagpatibulaag sa mga mapagarbohon sa panghunahuna sa ilang mga kasingkasing.

52 Siya nagpaubos sa mga gamhanan gikan sa ilang mga lingkoranan, ug nagpataas kanila nga ubos og kahintang.

53 Siya nakabusog sa gigutom pinaagi sa maayong mga butang; ug ang adunahan iyang gipalakaw nga walay dala.

54 Siya mitabang sa iyang sulugoon nga si Israel, sa paghinumdom sa iyang kalooy;

55 Sumala sa iyang gisulti ngadto sa atong mga amahan, ngadto ni Abraham, ug ngadto sa iyang binhi sa khangturan.

56 Ug si Maria mipuyo uban kaniya mga tulo ka bulan, ug mipauli ngadto sa iyang kaugalingon nga balay.

57 Karon miabot ni Elizabet ang katumanan sa panahon nga siya manganak; ug siya mihimugso sa usa ka lalaking anak.

58 Ug ang iyang mga silingan ug ang iyang mga ig-agaw nakadungog giunsa sa Ginoo pagpakita og dakung kalooy nganha kaniya; ug sila nagkalipay uban kaniya.

59 Ug kini nahitabo, nga sa ikawalo nga adlaw sila miadto aron sa pagtuli sa bata; ug sila mitawag kaniya nga Zacarias, sunod sa ngalan sa iyang amahan.

60 Ug ang iyang inahan mitubag ug miingon, Dili ingon niana; apan siya pagatawgon nga Juan.

61 Ug sila miingon ngadto kaniya, Wala kay kaliwat nga gitawag sa ingon niini nga ngalan.

62 Ug sila misinyas ngadto sa iyang amahan, unsay iyang buot itawag kaniya.

63 Ug siya nangayo og usa ka sultanang lamesa, ug misulat, nga nagingon, Ang iyang ngalan si Juan. Ug natingala silang tanan.

64 Ug dihadiha ang iyang baba nabli, ug ang iyang dila naluag, ug siya misulti, ug midayeg sa Dios.

65 Ug ang kahadlok miabot sa tanan nga nagpuyo sa ilang palibot: ug kining tanan nga mga panulihon nabaniog sa tanang kabungtorang dapit sa Judea.

66 Ug silang tanan nga nakadungog kanila mibutang kanila sa ilang mga kasingkasing, nga nagingon, Unsa nga matang sa bata kini! Ug ang kamot sa Ginoo nag-uban kaniya.

67 Ug ang iyang amahan nga si Zacarias napuno sa Balaang Espiritu, ug nagprofesiya, nga nagingon,

68 Bulahan ang Ginoong Dios sa Israel; kay siya miduaw ug mitubos sa iyang katawhan,

69 Ug miisa sa usa ka sungay sa kaluwasan alang kanato sa balay sa iyang sulugoon nga si David;

70 Ingon sa iyang gisulti pinaagi sa baba sa iyang balaang mga profeta, nga anaa na sukad pa sa pagsugod sa kalibutan:

71 Aron kita maluwas gikan sa atong mga kaaway, ug gikan sa kamot sa tanan nga nagdumot kanato;

72 Sa pagtuman sa kalooy nga gisaad ngadto sa atong mga amahan, ug sa paghinumdom sa iyang balaang kasabotan;

73 Ang panumpa nga iyang gisaad ngadto sa atong amahan nga si Abraham,

74 Nga siya mohatag nganhi kanato, nga kita ingon nga giluwes gikan sa kamot sa atong mga kaaway makaalagad kaniya nga walay kahadlok,

75 Diha sa pagkabalaan ug pagkamarung sa iyang atubangan, sa tanang mga adlaw sa atong kinabuhi.

76 Ug ikaw, bata, pagatawgon nga profeta sa Kahitas-an: kay ikaw magauga sa atubangan sa Ginoo aron sa pag-andam sa iyang mga dalan;

77 Sa paghatag sa kahibalo sa kaluwasan ngadto sa iyang katawhan pinaagi sa pagpasaylo sa ilang mga sala,

78 Tungod sa malomong kalooy sa atong Dios; nga pinaagi niini ang kaadlawon gikan sa taas miduaw kanato,

79 Sa paghatag sa kahayag ngadto kanila nga naglingkod diha sa kangitngit ug diha sa landong sa kamatayon, sa pagtutol sa atong mga tiil ngadto sa dalan sa kalinaw.

80 Ug ang bata mitubo, ug misamot ka kugsan sa espiritu, ug didto sa mga diserto hangtud sa adlaw sa iyang pagpakita ngadto sa Israel.

KAPITULO 2

UG kini nahitabo niadtong mga adlaw, nga dihay migawas nga usa ka mando gikan ni Cesar Augusto, nga ang tibuok kalibutan kinahanglan mabuhisan.

2 (Ug kini nga pagbuhis unang gihimo sa diha nga si Cirenio mao ang gobernador sa Syria.)

3 Ug ang tanan miadto aron mabuhisan, ang matag usa ngadto sa iyang kaugalingon nga syudad.

4 Ug si Jose usab mitungas gikan sa Galilea, gikan sa syudad sa Nazaret, ngadto sa Judea, ngadto sa syudad ni David, nga gitawag og Betlehem; (tungod kay siya iya sa panimalay ug kaliwatan ni David:)

5 Aron mabuhisan uban ni Maria nga iyang pinakaslan nga asawa, nga umaanak.

6 Ug mao kadto, nga, samtang didto sila, ang mga adlaw natapos aron siya gayud manganak.

7 Ug siya mipahimugso sa iyang panganay nga lalaking anak, ug mipuyo kaniya sa naglimin nga mga panapton, ug mipahiluna kaniya sa usa ka pasungangan; tungod kay walay lawak alang kanila sa balay-abotanan.

8 Ug sa maong dapit dihay mga magabalantay sa karnero nga nagapabilin sa uma, nga nagabantay sa ilang panon sa kagabhion.

9 Ug, tan-awa, ang anghel sa Ginoo miabot ngadto kanila, ug ang himaya sa Ginoo midan-ag sa ilang palibot: ug sila sa hilabihan nangalisang.

10 Ug ang anghel miingon ngadto kanila, Ayaw kahadlok: kay, tan-awa, ako nagadala kaninyo og maayo nga mga balita sa dakung kalipay, nga moabot sa tanang tawo.

11 Kay nganha kaninyo nahimugso niining adlaw sa syudad ni David ang usa ka Manluluwas, nga mao si Cristo ang Ginoo.

12 Ug kini mahimong usa ka ilhanan nganha kaninyo; Kamo makakaplag sa masuso nga giputos sa mga naglimin nga mga panapton, nga nagahigda sa usa ka pasungan.

13 Ug sa kalit diha uban sa anghel ang usa ka pundok sa langitnong panon nga nagdayeg sa Dios, ug nagaingon,

14 Himaya sa Dios sa kahitas-an, ug sa yuta kalinaw, kaayohan ngadto sa mga tawo.

15 Ug kini nahitabo, nga samtang ang mga anghel mibiya gikan kanila ngadto sa langit, ang mga magbala-tay sa karnero miingon ngadto sa usa ug usa, Mangadto kita karon bisan ngadto sa Betlehem, ug motan-aw niining butang nga nagapanghitabo, nga gipahibalo sa Ginoo kanato.

16 Ug sila miabot nga nagdali, ug nakakaplag ni Maria, ug ni Jose, ug sa masuso nga nagahigda sa pasungan.

17 Ug sa diha nga sila nakakita niini, sila mipabaniog sa panulihon nga gikasulti kanila mahitungod niining bataa.

18 Ug silang tanan nga nakadungog niini nahibulong niadtong mga butang nga gisulti kanila sa mga magbala-tay sa karnero.

19 Apan si Maria mitipig niining tanan nga mga butang, ug namalandong kanila diha sa iyang kasingkasing.

20 Ug ang mga magbala-tay sa karnero mibalik, nga nagahimaya ug nagadayeg sa Dios tungod sa tanang mga butang nga ilang nadunggan ug nakita, ingon sa gisulti ngadto kanila.

21 Ug sa diha nga ang walo ka adlaw natuman alang sa pagtuli sa bata, ang iyang ngalan gitawag og JESUS, nga mao ang gihingalan sa anghel sa wala pa siya gisabak sa tagoangkan.

22 Ug sa diha nga ang mga adlaw sa iyang pagputli sumala sa balaod ni Moses natuman na, sila midala kaniya sa Jerusalem, aron sa paghalad kaniya sa Ginoo;

23 (Ingon sa nahisulat sa balaod sa Ginoo, Ang matag lalaki nga nagaabli sa tagoangkan pagatawgon nga balaan sa Ginoo;)

24 Ug sa paghalad sa usa ka sakripisyo sumala niadtong giingon sa balaod sa Ginoo, Usa ka parisan sa tukmo, o duha ka batan-ong salampati.

25 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo sa Jerusalem, kang kinsang ngalan mao

si Simeon; ug ang maong tawo mata-rung ug debotado, nga nagahulat alang sa paglipay sa Israel: ug ang Balaang Espiritu diha kaniya.

26 Ug kini gipadayag ngadto kaniya pinaagi sa Balaang Espiritu, nga siya dili gayud makakita og kamatayon, sa dili pa niya makit-an ang Cristo sa Ginoo.

27 Ug siya miadto pinaagi sa Espiritu ngadto sa templo: ug sa diha nga ang mga ginikanan midala sa bata nga si Jesus sa sulod, aron sa pagbuhat alang kaniya subay sa naandan sa balaod,

28 Unya mikugos siya kaniya sa iyang mga bukton, ug mipanalangin sa Dios, ug miingon,

29 Ginoo, karon itugot mo nga ang imong sulugoon mobiya diha sa kalinaw, sumala sa imong pulong:

30 Kay ang akong mga mata nakakita sa imong kaluwasan,

31 Nga imong giandam atubangan sa tanang katawhan;

32 Usa ka kahayang aron pag-iwag sa mga Hentil, ug ang himaya sa imong katawhan nga Israel.

33 Ug si Jose ug ang iyang inahan natingala niadtong mga butanga nga nasulti mahitungod kaniya.

34 Ug si Simeon mipanalangin kanila, ug miingon ngadto ni Maria nga iyang inahan, Tan-awa, kini nga bata gitakda alang sa pagkapukan ug pagbangon pag-usab sa daghan sa Israel; ug alang sa usa ka ilhanan nga pagasawayon;

35 (Oo, usa ka espada magalagbas usab sa imong kaugalingon nga kalag,) aron ang mga hunahuna sa daghan nga mga kasingkasing unta mapadayag.

36 Ug dihay usa ka Anna, usa ka babayeng profeta, ang anak ni Panuel, sa tribo ni Aser: siya daku og panuigon, ug mipuyo uban sa usa ka bana pito ka tuig gikan sa iyang pagkabirhen;

37 Ug siya usa ka byuda sa hapit kawaloan ug upat ka tuig, nga wala mibiya gikan sa templo, apan mialagad sa Dios uban sa mga pagpuasa ug mga pag-ampo gabii ug adlaw.

LUKAS 2:38

38 Ug siya nga nagasulod niana nga takna sa samang paagi mihatag og mga pagpasalamat ngadto sa Ginoo, ug misulti mahitungod kaniya ngadto sa tanan nga nangita alang sa katubsanan didto sa Jerusalem.

39 Ug sa diha nga sila nakabuhat na sa tanang mga butang sumala sa balaod sa Ginoo, sila mibalik ngadto sa Galilea, sa ilang kaugalingong syudad nga Nazaret.

40 Ug ang bata mitubo, ug misamot ka kusgan sa espiritu, napuno sa kaalam: ug ang grasya sa Dios anaa kaniya.

41 Karon ang iyang mga ginikanan nagaadto sa Jerusalem matag tuig sa pista sa pagsaylo.

42 Ug sa diha nga siya napulo ug duha na ka tuig ang panuigon, sila mitungas sa Jerusalem sunod sa naandan sa pista.

43 Ug sa diha nga sila nakatuman na sa mga adlaw, sa ilang pagbalik, ang bata nga si Jesus nagpabilin sa Jerusalem; ug si Jose ug ang iyang inahan wala nasayud mahitungod niini.

44 Apan sila, nga nagadahom nga siya diha sa kaubanan, miadto sa usa ka adlaw nga panaw; ug sila nangita kaniya diha sa ilang mga kadugo ug kaila.

45 Ug sa diha nga sila wala makakaplag kaniya, sila mibalik pag-usab sa Jerusalem, nga nangita kaniya.

46 Ug kini nahitabo, nga human sa tulo ka adlaw sila nakakaplag kaniya sa templo, nga nagalingkod sa taliwala sa batid nga mga magtutudlo, nga naminaw kanila, ug nangutana kanila.

47 Ug ang tanang nakadungog kaniya nahingangha sa iyang salabotan ug mga tubag.

48 Ug sa diha nga sila nakakita kaniya, sila nahibulong: ug ang iyang inahan miingon ngadto kaniya, Anak, ngano nga nakahimo ka sa ingon nganhi kanamo? tan-awa, ang imong amahan ug ako nangita kanimo nga nagakaguol.

49 Ug siya miingon ngadto kanila, Ngano man kini nga kamo nangita

kanako? wala ba kamo nasayud nga ako kinahanglan anaa sa buluhaton sa akong Amahan?

50 Ug sila wala makasabot sa panulihon nga iyang gipamulong ngadto kanila.

51 Ug siya milugsong uban kanila, ug miabot sa Nazaret, ug nagpasakop ngadto kanila: apan ang iyang inahan mitipig niining tanan nga panulihon diha sa iyang kasingkasing.

52 Ug si Jesus mitubo sa kaalam ug gitas-on, ug nahimut-an sa Dios ug sa tawo.

KAPITULO 3

KARON sa ikanapulo ug lima ka tuig sa paghari ni Tiberio Cesar, si Poncio Pilato nga mao ang gobernador sa Judea, ug si Herod mao ang tetrarko sa Galilea, ug ang iyang igsoon nga si Felipe ang tetrarko sa Iturea ug sa dapit sa Traconite, ug si Lisaniyas ang tetrarko sa Abilen,

2 Si Annas ug si Caifas nga mao ang labaw nga mga pari, ang pulong sa Dios miabot ngadto ni Juan ang anak ni Zacarias nga didto sa kami-ngawan.

3 Ug siya miadto sa tanang dapit palibot sa Jordan, nga nagawali sa baptismo sa paghinulsol tungod sa kapasayloan sa mga sala;

4 Ingon nga kini nahisulat sa basahon sa mga pulong ni Esaias ang profeta, nga nagaingon, Ang tingog sa usa nga nagasinggit diha sa kami-ngawan, andama ninyo ang dalan sa Ginoo, himoa ang iyang mga agianan nga matul-id.

5 Ang matag walog pagapon-on, ug ang matag bukid ug bungtod ipaubos; ug ang hiwi pagatul-iron, ug ang gansang-gansangon nga mga dalan pagapatagon;

6 Ug ang tanang unod makakita sa kaluwasan sa Dios.

7 Unya miingon siya sa panon nga miadto aron magpabaptismo kaniya, O kaliwatan sa mga halas nga malala,

kinsa ang nagpasidaan kaninyo aron paglikay gikan sa kapungot nga mobot?

8 Busa pagdala sa mga bunga nga takos sa paghinulsol, ug ayaw pag-sugod sa pag-ingon sulod sa inyong mga kaugalingon, Kami nakabaton ni Abraham nga among amahan: kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ang Dios makahimo gikan niini nga mga bato sa pagpasanay og mga anak ngadto ni Abraham.

9 Ug karon usab ang atsa gipahimutang na ngadto sa gamot sa mga kahoy: busa ang matag kahoy nga wala nagapamunga og maayong bunga giputol, ug iitsa ngadto sa kalayo.

10 Ug ang katawhan nangutana kaniya, nga nagaingon, Nan unsa ang among pagabuhaton?

11 Siya nagatubag ug nagaingon ngadto kanila, Siya nga adunay duha ka sapot, pahataga siya kaniya nga wala ; ug siya nga adunay pagkaon, pabuhata siya sa ingon.

12 Unya miabot usab ang mga maniningil og buhis aron magpabaptismo, ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, unsa ang among buhaton?

13 Ug siya miingon ngadto kanila, Ayaw panningil og kapin niadtong gikatkada kaninyo.

14 Ug ang mga sundalo sa samang paagi misukna kaniya, nga nagaingon, Ug unsa ang among buhaton? Ug siya miingon ngadto kanila, Ayaw pagbuhat og kapintas ngadto sa tawo, ni mamasangil ni bisan kinsa; ug makontento sa inyong mga suhol.

15 Ug samtang ang katawhan anaa sa pagdahum, ug ang tanang mga tawo namalandong sa ilang kasingkasing ni Juan, kon siya ba ang Cristo, o dili;

16 Si Juan mitubag, nga nagaingon ngadto kanilang tanan, Ako gayud nagbaptismo kaninyo pinaagi sa tubig; apan usa nga mas gamhanan pa kanako ang nagaabot, ang higot sa kang kansang sapatos ako dili takos sa

pagbadbad: siya mobaptismo kaninyo pinaagi sa Balaang Espiritu ug pinaagi sa kalayo:

17 Kang kansang igpapalid anaa sa iyang kamot, ug siya sa hingpit mohinlo sa iyang giukan, ug motigom sa trigo ngadto sa iyang kamalig; apan ang tahop iyang sunogon pinaagi sa kalayo nga walay pagkapalong.

18 Ug daghan pang uban nga mga butang diha sa iyang pag-awhag giwali niya ngadto sa katawhan.

19 Apan si Herod ang tetrarko, nga gibadlong niya tungod ni Herodias nga asawa sa iyang igsoon nga si Felipe, ug tungod sa tanan nga mga dautan nga si Herod nakahimo,

20 Dugang pa niini labaw sa tanan, nga siya mibalhog ni Juan sa bilangoan.

21 Karon sa diha nga ang tanan nga katawhan gibaptismohan, kini nahitabo, nga si Jesus usab gibaptismohan, ug nagaampo, ang langit naabli,

22 Ug ang Balaang Espiritu mikunsad nga lawasnon ug porma sama sa usa ka salampati ibabaw kaniya, ug usa ka tingog miabot gikan sa langit, nga miingon, Ikaw mao ang akong pinalangga nga Anak; diha kanimo ako nahimuot pag-ayo.

23 Ug si Jesus mismo, misugod nga may mga katloan katuig ang edad, nga (ingon sa gidahum) ang anak ni Jose, nga anak ni Heli,

24 Nga anak ni Mattat, nga anak ni Levi, nga anak ni Melki, nga anak ni Janna, nga anak ni Jose,

25 Nga anak ni Mattatias, nga anak ni Amos, nga anak ni Naum, nga anak ni Eslí, nga anak ni Nagge,

26 Nga anak ni Maat, nga anak ni Mattatias, nga anak ni Semei, nga anak ni Jose, nga anak ni Juda,

27 Nga anak ni Joanna, nga anak ni Resa, nga anak ni Zorobabel, nga anak ni Salatiel, nga anak ni Neri,

28 Nga anak ni Melki, nga anak ni Addi, nga anak ni Cosam, nga anak ni Elmodam, nga anak ni Er,

29 Nga anak ni Jose, nga anak ni Eliezer, nga anak ni Jorim, nga anak ni Mattat, nga anak ni Levi,

30 Nga anak ni Simeon, nga anak ni Juda, nga anak ni Jose, nga anak ni Jonan, nga anak ni Eliakim,

31 Nga anak ni Melea, nga anak ni Menan, nga anak ni Matata, nga anak ni Natan, nga anak ni David,

32 Nga anak ni Jesse, nga anak ni Obed, nga anak ni Booz, nga anak ni Salmon, nga anak ni Naasson,

33 Nga anak ni Aminadab, nga anak ni Aram, nga anak ni Esrom, nga anak ni Fares, nga anak ni Juda,

34 Nga anak ni Jacob, nga anak ni Isaac, nga anak ni Abraham, nga anak ni Tara, nga anak ni Nacor,

35 Nga anak ni Saruc, nga anak ni Ragau, nga anak ni Falek, nga anak ni Heber, nga anak ni Sala,

36 Nga anak ni Cainan, nga anak ni Arfaxad, nga anak ni Sem, nga anak ni Noe, nga anak ni Lamek,

37 Nga anak ni Matusala, nga anak ni Enoc, nga anak ni Jared, nga anak ni Maleleel, nga anak ni Cainan,

38 Nga anak ni Enos, nga anak ni Set, nga anak ni Adam, nga anak sa Dios.

KAPITULO 4

UG si Jesus nga puno sa Balaang Espiritu mibalik gikan sa Jordan, ug gidala sa Espiritu ngadto sa kamingawan,

2 Nga kap-atan ka adlaw gitintal sa yawa. Ug niadtong mga adlaw siya walay gikaon: ug sa diha nga sila natapos, siya pagkahuman gigutom.

3 Ug ang yawa miingon ngadto kaniya, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, mandoi kining bato aron kini mahimong tinapay.

4 Ug si Jesus mitubag kaniya, nga nagaingon, Kini nahisulat, Nga ang tawo dili mabuhi pinaagi sa tinapay lamang, apan pinaagi sa matag pulong sa Dios.

5 Ug ang yawa, nga nagadala kaniya ngadto sa usa ka taas nga bukid,

mipakita kaniya sa tanan nga mga gingharian sa kalibutan sa makadiyot nga panahon.

6 Ug ang yawa miingon ngadto kaniya, Tanan kini nga gahum akong ihatag kanimo, ug ang himaya nila: kay kana gikatugyan ngari kanako; ug kang bisan kinsa nga buot ko ako mohatag niini.

7 Busa kon ikaw mosimba kanako, ang tanan maimoha.

8 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Palayo ka kanako, Satan: kay kini nahisulat, Ikaw magsimba sa Ginoo nga imong Dios, ug kaniya lamang ikaw mag-alagad.

9 Ug siya midala kaniya sa Jerusalem, ug mipahimutang kaniya sa pinakahabog nga bahin sa templo, ug miingon ngadto kaniya, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, ambak gikan dinhi:

10 Kay kini nahisulat, Siya mohatag sa iyang mga anghel og sugo sa pagbantay kanimo, sa pagpanalipod kanimo:

11 Ug diha sa ilang mga kamot sila mosapnay kanimo, basin sa bisan unsa nga panahon mabusdak ang imong tiil sa usa ka bato.

12 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Kini giingon, Dili ka magtintal sa Ginoo nga imong Dios.

13 Ug sa diha nga ang yawa nakatapos sa tanan nga pagtintal, siya mibiya gikan kaniya sa usa ka panahon.

14 Ug si Jesus mibalik pinaagi sa gahum sa Espiritu ngadto sa Galilea: ug ang iyang kabantug nabaniog sa tanang mga dapit nga nagpalibot.

15 Ug siya mitudlo diha sa ilang mga sinagoga, nga gihimaya sa tanan.

16 Ug siya miabot sa Nazaret, diin siya gipadaku: ug, sama sa iyang nabatasan, siya misulod sa sinagoga sa adlaw nga igpapahulay, ug mitindog aron sa pagbasa.

17 Ug dihay gitugyan ngadto kaniya nga basahon ni profeta Esaias. Ug sa

dihang siya nakaabli na sa basahon, siya nakakaplag sa dapit diin kini nahisulat,

18 Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya midihog kanako sa pagwali sa maayong balita ngadto sa mga kabus; siya mipadala kanako sa pag-ayo sa mga masulub-on og kasingkasing, sa pagwali sa kagawasan ngadto sa mga dinakpan, ug sa pagpahibalik sa panan-aw ngadto sa mga buta, sa pagpahigawas kanila nga nangabun-og,

19 Sa pagwali sa nahimut-an nga tuig sa Ginoo.

20 Ug siya milukot sa basahon, ug siya mihatag niini pag-usab sa alagad, ug milingkod. Ug ang mga mata sa tanan kanila nga diha sa sinagoga nakatutok kaniya.

21 Ug siya misugod sa pag-ingon ngadto kanila, niining adlawo kini nga kasulatan natuman diha sa inyong mga igdulungog.

22 Ug ang tanan mipanghimatuid kaniya, ug nahibulong sa mga pulong nga dagaya sa grasya nga migawas sa iyang baba. Ug sila miingon, Dili ba kini ang anak ni Jose?

23 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo sa pagkatinuod mag-ingon ngari kanako niini nga panultihon, Mananambal, ayoha ang imong kaugalingon: bisan unsa nga among nadunggan nga gihimo sa Capernaum, buhata usab dinhi sa imong dapit.

24 Ug siya miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Walay profeta nga gidawat sa iyang kaugalingon nga dapit.

25 Apan ako magsulti kaninyo sa usa ka kamatuoran, daghang mga byuda kaniadto sa Israel sa mga adlaw ni Elias, sa diha nga ang langit gitak-opan sulod sa tulo ka tuig ug unom ka bulan, sa diha nga adunay dakung kagutom sa matag dapit sa tibuok yuta;

26 Apan wala ngadto sa usa kanila si Elias gipadala, gawas ngadto sa Sarepta,

usa ka syudad sa Sidon, ngadto sa babaye nga usa ka balo.

27 Ug daghang mga sanlahon sa Israel sa panahon ni Eliseo nga profeta; ug walay usa kanila nga nahinloan, gawas ni Naaman nga Syrianhon.

28 Ug silang tanan diha sa sinagoga, sa diha nga sila nakadungog niining mga butanga, napuno sa kapungot,

29 Ug mitindog, ug miabog kaniya pagawas sa syudad, ug midala kaniya ngadto sa ngilit sa pangpang sa bungtod diin ang ilang syudad natukod, aron sila unta mohulog kaniya sa walay langan.

30 Apan siya nga nagalatas taliwala kanila miadto sa iyang padulngan,

31 Ug milugsong sa Capernaum, usa ka syudad sa Galilea, ug nagtudlo kanila atol sa mga adlaw nga igpapahulay.

32 Ug sila nahingangha sa iyang pagtulon-an: kay ang iyang pulong giubanan og gahum.

33 Ug sa sinagoga dihay usa ka tawo, nga nagbaton og espiritu sa usa ka mahugaw nga yawa, ug misinggit sa usa ka makusog nga tingog,

34 Nga nagaingon, Pasagdi kami; unsay among labot kanimo, ikaw Jesus sa Nazaret? mianhi ka ba sa paglaglag kanamo? ako nasayud kinsa ka; ang Balaan sa Dios.

35 Ug si Jesus mibadlong kaniya, nga nagaingon, Paghilom, ug gawas gikan kaniya. Ug sa diha nga ang yawa nakaitsa kaniya sa taliwala, siya migawas gikan kaniya, ug wala mopasakit kaniya.

36 Ug silang tanan natingala, ug nagsulthianay tali sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Unsa nga pulong kini! kay uban sa awtoridad ug gahum siya nagamando sa mahugaw nga mga espiritu, ug sila nanggawas.

37 Ug ang kabantug niya nabaniog ngadto sa matag dapit sa palibot.

38 Ug siya mibiya gikan sa sinagoga, ug misulod ngadto sa balay ni Simon. Ug ang inahan sa asawa ni Simon gitakboyan sa hilabihan nga hilanat; ug sila mihangyo kaniya alang kaniya.

39 Ug siya mitindog nga nagdungaw kaniya, ug mibadlong sa hilanat; ug kini mibiya kaniya: ug dihadiha siya mi-bangon ug mialagad ngadto kanila.

40 Karon sa diha nga ang adlaw nagasalop, tanan sila nga adunay nagsakit sa nagkalainlain nga mga balatian midala kanila ngadto kaniya; ug siya mipandong sa iyang mga kamot sa matag usa kanila, ug miayo kanila.

41 Ug ang mga yawa usab migawas gikan sa daghan, nga nagasinggit, ug nagaingon, Ikaw ang Cristo ang Anak sa Dios. Ug siya nga nagabalong kani-la wala mitugot kanila sa pagsulti: kay sila nasayud nga siya ang Cristo.

42 Ug sa dihang adlaw na, siya mi-biya ug miadto sa usa ka diserto nga dapit: ug ang mga tawo nangita kaniya, ug miadto kaniya, ug mipugong kaniya, nga siya dili gayud mobiya gikan kanila.

43 Ug siya miingon ngadto kanila, Ako kinahanglan mowali sa gingha-rian sa Dios ngadto sa lain nga mga syudad usab: kay tungod niini ako gipadala.

44 Ug siya miwali diha sa mga sina-goga sa Galilea.

KAPITULO 5

UG kini nahitabo, nga, samtang ang katawhan midutdot nganha kaniya aron sa pagpaminaw sa pulong sa Dios, siya mibarog sa daplin sa linaw sa Genesaret,

2 Ug nakakita sa duha ka sakayan nga nagapundo sa daplin sa linaw: apan ang mga mangingisda nanggawas na gikan kanila, ug nagahugas sa ilang mga pukot.

3 Ug siya misakay sa usa sa mga sakayan, nga iya ni Simon, ug mihangyo kaniya nga siya unta motuklod og diyotay gikan sa yuta. Ug siya miling-kod, ug mitudlo sa katawhan gikan sa sakayan.

4 Karon sa diha nga siya miundang na sa pagpanulti, siya miingon ngadto ni Simon, Lawig ngadto sa lawod, ug

itaktak ang inyong mga pukot alang sa usa ka suhot.

5 Ug si Simon nga nagatubag mi-ingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kami naghago sa tibuoک gabii, ug walay nakuha: apan bisan pa niana tungod sa imong pulong ako motak-tak sa pukot.

6 Ug sa diha nga sila nakabuhat niini, sila nakakuha og usa ka dakung panon sa mga isda: ug ang ilang pukot nagisi.

7 Ug sila misinyas ngadto sa ilang mga kauban, nga didto sa lain nga sa-kayan, nga sila kinahanglan nga modu-ol ug motabang kanila. Ug sila miduol, ug mipuno sa duha ka sakayan, mao nga sila misugod sa pag-unlod.

8 Sa diha nga si Simon Pedro nakaki-ta niini, siya mihapa duol sa mga tuhod ni Jesus, nga nagaingon, Palayo gikan kanako; kay ako usa ka masal-anon nga tawo, O Ginoo.

9 Kay siya nahingangha, ug ang tanan nga didto uban kaniya, sa suhot sa mga isda nga ilang nakuha:

10 Ug mao usab si Jacobo, ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo, nga mga kauban ni Simon. Ug si Jesus miingon ngadto ni Simon, Ayaw kahadlok; sukad karon ikaw mangisda na og mga tawo.

11 Ug sa diha nga sila nakadala na sa ilang mga sakayan ngadto sa yuta, sila mibiya sa tanan, ug misunod kaniya.

12 Ug kini nahitabo, sa diha nga siya didto sa usa ka syudad, tan-awa usa ka tawo nga puno sa sanla: kinsa sa pag-kakita ni Jesus mihapa, ug mihangyo kaniya, nga nagaingon, Ginoo, kon buot nimo, ikaw makahimo kanako nga hinlo.

13 Ug siya mituyhod sa iyang kamot, ug mihipap kaniya, nga nagaingon, Buot ko: mahinlo ka. Ug dihadiha ang sanla mibiya gikan kaniya.

14 Ug siya misugo kaniya nga walay suginlan nga tawo: apan adto, ug ipa-kita ang imong kaugalingon ngadto sa pari, ug paghalad tungod sa imong

pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moses, alang sa usa ka pagpamatuod ngadto kanila.

15 Apan misamot pa nga dihay nabaniog nga kabantug mahitungod kaniya: ug dagkung mga panon ang miabot pagtingob aron sa pagpaminaw, ug sa pagpaayo kaniya sa ilang mga balatian.

16 Ug siya mismo mipalayo ngadto sa kamingawan, ug nag-ampo.

17 Ug kini nahitabo sa usa niana ka adlaw, samtang siya nagatudlo, nga dihay mga Fariseo ug mga batid nga magtutudlo sa balaod nga nagalingkod sa duol, nga miabot gikan sa matag lungsod sa Galilea, ug sa Judea, ug sa Jerusalem: ug ang gahum sa Ginoo anaa aron sa pag-ayo kanila.

18 Ug, tan-awa, ang mga tawo midala diha sa usa ka higdaanan sa usa ka tawo nga nagsakit sa paralisis: ug sila nangita og mga paagi sa pagdala kaniya sa sulod, ug sa pagpahimutang kaniya sa iyang atubangan.

19 Ug sa diha nga sila wala nakakita sa unsa nga paagi nga sila makadala unta kaniya sa sulod tungod sa panon, sila miadto sa ibabaw sa atop sa balay, ug mipaubos kaniya lusot sa tisa uban sa iyang gihigdaan ngadto sa taliwala diha sa atubangan ni Jesus.

20 Ug sa diha nga siya nakakita sa ilang pagtoo, siya miingon ngadto kaniya, Tawo, ang imong mga sala gipasaylo na.

21 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo misugod sa pagpangatarungan, nga nagaingon, Kinsa kini nga nagsulti og mga pasipala? Kinsa ba ang makahimo sa pagpasaylo sa mga sala, gawas sa Dios lamang?

22 Apan sa diha nga si Jesus nakasabot sa ilang mga hunahuna, siya nga nagatubag miingon ngadto kanila, Unsa ba nga nangatarungan kamo diha sa inyong mga kasingkasing?

23 Hain ba ang mas masayon, sa pag-ignon, Ang imong mga sala gipasaylo na; o sa pag-ingon, Bangon ug lakaw?

24 Apan aron kamo masayud nga ang Anak sa tawo adunay gahum sa ibabaw sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala, (siya miingon ngadto sa nagsakit sa paralisis,) ako mag-ingon nganha kanimo, Bangon, ug alsaha ang imong higdaanan, ug pauli ngadto sa imong balay.

25 Ug dihadiha siya mibangon sa atubangan nila, ug mialsa niadtong iyang gihigdaan, ug mipauli ngadto sa iyang kaugalingon nga balay, nga nagahimaya sa Dios.

26 Ug silang tanan nahibulong, ug sila naghimaya sa Dios, ug napuno sa kahadlok, nga nagaingon, Kita nakakita og katingalahan nga mga butang karong adlaw.

27 Ug human niining mga butanga siya migikan, ug nakakita sa usa ka maniningil og buhis, nga ginganlan og Levi, nga nagalingkod sa dawatanan sa buhis: ug siya miingon ngadto kaniya, Sunod kanako.

28 Ug siya mibiya sa tanan, mitindog, ug misunod kaniya.

29 Ug si Levi naghimo alang kaniya og usa ka dakung pista sa iyang kaugalingon nga balay: ug dihay usa ka daku nga pundok sa mga maniningil og buhis ug sa uban nga milingkod uban kanila.

30 Apan ang ilang mga escriba ug mga Fariseo nagbagulbol batok sa iyang mga tinun-an, nga nagaingon, Nganong kamo nangaon ug nanginom uban sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala?

31 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Sila nga mga maayo og lawas wala nagkinahanglan og usa ka mananambal; apan sila nga mga masakiton.

32 Ako wala mianhi sa pagtawag sa mga matarong, apan sa mga makasasala aron sa paghinulsol.

33 Ug sila miingon ngadto kaniya, Nganong ang mga tinun-an ni Juan nagpuasa sa makadaghan, ug naghimo sa mga pag-ampo, ug sa samang paagi

ang mga tinun-an sa mga Fariseo; apan ang imo nangaon ug nanginom?

34 Ug siya miingon ngadto kanila, Makahimo ba kamo sa pagpapausa sa mga kabataan sa lawak sa pangasaw-onon, samtang ang pamanhonon uban kanila?

35 Apan ang mga adlaw moabot, sa diha nga ang pamanhonon pagakuhaon palayo gikan kanila, ug unya sila magpauasa na niadtong mga adlaw.

36 Ug siya misulti usab sa usa ka sambingay ngadto kanila; Walay tawo nga nagatapak og usa ka piraso sa usa ka bag-ong bisti ngadto sa daan; kay kon sa laing paagi, nan ang bag-o makagisi, ug ang bahin nga gikuha gikan sa bag-o dili moyon sa daan.

37 Ug walay tawo nga nagasulod og bag-ong bino ngadto sa daan nga mga sudlanan; basin ang bag-ong bino mopabosikad sa mga sudlanan, ug mayabo, ug ang mga sudlanan mabosbos.

38 Apan ang bag-ong bino kinahanglan isulod ngadto sa bag-ong mga sudlanan; ug ang duha gipalungat.

39 Walay tawo usab nga sa nakainom na sa daan nga bino dihadhiha nagatinguha sa bag-o: kay siya nagingon, Ang daan mas maayo.

KAPITULO 6

UG kini nahitabo nga sa ikaduhang igpapahulay human sa nahiuna, nga siya milatas sa katrigoan; ug ang iyang mga tinun-an nanguha og mga uhay sa trigo, ug nangaon, nga nagalubo kanila diha sa ilang mga kamot.

2 Ug pipila sa mga Fariseo nga miingon ngadto kanila, Nganong nagbutah kamo nianang dili subay sa balaod nga pagabuhaton sa mga adlaw nga igpapahulay?

3 Ug si Jesus nga nagatubag kanila miingon, Wala ba ninyo mabasahi pagayo ang ingon niini, unsa ang gibuhat ni David, sa diha nga siya mismo gigutom, ug sila nga mga uban kaniya;

4 Giunsa niya pag-adto sa sulod sa balay sa Dios, ug mikuha og mikaon sa

pangpasundayag nga tinapay, ug mihtag usab ngadto kanila nga mga uban kaniya; nga dili subay sa balaod sa pagkaon gawas sa mga pari lamang?

5 Ug siya miingon ngadto kanila, Nga ang Anak sa tawo Ginoo usab sa igpapahulay.

6 Ug kini usab nahitabo sa lain nga igpapahulay, nga siya misulod ngadto sa sinagoga ug mitudlo: ug dihay usa ka tawo kang kansang tuo nga kamot mikuyos.

7 Ug ang mga escriba ug mga Fariseo nagbantay kaniya, kon siya moayo ba atol sa adlaw nga igpapahulay; aron sila makakaplag og usa ka sumbong batok kaniya.

8 Apan siya nasayud sa ilang mga hunahuna, ug miingon ngadto sa tawo nga may kuyos nga kamot, Bangon, ug tindog sa taliwala. Ug siya mibangon ug mitindog.

9 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Ako mangutana kaninyo sa usa ka butang; Subay ba sa balaod ang pagbuhat og maayo sa mga adlaw nga igpapahulay, o sa pagbuhat og dautan? sa pagluwas og kinabuhi, o sa paglaglag niini?

10 Ug sa nagatan-aw sa palibot nganha kanilang tanan, siya miingon ngadto sa tawo, Ituyhod ang imong kamot. Ug siya mibuhat sa ingon: ug ang iyang kamot naulian sama sa pikas.

11 Ug sila napuno sa kalagot; ug nag-sabot ang usa ug usa unsa ang ilang pagabuhaton ngadto ni Jesus.

12 Ug kini nahitabo niadtong mga adlaw, nga siya miadto sa usa ka bukid aron sa pag-ampo, ug mipadayon sa tibok gabii sa pag-ampo ngadto sa Dios.

13 Ug sa diha nga adlaw na, siya mitawag ngadto kaniya sa iyang mga tinun-an: ug gikan kanila nagpili siya sa napulo ug duha, kinsa iya usab nga ginganlan og mga apostoles;

14 Si Simon, (kinsa siya usab nagngalan og Pedro,) ug si Andreo ang iyang igsoon, si Jacobo ug si Juan, si Felipe ug si Bartolomeo,

15 Si Mateo ug si Tomas, si Jacobo ang anak ni Alfeo, ug si Simon nga gitawag og Zelotes,

16 Ug si Judas ang igsoon ni Jacobo, ug si Judas Iscariote, nga mao usab ang mabudhion.

17 Ug siya milugsong uban kanila, ug mitindog sa patag, ug ang pundok sa iyang mga tinun-an, ug ang usa ka daku nga panon sa katawhan nga gikan sa tibuok Judea ug sa Jerusalem, ug ang gikan sa kabaybayonan sa Tiro ug Sidon, nga miadto aron sa pagpaminaw kaniya, ug aron sa pagpaayo sa ilang mga balatian;

18 Ug sila nga gisakit sa mahugaw nga mga espiritu: ug sila nangaayo.

19 Ug ang tibuok panon naningkamot sa paghikap kaniya: kay dihay migawas nga gahum gikan kaniya, ug miayo kanilang tanan.

20 Ug siya miyahat sa iyang mga mata ngadto sa iyang mga tinun-an, ug miingon, Bulahan kamo nga mga kabus: kay inyo ang gingharian sa Dios.

21 Bulahan kamo nga gigutom karon: kay kamo pagabusgon. Bulahan kamo nga naghilak karon: kay kamo mokatawa.

22 Bulahan kamo, sa diha nga ang mga tawo modumot kaninyo, ug sa diha nga sila mopalahi kaninyo gikan sa ilang pundok, ug motamay kaninyo, ug mosalikway sa inyong ngalan ingon nga dautan, tungod ug alang sa Anak sa tawo.

23 Pagkalipay kamo nianang adlaw, ug lukso tungod sa kalipay: kay, tan-awa, daku ang inyong ganti sa langit: kay sa samang paagi nagbuhat ang ilang mga amahan ngadto sa mga profeta.

24 Apan kaalautan nganha kaninyo nga mga adunahan! kay kamo nakadawat na sa inyong kaharuhay.

25 Kaalautan nganha kaninyo nga mga busog! kay kamo gutomon. Kaalautan nganha kaninyo nga nagkatawa karon! kay kamo magsubo ug maghilak.

26 Kaalautan nganha kaninyo, sa diha nga ang tanang mga tawo mosulti og maayo mahitungod kaninyo! kay sa ingon nagbuhat ang ilang mga amahan ngadto sa mini nga mga profeta.

27 Apan ako mag-ingon nganha kaninyo nga naminaw, Higugmaa ang inyong mga kaaway, pagbuhat og maayo ngadto kanila nga nagdumot kaninyo,

28 Panalangini sila nga nagtunglo kaninyo, ug pag-ampo alang kanila nga sa matinamayon nga nagpahimulos kaninyo.

29 Ug ngadto kaniya nga nagasagpa kanimo sa usa ka aping itanyag usab ang pikas; ug kaniya nga nagailog sa imong kupo ayaw idumili ang pagkuha sa imong sapot usab.

30 Panghatag ngadto sa matag tawo nga nagapangayo kanimo; ug gikan kaniya nga nagailog sa imong mga butang ayaw sila pangayoa pag-usab.

31 Ug sumala sa buot ninyo nga buhaton gayud sa mga tawo nganha kaninyo, buhata usab ninyo ngadto kanila ang ingon.

32 Kay kon kamo mahigugma kanila nga nahigugma kaninyo, unsa ang pasalamat nga maangkon ninyo? kay ang mga makasasala usab nahigugma niadtong mga nahigugma kanila.

33 Ug kon kamo magbuhat og maayo ngadto kanila nga nagbuhat og maayo nganha kaninyo, unsa ang pasalamat nga maangkon ninyo? kay ang mga makasasala usab nagbuhat bisan sa ingon.

34 Ug kon kamo magpahulam ngadto kang kinsa kamo naglaum nga makadawat, unsa ang pasalamat nga maangkon ninyo? kay ang mga makasasala usab nagpahulam ngadto sa mga makasasala, aron modawat pag-usab sa sama nga kantidad.

35 Apan higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, ug pagbuhat sa maayo, ug pagpahulam, nga wala nagalaum nga modawat pag-usab; ug ang inyong ganti daku, ug kamo mahimong mga

anak sa Kinatas-an: kay siya malomo ngadto sa mga dili mapasalamaton ug sa mga dautan.

36 Busa kamo magmaloloy-on, maingon nga ang inyong Amahan usab maloloy-on.

37 Ayaw paghukom, ug kamo dili pagahukman: ayaw paghukom sa silot, ug kamo dili pagahukman sa silot: pagpasaylo, ug kamo pagapasayloon:

38 Panghatag, ug kini igahatag nganha kaninyo; maayong pagkasukod, dinasuk, ug tinantan, ug nagaawas, ang ihatag sa mga tawo sa inyong sabakan. Kay pinaagi sa sama nga sukdanan nga kamo nagsukod kini pagasukdon nganha kaninyo pag-usab.

39 Ug siya misulti sa usa ka sambingay ngadto kanila, Makahimo ba ang buta sa pagpangulo og buta? dili ba silang duha mahulog ngadto sa kanal?

40 Ang tinun-an dili labaw sa iyang magtutudlo: apan ang matag usa nga hingpit mahisama sa iyang magtutudlo.

41 Ug nganong nagatan-aw ka sa puling nga anaa sa mata sa imong igsoon, apan wala makamatikod sa troso nga anaa sa imong kaugalingon nga mata?

42 O unsaon nimo pagsulti ngadto sa imong igsoon, Igsoon, tugoti ako sa pagkuha sa puling nga anaa sa imong mata, sa diha nga ikaw sa imong kaugalingon wala nagatan-aw sa troso nga anaa sa imong kaugalingon nga mata? Ikaw nga Tigpakaaron-ingnon, ipagawas pag-una ang troso gikan sa imong kaugalingon nga mata, ug unya ikaw makakita sa tin-aw aron pagkuha sa puling nga anaa sa mata sa imong igsoon.

43 Kay ang usa ka maayo nga kahoy wala nagapamunga og dunot nga bunga; ni ang usa ka dunot nga kahoy mamunga og maayong bunga.

44 Kay ang matag kahoy nailhan pinaagi sa iyang kaugalingon nga bunga. Kay gikan sa mga tunok ang mga tawo

dili manguha ug mga igos, ni gikan sa usa ka sampinit nga kahoykahoy manguha sila og paras.

45 Ang usa ka maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing nagapagawas nianang maayo; ug ang dautang tawo gikan sa dautan nga bahandi sa iyang kasingkasing nagapagawas nianang dautan: kay gikan sa kadagaya sa kasingkasing ang iyang baba nagasulti.

46 Ug nganong nagtawag kamo kanako, Ginoo, Ginoo, ug wala nagbuhat sa mga butang nga akong gisulti?

47 Si bisan kinsa nga nagaduol nganhi kanako, ug nagapaminaw sa akong mga gipanulti, ug nagabuhat kanila, ako mopakita kaninyo kang kinsa siya nahisama:

48 Siya sama sa usa ka tawo nga nagtukod og usa ka balay, ug nagkalot og lalum, ug nagpahimutang sa patukoranan diha sa usa ka dakung bato: ug sa diha nga ang baha miabot, ang sulog mihapak nga kusog nganha niana nga balay, ug wala makauyog niini: kay kini gitukod diha sa usa ka dakung bato.

49 Apan siya nga naminaw, ug wala nagabuhat, nahisama sa usa ka tawo nga nagtukod og balay nga walay patukoranan ibabaw sa yuta; nga batok niini ang sulog mihapak nga kusog, ug dihadiha kini napukan; ug daku ang kadaut niana nga balay.

KAPITULO 7

KARON sa diha nga siya nakatapos diha sa tanan niyang mga pagpanulti diha sa pandungog sa katawhan, siya misulod ngadto sa Capernaum.

2 Ug dihay usa ka sulugoon sa senturyon, kinsa mahal ngadto kaniya, nasa-kit, ug andam na nga mamatay.

3 Ug sa diha nga siya nakadungog mahitungod ni Jesus, siya nagpadala ngadto kaniya sa mga katigulangan sa mga Judeo, nga nagahangyo kaniya nga siya moadto ug moayo sa iyang sulugoon.

4 Ug sa diha nga sila nangabot ngadto ni Jesus, sila mihangyo kaniya dihadiha dayon, nga nagaingon, Nga siya takos alang kang kinsa siya gayud mohimo niini:

5 Kay siya nagahigugma sa atong nasud, ug siya nakapatukod kanato ug usa ka sinagoga.

6 Unya si Jesus miuban kanila. Ug sa diha nga siya karon dili na halayo gikan sa balay, ang senturyon mipadala og mga higala ngadto kaniya, nga nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, ayaw samoka ang imong kaugalingon: kay ako dili takos nga ikaw kinahanglan mosulod sa silong sa akong atop:

7 Tungod niini wala ako naghunahuna nga takos sa pag-anha kanimo: apan ipamulong, ug ang akong sulugoon mamaayo.

8 Ako ako usab usa ka tawo nga gipahimutang ilalum sa awtoridad, nga may mga sundalo ubos kanako, ug ako moingon ngadto sa usa, Lakaw, ug siya nagalakaw; ug ngadto sa lain, Duol, ug siya nagaduol; ug sa akong sulugoon, Buhata kini, ug siya nagabuhat niini.

9 Sa dihang si Jesus nakadungog niining mga butanga, siya natingala kaniya, ug siya miliso, ug miingon ngadto sa mga tawo nga nagsunod kaniya, Ako mag-ingon kaninyo, Ako wala makakaplag sa hilabihan ka daku nga pagtoo, wala, wala bisan sa Israel.

10 Ug sila nga gipadala, nga namalik ngadto sa balay, nakakaplag sa sulugoon nga naayo na nga kanhi nagmasakiton.

11 Ug kini nahitabo sa pagkasunod adlaw, nga siya miadto sa usa ka syudad nga gitawag og Nain; ug daghan sa iyang mga tinun-an nangadto uban kaniya, ug ang daghang mga tawo.

12 Karon sa diha nga siya miabot duol sa ganghaan sa syudad, tan-awa, dihay usa ka patay nga tawo nga gidala pagawas, ang bugtong lalaking anak sa iyang inahan, ug siya usa ka byuda: ug daghang mga tawo sa syudad miuban kaniya.

13 Ug sa diha nga ang Ginoo nakakita kaniya, siya nalooy kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Ayaw paghilak.

14 Ug siya miduol ug mihikap sa lungon: ug sila nga nagpas-an kaniya mihunong. Ug siya miingon, Batan-ong lalaki, ako mag-ingon nganha kanimo, Bangon.

15 Ug siya nga namatay milingkod, ug misugod sa pagsulti. Ug siya mitugyan kaniya ngadto sa iyang inahan.

16 Ug dihay miabot nga kahadlok sa tanan: ug sila naghimaya sa Dios, nga nagaingon, Nga usa ka dakung profeta mitungha sa taliwala nato; ug, Nga ang Dios nagduaw sa iyang katawhan.

17 Ug kini nga hulongihong mahitunogod kaniya midangat sa matag dapit sa tibuok Judea, ug sa matag dapit sa palibot.

18 Ug ang mga tinun-an ni Juan mipakita kaniya sa tanan niining mga butanga.

19 Ug si Juan nga nagatawag ngadto kaniya sa duha sa iyang mga tinun-an mipadala kanila ngadto ni Jesus, nga nagaingon, Ikaw ba siya nga kinahanglan nga moanhi? o mangita pa kami og lain?

20 Sa diha nga ang mga tawo miabot ngadto kaniya, sila miingon, si Juan ang Baptis nagpadala kanamo nganhi kanimo, nga nagaingon, Ikaw ba siya nga kinahanglan nga moanhi? o mangita pa kami og lain?

21 Ug nianang mao nga takna siya nag-ayo sa daghan sa ilang kaluyahon ug mga hampak, ug sa dautang mga espiritu; ug ngadto sa daghan nga mga buta siya mihatag og panan-aw.

22 Unya si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Adto sa inyong padulngan, ug sultihi si Juan unsang mga butanga ang inyong nakita ug nadungog; giunsa nga ang buta nakakita, ang bakol nakalakaw, ang mga sanlahon nahinloan, ang mga bungol nakadungog, ang mga patay nabanhaw, ngadto sa mga kabus ang maayong balita gikawali.

23 Ug bulahan siya, si bisan kinsa nga dili masilo dinhi kanako.

24 Ug sa diha nga ang mga mensahero ni Juan nakagikan na, siya misugod sa pagsulti ngadto sa mga tawo mahitungod ni Juan, Unsa ang inyong giadto ngadto sa kamingawan aron tan-awon? Usa ka tigbaw nga giuyog sa hangin?

25 Apan unsa ang inyong giadto aron tan-awon? Usa ka tawo nga nagsul-ob sa humok nga sapot? Tan-awa, sila nga maambongon nga gibistihan, ug nagpuyo nga haruhay, anaa sa mga puloy-anan sa mga hari.

26 Apan unsa ang inyong giadto aron tan-awon? Usa ka profeta? Oo, ako mag-ingon nganha kaninyo, ug mas labaw pa kay sa usa ka profeta.

27 Mao kini siya, kang kinsa kini nahisulat na, Tan-awa, ako magpadala sa akong mensahero sa imong atubangan, nga moandam sa imong dalan una kanimo.

28 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa mga gihimugso sa mga babaye walay mas labaw pa nga profeta kay ni Juan ang Baptis: apan siya nga pinakaubos sa gingharian sa Dios mas labaw pa kay kaniya.

29 Ug ang tanang mga tawo nga nakadungog kaniya, ug ang mga maniningil og buhis, nagmatarung sa Dios, ingon nga nagpabaptismo pinaagi sa baptismo ni Juan.

30 Apan ang mga Fariseo ug mga batid sa balaod nagsalikway sa pagbulot-an sa Dios batok sa ilang mga kaugalingon, ingon nga wala nagpabaptismo kaniya.

31 Ug ang Ginoo miingon, Nan sa unsa ako mopakasama sa mga tawo niini nga kaliwatan? ug sa unsa sila nahisama?

32 Sila nahisama ngadto sa mga bata nga nagalingkod sa merkado, ug nagatawag sa usa ug usa, ug nagingon, Kami nagplawta nganha kaninyo, apan kamo wala nanayaw; kami

nagsubo nganha kaninyo, ug kamo wala nanghilak.

33 Kay si Juan ang Baptis mianhi nga wala nagakaon og tinapay ni nagingon og bino; ug kamo nag-ingon, Siya adunay usa ka yawa.

34 Ang Anak sa tawo mianhi nga nagakaon ug nagingon; ug kamo nag-ingon, Tan-awa ang usa ka tawo nga sobra mokaon, ug usa ka palainom og bino, usa ka higala sa mga maniningil og buhis ug sa mga makasasala!

35 Apan ang kaalam gimatarung sa tanan niyang mga anak.

36 Ug usa sa mga Fariseo mihangyo kaniya nga siya mokaon uban kaniya. Ug siya misulod sa balay sa Fariseo, ug milingkod aron sa pagkaon.

37 Ug, tan-awa, usa ka babaye sa syudad, nga usa ka makasasala, sa diha nga siya nasayud nga si Jesus milingkod aron sa pagkaon diha sa balay sa Fariseo, midala og usa ka sudlanan nga alabastro sa pahumot nga haplas,

38 Ug mitindog sa iyang tiilan sa likod niya nga nagahilak, ug misugod sa paghugas sa iyang mga tiil pinaagi sa mga luha, ug mipahid kanila pinaagi sa mga buhok sa iyang ulo, ug mihalok sa iyang mga tiil, ug midihog kanila pinaagi sa pahumot nga haplas.

39 Karon sa diha nga ang Fariseo nga nagdapit kaniya nakakita niini, siya misulti sulod sa iyang kaugalingon, nga nagingon, Kining tawhana, kon siya usa pa ka profeta, nasayud unta kinsa ug unsa nga matang sa babaye kini nga nagahikap kaniya: kay siya usa ka makasasala.

40 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Simon, ako may isulti unta nganha kanimo. Ug siya nagingon, Magtutudlo, isulti.

41 Dihay usa ka tigpahulam nga adunay duha ka nakautang: ang usa nakautang og lima ka gatos ka denario, ug ang usa kalim-an.

42 Ug sa diha nga sila walay ikabayad, siya sa dayag mipasaylo kanilang duha. Busa sultihiko ako, kinsa kanila

ang pinakalabaw nga mohigugma kaniya?

43 Si Simon mitubag ug miingon, Ako naghunahuna nga siya, kang kinsa siya nagpasaylo og pinakalabaw. Ug siya miingon ngadto kaniya, Ikaw sa matarung nakahukom.

44 Ug siya milingi ngadto sa babaye, ug miingon ngadto ni Simon, Nakita mo ba kini nga babaye? Ako misulod sa imong balay, ikaw wala mihatag kanako og tubig alang sa akong mga tiil: apan siya nakahugas sa akong mga tiil pinaagi sa mga luha, ug mi-pahid kanila pinaagi sa mga buhok sa iyang ulo.

45 Ikaw wala nagahatag kanako og halok: apan kini nga babaye sukad sa panahon nga ako misulod wala mihunong sa paghalok sa akong mga tiil.

46 Ang akong ulo wala nimo dihogi pinaagi sa lana: apan kini nga babaye nakadihog sa akong mga tiil pinaagi sa pahumot nga haplas.

47 Tungod niini ako mag-ingon nganha kanimo, iyang imong mga sala, nga daghan, napasaylo; kay siya nahigugma og daku: apan kaniya nga diyotay ang gipasaylo, ang ingon diyotay ang paghigugma.

48 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ang imong mga sala napasaylo na.

49 Ug sila nga nanglingkod aron sa pagkaon uban kaniya nagsugod sa pag-sulti sulod sa ilang mga kaugalingon, Kinsa kini nga nagapasaylo usab sa mga sala?

50 Ug siya miingon ngadto sa babaye, Ang imong pagtoo nakaluwas kanimo; lakaw sa kalinaw.

KAPITULO 8

Ug kini nahitabo sa pagkahuman, nga siya miadto sa matag dapit sa matag syudad ug balangay, nga naga-wali ug nagapakita sa malipayon nga mga balita sa gingharian sa Dios: ug ang napulo ug duha kuyog kaniya,

2 Ug pipila ka mga babaye, nga nagaayo gikan sa mga dautang espiritu

ug mga balatian, si Maria nga gitawag og Magdalena, nga gikan kaniya miga-was ang pito ka yawa,

3 Ug si Juana ang asawa ni Cuza nga piniyalan ni Herod, ug si Susana, ug daghan pang uban, nga mialagad ngadto kaniya sa ilang kabtangan.

4 Ug sa diha nga daghang katawhan ang nagtigom pagtingob, ug miadto kaniya gikan sa matag syudad, siya mi-sulti pinaagi sa usa ka sambingay:

5 Usa ka magpupugas miadto aron sa pagpugas sa iyang binhi: ug samtang siya nagpugas, ang pipila nangatagak sa daplin sa dalan; ug kini gitunobtunoban, ug ang mga langgam sa kahanginan mituka niini.

6 Ug ang pipila nangatagak sa ibabaw sa usa ka dakung bato; ug sa diha nga kini migitib na, kini nalaya, tungod kay kini nakulangan sa umog.

7 Ug ang pipila nangatagak sa katunokan; ug ang mga tunok milipang uban niini, ug mipugong niini.

8 Ug ang uban nangatagak sa maa-yong yuta, ug mitubo, ug namunga og usa ka gatos ka pilo. Ug sa diha nga siya nakaingon na niining mga butanga, siya misinggit, Siya nga adunay mga daluggan sa pagpaminaw, papaminawa siya.

9 Ug ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Unsa kaha kini nga sambingay?

10 Ug siya miingon, Nganha kaninyo gikahatag ang pagkahibalo sa mga misteryo sa gingharian sa Dios: apan ngadto sa uban diha sa mga sambingay; nga sa nagatan-aw sila unta dili makakita, ug sa nagapaminaw sila unta dili makasabot.

11 Karon ang sambingay mao kini: Ang binhi mao ang pulong sa Dios.

12 Kadtong anaa sa daplin sa dalan mao sila nga naminaw; unya nagaabot ang yawa, ug nagakuha sa pulong gikan sa ilang mga kasingkasing, basin sila gayud motoo ug mangaluwas.

13 Sila nga anaa sa dakung bato mao sila, nga, sa diha nga sila naminaw,

nagdawat sa pulong uban sa kalipay; ug kini walay gamot, nga sa makadiyot nagtoo, ug sa panahon sa pagtintal nanagpamiya.

14 Ug kadtong nangatagak sa katunokan mao sila, nga, sa diha nga nakadungog, nangadto, ug napugngan sa mga kabalaka ug sa mga bahandi ug sa mga kahilayan niining kinabuhia, ug wala magdala og bunga ngadto sa kahingpitan.

15 Apan kadtong anaa sa maayong yuta mao sila, nga diha sa matitud-anon ug maayong kasingkasing, nga nakadungog sa pulong, nagbantay niini, ug nagdala og bunga uban sa pailob.

16 Walay tawo, sa diha nga siya nakadagkot og usa ka kandila, nagatabon niini sa usa ka sudlanan, o nagabutang niini ilalum sa usa ka higdaanan; apan nagapahimutang niini sa usa ka kandilero, aron sila nga mosulod makakita sa kahayag.

17 Kay walay butang nga tinago, nga dili mapadayag; ni bisan unsang butang nga natago, nga dili mahibalan ug mabaniog.

18 Busa pagmatngon kamo giunsa ninyo pagpaminaw: kay si bisan kinsa nga aduna, kaniya igahatag; ug si bisan kinsa nga wala, gikan kaniya pagakuhaon bisan kanang daw iyang nabatonan.

19 Unya miduol kaniya ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoon, ug dili makahimo sa pagduol kaniya tungod sa duot sa katawhan.

20 Ug kini gikasulti kaniya pinaagi sa usa nga miingon, Ang imong inahan ug ang imong mga igsoon nanagtindog sa gawas, nga nagatinguha sa pagpakigkita kanimo.

21 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ang akong inahan ug ang akong mga igsoon mao kini sila nga naminaw sa pulong sa Dios, ug nagbuhat niini.

22 Karon kini nahitabo sa usa ka adlaw, nga siya misakay sa usa ka

sakayan uban sa iyang mga tinun-an: ug siya miingon ngadto kanila, Manabok kita ngadto sa pikas tampi sa linaw. Ug sila milawig.

23 Apan samtang sila naglawig siya nakatulong: ug dihay miabot nga usa ka unos sa linaw; ug sila napuno sa tubig, ug nabutang sa kakuyaw.

24 Ug sila miduol kaniya, ug mipukaw kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, magtutudlo, mangamatay kita. Unya siya mibangon, ug mibadlong sa hangin ug sa kabangis sa tubig: ug sila mihunong, ug dihay kalinaw.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, Hain ang inyong pagtoo? Ug sila ingon nga nalisang nahibulong, nga nagaingon sa usa ug usa, Unsa nga matang sa tawo kini! kay siya nagamando bisan sa mga hangin ug tubig, ug sila nagtuman kaniya.

26 Ug sila nagaabot sa dapit sa mga taga-Gadara, nga atbang sa Galilea.

27 Ug sa diha nga siya midunggo sa yuta, dihay misugat kaniya nga gikan sa syudad nga usa ka tawo, nga nakabaton og mga yawa sa hataas nga panahon, ug wala nagsul-ob og mga sapot, ni nagpuyo sa bisan asa nga balay, apan diha sa mga lubnganan.

28 Sa diha nga siya nakakita ni Jesus, siya misinggit, ug mihapa sa atubangan niya, ug pinaagi sa makusog nga tingog miingon, Unsa ang akong labot kanimo, Jesus, ikaw nga Anak sa Dios nga labing hataas? ako naghangyo kanimo, ayaw ako pagsakita.

29 (Kay siya nakamando sa mahugaw nga espiritu sa paggawas gikan sa tawo. Kay sa makadaghan nga higayon kini nakadakop kaniya: ug siya kanunay gigapos pinaagi sa mga talikala ug sa mga posas; ug siya mibugto sa mga gapos, ug gidala sa yawa ngadto sa kamingawan.)

30 Ug si Jesus nangutana kaniya, nga nagaingon, Unsa ang imong ngalan? Ug siya mitubag, Legion: tungod kay daghan nga mga yawa ang nakasulod ngadto kaniya.

31 Ug sila mihangyo kaniya nga siya dili momando kanila sa pag-adto sa lalum.

32 Ug didto dihay usa ka panon sa daghan nga mga baboy nga nagakaon diha sa bukid: ug sila mihangyo kaniya nga siya motugot kanila sa pagsulod ngadto kanila. Ug siya mitugot kanila.

33 Unya nanggawas ang mga yawa gikan sa tawo, ug nanulod ngadto sa mga baboy: ug ang panon makusganong naganan lugsong sa usa ka tiptip nga dapit ngadto sa linaw, ug nangalumos.

34 Sa diha nga sila nga nagpakaon kanila nakakita unsa ang nahitabo, sila mikagiw, ug miadto ug misugilon niini diha sa syudad ug diha sa palibot nga dapit.

35 Unya sila nanggawas aron sa pagtan-aw unsa ang nahitabo; ug nangadto ni Jesus, ug nakakaplag sa tawo, gikan kang kinsa ang mga yawa nakabiya, nga nagalingkod sa tilan ni Jesus, nabis-tihan na, ug ana sa iyang tarung nga pangunahuna: ug sila nangahadlok.

36 Sila usab nga nakakita niini misulti pinaagi sa unsang paagi siya nga gisudlan og mga yawa naayo.

37 Unya ang tibuk panon sa dapit sa Gadara nga nagpalibot mihangyo kaniya sa pagbiya gikan kanila; kay sila mibati og dakung kahadlok: ug siya misakay ngadto sa sakayan ug mibalik pag-usab.

38 Karon ang tawo gikan kang kinsa ang mga yawa nakabiya mihangyo kaniya nga siya mouban unta kaniya: Apan si Jesus mipalakaw kaniya, nga nagaingon,

39 Balik ngadto sa imong kaugalingon nga balay, ug ipakita unsa ka dagku sa mga butang ang nabuhat sa Dios nganha kanimo. Ug siya miadto sa iyang padulngan, ug mimantala sa tibuk syudad unsa ka dagku ang mga butang ang nabuhat ni Jesus ngadto kaniya.

40 Ug kini nahitabo, nga, sa diha nga si Jesus nakabalik, ang katawhan malipayon nga midawat kaniya: kay silang tanan nagapaabot kaniya.

41 Ug, tan-awa, dihay miabot nga usa ka tawo nga ginganlan og Jairo, ug siya usa ka pangulo sa sinagoga: ug siya mihapa sa tilan ni Jesus, ug mihangyo kaniya nga siya moadto ngadto sa iyang balay:

42 Kay siya adunay usa lamang ka babayeng anak, mga napulo ug duha ang panuigon, ug siya naghigda nga himatyon. Apan samtang siya miadto ang katawhan mihugop kaniya.

43 Ug usa ka babaye nga adunay pag-agas sa dugo sa napulo ug duha ka tuig, nga nakagasto na sa tanan niyang kinitaan ngadto sa mga mananambal, ni naayo ni bisan kinsa,

44 Miadto sa iyang luyo, ug mihikap sa sidsid sa iyang bisti: ug dihadiha ang iyang pag-agas sa dugo mihunong.

45 Ug si Jesus miingon, Kinsa ang mihikap kanako? Sa diha nga ang tanan milimod, si Pedro ug sila nga uban kaniya miingon, Magtutudlo, ang panon naghugop kanimo ug nagduot kanimo, ug nagaingon ka, Kinsa ang mihikap kanako?

46 Ug si Jesus miingon, Adunay nakahikap kanako: kay ako nakamatikod nga may gahum nga migawas gikan kanako.

47 Ug sa diha nga ang babaye nakakita nga siya wala matago, siya miduol nga nagakurog, ug nagahapa sa atubangan niya, siya mipahayag ngadto kaniya sa atubangan sa tanang tawo sa unsang hinungdan siya nakahikap kaniya, ug giunsa nga siya naayo dayon.

48 Ug siya miingon ngadto kaniya, Anak, pagmalipayon: ang imong pagtoo nakahimo kanimo nga maayo; lakaw sa kalinaw.

49 Samtang siya nagsulti pa, dihay nagaabot gikan sa balay sa pangulo sa sinagoga, nga nagaingon kaniya, Ang imong babayeng anak patay na; ayaw na samoka ang Magtutudlo.

50 Apan sa diha nga si Jesus nakadungog niini, siya mitubag kaniya, nga nagaingon, Ayaw kahadlok: too lamang, ug siya mamaayo.

51 Ug sa diha nga siya miabot ngadto sa balay, siya walay gitugotan nga tawo sa pagsulod, gawas ni Pedro, ug ni Jacobo, ug ni Juan, ug ang amahan ug ang inahan sa dalagita.

52 Ug ang tanan nanghilak, ug nagminatay alang kaniya: apan siya miingon, Ayaw paghilak; siya dili patay, apan nagakatulog.

53 Ug sila nangatawa kaniya sa pagbugalbugal, nga nasayud nga siya patay na.

54 Ug siya mipagawas kanilang tanan, ug migunit kaniya sa kamot, ug mitawag, nga nagaingon, Dalagita, bangon.

55 Ug ang iyang espiritu mibalik, ug siya mibangon dayon: ug siya mimando sa paghatag kaniya og pagkaon.

56 Ug ang iyang mga ginikanan nahinganga: apan siya misugo kanila nga sila gayud walay tawo nga sultihan unsa ang nahitabo.

KAPITULO 9

UNYA siya mitawag sa iyang napulo ug duha ka tinun-an pagtigom, ug mihatag kanila sa gahum ug awtoridad ibabaw sa tanang mga yawa, ug sa pag-ayo sa mga balatian.

2 Ug siya mipadala kanila sa pagwali sa gingharian sa Dios, ug sa pag-ayo sa masakiton.

3 Ug siya miingon ngadto kanila, Ayaw pagdala bisan unsa alang sa inyong panaw, ni mga sungkod, ni puntil, ni tinapay, ni kwarta; ni magbaton og duha ka sapot ang matag-usa.

4 Ug sa bisan asa nga balay kamo mosulod, didto pabilin, ug gikan didto mobiya.

5 Ug bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, sa diha nga kamo manggawas niana nga syudad, itaktak ang mga abog gikan sa inyong mga tiil aron sa pagpamatuod batok kanila.

6 Ug sila migikan, ug miadto ngadto sa kalungsuran, nga nagawali sa maayong balita, ug nga nagaayo bisan asa.

7 Karon si Herod ang tetrarko nakadungog sa tanan nga nabuhat pinaagi kaniya: ug siya nasamok, tungod kay kini gikasulti sa pipila, nga si Juan nabuhi gikan sa mga patay;

8 Ug sa pipila, nga si Elias nagpakita; ug sa uban, nga usa sa karaan nga mga profeta ang nabuhi pag-usab.

9 Ug si Herod miingon, Si Juan akong gipaputlan og ulo: apan kinsa kini, kang kinsa ako nakadungog sa maong mga butang? Ug siya nagtinguha sa pakigkita kaniya.

10 Ug ang mga apostoles, sa diha nga sila nahibalik, misulti kaniya sa tanan nga ilang nabuhat. Ug siya midala kanila, ug mipahilit sa tago ngadto sa usa ka diserto nga dapit nga sakop sa syudad nga gitawag og Betsaida.

11 Ug ang katawhan, sa diha nga sila nasayud niini, misunod kaniya: ug siya midawat kanila, ug misulti ngadto kanila mahitungod sa gingharian sa Dios, ug miayo kanila nga nagkinahanglan sa kaayohan.

12 Ug sa diha nga ang adlaw misugod na sa pagtapos, nianang higayona miduol ang napulo ug duha, ug miingon ngadto kaniya, Palakwa ang panon, aron sila moadto sa mga lungsod ug palibot nga dapit, ug mopahulay, ug mokuha og mga pagkaon: kay kita ania dinhi sa usa ka diserto nga dapit.

13 Apan siya miingon ngadto kanila, Hatagi ninyo sila og makaon. Ug sila miingon, Walay ania kanato apan lima ka tinapay ug duha ka isda; gawas kon kita gayud moadto ug mopalit og pagkaon alang niining tanang katawhan.

14 Kay sila mga lima ka libo ka lalaki. Ug siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Palingkora sila sa tinagkalim-an sa usa ka pundok.

15 Ug sila mibuhat sa ingon, ug mipalingkod kanilang tanan.

16 Unya siya mikuha sa lima ka buok tinapay ug sa duha ka isda, ug sa naghahangad sa langit, siya mipanalangin

kanila, ug mipikas, ug mihatag ngadto sa mga tinun-an aron idalit ngadto sa panon.

17 Ug sila nangaon, ug ang tanan nangabusog: ug dihay nahipos gikan sa mga tipik nga nahibilin ngadto kanila nga napulo ug duha ka basket.

18 Ug kini nahitabo, samtang siya nag-inusara nga nagaampo, ang iyang mga tinun-an uban kaniya: ug siya nangutana kanila, nga nagaingon, Si kinsa ako sa sulti sa katawhan?

19 Sila nga nagatubag miingon, si Juan ang Baptis; apan ang pipila nag-ingon, Si Elias; ug ang uban nag-ingon, nga usa sa karaan nga mga profeta nabuhi pag-usab.

20 Siya miingon ngadto kanila, Apan si kinsa ako sa sulti ninyo? Si Pedro siya nagatubag miingon, Ang Cristo sa Dios.

21 Ug siya mapig-uton nga mipasidaan kanila, ug misugo kanila nga walay tawo nga sultihan nianang butanga;

22 Nga nagaingon, Ang Anak sa tawo kinahanglan moantos sa daghang mga butang, ug isalikway sa mga katigulangan ug pangulong mga pari ug mga escriba, ug pagapatyon, ug pagabanhawon sa ikatulo nga adlaw.

23 Ug siya miingon ngadto kanilang tanan, Kon adunay tawo nga mosunod kanako, itugot kaniya nga modumili sa iyang kaugalingon, ug mopas-an sa iyang krus matag adlaw, ug mosunod kanako.

24 Kay si bisan kinsa nga moluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini: apan si bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod ug alang kanako, mao ang moluwas niini.

25 Kay sa unsa ang usa ka tawo nakabintaha, kon siya makaangkon sa ti-buok kalibutan, ug malaglag ang iyang kaugalingon, o igasalikway?

26 Kay si bisan kinsa nga magakaulaw kanako ug sa akong mga pulong, kaniya ang Anak sa tawo magakaulaw, sa diha nga siya moabot diha sa iyang kaugalingong himaya, ug sa

iyang Amahan, ug sa balaang mga anghel.

27 Apan ako magsulti kaninyo sa kamatuoran, adunay pipila nga nagatindog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayon, hangtud nga sila makakita sa gingharian sa Dios.

28 Ug kini nahitabo mga walo ka adlaw pagkahuman niini nga mga panultihon, siya midala ni Pedro ug ni Juan ug ni Jacobo, ug mitungas sa usa ka bukid aron sa pag-ampo.

29 Ug samtang siya nag-ampo, ang iyang panagway nausab, ug ang iyang sapot puti ug nagasidlak.

30 Ug, tan-awa, dihay nakigsulti kaniya nga duha ka tawo, nga mao sila si Moses ug si Elias:

31 Kinsa mipakita diha sa himaya, ug misulti mahitungod sa iyang kamatayon nga kinahanglan nga iyang tumanon sa Jerusalem.

32 Apan si Pedro ug sila nga uban kaniya katulgon kaayo: ug sa diha nga sila nahigmata, sila nakakita sa iyang himaya, ug sa duha ka tawo nga nagtindog uban kaniya.

33 Ug kini nahitabo, samtang sila mibiya gikan kaniya, si Pedro miingon ngadto ni Jesus, Magtutudlo, kini maayo alang kanamo nga ania dinhi: ug tugoti kami sa paghimo og tulo ka tabernakulo; usa alang kani-mo, ug usa alang kang Moses, ug usa alang kang Elias: nga wala nasayud sa iyang gisulti.

34 Samtang siya nagsulti sa ingon, dihay miabot nga panganod, ug milandong kanila: ug sila nangahadlok samtang sila misulod ngadto sa panganod.

35 Ug dihay migawas nga usa ka tingog gikan sa panganod, nga nagaingon, Kini mao ang akong pinalangga nga Anak: paminaw kaniya.

36 Ug sa diha nga ang tingog nawalana, si Jesus nakaplagan nga nag-inusara. Ug sila mililong niini, ug walay tawo nga gisultihan niadtong mga adlaw sa bisan unsa niadtong mga butang nga ilang nakit-an.

37 Ug kini nahitabo, nga sa pagkasunod adlaw, sa diha nga sila milugsong gikan sa bungtod, daghang katawhan mitagbo kaniya.

38 Ug, tan-awa, usa ka tawo sa pundok misinggit, nga nagaingon, Magtutudlo, ako naghangyo kanimo, tan-awa ang akong lalaking anak: kay siya ang akong bugtong anak.

39 Ug, tan-awa, usa ka espiritu nagadala kaniya, ug siya sa kalit nagasinggit; ug kini nagalubaglubag kaniya nga siya nagabula pag-usab, ug nagasamad kaniya nga dili halos magabiya kaniya.

40 Ug ako mihangyo sa imong mga tinun-an aron sa pagpagawas kaniya; ug sila dili makahimo.

41 Ug si Jesus nga nagatubag miingon, O walay pagtoo ug hiwi nga kalawatan, unsa kadugay nga ako mouban kaninyo, ug moantos kaninyo? Dad-a ang imong anak ngari.

42 Ug samtang siya nagapadulong pa, ang yawa mitumba kaniya, ug milubaglubag kaniya. Ug si Jesus mibadlong sa mahugaw nga espiritu, ug miayo sa bata ug mitugyan kaniya pag-usab ngadto sa iyang amahan.

43 Ug silang tanan natingala sa dakung gahum sa Dios. Apan samtang sila nahibulong ang matag usa kanila sa tanang mga butang nga si Jesus nagbuhat, siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an,

44 Tugoti nga kining mga panultihon motidlom ngadto sa inyong mga dalunggan: kay ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo.

45 Apan sila wala nakasabot niini nga panultihon, ug kini gitago gikan kanila, aron sila dili makasabot niini: ug sila nahadlok sa pagpangutana kaniya mahitungod niana nga panultihon.

46 Unya dihay mitumaw nga panaglalalis sa taliwala nila, hain kanila ang mahimong labing daku.

47 Ug si Jesus, nga nakasabot sa hunahuna sa ilang kasingkasing, mikuha sa

usa ka bata, ug mipahimutang kaniya sa iyang kiliran,

48 Ug miingon ngadto kanila, Si bisan kinsa nga modawat niini nga bata diha sa akong ngalan nagadawat kanako: ug si bisan kinsa nga modawat kanako nagadawat kaniya nga mipadala kanako: kay siya nga pinakaubos diha kaninyong tanan, mao ang mahimong daku.

49 Ug si Juan mitubag ug miingon, Magtutudlo, kami nakakita sa usa nga nagapagawas og mga yawa diha sa imong ngalan; ug kami midili kaniya, tungod kay siya wala nagasunod kanato.

50 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Ayaw siya did-i: kay siya nga dili batok kanato dapig kanato.

51 Ug kini nahitabo, sa diha nga ang takna miabot nga siya kinahanglan nga pagabayawon, siya sa malig-on nakatakda nga moadto sa Jerusalem,

52 Ug mipadala og mga mensahero una kaniya: ug sila nangadto, ug misulod sa usa ka balangay sa mga Samarianhon, aron sa pag-andam alang kaniya.

53 Ug sila wala modawat kaniya, tungod kay ang iyang nawong sama nga siya moadto sa Jerusalem.

54 Ug sa diha nga ang iyang mga tinun-an nga si Jacobo ug Juan nakakita niini, sila miingon, Ginoo, buot ba nimo nga kami momando sa kalayo nga mahulog gikan sa langit, ug mosunog kanila, sama sa gibuhat ni Elias?

55 Apan siya miliso, ug mibadlong kanila, ug miingon, Kamo wala masayud sa unsa nga matang sa espiritu iya kamo.

56 Kay ang Anak sa tawo wala moanhi aron sa paglaglag sa mga kinabuhi sa mga tawo, apan sa pagluwas kanila. Ug sila miadto sa lain nga balangay.

57 Ug kini nahitabo, nga, samtang sila naglakaw sa dalan, usa ka tawo miingon ngadto kaniya, Ginoo, ako mosunod kanimo bisan asa ikaw magaadto.

58 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Ang mga milo adunay mga buho, ug ang mga langgam sa kaha-nginan adunay mga salag; apan ang Anak sa tawo walay kapahilunaan sa iyang ulo.

59 Ug siya miingon ngadto sa lain, Sunod kanako. Apan siya miingon, Ginoo, tugoti una ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan.

60 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Tugoti ang mga patay nga molubong sa ilang mga minatay: apan moadto ka ug iwali ang gingharian sa Dios.

61 Ug lain usab ang miingon, Ginoo, ako mosunod kanimo; apan tugoti una ako nga moadto sa pagpanamilit kani-la, nga atua nagpuyo sa akong balay.

62 Ug si Jesus miingon ngadto kani-ya, Walay tawo, nga nagakupot sa da-ro, ug nagalingi sa likod, nga angayan alang sa gingharian sa Dios.

KAPITULO 10

PAGKAHUMAN niining mga buta-nga ang Ginoo nagtudlo og laing kapitoan usab, ug nagpadala kanila sa tinagduha una kaniya ngadto sa matag syudad ug dapit, bisan asa siya mismo buot moadto.

2 Busa miingon siya ngadto kanila, Ang alanihon sa pagkatinuod daku, apan ang mga mamumuo diyotay ra: busa pag-ampo kamo sa Ginoo sa ala-nihon, nga siya magpadala og mga ma-mumuo ngadto sa iyang alanihon.

3 Adto sa inyong mga padulngan: tan-awa, ako nagpadala kaninyo ingon nga mga nating karnero taliwala sa mga lobo.

4 Ayaw pagdala og puyo, ni puntil, ni mga sapatos: ug ayaw pagtimbaya og tawo diha sa dalan.

5 Ug ngadto sa bisan unsa nga balay kamo mosulod, unaha ang pagsulti, Ang kalinaw maanaa niining balaya.

6 Ug kon ang anak sa kalinaw anaa didto, ang inyong kalinaw mopabilin nganha niini: kon dili, kini mobalik kaninyo pag-usab.

7 Ug sa samang balay pabilin, nga nagakaon ug nagainom niadtong mga butang nga ilang ihatag: kay ang ma-mumuo takos sa iyang suhol. Ayaw pag-adto gikan sa balay ngadto sa laing balay.

8 Ug ngadto sa bisan unsa nga syu-dad kamo mosulod, ug sila modawat kaninyo, kaon niadtong mga butang nga idalit kaninyo:

9 Ug ayoha ang mga nagsakit nga anaa sa sulod, ug isulti ngadto kanila, Ang gingharian sa Dios miabot na ha-duol kaninyo.

10 Apan ngadto sa bisan unsa nga syudad kamo mosulod, ug sila dili modawat kaninyo, panggawas kamo ngadto sa kadalanan sa maong syudad, ug mag-ingon,

11 Bisan mismo ang abog sa inyong syudad, nga nagatapot ngari kanamo, among paphaon batok kaninyo: apan bisan pa kamo makasiguro niini, nga ang gingharian sa Dios miabot haduol nganha kaninyo.

12 Apan ako mag-ingon kaninyo, nga mas arang-arang pa nianang ad-lawa alang sa Sodom, kay sa niana nga syudad.

13 Kaalautan nganha kanimo, Cora-zin! kaalautan nganha kanimo, Betsai-da! kay kon ang dagkung mga buhat nabuhat pa didto sa Tiro ug Sidon, nga gibuhat diha kaninyo, sila dugay ra unta nga naghinulsol, nga nagaling-kod nga nagbisti og sako ug diha sa mga abo.

14 Apan mas arang-arang pa alang sa Tiro ug Sidon sa paghukom, kay kaninyo.

15 Ug ikaw, Capernaum, nga gituboy ngadto sa langit, igatambog ngadto sa impyerno.

16 Siya nga nagapaminaw kaninyo nagapaminaw kanako; ug siya nga na-gatamay kaninyo nagatamay kanako; ug siya nga nagatamay kanako nagata-may kaniya nga nagpadala kanako.

17 Ug ang kapitoan mibalik pag-usab uban ang kalipay, nga nagaingon, Ginoo,

LUKAS 10:18

bisan ang mga yawa nailalum ngari kanyo pinaagi sa imong ngalan.

18 Ug siya miingon ngadto kanila, Ako nga nakita si Satanas sama sa kilat nga nahulog gikan sa langit.

19 Tan-awa, Ako naghatag nganha kaninyo sa gahum sa pagyatak sa mga bitin ug sa mga tanga, ug ibabaw sa tanang gahum sa kaaway: ug walay butang nga sa bisan unsang paagi mosakit kaninyo.

20 Bisan pa niini ayaw pagkalipay, nga ang mga espiritu nailalum nganha kaninyo; apan hinuon pagkalipay, tungod kay ang inyong mga ngalan nahisulat sa langit.

21 Diha niana nga takna si Jesus naglipay diha sa espiritu, ug miingon, Ako nagpasalamat kanimo, O Amahan, Ginoo sa langit ug yuta, nga ikaw nagtago niining mga butanga gikan sa maalamon ug masinaboton, ug nagpadayag kanila ngadto sa mga bata: bisan sa ingon, Amahan; kay kini maayo sa imong panan-aw.

22 Ang tanang mga butang gitugyan ngari kanako sa akong Amahan: ug walay tawo nga nasayud kinsa ang Anak, gawas sa Amahan; ug kinsa ang Amahan, gawas sa Anak, ug siya kang kinsa ang Anak mopadayag kaniya.

23 Ug siya miliso ngadto sa iyang mga tinun-an, ug miingon sa tago, Bulahan ang mga mata nga nakakita sa mga butang nga inyong nakita:

24 Kay ako mag-ingon kaninyo, nga daghang mga profeta ug mga hari nagtinguha sa pagtan-aw nianang mga butang nga inyong nakita, ug wala makakita kanila; ug sa pagpaminaw nianang mga butang nga inyong nadungog, ug wala makadungog kanila.

25 Ug, tan-awa, dihay usa ka batid sa balaod mitindog, ug mitintal kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, unsa ang akong buhaton aron makapanunod sa kinabuhing dayon?

26 Siya miingon ngadto kaniya, Unsa ang nahisulat sa balaod? giunsa nimo pagbasa?

27 Ug siya nga nagatubag miingon, Higugmaon mo ang Ginoo nga imong Dios uban sa tibuok nimong kasingkasing, ug uban sa tibuok nimong kalag, ug uban sa tibuok nimong kusog, ug uban sa tibuok nimong hunahuna; ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

28 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ikaw nakatubag sa matarung: kini buhata, ug ikaw mabuhi.

29 Apan siya, nga buot momatarung sa iyang kaugalingon, miingon ngadto ni Jesus, Ug si kinsa ang akong silingan?

30 Ug si Jesus nga nagatubag miingon, May usa ka tawo nga milugsong gikan sa Jerusalem ngadto sa Jerico, ug nahisugamak sa mga tulisan, nga mihubo kaniya sa iyang sapot, ug misamad kaniya, ug namahawa, nga nagabiya kaniya nga himatyon.

31 Ug sa wala dahuma dihay milugsong nga usa ka pari niadtong dalana: ug sa diha nga siya nakakita kaniya, siya miagi sa pikas nga daplin.

32 Ug sa sama nga paagi usa ka Levihanon, sa diha nga siya didto sa maong dapit, miduol ug mitan-aw kaniya, ug miagi sa pikas daplin.

33 Apan usa ka Samaritanhon, samtang siya nagpanaw, miabot diin siya nahimutang: ug sa diha nga siya nakakita kaniya, siya nalooy ngadto kaniya,

34 Ug miadtong kaniya, ug mibugkos sa iyang mga samad, nga nagabubo sa lana ug bino, ug mipahimutang kaniya sa iyang kaugalingong mananap, ug midala kaniya sa usa ka balay abot, ug miatiman kaniya.

35 Ug sa pagkaugma sa diha nga siya migikan, siya mikuha og duha ka denario, ug mihatag kanila ngadto sa tagdumala, ug miingon ngadto kaniya, Atimana siya; ug bisan unsa nga imong madugang sa paggasto, sa diha nga ako moanhi pag-usab, ako mobayad pag-usab kanimo.

36 Hain karon niining tulo, sa paghunahuna nimo, mao ang silingan

ngadto kaniya nga nahisugamak sa mga tulisan?

37 Ug siya miingon, Siya nga mipakita og kalooy ngadto kaniya. Unya si Jesus miingon ngadto kaniya, Lakaw, ug buhaton mo ang ingon niini.

38 Karon kini nahitabo, samtang sila nanglakaw, nga siya misulod sa usa ka balangay: ug may usa ka babaye ginganlan og Marta midawat kaniya ngadto sa iyang balay.

39 Ug siya adunay usa ka igsoon nga ginganlan og Maria, nga milingkod usab sa tilan ni Jesus, ug naminaw sa iyang pulong.

40 Apan si Marta nahasol sa daghan nga pag-alagad, ug miduol kaniya, ug miingon, Ginoo, wala ka ba magpakabana nga gipasagdan ako sa akong igsoon sa pag-alagad nga mag-inusara? busa sugoa siya nga siya motabang kanako.

41 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Marta, Marta, ikaw nabalaka ug nasamok mahitungod sa daghang mga butang:

42 Apan usa ka butang ang gikinahanglan: ug si Maria nakapili nianang maayo nga bahin, nga dili makuha gikan kaniya.

KAPITULO 11

UG kini nahitabo, nga, samtang siya nagaampo sa usa ka dapit, sa diha nga siya mihunong, usa sa iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Ginoo, tudloi kami sa pag-ampo, sama ni Juan usab nga mitudlo sa iyang mga tinun-an.

2 Ug siya miingon ngadto kanila, Sa diha nga kamo mag-ampo, ingna, among Amahan nga anaa sa langit, Pagabalaanon ang imong ngalan. Ang imong gingharian moabot. Ang imong kabubut-on matuman, sama diha sa langit, maingon sa yuta.

3 Ihatag kanamo sa adlaw-adlaw ang among inadlaw nga tinapay.

4 Ug pasayloa kami sa among mga sala; kay kami usab nagpasaylo sa matag

usa nga utangan kanamo. Ug ayaw kami dad-a ngadto sa tentasyon; apan luwasa kami gikan sa dautan.

5 Ug siya miingon ngadto kanila, Kinsa kaninyo ang adunay usa ka higala, ug moadto kaniya sa tungang gabii, ug mag-ingon ngadto kaniya, Higala, pahulama ako og tulo ka buok tinapay;

6 Kay usa ka higala nako sa iyang panaw miari kanako, ug ako walay ikadalit kaniya?

7 Ug siya gikan sa sulod motubag ug moingon, Ayaw ako samoka: ang pul-tahan karon nasira na, ug ang akong mga anak uban kanako sa higdaanan; ako dili makabangon ug mohatag kanimo.

8 Ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan siya dili mobangon ug mohatag kaniya, tungod kay siya iyang higala, apan tungod sa iyang mapadayonon nga paghangyo siya mobangon ug mohatag kaniya sa ingon kadaghan sa iyang gikinahanglan.

9 Ug ako mag-ingon nganha kaninyo, Pangayo, ug kini igahatag kaninyo; pangita, ug kamo makakaplag; panuktok, ug kini pagaablihan nganha kaninyo.

10 Kay ang matag usa nga nagapangayo nagadawat; ug siya nga nagapangita nakakaplag; ug kaniya nga nagatuktok kini pagaablihan.

11 Kon usa ka anak mangayo og tinapay ni bisan kinsa kaninyo nga usa ka amahan, mohatag ba siya kaniya og usa ka bato? o kon siya mangayo og usa ka isda, mohatag ba siya kaniya og usa ka bitin hulip sa isda?

12 O kon siya mangayo og usa ka itlog, siya ba motanyag kaniya og usa ka tanga?

13 Nan kon kamo, ingon nga dautan, nahibalo unsaon sa paghatag sa maayong mga gasa ngadto sa inyong mga anak: unsa pa kaha ka labaw ang inyong langitnong Amahan nga mohatag sa Balaang Espiritu ngadto kanila nga mangayo kaniya?

14 Ug siya nagapagawas sa usa ka yawa, ug kini amang. Ug kini nahitabo, sa diha nga ang yawa nakagawas, ang amang misulti; ug ang mga tawo nahibulong.

15 Apan pipila kanila miingon, Siya nagapagawas og mga yawa pinaagi ni Beelzebub ang pangulo sa mga yawa.

16 Ug ang uban, nga nagatintal kaniya, nangita gikan kaniya og usa ka ilhanan gikan sa langit.

17 Apan siya, nga nasayud sa ilang mga hunahuna, miingon ngadto kanila, Ang matag gingharian nga nabahin batok sa iyang kaugalingon gidala ngadto sa pagkabungkag; ug ang usa ka balay nga nabahin batok sa usa ka balay mapukan.

18 Kon si Satanas usab mabahin batok sa iyang kaugalingon, unsaon man sa iyang gingharian pagbarog? tungod kay kamo nag-ingon nga ako nagpagawas sa mga yawa pinaagi ni Beelzebub.

19 Ug kon ako pinaagi ni Beelzebub nagpagawas og mga yawa, pinaagi kang kinsa ang inyong mga anak nagpagawas kanila? busa sila mahimo nga inyong mga maghuhukom.

20 Apan kon ako pinaagi sa tudlo sa Dios nagpagawas og mga yawa, sa walay duhaduha ang gingharian sa Dios miabot kaninyo.

21 Sa diha nga ang usa ka kusgan nga tawo nga sinangkapan og hinagiban nagabantay sa iyang palasyo, ang iyang mga butang anaa sa kalinaw:

22 Apan sa diha nga ang usa ka mas kusgan pa kay kaniya mosulong kaniya, ug mobuntog kaniya, siya nagakuha gikan kaniya sa tanan niyang hinagiban diin siya misalig, ug nagabahin sa iyang mga inilog.

23 Siya nga dili uban kanako batok kanako: ug siya nga wala nagatigom uban kanako nagapatibulaag.

24 Sa diha nga ang mahugaw nga espiritu nakagawas gikan sa usa ka tawo, siya nagalakaw latas sa mala nga mga dapit, nga nagapangita og pahulay; ug

sa walay nakaplagan, siya nagaingon, Ako mobalik ngadto sa akong balay diin didto ako migawas.

25 Ug sa diha nga siya nagaabot, siya nakakaplag niini nga sinilhigan ug dinayandayanan.

26 Unya nagaadto siya, ug nagadala ngadto kaniya og pito ka lain pang espiritu nga mas dautan pa kay sa iyang kaugalingon; ug sila misulod, ug mipuyo didto: ug ang kinaulahiang kahimtang nianang tawhana mas ngil-ad pa kay sa nahauna.

27 Ug kini nahitabo, samtang siya misulti niining mga butanga, usa ka babaye sa pundok mipatugbaw sa iyang tingog, ug miingon ngadto kaniya, Bulahan ang tagoangkan nga nagsabak kanimo, ug ang mga dughan nga imong nasusohan.

28 Apan siya miingon, Oo hinuon, bulahan sila nga naminaw sa pulong sa Dios, ug nagbantay niini.

29 Ug sa diha nga ang mga tawo nagdasok pagtingob, siya misugod sa pag-sulti, Kini usa ka dautan nga kaliwatan: sila nangita og usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag niini, gawas sa ilhanan ni Jonas ang profeta.

30 Kay maingon nga si Jonas usa ka ilhanan ngadto sa mga taga Nineve, mao usab ang Anak sa tawo ngadto niini nga kaliwatan.

31 Ang rayna sa habagatan motindog diha sa paghukom uban sa mga tawo niini nga kaliwatan, ug mohukom pagsilot kanila: kay siya mianhi gikan sa pinakalayo nga mga bahin sa yuta aron sa pagpaminaw sa kaalam ni Solomon; ug, tan-awa, ang usa nga mas daku pa kay ni Solomon ang ania.

32 Ang mga tawo sa Nineve motindog diha sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug mohukom pagsilot niini: kay sila naghinulsol sa pagwali ni Jonas; ug, tan-awa, ang usa nga mas daku pa kay ni Jonas ang ania.

33 Walay tawo, sa diha nga siya nakadagkot og kandila, nagabotang niini sa usa ka tago nga dapit, ni sa ilalum sa

gantangan, apan sa usa ka kandilero, aron sila nga mosulod makakita unta sa kahayag.

34 Ang kahayag sa lawas mao ang mata: busa sa diha nga ang imong mata maayo, ang tibuok nimo nga lawas usab puno sa kahayag; apan kon ang imong mata dautan, ang imong lawas usab puno sa kangitngit.

35 Busa pagmatngon nga ang kahayag nga anaa kanimo dili kangitngit.

36 Kon ang imong tibuok nga lawas puno sa kahayag, nga walay bahin nga mangitngit, ang tibuok mapuno sa kahayag, maingon nga ang mahayag nga pagdan-ag sa kandila maghatag kanimo og kahayag.

37 Ug samtang siya nagsulti, usa ka Fariseo mihangyo kaniya sa pagkaon uban kaniya: ug siya misulod, ug mi-lingkod aron sa pagkaon.

38 Ug sa diha nga ang Fariseo nakakita niini, siya natingala nga siya wala una manghunaw sa wala pa mokaon.

39 Ug ang Ginoo miingon ngadto kaniya, Karon kamo nga mga Fariseo naghinlo sa gawas sa kopa ug bandihadobang; apan ang inyong sulod nga bahin puno sa kahangol ug pagkadautan.

40 Kamo mga buang, dili ba siya nga mihimo nianang anaa sa gawas naghimo usab nianang anaa sa sulod?

41 Apan hinuon paghatag og mga limos gikan nianang mga butang nga inyong nabatonan; ug, tan-awa, ang tanang butang hinlo nganha kaninyo.

42 Apan kaalautan nganha kaninyo, mga Fariseo! kay kamo naghatag og ikapulo sa herbabuena ug sa ruta ug sa tanang matang sa mga herba, ug nagsaylo sa paghukom ug sa gugma sa Dios: kini sila kinahanglan nga inyong buhaton, ug dili magbiya sa usa nga wala magbuhat.

43 Kaalautan nganha kaninyo, mga Fariseo! Kay kamo nahigugma sa pina-kauna nga mga lingkoranan sa mga sinagoga, ug sa mga pangomosta diha sa mga merkado.

44 Kaalautan nganha kaninyo, mga escriba ug mga Fariseo, mga tigpaka aron ingnon! kay kamo sama sa mga lubnganan nga dili makita sa ingon, ug ang mga tawo nga naglakaw ibabaw kanila wala makabantay kanila.

45 Unya mitubag ang usa sa mga batid sa balaod, ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, sa ingon niana nga pagkasulti ikaw usab nagatamay kanamo.

46 Ug siya miingon, Kaalautan usab nganha kaninyo, kamong mga batid sa balaod! kay kamo nagpapas-an sa mga tawo og mga lulan nga bug-at pas-anon, ug kamo mismo dili mohikap sa mga lulan pinaagi sa usa sa inyong mga tudlo.

47 Kaalautan nganha kaninyo! kay kamo nagtukod sa mga lubnganan sa mga profeta, ug ang inyong mga amahan mipatay kanila.

48 Sa pagkatinuod kamo nagdala og pamatuod nga kamo nagtugot sa mga buhat sa inyong mga amahan: kay sila gayud mipatay kanila, ug kamo nagtukod sa ilang mga lubnganan.

49 Busa miingon usab ang kaalam sa Dios, Ako mopadala kanila og mga profeta ug mga apostoles, ug pipila kanila ilang pagapatyon ug pagalutoson:

50 Aron nga ang dugo sa tanang mga profeta, nga giula gikan pa sa pagtukod sa kalibutan, paninglon niini nga kaliwatan;

51 Gikan sa dugo ni Abel ngadto sa dugo ni Zacarias, nga namatay taliwala sa halaran ug sa templo: sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini paninglon niini nga kaliwatan.

52 Kaalautan nganha kaninyo, mga batid sa balaod! kay kamo nagkuha sa yawe sa kahibalo: kamo mismo wala misulod, ug kanila nga nagasulod kamo nagpugong .

53 Ug samtang siya nagsulti niining mga butanga ngadto kanila, ang mga escriba ug mga Fariseo misugod sa pag-aghat kaniya nga maisogon, ug

sa paghagit kaniya sa pagsulti og daghang mga butang:

54 Nga nagaatang alang kaniya, ug nga nagapaningkamot sa pagbitik sa bisan unsang pulong gikan sa iyang baba, aron sila makasumbong kaniya.

KAPITULO 12

SA maong panahon, sa diha nga may nagtigom pagtingob nga dili maihap nga panon sa katawhan, nga tungod niana sila nagtinumbanay ang usa sa usa, siya misugod sa pagsulti ngadto sa iyang mga tinun-an una sa tanan, Pagbantay kamo sa igpapatubo sa mga Fariseo, nga mao ang pagpakaron-ingnon.

2 Kay walay tinabonan, nga dili mapadayag; ni tinago, nga dili mahibaloan.

3 Busa bisan unsa nga inyong isulti sa kangitngit madungog diha sa kaha-yag; ug kadtong inyong gihunghong diha sa mga lawak igapahayag diha sa ibabaw sa mga balay.

4 Ug ako mag-ingon nganha kaninyo akong mga higala, Ayaw kahadlok kanila nga mopatay sa lawas, ug human niana sila wala nay mahimo.

5 Apan ako mopasidaan kaninyo kang kinsa kamo mahadlok: Kahadloki siya, nga human nga siya nakapatay adunay gahum sa pagtambog ngadto sa impyerno; oo, ako mag-ingon nganha kaninyo, Kahadloki siya.

6 Dili ba ang lima ka goryon gibaligya sa duha ka kodrantes, ug walay bisan usa kanila nga gikalimtan sa atubangan sa Dios?

7 Apan bisan ang mismong mga buhok sa imong ulo ang tanan naihap. Busa ayaw kahadlok: kamo mas daku pa og bili kay sa daghan nga mga goryon.

8 Usab ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisang kinsa ang mosugid kanako atubangan sa mga tawo, kaniya ang Anak sa tawo usab mosugid atubangan sa mga anghel sa Dios:

9 Apan siya nga nagalimod kanako atubangan sa mga tawo igalimod sa atubangan sa mga anghel sa Dios.

10 Ug si bisan kinsa nga mosulti og usa ka pulong batok sa Anak sa tawo, kini siya pagapasayloon: apan ngadto kaniya nga nagapasipala batok sa Balaang Espiritu kini dili pagapasayloon.

11 Ug sa diha nga sila modala kaninyo ngadto sa mga sinagoga, ug ngadto sa mga punoan, ug kagamhanan, ayaw kamo kabalaka kon unsaon o unsa nga butang ang inyong itubag, o unsa ang inyong isulti:

12 Kay ang Balaang Espiritu ang motudlo kaninyo sa mao nga takna unsa ang kinahanglan ninyong isulti.

13 Ug usa sa pundok miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, sulti ngadto sa akong lalaking igsoon, nga siya mobahin sa panulondon uban kanako.

14 Ug siya miingon ngadto kaniya, Tawo, kinsa man ang mihimo kanako nga usa ka maghuhukom o usa ka tigbahin ibabaw kaninyo?

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Pagmatngon, ug pagbantay sa pagkahakog: kay ang kinabuhi sa tawo wala nagaagad diha sa kadagaya sa mga butang nga siya nagabaton.

16 Ug siya misulti og usa ka sambingay ngadto kanila, nga nagaingon, Ang yuta sa usa ka adunahan mihatag og abot nga madagayaon:

17 Ug siya naghunahuna sulod sa iyang kaugalingon, nga nagaingon, Unsa ang akong buhaton, tungod kay ako walay lawak nga kabutangan sa akong mga abot?

18 Ug siya miingon, Kini ang akong buhaton: Ako moguba sa akong mga kamalig, ug motukod og mas daku; ug didto nako ibutang ang tanan nakong mga abot ug ang akong mga kabtangan.

19 Ug ako moingon sa akong kalag, Kalag, ikaw adunay daghang mga kabtangan nga gitigom alang sa daghang katuigan; pahulay, kaon, inom, ug pagsadya.

20 Apan ang Dios miingon ngadto kaniya, Buang ka, niining gabhiona ang imong kalag pagakuhaon gikan kanimo:

nan kang kinsa man kining mga butannga, nga imong gikatagana?

21 Maingon man siya nga nagatigom og bahandi alang sa iyang kaugalingon, ug dili adunahan ngadto sa Dios.

22 Ug siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Busa ako mag-ingon nganha kaninyo, Ayaw kabalaka alang sa inyong kinabuhi, kon unsa ang inyong kan-on; ni alang sa lawas, unsa ang inyong sul-obon.

23 Ang kinabuhi labaw pa sa pagkaron, ug ang lawas labaw pa sa sapot.

24 Pamalandongi ang mga uwak: kay sila wala nagpugas ni nag-ani; nga walay mga balay tipiganan ni kamalig; ug ang Dios nagapakaon kanila: unsa ka labaw kamo nga mas maayo pa sa mga langgam?

25 Ug kinsa ba kaninyo pinaagi sa pagkabalaka nga makadugang sa iyang gitason og usa ka maniko?

26 Nan kon kamo dili makahimo ni nang butang nga labing gamay, ngano nga kamo mabalaka alang sa uban?

27 Pamalandongi ang mga lirio gi-unsu nila pagtubo: sila wala maghago, sila wala magkalinyas; ug bisan pa niana ako mag-ingon nganha kaninyo, nga si Solomon sa tanan niyang himaya wala dayandayani sama sa usa niini.

28 Nan kon ang Dios sa ingon nagbisti sa mga sagbot, nga niining adlawanaa sa kaumahan, ug sa pagkaugma igaitsa ngadto sa hudno; unsa ka labaw pa nga siya mobisti kaninyo, O kamo nga gagmay og pagtoo?

29 Ug ayaw kamo pangita unsa ang inyong makaon, o unsa ang inyong ma-inom, ni kamo magmaduhaduhaon og hunahuna.

30 Kay alang niining tanang mga butanga ang mga nasud sa kalibutan nagpangita: ug ang inyong Amahan nasayud nga kamo nagkinahanglan niining mga butanga.

31 Apan hinuon pangitaa ninyo ang gingharian sa Dios; ug tanan kining mga butanga igadugang nganha kaninyo.

32 Ayaw kahadlok, gamay nga panon; kay kini ang kahimuot sa inyong Amahan ang paghatag kaninyo sa gingharian.

33 Ibaligya kanang inyo nga gibatonan, ug panghatag og mga limos; pagtagana og mga bag nga dili madaan, usa ka bahandi didto sa kalangitan nga dili mawala, diin walay kawatan nga magaduol, ni anunugba nga magakutkot.

34 Kay hain ang inyong bahandi, didto ang inyong kasingkasing atua usab.

35 Baksi ang inyong mga hawak, ug ang inyong mga suga pasigaa;

36 Ug kamo mismo sama ngadto sa mga tawo nga nagpaabot sa ilang agalon, sa diha nga siya mobalik gikan sa kasal; aron sa diha nga siya nagaabot ug nagapanuktok, sila makaabli ngadto kaniya dihaduha.

37 Bulahan kadto nga mga sulugon, kinsa ang agalon sa diha nga siya nagaabot makaplagnan nga nagatukaw: sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, nga siya mobakos sa iyang kaugalingon, ug mopalingkod kanila aron pakan-on, ug moduol ug moalagad kanila.

38 Ug kon siya moabot sa ikaduhang pagtukaw, o moabot sa ikatulong pagtukaw, ug makakaplag kanila sa ingon, bulahan kadto nga mga sulugon.

39 Ug kini hibalo, nga kon ang pangulo sa balay nakahibalo pa unsa nga takna ang kawatan moabot, siya unta magtukaw, ug dili magtugot nga ang iyang balay malungkab.

40 Busa kamo pangandam usab: kay ang Anak sa tawo magaabot sa takna sa dihang kamo wala maghunahuna.

41 Unya si Pedro miingon ngadto kaniya, Ginoo, nagasulti ka ba niini nga sambingay ngari kanamo, o bisan ngadto sa tanan?

42 Ug ang Ginoo miingon, Nan kinsa kadtong matinumanon ug maalamon nga piniyalan, kinsa sa iyang agalon pagahimoon nga tigdumala ibabaw sa iyang panimalay, aron sa paghatag

kanila sa ilang bahin sa pagkaon sa tukma nga panahon?

43 Bulahan kadto nga sulugoon, kinsa sa iyang agalon sa diha nga siya nagaabot makaplagan nga sa ingon nagabuhat.

44 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, nga siya mohimo kaniya nga tigdumala ibabaw sa tanan nga iyaha.

45 Apan ug kon kadto nga sulugoon mag-ingon diha sa iyang kasingkasing, Ang akong agalon nagalangan sa iyang pag-abot; ug mosugod sa pagdagmal sa sulugoong mga lalaki ug mga babaye, ug sa pagkaon ug sa pag-inom, ug sa pagkahubog;

46 Ang agalon niadto nga sulugoon moabot sa adlaw sa diha nga siya wala magapaabot kaniya, ug sa takna nga siya wala magbantay, ug moputol kaniya sa pagbulag, ug motudlo kaniya sa iyang bahin uban sa mga dili magtotoo.

47 Ug kadtong sulugoon, nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mangandam sa iyang kaugalingon, ni mibuhat sumala sa iyang kabubut-on, pagabunalan pinaagi sa daghang mga paglapdos.

48 Apan siya nga wala nasayud, ug mibuhat sa mga butang nga takos sa mga paglapdos, pagabunalan pinaagi sa diyotay nga mga paglapdos. Kay ngadto kang bisan kinsa nga daghan ang gihatag, gikan kaniya daghan ang paninglon: ug ngadto kang kinsa ang mga tawo nagtugyanog daghan, gikan kaniya sila maningil og mas daghan.

49 Ako mianhi aron sa pagpadala og kalayo sa yuta; ug unsa ang buot ko, kon kini gipasiga na?

50 Apan ako adunay usa ka bap-tismo nga ako pagabaptismohan; ug pagkabalisa ko hangtud nga kini matuman!

51 Nagdahum ba kamo nga ako mianhi sa paghatag og kalinaw sa yuta? ako magsulti kaninyo, Dili; apan hinuon pagkabahinbahin:

52 Kay sukad karon adunay lima diha sa usa ka balay nga mabahin, tulo batok sa duha, ug duha batok sa tulo.

53 Ang amahan mabahin batok sa lalaking anak, ug ang lalaking anak batok sa amahan; ang inahan batok sa babayeng anak, ug ang babayeng anak batok sa inahan; ang babayeng ugangan batok sa iyang binalaye, ug ang binalaye batok sa iyang babayeng ugangan.

54 Ug siya miingon usab ngadto sa katawhan, Sa diha nga kamo makakita og usa ka panganod nga mosaka gikan sa kasadpan, dihadiha kamo mag-ingon, Adunay nagaabot nga ulan; ug mao kini.

55 Ug sa diha nga kamo makakita sa hangin nga habagat nga mohuros, kamo mag-ingon, Adunay moabot nga kainit; ug kini magakahitabo.

56 Kamo mga tigpakaaron-ingnon, kamo makaila sa dagway sa langit ug sa kalibutan; apan giunsa man nga kamo dili makaila niini nga panahon?

57 Oo, ug ngano nga bisan sa inyong mga kaugalingon kamo dili makahukom unsa ang tarung?

58 Sa diha nga ikaw nagaadto uban sa imong kaaway ngadto sa punoan, samtang ikaw anaa sa dalan, paning-kamoti nga ikaw makalingkawas gikan kaniya; basin siya motaral kanimo ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom motugyan kanimo ngadto sa opisyal, ug ang opisyal mobalhog kanimo ngadto sa bilangoan.

59 Ako magsulti kanimo, ikaw dili makapahawa didto, hangtud nga ikaw makabayad sa pinaka kataposang lepta.

KAPITULO 13

DIHAY pipila nga anaa niadtong dhigayona nga misulti kaniya mahitungod sa mga Galileanhon, kang kansang dugo gisagol ni Pilato sa ilang mga sakripisyo.

2 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Naghunahuna ba kamo

nga kining maong mga Galileanhon mga makasasala labaw sa tanang mga Galileanhon, tungod kay sila nahiangom sa maong mga butang?

3 Ako nagaingon kaninyo, Dili: apan, gawas kon kamo maghinulsol, kamong tanan usab mangalaglag.

4 O kadtong napulo ug walo, nganha kang kinsa ang tore sa Siloam nahugno, ug mipatay kanila, naghunahuna ba kamo nga sila mga makasasala labaw pa sa tanang mga tawo nga nagpuyo sa Jerusalem?

5 Ako nagaingon kaninyo, Dili: apan, gawas kon kamo maghinulsol, kamong tanan usab mangalaglag.

6 Siya misulti usab niini nga sambingay; May usa ka tawo nga may kahoy nga igos nga gitanom sa iyang parasan; ug siya miduol ug nangita og bunga diha niini, ug walay nakaplagan.

7 Unya miingon siya ngadto sa tig-atiman sa iyang parasan, Tan-awa, niining tulo ka tuig ako mianhi nga nagapangita og bunga niining kahoy nga igos, ug walay nakaplagan: putla kini; nganong nagasamok kini sa yuta?

8 Ug siya nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Ginoo, pasagdi kini niining tuiga usab, hangtud nga ako makakalot palibot niini, ug makaabuno niini:

9 Ug kon kini mamunga, maayo: ug kon dili, nan human niana ikaw magputol niini.

10 Ug siya nagatudlo diha sa usa sa mga sinagoga atol sa igpapahulay.

11 Ug, tan-awa, dihay usa ka babaye nga adunay espiritu sa balatian sulod sa napulo ug walo ka mga tuig, ug nag-yuko, ug sa bisan unsa nga paagi dili makatuyhad sa iyang kaugalingon.

12 Ug sa diha nga si Jesus nakakita kaniya, siya mitawag kaniya ngadto kaniya, ug miingon ngadto kaniya, babaye, ikaw nakalingkawas na gikan sa imong balatian.

13 Ug siya mipandong sa iyang mga kamot ngadto kaniya: ug dihadhiha siya natul-id, ug naghimaya sa Dios.

14 Ug ang pangulo sa sinagoga mitubag uban sa kalagot, tungod kay si Jesus nagaayo atol sa adlaw nga igpapahulay, ug miingon ngadto sa katawhan, Dunay unom ka adlaw nga sa diin ang mga tawo kinahanglan nga motrabaho: busa nianang mga adlaw anhi ug pagpaayo, ug dili sa adlaw nga igpapahulay.

15 Unya ang Ginoo mitubag kaniya, ug miingon, Ikaw tigpakaaron-ingnon, dili ba ang matag-usa kaninyo magabuhi sa iyang baka o asno gikan sa kuwadra atol sa igpapahulay, ug modala kaniya aron paimnon?

16 Ug dili ba kinahanglan kini nga babaye, ingon nga usa ka anak ni Abraham, kinsa gigapos ni Satanas, tan-awa, niining napulo ug walo ka tuig, mabadbaran gikan niini nga gapos sa adlaw nga igpapahulay?

17 Ug sa diha nga siya nakaingon na niining mga butanga, ang tanan niyang mga kaaway naulawan: ug ang tanang katawhan naglipay tungod sa tanang mahimayaon nga mga butang nga nangahimo pinaagi kaniya.

18 Unya miingon siya, Ngadto sa unsa ba ang gingharian sa Dios nahisama? ug ngadto sa unsa ako motandi niini?

19 Kini sama sa usa ka lugas sa liso sa mustasa, nga gikuha sa usa ka tawo, ug giitsa ngadto sa iyang tanaman; ug kini mitubo, ug nahimong daku nga kahoy; ug ang mga langgam sa kahanginan mipuyo diha sa mga sa-nga niini.

20 Ug usab siya miingon, Ngadto sa unsa ako mopakasama sa gingharian sa Dios?

21 Kini sama sa igpapatubo, nga gikuha sa usa ka babaye ug gitagoan diha sa tulo ka takos nga harina, hangtud nga ang katibuk-an napatubo.

22 Ug siya miadto latas sa mga syudad ug mga balangay, nga nagtudlo, ug nagapanaw paingon sa Jerusalem.

23 Unya miingon ang usa ngadto kaniya, Ginoo, diyotay ra ba ang maluwas? Ug siya miingon ngadto kanila,

24 Paningkamot sa pagsulod sa masigpit nga ganghaan: kay daghan, ako mag-ingon nganha kaninyo, ang maningkamot sa pagsulod, ug dili mahahimo.

25 Sa diha nga ang agalon sa balay nakabangon na, ug nakasira na sa pultahan, ug kamo mosugod sa pagtindog sa gawas, ug sa pagtuktok sa pultahan, nga magaingon, Ginoo, Ginoo, ablihi kami; ug siya motubag ug moingon nganha kaninyo, Ako wala masayud diin gikan kamo:

26 Unya kamo mosugod sa pagsulti, Kami nakakaon ug nakainom diha sa imong atubangan, ug ikaw nagtudlo diha sa among kadalanan.

27 Apan siya moingon, Ako mosulti kaninyo, ako wala masayud kaninyo diin gikan kamo; pahawa gikan kana-ko, kamong tanan nga mamumuhat og kadautan.

28 Adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon, sa diha nga kamo makakita ni Abraham, ug ni Isaac, ug ni Jacob, ug sa tanang mga profeta, diha sa gingharian sa Dios, ug kamo mismo gisalikway.

29 Ug sila moabot gikan sa silangan, ug gikan sa kasadpan, ug gikan sa amihanan, ug gikan sa habagatan, ug molingkod diha sa gingharian sa Dios.

30 Ug, tan-awa, adunay mga naulahi nga mahiuna, ug adunay mga nahiuna nga maulahi.

31 Sa mao nga adlaw dihay miabot nga pipila sa mga Fariseo, nga nagingon ngadto kaniya, Pahawa, ug biya gikan dinhi: kay si Herod mopatay kanimo.

32 Ug siya miingon ngadto kanila, Lakaw kamo, ug sultithi kana nga milo, Tan-awa, ako nagpagawas sa mga yawa, ug ako nag-ayo karong adlawa ug ugma, ug sa ikatulo nga adlaw ako mahingpit.

33 Apan niana ako kinahanglan nga molakaw karong adlawa, ug ugma, ug sa sunod nga adlaw: kay dili mahimo

nga ang usa ka profeta mawala gikan sa Jerusalem.

34 O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga profeta, ug nagabato kanila nga mga gipadala nganha kanimo; makapila ako buot nga motigom sa imong mga anak, sama sa usa ka himongaan nga magatigom sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga pako, ug kamo dili buot!

35 Tan-awa, ang inyong balay gibilin nganha kaninyo nga guba: ug sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kamo dili makakita kanako, hangtud ang panahon moabot sa diha nga kamo moingon, Bulahan siya nga nagaanhi sa ngalan sa Ginoo.

KAPITULO 14

UG kini nahitabo, samtang siya misulod sa balay sa usa sa pangulo sa mga Fariseo aron sa pagkaon og tinapay sa adlaw nga igpapahulay, nga sila nagbantay kaniya.

2 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo sa iyang atubangan nga adunay pagpanghupong.

3 Ug si Jesus nga nagatubag misulti ngadto sa mga batid sa balaod ug mga Fariseo, nga nagingon, Subay ba sa balaod ang pag-ayo atol sa adlaw nga igpapahulay?

4 Ug sila nagpakahilom. Ug siya migunit kaniya, ug miayo kaniya, ug mipalakaw kaniya.

5 Ug mitubag kanila, nga nagingon, Kinsa kaninyo nga adunay asno o baka nga nahulog ngadto sa usa ka gahong, ug dili dayon mobira kaniya pagawas atol sa adlaw nga igpapahulay?

6 Ug sila dili makatubag kaniya pag-usab niining mga butanga.

7 Ug siya mitanyag og usa ka sambingay ngadto kanila nga mga dinapit, sa diha nga siya nakapaniid giunsa nila pagpili ang pinasahi nga mga lawak; nga nagingon ngadto kanila,

8 Sa diha nga ikaw gidapit ni bisan kinsang tawo ngadto sa usa ka kasal, ayaw paglingkod diha sa pinakahalangdon

nga lawak; basin adunay usa nga mas dungganan kay kanimo ang gidapit niya;

9 Ug siya nga midapit kanimo ug siya moduol ug mag-ingon nganha kanimo, Hatagi kining tawhana og dapit; ug ikaw mosugod uban sa kaulaw sa pagkuha sa pinakaubos nga lawak.

10 Apan sa diha nga ikaw gidapit, lakaw ug lingkod ditdo sa pinakaubos nga lawak; aron sa diha nga siya nga midapit kanimo nagaabot, siya moingon nganha kanimo, Higala, adto sa mas halangdon: unya ikaw makaangkon sa pagtahod diha sa presensya nila nga naglingkod aron mokaon uban kanimo.

11 Kay si bisan kinsa nga nagapataas sa iyang kaugalingon ipaubos; ug siya nga nagapaubos sa iyang kaugalingon ipataas.

12 Unya miingon usab siya ngadto kaniya nga midapit kaniya, Sa diha nga ikaw nagaandam og pagkaon o panihapon, ayaw tawga ang imong mga higala, ni ang imong mga igsoon, ni ang imong kabanayan, ni ang imong adunahang mga silingan; basin sila usab modapit kanimo pag-usab, ug usa ka pagbalos ang himoon kanimo.

13 Apan sa diha nga ikaw maghimo og usa ka pista, tawga ang mga kabus, ang mga pungkol, ang mga bakol, ang mga buta:

14 Ug ikaw mapanalanginan; kay sila dili makabalos kanimo: kay ikaw pagabalosan sa pagkabanhaw sa mga matarung.

15 Ug sa diha nga usa kanila nga milingkod aron sa pagkaon uban kaniya nakadungog niining mga butanga, siya miingon ngadto kaniya, Bulahan siya nga makakaon sa tinapay diha sa gingharian sa Dios.

16 Unya miingon siya ngadto kaniya, May usa ka tawo nga naghimo og usa ka dakung panihapon, ug midapit sa daghan:

17 Ug mipadala sa iyang sulugoon sa takna sa panihapon aron sa pagsulti ngadto kanila nga mga dinapit, Dali;

kay ang tanang mga butang karon andam na.

18 Ug silang tanan nga nagkauyon misugod sa paghimo og pagpamalibad. Ang una miingon ngadto kaniya, Ako nakapalit og usa ka luna sa yuta, ug ako kinahanglan nga molakaw ug motan-aw niini: ako naghangyo kanimo nga ako pasayloon.

19 Ug ang lain miingon, Ako nakapalit og lima ka yugohan nga mga baka, ug ako moadto aron sa pagsulay kanila: ako naghangyo kanimo nga ako pasayloon.

20 Ug ang lain miingon, Ako namin-ayo sa usa ka asawa, ug busa ako dili makaadto.

21 Busa kadto nga sulugoon miabot, ug misaysay sa iyang agalon niining mga butanga. Unya ang agalon sa balay nga nasuko miingon ngadto sa iyang sulugoon, Adto sa gawas sa madali ngadto sa kadalanan ug mga agianan sa syudad, ug dad-a nganhi ang mga kabus, ug ang mga pungkol, ug ang mga bakol, ug ang mga buta.

22 Ug ang sulugoon miingon, Agalon, kini nabuhat na sumala sa imong gisugo, ug aduna pay lawak.

23 Ug ang agalon miingon ngadto sa sulugoon, Adto sa gawas ngadto sa dagku nga mga dalan ug mga koral, ug pugsa sila sa pagsulod, aron nga ang akong balay mapuno.

24 Kay ako mag-ingon nganha kani-mo, Nga walay usa niadtong mga tawhana nga gipangdapit ang makatilaw sa akong panihapon.

25 Ug dihay mikuyog nga dagkung mga panon uban kaniya: ug siya miling-i, ug miingon ngadto kanila,

26 Kon adunay tawo nga moanhi kanako, ug dili magdumot sa iyang amahan, ug inahan, ug asawa, ug mga anak, ug lalaking mga igsoon, ug babayeng mga igsoon, oo, ug sa iyang kaugalingong kinabuhi usab, siya dili mahimo nga akong tinun-an.

27 Ug si bisan kinsa nga dili magpas-an sa iyang krus, ug magsunod

kanako, dili mahimo nga akong tinun-an.

28 Kay kinsa diha kaninyo, nga nagahunahuna sa pagtukod og usa ka tore, nga wala una nagalingkod, ug nagaihap sa gasto, kon siya aduna bay igo aron itapos niini?

29 Basin unya, human nga siya nakapahimutang sa patukoranan, ug dili makahimo sa pagtapos niini, ang tanan nga nagtan-aw niini mosugod sa pagbugalbugal kaniya,

30 Nga nagaingon, Kining tawhana misugod sa pagtukod, ug wala nakahimo sa pagtapos.

31 O unsa nga hari, nga nagaadto aron sa pakiggubat batok sa laing hari, nga wala una nagalingkod, ug nagapakitambag kon siya makahimo ba uban sa napulo ka libo sa pagtagbo kaniya nga nagaabot batok kaniya uban sa kawhaan ka libo?

32 O kon dili, samtang ang usa halayo pa kaayo, siya nagapadala og mensahe pinaagi sa ambasador, ug nagatinguha sa mga kondisyon sa kalinaw.

33 Busa sa samang paagi, bisan kinsa siya diha kaninyo nga wala nagasalikway sa tanan nga iya, siya dili mahimo nga akong tinun-an.

34 Ang asin maayo: apan kon ang asin mawad-an sa iyang kalami, sa unsa kini itimpla?

35 Kini dili angay sa yuta, ni alang sa tapok sa kinalibang; apan ang mga tawo mosalibay niini sa gawas. Siya nga adunay mga dalunggan sa pagdunog, papaminawa siya.

KAPITULO 15

UNYA nanuol ngadto kaniya ang tanang mga maniningil og buhis ug mga makasasala aron sa pagpaminaw kaniya.

2 Ug ang mga Fariseo ug mga escriba nagbagulbol, nga nagaingon, Kining tawhana nagadawat sa mga makasasala ug nagakaon uban kanila.

3 Ug siya misulti niini nga sambingay ngadto kanila, nga nagaingon,

4 Unsa nga tawo diha kaninyo, nga adunay usa ka gatos ka karnero, nga kon siya mawad-an og usa kanila, wala nagabiya sa kasiyaman ug siyamsa kamingawan, ug molakaw sa pagpangita niadtong nawala, hangtud siya makakaplag niini?

5 Ug sa diha nga siya nakakaplag na niini, siya nagapas-an niini sa iyang mga abaga, nga nagakalipay.

6 Ug sa diha nga siya nagaabot sa balay, siya nagatawag pagtingob sa iyang mga higala ug mga silingan, nga nagaingon ngadto kanila, Paglipay uban kanako; kay ako nakakaplag sa akong karnero nga nawala.

7 Ako mag-ingon nganha kaninyo, nga sama niini nga kalipay ang maanaa sa langit tungod sa usa ka makasasala nga nagahinulsol, labaw pa kay sa kasiyaman ug siyamnga matarung nga mga tawo, nga wala nagkinahanglan sa paghinulsol.

8 O unsa nga babaye nga adunay napulo ka piraso sa plata, kon siya mawad-an og usa ka buok, wala nagapasi-ga og kandila, ug manihig sa balay, ug mangita nga makugihon hangtud nga siya makakaplag niini?

9 Ug sa diha nga siya nakakaplag na niini, siya nagatawag sa iyang mga higala ug sa iyang mga silingan pagtingob, nga nagaingon, Paglipay uban kanako; kay akong nakaplagan ang piraso nga akong nawala.

10 Sa sama nga paagi, ako mag-ingon nganha kaninyo, adunay kalipay diha sa presensya sa mga anghel sa Dios tungod sa usa ka makasasala nga nagahinulsol.

11 Ug siya miingon, May usa ka tawo nga adunay duha ka lalaking anak:

12 Ug ang manghod kanila miingon ngadto sa iyang amahan, Amahan, ihatag kanako ang bahin sa mga kabtangan nga nahibahin kanako. Ug siya mibahin ngadto kanila sa iyang kabuhian.

13 Ug human sa dili daghan nga mga adlaw ang manghod nga anak mitigom sa tanan, ug mihimo sa iyang panaw

ngadto sa usa ka halayo nga dapit, ug didto miusik sa iyang kabtangan uban sa mapatuyangon nga pagkinabuhi.

14 Ug sa diha nga siya nakagasto na sa tanan, dihay miabot nga dakung kagutom niadtong yutaa; ug siya misugod sa pagkaanaa sa kawalad-on.

15 Ug siya miadto ug miipon sa iyang kaugalingon ngadto sa usa ka lumulupyo sa mao nga dapit; ug siya mipadala kaniya ngadto sa iyang kaumahan aron sa pagpakaon sa mga baboy.

16 Ug siya nangandoy na lang nga unta mabusog ang iyang tiyan pinaagi sa mga tahop nga gikaon sa mga baboy; ug walay tawo nga mihatag ngadto kaniya.

17 Ug sa diha nga siya nakaamgo na sa iyang kaugalingon, siya miingon, Pagkadaghan sa sinuholan nga mga sulugoon sa akong amahan ang adunay igo nga tinapay ug sa pagsalin, ug ako mamatay sa kagutom!

18 Ako motindog ug moadto sa akong amahan, ug moingon ngadto kaniya, Amahan, ako nakasala batok sa langit, ug sa imong atubangan,

19 Ug ako dili na takos pa nga pagatawgon nga imong anak: himoa ako nga sama sa usa sa imong sinuholan nga mga sulugoon.

20 Ug siya mitindog, ug miadto sa iyang amahan. Apan sa diha nga siya halayo pa kaayo, ang iyang amahan nakakita kaniya, ug naloo, ug midagan, ug migakos sa iyang liog, ug mihalok kaniya.

21 Ug ang anak miingon ngadto kaniya, Amahan, ako nakasala batok sa langit, ug diha sa imong panan-aw, ug ako dili na takos pa nga pagatawgon nga imong anak.

22 Apan ang amahan miingon ngadto sa iyang mga sulugoon, Dad-a nganhi ang labing maayo nga bisti, ug isul-ob kini nganha kaniya; ug butangi sa usa ka singsing ang iyang kamot, ug sapatos sa iyang mga tiil:

23 Ug dad-a dinhi ang pinatambok nga nating baka, ug ihawa kini; ug kita mangaon, ug magsadya:

24 Kay kining akong anak namatay, ug nabuhi pag-usab; siya nawala, ug nakaplagan. Ug sila misugod sa pagsadya.

25 Karon ang iyang magulang nga anak didto sa uma: ug samtang siya miabot ug mipaduol sa balay, siya nakadungog sa musika ug sa pagsayaw.

26 Ug siya mitawag sa usa sa mga sulugoon, ug nangutana unsa ang gipasabot niining mga butanga.

27 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ang imong lalaking igsoon miabot; ug ang imong amahan miihaw sa pinatambok nga nating baka, tungod kay siya nakadawat kaniya nga luwas ug maayo ang panglawas.

28 Ug siya nasuko, ug dili buot mosulod: busa iyang amahan migawas, ug mihangyo kaniya.

29 Ug siya nga nagatubag miingon ngadto sa iyang amahan, Tan-awa, niining daghan nga katuihan ako nag-alagad kanimo, ni milapas ako sa bisan unsa nga panahon sa imong kasugoan: ug bisan pa niana ikaw wala gayud nagahatag kanako og usa ka nating kanding, aron ako unta magsadya uban sa akong mga higala:

30 Apan sa dihadiha nga kining imong anak miabot, nga nakaut-ot sa imong kabuhatan uban sa mga bigaon, ikaw miihaw alang kaniya sa pinatambok nga nating baka.

31 Ug siya miingon ngadto kaniya, Anak, ikaw kanunay nga uban kanako, ug ang tanan nga akong nabatonan imoha.

32 Angayan nga kita gayud magsadya, ug magmaya: kay kining imong lalaking igsoon namatay, ug nabuhi pag-usab; ug nawala, ug nakaplagan.

KAPITULO 16

UG siya miingon usab ngadto sa iyang mga tinun-an, Dihay usa ka adunahan nga tawo, nga adunay usa ka piniyalan; ug kini siya gisumbong ngadto kaniya nga siya nag-usik sa iyang kabtangan.

2 Ug siya mitawag kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Naunsa kini nga ako nakadungog niini mahitungod kanimo? paghatag og usa ka husay sa imong pagkapinyalan; kay ikaw tingali dili na mahimo nga piniyalan.

3 Unya ang piniyalan miingon sa sulod sa iyang kaugalingon, Unsa ang akong pagabuhaton? kay ang akong agalon mokuha gikan kanako sa pagkapinyalan: ako dili makahimo sa pagbugwal sa yuta; sa pagpakilimos ako maulaw.

4 Ako sa malig-on nakahukom na unsa ang buhaton, aron nga, sa diha nga ako papahawaon sa pagkapinyalan, sila unta modawat kanako ngadto sa ilang mga balay.

5 Busa siya mitawag sa matag usa nga mga nakautang sa iyang agalon ngadto kaniya, ug miingon ngadto sa nahiuna, Pila ang nautang nimo ngadto sa akong agalon?

6 Ug siya miingon, Usa ka gatos ka takos sa lana. Ug siya miingon ngadto kaniya, Kuhaa ang imong listahan, ug lingkod sa madali, ug isulat nga kalim-an.

7 Unya miingon siya ngadto sa lain, Ug pila ang nautang nimo? Ug siya miingon, Usa ka gatos ka takos sa trigo. Ug siya miingon ngadto kaniya, Kuhaa ang imong listahan, ug isulat nga kawaloan.

8 Ug ang agalon midayeg sa dili matarung nga piniyalan, tungod kay siya nagabuhat nga maalamon: kay ang mga anak niini nga kalibutan sa ilang kaliwatan mas manggilamon pa kay sa mga anak sa kahayag.

9 Ug ako mag-ingon nganha kaninyo, Paghimo nganha sa inyong kaugalingon og mga higala sa bahandi sa dili pagkamatarung; aron nga, sa dihang kamo mapakyas, sila modawat kaninyo ngadto sa walay kataposang mga puloy-anan.

10 Siya nga matinumanon diha sa pinakagamay matinumanon usab diha sa daghan: ug siya nga dili matarung

diha sa pinakagamay dili usab matarung sa daghan.

11 Busa kon kamo wala nagmatinumanon sa dili matarung nga bahandi, kinsa ang mopiyal nganha sa inyong pagdumala sa tinoud nga mga bahandi?

12 Ug kon kamo wala nagmatinumanon nianang iya sa lain nga tawo, kinsa ang mohatag kaninyo nianang sa inyong kaugalingon?

13 Walay sulugoon nga makaalagad sa duha ka mga agalon: kay mahimong siya modumot sa usa, ug mahigugma sa lain; o dili ba siya mokuopot sa usa, ug motamay sa lain. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi.

14 Ug ang mga Fariseo usab, kinsa mga hakog, nakadungog sa tanan niining mga butanga: ug sila nangatawa pagyubit kaniya.

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo mao sila nga nagmatarung sa inyong mga kaugalingon atubangan sa mga tawo; apan ang Dios nasayud sa inyong mga kasingkasing: kay kanang gitamod pag-ayo sa mga tawo duluntanan sa panan-aw sa Dios.

16 Ang balaod ug ang mga profeta hangtud ni Juan: sukad niana nga panahon ang gingharian sa Dios giwali, ug ang matag tawo nagadutdut ngadto niini.

17 Ug mas masayon pa sa langit ug sa yuta sa pagkahanaw, kay sa usa ka tulpok sa balaod sa pagkapakyas.

18 Si bisan kinsa nga nagasalikway sa iyang asawa, ug nakigminyo sa lain, nagapanapaw: ug si bisan kinsa nga nakigminyo kaniya nga gisalikway sa iyang bana nagapanapaw.

19 Dihay usa ka adunahan nga tawo, nga binistihan og purpora ug pino nga lino, ug anaa sa kahimtang nga haruhay matag adlaw:

20 Ug dihay usa ka makililimos nga ginganlan og Lazaro, nga gipahigda sa iyang ganghaan, puno sa mga kabahong,

21 Ug nagatinguha nga mapakaon sa mga mumho nga nangatagak gikan sa

lamesa sa adunahan nga tawo: dugang pa ang mga iro nanuol ug nanilap sa iyang mga kabahong.

22 Ug kini nahitabo, nga ang makililimos namatay, ug gidala sa mga anghel ngadto sa sabakan ni Abraham: nga adunahan nga tawo usab namatay, ug gilubong;

23 Ug didto sa impierno siya miyahat sa iyang mga mata, nga diha sa mga kasakit, ug nakakita ni Abraham sa halayo, ug ni Lazaro diha sa iyang sabakan.

24 Ug siya misinggit ug miingon, Amahan nga Abraham, kaloy-i ako, ug ipadala si Lazaro, aron siya motuslob sa tumoy sa iyang tudlo sa tubig, ug ipabugnaw sa akong dila; kay ako gisakit dinhi niining kalayo.

25 Apan si Abraham miingon, Anak, hinumdomi nga ikaw sa imong tibuok kinabuhi nagadawat sa imong maayo nga mga butang, ug sa samang paagi si Lazaro sa dautan nga mga butang: apan karon siya mao ang gilipay, ug ikaw ang gisakit.

26 Ug gawas pa niining tanan, taliwala kanamo ug kaninyo adunay usa ka dakung bung-aw nga gipahimutang: aron sila nga buot motabok gikan diri nganha kaninyo dili makahimo; ni sila makatabok ngari kanamo, nga buot moari gikan diha.

27 Unya siya miingon, Busa ako maghangyo kanimo, amahan, nga ikaw magpadala kaniya ngadto sa balay sa akong amahan:

28 Kay ako adunay lima ka lalaking igsoon; aron siya unta makapamatuod ngadto kanila, basin sila usab moabot niining dapit sa kasakit.

29 Si Abraham nagaingon ngadto kaniya, Atua na kanila si Moses ug ang mga profeta; papaminawa sila kanila.

30 Ug siya miingon, Dili, amahan nga Abraham: apan kon adunay usa nga moadto kanila gikan sa mga patay, sila managhinulsol.

31 Ug siya miingon ngadto kaniya, Kon sila dili maminaw ni Moses ug sa

mga profeta, dili sila makabig, bisan pa og adunay usa nga mabuhi gikan sa mga patay.

KAPITULO 17

UNYA miingon siya ngadto sa mga tinun-an, Kini dili mahimo apan nga ang mga kasal-anan moabot: apan kaalautan ngadto kaniya, pinaagi kang kinsa sila moabot!

2 Mas maayo pa alang kaniya nga usa ka galingan nga bato ibitay sa iyang liog, ug siya itambog ngadto sa dagat, kay sa siya gayud makapasala sa usa niining mga gagmay.

3 Pagmatngon sa inyong mga kaugalingon: Kon ang imong igsoon makalapas batok kanimo, badlonga siya; ug kon siya maghinulsol, pasayloa siya.

4 Ug kon siya makalapas batok kanimo sa pito ka higayon sa usa ka adlaw, ug sa pito ka higayon sa usa ka adlaw mobalik nganha kanimo, nga nagaingon, ako naghinulsol; ikaw magapasaylo kaniya.

5 Ug ang mga apostoles miingon ngadto sa Ginoo, Padak-a ang among pagtoo.

6 Ug ang Ginoo miingon, Kon kamo adunay pagtoo sama sa usa ka lugas sa liso sa mustasa, kamo mahimo nga mosulti ngadto niining kahoy nga sikomoro, Maibot ka apil gamot, ug matanom ka sa dagat; ug kini motuman kanimo.

7 Apan kinsa ba kaninyo, nga adunay usa ka sulugoon nga nagadaro o nagapakaon sa baka, ang moingon ngadto kaniya sa dili madugay, sa diha nga siya moabot gikan sa usa, Adto ug lingkod aron mokaon?

8 Ug dili ba hinuon nga moingon ngadto kaniya, Paghikay aron ako makapanihapon, ug baksi ang imong kaugalingon, ug alagari ako, hangtud nga ako nakakaon ug nakainom na; ug pagkahuman ikaw ang mokaon ug moinom?

9 Magpasalamat ba siya niana nga sulugoon tungod kay siya mihimo sa

mga butang nga gisugo kaniya? Ako nagtoo nga dili.

10 Busa sa samang paagi nga kamo, sa dihay kamo makahimo na sa tanan niadtong mga butang nga gisugo kaninyo, mag-ingon, Kami mga walay kapuslanan nga mga sulugoon: kami nakahimo na sa among katungdanan nga buhaton.

11 Ug kini nahitabo, samtang siya mi-adto sa Jerusalem, nga siya milatas sa tunga sa Samaria ug Galilea.

12 Ug samtang siya misulod ngadto sa usa ka balangay, dihay misugat kaniya nga napulo ka tawo nga mga sanlahon, nga nanagtindog didto sa halayo:

13 Ug sila mipatugbaw sa ilang mga tingog, ug miingon, Jesus, Magtutudlo, kaloy-i kami.

14 Ug sa diha nga siya nakakita kani-la, siya miingon ngadto kanila, Lakaw ipakita ang inyong mga kaugalingon ngadto sa mga pari. Ug sa kini nahita-bo, nga, samtang sila nangadto, sila nahinloan.

15 Ug ang usa kanila, sa diha nga siya nakakita nga siya naayo na, mibalik, ug uban sa usa ka makusog nga tingog naghimaya sa Dios,

16 Ug mihapa sa iyang tiilan, nga nagahatag kaniya og mga pasalamat: ug siya usa ka Samaritanhon.

17 Ug si Jesus nga nagatubag mi-ingon, Dili ba dihay napulo nga nahin-loan? apan hain man ang siyam?

18 Walay nakaplagan nga mibalik sa paghatag og himaya ngadto sa Dios, gawas niini nga langyaw.

19 Ug siya miingon ngadto kaniya, Tindog, adto sa imong padulngan: ang imong pagtoo nakahimo kanimo nga maayo.

20 Ug sa diha nga siya gisukna sa mga Fariseo, kanus-a ang gingharian sa Dios gayud moabot, siya mitubag ngadto ka-nila ug miingon, Ang gingharian sa Dios dili moabot pinaagi sa pagpaniid:

21 Ni sila moingon, Tan-awa diri! o tan-awa didto! kay, tan-awa, ang gingharian sa Dios anaa sa sulod kaninyo.

22 Ug siya miingon ngadto sa mga tinun-an, Ang mga adlaw moabot, sa di-ha nga kamo magtinguha sa pagtan-aw sa usa sa mga adlaw sa Anak sa tawo, ug kamo dili makakita niini.

23 Ug sila moingon nanganh kaninyo, Tan-awa diri; o, tan-awa didto: ayaw pag-adto nunot kanila, ni pagsunod kanila.

24 Kay ingon sa kilat, nga nagaha-yag gikan sa usa ka bahin sa silong sa langit, nagakidlat ngadto sa lain nga bahin sa silong sa langit; mao man un-ya usab ang mahitabo sa Anak sa tawo sa iyang adlaw.

25 Apan kinahanglan una siya mag-antos sa daghang mga butang, ug igasalikway niini nga kaliwat.

26 Ug sama kaniadto sa mga adlaw ni Noe, maingon unya kini usab diha sa mga adlaw sa Anak sa tawo.

27 Sila nangaon, sila nag-inom, sila nangasawa, sila gihatag diha sa kamin-yaon, hangtud sa adlaw nga si Noe misulod ngadto sa arka, ug ang lunop miabot, ug milaglag kanilang tanan.

28 Sa samang paagi ingon usab niini kaniadto sa mga adlaw ni Lot; sila nangaon, sila nag-inom, sila namalit, sila namaligya, sila nagtanom, sila nagtukod;

29 Apan sa maong adlaw nga si Lot migawas sa Sodom miulan og kalayo ug Asupre gikan sa langit, ug mipatay kanilang tanan.

30 Bisan pa ingon unya niini ang ma-hitabo diha sa adlaw sa diha nga ang Anak sa tawo igapadayag.

31 Nianang adlaw, siya nga anaa ibabaw sa atop sa balay, ug ang iyang mga butang tua sa sulod sa balay, ayaw siya pakanauga sa pagkuha niini: ug si-ya nga anaa sa uma, sa sama nga paagi ayaw na siya pabalika.

32 Hinumdomi ang asawa ni Lot.

33 Si bisan kinsa nga maningkamot sa pagluwas sa iyang kinabuhi ma-wad-an niini; ug si bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi mopa-lungtad niini.

34 Ako magsulti kaninyo, nianang gabhiona adunay duha ka tawo sa usa ka higdaanan; ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.

35 Duha ka babaye ang mag-uban sa paggaling; ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.

36 Duha ka lalaki ang anaa sa uma; ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.

37 Ug sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Asa, Ginoo? Ug siya miingon ngadto kanila, Bisan asa ang lawas, didto ang mga agila magtigom pagtingob.

KAPITULO 18

UG siya misulti sa usa ka samingay ngadto kanila alang niini nga tumong, nga ang mga tawo kinahanglan sa kanunay mag-ampo, ug dili sa pagkaluya;

2 Nga nagaingon, Dihay maghuhukom sa usa ka syudad, nga wala nahadlok sa Dios, ni nagatahud sa tawo:

3 Ug dihay usa ka byuda diha niana nga syudad; ug siya miadto ngadto kaniya, nga nagaingon, Ipanimalos ako sa akong kaaway.

4 Ug siya dili buot sa makadyut: apan pagkahuman siya miingon sa sulod sa iyang kaugalingon, Bisan ako wala mahadlok sa Dios, ni nagatahud sa tawo;

5 Apan tugod kay kining byuda nagasamok kanako, siya akong ipanimalos, basin pinaagi sa iyang mapadayonon nga pag-anhi siya magapaluya kanako.

6 Ug ang Ginoo miingon, Paminawa unsa ang giingon sa dili matarung nga maghuhukom.

7 Ug dili ba ipanimalos sa Dios ang iyang kaugalingon nga mga pinili, nga nagatuaw adlaw ug gabii ngadto kaniya, bisan siya nagpailob og dugay kanila?

8 Ako magsulti kaninyo nga siya manimalos alang kanila sa madali. Bisan pa niana sa diha nga ang Anak sa tawo

nagaabot, siya ba makakaplag og pag-too dinhi sa yuta?

9 Ug siya misulti niining samingay ngadto sa pipila nga nagsalig diha sa ilang mga kaugalingon nga sila matarung, ug mitamay sa uban:

10 Duha ka tawo mitungas ngadto sa templo aron sa pag-ampo; ang usa Fariseo, ug ang lain maniningil og buhis.

11 Ang Fariseo mismo mitindog ug nag-ampo sa ingon, Dios, ako nagpasalamat kanimo, nga ako dili ingon sa ubang mga tawo, mga tigpangilkil, mga dili matarung, mga mananapaw, o bisan ingon niining maniningil og buhis.

12 Ako nagpuasa kaduha sa usa ka semana, ako naghatag og mga ikanapulo sa tanan nga akong naangkon.

13 Ug ang maniningil og buhis, nga nagatindog sa halayo, dili gani makayahat sa iyang mga mata ngadto sa langit, apan nagpamokpok nganha sa iyang dughan, nga nagaingon, Dios pagmaloloy-on nganhi kanako nga usa ka makasasala.

14 Ako magsulti nganha kaninyo, kining tawhana milugsong ngadto sa iyang balay nga gimatarung hinuon kay sa usa: kay ang matag usa nga nagapataas sa iyang kaugalingon ipaubos; ug siya nga nagapaubos sa iyang kaugalingon ipataas.

15 Ug sila midala ngadto kaniya usab sa gagmay nga kabataan, aron siya mohikap kanila: apan sa diha nga ang iyang mga tinun-an nakakita niini, sila mibadlong kanila.

16 Apan si Jesus mitawag kanila ngadto kaniya, ug miingon, Tugoti ang gagmay nga kabataan sa pagduol ngari kanako, ug ayaw sila pagdid-i: kay alang sa mga ingon kanila ang gingharian sa Dios.

17 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Si bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios sama sa usa ka gamay nga bata sa bisan unsang paagi dili makasulod niini.

18 Ug may usa ka punoan nga nangutana kaniya, nga nagaingon, Maayong

Magtutudlo, unsa ang akong buhaton aron sa pagpanunod sa kinabuhing dayon?

19 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Nganong nagatawag ka kanako nga maayo? walay maayo, gawas sa usa, nga mao, ang Dios.

20 Ikaw nahibalo sa kasugoan, Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagpatay, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagdala og bakak nga pagsaksi, Pasidunggi ang imong amahan ug ang imong inahan.

21 Ug siya miingon, Kining tanan akong natuman sukad pa sa akong pagkabatan-on.

22 Karon sa diha nga si Jesus nakadungog niining mga butanga, siya miingon ngadto kaniya, nagakulang pa ikaw og usa ka butang: ibaligya ang tanan nga imong nabatonan, ug iapod-iapod ngadto sa mga kabus, ug ikaw makabaton og bahandi didto sa langit: ug umari, sunod kanako.

23 Ug sa diha nga siya nakadungog niini, siya masulub-on kaayo: kay siya adunahan kaayo.

24 Ug sa diha nga si Jesus nakakita nga siya masulub-on kaayo, siya miingon, Pagkalisod nila nga adunay mga bahandi sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios!

25 Kay mas masayon pa alang sa kamel sa paglusot sa mata sa dagum, kay sa usa ka adunahan nga tawo sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios.

26 Ug sila nga nakadungog niini miingon, Nan kinsa man ang maluwas?

27 Ug siya miingon, Ang mga butang nga dili mahimo sa mga tawo mahimo sa Dios.

28 Unya si Pedro miingon, Tan-awa, kami mibiya sa tanan, ug misunod kanimo.

29 Ug siya miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Walay tawo nga nagbiya og balay, o mga ginikanan, o mga igsoon, o asawa, o mga anak, tungod ug alang sa gingharian sa Dios,

30 Kinsa dili makadawat og pinilopilo nga labaw pa niini nga panahon, ug sa kalibutan nga umaabot kinabuhing walay kataposan.

31 Unya siya midala uban kaniya sa napulo ug duha, ug miingon ngadto kanila, Tan-awa, kita manungas ngadto sa Jerusalem, ug ang tanang mga butang nga gisulat sa mga profeta mahitungod sa Anak sa tawo matuman.

32 Kay siya igatugyan ngadto sa mga Hentil, ug pagabugalbogalan, ug pagadgmalan, ug pagaluwaan:

33 Ug sila molatigo kaniya, ug mopatay kaniya: ug sa ikatulo ka adlaw siya mobuhi pag-usab.

34 Ug sila walay nasabtan niining mga butanga: ug kini nga panultihon natago gikan kanila, ni nasayud sila sa mga butang nga gipanulti.

35 Ug kini nahitabo, nga samtang siya nagkaduol sa Jerico, may usa ka buta nga tawo nga naglingkod sa daplin sa dalan nga nagapakilimos:

36 Ug sa pagkadungog nga ang panon nangagi sa duol, siya nangutana kon unsa ang ipasabot niini.

37 Ug sila miingon kaniya, nga si Jesus sa Nazaret nagaagi sa duol.

38 Ug siya misinggit, nga nagingon, Jesus, ikaw nga Anak ni David, kaloy-i ako.

39 Ug sila nga nag-una mibadlong kaniya, aron siya maghilom: apan siya misinggit pagsamot, Ikaw nga Anak ni David, kaloy-i ako.

40 Ug si Jesus mitindog, ug misugo nga siya pagadad-on ngadto kaniya: ug sa diha nga siya nahiduol na, siya nangutana kaniya,

41 Nga nagingon, Unsa ang buot nimo nga akong buhaton nganha kanimog? Ug siya miingon, Ginoo, nga ako makadawat sa akong panan-aw.

42 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Dawata ang imong panan-aw: ang imong pagtoo nakaluwas kanimo.

43 Ug dihadiha siya nakadawat sa iyang panan-aw, ug misunod kaniya, nga nagahimaya sa Dios: ug ang tanang

katawhan, sa diha nga sila nakakita niini, mihatag og pagdayeg ngadto sa Dios.

KAPITULO 19

Ug si Jesus misulod ug miagi latas sa Jerico.

2 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ginganlan og Zakeo, nga mao ang punoan sa mga maniningil og buhis, ug siya adunahan.

3 Ug siya naningkamot sa pagtan-aw ni Jesus kinsa siya; ug dili makahimo tungod sa duot sa katawhan, tungod kay siya mubo.

4 Ug siya midagan pag-una, ug misaka ngadto sa usa ka kahoy nga sikomoro aron pagtan-aw kaniya: kay siya moagi nianang dalana.

5 Ug sa diha nga si Jesus miabot sa dapit, siya mihangad, ug nakakita kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Zakeo, pagdali, ug kanaug; kay karong adlaw ako kinahanglang magpabilin sa imong balay.

6 Ug siya nagdali, ug nanaug, ug midawat kaniya nga malipayon.

7 Ug sa diha nga sila nakakita niini, silang tanan nagbagulbol, nga nagaingon, Nga siya miadto aron mahimong bisita sa usa ka tawo nga makasasala.

8 Ug si Zakeo mitindog, ug miingon ngadto sa Ginoo; Tan-awa, Ginoo, ang katunga sa akong kabtangan akong ihatag ngadto sa mga kabus; ug kon ako nakakuha og bisan unsang butang gikan ni bisan kinsang tawo pinaagi sa bakak nga sumbong, ako magauli kaniya sa upat ka pilo.

9 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, niining adlaw ang kaluwasan miabot niini nga balay, tungod kay siya usab usa ka lalaking anak ni Abraham.

10 Kay ang Anak sa tawo mianhi sa pagpangita ug sa pagluwas niadtong nawala.

11 Ug sa ilang pagkadungog niining mga butanga, siya midugang ug misulti og usa ka sambingay, tungod kay siya

duol na sa Jerusalem, ug kay sila nag-hunahuna nga ang gingharian sa Dios dihaduha gayud magpadayag.

12 Busa siya miingon, May usa ka tawo nga halangdon nga miadto sa usa ka halayong dapit aron sa pagdawat alang sa iyang kaugalingon sa usa ka gingharian, ug mobalik.

13 Ug siya mitawag sa iyang napulo ka sulugoon, ug mitugyan kanila og napulo ka mina, ug miingon ngadto kanila, Pagpatigayon hangtud ako moabot.

14 Apan ang iyang mga lumulupyong naglagot kaniya, ug mipadala og mensahe apas kaniya, nga nagaingon, Kami dili buot nga kining tawhana mohari kanamo.

15 Ug kini nahitabo, nga sa diha nga siya nahibalik, nga nakadawat na sa gingharian, unya siya misug og kining mga sulugoon pagatawgon ngadto kaniya, kang kinsa siya nakahatag sa kwarta, aron siya mahibalo pila ang naginansya sa matag tawo pinaagi sa patigayon.

16 Unya miabot ang nauna, nga nagaingon, Agalon, ang imong mina nakaginansya sa napulo ka mina.

17 Ug siya miingon ngadto kaniya, Maayo, ikaw maayo nga sulugoon: tungod kay ikaw nagmatinud-anon diha sa gamay kaayo, may awtoridad ka sa napulo ka syudad.

18 Ug ang ikaduha miabot, nga nagaingon, Agalon, ang imong mina nakaginansya og lima ka mina.

19 Ug siya miingon sa samang paagi ngadto kaniya, Ikaw usab ibabaw sa lima ka syudad.

20 Ug ang usa pa miabot, nga nagaingon, Agalon, tan-awa, ania ang imong mina, nga akong gitipigan sa usa ka panyo:

21 Kay ako nahadlok kanimo, tungod kay ikaw usa ka estrikto nga tawo: ikaw nagakuha sa wala nimo ipahimutang, ug nagaani sa wala nimo gipugas.

22 Ug siya nagaingon ngadto kaniya, Gikan sa imong kaugalingon nga

baba ako mohukom kanimo, ikaw dautan nga sulugoon. Ikaw nasayud nga ako usa ka estriktong tawo, nga nagakuha sa wala nako ipahimutang, ug nagaani sa wala nako ipugas:

23 Busa ngano nga wala nimo gitugyan ang akong kwarta ngadto sa bangko, aron sa akong pag-abot ako makapaningil sa akong gipang-iya uban sa tubo?

24 Ug siya miingon ngadto kanila nga nagtindog sa duol, Kuhaa gikan kaniya ang mina, ug ihatag kini ngadto kaniya nga adunay napulo ka mina.

25 (Ug sila miingon ngadto kaniya, Agalon, siya adunay napulo ka mina.)

26 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga ngadto sa matag usa nga nakabaton pagahatagan; ug gikan kaniya nga wala, bisan kanang iyang nabatongan pagakuhaon gikan kaniya.

27 Apan kadtong akong mga kaaway, nga dili buot nga ako maghari kanila, dad-a dinhi, ug pamatya sila sa akong atubangan.

28 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya miadto sa unahan, nga nagatungas ngadto sa Jerusalem.

29 Ug kini nahitabo, sa diha nga siya miabot na duol sa Betfahe ug sa Betania, sa bukid nga gitawag ang bukid sa mga Olivo, siya mipadala og duha sa iyang mga tinun-an,

30 Nga nagaingon, Adto kamo ngadto sa balangay nga atbang kaninyo; nga diha sa inyong pagsulod kamo makakaplag og nating asno nga gihi-kot, nga sa diin wala pay tawo nga nakasakay: badbari siya, ug dad-a siya dinhi.

31 Ug kon bisan kinsa nga tawo ang mangutana kaninyo, Nganong kamo nagbadbad kaniya? sa ingon kamo mosulti ngadto kaniya, Tungod kay ang Ginoo nagakinahanglan kaniya.

32 Ug sila nga gipadala miadto sa ilang padulngan, ug nakakaplag sumala sa iyang giingon ngadto kanila.

33 Ug samtang sila nagabaddbad sa nati nga asno, ang mga tag-iyaniini

miingon ngadto kanila, Nganong nagbadbad kamo sa nati nga asno?

34 Ug sila miingon, Ang Ginoo nagakinahanglan kaniya.

35 Ug sila midala kaniya ngadto ni Jesus: ug sila mibutang sa ilang mga bistu nganha sa nati nga asno, ug sila mipahiluna ni Jesus diha niini.

36 Ug samtang siya miadto, sila mikatag sa ilang mga sapot sa dalan.

37 Ug sa diha nga siya miabot na sa duol, bisan karon didto sa pinakaubos nga dapit sa bukid sa mga Olivo, ang tibukon panon sa mga tinun-an misugod sa paglipay ug pagdayeg sa Dios uban sa usa ka makusog nga tingog tungod sa tanan nga dagkung mga buhat nga ilang nakita;

38 Nga nagaingon, Bulahan ang Hari nga nagaanhi diha sa ngalan sa Ginoo: kalinaw sa langit, ug himaya sa kahitas-an.

39 Ug pipila sa mga Fariseo nga gikan diha sa panon miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, badlong ang imong mga tinun-an.

40 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako nagsulti kaninyo nga, kon kini sila maghilom, ang mga bato dihadilha mosinggit.

41 Ug sa diha nga siya miabot na sa duol, siya milantaw sa syudad, ug mihilak tungod niini,

42 Nga nagaingon, Kon ikaw nahibalo pa, bisan ikaw, bisan lamang niining imong adlaw, sa mga butang nga nahisakop ngadto sa imong kalinaw! apan karon sila natago gikan sa imong mga mata.

43 Kay ang mga adlaw moabot nganha kanimo, nga ang imong mga kaaway magabuhat og trensera libot kanimo, ug maglibot kanimo, ug magtanggong kanimo sa matag kilid,

44 Ug mopukan kanimo tupong sa yuta, ug sa imong mga anak diha sa sulod kanimo; ug sila dili mobilin diha kanimo sa usa ka bato nga nagpatong sa usa; tungod kay ikaw wala masayud sa panahon sa pagduaw kanimo.

45 Ug siya misulod ngadto sa templo, ug misugod sa pagpagawas kanila nga namaligya didto, ug kanila nga namalit;

46 Nga nagaingon ngadto kanila, Kini nahisulat, Ang akong balay mao ang balay sa pag-ampo: apan kamo naghimo niini nga tapukanan sa mga kawatan.

47 Ug siya nagtudlo sa matag adlaw didto sa templo. Apan ang punoang mga pari ug ang mga escriba ug ang mga punoan sa katawhan naninguha sa pagpukan kaniya,

48 Ug wala makakaplag unsa ang ilang pagabuhaton: kay ang tanang mga tawo hilabihan ka mabinantayon sa pagpaminaw kaniya.

KAPITULO 20

UTong kini nahitabo, nga sa usa niadtong mga adlaw, samtang siya nagtudlo sa mga tawo didto sa templo, ug nagwali sa maayong balita, ang punoang mga pari ug ang mga escriba mianha kaniya uban sa mga anciano,

2 Ug misulti ngadto kaniya, nga nagaingon, Sultihi kami, pinaagi sa unsa nga kagahum nagabuhat ka niining mga butanga? o si kinsa ba siya nga mihatag kanimo niini nga kagahum?

3 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako usab mangutana kaninyo ug usa ka butang; ug tubaga ako:

4 Ang baptismo ni Juan, kadto ba gikan sa langit, o sa mga tawo?

5 Ug sila nangatarungan uban sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kon kita moingon, Gikan sa langit; siya moingon, Nan nganong wala kamo motoo kaniya?

6 Apan ug kon kita moingon, Sa mga tawo; ang tanang mga tawo mobato kanato: kay sila napatoo nga si Juan usa ka profeta.

7 Ug sila mitubag, nga sila dili makatubag diin kadto gikan.

8 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Dili usab ako mosulti kaninyo pinaagi

sa unsa nga kagahum ako nagabuhat niining mga butanga.

9 Unya misugod siya sa pagsulti ngadto sa katawhan niini nga sambinggay; May usa ka tawo nga nagpatanom sa usa ka parasan, ug mitugyan niini ngadto sa mga mag-uuma, ug miadto sa usa ka halayo nga dapit sulod sa hataas nga panahon.

10 Ug sa tukmang panahon siya mipadala og usa ka sulugoon ngadto sa mga mag-uuma, aron sila gayud mohatag kaniya sa bunga sa parasan: apan ang mga mag-uuma mibunal kaniya, ug miabog kaniya nga walay dala.

11 Ug usab siya mipadala og laing sulugoon: ug sila mibunal usab kaniya, ug mipakaulaw kaniya, ug miabog kaniya nga walay dala.

12 Ug usab siya mipadala og ikatulo: ug sila misamad usab kaniya, ug miabog kaniya pagawas.

13 Unya miingon ang agalon sa parasan, Unsa ang akong buhaton? Ako mopadala sa akong pinalangna nga anak: tingali sila motahod kaniya sa diha nga sila makakita kaniya.

14 Apan sa diha nga ang mga mag-uuma nakakita kaniya, sila nangatarungan sa ilang mga kaugalingon, nga nagaingon, Kini mao ang manununod: dali, ato siyang patyon, aron ang panulondon mahimong ato.

15 Mao nga sila miabog kaniya pagawas gikan sa parasan, ug mipatay kaniya. Busa unsa ang buhaton sa agalon sa parasan ngadto kanila?

16 Siya moadto ug molaglag niini nga mga mag-uuma, ug mohatag sa parasan ngadto sa uban. Ug sa diha nga sila nakadungog niini, sila miingon, Ang Dios dili motugot.

17 Ug siya mitan-aw kanila, ug miingon, Nan unsa man kini nga nahisulat, Ang bato nga sa mga magtutukod gisalikway, mao ang nahimong ulohan sa sukaranan?

18 Si bisan kinsa ang mahulog nganha niana nga bato mabuak; apan diha ni

bisan kinsa nga kini mahulog, kini moga-ling kaniya ngadto sa pagkapulbos.

19 Ug ang pangulong mga pari ug ang mga escriba sa samang takna nangingkamot sa pagdakop kaniya; ug sila nahadlok sa mga tawo: kay sila nakamatikod nga siya nakasulti niini nga sambingay batok kanila.

20 Ug sila mibantay kaniya, ug mipadala og mga espiya, nga magtakuban gayud sa ilang mga kaugalingon nga matarung nga mga tawo, aron sila unta makasakop sa iyang mga pulong, aron sa ingon sila makatugyan kaniya ngadto sa gahum ug awtoridad sa gobernador.

21 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kami nahibalo nga ikaw nagasulti ug nagatudlo sa saktong, wala ka nagadawat sa persona ni bisan kinsa, apan nagatudlo sa paagi sa Dios sa tinuoray:

22 Subay ba sa balaod alang kanatong paghatag og buhis ngadto ni Cesar, o dili?

23 Apan siya nakamatikod sa ilang pagkamalinglahon, ug miingon ngadto kanila, Nganong gitintal ninyo ako?

24 Pakit-a ako og usa ka denario. Kang kinsang larawan ug kinulit nga letra ang ania niini? Sila mitubag ug miingon, Kang Caesar.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, Busa ihatag ngadto ni Caesar ang mga butang nga iya ni Caesar, ug ngadto sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.

26 Ug sila wala nakasakop sa iyang mga pulong atubangan sa katawhan: ug sila natingala sa iyang tubag, ug nagpakahilom.

27 Unya miduol kaniya ang pipila sa mga Saduceo, nga nanghimakak nga adunay pagkabanhaw; ug sila nangutana kaniya,

28 Nga nagaingon, Magtutudlo, si Moses misulat nganhi kanatong, Kon ang lalaking igsoon ni bisan kinsang tawo mamatay, nga adunay asawa, ug siya namatay nga walay mga anak, nga ang

iyang igsoon kinahanglan makigminyo sa iyang asawa, ug magpasanay og liwat alang sa iyang igsoon.

29 Busa dihay pito ka lalaking magpasanay: ug ang una nangasawa, ug namatay nga walay mga anak.

30 Ug ang ikaduha nangasawa kaniya, ug siya namatay nga walay anak.

31 Ug ang ikatulo mikuha kaniya; ug sa samang paagi ang pito usab: ug sila walay gibilin nga mga anak, ug namatay.

32 Sa kataposan sa tanan ang babaye namatay usab.

33 Busa sa pagkabanhaw kang kinsa nga asawa kanila siya? kay pito ang nakaangkon kaniya isip asawa.

34 Ug si Jesus nga nagatubag miingon ngadto kanila, Ang mga anak niini nga kalibutan magminyo, ug igahatag diha sa kaminyoon:

35 Apan sila nga pagaisipon nga takos sa pag-angkon niana nga kalibutan, ug sa pagkabanhaw gikan sa mga patay, dili magminyo, ni igahatag diha sa kaminyoon:

36 Ni sila mamatay pa: kay sila sama ngadto sa mga anghel; ug mao ang mga anak sa Dios, ingon nga mga anak sa pagkabanhaw.

37 Karon nga ang mga patay nabanhaw, bisan si Moises gipakitaan diha sa kahoykahoy, sa diha nga siya nagatawag sa Ginoo ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob.

38 Kay siya dili Dios sa mga patay, apan sa mga buhi: kay ang tanan mabuhi ngadto kaniya.

39 Unya pipila sa mga escriba nga nagatubag miingon, Magtutudlo, maayo nimo nga pagkasulti.

40 Ug human niana sila wala na mangahas sa pagpangutana kaniya og bisan unsa nga pangutana.

41 Ug siya miingon ngadto kanila, Nganong mag-ingon sila nga si Cristo anak ni David?

42 Ug si David mismo nagaingon diha sa basahon sa mga Salmo, Ang

GINOO miingon ngadto sa akong Ginoo, Maglingkod ka sa akong tuo nga kamot,

43 Hangtud nga ako mohimo sa imong mga kaaway nga imong tumbanan.

44 Busa si David nagatawag kaniya nga Ginoo, nan naunsa man nga siya iyang anak?

45 Unya sa pandungog sa tanang katawhan siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an,

46 Pagbantay sa mga escriba, nga nagtinguha sa paglakaw nga tag-as ang mga bisti, ug nahigugma sa mga pangomosta diha sa mga merkado, ug sa mga pinakahalangdon nga mga lingkoranan diha sa mga sinagoga, ug sa pinasahi nga mga lawak sa mga pista;

47 Nga nagtukob sa mga balay sa mga byuda, ug alang sa usa ka pasundayag naghimo og tag-as nga mga pag-ampo: kini sila makadawat og mas daku nga hukom sa silot.

KAPITULO 21

UG siya miyahat, ug nakakita sa adunahan nga mga tawo nga nagahulog sa ilang mga gasa ngadto sa panudlanan.

2 Ug siya nakakita usab sa usa ka kabus nga byuda nga nagahulog didto og duha ka lepta.

3 Ug siya miingon, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, nga kining kabus nga byuda nakahulog og mas labaw pa kay kanilang tanan:

4 Kay tanan sila gikan sa ilang kadagaya naghulog ngadto sa mga halad sa Dios: apan siya sa iyang hilabihan nga kakabus nakahulog sa tanan nga kinitaan nga iyang nabatonan.

5 Ug samtang ang pipila misulti mahitungod sa templo, giunsa kini pagdayandayan pinaagi sa maanindot nga mga bato ug mga gasa, siya miingon,

6 Mahitungod niining mga butang nga inyong nakita, ang mga adlaw moabot, nga sa diin walay mahibilin

nga usa ka bato ibabaw sa lain, nga dili pagatumpagon.

7 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, apan kanus-a man kining mga butanga moabot? ug unsa nga ilhanan ang maanaa sa diha nga kining mga butanga mahitabo?

8 Ug siya miingon, Pagmatngon nga kamo dili malimbongan: kay daghan ang moabot diha sa akong ngalan, nga magaingon, Ako si Cristo; ug ang panahon nagakaduol: busa ayaw kamo pag-adto sunod kanila.

9 Apan sa diha nga kamo makadungog og mga gubat ug mga kaguliyang, ayaw pagkalisang: kay kining mga butanga kinahanglan una nga mahitabo; apan ang kataposan dili pa dihadiha.

10 Unya miingon siya ngadto kani-la, Ang nasud makig-away batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian:

11 Ug makusog nga mga linog mahitabo sa nagkalainlain nga mga dapit, ug mga kagutom, ug pagdagsang sa mga makamatayng sakit; ug makahahadlok nga mga talan-awon ug dagkung mga ilhanan nga moabot gikan sa langit.

12 Apan una niining tanan, sila modakop kaninyo, ug molutos kaninyo, nga magatugyan kaninyo ngadto sa mga sinagoga, ug ngadto sa mga bilanggoan, nga pagadad-on sa atubangan sa mga hari ug mga punoan tungod ug alang sa akong ngalan.

13 Ug kini mosangpot nganha kaninyo alang sa usa ka pagpamatuod.

14 Busa ibutang kini sa inyong mga kasingkasing, nga dili mamalandong nang daan unsa ang inyong itubag:

15 Kay ako mohatag kaninyo og usa ka baba ug kaalam, nga ang tanan niyong mga kaaway dili makahimo sa pagpakiglalis ni sa pagsupak.

16 Ug kamo pagabudhian sa inyong mga ginikanan, ug mga igsoon, ug mga kabanay, ug mga higala; ug pipila kaninyo ilang ipapatay.

17 Ug kamo pagadumtan sa tanang mga tawo tungod ug alang sa akong ngalan.

18 Apan walay usa ka buhok sa inyong ulo nga mawala.

19 Sa inyong pailob hupti ninyo ang inyong mga kalag.

20 Ug sa diha nga kamo makakita sa Jerusalem nga gilibotan sa mga kasundalohan, nan hibaloj nga ang pagkagun-ob niini haduol na.

21 Unya sila nga anaa sa Judea paka-giwa ngadto sa kabukiran; ug sila nga anaa sa taliwala pabiyaa gikan niini; ug sila nga anaa sa mga balangay ayaw na pasudla didto.

22 Kay kini mao ang mga adlaw sa pagpanimalos, aron ang tanang mga butang nga nahisulat matuman.

23 Apan kaalautan ngadto kanila nga nagsabak, ug kanila nga nagpasuso, niadtong mga adlaw! kay adunay dakung kalisdanan sa yuta, ug kapungot nganha niini nga katawhan.

24 Ug sila mangapukan pinaagi sa sulab sa spada, ug pagadad-on nga binihag ngadto sa tanang mga nasud: ug ang Jerusalem pagatunobtan sa mga Hentil, hangtud ang mga panahon sa mga Hentil matuman.

25 Ug adunay moabot nga mga ilhanan diha sa adlaw, ug diha sa bulan, ug diha sa kabituonan; ug sa yuta kalisdanan sa mga kanasuran, uban sa kalibog; ang dagat ug ang mga balod magadaguok;

26 Ang mga kasingkasing sa mga tawo mopaluya kanila tungod sa kahadlok, ug tungod sa pagpaabot niadtong mga butang nga magaabot sa yuta: kay ang mga gahum sa langit pagauyogon.

27 Ug unya sila makakita sa Anak sa tawo nga nagaabot diha sa usa ka panganod uban sa gahum ug dakung himaya.

28 Ug sa diha nga kining mga butang magsugod na sa pagkahitabo, nan tan-aw sa itaas, ug ihangad ang inyong mga ulo; kay ang inyong katubsanang nagakaduol na.

29 Ug siya misulti ngadto kanila sa usa ka samingay; Tan-awa ang kahoy nga igos, ug ang tanang mga kahoy;

30 Sa diha nga sila karon manaling-sing na, kamo makakita ug masayud sa inyong mga kaugalingon nga ang ting-init karon haduol na.

31 Busa sa samang paagi kamo, sa diha nga kamo makakita niining mga butang nga mahitabo, hibaloj ninyo nga ang gingharian sa Dios haduol na.

32 Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Kini nga kaliwatan dili mahanaw, hangtud ang tanan matuman.

33 Ang langit ug ang yuta mahanaw: apan ang akong mga pulong dili mahanaw.

34 Ug pagmatngon sa inyong mga kaugalingon, basin sa unsa nga panahon ang inyong mga kasingkasing mabug-atan sa pagpatuyang, ug sa paghuboghubog, ug sa mga kabalaka niini nga kinabuhi, ug mao nga kanang adlaw moabot nganha kaninyo nga wala dahum.

35 Kay sama sa usa ka lit-ag kini moabot sa tanan kanila nga nagpuyo sa nawong sa tibuok yuta.

36 Busa pagtukaw kamo, ug pag-ampo sa kanunay, aron kamo pagaisipon nga takos sa pag-ikyas niining tanang mga butang nga mahitabo, ug sa pagtindog atubangan sa Anak sa tawo.

37 Ug diha sa adlawan pa siya naga-tudlo didto sa templo; ug sa pagkagabii siya migawas, ug mipabilin sa bukid nga gitawag ang bukid sa mga Olivo.

38 Ug ang tanang katawhan miabot sa sayo sa buntag ngadto kaniya sa templo, aron sa pagpaminaw kaniya.

KAPITULO 22

KARON ang pista sa tinapay nga gitawag ang Pagsaylo.

2 Ug ang pangulong mga pari ug mga escriba naningkamot unsaon nga sila unta makapatay kaniya; kay sila nahadlok sa katawhan.

3 Unya misulod si Satanas ngadto ni Judas nga gianggaon og Iscariote, nga giisip nga kauban sa napulo ug duha.

4 Ug siya miadto sa iyang padulngan, ug nakigsulti uban sa pangulong mga pari ug mga kapitan, unsaon nga siya unta makabudhi kaniya ngadto kanila.

5 Ug sila nalipay, ug nagkasabot sa paghatag kaniya og kwarta.

6 Ug siya misaad, ug nangita og kahigayonan aron sa pagbudhi kaniya ngadto kanila sa diha nga wala ang panon.

7 Unya miabot ang adlaw sa tinapay nga walay igpapatubo, sa diha nga ang halad sa pagsaylo kinahanglan nga maihaw.

8 Ug siya mipadala ni Pedro ug ni Juan, nga nagaingon, Adto ug andama alang kanato ang pagsaylo, aron kita makakaon.

9 Ug sila miingon ngadto kaniya, Asa man buot nimo nga kami mag-andam?

10 Ug siya miingon ngadto kanila, Tan-awa, sa diha nga kamo nakasulod na sa syudad, adunay usa ka tawo nga mosugat kaninyo, nga nagabitbit og usa ka pitser sa tubig; sunod kaniya ngadto sa balay diin siya nagasulod.

11 Ug kamo moingon ngadto sa pangulo sa balay, Ang Magtutudlo nagaingon nganha kanimo, Hain man ang lawak sa bisita, diin ako mokaon sa pagsaylo uban sa akong mga tinun-an?

12 Ug siya mopakita kaninyo sa usa ka daku nga lawak sa ibabaw nga nasangkaan: didto himoa ang pagpangandam.

13 Ug sila miadto, ug nakakaplag sumala sa iyang giingon ngadto kanila: ug sila miandam sa pagsaylo.

14 Ug sa diha nga ang takna miabot na, siya milingkod, ug ang napulo ug duha ka apostoles uban kaniya.

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Uban sa tinguha ako nagtinguha sa pagkaon niini nga pagsaylo uban kaninyo sa dili pa ako mag-antos:

16 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, ako dili na mokaon niini, hangtud kini matuman sa gingharian sa Dios.

17 Ug siya mikuha sa kopa, ug mihatag og mga pasalamat, ug miingon, Kuhaa kini, ug bahina kini diha sa inyong mga kaugalingon:

18 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, ako dili na moinom sa bunga sa paras, hangtud ang gingharian sa Dios moabot.

19 Ug siya mikuha sa tinapay, ug mihatag og mga pasalamat, ug mipikas niini, ug mihatag ngadto kanila, nga nagaingon, Kini ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo: kini buhata sa paghandom kanako.

20 Sa samang paagi usab ang kopa human sa panihapon, nga nagaingon, Kini nga kopa mao ang bag-ong pakigsaad diha sa akong dugo, nga giula alang kaninyo.

21 Apan, tan-awa, ang kamot niya nga nagabudhi kanako uban kanako sa lamesa.

22 Ug sa pagkatinuod ang Anak sa tawo nagaadto, ingon nga kini gikatakda na: apan kaalautan nganha nianang tawhana nga pinaagi kang kinsa siya gibudhian!

23 Ug sila misugod sa pagpangutana diha sa ilang mga kaugalingon, kinsa kanila nga mao gayud ang mohimo niini nga butang.

24 Ug usab dihay panaglalis taliwala kanila, kinsa kanila gayud ang pagaisipon nga labing daku.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, Ang mga hari sa mga Hentil nagpakaagalon ibabaw kanila; ug sila nga naggamit og awtoridad nganha kanila gitawag nga mga magbubuhat og maayo.

26 Apan kaninyo dili mahitabo ang ingon: apan siya nga labing daku dinha kaninyo, itugot kaniya nga mahisama sa mas manghod; ug siya nga mao ang pangulo, ingon nga siya ang nagasilbi.

27 Kay hain man ang mas daku, siya nga nagalingkod aron mokaon, o siya nga nagasilbi? dili ba siya nga nagalingkod aron mokaon? apan ako ania kaninyo ingon kaniya nga nagasilbi.

28 Kamo mao sila nga nakapadayon uban kanako diha sa akong mga pagtintal.

29 Ug ako magtagana nganha kaninyo og usa ka gingharian, ingon nga ang akong Amahan nakatagana ngari kanako;

30 Aron nga kamo mokaon ug moinom diha sa akong lamesa sulod sa akong gingharian, ug molingkod sa mga trono nga magahukom sa napulo ug duha ka tribo sa Israel.

31 Ug ang Ginoo miingon, Simon, Simon, tan-awa, si Satanas nagatinguha sa pag-angkon kanimo, aron nga siya moayag kaninyo sama sa trigo:

32 Apan ako nag-ampo alang kani-mo, nga ang imong pagtoo dili mapakyas: ug sa diha nga ikaw mahibalik na, lig-ona ang imong mga igsoon.

33 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ginoo, ako andam nga mouban kani-mo, ngadto sa bilangoan, ug ngadto sa kamatayon.

34 Ug siya miingon, Ako magsulti kani-mo, Pedro, ang sunoy dili motuktugaok niining adlaw, sa dili pa nga ikaw sa makatulo molimod nga nakaila ka kanako.

35 Ug siya miingon ngadto kanila, Sa diha nga ako mipadala kaninyo nga walay puyo, ug puntil, ug sapatos, nakulangan ba kamo sa bisan unsang butang? Ug sila miingon, Wala.

36 Unya siya miingon ngadto kanila, Apan karon, siya nga adunay puyo, ipadala niya kini, ug sa samang paagi ang iyang puntil: ug siya nga walay espada, ipabaligya kaniya ang iyang bisti, ug mopalit og usa.

37 Kay ako mag-ingon nganha kaninyo, nga kini nga nahisulat kinahanglan pa nga matuman dinhi kanako, Ug siya giisip nga uban sa mga malapason: kay ang mga butang mahitungod kanako adunay kataposan.

38 Ug sila miingon, Ginoo, tan-awa, aniyay duha ka espada. Ug siya miingon ngadto kanila, Kini paigo na.

39 Ug siya migawas, ug miadto, sama sa iyang nabatasan, ngadto sa bukid sa

mga Olivo; ug ang iyang mga tinun-an usab misunod kaniya.

40 Ug sa diha nga siya didto na sa dapit, siya miingon ngadto kanila, Pag-ampo nga kamo dili makasulod ngadto sa tentasyon.

41 Ug siya nahilayo gikan kanila og dul-an sa usa ka paglabay sa bato ang gilay-on, ug miluhod, ug miampo,

42 Nga nagaingon, Amahan, kon ikaw magabuot, kuhaa kini nga kopa gikan kanako: hinuon dili akong pagbuot, apan ang imo, ang matuman.

43 Ug dihay mipakita nga usa ka anghel ngadto kaniya gikan sa langit, nga nagalig-on kaniya.

44 Ug ingon nga diha sa hilabihan nga kasakit siya nag-ampo sa mas mainiton: ug ang iyang singot ingon kini sa dagkung mga tulo sa dugo nga nangatagak sa yuta.

45 Ug sa diha nga siya mitindog gikan sa pag-ampo, ug nahiabot sa iyang mga tinun-an, siya nakakita kanila nga nangatulog tungod sa kaguol,

46 Ug miingon ngadto kanila, Nganong nangatulog kamo? bangon ug pag-ampo, basin kamo mahisulod ngadto sa tentasyon.

47 Ug samtang siya nagsulti pa, tan-awa usa ka panon, ug siya nga gitawag og Judas, usa sa napulo ug duha, miadto sa atubangan nila, ug miduol ngadto ni Jesus aron sa paghalok kaniya.

48 Apan si Jesus miingon ngadto kaniya, Judas, magabudhi ba ikaw sa Anak sa tawo pinaagi sa usa ka halok?

49 Sa diha nga sila nga naglibot kaniya nakakita unsa ang mosunod, sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, manigbas ba kami pinaagi sa espada?

50 Ug usa kanila mitigbas sa sulugon sa labaw nga pari, ug miputol sa iyang tuo nga dalunggan.

51 Ug si Jesus mitubag ug miingon, Pasagdi ninyo hangtud dinhi. Ug siya mihikap sa iyang dalunggan, ug miayo kaniya.

52 Unya si Jesus miingon ngadto sa pangulong mga pari, ug sa mga kapitan

sa templo, ug sa mga katigulangan, nga nangadto kaniya, Nanggawas ba kamo, ingon nga batok sa usa ka kawatan, uban sa mga espada ug mga bunal?

53 Sa diha nga ako adlaw-adlaw uban kaninyo sa templo, kamo wala mobakyaw sa inyong mga kamot batok kanako: apan kini inyong takna, ug ang gahum sa kangitngit.

54 Unya midakop sila kaniya, ug mipasunod kaniya, ug midala kaniya ngadto sa balay sa labaw nga pari. Ug si Pedro misunod sa halayo.

55 Ug sa diha nga sila nakahaling na og kalayo sa taliwala sa hawanan, ug nakapanglingkod pagtingob, si Pedro milingkod uban kanila.

56 Apan may usa ka babayeng sulugon nga mitan-aw kaniya samtang siya nagalingkod duol sa kalayo, ug mitotok pag-ayo ngadto kaniya, ug miingon, Kining tawhana usab uban kaniya.

57 Ug siya naglimod kaniya, nga nagaingon, babaye, ako wala makaila kaniya.

58 Ug human sa hamubo nga panahon may lain nga nakakita kaniya, ug miingon, Ikaw usab kauban nila. Ug si Pedro miingon, Tawo, ako dili.

59 Ug human sa gidugayon nga duolan sa usa ka oras may lain nga masaligong mipamatuod, nga nagaingon, Sa pagkatinuod kining tawhana usab uban kaniya: kay siya usa ka Galileanhan.

60 Ug si Pedro miingon, Tawo, ako wala masayud sa imong gipanulti. Ug dihadiha, samtang siya nagsulti pa, ang sunoy mituktugaok.

61 Ug ang Ginoo miliso, ug mitan-aw nganha ni Pedro. Ug si Pedro nahinumdom sa pulong sa Ginoo, giunsa niya pagsulti ngadto kaniya, Sa dili pa ang sunoy motuktugaok, imong ilimod ako sa makatulo.

62 Ug si Pedro migawas, ug mihilak nga mapait.

63 Ug ang mga tawo nga naggunit ni Jesus mibugalbugal kaniya, ug mibunal kaniya.

64 Ug sa diha nga sila mitaptap kaniya, sila misagpa kaniya sa nawong, ug nangutana kaniya, nga nagaingon, Tag-ana, kinsa kini nga mibunal kaniyo?

65 Ug daghan pang uban nga mga butang nga mapasipalahong gisulti nila batok kaniya.

66 Ug sa diha nga adlaw na, ang mga katigulangan sa katawhan ug ang pangulong mga pari ug ang mga escriba nanagtigom, ug midala kaniya ngadto sa ilang konseho, nga nagaingon,

67 Ikaw ba ang Cristo? sultihi kami. Ug siya miingon ngadto kanila, Kon ako mosulti kaninyo, kamo dili motoo:

68 Ug kon ako usab mangutana kaninyo, kamo dili motubag kanako, ni mobuhi kanako.

69 Sa umaabot ang Anak sa tawo molingkod sa tuo nga kamot sa gahum sa Dios.

70 Unya miingon silang tanan, Nan ikaw mao ba ang Anak sa Dios? Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo nag-ingon nga ako mao.

71 Ug sila miingon, Unsa pa ang pagkinahanglan nato sa dugang nga pagsaksi? kay kita mismo nakadungog gikan sa iyang kaugalingon nga baba.

KAPITULO 23

UG ang tibuok panon kanila nanindog, ug midala kaniya ngadto ni Pilato.

2 Ug sila misugod sa pagsumbong kaniya, nga nagaingon, Kami nakakaplag niining tawhana nga naga-pasalaag sa nasud, ug nagadili sa paghatag og buhis ngadto ni Cesar, nga nagaingon nga siya mismo mao si Cristo usa ka Hari.

3 Ug si Pilato nangutana kaniya, nga nagaingon, Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo? Ug siya mitubag kaniya ug miingon, Ikaw ang nagaingon niini.

4 Unya miingon si Pilato ngadto sa pangulong mga pari ug ngadto sa katawhan, Ako walay nakaplagan nga sayop niining tawhana.

5 Ug sila misamot sa pagkabangis, nga nagaingon, Siya nagaaghat sa katawhan, nga nagtudlo sa tanan nga kaJudeohan, nga nagsugod sa Galilea hangtud niini nga dapit.

6 Sa diha nga si Pilato nakadungog sa Galilea, siya nangutana kon ang tawo usa ba ka Galileanhon.

7 Ug sa diha nga siya nasayud nga siya nahisakop ngadto sa pamunoan ni Herod, siya mipadala kaniya ngadto ni Herod, kinsa mismo didto usab sa Jerusalem niadtong panahona.

8 Ug sa diha nga si Herod nakakita ni Jesus, siya sa hilabihan nalipay: kay siya matinguhaon sa pagtan-aw kaniya sa taas nga panahon, tungod kay siya nakadungog sa daghang mga butang mahitungod kaniya; ug siya naglaum nga unta makakita sa pipila ka milagro nga nahimo niya.

9 Unya siya nangutana kaniya sa daghang mga pulong; apan siya walay gitubag kaniya.

10 Ug ang pangulong mga pari ug mga escriba mitindog ug mainiton nga miakusar kaniya.

11 Ug si Herod uban sa iyang mga tawo sa gubat mitamay kaniya, ug mibugalbugal kaniya, ug misul-ob kaniya sa usa ka masilakon nga bisti, ug mipadala kaniya pag-usab ngadto ni Pilato.

12 Ug sa maong adlaw si Pilato ug si Herod nahimong mga higala sa usa ug usa: kay kaniadto sila diha sa panagkaaway tali sa ilang mga kaugalingon.

13 Ug si Pilato, sa diha nga iyang napatawag pagtingob ang pangulong mga pari ug ang mga punoan ug ang katawhan,

14 Miingon ngadto kanila, Kamo nagdala niining tawhana nganhi kanako, sama sa usa nga nagapasalaag sa katawhan; ug, tan-awa, ako, nga nakasusi na kaniya sa inyong atubangan, wala makakaplag og sayop diha niining tawhana labot niadtong mga butang nga sa diin kamo nag-akusar kaniya:

15 Wala, wala bisan pa si Herod: kay ako mipadala kaninyo ngadto kaniya;

ug, tan-awa, walay nahimo ngadto kaniya nga takos sa kamatayon.

16 Busa ako mokastigo kaniya, ug mobuhi kaniya.

17 (Kay gikinahanglan nga siya gayud mobuhi og usa ngadto kanila sa panahon sa pista.)

18 Ug silang tanan nagdungan sa pagsinggit, nga nagaingon, Pahawa kanang tawhana, ug buhii ngari kano mo si Barabas:

19 (Kinsa tungod sa usa ka pag-alsa nga gihimo diha sa syudad, ug tungod sa pagpatay, gibalhog ngadto sa bilangoan.)

20 Tungod niini si Pilato, nga buot mobuhi ni Jesus, misulti pag-usab ngadto kanila.

21 Apan sila misinggit, nga nagaingon, Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus.

22 Ug siya miingon ngadto kanila sa ikatulo nga higayon, Ngano, unsa ang dautan nga iyang nabuhat? ako wala makakaplag og hinungdan sa kamatayon diha kaniya: busa ako mokastigo kaniya, ug mopalakaw kaniya.

23 Ug sila mapugsanon uban sa makusog nga mga tingog, nga namugos nga siya ilansang sa krus. Ug ang mga tingog nila ug ang sa pangulong mga pari mipatigbabaw.

24 Ug si Pilato mihatag og hukom nga kini mahitabo sumala sa ilang gipamugos.

25 Ug siya mibuhi ngadto kanila kaniya nga tungod sa pag-alsa ug pagpatay gibalhog ngadto sa bilangoan, kang kinsa sila nagtinguha; apan siya mitugyan ni Jesus ngadto sa ilang kabubut-on.

26 Ug samtang sila midala kaniya palayo, sila midakop sa usa ka Simon, usa ka taga Cirene, nga nagaabot gikan sa balangay, ug diha kaniya sila mipahimutang sa krus, aron siya mopas-an niini sunod ni Jesus.

27 Ug dihay misunod kaniya nga usa ka dakung panon sa katawhan, ug sa mga babaye, nga usab nagminatay ug nagbanganan alang kaniya.

28 Apan si Jesus nga miliso ngadto kanila miingon, Mga babayeng anak sa Jerusalem, ayaw paghilak alang kanako, apan paghilak alang sa inyong mga kaugalingon, ug alang sa inyong mga anak.

29 Kay, tan-awa, ang mga adlaw nagaabot, nga sa diin sila moingon, Bulahan ang mga dili makaanak, ug ang mga tagoangkan nga wala gayud nagsabak, ug ang mga suso nga wala gayud nakapasuso.

30 Unya sila mosugod sa pag-ingon ngadto sa mga bukid, Tumpagi kami; ug ngadto sa mga bungtod, Taboni kami.

31 Kay kon sila magbuhat niining mga butanga diha sa berde nga kahoy, unsa ang pagabuhaton diha sa uga?

32 Ug usab dihay laing duha, nga mga kriminal, nga gidala uban kaniya aron patyon.

33 Ug sa diha nga sila miabot sa dapit, nga gitawag og Kalbaryo, didto sila milansang kaniya, ug sa mga kriminal, usa sa tuo nga dapit, ug ang usa sa wala .

34 Unya miingon si Jesus, Amahan, pasayloa sila; kay sila wala masayud unsa ang ilang gibuhat. Ug sila mibahin sa iyang sapot, ug nagripa.

35 Ug ang katawhan nagtindog nga nagatan-aw. Ug ang mga punoan usab uban kanila nangatawa pagyubit kaniya, nga nagaingon, Siya miluwas sa uban; ipaluwas niya ang iyang kaugalingon, kon siya ang Cristo, ang pinili sa Dios.

36 Ug ang mga sundalo usab mibugalbugal kaniya, nga nagaduol ngadto kaniya, ug nagatanyag kaniya og suka,

37 Ug nagaingon, Kon ikaw mao ang Hari sa mga Judeo, luwasa ang imong kaugalingon.

38 Ug ang kinulit nga letra usab ang gisulat sa ibabaw niya sa mga letra nga Grego, ug Latin, ug Hebreohanon, KINI MAO ANG HARI SA MGA JUDEO.

39 Ug ang usa sa mga kriminal nga gitabay mipaspala kaniya, nga nagaingon,

Kon ikaw ang Cristo, luwasa ang imong kaugalingon ug kami.

40 Apan ang usa nagatubag nga mi-badlong kaniya, nga nagaingon, Wala ka ba mahadlok sa Dios, sa nakita nga ikaw anaa sa mao ra nga hukom sa silot?

41 Ug kita sa pagkatinuod angayan; kay kita nagdawat sa tukma nga balos sa atong binuhatan: apan kini nga tawo walay nahimo nga sayop.

42 Ug siya miingon ngadto ni Jesus, Ginoo, hinumdomi ako sa diha nga ikaw nagaabot na sa imong gingharian.

43 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kanimo, Karong adlawa ikaw magauban kanako sa paraiso.

44 Ug kadto duolan na sa ikaunom nga takna, ug dihay kangitngit sa ibabaw sa tibuok yuta hangtud sa ika-siyam nga takna.

45 Ug ang adlaw gipangitngit, ug ang tabil sa templo nagisi diha sa tunga.

46 Ug sa diha nga si Jesus nakasinggit na pinaagi sa usa ka makusog nga tingog, siya miingon, Amahan, sa imong mga kamot ako magtugyan sa akong espiritu: ug sa nakasulti na siya sa ingon, siya nagtugyansa espiritu.

47 Karon sa diha nga ang senturyon nakakita unsa ang nahitabo, siya mi-himaya sa Dios, nga nagaingon, Sa walay duhaduha kini usa ka matarung nga tawo.

48 Ug ang tanang katawhan nga nagakatigom ngadto niana nga talan-awon, nga nagatan-aw sa mga nahitabo, namokpok sa ilang mga dughan, ug namauli.

49 Ug ang tanan niyang kaila, ug ang mga babaye nga misunod kaniya gikan sa Galilea, nanindog didto sa halayo, nga nagatan-aw niining mga butanga.

50 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ginganlan og Jose, usa ka konsehal; ug siya usa ka maayong tawo, ug usa ka matarung:

51 (Kini siya wala miuyon ngadto sa sabot ug buhat nila;) siya taga Arimatea, usa ka syudad sa mga Judeo: kinsa usab sa iyang kaugalingon nagpaabot sa gingharian sa Dios.

52 Kining tawhana miadto ni Pilato, ug gipangayo ang lawas ni Jesus.

53 Ug siya mipakanaug niini, ug mipuyo niini sa lino, ug mipahimutang niini sa usa ka lubnganan nga gisilsil diha sa bato, diin walay tawo nga kaniadto gilubong.

54 Ug kadtong adlaw mao ang pagpangandam, ug ang adlaw nga igpapahulay nagkaduol.

55 Ug ang mga babaye usab, nga miuban kaniya gikan sa Galilea, misunod, ug mitan-aw sa lubnganan, ug giunsa ang iyang lawas sa pagpahimutang.

56 Ug sila namauli, ug nag-andam ug mga lamas ug mga haplas; ug namahulay sa adlaw nga igpapahulay sumala sa kasugoan.

KAPITULO 24

KARON sa unang adlaw sa semana, ksayo kaayo sa buntag, sila miadto ngadto sa lubnganan, nga nagadala sa mga lamas nga ilang giandam, ug dihay pipila nga uban kanila.

2 Ug sila nakakita sa bato nga giligid na gikan sa lubnganan.

3 Ug sila misulod, ug wala nakakita sa lawas ni Ginoong Jesus.

4 Ug kini nahitabo, samtang sila naglibog pag-ayo mahitungod niana, tan-awa, duha ka tawo ang mitindog sa ilang duol nagsul-ob og nagadan-ag nga mga bisti:

5 Ug samtang sila nangalisang, ug nanghapa sa yuta, sila miingon ngadto kanila, Nganong nangita kamo sa buhi diha sa mga patay?

6 Siya wala dinhi, apan nabanhaw na: hinumdomi unsa ang iyang gisulti nganha kaninyo sa diha nga siya didto pa siya sa Galilea,

7 Nga nagaingon, Ang Anak sa tawo kinahanglan nga igatugyan ngadto sa mga kamot sa masal-anon nga mga

tawo, ug ilansang sa krus, ug sa ikatulo nga adlaw mabuhi pag-usab.

8 Ug sila nahinumdom sa iyang mga pulong,

9 Ug namalik gikan sa lubnganan, ug misulti sa tanan niining mga butanga ngadto sa napulo ug usa, ug sa tanan nga nahibilin.

10 Kadto si Maria Magdalena, ug si Juana, ug Maria ang inahan ni Jacobo, ug ang ubang mga babaye nga kauban nila, nga misulti niining mga butanga ngadto sa mga apostoles.

11 Ug ang ilang mga pulong ngadto kanila ingon sa walay pulos nga mga istorya, ug sila wala mitoo kanila.

12 Unya mitindog si Pedro, ug midagan ngadto sa lubnganan; ug sa nagaduko, siya mitan-aw sa lino nga mga panapton nga gitingob pagpahimutang, ug mibiya, nga nahibulong diha sa iyang kaugalingon sa mga nahitabo.

13 Ug, tan-awa, duha kanila miadto nianang adlaw sa usa ka balangay nga gitawag og Emmaus, nga gikan sa Jerusalem duolan sa kan-uman ka estadyon.

14 Ug sila nagsultihanay mahitungod sa tanan niining mga butang nga nahitabo.

15 Ug kini nahitabo, nga, samtang sila nagsultihanay ug naglalis, si Jesus mismo miduol, ug mikyog kanila.

16 Apan ang ilang mga mata gipungnan aron sila dili gayud makaila kaniya.

17 Ug siya miingon ngadto kanila, Unsa ba nga matang sa panagsultihanay kini nga anaa sa usa ug usa kaninyo, samtang kamo naglakaw, ug nagkaguol?

18 Ug ang usa kanila, kansang ngalan mao si Cleofas, nga nagatubag miingon ngadto kaniya, Ikaw ba usa lang ka langyaw sa Jerusalem, ug wala nasayud sa mga butang nga nahitabo didto niining mga adlaw?

19 Ug siya miingon ngadto kanila, Unsa nga mga butang? Ug sila miingon ngadto kaniya, Mahitungod ni Jesus sa

Nazaret, nga usa ka profeta nga gamhanan sa buhat ug pulong atubangan sa Dios ug sa tanang katawhan:

20 Ug giunsa sa pangulong mga pari ug sa atong mga punoan sa pagtugyan kaniya aron pagahukman sa silot ngadto sa kamatayon, ug mipalansang kaniya sa krus.

21 Apan kami misalig nga kini unta siya ang kinahanglan nga magtubos sa Israel: ug dugang pa niining tanan, karong adlaw ang ikatulo nga adlaw sukad kining mga butanga nahitabo.

22 Oo, ug may pipila usab ka mga babaye sa among pundok nakapahibulong kanamo, nga didto sayo sa lubnganan;

23 Ug sa diha nga sila wala nakakaplag sa iyang lawas, sila nangabot, nga nagaingon, nga sila usab nakakita og usa ka panan-awon sa mga anghel, nga miingon nga siya buhi.

24 Ug pipila kanila nga kauban namo miadto sa lubnganan, ug nakakaplag niini nga ingon sumala sa gisulti sa mga babaye: apan kaniya sila wala nakakita.

25 Unya siya miingon ngadto kanila, O mga buang, ug luya sa kasingkasing aron sa pagtoo sa tanan nga sa mga profeta nasulti:

26 Dili ba si Cristo angay nga mag-antos niining mga butanga, ug sa pagsulod ngadto sa iyang himaya?

27 Ug sugod ni Moses ug sa tanang mga profeta, siya mipasabot ngadto kanila sa tanang mga kasulatan sa mga butang mahitungod sa iyang kaugalingon.

28 Ug sila miabot duol ngadto sa balangay, diin sila mipadulong: ug siya nagpakita nga daw siya buot nga mopadayon sa unahan.

29 Apan sila mipugong kaniya, nga nagaingon, Pabilin uban kanamo: kay kini paingon na sa kagabhion, ug ang adlaw napupos na. Ug siya misulod aron magpabilin uban kanila.

30 Ug kini nahitabo, nga samtang siya milingkod aron mokaon uban kanila, siya mikuha og tinapay, ug

mipanalangin niini, ug mipikas, ug mihatag ngadto kanila.

31 Ug ang ilang mga mata nangaabli, ug sila nakaila kaniya; ug siya nahanaw gikan sa ilang panan-aw.

32 Ug sila miingon sa usa ug usa, Dili ba ang atong kasingkasing nagdilaab sa sulod kanato, samtang siya nakig-sulti uban kanato didto sa dalan, ug samtang siya miabli nganhi kanato sa mga kasulatan?

33 Ug sila nanindog sa samang takna, ug namalik sa Jerusalem, ug nakakaplag sa napulo ug usa nga nagkatigom pagtingob, ug sila nga uban kanila,

34 Nga nagaingon, Ang Ginoo tinoud nga nabanhaw, ug nagpakita ngadto ni Simon.

35 Ug sila misulti unsa nga mga butanga ang nahitabo didto sa dalan, ug giunsa nga siya nailhan nila sa pagpikas og tinapay.

36 Ug samtang sila sa ingon misulti, si Jesus mismo mitindog diha sa taliwala nila, ug nagaingon ngadto kanila, Ang kalinaw maanaa kaninyo.

37 Apan sila nangalisang ug nanga-hadlok, ug nagdahum nga sila nakakita og usa ka espiritu.

38 Ug siya miingon ngadto kanila, Ngano nga kamo nasamok? ug ngano nga ang mga kabalaka miabot sa inyong mga kasingkasing?

39 Tan-awa ang akong mga kamot ug ang akong mga tiil, nga kini mao ako mismo: guniti ako, ug tan-awa; kay ang espiritu walay unod ug mga bukog, sama sa inyong nakita kanako nga aduna.

40 Ug sa diha nga siya nakapamulong sa ingon, siya mipakita kanila sa iyang mga kamot ug sa iyang mga tiil.

41 Ug samtang sila wala pa motoo tungod sa kalipay, ug nahibulong, siya miingon ngadto kanila, Aduna ba kamo dinhi bisan unsa nga pagkaon?

42 Ug sila mihatag kaniya og usa ka bahin sa sinugbang isda, ug sa dugosanan.

43 Ug siya mikuha niini, ug mikaon atubangan nila.

44 Ug siya miingon ngadto kanila, Kini mao ang mga pulong nga akong gisulti nganha kaninyo, samtang ako uban pa kaninyo, nga ang tanang mga butang kinahanglan nga matuman, nga nahisulat diha sa balaod ni Moses, ug diha sa mga profeta, ug diha sa mga salmo, mahitungod kanako.

45 Unya siya miabli sa ilang salabotan, aron sila makasabot sa mga kasulatan,

46 Ug miingon ngadto kanila, Sa ingon niini kini nahisulat, ug sa ingon kini kinahanglan nga si Cristo mag-antos, ug mabanhaw gikan sa mga patay sa ikatulo ka adlaw:

47 Ug nga ang paghinulsol ug pag-pasaylo sa mga sala kinahanglan nga igawali diha sa iyang ngalan sa tanang kanasuran, nga magasugod sa Jerusalem.

48 Ug kamo mga saksi niining mga butanga.

49 Ug, tan-awa, Ako magpadala sa ad sa akong Amahan nganha kaninyo: apan pabilin kamo sa syudad sa Jerusalem, hangtud kamo masangkapan sa gahum gikan sa itaas.

50 Ug siya midala kanila sa gawas hangtud sa Betania, ug siya miisa sa iyang mga kamot, ug mipanalangin kanila.

51 Ug kini nahitabo, samtang siya mipanalangin kanila, siya gibulag gikan kanila, ug gibayaw ngadto sa langit.

52 Ug sila misimba kaniya, ug namalik sa Jerusalem uban sa dakung kalipay:

53 Ug nga mapinadayonon diha sa templo, nga nagadayeg ug nagahimaya sa Dios. Amen.

ANG MAAYONG BALITA SUMALA NI

JUAN

KAPITULO 1

SA sinugdan diha ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug ang Pulong Dios.

2 Kini siya sa sinugdan uban sa Dios.

3 Ang tanang mga butang nangahimo pinaagi kaniya; ug gawas kaniya wala bisan unsang butang nga nahimo sa nahimo na.

4 Diha kaniya ang kinabuhi; ug ang kinabuhi mao ang kahayag sa mga tawo.

5 Ug ang kahayag nagadan-ag diha sa kangitngit; ug ang kangitngit wala nakasabot niini.

6 Dihay usa ka tawo nga gipadala gikan sa Dios, kang kinsang ngalan mao si Juan.

7 Kini siya mianhi nga usa ka saksi, aron sa pagpamatuod sa Kahayag, aron ang tanang mga tawo pinaagi kaniya unta motoo.

8 Siya dili mao kadto nga Kahayag, apan gipadala aron sa pagpamatuod niadto nga Kahayag.

9 Kadto mao ang matuod nga Kahayag, nga nagadan-ag sa matag tawo nga nagaanhi sa kalibutan.

10 Siya dinhi sa kalibutan, ug ang kalibutan nahimo pinaagi kaniya, ug ang kalibutan wala nakaila kaniya.

11 Siya miadto sa mga iyaha, ug ang mga iyaha wala midawat kaniya.

12 Apan sa kadaghan sa midawat kaniya, kanila siya naghatag sa katungod nga mahimo nga mga anak sa

Dios, bisan kanila nga nagtoo sa iyang ngalan:

13 Nga nangatawo, dili sa dugo, ni sa pagbuot sa unod, ni sa pagbuot sa lalaki, apan sa Dios.

14 Ug ang Pulong nahimong unod, ug mipuyo uban kanamo, (ug kami nakakita sa iyang himaya, ang himaya ingon sa bugtong gipakatawo sa Amahan,) puno sa grasya ug kamatuoran.

15 Si Juan nagpamatuod mahitungod kaniya, ug misinggit, nga nagingon, Kini mao siya nga kang kinsa akong gihisgotan, Siya nga nagaabot sunod kanako gipalabi una kanako: kay siya una kanako.

16 Ug sa iyang pagkapuno tanan kami nakadawat, ug grasya tungod sa grasya.

17 Kay ang balaod gikahatag pinaagi ni Moses, apan ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi ni Jesus Cristo.

18 Walay tawo nga nakakita sa Dios sa bisan unsa nga panahon; ang bugtong gipakatawo nga Anak, nga anaa sa sabakan sa Amahan, siya ang nagpahayag kaniya.

19 Ug kini mao ang pamatuod ni Juan, sa diha nga ang mga Judeo mipadala sa mga pari ug mga Levihanon gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, Kinsa ba ikaw?

20 Ug siya mitug-an, ug wala maglimod; apan mitug-an, Ako dili mao ang Cristo.

21 Ug sila nangutana kaniya, Nan unsa man? Ikaw ba mao si Elias? Ug siya miingon, Ako dili mao. Ikaw ba kadtong profeta? Ug siya mitubag, Dili.

22 Unya miingon sila ngadto kaniya, Kinsa ba ikaw? aron kami adunay ikahatag nga tubag ngadto kanila nga nagpadala kanamo. Unsa ang imong ikasulti mahitungod sa imong kaugalingon?

23 Siya miingon, Ako mao ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Himoa nga tul-id ang dalan sa Ginoo, sama sa giingon ni profeta Esaias.

24 Ug sila nga mga gipadala gikan sa mga Fariseo.

25 Ug sila nangutana kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Nan ngano nga nagabaptismo ikaw, kon ikaw dili mao ang Cristo, ni si Elias, ni ang profeta?

26 Si Juan mitubag kanila, nga nagingon, Ako nagbaptismo pinaagi sa tubig: apan adunay usa nga nagatindog uban kaninyo, kang kinsa kamo wala makaila;

27 Siya mao kini, kinsa nagaanhi sunod kanako gipalabi una kanako, kang kinsang higot sa sapatos ako dili takos sa pagbadbad.

28 Kining mga butanga nangahimo didto sa Betabara unahan sa Jordan, diin si Juan nagabaptismo.

29 Sa sunod nga adlaw si Juan nakakita ni Jesus nga nagapadulong ngadto kaniya, ug nagingon, Tan-awa ang Nating Karnero sa Dios, nga nagakuha sa sala sa kalibutan.

30 Kini mao siya nga kang kinsa ako miingon, Sunod kanako nagaabot ang usa ka tawo nga gipalabi una kanako: kay siya una kanako.

31 Ug ako wala nakaila kaniya: apan aron siya gayud mapadayag ngadto sa Israel, busa ako mianhi nga nagabaptismo pinaagi sa tubig.

32 Ug si Juan nagpamatuod, nga nagingon, Ako nakakita sa Espiritu nga nagakunsad gikan sa langit sama sa usa ka salampati, ug kini nagpabilin diha kaniya.

33 Ug ako wala nakaila kaniya: apan siya nga nagpadala kanako sa pagbaptismo pinaagi sa tubig, mao ang miingon ngari kanako, Nganha kang kinsa ikaw makakita sa Espiritu nga magakunsad, ug magapabilin diha kaniya, kini siya mao ang magabaptismo pinaagi sa Balaang Espiritu.

34 Ug ako nakakita, ug nagpamatuod nga kini mao ang Anak sa Dios.

35 Usab sa sunod nga adlaw human si Juan mitindog, ug ang duha sa iyang mga tinun-an;

36 Ug sa nagatan-aw nganha ni Jesus samtang siya naglakaw, siya nagingon, Tan-awa ang Nating Karnero sa Dios!

37 Ug ang duha ka tinun-an nakadungog kaniya nga nagsulti, ug sila misunod ni Jesus.

38 Unya si Jesus miliso, ug nakakita kanila nga nagasunod, ug nagaingon ngadto kanila, Unsa ang gipangita ninyo? Sila miingon ngadto kaniya, Rabbi, (nga sa pag-ingon, ginahubad nga, Magtutudlo,) diin ikaw nagapuyo?

39 Siya nagaingon ngadto kanila, Dali ug tan-awa. Sila miadto ug nakakita diin siya nagpuyo, ug mipabilin uban kaniya nianang adlaw: kay kadto hapit na ang ikanapulo nga takna.

40 Usa sa duha nga nakadungog ni Juan nga nagsulti, ug misunod kaniya, mao si Andreo, nga igsoon ni Simon Pedro.

41 Siya unang nagapangita sa iyang kaugalingon nga igsoon nga si Simon, ug nagaingon ngadto kaniya, Kami nakakaplag sa Mesias, nga, ginahubad, ang Cristo.

42 Ug siya midala kaniya ngadto ni Jesus. Ug sa diha nga si Jesus mitan-aw kaniya, siya miingon, Ikaw mao si Simon ang anak ni Jonas: ikaw pagatawgon nga Cefas, nga sa paghubad, Usa ka bato.

43 Sa pagkasunod nga adlaw si Jesus buot moadto sa Galilea, ug nakakaplag ni Felipe, ug nagaingon ngadto kaniya, Sunod kanako.

44 Karon si Felipe taga Betsaida, ang syudad Andreo ug Pedro.

45 Si Felipe nakakaplag ni Nataniel, ug nagaingon ngadto kaniya, Kami nakakaplag kaniya, kang kinsa si Moses diha sa balaod, ug sa mga profeta, nagsulat, si Jesus sa Nazaret, ang anak ni Jose.

46 Ug si Nataniel miingon ngadto kaniya, Aduna bay bisan unsang maa-yong butang nga magagikan sa Nazaret? Si Felipe nagaingon ngadto kaniya, Dali ug tan-awa.

47 Si Jesus nakakita ni Nataniel nga nagapadulong ngadto kaniya, ug nagaingon mahitungod kaniya, Tan-awa ang usa ka tinoud nga Israelinhon, diha kang kinsa walay ikasaway!

48 Si Nataniel nagaingon ngadto kaniya, Diin ikaw nakaila kanako? Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Sa wala pa si Felipe nagtawag kanimo, sa diha nga ikaw didto sa ilalum sa kahoy nga igos, ako nakakita na kanimo.

49 Si Nataniel mitubag ug nagaingon ngadto kaniya, Rabbi, ikaw mao ang Anak sa Dios; ikaw mao ang Hari sa Israel.

50 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Tungod ba kay ako miingon kanimo, nga ako nakakita kanimo ilalum sa kahoy nga igos, nga nagatoo ikaw? ikaw makakita og mas dagkung mga butang kay niini.

51 Ug siya nagaingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa umaabot kamo makakita sa langit nga maabli, ug sa mga anghel sa Dios nga nagasaka ug nagakunsad nganha sa Anak sa tawo.

KAPITULO 2

UG sa ikatulo nga adlaw dihay kasal didto sa Cana sa Galilea; ug ang inahan ni Jesus atua didto:

2 Ug sila si Jesus gipatawag, ug ang iyang mga tinun-an, ngadto sa kasal.

3 Ug sa diha nga sila nakulangan og bino, ang inahan ni Jesus nagaingon ngadto kaniya, Sila walay bino.

4 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, unsa ang akong labot kanimo? ang akong takna wala pa moabot.

5 Ang iyang inahan nagaingon ngadto sa mga sulugoon, Bisan unsa ang iyang igasulti nganha kaninyo, buhata kini.

6 Ug dihay gipahimutang didto nga unom ka tadyaw nga bato, subay sa batasan sa pagputli sa mga Judeo, nga kasudlan og duha o tulo ka metreta ang matag usa.

7 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Pun-a ang mga tadyaw sa tubig. Ug sila mipuno kanila hangtud sa baba.

8 Ug siya nagaingon ngadto kanila, Pagkabo na karon, ug dad-a ngadto sa gobernador sa pista. Ug sila midala niini.

9 Sa diha nga ang tagdumalasa pista nakatilaw na sa tubig nga nahimong bino, ug wala nasayud diin kini gikan: (apan ang mga sulugoon nga mikabo sa tubig nasayud;) ang gobernador sa pista mipatawag sa pamanhonon,

10 Ug nagaingon ngadto kaniya, Ang matag tawo sa sinugdan modalit sa maayong bino; ug sa diha nga ang mga tawo nakainom na pag-ayo, unya dayon kadtong labing minos; apan ikaw nagtipig sa maayong bino hangtud karon.

11 Kini nga sinugdanan sa mga milagro gihimo ni Jesus sa Cana sa Galilea, ug mipakita sa iyang himaya; ug ang iyang mga tinun-an mitoo kaniya.

12 Tapos niini siya milugsong ngadto sa Capernaum, siya, ug ang iyang inahan, ug ang iyang mga kaissoonan, ug ang iyang mga tinun-an: ug sila mipabilin didto sa dili daghang mga adlaw.

13 Ug ang pagsaylo sa mga Judeo haduol na, ug si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem,

14 Ug nakakaplag didto sa templo sa mga namaligya og mga baka ug mga karnero ug mga salampati, ug sa mga tig-ilis og kwarta nga nagalingkod:

15 Ug sa diha nga siya nakahimo na og usa ka latigo sa gagmay nga mga pisi, siya miabog kanilang tanan pagawas sa templo, ug sa mga karnero, ug sa mga baka; ug miyabo sa kwarta sa mga tig-ilis, ug mitumba sa mga lamesa;

16 Ug miingon ngadto kanila nga nagbaligya og mga salampati, Kuhaa kining mga butanga gikan dinhi; ayaw himoa ang balay sa akong Amahan nga usa ka balay sa patigayon.

17 Ug ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga kini nahisulat, Ang kasi-bot sa imong balay mikaon kanako.

18 Unya mitubag ang mga Judeo ug miingon ngadto kaniya, Unsa nga ilhanan ang ipakita nimo ngari kanamo, sa nakita nga ikaw nagabuhat niining mga butanga?

19 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Gub-a kini nga templo,

ug sa tulo ka mga adlaw ako mopabarro niini.

20 Unya miingon ang mga Judeo, Kap-atan ug unom ka tuig nga gitukod kini nga templo, ug ikaw ba motukod niini sa tulo ka adlaw?

21 Apan siya misulti mahitungod sa templo sa iyang lawas.

22 Busa sa diha nga siya nabanhaw na gikan sa mga patay, ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga siya nakasulti niini ngadto kanila; ug sila mitoo sa kasulatan, ug sa pulong nga nasulti ni Jesus.

23 Karon sa diha nga siya didto sa Jerusalem atol sa pagsaylo, sa adlaw sa pista, daghan ang mitoo sa iyang ngalan, sa diha nga sila nakakita sa mga milagro nga iyang gihimo.

24 Apan si Jesus wala nagtugyansa iyang kaugalingon ngadto kanila, tungod kay siya nahibalo sa tanang mga tawo,

25 Ug wala nagkinahanglan nga adunay magpamatuod mahitungod sa tawo: kay siya nahibalo unsa ang anaa sa tawo.

KAPITULO 3

DIHAY usa ka tawo sa mga Fariseo, nga ginganlan og Nicodemo, usa ka punoan sa mga Judeo:

2 Kini siya miadto ni Jesus sa kagbhion, ug miingon ngadto kaniya, Rabbi, kami nahibalo nga ikaw usa ka magtutudlo nga gikan sa Dios: kay walay tawo nga makahimo niining mga milagro nga imong gihimo, gawas kon ang Dios uban kaniya.

3 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Gawas kon ang usa ka tawo ipanganak pag-usab, siya dili makakita sa gingharian sa Dios.

4 Si Nicodemo nagaingon ngadto kaniya, Unsaon paghimo sa usa ka tawo nga ipanganak sa diha nga siya tigulang na? makahimo ba siya pag-sulod sa ikaduha nga higayon ngadto

sa tagoangkan sa iyang inahan, ug ipanganak?

5 Si Jesus mitubag, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Gawas kon ang usa ka tawo ipanganak sa tubig ug sa Espiritu, siya dili makasulod ngadto sa gingharian sa Dios.

6 Kanang gipanganak sa unod unod man; ug kanang gipanganak sa Espiritu espiritu man.

7 Ayaw katingala nga ako miingon nganha kanimo, Kamo kinahanglan nga ipanganak pag-usab.

8 Ang hangin nagahuros diin gusto niini, ug ikaw nagapakadungog sa hinaguros niini, apan dili ikaw maka-sulti diin kini nagagikan, ug asa kini padulong: mao man ang matag-usa nga gianak sa Espiritu.

9 Si Nicodemo mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsaon man pagkahi-mo niining mga butanga?

10 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw usa ka magtutudlo sa Israel, ug wala nasayud niining mga butanga?

11 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Kami nagsulti sa among nahibaloan, ug nag-pamatuod nga kami nakakita; ug kamo wala nagdawat sa among pamatuod.

12 Kon ako nakasulti kaninyo og yu-tan-on nga mga butang, ug kamo wala nagtoo, unsaon ninyo sa pagtoo, kon ako magsulti kaninyo sa langitnon nga mga butang?

13 Ug walay tawo nga nakasaka sa langit, apan siya nga nanaug gikan sa langit, bisan ang Anak sa tawo nga anaa sa langit.

14 Ug maingon nga si Moses miisa sa bitin didto sa kamingawan, sasamang paa-gi kinahanglan ang Anak sa tawo igaisa:

15 Aron si bisan kinsa nga nagatoo diha kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing dayon.

16 Kay ang Dios nahigugma pag-ayo sa kalibutan, nga siya mihatag sa iyang bugtong gipakatawo nga Anak, aron si bisan kinsa nga nagatoo kaniya dili

malaglag, apan adunay kinabuhing walay kataposan.

17 Kay ang Dios wala mipadala sa iyang Anak dinhi sa kalibutan sa paghukom sa silot sa kalibutan; apan aron ang kalibutan pinaagi kaniya unta maluwas.

18 Siya nga nagatoo diha kaniya dili hinukman sa silot: apan siya nga wala nagatoo gihukman na sa silot, tungod kay siya wala mitoo diha sa ngalan sa bugtong gipakatawo nga Anak sa Dios.

19 Ug mao kini ang hukom sa silot, nga ang kahayag mianhi sa kalibutan, ug ang mga tawo nahigugma hinuon sa kangitngit kay sa kahayag, tungod kay ang ilang binuhatan dautan.

20 Kay ang matag usa nga nagabuhat og dautan nagadumot sa kahayag, ni nagaduol sa kahayag, basin ang iyang mga binuhatan masaway.

21 Apan siya nga nagabuhat sa kamatuoran nagaduol sa kahayag, aron ang iyang binuhatan mahimong mapadayag, nga sila nangahimo diha sa Dios.

22 Tapos niining mga butanga miadto si Jesus ug ang iyang mga tinun-an ngadto sa yuta sa Judea; ug didto siya nagpa-bilin uban kanila, ug nagbaptismo.

23 Ug si Juan usab nagabaptismo didto sa Enon duol sa Salim, tungod kay adunay daghang tubig didto: ug sila nangatoy ug gibaptismohan.

24 Kay si Juan wala pa ikabalhug ngadto sa bilanggoan.

25 Unya dihay mitumaw nga usa ka pangutana tali sa pipila ka tinun-an ni Juan ug sa mga Judeo mahitungod sa pagputli.

26 Ug sila nangadto ni Juan, ug mi-ingon ngadto kaniya, Rabbi, siya nga kaniadto uban kanimo unahan sa Jordan, sa kang kinsa ikaw nagapamatuod, tan-awa, kini siya nagabaptismo, ug ang tanang mga tawo nangadto kaniya.

27 Si Juan mitubag ug miingon, Ang usa ka tawo walay madawat, gawas kon kini gihatag kaniya gikan sa langit.

28 Kamo mismo nagpamatuod mahitungod kanako, nga ako miingon, Ako dili mao ang Cristo, apan nga ako gipadala una kaniya.

29 Siya nga nakapanag-iya sa pangasaw-onon mao ang pamanhonon: apan ang higala sa pamanhonon, nga nagatindog ug nagapaminaw kaniya, nagakalipay sa hilabihan tungod sa tingog sa pamanhonon: busa kini nga akong kalipay natuman.

30 Siya kinahanglan nga magatubo, apan ako kinahanglan nga magakunhod.

31 Siya nga nagaanhi gikan sa itaas labaw sa tanan: siya nga iya sa yuta yutan-on, ug nagasulti mahitungod sa yuta: siya nga nagaanhi gikan sa langit labaw sa tanan.

32 Ug unsa ang iyang nakita ug nangdungog, kana iyang gipamatuod; ug walay tawo nga nagadawat sa iyang pagpamatuod.

33 Siya nga nakadawat sa iyang pagpamatuod nakabutang sa iyang selyo nga ang Dios tinoud.

34 Kay siya kinsa sa Dios gipadala nagasulti sa mga pulong sa Dios: kay ang Dios wala nagahatag sa Espiritu nga sinukod ngadto kaniya.

35 Ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug naghatag sa tanang mga butang ngadto sa iyang kamot.

36 Siya nga nagatoo sa Anak adunay kinabuhing walay kataposan: ug siya nga wala nagatoo sa Anak dili makakita sa kinabuhì; apan ang kapungot sa Dios nagapabilin diha kaniya.

KAPITULO 4

BUSA sa diha nga ang Ginoo nahibalo giunsa nga ang mga Fariseo nakadungog nga si Jesus nakahimo ug nakabaptismo og mas daghan pang mga tinun-an kay ni Juan,

2 (Bisan si Jesus sa iyang kaugalingon wala nagbaptismo, apan ang iyang mga tinun-an,)

3 Siya mibiya sa Judea, ug migikan pag-usab ngadto sa Galilea.

4 Ug siya kinahanglan nga moagi latas sa Samaria.

5 Unya miabot siya sa usa ka syudad sa Samaria, nga gitawag og Sicar, duol sa usa ka luna sa yuta nga gihatag ni Jacob sa iyang lalaking anak nga si Jose.

6 Karon ang atabay ni Jacob atua didto. Busa si Jesus, ingon nga naluya tungod sa iyang panaw, milingkod sa ingon sa atabay: ug kadto hapit na ang ikaunom nga takna.

7 Dihay miabot nga usa ka babaye sa Samaria aron sa pagkalos og tubig: Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Hatagi ako og mainom.

8 (Kay ang iyang mga tinun-an nangadto sa syudad aron sa pagpalit og pagkaon.)

9 Unya nagaingon ang babaye sa Samaria ngadto kaniya, Naunsa man kini nga ikaw, ingon nga usa ka Judeo, mangayo og mainom gikan kanako, nga usa ka babaye sa Samaria? kay ang mga Judeo walay pagpakigtinagdanay uban sa mga Samaritanhon.

10 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon ikaw nakahibalo sa gasa sa Dios, ug kinsa kini nga nagaingon nganha kanimo, Hatagi ako og mainom; ikaw mangayo gayud kaniya, ug siya magahatag kanimo og buhing tubig.

11 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, ikaw walay ikatimba, ug ang atabay lawom: nan asa ka man nianang buhing tubig?

12 Labaw ka pa ba sa among amahan nga si Jacob, nga mihatag kanamo sa atabay, ug miinom mismo niini, ug ang iyang mga anak, ug ang iyang mga hayop?

13 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bisan kinsa nga moinom niini nga tubig uhawon pag-usab:

14 Apan si bisan kinsa nga moinom sa tubig nga akong ihatag kaniya dili na gayud pagauhawon; apan ang tubig nga akong ihatag kaniya mahimo diha kaniya nga usa ka atabay sa tubig nga

magatubod ngadto sa kinabuhing walay kataposan.

15 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, hatagi ako niini nga tubig, aron ako dili uhawon, ni moanhi pa sa pagkalos.

16 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Lakaw, tawga ang imong bana, ug ari diri.

17 Ang babaye mitubag ug miingon, Ako walay bana. Si Jesus miingon ngadto kaniya, Maayo nimo nga pagkasulti, nga Ako walay bana:

18 Kay ikaw adunay lima na ka bana; ug siya kinsa anaa kanimo karon dili imong bana: diha niana ikaw sa tinoud nagsulti.

19 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Sir, Ako nakamatikod nga ikaw usa ka profeta.

20 Ang among mga amahan nagsimba dinhi niini nga bukid; ug kamo nagaingon, nga sa Jerusalem ang dapit diin ang mga tawo kinahanglan magsimba.

21 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, too kanako, ang takna nagaabot, sa diha nga dili na kamo dinhi niini nga bukid, ni sa Jerusalem, magsimba sa Amahan.

22 Kamo nagsimba sa wala ninyo mahibaloi kon unsa: kami nahibalo unsa ang among ginasimba: kay ang kaluwasan iya sa mga Judeo.

23 Apan ang takna nagaabot, ug karon mao na, sa diha nga ang tinoud nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran: kay ang Amahan nagapangita sa mga ingon niana nga mosimba kaniya.

24 Ang Dios usa ka Espiritu: ug sila nga magasimba kaniya kinahanglan mosimba kaniya diha sa espiritu ug sa kamatuoran.

25 Ang babaye nagaingon ngadto kaniya, Ako nahibalo nga ang Mesias moabot, nga gitawag og Cristo: sa diha nga siya moabot, siya mosulti kanamo sa tanang mga butang.

26 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako nga nagsulti nganha kanimo mao siya.

27 Ug diha niini nangabot ang iyang mga tinun-an, ug natingala nga siya nakigsulti uban sa babaye: apan walay tawo nga miingon, Unsa ang gipangita nimo? o, Ngano nga nakigsulti ikaw uban kaniya?

28 Unya ang babaye mibiya sa iyang tadyaw, ug miadto sa iyang dalan padulong ngadto sa syudad, ug nagaingon ngadto sa mga tawo,

29 Dali, tan-awa ang usa ka tawo, nga misulti kanako sa tanang mga butang nga sa kanunay akong gibuhat: dili ba kini ang Cristo?

30 Unya sila nanggawas gikan sa syudad, ug nangadto kaniya.

31 Sa maong panahon ang iyang mga tinun-an mihangyo kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kaon.

32 Apan siya miingon ngadto kanila, Ako adunay pagkaon nga wala ninyo mahibaloi.

33 Busa miingon ang iyang mga tinun-an sa usa ug usa, May tawo ba nga nagdala kaniya og bisan unsa nga pagkaon?

34 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Ang akong kalan-on mao ang paghimo sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako, ug sa pagtapos sa iyang buluhaton.

35 Wala ba kamo nagaingon, Adunay upat pa ka bulan, ug unya moabot ang ting-ani? tan-awa, Ako nagaingon nganha kaninyo, Iyahat ang inyong mga mata, ug tan-awa ang kaumahan; kay sila puti na andam sa pag-ani.

36 Ug siya nga nagaani nagadawat og mga suhol, ug nagatigom og bunga ngadto sa kinabuhing dayon: aron siya nga nagapugas og siya nga nagaani managhiusa sa pagkalipay.

37 Ug diha niini kana nga panulihon tinoud, Ang usa nagapugas, ug usa ang nagaani.

38 Ako mipadala kaninyo aron sa pag-ani nianang wala ninyo hagai:

ang uban nga mga tawo naghago, ug kamo nagsulod ngadto sa ilang mga hingaoon.

39 Ug daghan sa mga Samarianhon niadto nga syudad mitoo kaniya tungod sa gisulti sa babaye, nga nagpamatuod, Siya nagsulti kanako sa tanan nga sa kanunay akong gibuhat.

40 Busa sa diha nga ang mga Samarianhon nangadto kaniya, sila mihangyo kaniya nga siya magpabilin uban kanila: ug siya mipuyo didto og duha ka adlaw.

41 Ug daghan pang mitoo tungod sa iyang kaugalingong pulong;

42 Ug miingon ngadto sa babaye, Karon kami nagtoo, dili tungod sa imong gipanulti: kay kami nakadungog kaniya sa among mga kaugalingon, ug nahibalo nga kini mao gayud ang Cristo, ang Manluluwas sa kalibutan.

43 Karon human sa duha ka adlaw siya migikan didto, ug miadto sa Galilea.

44 Kay si Jesus sa iyang kaugalingon nagpamatuod, nga ang usa ka profeta walay pasidungog diha sa iyang kaugalingon nga dapit.

45 Unya sa diha nga siya nahiadto sa Galilea, ang mga Galileanhon midawat kaniya, ingon nga nakakita sa tanang mga butang nga iyang gihimo sa Jerusalem atol sa pista: kay sila usab nangadto man sa pista.

46 Busa si Jesus miadto pag-usab sa Cana sa Galilea, diin siya didto mihimo sa tubig nga bino. Ug dihay usa ka tawo nga halangdon, kang kansang lalaking anak nasakit didto sa Capernaum.

47 Sa diha nga siya nakadungog nga si Jesus miabot gikan sa Judea ngadto sa Galilea, siya miadto kaniya, ug mihangyo kaniya nga siya molugsong, ug moayo sa iyang anak: kay siya anaa sa himatyon nga kahintang.

48 Unya miingon si Jesus ngadto kaniya, Gawas kon kamo makakita og mga ilhanan ug mga kahibulongan, kamo dili motoo.

49 Ang tawong halangdon nagaingon ngadto kaniya, Sir, lugsong sa dili pa ang akong anak mamatay.

50 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Adto sa imong padulngan; ang imong anak buhi. Ug ang tawo mitoo sa pulong nga nasulti ni Jesus ngadto kaniya, ug siya miadto sa iyang padulngan.

51 Ug sa diha nga siya karon nagalugsong, ang iyang mga sulugoon mitagbo kaniya, ug misulti kaniya, nga nagaingon, Ang imong anak buhi.

52 Unya siya nangutana gikan kanila sa takna sa pagsugod niya sa pagkaayo. Ug sila miingon ngadto kaniya, Kagahapon sa ikapito nga takna ang hilanat mibiya kaniya.

53 Busa ang amahan nahibalo nga kini mao ang takna, nga si Jesus miingon ngadto kaniya, Ang imong anak buhi: ug sa iyang kaugalingon mitoo, ug ang iyang tibuk panimalay.

54 Kini na usab ang ikaduhang milagro nga gihimo ni Jesus, sa diha nga siya miabot sa Galilea gikan sa Judea.

KAPITULO 5

HUMAN niini dihay usa ka pista sa mga Judeo; ug si Jesus mitungas sa Jerusalem.

2 Karon didto sa Jerusalem duol sa merkado sa mga karnero adunay usa ka lim-aw nga kaligoanan, nga gitawag sa Hebreohanon nga pinulongan og Betesda, nga adunay lima ka pasilonganan.

3 Dinhi niini nanaghigda ang usa ka dakung panon sa mga tawo nga maluyahon, mga buta, mga kimpang, mga paralitiko, nga nag-paabot sa pagkutaw sa tubig.

4 Kay sa usa ka panahon usa ka angel mikanaug, ug mikutaw sa tubig: unya si bisan kinsa nga nakauna sa pagtaak human sa pagkutaw sa tubig naayo sa bisan unsa nga sakit nga anaa kaniya.

5 Ug may usa ka tawo nga atua didto, nga adunay balatian katloan ug walo na ka tuig.

6 Sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga naghigda, ug nakahibalo nga siya sa dugay na karon nga panahon anaa niana nga kahimtang, siya nagingon ngadto kaniya, Buot ka ba nga mamaayo?

7 Ang tawo nga maluyahon mitubag kaniya, Sir, ako walay tawo, nga mobutang kanako ngadto sa lim-aw nga kali-goanan, sa diha nga ang tubig gikutaw: apan samtang ako nagaadto, adunay lain nga nagalusad una kanako.

8 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Bangon, dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw.

9 Ug dihadiha ang tawo naayo, ug midala sa iyang higdaanan, ug milakaw: ug sa samang adlaw mao ang igpapahulay.

10 Busa ang mga Judeo miingon ngadto kaniya nga naayo, Kini ang adlaw nga igpapahulay: dili subay sa balaod alang kanimo sa pagdala sa imong higdaanan.

11 Siya mitubag kanila, Siya nga nag-ayo kanako, mao ang miingon ngari kanako, Dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw.

12 Unya nangutana sila kaniya, Unsang tawhana kana nga miingon nganha kanimo, Dad-a ang imong higdaan, ug lakaw?

13 Ug siya nga naayo wala masayod kinsa kadto: kay gipahilayo ni Jesus ang iyang kaugalingon, sanglit usa ka panon sa katawhan ang anaa sa mao nga dapit.

14 Human niini si Jesus nakakaplag kaniya sa templo, ug miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ikaw naayo na: ayaw na pagpakasala pa, basin usa ka labi pang dautan nga butang moabot kanimo.

15 Ang tawo mibiya, ug misulti sa mga Judeo nga kadto mao si Jesus, nga nakaayo kaniya.

16 Ug busa ang mga Judeo milutos ni Jesus, ug naningkamot sa pagpatay kaniya, kay siya naghimo niining mga butang atol sa adlaw nga igpapahulay.

17 Apan si Jesus mitubag kanila, Ang akong Amahan nagabuhat hangtud karon, ug ako nagbuhat.

18 Busa ang mga Judeo labi pang naningkamot sa pagpatay kaniya, tungod kay dili lamang nga siya nakalapas sa adlaw nga igpapahulay, apan miingon usab nga ang Dios iyang Amahan, nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga katumbas sa Dios.

19 Unya mitubag si Jesus ug miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako nagaingon nganha kaninyo, Ang Anak walay mahimo sa iyang kaugalingon, apan unsa ang iyang nakita nga gibuhat sa Amahan: kay ang bisan unsang mga butang nga iyang ginabadlong, sa samang paagi kini usab ang ginabadlong sa Anak.

20 Kay ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug nagapakita kaniya sa tanang mga butang nga gibuhat sa iyang kaugalingon: ug siya mopakita kaniya og labi pang dagku nga mga buhat kay niini, aron kamo matingala.

21 Kay maingon nga ang Amahan nagapabangon sa mga patay, ug nagabuhi kanila; bisan sa ingon ang Anak magabuhi sa kang kinsa nga buot niya.

22 Kay ang Amahan wala nagahukom sa tawo, apan nagtugyansa tanang paghukom ngadto sa Anak:

23 Aron ang tanang tawo magpasidungog gayud sa Anak, bisan ingon nga sila nagpasidungog sa Amahan. Siya nga wala nagapasidungog sa Anak wala nagapasidungog sa Amahan nga mao ang nagpadala kaniya.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagapaminaw sa akong pulong, ug nagatoo kaniya nga mipadala kanako, adunay kinabuhing walay kataposan, ug dili moadto sa pagka hinukman sa silot; apan miagi na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

25 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang takna nagaabot, ug karon mao na, sa diha nga ang mga patay makadungog

sa tingog sa Anak sa Dios: ug sila nga makadungog mabuhi.

26 Kay maingon nga ang Amahan adunay kinabuhi diha sa iyang kaugalingon; busa siya mihatag ngadto sa Anak sa pagbaton og kinabuhi diha sa iyang kaugalingon;

27 Ug naghatag usab kaniya sa ka-gahum sa pagpahamtang og hukom, tungod kay siya ang Anak sa tawo.

28 Ayaw katingala niini: kay ang takna nagaabot, nga sa diin ang tanan nga anaa sa mga lubong makadungog sa iyang tingog,

29 Ug manggawas; sila nga nakabuhat og maayo, ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi; ug sila nga nakabuhat og dautan, ngadto sa pagkabanhaw sa pagkahinukman sa silot.

30 Ako sa akong kaugalingon dili makahimo og bisan unsa: sumala sa akong nadungog, ako naghukom: ug ang akong paghukom matarung; tungod kay ako wala mangita sa akong kaugalingon nga pagbuot, apan ang pagbuot sa Amahan nga nagpadala kanako.

31 Kon ako magdala og pagpamatuod mahitungod sa akong kaugalingon, ang akong pagpamatuod dili tinoud.

32 Adunay lain nga nagadala sa pagpamatuod mahitungod kanako; ug ako nahibalo nga ang pagpamatuod nga iyang gipamatuod mahitungod kanako tinoud.

33 Kamo nagpadala ngadto ni Juan, ug siya nagpamatuod mahitungod sa kamatuoran.

34 Apan ako wala magdawat og pagpamatuod nga gikan sa tawo: apan kining mga butanga akong gisulti, aron nga kamo unta mangaluwas.

35 Siya usa ka nagasiga ug nagadan-ag nga kahayag: ug kamo buot sa usa ka panahon nga maglipay diha sa iyang kahayag.

36 Apan ako adunay labi pang daku nga saksi kay kang Juan: kay ang mga buhat nga gihatag sa Amahan ngari kanako aron taposon, ang maong mga buhat nga akong gihimo, nagpamatuod

mahitungod kanako, nga ang Amahan nagpadala kanako.

37 Ug ang Amahan sa iyang kaugalingon, nga nagpadala kanako, nakapamatuod mahitungod kanako. Kamo wala nakadungog sa iyang tingog sa bisan unsa nga panahon, ni nakakita sa iyang panagway.

38 Ug kamo wala magbaton sa iyang pulong nga nagapabilin diha kaninyo: kay kinsa ang iyang gipadala, kaniya kamo wala motoo.

39 Susiha ang mga kasulatan; kay diha kanila kamo naghunahuna nga kamo adunay kinabuhing dayon: ug sila mao sila ang nagpamatuod mahitungod kanako.

40 Ug kamo dili moari kanako, aron kamo unta makabaton og kinabuhi.

41 Ako dili modawat og pasidungog gikan sa mga tawo.

42 Apan ako nahibalo kaninyo, nga kamo wala nagbaton sa gugma sa Dios diha kaninyo.

43 Ako mianhi sa ngalan sa akong Amahan, ug kamo wala magdawat kanako: kon lain ang moanhi sa iyang kaugalingong ngalan, kaniya kamo modawat.

44 Unsaon man ninyo pagtoo, nga nagdawat og pasidungog sa usa ug usa, ug wala mangita sa pasidungog nga nagagikan sa Dios lamang?

45 Ayaw paghunahuna nga ako magsumbong kaninyo ngadto sa Amahan: anaay usa nga nagasumbong kaninyo, bisan si Moses, sa kang kinsa kamo nagsalig.

46 Kay kon kamo nagtoo pa ni Moses, kamo unta nagtoo kanako: kay siya nagsulat mahitungod kanako.

47 Apan kon kamo wala motoo sa iyang mga sinulat, unsaon ninyo sa pagtoo sa akong mga pulong?

KAPITULO 6

HUMAN niining mga butanga si Jesus mitabok sa dagat sa Galilea, nga mao ang dagat sa Tiberias.

JUAN 6:2

2 Ug usa ka dakung panon misunod kaniya, tungod kay sila nakakita sa iyang mga milagro nga iyang gihimo nganha kanila nga mga masakiton.

3 Ug si Jesus mitungas ngadto sa usa ka bukid, ug didto siya milingkod uban sa iyang mga tinun-an.

4 Ug ang pagsaylo, usa ka pista sa mga Judeo, duol na.

5 Unya sa diha nga si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug nakakita sa usa ka dakung panon nga nagpadulong ngadto kaniya, siya nagaingon ngadto ni Felipe, Asa kita mopalit ug tinapay, aron kini sila makakaon?

6 Ug kini giingon niya aron sa pag-sulay kaniya: kay siya sa iyang kaugalingon nahibalo na unsa ang iyang buhaton.

7 Si Felipe mitubag kaniya, Ang duha ka gatos ka denario nga bili sa tinapay dili paigo alang kanila, aron ang matag usa kanila makakaon og diyotay.

8 Usa sa iyang mga tinun-an, si Andreo, igsoon ni Simon Pedro, nagaingon ngadto kaniya,

9 May usa ka batan-on nga lalaki dinhi, nga adunay lima ka tinapay nga sebada, ug duha ka gagmay nga isda: apan unsa man kini sila diha sa hilabihan kadaghan?

10 Ug si Jesus miingon, Palingkora ang mga tawo. Karon dihay daghang sagbot sa dapit. Busa ang mga lalaki milingkod, sa kadaghanon nga mga lima ka libo.

11 Ug si Jesus mikuha sa mga tinapay; ug sa diha nga siya nakahatag og mga pasalamat, siya miapod-apod ngadto sa mga tinun-an, ug ang mga tinun-an ngadto kanila nga nanaglingkod; og sa samang paagi ang mga isda sumala sa ilang gusto.

12 Sa diha nga sila nangabusog, siya miingon ngadto sa iyang mga tinun-an, Tigoma ang mga tipik nga nahibilin, aron walay mausik.

13 Busa sila mitigom kanila pagtingob, ug mipuno sa napulo ug duha ka basket sa mga tipik sa lima ka sebada

nga tinapay, nga nahibilin nga sobra nila nga nakakaon.

14 Unya kadtong mga tawo, sa diha nga sila nakakita sa milagro nga gihimo ni Jesus, miingon, Kini sa pagkatinuod mao kanang profeta nga kinahanglang moabot sa kalibutan.

15 Busa sa diha nga si Jesus nakamatikod nga sila moanha ug modakop kaniya, sa paghimo kaniya nga usa ka hari, siya migikan pag-usab ngadto sa usa ka bukid nga nag-inusara.

16 Ug karon sa diha nga ang kagabhi-on miabot na, ang iyang mga tinun-an milugsong ngadto sa dagat,

17 Ug misulod ngadto sa usa ka sakayan, ug mitabok sa dagat padulong sa Capernaum. Ug kini karon mangitngit na, ug si Jesus wala moabot ngadto kanila.

18 Ug ang dagat midaku tungod sa kusog nga hangin nga mihuros.

19 Unya sa diha nga sila nakalawig na og mga kaluhaan ug lima o katloan ka estadyon, sila nakakita ni Jesus nga nagalakaw sa dagat, ug nagakaduol ngadto sa sakayan: ug sila nangalisang.

20 Apan siya nagaingon ngadto kani-la, Ako kini; ayaw kalisang.

21 Unya sila sa kinabubut-on midawat kaniya ngadto sa sakayan: ug dihadiha ang sakayan nahiadto sa yuta bisan asa sila miadto.

22 Sa sunod nga adlaw, sa diha nga ang katawhan nga nanagtindog sa pikas nga daplin sa dagat nakakita nga walay laing sakayan didto, gawas sa usa diin didto ang iyang mga tinun-an misulod, ug nga si Jesus wala mokuyog sa iyang mga tinun-an ngadto sa sakayan, apan nga ang iyang mga tinun-an nanglakaw na nga sila lang;

23 (Hinunon adunay nangabot nga laing mga sakayan gikan sa Tiberias duol ngadto sa dapit diin sila nangaon sa tinapay, human nga ang Ginoo nakahatag og mga pasalamat:)

24 Busa sa diha nga ang katawhan nakakita nga si Jesus wala didto, ni ang iyang mga tinun-an, sila usab nanakayan,

ug miabot sa Capernaum, nga nangita ni Jesus.

25 Ug sa diha nga sila nakakaplag na kaniya didto sa pikas nga daplin sa dagat, sila miingon ngadto kaniya, Rabbi, kanus-a ka nahiabot dinhi?

26 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Kamo nangita kanako, dili tungod kay kamo nakakita sa mga milagro, apan tungod kay kamo nangaon sa mga tinapay, ug nagabusog.

27 Ayaw paghago alang sa kalan-on nga mawagtang ra, apan alang nianang kalan-on nga magalungtad ngadto sa kinabuhing walay kataposan, nga ihatag sa Anak sa tawo nganha kaninyo: kay kaniya ang Dios nga Amahan nagselyo.

28 Unya miingon sila ngadto kaniya, Unsa ang among pagabuhaton, aron kami makabuhat sa mga buhat sa Dios?

29 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Kini mao ang buhat sa Dios, nga kamo mooto diha kaniya kinsa iyang gipadala.

30 Busa sila miingon ngadto kaniya, Nan unsa nga ilhanan nga igapakita mo, aron kami makakita, ug mooto kaniyo? Unsa ang imong gibuhat?

31 Ang among mga amahan nangaon og mana didto sa kamingawan; sumala sa nahisulat, Siya mihatag kanila og tinapay gikan sa langit aron kaonon.

32 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Si Moses wala mihatag kaninyo nianang tinapay nga gikan sa langit; apan ang akong Amahan nagahatag kaninyo sa matuod nga tinapay gikan sa langit.

33 Kay ang tinapay sa Dios mao siya nga nanaug gikan sa langit, ug nagahatag og kinabuhi ngadto sa kalibutan.

34 Unya miingon sila ngadto kaniya, Ginoo, sa kanunay ihatag kanamo kini nga tinapay.

35 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Ako mao ang tinapay sa kinabuhi: siya

nga nagaari kanako dili na gayud pagagutomon; ug siya nga nagatoo kanako dili na gayud pagauhawon.

36 Apan ako miingon nganha kaninyo, Nga kamo usab nakakita na kanako, ug wala nagtoo.

37 Ang tanan nga sa Amahan ginahatag kanako moari kanako; ug siya nga nagaari kanako ako sa bisan unsa nga paagi dili isalikway.

38 Kay ako nanaug gikan sa langit, dili sa paghimo sa akong kaugalingong kabubut-on, apan sa kabubut-on niya nga nagpadala kanako.

39 Ug kini mao ang kabubut-on sa Amahan nga nagpadala kanako, nga sa tanan nga iyang gihatag kanako ako dili gayud mawad-an, apan mobuhi gayud niini pag-usab sa kataposang adlaw.

40 Ug mao kini ang kabubut-on niya nga nagpadala kanako, nga ang matag usa nga nagatan-aw sa Anak, ug nagatoo kaniya, makaangkon sa kinabuhing walay kataposan: ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

41 Unya ang mga Judeo nagbagulbol kaniya, tungod kay siya miingon, Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit.

42 Ug sila miingon, Dili ba kini si Jesus, ang anak ni Jose, kang kansang amahan ug inahan atong nailhan? nan naunsa man nga siya nagaingon, Ako nanaug gikan sa langit?

43 Busa si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ayaw pagbagulbol diha sa inyong mga kaugalingon.

44 Walay tawo nga makaduol kanako, gawas kon ang Amahan nga nagpadala kanako magadani kaniya: ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

45 Kini nahisulat diha sa mga profeta, Ug silang tanan pagatudloan sa Dios. Busa ang matag tawo nga nakadungog, ug nakakat-on sa Amahan, nagaduol ngari kanako.

46 Dili nga adunay tawo nga nakakita sa Amahan, gawas kaniya nga iya sa Dios, siya nakakita sa Amahan.

47 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagatoo kanako adunay kinabuhing walay kataposan.

48 Ako mao kanang tinapay sa kinabuhi.

49 Ang inyong mga amahan nanganon og mana didto sa kamingawan, ug nangamatay.

50 Kini ang tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo makakaon niini, ug dili mamatay.

51 Ako mao ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit: kon si bisan kinsa nga tawo mokaon niini nga tinapay, siya mabuhi sa kahangturan: ug ang tinapay nga akong ihatag mao ang akong unod, nga akong ihatag alang sa kinabuhi sa kalibutan.

52 Busa ang mga Judeo nanaglalis diha sa ilang kaugalingon, nga nagingon, Unsaon niining tawhana sa paghatag kanato sa iyang unod aron sa pagkaon?

53 Unya si Jesus miingon ngadto kani-la, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Gawas kon kamo mokaon sa unod sa Anak sa tawo, ug moinom sa iyang dugo, kamo walay kinabuhi diha kaninyo.

54 Bisan kinsa nga nagakaon sa akong unod, ug nagainom sa akong dugo, may kinabuhing dayon; ug ako mobanhaw kaniya sa kataposang adlaw.

55 Kay ang akong unod tinoud nga kalan-on, ug ang akong dugo tinoud nga ilimnon.

56 Siya nga nagakaon sa akong unod, ug nagainom sa akong dugo, nagapuyo dinhi kanako, ug ako diha kaniya.

57 Ingon nga ang buhing Amahan mipadala kanako, ug ako nagkinabuhi pinaagi sa Amahan: busa siya nga nagakaon kanako, bisan siya mabuhi pinaagi kanako.

58 Kini mao kanang tinapay nga mikanaug gikan sa langit: dili sama sa inyong mga amahan nga mikaon og mana, ug mga patay na: siya nga

nagakaon niini nga tinapay mabuhi sa kahangturan.

59 Kining mga butanga gisulti niya diha sa sinagoga, samtang siya nagtudlo didto sa Capernaum.

60 Busa daghan sa iyang mga tinun-an, sa diha nga sila nakadungog niini, miingon, Kini usa ka malisod nga panultihon; kinsa ang makapaminaw niini?

61 Sa diha nga si Jesus nakahibalo diha sa iyang kaugalingon nga ang iyang mga tinun-an nagbagulbol niini, siya miingon ngadto kanila, Kini nakapasilo ba kaninyo?

62 Unsa ug kon kamo makakita sa Anak sa tawo nga mosaka sa itaas diin siya didto kaniadto?

63 Ang espiritu mao ang nagabuhi; ang unod walay kapuslanan: ang mga pulong nga akong gisulti nganha kaninyo, sila espiritu, ug sila kinabuhi.

64 Apan adunay pipila kaninyo nga wala nagtoo. Kay si Jesus nahibalo gikan sa sinugdan kinsa sila nga wala mitoo, ug kinsa ang magbudhi kaniya.

65 Ug siya miingon, Busa miingon ako nganha kaninyo, nga walay tawo nga makaduol ngari kanako, gawas kon kini gihatag ngadto kaniya sa akong Amahan.

66 Gikan nianang panahona daghan sa iyang mga tinun-an ang mibiya, ug wala na manglakaw uban kaniya.

67 Unya miingon si Jesus ngadto sa napulo ug duha, Mobyia ba usab kamo?

68 Unya si Simon Pedro mitubag kaniya, Ginoo, sa kang kinsa kami moadto? ikaw ang may mga pulong sa kinabuhing dayon.

69 Ug kami nagtoo ug nakasiguro nga ikaw mao kanang Cristo, ang Anak sa buhi nga Dios.

70 Si Jesus mitubag kanila, Wala ba ako nagpili kaninyong napulo ug duha, ug ang usa kaninyo usa ka yawa?

71 Siya misulti mahitungod ni Judas Iscariote ang anak ni Simon: kay kini siya mao ang magbudhi kaniya, ingon nga usa sa napulo ug duha.

KAPITULO 7

HUMAN niining mga butanga si Jesus milakaw sa Galilea: kay siya dili na molakaw sulod sa kaJudeohan, kay ang mga Judeo naningkamot sa pagpatay kaniya.

2 Karon ang pista sa mga tabernakulo sa mga Judeo duol na.

3 Busa ang iyang mga igsoon miingon ngadto kaniya, Pahawa dinhi, ug adto sa Judea, aron ang imong mga tinun-an usab makakita sa mga buhat nga imong ginahimo.

4 Kay walay tawo nga nagabuhat sa bisan unsang butang sa tago, ug siya sa iyang kaugalingon nagapaningkamot nga mahibaloan sa dayag. Kon ikaw naghimo niining mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon ngadto sa kalibutan.

5 Kay bisan ang iyang mga igsoon wala nagtoo kaniya.

6 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Ang akong panahon wala pa moabot: apan ang inyong panahon kanunay nga andam.

7 Ang kalibutan dili makadumot kaninyo; apan kini nagadumot kanako, tungod kay ako nagpamatuod mahitungod niini, nga ang mga buhat niini dautan.

8 Panungas kamo ngadto niini nga pista: Ako dili pa motungas ngadto niini nga pista; kay ang akong panahon wala pa hingpit nga moabot.

9 Sa diha nga siya nakaingon niining mga pulonga ngadto kanila, siya nagpabilin gihapon sa Galilea.

10 Apan sa diha nga ang iyang mga igsoon nanungas na, unya mitungas usab siya ngadto sa pista, dili sa dayag, apan ingon nga diha sa tago.

11 Unya ang mga Judeo nangita kaniya diha sa pista, ug miingon, Hain siya?

12 Ug dihay daghang mga pagbagulbol diha sa katawhan mahitungod kaniya: kay ang pipila miingon, Siya usa ka maayo nga tawo: ang uban

miingon, Dili; apan siya nagalimbong sa katawhan.

13 Bisan pa niana walay tawo nga dayag nga misulti mahitungod kaniya tungod sa kahadlok sa mga Judeo.

14 Karon sa hapit na ang tungatunga sa pista si Jesus mitungas ngadto sa templo, ug nagtudlo.

15 Ug ang mga Judeo natingala, nga nagaingon, Giunsa niining tawhana pagkahibalo og mga sulat, nga wala gayud nakakat-on?

16 Si Jesus mitubag kanila, ug miingon, Ang akong pagtulon-an dili ako, apan kaniya nga nagpadala kanako.

17 Kon si bisan kinsa nga tawo nga mohimo sa iyang kabubut-on, siya mahibalo sa pagtulon-an, kon kini iya ba sa Dios, o kon ako nagsulti ba sa akong kaugalingon.

18 Siya nga nagasulti sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingong himaya: apan siya nga nagapangita sa himaya niya nga nagpadala kaniya, mao ang tinoud, ug walay pagkadili matarung nga anaa kaniya.

19 Dili ba si Moses naghatag kaninyo sa balaod, ug bisan pa walay usa kaninyo nga nagabantay sa balaod? Nganong kamo nangita og paagi sa pagpatay kanako?

20 Ang katawhan mitubag ug miingon, Ikaw adunay usa ka yawa: kinsa ba ang nagapangita og paagi sa pagpatay kanimo?

21 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako nakahimo og usa ka buhat, ug kamong tanan natingala.

22 Busa si Moses naghatag nganha kaninyo sa pagtuli; (dili tungod nga kini iya ni Moses, apan sa mga amahan;) ug kamo sa adlaw nga igpapahulay nagtuli sa usa ka tawo.

23 Kon ang usa ka tawo sa adlaw nga igpapahulay nagdawat sa pagtuli, aron ang kasugaoan ni Moses dili malapas; mangasuko ba kamo kanako, tungod kay akong gihimo ang usa ka tawo nga hingpit nga maayo atol sa adlaw nga igpapahulay?

24 Ayaw paghukom sumala sa panagway, apan paghukom sa matarung nga paghukom.

25 Unya miingon ang uban kanila nga taga-Jerusalem, Dili ba kini mao siya, kinsa ilang gipangita aron patyon?

26 Apan, tan-awa, siya nagasulti nga maisogon, ug sila walay gisulti ngadto kaniya. Nahibalo ba gayud ang mga punoan nga kini mao gayud ang Cristo?

27 Hinuon kita nahibalo niining tawhana diin gikan siya: apan kon ang Cristo moabot, walay tawong mahibalo diin siya gikan.

28 Unya misinggit si Jesus didto sa templo samtang siya nagtudlo, nga nagaingon, Kamong tanan nakaila kanako, ug kamo nahibalo diin ako gikan: ug ako wala moanhi sa akong kaugalingon, apan siya nga nagpadala kanako mao ang tinoud, kang kinsa kamo wala makaila.

29 Apan ako nakaila kaniya: kay ako gikan kaniya, ug siya ang nagpadala kanako.

30 Unya sila naningkamot sa pagdakop kaniya: apan walay tawo nga midakop kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa man moabot.

31 Ug daghan sa mga tawo mitoo diha kaniya, ug miingon, Kon ang Cristo moabot, siya ba magahimo og mas daghan pa nga mga milagro kay sa niini nga gihimo niining tawhana?

32 Ang mga Fariseo nakadungog nga ang katawhan nagbagulbol sa maong mga butang mahitungod kaniya; ug ang mga Fariseo ug ang punoang mga pari nagpadala sa mga opisyal aron pagdakop kaniya.

33 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Sa hamubong panahon ako uban pa kaninyo, ug unya ako moadto kaniya nga nagpadala kanako.

34 Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug hain ako, didto kamo dili makaadto.

35 Unya miingon ang mga Judeo diha sa ilang mga kaugalingon, Asa siya moadto, nga kita dili makakaplag kaniya?

Buot ba siya moadto ngadto sa mga nagkatibulaag taliwala sa mga Hentil, ug magtudlo sa mga Hentil?

36 Unsa nga matang sa panultihon kini nga iyang giingon, Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug hain ako, didto kamo dili makaadto?

37 Sa kataposang adlaw, nianang dakung adlaw sa pista, si Jesus mitindog ug misinggit, nga nagaingon, Kon adunay tawong giuhaw, paanhia siya kanako, ug moinom.

38 Siya nga nagatoo kanako, sama sa giingon sa kasulatan, gikan sa iyang tiyan magabaha ang mga suba sa buhing tubig.

39 (Apan kini gisulti niya mahitungod sa Espiritu, nga pagadawaton nila nga motoo kaniya: kay ang Balaang Espiritu wala pa gikahatag; tungod kay si Jesus wala pa himayaa.)

40 Busa daghan sa mga katawhan, sa diha nga sila nakadungog niini nga panultihon, miingon, Sa pagkatinuod kini mao ang Profeta.

41 Unya uban miingon, Kini mao ang Cristo. Apan ang uban miingon, Magagikan ba ang Cristo sa Galilea?

42 Wala ba miingon ang kasulatan, Nga ang Cristo magagikan sa kaliwat ni David, ug gikan sa lungsod sa Betlehem, diin didto si David?

43 Busa dihay pagkabahin taliwala sa katawhan tungod kaniya.

44 Ug ang pipila kanila modakop unta kaniya; apan walay tawo nga midapat sa mga kamot ngadto kaniya.

45 Unya nanuol ang mga opisyal ngadto sa punoang mga pari ug mga Fariseo; ug sila miingon ngadto kanila, Ngano nga wala kamo makadala kaniya?

46 Ang mga opisyal mitubag, Walay tawo nga nakasulti sama niining tawhana.

47 Unya mitubag kanila ang mga Fariseo, Kamo ba usab nalimbongan?

48 Aduna ba sa mga punoan o sa mga Fariseo nga mitoo kaniya?

49 Apan kini nga katawhan kinsa wala mahibalo sa balaod nga tinunglo.

50 Si Nicodemo nagaingon ngadto kanila, (siya nga miadto ni Jesus sa kagabhion, ingon nga usa kanila.)

51 Ang ato bang balaod maghukom ni bisan kinsang tawo, sa wala pa kini makapaminaw kaniya, ug mahibalo unsa ang iyang ginabadlong?

52 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba usab taga-Galilea? Su-siha, ug tan-awa: kay gikan sa Galilea walay motungha nga profeta.

53 Ug ang matag-usa ka tawo mipauli ngadto sa iyang kaugalingong balay.

KAPITULO 8

SI Jesus miadto sa bukid sa mga Solivo.

2 Ug sayo sa buntag siya misulod pag-usab ngadto sa templo, ug ang tanang katawhan miduol kaniya; ug siya milingkod, ug nagtudlo kanila.

3 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo midala ngadto kaniya sa usa ka babaye nga nasakpan diha sa pagpanapaw; ug sa diha nga sila nakapahimutang kaniya diha sa taliwala,

4 Sila nagaingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kini nga babaye nasakpan diha sa pagpanapaw, diha gayud sa pagbuhat.

5 Karon si Moses diha sa balaod misugo kanato, nga ang ingon kinahanglan gayud pagabatohon: apan unsa ang ikasulti nimo?

6 Kini ilang giingon, nga nagatintal kaniya, aron sila adunay ikasumbong batok kaniya. Apan si Jesus miduko, ug pinaagi sa iyang tudlo misulat ngadto sa yuta, sama nga siya wala makadungog kanila.

7 Busa sa diha nga sila mipadayon sa pagpangutana kaniya, siya mitindog, ug miingon ngadto kanila, Siya nga walay sala diha kaninyo, paunaha siya paglabay og bato ngadto kaniya.

8 Ug miduko siya pag-usab, ug misulat sa yuta.

9 Ug sila nga nakadungog niini, ingon nga gipamatud-an nga sad-an sa

ilang kaugalingong konsensya, nagtag-sa-tagsa sa paggawas, nga nagasugod sa labing tigulang, bisan ngadto sa kinaulahan: ug si Jesus nahibilin nga nag-inusara, ug ang babaye nga nagatindog diha sa tunga.

10 Sa diha nga si Jesus nakatindog na, ug walay nakita gawas sa babaye, siya miingon ngadto kaniya, babaye, hain na kadtong imong mga magsusumbong? wala bay tawo nga mihukom sa silot kanimo?

11 Siya miingon, Walay tawo, Ginoo. Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, Dili usab ako maghukom sa silot kanimo: lakaw, ug ayaw na pagpakasala.

12 Unya si Jesus misulti pag-usab ngadto kanila, nga nagaingon, Ako mao ang kahayag sa kalibutan: siya nga nagasunod kanako dili maglakaw diha sa kangitngit, apan makabaton sa kahayag sa kinabuhi.

13 Busa ang mga Fariseo miingon ngadto kaniya, Ikaw nagapamatuod sa imong kaugalingon; ang imong pagpamatuod dili tinoud.

14 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Bisan nga ako nagpamatuod sa akong kaugalingon, sa gihapon ang akong pagpamatuod tinoud: kay ako nahibalo diin ako gikan, ug asa ako moadto; apan kamo dili makasulti diin ako gikan, ug asa ako moadto.

15 Kamo naghukom sumala sa unod; Ako wala maghukom og tawo.

16 Ug bisan pa kon ako maghukom, ang akong paghukom tinoud: kay ako wala mag-inusara, apan ako ug ang Amahan nga nagpadala kanako.

17 Kini usab nahisulat sa inyong balaod, nga ang pagpamatuod sa duha ka tawo tinoud.

18 Ako usa nga nagpamatuod sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga mipadala kanako nagapamatuod mahitungod kanako.

19 Unya miingon sila ngadto kaniya, Hain man ang imong Amahan? Si Jesus mitubag, Kamo wala makaila kanako,

ni sa akong Amahan: Kon kamo nakaila pa kanako, kamo usab makaila gayud sa akong Amahan.

20 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus didto sa panudlanan sa salapi, samtang siya nagtudlo didto sa templo: ug walay tawo nga midakop kaniya; kay ang iyang takna wala pa moabot.

21 Unya miingon si Jesus pag-usab ngadto kanila, Ako moadto sa akong dalan, ug kamo mangita kanako, ug mangamatay diha sa inyong mga sala: asa ako paingon, kamo dili makaadto.

22 Unya miingon ang mga Judeo, Patyon ba niya ang iyang kaugalingon? tungod kay siya nagaingon, Asa ako moadto, kamo dili makaadto.

23 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo gikan sa ubos; Ako gikan sa itaas: kamo iya niining kalibutana; Ako dili iya niining kalibutana.

24 Busa ako miingon nganha kaninyo, nga kamo mangamatay diha sa inyong mga sala: kay kon kamo dili motoo nga ako mao siya, kamo mangamatay diha sa inyong mga sala.

25 Unya miingon sila ngadto kaniya, Kinsa ka man? Ug si Jesus nagaingon ngadto kanila, Bisan sama sa akong gisulti nganha kaninyo sukad sa sinugdanan.

26 Ako adunay daghang mga butang nga ikasulti ug ikahukom mahitungod kaninyo: apan siya nga nagpadala kanako tinoud; ug ako magsulti ngadto sa kalibutan niadtong mga butang nga akong nadungog gikan kaniya.

27 Sila wala makasabot nga siya misulti ngadto kanila mahitungod sa Amahan.

28 Unya miingon si Jesus ngadto kanila, Sa diha nga kamo makaisa na sa Anak sa tawo, makaila na unya kamo nga ako mao siya, ug nga ako walay gihimo sa akong kaugalingon; apan ingon nga ang akong Amahan nagtudlo kanako, ako nagsulti niining mga butanga.

29 Ug siya nga mipadala kanako uban kanako: ang Amahan wala magbiya

kanako nga nag-inusara; kay ako naga-buhat kanunay niadtong mga butang nga makapahimuot kaniya.

30 Samtang siya misulti niining mga pulonga, daghan ang mitoo kaniya.

31 Unya miingon si Jesus niadtong mga Judeo nga mitoo kaniya, Kon kamo magpadayon diha sa akong pulong, nan kamo akong mga tinun-an gayud;

32 Ug kamo mahibalo sa kamatuoran, ug ang kamatuoran mohimo kaninyo nga gawasnon.

33 Sila mitubag kaniya, Kami mga kaliwat ni Abraham, ug wala gayud maulipon ngadto ni bisan kinsang tawo: naunsa nga nagaingon ka, Kamo mahimong gawasnon?

34 Si Jesus mitubag kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako nagaingon nganha kaninyo, Si bisan kinsa nga nagabuhat og sala mao ang sulugoon sa sala.

35 Ug ang sulugoon dili magapabilin diha sa balay sa kahangturan: apan ang Anak nagapabilin sa kahangturan.

36 Busa kon ang Anak mohimo kaninyo nga gawasnon, kamo mahimong gawasnon gayud.

37 Ako nahibalo nga kamo mga kaliwat ni Abraham; apan kamo naningkamot sa pagpatay kanako, tungod kay ang akong pulong walay luna diha kaninyo.

38 Ako nagsulti sa akong nakit-an uban sa akong Amahan: ug kamo nagabuhat sa inyong nakit-an uban sa inyong amahan.

39 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, si Abraham mao ang among amahan. Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Kon kamo mga anak pa ni Abraham, kamo maghimo sa mga buhat ni Abraham.

40 Apan karon kamo naningkamot sa pagpatay kanako, usa ka tawo nga nakasulti kaninyo sa kamatuoran, nga akong nadungog gikan sa Dios: kini wala buhata ni Abraham.

41 Kamo nagahimo sa mga buhat sa inyong amahan. Unya miingon sila

ngadto kaniya, Kami wala ipanganak sa pagpakighilawas; kami adunay usa ka amahan, bisan ang Dios.

42 Si Jesus miingon ngadto kanila, Kon ang Dios mao pa ang inyong Amahan, kamo unta mahigugma kanako: kay ako nagagikan ug mianhi gikan sa Dios; wala ako moanhi sa akong kaugalingon, apan siya ang mipadala kanako.

43 Ngano nga dili man kamo makasabot sa akong sinultihan? kana tungod kay kamo dili makadungog sa akong pulong.

44 Kamo iya sa inyong amahan nga mao ang yawa, ug ang mga pangibog sa inyong amahan inyong pagabuhaton. Siya usa ka mamumuno sukad sa sinugdan, ug wala nagpuyo sa kamatuoran, tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa diha nga siya nagasulti og bakak, siya nagasulti sa iyang kaugalingon: kay siya bakakon, ug ang amahan niini.

45 Ug tungod kay ako nagsulti kaninyo sa kamatuoran, kamo wala nagtoo kanako.

46 Kinsa ba kaninyo ang nagapamatuod nga ako may sala? Ug kon ako magsulti sa kamatuoran, nganong wala kamo nagtoo kanako?

47 Siya nga iya sa Dios nagapaminaw sa mga pulong sa Dios: busa kamo dili maminaw kanila, tungod kay kamo dili iya sa Dios.

48 Unya mitubag ang mga Judeo, ug miingon ngadto kaniya, Dili ba maayo namong pagkasulti nga ikaw usa ka Samarianhon, ug adunay yawa?

49 Si Jesus mitubag, Ako walay yawa; apan ako nagpasidungog sa akong Amahan, ug kamo nagpakaulaw kanako.

50 Ug ako wala mangita sa akong kaugalingong himaya: adunay usa nga nagapangita ug nagahukom.

51 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Kon ang usa ka tawo magbantay sa akong panultihon, siya dili gayud makakita og kamatayon.

52 Unya miingon ang mga Judeo ngadto kaniya, Karon kami nahibalo nga ikaw adunay yawa. Si Abraham patay na, ug ang mga profeta; ug ikaw nagaingon, Kon ang usa ka tawo magbantay sa akong panultihon, siya dili gayud makatilaw sa kamatayon.

53 Mas daku ka pa ba kay sa among amahan nga si Abraham, nga patay na? ug sa mga profeta nga patay na: kinsa ba ang gihimo nimo sa imong kaugalingon?

54 Si Jesus mitubag, Kon ako magpasidungog sa akong kaugalingon, ang akong pasidungog walay bili: ang akong Amahan mao ang nagapasidungog kanako; sa kang kinsa kamo nagaingon, nga siya inyong Dios:

55 Bisan pa niana kamo wala makaila kaniya; apan ako nakaila kaniya: ug kon ako moingon, Ako wala makaila kaniya, ako mahimong usa ka bakakon sama kaninyo: apan ako nakaila kaniya, ug nagbantay sa iyang panultihon.

56 Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay sa pagtan-aw sa akong adlaw: ug siya nakakita niini, ug nagmaya.

57 Unya ang mga Judeo miingon ngadto kaniya, Ikaw wala pa sa kalim-an ka tuig ang kagulangon, ug nakakita ka na ni Abraham?

58 Si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Sa wala pa si Abraham, ako mao.

59 Unya mipunit sila ug mga bato aron ilabay ngadto kaniya: apan gitago ni Jesus ang iyang kaugalingon, ug migawas gikan sa templo, nga nagaagi sa ilang taliwala, ug sa ingon miagi.

KAPITULO 9

UG samtang si Jesus miagi, siya nakakita og usa ka tawo nga buta sukad sa iyang pagkahimugso.

2 Ug ang iyang mga tinun-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kinsa ba ang nakasala, kining tawhana, o ang iyang mga ginikanan, nga siya gianak man nga buta?

3 Si Jesus mitubag, Dili kining tawhana ang nakasala, ni ang iyang mga ginikanan: apan aron ang mga buhat sa Dios mahimong mapadayag diha kaniya.

4 Ako kinahanglan nga magbuhat sa mga buluhaton niya nga nagpadala kanako, samtang kini adlaw pa: ang kagabhion nagaabot, sa diha nga walay tawo nga makabuhat.

5 Samtang ania ako sa kalibutan, ako mao ang kahayag sa kalibutan.

6 Sa diha nga siya nakapamulong na sa ingon, siya miluwa sa yuta, ug mihi-mo og lapok ginamit ang laway, ug siya midihog sa mga mata sa tawo nga buta pinaagi sa lapok,

7 Ug miingon ngadto kaniya, Adto, panghulam-os didto sa lim-aw sa Siloam, (nga sa paghubad, Pinadala.) Busa siya miadto sa iyang padulngan, ug nanghulam-os, ug mibalik nga nakakita.

8 Busa ang mga silingan, ug sila nga kaniadto nakakita kaniya nga siya buta, miingon, Dili ba kini siya kadtong naglingkod ug nagpakilimos?

9 Ang pipila miingon, Kini mao siya: ang uban miingon, Siya sama kaniya: apan siya miingon, Ako mao siya.

10 Busa miingon sila ngadto kaniya, Giunsa ang imong mga mata pagpabuka?

11 Siya mitubag ug miingon, Ang usa ka tawo nga gihinganlan og Jesus mihimo og lapok, ug gidihogan ang akong mga mata, ug miingon ngari kanako, Adto sa lim-aw sa Siloam, ug panghulam-os: ug ako miadto ug nanghulam-os, ug ako nakadawat sa panan-aw.

12 Unya miingon sila ngadto kaniya, Hain man siya? Siya miingon, Ako wala mahibalo.

13 Sila midala ngadto sa mga Fariseo kaniya nga kaniadto buta.

14 Ug kadto adlaw nga igpapahulay sa diha nga si Jesus naghimo og lapok, ug mipabuka sa iyang mga mata.

15 Unya sa makausa pa ang mga Fariseo usab nangutana kaniya giunsa

nga siya nakadawat sa iyang panan-aw. Siya miingon ngadto kanila, Siya nagbutang og lapok nganhi sa akong mga mata, ug ako nanghulam-os, ug nakakita.

16 Busa miingon ang pipila sa mga Fariseo, Kining tawhana dili iya sa Dios, tungod kay siya wala nagabantay sa adlaw nga igpapahulay. Ang uban miingon, Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala paghimo ang ingon niana nga mga milagro? Ug dihay pagkaba-hin diha kanila.

17 Sila nag-ingon ngadto sa tawong buta pag-usab, Unsa ang ikasulti nimo mahitungod kaniya, nga siya nakapabuka man sa imong mga mata? Siya miingon, Siya usa ka profeta.

18 Apan ang mga Judeo wala mitoo mahitungod kaniya, nga siya kaniadto buta, ug nakadawat sa iyang panan-aw, hangtud sila mipatawag sa mga ginikanan niya nga nakadawat sa iyang panan-aw.

19 Ug sila nangutana kanila, nga nagaingon, Kini ba ang inyong lalaking anak, kinsa kamo nag-ingon nga gianak nga buta? nan giunsa nga siya karon makakita na?

20 Ang iyang mga ginikanan mitubag kanila ug miingon, Kami nahibalo nga kini mao ang among anak, ug nga siya gipanganak nga buta:

21 Apan sa unsa nga paagi siya karon nakakita, kami wala mahibalo; o kinsa ang nakapabuka sa iyang mga mata, kami wala nahibalo: siya husto na sa pangidaron; pangutana kaniya: siya mosulti alang sa iyang kaugalingon.

22 Kining mga pulonga gisulti sa iyang mga ginikanan, tungod kay sila nahadlok sa mga Judeo: kay ang mga Judeo nagkauyon na, nga kon adunay tawo nga mosugid nga siya mao ang Cristo, siya gayud papahawaon sa sinagoga.

23 Busa miingon ang iyang mga ginikanan, Siya husto na sa pangidaron; pangutana kaniya.

24 Unya sa makausa pa gitawag nila ang tawo nga kaniadto buta, ug miingon

ngadto kaniya, Ihatag sa Dios ang pagdayeg: kami nahibalo nga kining tawhana usa ka makasasala.

25 Siya mitubag ug miingon, Kon siya usa ba ka makasasala o dili, ako wala nahibalo: usa ka butang ang akong nahibaloan, nga, samtang kaniadto ako buta, karon ako makakita na.

26 Unya miingon sila ngadto kaniya pag-usab, Unsa ang gihimo niya nganha kanimo? giunsa niya pagpabuka ang imong mga mata?

27 Siya mitubag kanila, Ako nakasulti na kaninyo, ug kamo wala naminaw: ngano nga buot kamo maminaw niini pag-usab? buot ba ninyo usab nga mahimong iyang mga tinun-an?

28 Unya sila mitamay kaniya, ug miingon, Ikaw iyang tinun-an; apan kami mga tinun-an ni Moses.

29 Kami nahibalo nga ang Dios nakigsulti ngadto ni Moses: mahitungod niining tawhana, kami wala nahibalo diin siya gikan.

30 Ang tawo mitubag ug miingon ngadto kanila, Ngano nga ania ang usa ka katingalahan nga butang, nga kamo wala nahibalo diin siya gikan, ug bisan pa niana siya nakapabuka sa akong mga mata.

31 Karon kita nahibalo nga ang Dios wala nagapaminaw sa mga makasasala: apan kon si bisan kinsa nga tawo usa ka magsisimba sa Dios, ug nagabuhag sa iyang kabubut-on, kaniya siya nagapaminaw.

32 Sukad pa sa sinugdang sa kalibutan wala gidungog nga adunay tawo nga nakapabuka sa mga mata sa usa nga gipanganak nga buta.

33 Kon kining tawhana dili pa iya sa Dios, siya walay mahimo.

34 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw sa hingpit gipanganak diha sa kasal-anan, ug ikaw ba magtudlo kanamo? Ug sila miabog kaniya.

35 Si Jesus nakadungog nga sila miabog kaniya; ug sa diha nga siya nakakaplag kaniya, siya miingon ngadto kaniya, Ikaw ba nagtoo sa Anak sa Dios?

36 Siya mitubag ug miingon, Kinsa man siya, Ginoo, aron ako makatoo kaniya?

37 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Ikaw nakakita na kaniya, ug kini siya mao ang nakigsulti kanimo.

38 Ug siya miingon, Ginoo, ako nagatoo. Ug siya misimba kaniya.

39 Ug si Jesus miingon, Alang sa paghukom ako mianhi niini nga kalibutan, aron sila nga wala makakita unta makakita; ug aron sila nga nakakita unta mahimo nga mga buta.

40 Ug pipila sa mga Fariseo nga uban kaniya nakadungog niining mga pulo-nga, ug miingon ngadto kaniya, Kami mga buta ba usab?

41 Si Jesus miingon ngadto kanila, Kon kamo mga buta pa, kamo unta wala sala: apan karon kamo nag-ingon, Kami nakakita; busa ang inyong sala nagapabilin.

KAPITULO 10

SA pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako smag-ingon nganha kaninyo, Siya nga wala nagasulod pinaagi sa pultahan ngadto sa toril sa karnero, apan nagakatkat sa laing agianan, mao ang kawatan ug tulisan.

2 Apan siya nga nagasulod pinaagi sa pultahan mao ang magbalantay sa mga karnero.

3 Ngadto kaniya ang magbalantay sa pultahan nagaabli; ug ang mga karnero naminaw sa iyang tingog: ug siya nagatawag sa iyang kaugalingong mga karnero pinaagi sa ngalan, ug nagatultol kanila sa gawas.

4 Ug sa diha nga siya nagapagawas sa iyang kaugalingong mga karnero, siya nagaadto una kanila, ug ang mga karnero nagsunod kaniya: kay sila nakaila sa iyang tingog.

5 Ug sa usa ka langyaw sila dili mosunod, apan mokalagiw gikan kaniya: kay sila wala makaila sa tingog sa mga langyaw.

6 Kini nga sambingay gisulti ni Jesus ngadto kanila: apan sila wala nakasabot

unsa nga mga butanga sila nga iyang gisulti ngadto kanila.

7 Unya miingon si Jesus ngadto kanila pag-usab, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ako mao ang pultahan sa mga karnero.

8 Ang tanan nga mianhi una kanako mga kawatan ug mga tulisan: apan ang mga karnero wala naminaw kanila.

9 Ako mao ang pultahan: pinaagi kanako kon si bisan kinsa nga tawo mosulod, siya maluwas, ug mosulod ug mogawas, ug makakaplag sa masibsib.

10 Ang kawatan wala nagaanhi, apan aron sa pagpangawat, ug sa pagpatay, ug sa paglaglag: Ako mianhi aron sila unta makabaton og kinabuhi, ug nga sila unta makabaton niini nga mas madagayaon.

11 Ako mao ang maayong magbalantay: ang maayong magbalantay nagahatag sa iyang kinabuhi alang sa mga karnero.

12 Apan siya nga sinuholan, ug dili mao ang magbalantay, si kinsa dili tag-iyasa mga karnero, nakakita sa lobo nga nagaabot, ug nagabiya sa mga karnero, ug nagakalagiw: ug ang lobo nagadakop kanila, ug nagapatibulaag sa mga karnero.

13 Ang sinuholan nagakalagiw, tungod kay siya usa ka sinuholan, ug wala nagaatiman sa mga karnero.

14 Ako mao ang maayong magbalantay, ug nakaila sa akong mga karnero, ug nailhan sa mga ako.

15 Maingon nga ang Amahan nakaila kanako, bisan sa ingon ako nakaila sa Amahan: ug ako magatugyan sa akong kinabuhi alang sa mga karnero.

16 Ug ako adunay laing mga karnero, nga dili sakop niini nga toril: ako usab kinahanglan modala kanila, ug sila maminaw sa akong tingog; ug aduna unyay usa ka panon, ug usa ka magbalantay.

17 Busa ang akong Amahan nahigugma kanako, tungod kay ako nagtugyansa akong kinabuhi, aron ako makakuha niini pag-usab.

18 Walay tawo nga nagakuha niini gikan kanako, apan ako nagtugyanniini sa akong kaugalingon. Ako adunay gahum sa pagtugyan niini, ug ako adunay gahum sa pagkuha niini pag-usab. Kini nga sugo akong nadawat gikan sa akong Amahan.

19 Busa dihay pagkabihin pag-usab diha sa mga Judeo tungod niini nga mga panultihon.

20 Ug daghan kanila miingon, Siya adunay usa ka yawa, ug nabuang; nganong maminaw kamo kaniya?

21 Ang uban miingon, Kini dili mga pulong gikan kaniya nga adunay yawa. Makahimo ba ang usa ka yawa sa pagpabuka sa mga mata sa buta?

22 Ug kini didto sa Jerusalem sa pista sa paghalad, ug kadto tingtugnaw.

23 Ug si Jesus naglakaw diha sa templo sa portico ni Solomon.

24 Unya nanuol ang mga Judeo pali-bot kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Unsa kadugay nga ikaw magpaduhaduha kanamo? Kon ikaw mao ang Cristo, sultihi kami sa yano nga paagi.

25 Si Jesus mitubag kanila, Ako nag-sulti kaninyo, ug kamo wala mitoo: ang mga buhat nga akong gihimo diha sa ngalan sa akong Amahan, sila nagpamatuod mahitungod kanako.

26 Apan kamo wala nagtoo, tungod kay kamo dili akong mga karnero, sama sa akong gisulti nganha kaninyo.

27 Ang akong mga karnero naminaw sa akong tingog, ug ako nakaila kanila, ug sila nagsunod kanako:

28 Ug ako naghatag ngadto kanila og kinabuhing dayon; ug sila dili na gayud malaglag, ni adunay tawo nga makagaw kanila gikan sa akong kamot.

29 Ang akong Amahan, nga mihatag kanila kanako, mas daku kay sa tanan; ug walay tawo nga makahimo sa pagagaw kanila gikan sa kamot sa akong Amahan.

30 Ako ug ang akong Amahan usa.

31 Unya ang mga Judeo mipunit pag-usab og mga bato aron pagbato kaniya.

32 Si Jesus mitubag kanila, Daghang mga maayong buhat ang akong gipa-kita kaninyo gikan sa akong Amahan; tungod sa unsa niadtong mga buhata nga kamo mobato kanako?

33 Ang mga Judeo mitubag kaniya, nga nagaingon, Tungod sa maayong buhat kami dili mobato kanimo; apan tungod sa pagpasipala; ug tungod kay ikaw, ingon nga usa ka tawo, nagahimo sa imong kaugalingon nga Dios.

34 Si Jesus mitubag kanila, Wala ba kini mahisulat sa inyong balaod, Ako miingon, Kamo mga dios?

35 Kon siya mitawag kanila nga mga dios, ngadto kang kinsa ang pulong sa Dios miabot, ug ang kasulatan dili mabungkag;

36 Magsulti ba kamo kaniya, kinsa sa Amahan gibalaan, ug gipadala sa kalibutan, Ikaw nagapasipala; tungod kay ako miingon, Ako mao ang Anak sa Dios?

37 Kon ako wala naghimo sa mga buhat sa akong Amahan, ayaw ako toohi.

38 Apan kon ako naghimo, bisan nga kamo dili motoo kanako, toohi ang mga buhat: aron kamo mahibalo, ug motoo, nga ang Amahan ania kanako, ug ako anaa kaniya.

39 Busa sila naningkamot pag-usab sa pagdakop kaniya: apan siya miikyas gikan sa ilang kamot,

40 Ug nagpalayo pag-usab ngadto sa unahan sa Jordan ngadto sa dapit diin si Juan unang nagbaptismo; ug didto siya nagpabilin.

41 Ug daghang miadto ngadto kaniya, ug miingon, Si Juan walay gihimo nga milagro: apan ang tanang mga butang nga gisulti ni Juan mahitungod niining tawhana tinoud.

42 Ug daghan ang mitoo kaniya didto.

KAPITULO 11

KARON may usa ka tawo nga nagsakit, nga ginganlan og Lazaro, taga Betania, ang lungsod ni Maria ug sa iyang igsoon nga si Marta.

2 (Kini mao kadtong Maria nga midihog sa Ginoo pinaagi sa pahumot nga

haplas, ug mipahid sa iyang mga tiil pinaagi sa iyang buhok, kang kansang igsoon nga si Lazaro nagsakit.)

3 Busa ang iyang mga babayeng igsoon mipasugo ngadto kaniya, nga nagaingon, Ginoo, tan-awa, siya kinsa imong gihigugma nasakit.

4 Sa diha nga si Jesus nakadungog niana, siya miingon, Kining sakita dili ngadto sa kamatayon, apan alang sa kahimayaan sa Dios, aron ang Anak sa Dios mahimaya pinaagi niini.

5 Karon si Jesus nahigugma ni Marta, ug sa iyang babayeng igsoon, ug ni Lazaro.

6 Busa sa diha nga siya nakadungog nga siya nagsakit, siya nagpabilin og duha pa ka adlaw sa samang dapit diin didto siya.

7 Unya human niana nagaingon siya ngadto sa iyang mga tinun-an, Mangadto kita sa Judea pag-usab.

8 Ang iyang mga tinun-an nag-ingon ngadto kaniya, Magtutudlo, ang mga Judeo niining ulahi naningkamot sa pagbato kanimo; ug moadto ba ikaw didto pag-usab?

9 Si Jesus mitubag, Dili ba adunay napulo ug duha ka takna sa adlaw? Kon si bisan kinsa nga tawo maglakaw sa adlaw, siya dili mapandol, tungod kay siya nakakita sa kahayag niini nga kalibutan.

10 Apan kon ang usa ka tawo maglakaw diha sa kagabhion, siya mapandol, tungod kay walay kahayag diha kaniya.

11 Kining mga butanga gisulti niya: ug human niana siya nagaingon ngadto kanila, Ang atong higala nga si Lazaro nagakatulog; apan ako moadto, aron nga ako mopukaw kaniya gikan sa pagkatulog.

12 Unya miingon ang iyang mga tinun-an, Ginoo, kon siya natulog, siya mamaayo.

13 Apan si Jesus nagsulti mahitungod sa iyang kamatayon: apan sila naghunahuna nga siya nagsulti mahitungod sa pagpahulay diha sa pagkatulog.

14 Unya si Jesus miingon ngadto kanila sa yano nga paagi, si Lazaro patay na.

15 Ug ako nagmaya tungod ug alang kaninyo nga ako wala didto, sa tuyo nga kamo motoo; bisan pa niana mangadto kita kaniya.

16 Unya miingon si Tomas, nga gitawag og Didimo, ngadto sa iyang mga isigka tinun-an, Kita usab mangadto, aron kita mamatay uban kaniya.

17 Unya sa diha nga si Jesus miabot, siya gipahiluna sa lubnganan upat ka adlaw na.

18 Karon ang Betania haduol ngadto sa Jerusalem, mga napulo ug lima ka estadyon ang kalay-on:

19 Ug daghan sa mga Judeo miadto ni Marta ug ni Maria, aron sa paglipay kanila mahitungod sa ilang igsoon lalaki.

20 Unya si Marta, sa diha nga siya nakadungog nga si Jesus nagaabot, miadto ug mitagbo kaniya: apan si Maria nagapabilin sa paglingkod didto sa balay.

21 Unya miingon si Marta ngadto ni Jesus, Ginoo, kon ikaw dinhi pa unta, ang akong igsoon wala unta namatay.

22 Apan ako nahibalo, nga bisan karon, ang bisan unsa nga imong pangayoon sa Dios, ang Dios mohatag niini kanimo.

23 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ang imong igsoon mabuhi pag-usab.

24 Si Marta nagaingon ngadto kaniya, Ako nahibalo nga siya mabuhi pag-usab diha sa pagkabanhaw sa kataposan nga adlaw.

25 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: siya nga nagatoo kanako, bisan siya patay, apan siya mabuhi:

26 Ug si bisan kinsa nga buhi ug nagatoo kanako dili gayud mamatay. Nagatoo ba ikaw niini?

27 Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo: Ako nagtoo nga ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, nga mo-anhi gayud sa kalibutan.

28 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya miadto sa iyang padulngan, ug sa tago mitawag ni Maria nga iyang igsoon, nga nagaingon, Ang Magtutudlo miabot, ug nagatawag alang kanimo.

29 Sa dihadiha nga siya nakadungog niana, siya mitindog sa walay langan, ug miadto kaniya.

30 Karon si Jesus wala pa miabot ngadto sa lungsod, apan didto niana nga dapit diin si Marta mitagbo kaniya.

31 Unya ang mga Judeo nga uban kaniya sa balay, ug milipay kaniya, sa diha nga sila nakakita ni Maria, nga siya mitindog nga nagdali ug migawas, misunod kaniya, nga nagaingon, Siya moadto sa lubnganan aron sa paghilak didto.

32 Unya sa diha nga si Maria miabot diin didto si Jesus, ug nakakita kaniya, siya mihapa sa iyang tiilan, nga nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, kon ikaw unta dinhi pa, ang akong igsoon wala unta namatay.

33 Busa sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga nagahilak, ug sa mga Judeo usab nga nagahilak nga miabot uban kaniya, siya miagulo diha sa espiritu, ug nasamok,

34 Ug miingon, Diin ba ninyo gipahimutang siya? Sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, dali ug tan-awa.

35 Si Jesus mihilak.

36 Unya miingon ang mga Judeo, Tan-awa giunsa niya sa paghigugma siya!

37 Ug ang pipila kanila miingon, Dili ba kining tawhana, nga nakapabuka sa mga mata sa buta, makahimo nga bisan kini nga tawo nga dili unta mamatay?

38 Busa si Jesus nga nagaagulo pag-usab diha sa iyang kaugalingon miadto sa lubong. Kini usa ka langub, ug usa ka bato gitabon niini.

39 Si Jesus miingon, Kuhaa ninyo ang bato. Si Marta, ang babayeng igsoon kaniya nga patay na, nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, niining panahona siya

nanimaho na: kay siya namatay upat na ka adlaw.

40 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Wala ba ako miingon nganha kanimo, nga, kon ikaw motoo, ikaw gayud makakita sa himaya sa Dios?

41 Unya sila mikuha sa bato gikan sa dapit diin ang patay gipahimutang. Ug si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug miingon, Amahan, ako nagpasalamat kanimo nga ikaw naminaw kanako.

42 Ug ako nahibalo nga ikaw nagapaminaw kanako sa kanunay: apan tungod sa katawhan nga nanagtindog sa duol ako misulti niini, aron sila motoo nga ikaw nagpadala kanako.

43 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya misinggit uban sa makusog nga tingog, Lazaro, gawas diha.

44 Ug siya nga namatay migawas, nga ginapos ang kamot ug tiil pinaagi sa mga bisti sa minatay: ug ang iyang nawong gibugkosan og panyo. Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Badbari siya, ug tugoti siya nga molakaw.

45 Unya daghan sa mga Judeo nga miadto ni Maria, ug nakakita sa mga butang nga gibuhat ni Jesus, mitoo kaniya.

46 Apan ang pipila kanila miadto sa ilang mga dalan ngadto sa mga Fariseo, ug misulti kanila unsa ang mga butang nga nahimo ni Jesus.

47 Unya gitigom sa punoang mga pari ug sa mga Fariseo ang usa ka konseho, ug miingon, Unsa ang buhaton nato? kay kining tawhana nagahimo og daghang mga milagro.

48 Kon ato siyang pasagdan, ang tanang mga tawo motoo kaniya: ug ang mga Romano moanhi ug moilog sa atong dapit ug nasud.

49 Ug usa kanila, nga ginganlan og Caifas, ingon nga labaw nga pari sa mao nga tuig, miingon ngadto kanila, Kamo walay nahibaloan nga bisan unsa,

50 Ni mamalandong nga mapuslanon alang kanato, nga usa ka tawo namatay alang sa katawhan, ug aron ang tibuk nasud dili malaglag.

51 Ug kini gisulti niya dili sa iyang kaugalingon: apan ingon nga labaw nga pari nianang tuiga, siya mitagna nga si Jesus mamatay alang niana nga nasud;

52 Ug dili alang niana nga nasud lamang, apan nga siya usab magatigom sa paghiusa sa mga anak sa Dios nga nagkatibulaag sa halayo.

53 Unya gikan nianang adlaw sila naghiusa sa pagsabot aron sa pagpapatay kaniya.

54 Busa si Jesus wala na maglakaw sa dayag taliwala sa mga Judeo; apan miadto gikan niana nga dapit ngadto sa usa ka dapit duol sa kamingawan, ngadto sa usa ka syudad nga gitawag og Efraim, ug didto nagpabilin uban sa iyang mga tinun-an.

55 Ug ang pagsaylo sa mga Judeo haduol na: ug daghan ang nanungas gikan sa banika ngadto sa Jerusalem sa wala pa ang pagsaylo, aron sa pagputli sa ilang mga kaugalingon.

56 Unya nangita sila ni Jesus, ug misulti diha sa ilang mga kaugalingon, samtang sila nanagtindog didto sa templo, Unsa ang hunahuna ninyo, nga siya dili moanhi sa pista?

57 Karon ang punoang mga pari ug mga Fariseo nakahatag og usa ka sugo, nga, kon si bisan kinsa nga tawo nga nahibalo hain siya, siya kinahanglan mopakita niini, aron sila modakop kaniya.

KAPITULO 12

UNYA si Jesus unom ka adlaw sa wala pa ang pagsaylo miadto sa Betania, diin atua si Lazaro nga kaniadto namatay, kinsa iyang gibuhi gikan sa mga patay.

2 Didto sila naghimo alang kaniya og usa ka panihapon; ug si Marta ang nagsilbi: apan si Lazaro usa kanila nga milingkod sa lamesa uban kaniya.

3 Unya mikuha si Maria og usa ka mina sa pahunot nga haplas nga nardos, mahalon kaayo, ug midihog sa mga tiil ni Jesus, ug mipahid sa iyang mga tiil

pinaagi sa iyang buhok: ug ang balay napuno sa kahumot sa pahumot nga haplas.

4 Unya nagaingon ang usa sa iyang mga tinun-an, si Judas Iscariote, ang anak ni Simon, nga mao gayud ang magbudhi kaniya,

5 Ngano nga kining pahumot nga haplas wala ibaligya og tulo ka gatos ka denario, ug ipanghatag ngadto sa mga kabus?

6 Kini iyang gisulti, dili nga siya adunay kahangawa alang sa mga kabus; apan tungod kay siya usa ka kawatan, ug nagbaton sa sudlanan, ug nagdala sa bisan unsa nga gisulod diha niini.

7 Unya miingon si Jesus, Pasagdi siya: alang sa adlaw sa akong paglubong siya mihimo niini.

8 Kay ang mga kabus kanunay uban kaninyo; apan kanako kamo dili uban kanunay.

9 Busa daghang katawhan sa mga Judeo nahibalo nga siya atua didto: ug sila nangadto dili tungod ug alang ni Jesus lamang, apan nga sila unta makakita ni Lazaro usab, kinsa iyang gibuhi gikan sa mga patay.

10 Apan ang punoang mga pari nagkasabot nga sila unta mopapatay usab ni Lazaro;

11 Tungod nga gumikan kaniya daghan sa mga Judeo ang namahawa, ug mitoo ni Jesus.

12 Ug sa pagka sunod nga adlaw daghang katawhan nga miadto sa pista, sa diha nga sila nakadungog nga si Jesus nagapadulong sa Jerusalem,

13 Nanguha og mga palwa sa mga kahoy nga palmera, ug miadto aron sa pagtagbo kaniya, ug misinggit, Hosana: Bulahan ang Hari sa Israel nga nagaabot diha sa ngalan sa Ginoo.

14 Ug si Jesus, sa diha nga siya nakakaplag sa usa ka batan-ong asno, milingkod diha niini; sumala sa nahisulat,

15 Ayaw kahadlok, babayeng anak sa Sion: tan-awa, ang imong Hari nagaabot, nga nagalingkod sa usa ka nati sa asno.

16 Kining mga butanga wala nasabti sa iyang mga tinun-an sa una: apan sa diha nga si Jesus gihimaya na, unya nakahinumdom sila nga kining mga butanga nahisulat mahitungod kaniya, ug nga sila nakahimo niining mga butanga ngadto kaniya.

17 Busa ang katawhan nga uban kaniya sa diha nga gitawag niya si Lazaro gikan sa iyang lubnganan, ug nagbuhi kaniya gikan sa mga patay, mipamatuod.

18 Tungod niini nga hinungdan ang katawhan usab mitagbo kaniya, kay sila nakadungog nga siya nakahimo niini nga milagro.

19 Busa ang mga Fariseo miingon diha sa ilang mga kaugalingon, Nakamatikod ba kamo giunsa nga kamo walay dag-anan? tan-awa, ang kalibutan nangadto na sunod kaniya.

20 Ug dihay pipila ka mga Grego uban kanila nga mitungas aron sa pag-simba atol sa pista:

21 Busa kini sila miadto ni Felipe, nga taga-Betsaida sa Galilea, ug mihangyo kaniya, nga nagaingon, Sir, buot kami makakita ni Jesus.

22 Si Felipe miduol ug misulti ni Andreo: ug usab si Andreo ug si Felipe misulti ni Jesus.

23 Ug si Jesus mitubag kanila, nga nagaingon, Ang takna miabot na, nga ang Anak sa tawo kinahanglan pagahimayaon.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako mag-ingon nganha kaninyo, Gawas kon ang usa ka lugas sa trigo mahulog ngadto sa yuta ug mamatay, kini nagapabilin nga nag-inusara: apan kon kini mamatay, kini magadala og daghang bunga.

25 Siya nga nagahigugma sa iyang kinabuhi kawad-an niini; ug siya nga nagadumot sa iyang kinabuhi niini nga kalibutan magatipig niini ngadto sa kinabuhing dayon.

26 Kon si bisan nga tawo nga moalagad kanako, pasunda siya kanako; ug diin ako, atua usab ang akong sulugon: kon si bisan kinsa nga tawo nga

moalagad kanako, kaniya ang akong Amahan magpasidungog.

27 Karon ang akong kalag nasamok; ug unsa ang akong isulti? Amahan, luwasa ako gikan niini nga takna: apan alang niini nga hinungdan miabot ako niini nga takna.

28 Amahan, himayaa ang imong ngalan. Unya dihay miabot nga tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Ako naghimaya na niini, ug mohimaya niini pag-usab.

29 Busa ang katawhan, nga nanagtindog sa duol, ug nakadungog niini, miingon nga nagdalugdog: ang uban miingon, Usa ka anghel nakigsulti kaniya.

30 Si Jesus mitubag ug miingon, Kini nga tingog miabot dili tungod kanako, apan tungod ug alang kaninyo.

31 Karon mao ang paghukom niining kalibutana: karon ang prinsipe niini nga kalibutan palagpoton.

32 Ug ako, kon ako igaisa gikan sa yuta, modani sa tanang mga tawo ngari kanako.

33 Kini iyang giingon, nga nagapasabot sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang mamatay.

34 Ang katawhan mitubag kaniya, Kami nakadungog gikan sa balaod nga ang Cristo nagapabilin sa kahangturan: ug naunsa nga ikaw nagaingon, Ang Anak sa tawo kinahanglang igaisa? kinsa ba kining Anak sa tawo?

35 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Apan sa mubo nga panahon ang kahayag uban kaninyo. Lakaw samtang kamo adunay kahayag, basin ang kangitngit moabot nganha kaninyo: kay siya nga nagalakaw diha sa kangitngit wala nahibalo hain siya nagapadulong.

36 Samtang kamo adunay kahayag, too sa kahayag, aron kamo mahimong mga anak sa kahayag. Kining mga butanga gisulti ni Jesus, ug migikan, ug gitagoan ang iyang kaugalingon gikan kanila.

37 Apan bisan nga siya nakahimo og daghang mga milagro sa ilang atubangan, bisan pa wala sila mitoo kaniya:

38 Aron ang panultihon ni Esaias ang profeta matuman, nga iyang gisulti, Ginoo, kinsa ang nakatoo sa among balita? ug ngadto kang kinsa ba ang buktan sa Ginoo gipadayag?

39 Busa sila dili makatoo, tungod kay si Esaias miingon pag-usab,

40 Siya nagbuta sa ilang mga mata, ug nagpagahi sa ilang kasingkasing; aron sila dili gayud makakita pinaagi sa ilang mga mata, ni makasabot uban sa ilang kasingkasing, ug mangausab, ug ako gayud kinahanglang magaaayo kanila.

41 Kining mga butanga gisulti ni Esaias, sa diha nga siya nakakita sa iyang himaya, ug misulti mahitungod kaniya.

42 Bisan pa niini diha usab sa mga labawng pangulo daghan ang mitoo kaniya; apan tungod sa mga Fariseo sila wala misugid kaniya, basin sila pagawason gayud sa sinagoga:

43 Kay sila nahigugma sa pagdayeg sa mga tawo labaw pa kay sa pagdayeg sa Dios.

44 Si Jesus misinggit ug miingon, Siya nga nagatoo kanako, wala nagatoo kanako, apan kaniya nga nagpadala kanako.

45 Ug siya nga nakakita kanako nakakita kaniya nga nagpadala kanako.

46 Ako mianhi nga usa ka kahayag ngadto sa kalibutan, aron si bisan kinsa nga nagatoo kanako dili gayud magpabilin sa kangitngit.

47 Ug kon si bisan kinsa nga tawo nga maminaw sa akong mga pulong, ug wala nagtoo, ako dili maghukom kaniya: kay ako mianhi dili sa paghukom sa kalibutan, apan sa pagluwas sa kalibutan.

48 Siya nga nagasalikway kanako, ug wala nagadawat sa akong mga pulong, adunay usa nga nagahukom kaniya: ang pulong nga akong nasulti, mao kini ang magahukom kaniya diha sa kataposang adlaw.

49 Kay ako wala nagsulti sa akong kaugalingon; apan ang Amahan nga

nagpadala kanako, siya mihatag kanako sa usa ka sugo, kon unsa ang akong kinahanglang igaingon, ug kon unsa ang akong kinahanglang isulti.

50 Ug ako nahibalo nga ang iyang sugo kinabuhing walay kataposan: busa bisan unsa nga akong gisulti, sa samang paagi ang Amahan miingon nganhi kanako, sa ingon ako magsulti.

KAPITULO 13

KARON sa wala pa ang pista sa pagpagsaylo, sa diha nga si Jesus nahibalo nga ang iyang takna miabot na nga siya kinahanglang mobiyar gikan niining kalibutana ngadto sa Amahan, nga nagahigugma sa mga iya nga ania sa kalibutan, siya nahigugma kanila ngadto sa kataposan.

2 Ug ang panihapon ingon nga natapos na, ang yawa nga karon nakabutang na ngadto sa kasingkasing ni Judas Iscariote, ang anak ni Simon, aron sa pagbudhi kaniya;

3 Si Jesus nga nahibalo nga ang Amahan nakahatag na sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot, ug nga siya gikan sa Dios, ug miadto sa Dios;

4 Siya mitindog gikan sa panihapon, ug mihiklin sa iyang mga bisti; ug mi-kuha og usa ka tualya, ug mibakos sa iyang kaugalingon.

5 Human niana siya nagabubo og tubig ngadto sa usa ka palanggana, ug misugod paghugas sa mga tiil sa iyang mga tinun-an, ug sa pagpahid kanila pinaagi sa tualya nga iyang gibakos.

6 Unya miduol siya ngadto ni Simon Pedro: ug si Pedro nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, hugasan mo ba ang akong mga tiil?

7 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsa ang akong buhaton dili ka makahibalo karon; apan ikaw makahibalo sa umaabot.

8 Si Pedro nagaingon ngadto kaniya, Dili mo gayud hugasan ang akong mga tiil. Si Jesus mitubag kaniya, Kon ako dili maghugas kanimo, ikaw walay bahin kanako.

9 Si Simon Pedro nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, dili ang akong mga tiil lamang, apan usab ang akong mga kamot ug ang akong ulo.

10 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Siya nga nahugasan na wala na nagakinahanglan gawas sa paghugas sa iyang mga tiil, apan siya nahinlo sa tanang bahin: ug kamo nahinloan, apan dili ang tanan.

11 Kay siya nahibalo kinsa ang mobudhi kaniya; busa miingon siya, Kamo dili tanan mga hinlo.

12 Busa human nga siya nakahugas sa ilang mga tiil, ug nakasul-ob na sa iyang mga bisti, ug nakalingkod pag-usab, siya miingon ngadto kanila, Nahibalo ba kamo unsa ang akong gibuhat nganha kaninyo?

13 Kamo nagtawag kanako nga Magtutudlo ug Ginoo: ug kamo nagsulti sa maayo; kay mao man ako.

14 Nan kon ako, nga inyong Ginoo ug Magtutudlo, mihugas sa inyong mga tiil; kamo usab kinahanglan nga manghugas sa mga tiil usa ug usa.

15 Kay ako nakahatag kaninyo og usa ka sumbanan, aron kamo kinahanglan magbuhat sama sa akong gibuhat kaninyo.

16 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon; ni siya nga gipadala labaw kay kaniya nga nagpadala kaniya.

17 Kon kamo nahibalo niining mga butanga, malipayon kamo kon kamo mohimo kanila.

18 Ako wala nagsulti mahitungod kaninyong tanan: Ako nahibalo kinsa ang akong gipili: apan aron ang kasulatan matuman, Siya nga nagakaon sa tinapay uban kanako nag-isa sa iyang tikod batok kanako.

19 Karon ako nagsulti kaninyo sa dili pa kini moabot, aron, sa diha nga kini mahitabo na, kamo makatoo nga ako mao siya.

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya

nga nagadawat ni bisan kinsa nga akong gipadala nagadawat kanako; ug siya nga nagadawat kanako nagadawat kaniya nga nagpadala kanako.

21 Sa diha nga si Jesus nakasulti na sa ingon, siya nasamok diha sa espiritu, ug nagpamatuod, ug miingon, Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, nga usa kaninyo mobudhi kanako.

22 Unya ang mga tinun-an nagtinan-away sa usa ug usa, nga nagduhaduha sa kang kinsa siya nagsulti.

23 Karon dihay nagasandig sa sabakan ni Jesus nga usa sa iyang mga tinun-an, kinsa gihigugma ni Jesus.

24 Busa si Simon Pedro misenyas ngadto kaniya, aron siya mangutana kinsa kini nga iyang gisulti.

25 Unya siya nga nagasandig sa dughan ni Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, kinsa kini?

26 Si Jesus mitubag, Siya mao kini, sa kang kinsa ako mohatag sa tinapay, sa diha nga ako nakatuslob na niini. Ug sa diha nga siya nakatuslob na sa tinapay, siya mihatag niini ngadto ni Judas Iscariote, ang anak ni Simon.

27 Ug human sa tinapay si Satanas misulod ngadto kaniya. Unya si Jesus miingon ngadto kaniya, Kanang imong pagabuhaton, buhata sa madali.

28 Karon walay tawo diha sa lamesa nga nahibalo unsa ang tuyo nga siya misulti niini ngadto kaniya.

29 Kay ang pipila kanila naghunahuna, nga tungod kay si Judas nagbaton sa panudlanan, nga si Jesus miingon ngadto kaniya, Pagpalit niadtong mga butang nga atong gikinahanglan alang sa pista; o, nga siya kinahanglan adunay ihatag ngadto sa mga kabus.

30 Unya siya nga nakadawat sa tinapay migawas gilayon: ug kadto gabii na.

31 Busa, sa diha nga siya nakagawas na, si Jesus miingon, Karon ang Anak sa tawo gihimaya, ug ang Dios nahimaya diha kaniya.

32 Kon ang Dios nahimaya diha kaniya, ang Dios usab mohimaya kaniya

diha sa iyang kaugalingon, ug dihadhiha mohimaya kaniya.

33 Gagmay nga mga anak, hamubo na lang ang panahon ako uban kaninyo. Kamo mangita kanako; ug sama sa akong giingon ngadto sa mga Judeo, Kon asa ako moadto, kamo dili makaadto; busa karon ako nag-ingon kaninyo.

34 Usa ka bag-o nga sugo akong ihatag nganha kaninyo, Nga kamo mahigugma sa usa ug usa; sama sa akong paghigugma kaninyo, aron kamo usab mahigugma sa usa ug usa.

35 Pinaagi niini ang tanang mga tawo mahibalo nga kamo akong mga tinun-an, kon kamo adunay gugma sa usa ug usa.

36 Si Simon Pedro miingon ngadto kaniya, Ginoo, asa ka moadto? Si Jesus mitubag kaniya, Kon asa ako moadto, ikaw dili makasunod kanako karon; apan ikaw magasunod kanako human niini.

37 Si Pedro miingon ngadto kaniya, Ginoo, ngano nga dili man ako makasunod kanimo karon? Ako motugyan sa akong kinabuhi tungod ug alang kanimo.

38 Si Jesus mitubag kaniya, Buot ka ba nga motugyan sa imong kinabuhi tungod ug alang kanako? Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Ang sunoy dili motuktugaok, hangtud nga gikalimod mo na ako sa makatulo.

KAPITULO 14

AYAW tugoti nga masamok ang inyang kasingkasing: too kamo diha sa Dios, too usab dinhi kanako.

2 Sa balay sa akong Amahan adunay daghang mga mansyon: kon dili pa kini tinoud, ako nagsulti unta kaninyo. Ako moadto aron sa pag-andam og dapit alang kaninyo.

3 Ug kon ako moadto ug moandam og dapit alang kaninyo, ako moanhi pag-usab, ug modawat kaninyo nganhi sa akong kaugalingon; aron hain ako, atua usab kamo.

4 Ug kon hain ako moadto kamo mahibalo, ug ang dalan kamo nahibalo.

5 Si Tomas nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, kami wala mahibalo kon asa ikaw moadto; ug unsaon nga kami makahibalo sa dalan?

6 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi: walay tawo nga makaadto sa Amahan, apan pinaagi kanako.

7 Kon kamo nakaila kanako, kamo makaila gayud usab sa akong Amahan: ug sukad niining taknaa kamo makaila kaniya, ug nakakita na kaniya.

8 Si Felipe nagaingon ngadto kaniya, Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug kini paigo na kanamo.

9 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Sa kataas na sa panahon nga ako uban kaninyo, ug wala ka pa ba gihapon nakaila kanako, Felipe? siya nga nakakita kanako nakakita sa Amahan; ug unya naunsa nga ikaw nagaingon man, Ipakita kanamo ang Amahan?

10 Wala ba ikaw nagatoo nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako? ang mga pulong nga akong gisulti nganha kaninyo wala nako gisulti sa akong kaugalingon: apan ang Amahan nga nagapuyo dinhi kanako, siya ang nagahimo sa mga buhat.

11 Too kanako nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako: o kon dili man too kanako tungod ug alang gayud sa mga buhat.

12 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Siya nga nagatoo kanako, ang buluhaton nga akong gihimo iya usab nga himon; ug mas dagku pa nga mga buhat kay niini ang iyang pagahimoon; tungod kay ako moadto sa akong Amahan.

13 Ug bisan unsa ang inyong pangayoon diha sa akong ngalan, kana akong pagahimoon, aron ang Amahan mahimaya diha sa Anak.

14 Kon kamo mangayo og bisan unsa diha sa akong ngalan, ako magahimo niini.

15 Kon kamo nahigugma kanako, bantayi ang akong mga sugo.

16 Ug ako mag-ampo sa Amahan, ug siya mohatag kaninyo og lain nga Maglilipay, aron siya magpabilin uban kaninyo sa kahangturan;

17 Bisan ang Espiritu sa kamatuoran; sa kang kinsa ang kalibutan dili makadawat, tungod kay kini wala makakita kaniya, ni makaila kaniya: apan kamo nakaila kaniya; kay siya nagapuyo uban kaninyo, ug maanaa sa sulod ninyo.

18 Ako dili mobiya kaninyo nga wala maglilipay: ako moanha kaninyo.

19 Hamubo na lang ang panahon, ug ang kalibutan dili na makakita kanako; apan kamo makakita kanako: tungod kay ako buhi, kamo mabuhay usab.

20 Nianang adlaw sa akong mahibalo nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo.

21 Siya nga nagabaton sa akong mga sugo, ug nagabantay kanila, siya mao ang nahigugma kanako: ug siya nga nahigugma kanako pagahigugmaon sa akong Amahan, ug ako mahigugma kaniya, ug magapadayag sa akong kaugalingon ngadto kaniya.

22 Si Judas nagaingon ngadto kaniya, dili ang Iscariote, Ginoo, naunsa nga ikaw magpakita sa imong kaugalingon nganhi kanamo, ug dili ngadto sa kalibutan?

23 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon ang usa ka tawo nahigugma kanako, siya magbantay sa akong mga pulong: ug ang akong Amahan mahigugma kaniya, ug kami moanha kaniya, ug maghimo sa among puloy-an uban kaniya.

24 Siya nga wala nagahigugma kanako wala nagabantay sa akong mga gipanulti: ug ang pulong nga inyong nadungog dili ako, apan sa Amahan nga nagpadala kanako.

25 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, ingon nga ania pa uban kaninyo.

26 Apan ang Maglilipay, nga mao ang Balaang Espiritu, kinsa ipadala sa Amahan diha sa akong ngalan, siya motudlo kaninyo sa tanang mga butang, ug magdala sa tanang mga butang sa inyong panumdoman, bisan unsa nga akong gisulti nganha kaninyo.

27 Ang kalinaw akong ibilin uban kaninyo, ang akong kalinaw akong ihatag nganha kaninyo: dili sama sa kalibutan nga paghatag, maghatag ako nganha kaninyo. Ayaw itugot nga ang inyong kasingkasing masamok, ni tugoti kini nga malisang.

28 Kamo nakadungog giunsa nako sa pagsulti nganha kaninyo, Ako mobiya, ug mobalik nganha kaninyo. Kon kamo nahigugma kanako, kamo maglipay, tungod kay ako miingon, Ako moadto sa Amahan: kay ang akong Amahan mas labaw pa kay kanako.

29 Ug karon ako nakasugilon kaninyo sa wala pa kini mahitabo, aron, sa diha nga kon kini mahitabo na, kamo unta motoo.

30 Sa umaabot dili na ako mosulti og daghan kaninyo: kay ang prinsipe niining kalibutana nagaabot, ug walay labot dinhi kanako.

31 Apan aron ang kalibutan mahibalo nga ako nahigugma sa Amahan; ug maingon nga ang Amahan mihatag kanako sa kasugoan, mao nga ako nagbuhat. Tindog, mangadto kita didto.

KAPITULO 15

AKO mao ang tinoud nga paras, Aug ang akong Amahan mao ang mag-utama.

2 Ang matag sanga nga ania kanako nga wala nagapamunga iyang pagakuhaon: ug ang matag sanga nga nagapamunga, siya nagahinlo niini, aron kini mamunga og daghan pang bunga.

3 Karon kamo hinlo na pinaagi sa pulong nga akong nasulti nganha kaninyo.

4 Pabilin dinhi kanako, ug ako diha kaninyo. Maingon nga ang sanga dili makapamunga sa iyang kaugalingon,

gawas kon kini magpabilin sa paras; dili usab kamo, gawas kon kamo magpabilin dinhi kanako.

5 Ako mao ang paras, kamo mao ang mga sanga: Siya nga nagapabilin dinhi kanako, ug ako diha kaniya, mao ang nagapamunga og daghang mga bunga: kay kon wala ako kamo walay mahimo.

6 Kon ang usa ka tawo dili magapabilin dinhi kanako, siya igasalibay sama sa usa ka sanga, ug malawos; ug ang mga tawo magtigom kanila, ug magtambog kanila ngadto sa kalayo, ug sila mangasunog.

7 Kon kamo magpabilin dinhi kanako, ug ang akong mga pulong magpabilin diha kaninyo, kamo mangayo unsa ang buot ninyo, ug kini pagabuhaton nganha kaninyo.

8 Dinhi niini ang akong Amahan mahimaya, nga kamo magdala og daghang mga bunga; sa ingon kamo mahimo nga akong mga tinun-an.

9 Sa samang paagi nga ang Amahan nahigugma kanako, sa ingon ako nahigugma kaninyo: padayon kamo diha sa akong gugma.

10 Kon kamo magbantay sa akong mga sugo, kamo magapabilin diha sa akong gugma; sama nga ako nagbantay sa mga sugo sa akong Amahan, ug nagpabilin diha sa iyang gugma.

11 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron ang akong kalipay magpabilin diha kaninyo, ug ang inyong kalipay mahingpit.

12 Kini ang akong sugo, Nga kamo nahigugma sa usa ug usa, maingon nga ako nahigugma kaninyo.

13 Walay tawo nga nagabaton og mas daku nga gugma kay niini, nga ang usa ka tawo magtugyan sa iyang kinabuhi alang sa iyang mga higala.

14 Kamo ang akong mga higala, kon kamo mohimo sa bisan unsa nga akong gisugo kaninyo.

15 Sukad karon dili na ako motawag kaninyo nga mga sulugoon; kay ang sulugoon wala mahibalo unsa ang ginabadlong sa iyang agalon: apan ako

nagtawag kaninyo nga mga higala; kay ang tanang mga butang nga akong nangdungog gikan sa akong Amahan akong gipahibalo nganha kaninyo.

16 Kamo wala nagpili kanako, apan ako ang nagpili kaninyo, ug nagtudlo kaninyo, aron kamo mangadto ug mamunga, ug aron ang inyong bunga magpabilin: aron ang bisan unsa nga inyong pangayoon sa Amahan diha sa akong ngalan, siya mohatag niini kaninyo.

17 Kining mga butanga akong isugo kaninyo, nga kamo mahigugma sa usa ug usa.

18 Kon ang kalibutan magdumot kaninyo, kamo nahibalo nga kini nagdumot na kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo.

19 Kon kamo iya pa sa kalibutan, ang kalibutan nagahigugma gayud sa mga iya: apan tungod kay kamo dili iya sa kalibutan, apan ako nagpili kaninyo gikan sa kalibutan, busa ang kalibutan nagadumot kaninyo.

20 Hinumdomi ang pulong nga akong gisulti kaninyo, Ang sulugoon dili labaw kay sa iyang agalon. Kon sila milutos kanako, sila usab molutos kaninyo; kon sila nagbantay sa akong mga gisulti, sila magbantay usab sa inyo.

21 Apan tanan kining mga butanga ilang buhaton nganha kaninyo tungod ug alang sa akong ngalan, tungod kay sila wala makaila kaniya nga nagpadala kanako.

22 Kon ako wala pa mianhi ug misulti ngadto kanila, sila unta walay sala: apan karon sila walay tabon alang sa ilang sala.

23 Siya nga nagadumot kanako nagadumot usab sa akong Amahan.

24 Kon ako wala pa mihimo diha kanila sa mga buhat nga walay laing tawo nga mihimo, sila unta walay sala: apan karon sila nakakita ug nagdumot kanako ug sa akong Amahan.

25 Apan kini mahitabo, aron ang pulong matuman nga nahisulat diha

sa ilang balaod, Sila nagdumot kanako sa walay hinungdan.

26 Apan sa diha nga ang Maglilipay moabot na, kinsa akong ipadala nganha kaninyo gikan sa Amahan, bisan ang Espiritu sa kamatuoran, nga nagagikan sa Amahan, siya magpamatuod mahitungod kanako:

27 Ug kamo usab magpamatuod, tungod kay kamo nakig-uban man kanako sukad pa sa sinugdan.

KAPITULO 16

KINING mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron dili kamo masilo.

2 Sila mopapahawa kaninyo gikan sa mga sinagoga: oo, ang panahon nagaabot, nga bisan kinsa nga nagapatay kaninyo maghunahuna nga siya nagapangalagad sa Dios.

3 Ug kining mga butanga ilang pagabuhaton nganha kaninyo, tungod kay sila wala makaila sa Amahan, ni kanako.

4 Apan kining mga butang akong gisulti kaninyo, aron sa diha nga ang panahon moabot, kamo mahinumdom nga ako nagsulti kaninyo mahitungod kanila. Ug kining mga butanga wala ko isulti nganha kaninyo sa sinugdan, tungod kay ako uban man kaninyo.

5 Apan karon ako moadto sa akong dalan ngadto kaniya nga nagpadala kanako; ug walay usa kaninyo nga nangutana kanako, Asa ka moadto?

6 Apan tungod kay ako nakasulti niining mga butanga nganha kaninyo, ang kasubo mipuno sa inyong kasingkasing.

7 Bisan pa niini ako nagsulti kaninyo sa kamatuoran; Mapuslanon alang kaninyo nga ako mobiya: kay kon ako dili mobiya, ang Maglilipay dili moabot nganha kaninyo; apan kon ako mogikan, ako mopadala kaniya nganha kaninyo.

8 Ug sa diha nga siya moabot, siya mobadlong sa kalibutan sa sala, ug sa pagkamatarung, ug sa paghukom:

9 Sa sala, tungod kay sila wala nag-too kanako;

10 Sa pagkamatarung, tungod kay ako moadto sa akong Amahan, ug kamo dili na makakita kanako;

11 Sa paghukom, tungod kay ang prinsiphe niining kalibutana gihukman na.

12 Ako aduna pay daghang mga butang nga igasulti nganha kaninyo, apan kamo dili makadawat kanila karon.

13 Apan sa diha nga siya, ang Espiritu sa kamatuoran, moabot, siya magatul-tol kaninyo ngadto sa tibuok kamatuoran: kay siya dili magasulti mahitungod sa iyang kaugalingon; apan bisan unsa ang iyang madungog, kana iyang isulti: ug siya mopakita kaninyo sa mga butang nga umaabot.

14 Siya mohimaya kanako: kay siya magdawat gikan kanako, ug mopakita niini nganha kaninyo.

15 Ang tanang mga butang nga nabatonan sa Amahan akoo: Busa ako miingon, nga siya magkuha gikan kanako, ug mopakita niini nganha kaninyo.

16 Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako, tungod kay ako moadto sa Amahan.

17 Unya miingon ang pipila sa iyang mga tinun-an diha sa ilang mga kaugalingon, Unsa man kining iyang giingon nganhi kanato, Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako: ug, Tungod kay ako moadto sa Amahan?

18 Busa sila miingon, Unsa man kini nga iyang ginaingon, Sa hamubo nga panahon? kita dili makasulti kon unsa ang iyang ginaingon.

19 Karon si Jesus nahibalo nga sila matinguhaon nga mangutana kaniya, ug miingon ngadto kanila, Kamo nangutana ba diha sa inyong mga kaugalingon mahitungod niadtong akong giingon, Sa hamubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako?

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Nga kamo maghilak ug magbangotan, apan ang kalibutan maglipay: ug kamo mag-masulub-on, apan ang inyong kasubo mahimo nga kalipay.

21 Ang usa ka babaye sa diha nga siya magbati adunay kaguol, tungod kay ang iyang takna miabot: apan sa diha nga siya nakapahimugso na sa bata, siya dili na mahinumdom sa mga kasakit, tungod sa kalipay nga ang usa ka tawo nahimugso nganhi sa kalibutan.

22 Ug busa karon kamo adunay kasubo: apan ako makigkita kaninyo pag-usab, ug ang inyong kasingkasing magkalipay, ug walay tawo nga makakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo.

23 Ug nianang adlaw kamo walay ipangutana kanako. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kaninyo, Bisan unsa ang inyong pangayoon sa Amahan diha sa akong ngalan, siya mohatag niini kaninyo.

24 Hangtud karon kamo walay gipangayo diha sa akong ngalan: pangayo, ug kamo makadawat, aron ang inyong kalipay mahingpit.

25 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo diha sa mga panultihon: apan ang panahon nagaabot, nga ako dili na mosulti nganha kaninyo diha sa mga panultihon, apan ako magapakita kaninyo sa yano nga paagi mahitungod sa Amahan.

26 Nianang adlaw kamo mangayo diha sa akong ngalan: ug ako dili moingon nganha kaninyo, nga ako mag-ampo sa Amahan alang kaninyo:

27 Kay ang Amahan sa iyang kaugalingon nagahigugma kaninyo, tungod kay kamo naghigugma kanako, ug mitoo nga ako mianhi gikan sa Dios.

28 Ako mianhi gikan sa Amahan, ug miabot nganhi sa kalibutan: sa makausa pa, ako mobiya sa kalibutan, ug moadto sa Amahan.

29 Ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Tan-awa, karon nagasulti

na ikaw sa yano nga paagi, ug wala naga-sulti og panulihon.

30 Karon kami nakasiguro nga ikaw nahibalo sa tanang mga butang, ug wala nagakinahanglan nga adunay tawo nga mangutana kanimo: pinaagi niini kami nagtoo nga ikaw miabot gikan sa Dios.

31 Si Jesus mitubag kanila, Kamo karon nagtoo na ba?

32 Tan-awa, ang takna nagaabot, oo, karon miabot na, nga kamo magakatibulaag, ang matag tawo ngadto sa iyang kaugalingon, ug mobiya kanako nga mag-inusara: ug bisan pa ako wala mag-inusara, tungod kay ang Amahan uban kanako.

33 Kining mga butanga akong gisulti nganha kaninyo, aron dinhi kanako kamo makabaton og kalinaw. Dinhi sa kalibutan kamo makabaton og kasakit-an: apan pagmalipayon; gidaug ko na ang kalibutan.

KAPITULO 17

KINING mga pulonga gisulti ni Jesus, **K**ug miyahat sa iyang mga mata ngadto sa langit, ug miingon, Amahan, ang takna miabot na; himayaa ang imong Anak, aron ang imong Anak mohimaya usab kanimo:

2 Ingon nga ikaw naghatag kaniya og gahum ibabaw sa tanang unod, aron siya gayud mohatag sa kinabuhing dayon ngadto sa ingon kadaghan sa imong gihatag kaniya.

3 Ug kini mao ang kinabuhing dayon, nga sila unta makaila kanimo ang bugtong tinoud nga Dios, ug ni Jesus Cristo, kinsa imong gipadala.

4 Ako nakahimaya na kanimo dinhi sa yuta: ako nakatapos na sa buluhaton nga imong gihatag kanako aron buhaton.

5 Ug karon, O Amahan, himayaon mo ako uban sa imong kaugalingon sa himaya nga akong nabatonan uban kanimo sa wala pa ang kalibutan.

6 Ako nakapadayag na sa imong ngalan ngadto sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibutan: imo

sila, ug ikaw mihatag kanila kanako; ug sila nagbantay sa imong pulong.

7 Karon sila nakahibalo na nga ang tanang mga butang nga bisan unsa nga imong gihatag kanako gikan kanimo.

8 Kay ako nakahatag na ngadto kanila sa mga pulong nga imong gihatag kanako; ug sila nakadawat na kanila, ug siguro gayud nga nakahibalo nga ako nagagikan kanimo, ug sila mitoo nga ikaw nagpadala gayud kanako.

9 Ako nag-ampo alang kanila: ako wala mag-ampo alang sa kalibutan, apan alang kanila nga imong gihatag kanako; kay sila mga imo.

10 Ug ang tanang akoo imo, ug ang imoha ako; ug ako nahimaya diha kanila.

11 Ug karon ako dili na dinhi sa kalibutan, apan kini sila ania sa kalibutan, ug ako moanha kanimo. Balaan nga Amahan, bantayi pinaagi sa imong kaugalingon nga ngalan kadto sila kinsa imong gihatag kanako, aron sila mahimong usa, sama kanato.

12 Samtang ako uban kanila dinhi sa kalibutan, ako nagbantay kanila diha sa imong ngalan: kadtong imong gihatag kanako akong nabantayan, ug walay usa kanila nga nawala, gawas sa anak sa kalaglagan; aron ang kasulatan matuman.

13 Ug karon moanha ako kanimo; ug kining mga butanga akong gisulti dinhi sa kalibutan, aron nga sila makaangkon sa akong kalipay nga matuman diha sa ilang mga kaugalingon.

14 Ako nakahatag na kanila sa imong pulong; ug ang kalibutan nagdumot kanila, tungod kay sila dili iya sa kalibutan, ingon nga ako dili iya sa kalibutan.

15 Ako wala nag-ampo nga kuhaon mo sila gikan sa kalibutan, apan nga ikaw kinahanglang magbantay kanila gikan sa dautan.

16 Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan.

17 Balaana sila pinaagi sa imong kamatuoran: ang imong pulong kamatuoran.

18 Ingon nga ikaw nagpadala kanako nganhi sa kalibutan, bisan sa ingon ako nagpadala kanila nganhi sa kalibutan.

19 Ug tungod ug alang kanila ako nagbalaan sa akong kaugalingon, aron sila usab unta mabalaan pinaagi sa kamatuoran.

20 Wala ako nag-ampo alang kanila lamang, apan alang kanila usab nga motoo kanako pinaagi sa ilang pulong;

21 Aron nga silang tanan magkahiusa; sama nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, aron sila usab magkahiusa dinhi kanato: aron ang kalibutan motoo nga ikaw nagpadala kanako.

22 Ug ang himaya nga imong gihatag kanako akong gihatag kanila; aron sila magkahiusa, maingon nga kita usa:

23 Ako anaa kanila, ug ikaw ania kanako, aron nga sila mahimong hingpit diha sa usa; ug aron ang kalibutan mahibalo nga ikaw nagpadala kanako, ug nahigugma kanila, sama sa imong paghigugma kanako.

24 Amahan, buot ko nga sila usab, kinsa imong gihatag kanako, makig-uban kanako bisan asa ako; aron sila makakita sa akong himaya, nga imong gihatag kanako: kay ikaw nahigugma kanako sa wala pa matukod ang kalibutan.

25 O matarung nga Amahan, ang kalibutan wala makaila kanimo: apan ako nakaila kanimo, ug kini sila nahibalo nga ikaw nagpadala kanako.

26 Ug ako nakapahayag na ngadto kanila sa imong ngalan, ug mopahayag niini: aron ang gugma nga uban niini ikaw nahigugma kanako maanaa kanila, ug ako anaa kanila.

KAPITULO 18

SA diha nga si Jesus nakasulti na niining mga pulonga, siya mipaingon uban sa iyang mga tinun-an tabok sa sapa sa Cedron, diin adunay usa ka tamanan, ngadto niini siya misulod, ug ang iyang mga tinun-an.

2 Ug si Judas usab, nga nagbudhi kaniya, nahibalo sa maong dapit: kay si Jesus sa makadaghan miadto didto uban sa iyang mga tinun-an.

3 Unya si Judas, nga nakadawat og usa ka panon sa mga tawo ug mga opisyal gikan sa pangulong mga pari ug mga Fariseo, nagaadto didto uban ang mga parol ug mga sulo ug mga hinagiban.

4 Busa si Jesus, nga nakahibalo sa tanang mga butang nga kinahanglang moabot kaniya, mitagbo, ug miingon ngadto kanila, Kinsa ang inyong gipangita?

5 Sila mitubag kaniya, si Jesus sa Nazaret. Si Jesus miingon ngadto kanila, Ako mao siya. Ug si Judas usab, nga mi-budhi kaniya, nagtindog uban kanila.

6 Ug unya sa diha nga siya nakasulti ngadto kanila, Ako mao siya, sila misibog, ug nangatumba ngadto sa yuta.

7 Unya nangutana siya kanila pag-usab, Kinsa ang inyong gipangita? Ug sila miingon, Si Jesus sa Nazaret.

8 Si Jesus mitubag, Ako nakasulti na kaninyo nga ako mao siya: busa kon kamo nangita kanako, tugoti kini sila nga mangadto sa ilang padulngan:

9 Aron ang panultihon matuman gayud, nga iyang gisulti, Kanila nga imong gihatag kanako walay usa nga akong nawala.

10 Unya si Simon Pedro nga adunay espada milanit niini, ug mitigbas sa sulugoon sa labaw nga pari, ug miputol sa iyang tuo nga dalunggan. Ang ngalan sa sulugoon mao si Malco.

11 Unya miingon si Jesus ngadto ni Pedro, Isakob ang espada nghanha sa sakoban: ang kopa nga sa akong Amahan gihatag kanako, dili ko ba imnon kini?

12 Unya ang panon ug ang kapitan ug ang mga opisyal sa mga Judeo midakop ni Jesus, ug migapos kaniya,

13 Ug midala kaniya pag-una ngadto ni Anas; kay siya ang ugangan nga lalaki ni Caifas, nga mao ang labaw nga pari sa mao nga tuig.

14 Karon si Caifas mao siya, nga mi-hatag og tambag ngadto sa mga Judeo, nga kini mapuslanon nga usa ka tawo mamatay alang sa katawhan.

15 Ug si Simon Pedro misunod ni Jesus, ug ingon man ang laing tinun-an: kadto nga tinun-an nailhan sa labaw nga pari, ug misulod uban ni Jesus ngadto sa palasyo sa labaw nga pari.

16 Apan si Pedro nagtindog sa may pultahan sa gawas. Unya migawas kadtong laing tinun-an, nga nailhan sa labaw nga pari, ug misulti ngadto kaniya nga nagbantay sa pultahan, ug midala sa sulod ni Pedro.

17 Unya miingon ang dalagita nga nagbantay sa pultahan ngadto ni Pedro, Dili ba ikaw usab usa sa mga tinun-an niining tawhana? Siya nagingon, Dili ako.

18 Ug ang mga sulugoon ug ang mga opisyal nanagtindog didto, kinsa naghal-ing og kalayo diha sa mga uling; kay kadto tugnaw: ug ilang gipainitan ang ilang mga kaugalingon: ug si Pedro mitindog uban kanila, ug gipainitan ang iyang kaugalingon.

19 Unya ang labaw nga pari nanguta-na ni Jesus mahitungod sa iyang mga tinun-an, ug mahitungod sa iyang pagtulon-an.

20 Si Jesus mitubag kaniya, Ako na-gasulti sa dayag ngadto sa kalibutan; ako kanunay nga nagtudlo sa sulod sa sinagoga, ug sulod sa templo, diin ang mga Judeo kanunay nagaadto; ug sa tago ako walay gisulti.

21 Nganong nangutana ikaw kana-ko? pangutana kanila nga nakadungog kanako, unsa ang akong gikasulti ngad-to kanila: tan-awa, sila nahibalos unsa ang akong gisulti.

22 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, usa sa mga opisyal nga nagtin-dog didto misagpa ni Jesus pinaagi sa palad sa iyang kamot, nga nagingon, Tubagon mo ba sa ingon ang labaw nga pari?

23 Si Jesus mitubag kaniya, Kon ako nakasulti og dautan, pamatud-i ang

dautan: apan kon maayo, nganong gisagpa mo ako?

24 Karon si Anas mipadala kaniya nga ginapos ngadto ni Caifas ang la-baw nga pari.

25 Ug si Simon Pedro mitindog ug nagpainsit sa iyang kaugalingon. Busa sila miingon ngadto kaniya, Dili ba ikaw usab usa sa iyang mga tinun-an? Siya milimod niini, ug miingon, Ako dili mao.

26 Usa sa mga sulugoon sa labaw nga pari, ingon nga kabanay niya kang kansang dalunggan giputol ni Pedro, nagingon, Dili ba nakita ko ikaw didto sa tanaman uban kaniya?

27 Unya si Pedro milimod pag-usab: ug dihadiha ang sunoy mituktugaok.

28 Unya gidala nila si Jesus gikan ni Caifas ngadto sa hawanan sa hukmanan: ug kadto sayo; ug sila mismo wala miadto sa sulod sa hawanan sa hukmanan, basin sila mahugawan; apan aron sila makahimo sa pagkaon sa pagsaylo.

29 Unya si Pilato migawas ngadto kanila, ug miingon, Unsa ang sum-bong nga gidala ninyo batok niining tawhana?

30 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon dili pa siya usa ka krimi-nal, kami dili unta motugyan kaniya nganha kanimo.

31 Unya miingon si Pilato ngadto kanila, Kuhaa ninyo siya, ug hukmi si-ya sumala sa inyong balaod. Busa ang mga Judeo miingon ngadto kaniya, Dili subay sa balaod alang kanamo sa pagpatay ni bisan kinsang tawo:

32 Aron ang panultihon ni Jesus matuman, nga iyang gisulti, nga nag-pasabot sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang mamatay.

33 Unya si Pilato misulod ngadto sa hawanan sa hukmanan pag-usab, ug mitawag ni Jesus, ug miingon ngad-to kaniya, Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo?

34 Si Jesus mitubag kaniya, Nagasul-ti ka ba niining butanga sa imong

kaugalingon, o gisulti ba kini sa uban kanimo mahitungod kanako?

35 Si Pilato mitubag, Usa ba ako ka Judeo? Ang imong kaugalingon nga nasud ug ang pangulong mga pari nagtugyan kanimo nganhi kanako: unsa ang imong nabuhat?

36 Si Jesus mitubag, Ang akong gingharian dili iya niining kalibutana: kon ang akong gingharian iya pa niining kalibutana, nan ang akong mga sulugoon makig-away, aron ako dili ikatugyan ngadto sa mga Judeo: apan karon ang akong gingharian dili gikan dinhi.

37 Busa si Pilato miingon ngadto kaniya, Nan ikaw usa ba ka hari? Si Jesus mitubag, Ikaw nagaingon nga ako usa ka hari. Ngadto niini nga katuyoan ako gihimugso, ug tungod niini nga hinungdan mianhi ako sa kalibutan, aron ako gayud magpamatuod sa kamatuoran. Ang matag usa nga iya sa kamatuoran nagapaminaw sa akong tingog.

38 Si Pilato nagaingon ngadto kaniya, Unsay kamatuoran? Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya migawas pag-usab ngadto sa mga Judeo, ug nagaingon ngadto kanila, Ako walay nakaplagan diha kaniya nga bisan unsa nga sayop.

39 Apan kamo adunay usa ka batasan, nga ako kinahanglan mobuhi nganha kaninyo og usa atol sa pagsaylo: busa buot ba kamo nga buhian ko nganha kaninyo ang Hari sa mga Judeo?

40 Unya misinggit silang tanan pag-usab, nga nagaingon, Dili kining tawhana, apan si Barabas. Karon si Barabas usa ka tulisan.

KAPITULO 19

BUSA si Pilato mikuha ni Jesus, ug mipalatiog kaniya.

2 Ug ang mga sundalo misalapid og usa ka purongpurong sa mga tunok, ug gibutang kini sa iyang ulo, ug sila misul-ob kaniya og usa ka sapot nga purpora,

3 Ug miingon, Mabuhi, Hari sa mga Judeo! ug sila midapat kaniya pinaagi sa ilang mga kamot.

4 Busa si Pilato migawas pag-usab, ug nagaingon ngadto kanila, Tan-awa, ako nagdala kaniya nganha kaninyo, aron kamo mahibalo nga ako walay nakaplagan nga sayop diha kaniya.

5 Unya si Jesus migawas, nga nagsul-ob og purongpurong sa mga tunok, ug sa bisti nga purpora. Ug si Pilato nagaingon ngadto kanila, Tan-awa ang tawo!

6 Busa sa diha nga ang pangulong mga pari ug mga opisyal nakakita kaniya, sila misinggit, nga nagaingon, Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus. Si Pilato nagaingon ngadto kanila, Dad-a ninyo siya, ug ilansang siya sa krus: kay ako walay nakaplagan nga sayop diha kaniya.

7 Ang mga Judeo mitubag kaniya, Kami adunay usa ka balaod, ug pinaagi sa among balaod siya kinahanglan nga mamatay, tungod kay gihimo niya ang iyang kaugalingon nga Anak sa Dios.

8 Busa sa diha nga si Pilato nakadungog niana nga panultihon, siya misamot sa pagkalisang;

9 Ug siya miadto pag-usab ngadto sa hawanan sa hukmanan, ug miingon ngadto ni Jesus, Diin ba ikaw gikan? Apan si Jesus wala mohatag kaniya og tubag.

10 Unya nagaingon si Pilato ngadto kaniya, Dili ka ba mosulti ngari kanako? wala ba ikaw mahibalo nga ako adunay gahum sa pagpalansang kanimo sa krus, ug adunay gahum sa pagbuhi kanimo?

11 Si Jesus mitubag, Ikaw dili gayud unta makabaton og gahum batok kanako, gawas kon kini gihatag kanimo gikan sa itaas: busa siya nga mitugyan kanako nganha kanimo nakabaton sa mas daku nga sala.

12 Ug gikan niadto si Pilato naningkamot sa pagbuhi kaniya: apan ang mga Judeo misinggit, nga nagaingon, Kon ikaw mobuhi niining tawhana, ikaw dili higala ni Cesar: bisan kinsa nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga usa ka hari nagasulti batok ni Cesar.

13 Busa sa diha nga si Pilato nakadunog niana nga panultihon, siya midala ni Jesus paggawas, ug milingkod diha sa lingkoranan sa paghukom sa usa ka dapit nga gitawag ang Litostroto, apan sa Hebreohanon, gabbatha.

14 Ug kini mao ang pagpangandam sa pagsaylo, ug hapit na ang ikaunom nga takna: ug siya nagaingon ngadto sa mga Judeo, Tan-awa ang inyong Hari!

15 Apan sila naninggit, Ipalayo siya, ipalayo siya, ilansang siya sa krus. Si Pilato nagaingon ngadto kanila, Ako bang ipalansang sa krus ang inyong Hari? Ang pangulong mga pari mitubag, Kami walay hari gawas ni Cesar.

16 Busa siya mitugyan kaniya ngadto kanila aron ilansang sa krus. Ug sila mikuha ni Jesus, ug midala kaniya palayo.

17 Ug siya nga nagapas-an sa iyang krus miadto sa usa ka dapit nga gitawag ang dapit sa usa ka kalabera, nga gitawag sa Hebreohanon og Golgota:

18 Diin sila milansang kaniya sa krus, ug sa lain pang duha uban kaniya, usa diha sa matag kilid, ug si Jesus diha sa tunga.

19 Ug si Pilato misulat og usa ka titulo, ug mibutang niini diha sa krus. Ug ang nasulat mao, SI JESUS SA NAZARET ANG HARI SA MGA JUDEO.

20 Unya kini nga titulo nabasa sa daghang mga Judeo: kay ang dapit diin si Jesus gilansang sa krus haduol sa syudad: ug kini gisulat diha sa Hebreohanon, ug Grego, ug Latin.

21 Unya miingon ang pangulong mga pari sa mga Judeo ngadto ni Pilato, Ayaw isulat, Ang Hari sa mga Judeo; apan nga siya miingon, Ako mao ang Hari sa mga Judeo.

22 Si Pilato mitubag, Unsa ang ako nang nasulat ako nang nasulat.

23 Unya ang mga sundalo, sa diha nga sila nakalansang na sa krus ni Jesus, mikuha sa iyang mga bisti, ug mihimo og upat ka bahin, sa matag usa ka sundalo usa ka bahin; ug usab sa iyang sapot: karon ang sapot walay

tahi, hinabol gikan sa itaas ngadto sa tanang bahin.

24 Busa sila miingon diha sa ilang mga kaugalingon, Dili nato kini gision, apan magripa alang niini, kang kinsa kini mahiadto: aron ang kasulatan matuman, nga nagaingon, Sila mibahin sa akong sapot diha kanila, ug alang sa akong bisti sila nanagripa. Busa kining mga butanga mao ang gihimo sa mga sundalo.

25 Karon didto nagtindog duol sa krus ni Jesus ang iyang inahan, ug ang igsoon nga babaye sa iyang inahan, si Maria ang asawa ni Cleofas, ug si Maria Magdalena.

26 Busa sa diha nga si Jesus nakakita sa iyang inahan, ug sa tinun-an nga nagatindog sa duol, kinsa iyang gihigugma, siya nagaingon ngadto sa iyang inahan, babaye, tan-awa ang imong anak!

27 Unya nagaingon siya ngadto sa tinun-an, Tan-awa ang imong inahan! Ug gikan nianang taknaa kadto nga tinun-an midala kaniya ngadto sa iyang kaugalingon nga panimalay.

28 Human niini, si Jesus nga nakahibalo nga ang tanang mga butang karon natapos na, aron ang kasulatan matuman, nagaingon, Giuhaw ako.

29 Karon dihay gipahimutang nga usa ka sudlanan nga puno sa suka: ug sila mipuno pagpatuhop sa usa ka espongha sa suka, ug mibutang niini sa isopo, ug mibutang niini sa iyang baba.

30 Busa sa diha nga si Jesus nakadawat na sa suka, siya miingon, Kini natapos na: ug siya miduko sa iyang ulo, ug mitugyan sa espiritu.

31 Busa ang mga Judeo, tungod kay kadto mao ang pagpangandam, aron ang mga lawas dili gayud magpabilin ibabaw sa krus sa adlaw nga igpapahulay, (kay kadto nga adlaw nga igpapahulay usa ka mahinungdanon nga adlaw,) mihangyo ni Pilato nga unta ang ilang mga batiis pagabalion, ug nga sila mahimo nga kuhaon.

KAPITULO 20

32 Unya nanuol ang mga sundalo, ug mibali sa mga batiis sa nahauna, ug sa lain nga gilansang uban kaniya.

33 Apan sa diha nga sila miabot ngadto ni Jesus, ug nakakita nga siya patay na, sila wala mobali sa iyang mga batiis:

34 Apan usa sa mga sundalo midughang sa iyang kilid pinaagi sa usa ka bangkaw, ug gikan didto migawas ang dugo ug tubig.

35 Ug siya nga nakakita niini naghimo sa pagpamatuod, ug ang iyang pagpamatuod tinoud: ug siya nahibalo nga siya nagasulti sa tinoud, aron kamo motoo.

36 Kay kining mga butanga nahimo, aron gayud nga ang kasulatan matuman, Walay usa ka bukog niya nga pagabalion.

37 Ug usab ang lain nga kasulatan nagaingon, Sila motan-aw kaniya kinsa ilang gidughang.

38 Ug human niini si Jose sa Arimatea, ingon nga usa ka tinun-an ni Jesus, apan sa tinago tungod sa kahadlok sa mga Judeo, mihangyo ni Pilato nga siya unta mokuha sa lawas ni Jesus: ug si Pilato mihatag kaniya og pagtugot. Busa siya miadto, ug mikuha sa lawas ni Jesus.

39 Ug didto miabot usab si Nicodemo, nga sa una miadto ni Jesus sa kagabhihon, ug nagdala sa sinagol nga mirra ug aloe, mga usa ka gatos ka libra ang gibug-aton.

40 Unya gikuha nila ang lawas ni Jesus, ug mipuyo niini sa lino nga mga panapton uban ang mga panakot, sumala sa batasan sa mga Judeo sa paglubong.

41 Karon didto sa dapit diin siya gilansang sa krus dihay usa ka tanaman; ug diha sa tanaman ang usa ka bag-o nga lubnganan, nga sa diin wala pay tawo nga gikapahiluna.

42 Busa didto gipahiluna nila si Jesus tungod sa adlaw sa pagpangandam sa mga Judeo; kay ang lubnganan anaa sa duol.

SAYO sa unang adlaw sa semana nagaabot si Maria Magdalena, sa diha nga kini ngitngit pa, ngadto sa lubnganan, ug nakakita sa bato nga nakuha na gikan sa lubnganan.

2 Unya siya nagadagan, ug ngadto ni Simon Pedro, ug sa lain nga tinun-an, kang kinsa si Jesus nahigugma, ug nagaingon ngadto kanila, Sila mikuha sa Ginoo gikan sa lubnganan, ug kami wala mahibalo hain sila mipahiluna kaniya.

3 Busa si Pedro miadto didto, ug kadtong laing tinun-an, ug miabot sa lubnganan.

4 Mao nga silang duha nagdungan sa pagpanagan: ug ang laing tinun-an mas kusog pang midagan kay ni Pedro, ug nakauna sa pag-abot ngadto sa lubnganan.

5 Ug siya sa nagaduko, ug nagan-tan-aw sa sulod, nakakita sa lino nga mga panapton nga gipahimutang; apan siya wala misulod.

6 Unya nagaabot si Simon Pedro nga nagasunod kaniya, ug misulod ngadto sa lubnganan, ug nakakita sa lino nga mga panapton nga nahimutang,

7 Ug ang panyo, nga giputos sa iyang ulo, wala nabutang uban sa lino nga mga panapton, apan gipilo sa usa ka dapit sa iyang kaugalingon.

8 Unya misulod usab kadtong laing tinun-an, nga nahiuuna pag-abot sa lubnganan, ug siya nakakita, ug mitoo.

9 Kay bisan niining higayona sila wala makahibalo sa kasulatan, nga siya kinahanglan mabuhi pag-usab gikan sa mga patay.

10 Unya ang mga tinun-an namauli pag-usab ngadto sa ilang kaugalingong panimalay.

11 Apan si Maria nagtindog sa gawas sa lubnganan nga naghilak: ug samtang siya mihilak, siya miduko, ug mitan-aw ngadto sa sulod sa lubnganan,

12 Ug nakakita sa duha ka anghel nga nagbisti og puti nga nagalingkod, ang usa

sa ulohan, ug ang usa sa tilan, sa dapit nga ang lawas ni Jesus napahimutang.

13 Ug sila nag-ingon ngadto kaniya, babaye, nganong nagahilak ikaw? Siya nagaingon ngadto kanila, Tungod kay sila mikuha sa akong Ginoo, ug ako wala mahibalo kon hain sila mipahimutang kaniya.

14 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya mitalikod, ug nakakita ni Jesus nga nagatindog, ug wala makahibalo nga kadto mao si Jesus.

15 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, babaye, nganong nagahilak ikaw? kinsa ang imong gipangita? Siya, nga nagadahom nga siya mao ang hardinero, nagaingon ngadto kaniya, Sir, kon ikaw nagkuha kaniya gikan dinhi, sul-tihi ako hain ikaw mipahiluna kaniya, ug ako mokuha kaniya.

16 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Maria. Siya miliso sa iyang kaugalingon, ug nagaingon ngadto kaniya, Rabboni; nga sa pagkasulti, Magtutudlo.

17 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Ayaw paghikap kanako; kay ako wala pa nakasaka ngadto sa akong Amahan: apan adto sa akong mga igsoon, ug isulti ngadto kanila, Ako mosaka ngadto sa akong Amahan, ug sa inyong Amahan: ug ngadto sa akong Dios, ug sa inyong Dios.

18 Si Maria Magdalena miabot ug misulti sa mga tinun-an nga siya nakakita sa Ginoo, ug nga siya nakasulti niining mga butanga ngadto kaniya.

19 Unya sa kagabhion sa mao nga adlaw, ingon nga unang adlaw sa semana, sa diha nga ang mga pultahan gisirad-an diin ang mga tinun-an nagkatigom tungod sa kahadlok sa mga Judeo, miabot si Jesus ug mitindog diha sa taliwala, ug nagaingon ngadto kanila, Ang kalinaw maanaa kaninyo.

20 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya mipakita ngadto kanila sa iyang mga kamot ug sa iyang kilid. Unya ang mga tinun-an nangalipay, sa diha nga sila nakakita sa Ginoo.

21 Unya miingon si Jesus ngadto kanila pag-usab, Ang kalinaw maanaa kaninyo: maingon nga ang akong Amahan mipadala kanako, sa ingon ako nagpadala kaninyo.

22 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya miginhawa ngadto kanila, ug nagaingon ngadto kanila, Dawata ninyo ang Balaang Espiritu:

23 Kang bisan kinsang mga sala nga inyong pasayloon, sila gipasaylo ngadto kanila; ug kang bisan kinsang mga sala nga inyong pagapugngan, sila pagapugngan.

24 Apan si Tomas, usa sa napulo ug duha, nga gitawag og Didimo, dili uban kanila sa diha nga si Jesus miabot.

25 Busa ang uban nga mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Kami nakakita sa Ginoo. Apan siya miingon ngadto kanila, Gawas kon ako makakita diha sa iyang mga kamot sa agi sa mga lansang, ug makabutang sa akong tudlo ngadto sa agi sa mga lansang, ug makapasulod sa akong kamot ngadto sa iyang kilid, ako dili motoo.

26 Ug human sa walo ka adlaw ang iyang mga tinun-an didto na usab sa sulod, ug si Tomas uban kanila: unya miabot si Jesus, ang mga pultahan ingon nga sirado, ug mitindog diha sa tunga, ug miingon, Ang kalinaw maanaa kaninyo.

27 Unya nagaingon siya ngadto ni Tomas, Ikab-ot diri ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot; ug ikab-ot diri ang imong kamot, ug ipasulod kini sa akong kilid: ug ayaw pagpakawalay pagtoo, apan pagmatinoohon.

28 Ug si Tomas mitubag ug miingon ngadto kaniya, Akong Ginoo ug akong Dios.

29 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Tomas, tungod ba kay ikaw nakakita kanako, ikaw mitoo na: bulahan sila nga wala makakita, apan sa gihapon mitoo.

30 Ug daghan pang ubang mga ilhanan sa pagkatinuod nga gihimo ni Jesus diha sa presensya sa iyang mga

tinun-an, nga wala mahisulat dinhi niini nga basahon:

31 Apan kini gisulat, aron kamo motoo nga si Jesus mao ang Cristo, ang Anak sa Dios; ug aron sa pagtoo kamo makabaton og kinabuhi pinaagi sa iyang ngalan.

KAPITULO 21

HUMAN niining mga butanga si Jesus mipakita sa iyang kaugalingon pag-usab ngadto sa iyang mga tinun-an didto sa dagat sa Tiberias; ug sa ingon niini nga paagi mipakita siya sa iyang kaugalingon.

2 Didto nagkatigom si Simon Pedro, ug si Tomas nga gitawag og Didimo, ug si Nataniel sa Cana sa Galilea, ug ang mga anak ni Zebedeo, ug duha ka lain pa niya nga mga tinun-an.

3 Si Simon Pedro nagaingon ngadto kanila, Ako moadto sa pagpangisda. Sila nagaingon ngadto kaniya, Kami usab mouban kanimo. Sila nangadto, ug dihadiba nanakay sa usa ka sakayan; ug nianang gabhiona sila walay nakuha.

4 Apan sa diha nga ang kabuntagon karon miabot na, si Jesus mitindog diha sa baybayon: apan ang mga tinun-an wala makahibalo nga kadto mao si Jesus.

5 Unya si Jesus nagaingon ngadto kanila, Mga anak, kamo aduna bay pagkaon? Sila mitubag kaniya, Wala.

6 Ug siya miingon ngadto kanila, Itaktak ang pukot sa tuo nga bahin sa sakayan, ug kamo makakaplag. Busa sila mitaktak, ug karon sila dili na makahimo sa pagbira niini tungod sa panon sa mga isda.

7 Busa kadtong tinun-an kinsa gihigugma ni Jesus nagaingon ngadto ni Pedro, Kini mao ang Ginoo. Karon sa diha nga si Simon Pedro nakadungog nga kadto mao ang Ginoo, gisul-ob niya ang iyang sapot sa mananagat ngadto kaniya, (kay siya walay sapot,) ug miambak ngadto sa dagat.

8 Ug ang ubang mga tinun-an miabot diha sa usa ka gamay nga sakayan;

(kay sila dili halayo gikan sa yuta, apan ingon nga kini duha ka gatos ka maniko,) nga nagaguyod sa pukot nga uban sa mga isda.

9 Unya sa diha nga sila miabot na sa yuta, sila nakakita sa nagbaga nga mga uling, ug sa isda nga gibutang diha niini, ug sa tinapay.

10 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Pagdala sa isda nga inyo karon nga nakuha.

11 Si Simon Pedro misaka, ug mibira sa pukot ngadto sa yuta nga puno sa dagkung mga isda, usa ka gatos ug kalim-an ug tulo: ug alang sa tanan dihay hilabihan kadaghan, apan bisan pa ang pukot wala magisi.

12 Si Jesus nagaingon ngadto kanila, Dali ngari ug kaon. Ug walay usa sa iyang mga tinun-an nga nangahas sa pagpangutana kaniya, Kinsa ba ikaw? nga nahibalo nga kadto mao ang Ginoo.

13 Unya si Jesus nagaduol, ug naga-kuha og tinapay, ug nagahatag kanila, ug isda sa samang paagi.

14 Kini karon mao ang ikatulo ka higayon nga si Jesus mipakita sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang mga tinun-an, human nga siya mibangon gikan sa mga patay.

15 Busa sa diha nga sila nakakaon na, si Jesus nagaingon ngadto ni Simon Pedro, Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako labaw pa niini? Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Siya nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong nati nga mga kamero.

16 Siya nagaingon ngadto kaniya pag-usab sa ikaduhang higayon, Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako? Siya nagaingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Siya nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong mga kamero.

17 Siya nagaingon ngadto kaniya sa ikatulo nga higayon, Simon, anak ni

JUAN 21:18

Jonas, gihigugma mo ba ako? Si Pedro nasubo tungod kay siya miingon kaniya sa ikatulong higayon, Gihigugma mo ba ako? Ug siya miingon ngadto kaniya, Ginoo, ikaw nahibalo sa tanang mga butang; ikaw nahibalo nga ako nahigugma kanimo. Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Pakan-a ang akong mga karnero.

18 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mag-ingon nganha kanimo, Sa diha nga ikaw batan-on pa, gibakosan nimo ang imong kaugalingon, ug milakaw bisan asa nga imong gusto: apan sa diha nga ikaw matigulang na, ikaw magatuyhod sa imong mga kamot, ug bakosan ka na sa lain, ug dad-on ka sa bisan asa nga dili nimo gusto.

19 Kini gisulti niya, nga nagapasabot pinaagi sa unsa nga kamatayon siya kinahanglang magahimaya sa Dios. Ug sa diha nga siya nakapamulong na niini, siya nagaingon ngadto kaniya, Sunod kanako.

20 Unya si Pedro, nga nagaliso, nakakita sa tinun-an sa kang kinsa si Jesus nahigugma nga nagasunod; nga misandig usab sa iyang dughan atol sa

panihapon, ug miingon, Ginoo, kinsa siya nga nagabudhi kanimo?

21 Si Pedro nga nakakita kaniya nagaingon ngadto ni Jesus, Ginoo, ug unsa man ang pagabuhaton niining tawhana?

22 Si Jesus nagaingon ngadto kaniya, Kon ako mobuot nga siya magpabilin hangtud sa akong pag-abot, unsa man kana kanimo? sunod ka kanako.

23 Unya nabaniog kini nga panultihon diha sa kaigsoonan, nga kadto nga tinun-an dili mamatay: apan si Jesus wala nag-ingon ngadto kaniya, Siya dili mamatay; apan, Kon ako mobuot nga siya magpabilin hangtud sa akong pag-abot, unsa man kana kanimo?

24 Kini mao ang tinun-an nga nagapamatuod niining mga butanga, ug misulat niining mga butanga: ug kami nahibalo nga ang iyang pagpamatuod tinoud.

25 Ug adunay daghan pang ubang mga butang nga gihimo usab ni Jesus, nga, kon ang matag-usa kanila pagasulaton, ako naghunahuna nga bisan ang kalibutan mismo dili paigo sudlan sa mga basahon nga kinahanglang pagasulaton. Amen.

ANG MGA BUHAT

SA MGA APOSTOLES

KAPITULO 1

ANG nag-unang pamahayag nga sinulat nga akong gihimo, O Teofilo, sa tanan nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat ug sa pagtudlo,

2 Hangtud sa adlaw nga siya gikuha paitaas, human nga siya pinaagi sa Balaang Espiritu nakahatag og mga sugo ngadto sa mga apostoles kinsa iyang gipili:

3 Sa kang kinsa usab siya mismo mipakita nga buhi human sa iyang pag-antos pinaagi sa daghang dili masayop nga mga pamatuod, nga nakita nila sa kap-atan ka adlaw, ug nagasulti sa mga butang nga may kalabutan sa gingharian sa Dios:

4 Ug, ingon nga nakigtigom uban kanila, misugo kanila nga sila kinahanglang dili mobiya gikan sa Jerusalem, apan magpaabot alang sa saad sa Amahan, nga, nagaingon siya, inyong nadungog kanako.

5 Kay si Juan sa pagkatinuod nagbaptismo pinaagi sa tubig; apan kamo mabaptismohan sa Balaang Espiritu sa dili daghang mga adlaw gikan karon.

6 Busa sa diha nga sila nagkatigom, sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Ginoo, buot ba ikaw niining panahona motukod pag-usab sa gingharian sa Israel?

7 Ug siya miingon ngadto kanila, Dili alang kaninyo ang pagkahibalo sa mga panahon o sa mga higayon, nga ang Amahan nakabutang sa iyang kaulangin nga gahum.

8 Apan kamo makadawat sa gahum, human nga ang Balaang Espiritu moabot nganha kaninyo: ug kamo mahimo nga mga saksi nganhi kanako sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea, ug sa

Samaria, ug ngadto sa kinatumyan nga bahin sa yuta.

9 Ug sa diha nga siya nakasulti na niining mga butanga, samtang sila nagtan-aw, siya gikuha paitaas; ug usa ka panganod midawat kaniya gikan sa ilang panan-aw.

10 Ug samtang sila nanagtutok ngadto sa langit samtang siya mipaingon paitaas, tan-awa, duha ka lalaki nga nagsul-ob og puti nga bisti mitindog duol kanila;

11 Nga miingon usab, Kamong mga tawo sa Galilea, nganong nanagtindog kamo nga nagatutok ngadto sa langit? kining maong Jesus, nga gikuha paitaas gikan kaninyo paingon ngadto sa langit, sa ingon moabot sa samang paagi nga kamo nakakita kaniya nga misaka ngadto sa langit.

12 Unya namalik sila ngadto sa Jerusalem gikan sa bukid nga gitawag og Olivet, nga gikan sa Jerusalem usa ka adlawng igpapahulay nga panaw .

13 Ug sa diha nga sila nakasulod na, sila misaka ngadto sa usa ka lawak sa itaas, diin nagpuyo sila si Pedro, ug si Jacobo, ug si Juan, ug si Andreo, si Felipe, ug si Tomas, si Bartolomeo, ug si Mateo, si Jacobo ang anak ni Alfeo, ug si Simon Zelote, ug si Judas ang igsoon ni Jacobo.

14 Kini silang tanan mipadayon nga nagkauyon diha sa pag-ampo ug pagpangamuyo, uban sa mga babaye, ug ni Maria ang inahan ni Jesus, ug uban sa iyang mga lalaking igsoon.

15 Ug niadtong mga adlaw sa Pedro mitindog sa taliwala sa mga tinun-an, ug miingon, (ang kadaghanon sa tanang mga ngalan dul-an sa usa ka gatos ug kawhaan,)

BUHAT 1:16

16 Mga katawhan ug mga igsoon, kini nga kasulatan kinahanglan natanan na, nga ang Balaang Espiritu pinaagi sa baba ni David misulti kaniadto mahitungod ni Judas, nga mao ang magtutultol kanila nga midakop ni Jesus.

17 Kay siya giihap uban kanato, ug nakaangkon og bahin niini nga pagpangalagad.

18 Karon kining tawhana mipalit ug usa ka yuta pinaagi sa ganti sa pagkadautan; ug nahulog nga nag-una ang ulo, siya nabungkag sa tunga, ug ang tanan niyang ginhawaan migawas.

19 Ug kini nahibaloan sa tanang mga nanagpuyo sa Jerusalem; nga tungod niana kadto nga yuta gitawag sa ilang pinulongan, Aceldama, nga sa ato pa, ang yuta sa dugo.

20 Kay kini nahisulat sa basahon sa mga Salmo, Itugot nga ang iyang pinuy-anan maguba, ug ayaw itugot nga adunay tawo nga mopuyo diha niini: ug ang iyang pagka obispo itugot nga dawaton sa lain.

21 Sa mao nga hinungdan gikan niining mga tawo nga nakig-uban kanato sa tanang panahon nga ang Ginoong Jesus misulod ug migawas uban kanato,

22 Nga nagasugod gikan sa baptismo ni Juan, hangtud sa samang adlaw nga siya gibayaw gikan kanato, kinahanglan usa ang pagaordinahan nga mahimong usa ka saksi uban kanato sa iyang pagkabanhaw.

23 Ug sila mitudlo og duha, si Jose nga gitawag og Barsabas, kinsa giangaan og Justo, ug si Matias.

24 Ug sila nag-ampo, ug miingon, Ikaw, Ginoo, nga nahibalo sa mga kasingkasing sa tanang mga tawo, ipakita kon hain niining duha ang imong gipili,

25 Aron siya makaambit niini nga pagpangalagad ug pagka apostol, nga gikan sa diin si Judas pinaagi sa kalapasan nahulog, aron nga siya moadto sa iyang kaugalingon nga dapit.

26 Ug sila mihatag sa ilang mga boto; ug ang bahin nahatag ngadto ni Matias; ug siya giihap uban sa napulo ug usa ka apostoles.

KAPITULO 2

UG sa diha nga ang adlaw sa Penetekoste sa hingpit miabot, didto silang tanan nagkauyon sa usa ka dapit.

2 Ug sa kalit dihay miabot nga usa ka dahunog gikan sa langit sama sa usa ka hagueros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa tibuk balay diin sila nanaglingkod.

3 Ug dihay mitungha ngadto kanila nga pinikas nga mga dila sama sa kalayo, ug kini mipatong sa matag usa kanila.

4 Ug silang tanan napuno sa Balaang Espiritu, ug misugod sa pagsulti pinaagi sa laing mga pinulongan, sumala sa gipalitok kanila sa Espiritu.

5 Ug dihay mga nagapuyo sa Jerusalem nga mga Judeo, nga debotado nga mga tawo, gikan sa matag nasud sa ilalum sa langit.

6 Karon sa diha nga kini nabaniog, ang panon nagtigom pagtingob, ug nangalibog, tungod kay ang matag tawo nakadungog kanila nga misulti sa iyang kaugalingong pinulongan.

7 Ug silang tanan nahibulong ug natingala, nga nagaingon sa usa ug usa, Tan-awa, dili ba kini silang tanan nga nanagsulti mga Galileanhon?

8 Ug giunsa nga ang matag tawo kanato nakadungog man sa atong kaugalingon nga pinulongan, diin kita nahimugso?

9 Mga Partianhon, ug mga Medes, ug mga Elamihanon, ug ang mga nanagpuyo sa Mesopotamia, ug sa Judea, ug Capadocia, sa Pontu, ug sa Asia,

10 Sa Frygia, ug sa Pamfilia, sa Ehipito, ug sa mga bahin sa Libya duol sa Cirene, ug mga langyaw sa Roma, mga Judeo ug mga kinabig,

11 Mga Cretehanon ug mga Arabo, kita nakadungog kanila nga nagasulti

diha sa atong mga pinulongan sa kahibulongan nga mga buhat sa Dios.

12 Ug silang tanan nahibulong, ug nagduhaduha, nga nagaingon sa usa ug usa, Unsa ang ipasabot niini?

13 Ang uban nga nagabugabugan miingon, Kining mga tawhana puno sa bag-o nga bino.

14 Apan si Pedro, nga nagatindog uban sa napulo ug usa, mipataas sa iyang tingog, ug miingon ngadto kanila, Kamong katawhan sa Judea, ug kamong tanan nga nagpuyo sa Jerusalem, hibalo kini ninyo, ug paminaw sa akong mga pulong:

15 Kay kini sila dili mga hubog, sumala sa gidahum ninyo, sa nakita nga kini ang ikatulo pa nga takna sa adlaw.

16 Apan kini mao kadto nga gipamulong ni profeta Joel;

17 Ug kini mahitabo diha sa kataposan nga mga adlaw, nagaingon ang Dios, Ako mobubo sa akong Espiritu nganha sa tanang mga unod: ug ang inyong mga lalaking anak ug ang inyong mga babayeng anak managpanagna, ug ang inyong mga batan-ong kalalakin-an makakita og mga panan-awon, ug ang inyong mga tigulang nga kalalakin-an magdamgo og mga damgo:

18 Ug sa akong mga sulugoon ug sa akong mga babayeng sulugoon ako magabubo niadtong mga adlaw sa akong Espiritu; ug sila managpanagna:

19 Ug ako mopakita og mga kahibulongan diha sa langit sa ibabaw, ug mga ilhanan diha sa yuta sa ubos; dugo, ug kalayo, ug gabon sa aso:

20 Ang adlaw mahimong kangitngit, ug ang bulan ngadto sa dugo, sa dili pa moabot kanang daku ug dayag sa panan-aw nga adlaw sa Ginoo:

21 Ug kini mahitabo, nga si bisan kinsa nga motawag sa ngalan sa Ginoo maluwas.

22 Kamong katawhan sa Israel, paminaw niining mga pulonga; si Jesus sa Nazaret, usa ka tawo nga giuyonan sa Dios diha kaninyo pinaagi sa mga milagro ug mga kahibulongan ug mga

ilhanan, nga gihimo sa Dios pinaagi kaniya diha sa inyong taliwala, sumala sa nahibaloan usab ninyo sa inyong kaugalingon:

23 Siya, nga gitugyan pinaagi sa dili na mabalhin nga laraw ug daang pagkahibalo sa Dios, inyong gidakop, ug pinaagi sa dautang mga kamot gilansang sa krus ug gipatay:

24 Kinsa gibanhaw sa Dios, nga nakabaddad sa mga kasakit sa kamatayon: tungod kay dili mahimo nga siya mapugngan niini.

25 Kay si David nagasulti mahitungod kaniya, Ako daang nakakita sa Ginoo sa kanunay sa akong atubangan, kay siya anaa sa akong tuo nga kamot, aron ako dili matarog:

26 Busa ang akong kasingkasing nagkalipay, ug ang akong dila nagmaya; dugang pa usab ang akong unod mopahulay sa paglaum:

27 Tungod kay ikaw dili mobiya sa akong kalag sa impyerno, ni ikaw motugot sa imong Balaan sa pagkakita sa pagkadunot.

28 Gipahibalo mo kanako ang mga dalan sa kinabuhi; ikaw magapuno kanako sa kalipay uban sa imong panagway.

29 Mga katawhan ug mga igsoon, tugoti ako nga gawasnong mosulti nganha kaninyo mahitungod sa atong amahan nga si David, nga siya patay na ug gilubong na, ug ang iyang lubnganan ania uban kanato hangtud niining adlaw.

30 Busa ingon nga usa ka profeta, ug nakahibalo nga ang Dios nakapanaad pinaagi sa usa ka panumpa ngadto kaniya, nga gikan sa bunga sa iyang hawak, sumala sa unod, siya mopatindog ni Cristo aron molingkod sa iyang trono;

31 Siya nga nakakita niini kaniadto misulti mahitungod sa pagkabanhaw ni Cristo, nga ang iyang kalag wala biyai sa impyerno, ni ang iyang unod nakakita og pagkadunot.

32 Kini nga Jesus gibanhaw sa Dios, nga sa diin kaming tanan mga saksi.

BUHAT 2:33

33 Busa ingon nga gipataas pinaagi sa tuo nga kamot sa Dios, ug sa nakadawat na gikan sa Amahan sa saad sa Balaang Espiritu, siya mipaagas niini, nga inyo karon nga nakita ug nadungog.

34 Kay si David wala mosaka ngadto sa mga langit: apan siya nagaingon sa iyang kaugalingon, Ang GINOO nag-ingon ngadto sa akong Ginoo, Molvingkod ka sa akong tuo nga kamot,

35 Hangtud nga ako maghimo sa imong mga kaaway nga imong tumbanan sa tiil.

36 Busa itugot nga ang tibuok balay sa Israel mahibalo nga masaligon, nga ang Dios mihimo sa maong Jesus, kinsa inyong gipalansang, nga Ginoo ug Cristo.

37 Karon sa diha nga sila nakadungog niini, sila gipanusok diha sa ilang kasingkasing, ug miingon ngadto ni Pedro ug ngadto sa ubang mga apostoles, Mga katawhan ug mga igsoon, unsa ang among buhaton?

38 Unya si Pedro miingon ngadto kanila, Paghinulsol, ug pagpabaptismo ang matag usa kaninyo diha sa ngalan ni Jesus Cristo tungod sa kapasayloan sa mga sala, ug kamo makadawat sa gasa sa Balaang Espiritu.

39 Kay ang saad nganha kaninyo, ug sa inyong mga anak, ug ngadto sa tanan nga anaa sa halayo, bisan ingon sa kadaghan sa pagatawgon sa atong Ginoong Dios.

40 Ug pinaagi sa daghan pang ubang mga pulong siya nagpamatuod ug nag-aghat, nga nagaingon, Luwasa ang inyong mga kaugalingon gikan niining baliko nga kaliwatan.

41 Unya sila nga malipayong midawat sa iyang pulong gibaptismohan: ug sa maong adlaw dihay nadugang ngadto kanila nga duolan sa tulo ka libo ka mga kalag.

42 Ug sila nagpadayon nga malig-on diha sa pagtulon-an sa mga apostoles ug sa pakig-ambitay, ug diha sa pagpikas sa tinapay, ug diha sa mga pag-ampo.

43 Ug ang kahadlok miabot nganha sa matag kalag: ug daghang mga kahibulongan ug mga ilhanan ang nabuhath pinaagi sa mga apostoles.

44 Ug ang tanan nga nagtoo nanag-uban, ug ang tanang mga butang giusahan sa pagpanag-iyay;

45 Ug mibaligya sa ilang mga gipang-iyay ug kabtangan, ug mibahin kanila ngadto sa tanang tawo, sumala sa gikinahanglan sa matag tawo.

46 Ug sila, nga nagapadayon sa adlaw-adlaw nga nagakauyon diha sa templo, ug sa pagpikas og mga tinapay sa balay ug balay, miakaon sa ilang pagkaon uban sa kamaya ug pagkausa sa kasingkasing,

47 Nga nagadayeg sa Dios, ug nahimut-an sa tanang mga tawo. Ug ang Ginoo nagdugang ngadto sa iglesya sa adlaw-adlaw niadtong mga nangaluwas.

KAPITULO 3

KARON si Pedro ug si Juan nagkuyog Ksa pagtungas ngadto sa templo sa takna sa pag-ampo, nga mao ang ikasiyam nga takna.

2 Ug may gidala nga usa ka tawo nga bakol na gikan pa sa sabakan sa iyang inahan, kinsa ilang gipahimutang sa adlaw-adlaw sa ganghaan sa templo nga gitawag og Matahum, aron sa pagpangayo og mga limos gikan kanila nga nanulod sa templo;

3 Kinsa sa pagkakita ni Pedro ug ni Juan nga mosulod na ngadto sa templo nangayo og mga limos.

4 Ug si Pedro, nga nagatutok sa iyang mga mata ngadto kaniya uban ni Juan, miingon, Tan-aw kanamo.

5 Ug siya naminaw ngadto kanila, nga nagadahom nga adunay madawat gikan kanila.

6 Unya si Pedro miingon, Salapi ug bulawan ako wala; apan sa unsa nga ania kanako ako mohatag kanimo: Sa ngalan ni Ginoong Jesus Cristo sa Nazaret tindog ug lakaw.

7 Ug siya mikupot kaniya pinaagi sa tuo nga kamot, ug mialsa kaniya: ug

dihadiha ang iyang mga til ug mga bu-kog sa buolbuol nakadawat og kusog.

8 Ug siya nga nagalukso mitindog, ug milakaw, ug misulod uban kanila ngadto sa templo, nga nagalakaw, ug nagalukso, ug nagadayeg sa Dios.

9 Ug ang tanang mga tawo nakakita kaniya nga nagalakaw ug nagadayeg sa Dios:

10 Ug sila nahibalo nga kadto mao siya nga naglingkod alang sa mga li-mos didto sa Matahum nga ganghaan sa templo: ug sila napuno sa kahibu-long ug katingala sa nahitabo ngadto kaniya.

11 Ug samtang ang bakol nga na-ayo migunit ni Pedro ug ni Juan, ang tanang katawhan nanagan pagtingob ngadto kanila diha sa agianan nga gita-wag og Iya ni Solomon, nga daku ang kahibulong.

12 Ug sa diha nga si Pedro nakakita niini, siya mitubag ngadto sa mga ta-wo, Kamong katawhan sa Israel, nga-nong natingala kamo niini? o nganong nanagtutok kamo ngari kanamo, nga daw pinaagi sa among kaugalingong gahum ug pagkabalaan kami nakapa-lakaw niining tawhana?

13 Ang Dios ni Abraham, ug ni Isaac, ug ni Jacob, ang Dios sa atong mga amahan, naghimaya sa iyang Anak nga si Jesus; sa kang kinsa ka-mo nagtugyan, ug naglimod kaniya sa diha sa presensya ni Pilato, sa diha nga siya nakahukom na sa pagpabuhi kaniya.

14 Apan inyong gilimod ang Balaan ug ang Matarung, ug gitinguha ang usa ka mamumuno nga ihatag nganha kaninyo;

15 Ug gipatay ang Prinsipe sa kina-buhi, kinsa gibangon sa Dios gikan sa mga patay; nga sa diin kami ang mga saksi.

16 Ug ang iyang ngalan pinaagi sa pagtoo sa iyang ngalan naghimo nii-ning tawhana nga malig-on, kang kinsa kamo nakakita ug nakahibalo: oo, ang pagtoo nga pinaagi kaniya nakahatag

kaniya niining hingpit nga kaayohan diha sa presensya ninyong tanan.

17 Ug karon, mga igsoon, ako nasayud nga pinaagi sa inyong pagka walay kahi-balo kamo naghimo niini, sama usab sa gibuhat sa inyong mga punoan.

18 Apan kadtong mga butanga, nga ang Dios kaniadto mipakita pinaagi sa baba sa tanan niyang mga profeta, nga si Cristo kinahanglan nga moantos, siya nakatuman na.

19 Busa paghinulsol kamo, ug pama-lik, aron nga ang inyong mga sala paga-papason, sa diha nga ang mga panahon sa paglab-as pag-usab moabot gikan sa presensya sa Ginoo;

20 Ug siya mopadala ni Jesus Cristo, nga kaniadto giwali nganha kaninyo:

21 Kinsa kinahanglang pagadawaton sa langit hangtud ang mga panahon sa pagpasig-uli sa tanang mga butang, nga gikasulti sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang mga balaang profeta sukad gisugdan ang kalibutan.

22 Kay si Moses sa pagkatinuod miingon ngadto sa mga amahan, Ang Ginoo nga inyong Dios magapatindog nganha kaninyo og usa ka profeta gi-kan sa inyong kaissoonan, sama kana-ko; kaniya kamo maminaw sa tanang mga butang bisan unsa nga iyang isulti nganha kaninyo.

23 Ug kini mahitabo, nga ang matag kalag, nga dili maminaw niadto nga profeta, pagalaglagon gikan diha sa katawhan.

24 Oo, ug ang tanang mga profeta gikan ni Samuel ug kadtong misunod, ingon sa kadaghan sa nakapamulong, sa samang paagi nakapanagna mahitu-ngod niining mga adlaw.

25 Kamo ang mga anak sa mga pro-feta, ug sa kasabotan nga gihimo sa Dios uban sa atong mga amahan, nga nagaingon ngadto ni Abraham, Ug sa imong kaliwat ang tanang kabanayan sa yuta mapanalanginan.

26 Nganha kaninyo nag-una ang Dios, nga mibanhaw sa iyang Anak nga si Jesus, mipadala kaniya sa pag-

panalangin kaninyo, sa pagpabiya sa matag usa kaninyo gikan sa iyang mga kadautan.

KAPITULO 4

UG samtang sila nagsulti ngadto sa katawhan, ang mga pari, ug ang kapitan sa templo, ug ang mga Saduceo, manuol ngadto kanila,

2 Ingon nga nasubo nga sila nagtudlo sa mga tawo, ug nagwali pinaagi ni Jesus sa pagkabanhaw gikan sa mga patay.

3 Ug sila midakop kanila, ug mibilanggo kanila hangtud sa sunod nga adlaw: kay kadto gabii na.

4 Apan bisan pa niana daghan kanila nga nakadungog sa pulong mitoo; ug ang kadaghanon sa mga tawo duolan sa lima ka libo.

5 Ug kini nahitabo sa pagkaugma, nga ang ilang mga punoan, ug mga anciano, ug mga escriba,

6 Ug si Annas ang labaw nga pari, ug si Caifas, ug si Juan, ug si Alejandro, ug ingon sa kadaghan sa mga kabanay sa labaw nga pari, nagtigom pagtingob didto sa Jerusalem.

7 Ug sa diha nga sila nakabutang kanila sa taliwala, sila nangutana, Pinaagi sa unsang gahum, o pinaagi sa unsa nga ngalan, kamo nagbuhat niini?

8 Unya si Pedro, nga puno sa Balaang Espiritu, miingon ngadto kanila, Kamong mga punoan sa katawhan, ug mga anciano sa Israel,

9 Kon kami niining adlawa pagasusihon sa maayong buhat nga gihimo ngadto sa tawo nga maluyahon, pinaagi sa unsang paagi nga siya nahimong maayo;

10 Hibaloi kini ninyong tanan, ug sa tanang katawhan sa Israel, nga pinaagi sa ngalan ni Jesus Cristo sa Nazaret, kinsa inyong gipalansang sa krus, kinsa gibangon sa Dios gikan sa mga patay, bisan pa pinaagi kaniya kini nga tawo nagtindog dinhi sa inyong atubangan nga maayo.

11 Kini siya mao ang bato nga gitamay ninyo nga mga magtutukod, nga nahimo nga ulo sa kanto.

12 Walay kaluwasan diha ni bisan kinsa nga lain: kay walay lain nga ngalan sa ilalum sa langit nga gihatag sa mga tawo, diin pinaagi niini kita kinahanglan nga maluwas.

13 Karon sa diha nga sila nakakita sa kaisog ni Pedro ug ni Juan, ug nakamatikod nga sila mga walay nakat-onan ug mga tawo nga walay kahibalo, sila natingala; ug sila nakakuha og kahibalo mahitungod kanila, nga sila gikauban ni Jesus.

14 Ug sa nagatan-aw sa tawo nga naayo na nga nagatindog uban kanila, sila walay ikasulti batok niini.

15 Apan sa diha nga sila nakasugo na kanila nga mogawas sa konseho, sila nagpakisayod sa ilang mga kaugalingon,

16 Nga nagaingon, Unsa ang atong pagabuhaton ngadto niining mga tawhana? kay sa pagkatinuod usa ka milagro nga nahibaloan na pag-ayo ang nahimo pinaagi kanila ang napadayag ngadto sa tanan nga nagpuyo sa Jerusalem; ug kita dili makapanghimakak niini.

17 Apan aron kini dili na mokaylap og dugang diha sa katawhan, kita sa higpit mohulga kanila, aron sila sukad karon wala nay tawo nga sultihan niini nga ngalan.

18 Ug sila mitawag kanila, ug misugog kanila sa dili na pagsulti sa bisan unsang paagi ni magtudlo diha sa ngalan ni Jesus.

19 Apan si Pedro ug si Juan mitubag ug miingon ngadto kanila, Kon kini matarung ba diha sa panan-aw sa Dios sa pagpaminaw nganha kaninyo labaw pa ngadto sa Dios, hukmi ninyo.

20 Kay kami walay mahimo apan sa pagsulti sa mga butang nga among nakita ug nadungog.

21 Busa sa diha nga sila nakadugang sa paghulga kanila, sila mitugot kanila sa paglakaw, nga walay nakaplagan unsaon nga sila makasilot kanila, tungod

sa mga tawo: kay ang tanang tawo nag-himaya sa Dios tungod sa nahitabo.

22 Kay ang tawo sobra na sa kap-atan ka tuig ang panuigon, sa kang kinsa kini nga milagro sa pagkaayo gipakita.

23 Ug ingon nga nakalakaw na, sila miadto sa ilang kaugalingon nga pundok, ug mitaho sa tanan nga gisulti ngadto kanila sa punoang mga pari ug sa mga anciano.

24 Ug sa diha nga sila nakadungog niadto, sila nagakauyon nga mipatugbaw sa ilang mga tingog ngadto sa Dios, ug miingon, Ginoo, ikaw ang Dios, nga nagbuhat sa langit, ug yuta, ug sa dagat, ug sa tanan nga anaa kanila:

25 Kinsa pinaagi sa baba sa imong sulugoon nga si David nag-ingon, Nganong ang mga pagano naminti sa kapungot, ug ang katawhan naghunahuna sa walay pulos nga mga butang?

26 Ang mga hari sa yuta nanindog, ug ang mga punoan nanagtigom pagtingob batok sa Ginoo, ug batok sa iyang Cristo.

27 Kay sa pagkatinuod batok sa imong balaang bata nga si Jesus, kinsa imong gidihogan, bisan pa si Herod, ug Poncio Pilato, uban sa mga Hentil, ug ang katawhan sa Israel, nagkatigom pagtingob,

28 Aron sa pagbuhat sa bisan unsa nga gihukman na kaniadto nga pagabuhaton sa imong kamot ug sa imong kabubut-on.

29 Ug karon, Ginoo, tan-awa ang ilang mga pagpanghulga: ug itugot sa imong mga sulugoon, nga uban sa tanan nga kaisog sila makasulti sa imong pulong.

30 Pinaagi sa pagtuyhod sa imong kamot sa pag-ayo; ug nga ang mga ilhanan ug mga kahibulongan mahimo pinaagi sa ngalan sa imong balaang bata nga si Jesus.

31 Ug sa diha nga sila nakaampo na, ang dapit diin sila nagkatigom pagtingob nauyog; ug silang tanan napuno sa Balaang Espiritu, ug sila misulti sa pulong sa Dios uban sa kaisog.

32 Ug ang panon kanila nga nag-too nagkausa sa kasingkasing ug sa kalag: ni adunay misulti kanila nga aduna sa mga butang nga iyang gipang-iya iyang kaugalingon; apan sila nag-usa sa pagpanag-iya sa tanang mga butang.

33 Ug uban sa dakung gahum mipamatuod ang mga apostoles sa pagkabanhaw ni Ginoong Jesus: ug dakung grasya ang anaa kanilang tanan.

34 Ni adunay usa kanila nga nakulangnan: kay ingon sa ka daghan sa mga nanag-iya og mga yuta o mga balay mibaligya kanila, ug midala sa mga halin sa mga butang nga gibaligya,

35 Ug mibutang kanila sa tiilan sa mga apostoles: ug ang pagpang-apod-apod gihimo ngadto sa matag tawo sumala sa iyang panginahanglan.

36 Ug si Jose, kinsa pinaagi sa mga apostoles gianggaang usab og Barnabas, (nga, ginahubad, Ang anak sa kalipay,) usa ka Levihanon, ug gikan sa nasud sa Ciprus,

37 Nga adunay yuta, mibaligya niini, ug midala sa kwarta, ug mibutang niini sa tiilan sa mga apostoles.

KAPITULO 5

APAN may usa ka tawo nga ginganlan **A**og Ananias, uban ni Safira nga iyang asawa, mibaligya og katigayonan,

2 Ug nagsalin og kabahin sa halin, ang iyang asawa usab may kasayuran niini, ug midala sa usa ka bahin, ug mibutang niini sa tiilan sa mga apostoles.

3 Apan si Pedro miingon, Ananias, nganong si Satanas nakapuno sa imong kasingkasing aron sa pagpamakak ngadto sa Balaang Espiritu, ug sa pagsalin og kabahin sa halin sa yuta?

4 Samtang kini nagpabilin, dili ba kini imong kaugalingon? ug human kini nabaligya dili ba kini anaa sa imong kaugalingong gahum? nganong ikaw nagsamkon niining butanga diha sa imong kasingkasing? ikaw wala makapamakak ngadto sa mga tawo, apan ngadto sa Dios.

BUHAT 5:5

5 Ug si Ananias nga nakadungog niining mga pulonga natumba, ug mitugyan sa espiritu: ug dakung kahadlok ang miabot sa tanan kanila nga nakadungog niining mga butanga.

6 Ug ang batan-ong mga lalaki mitindog, mipuyo kaniya, ug midala kaniya sa gawas, ug milubong kaniya.

7 Ug kadto duolan sa gidugayon nga tulo ka oras, sa diha ang iyang asawa, nga wala nasayud unsa ang nahitabo, misulod.

8 Ug si Pedro mitubag ngadto kaniya, Sultihi ako kon kamo mibaligya ba sa yuta sa ingon niini nga bili? Ug siya miingon, Oo, sa ingon niini nga bili.

9 Unya si Pedro miingon ngadto kaniya, Ngano nga kamo nagkasabot sa pagsulay sa Espiritu sa Ginoo? tan-awa, ang mga tiil nila nga naglubong sa imong bana anaa sa pultahan, ug modala kanimo sa gawas.

10 Unya dihadiha siya natumba diha sa iyang tiilan, ug mitugyan sa espiritu: ug ang batan-ong mga lalaki misulod, ug nakakaplag kaniya nga patay na, ug midala kaniya didto, milubong kaniya duol sa iyang bana.

11 Ug dakung kahadlok ang miabot ngadto sa tanan sa iglesya, ug nganha sa ingon sa kadaghan sa nakadungog niining mga butanga.

12 Ug pinaagi sa mga kamot sa mga apostoles daghang mga ilhanan ug mga kahibulongan ang nahimo diha sa katawhan; (ug silang tanan nga nagaka-uyon didto sa agianan ni Solomon.

13 Ug sa uban walay tawo nga nanga-has sa pag-ipon sa iyang kaugalingon ngadto kanila: apan ang mga tawo mipadaku kanila.

14 Ug daghan pang mga magtotoo ang nadugang ngadto sa Ginoo, mga pannon sa kalalakin-an ug kababayen-an.)

15 Nga tungod niana sila midala sa mga masakiton ngadto sa kadalanan, ug mipahigda kanila sa mga higdaanan ug mga lantay, aron bisan na lang ang anihon ni Pedro nga molabay makapandong unta sa pipila kanila.

16 Dihay miabot usab nga usa ka panon gikan sa mga syudad palibot sa Jerusalem, nga nagadala sa mga tawong masakiton, ug kanila nga gisakit sa mahugaw nga mga espiritu: ug ang matag-usa kanila naayo.

17 Unya ang labaw nga pari mitindog, ug silang tanan nga uban kaniya, (nga mao ang sekta sa mga Saduceo,) ug napuno sa kalagot,

18 Ug mibakyaw sa ilang mga kamot ngadto sa mga apostoles, ug mibalhog kanila sa bilanggoan nga alang sa tanan.

19 Apan sa pagkagabii ang anghel sa Ginoo miabli sa mga pultahan sa bilanggoan, ug midala kanila didto sa gawas, ug miingon,

20 Lakaw, tindog ug isulti ngadto sa mga tawo sa templo ug tanang mga pulong niini nga kinabuhi.

21 Ug sa diha nga sila nakadungog niana, sila misulod sa templo sayo sa buntag, ug nagtudlo. Apan ang labaw nga pari miabot, ug sila nga uban kaniya, ug gipatigom ang konseho, ug ang tibuok senado sa mga anak sa Israel, ug nagpasugo ngadto sa bilanggoan nga sila pagadad-on.

22 Apan sa diha ang mga opisyal miabot, ug wala makakita kanila sa sulod sa bilanggoan, sila mibalik, ug misulti,

23 Nga nagaingon, Ang bilanggoan sa pagkatinuod nakita namo nga maa-yo gayud nga pagkasirado, ug ang mga magbalantay nga nagatindog sa gawas sa atubangan sa mga pultahan: apan sa diha nga kami nakaabli na, kami walay nakita nga tawo sa sulod.

24 Karon sa diha nga ang labaw nga pari ug ang kapitan sa templo ug ang punoang mga pari nakadungog niining mga butanga, sila nagduda kanila sa unsa kini mosangpot.

25 Unya miabot ang usa ug misulti kanila, nga nagaingon, Tan-awa, ang mga tawo nga inyong gibutang sa bilanggoan nanagtindog sa templo, ug nagatudlo sa mga tawo.

26 Unya miadto ang kapitan uban sa mga opisyal, ug midala kanila nga

walay kagubot: kay sila nahadlok sa mga tawo, basin sila batohon.

27 Ug sa diha nga sila nakadala na kanila, sila mibutang kanila sa atubangan sa konseho: ug ang labaw nga pari nangutana kanila,

28 Nga nagaingon, Dili ba kami mapig-uton nga nagsugo kaninyo nga kamo kinahanglang dili magtudlo niini nga ngalan? ug, tan-awa, gipuno ninyo ang Jerusalem sa inyong pagtulon-an, ug nagtinguha sa pagdala sa dugo niining tawhana ngari kanamo.

29 Unya si Pedro ug ang ubang mga apostoles mitubag ug miingon, Kami kinahanglang nga motuman sa Dios kay sa mga tawo.

30 Ang Dios sa atong mga amahan mibanhaw ni Jesus, kinsa inyong gipatay ug gibitay sa usa ka kahoy.

31 Kaniya ang Dios nagpataas pinaagi sa iyang tuo nga kamot aron mahimo nga usa ka Prinsipe ug usa ka Manluluwas, alang sa paghatag sa paghinulsol sa Israel, ug kapasayloan sa mga sala.

32 Ug kami ang iyang mga saksi niining mga butanga; ug ingon man usab ang Balaang Espiritu, kinsa gihatag sa Dios ngadto kanila nga motuman kaniya.

33 Sa diha nga sila nakadungog niana, sila gihiwa sa kasingkasing, ug nagsabot sa pagpatay kanila.

34 Unya dihay usa nga mitindog diha sa konseho, usa ka Fariseo, nga ginganlan og Gamaliel, usa ka magtutudlo sa balaod, ug ilado diha sa tanang katawhan, ug misugo nga ang mga apostoles ipalayo og diyotay;

35 Ug miingon ngadto kanila, Kamong katawhan sa Israel, pagmatngon sa inyong kaugalingon unsa ang gitinguha ninyo nga pagabuhaton labot niining mga tawhana.

36 Kay sa wala pa kining mga adlawa mibarog si Teudas, nga nagapanghambog sa iyang kaugalingon nga lahi nga pagkatawo; ngadto ni kinsa ang pipila ka tawo, duolan sa upat ka gatos,

nakig-abin: kinsa gipatay; ug ang tanan, ingon sa kadaghan sa misunod kaniya, nagkatibulaag, ug gidala ngadto sa pagkawala.

37 Human niining tawhana mibarog si Judas nga taga-Galilea sa mga adlaw sa pagpamuhis, ug nakaagni og daghang mga tawo sunod kaniya: siya usab nalaglag; ug ang tanan, bisan ang ingon kadaghan sa misunod kaniya, nagkatibulaag.

38 Ug karon ako nagaingon nganha kaninyo, Ayaw hilabi kining mga tawhana, ug pasagdi sila: kay kon kini nga pagbuot o kon kini nga buhat iya sa tawo, kini mopaingon sa pagkawala:

39 Apan kon kini sa Dios, kamo dili makabuntog niini; basin hinuon kamo makaplagan nga nakig-away bisan pa batok sa Dios.

40 Ug ngadto kaniya sila miuyon: ug sa diha nga sila nakapatawag sa mga apostoles, ug nakapalatos kanila, sila misugo nga sila kinahanglang nga dili mosulti sa ngalan ni Jesus, ug mitugot kanila sa paglakaw.

41 Ug sila mibiya gikan sa presensya sa konseho, nga nagakalipay nga sila giisip nga takos moantos og kaulaw alang sa iyang ngalan.

42 Ug adlaw-adlaw sa templo, ug sa matag balay, sila wala mohunong sa pagtudlo ug pagwali ni Jesus Cristo.

KAPITULO 6

UG niadtong mga adlaw, sa diha nga ang gidaghanon sa mga tinun-an napilopilo, dihay mitungha nga pagbagulbol sa mga Gresyanhon batok sa mga Hebreohanon, tungod kay ang ilang mga byuda napasagdan sa adlaw-adlaw nga pagpangalagad.

2 Unya ang napulo ug duha mipatawag sa panon sa mga tinun-an ngadto kanila, ug miingon, Dili kini katarungan nga kami mobiya sa pulong sa Dios, ug magsilbi sa mga lamesa.

3 Tungod niini, mga igsoon, pangita kamo diha kaninyo og pito ka lalaki nga gikataho nga matitud-anon,

BUHAT 6:4

puno sa Balaang Espiritu ug kaalam, kinsa atong matudlo ibabaw niini nga buluhaton.

4 Apan among igahin ang among kaugalingon nga mapinadayonon ngadto sa pag-ampo, ug ngadto sa pagpangalagad sa pulong.

5 Ug ang panultihon nakapahimuot sa tibuok nga panon: ug sila mipili ni Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtoo ug sa Balaang Espiritu, ug ni Felipe, ug ni Procoro, ug ni Nicanor, ug ni Timon, ug ni Parmenas, ug ni Nicolas usa ka kinabig nga taga Antiokia:

6 Kinsa ilang gipahimutang sa atubangan sa mga apostoles: ug sa diha nga sila nakaampo na, sila mipandong sa ilang mga kamot ngadto kanila.

7 Ug ang pulong sa Dios mitubo; ug ang gidaghanon sa mga tinun-an napilopilo sa hilabihan didto sa Jerusalem; ug usa ka dakung panon sa mga pari nagmasinugtanon ngadto sa pagtoo.

8 Ug si Esteban, nga puno sa pagtoo ug gahum, naghimo og dagkung mga kahibulungan ug mga milagro diha sa katawhan.

9 Unya dihay mibarog nga pipila gikan sa sinagoga, nga gitawag ang sinagoga sa mga Libertina, ug sa mga Cirenianhon, ug sa mga Alejandrianhon, ug kanila sa Cilicia ug sa Asia, nga nagapakiglalalis ni Esteban.

10 Ug sila wala makahimo sa pagpakigbatok sa kaalam ug sa espiritu nga pinaagi niini siya misulti.

11 Unya sila misuborno sa mga tawo, nga miingon, Kami nakadungog kaniya nga misulti og mapasipalahon nga mga pulong batok ni Moses, ug batok sa Dios.

12 Ug sila miaghat sa mga tawo, ug sa mga anciano, ug sa mga escriba, ug mihasmag kaniya, ug midakop kaniya, ug midala kaniya ngadto sa konseho,

13 Ug mipahimutang og bakakong mga saksi, nga miingon, Kining tawhana wala mohunong sa pagsulti og mapasipalaon nga mga pulong batok niining balaang dapit, ug sa balaod:

14 Kay kami nakadungog kaniya nga nagaingon, nga kini si Jesus sa Nazaret mogun-ob niining dapita, ug mousab sa mga batasan nga gitugyan ni Moses kanato.

15 Ug ang tanan nga naglingkod sa konseho, mitutok sa pagtan-aw kaniya, nakakita sa iyang nawong sama nga kini nawong sa usa ka anghel.

KAPITULO 7

UNYA miingon ang labaw nga pari, Ingon ba diay niini kining mga butanga?

2 Ug siya miingon, Mga katawhan, mga igsoon, ug mga amahan, paminaw; Ang Dios sa himaya mipakita ngadto sa atong amahan nga si Abraham, sa diha nga siya didto pa sa Mesopotamia, sa wala pa siya mopuyo sa Charran,

3 Ug miingon ngadto kaniya, Moga-was ka gikan sa imong nasud, ug gikan sa imong mga kabanayan, ug moadto sa yuta nga akong ipakita kanimo.

4 Unya siya migawas sa yuta sa mga Caldeanhon, ug mipuyo sa Charran: ug gikan didto, sa diha nga ang iyang amahan patay na, siya mibalhin kaniya nganhi niini nga yuta, nga sa diin kamo karon nagpuyo.

5 Ug siya wala mohatag kaniya og panulundon diha niini, wala , wala bisan sama ka daku sa mabutangan sa iyang tiil: apan bisan pa siya misaad nga siya mohatag niini ngadto kaniya ingon nga usa ka butang nga gipanag-iyay, ug ngadto sa iyang kaliwat sunod kaniya, sa diha nga siya wala pa makabaton og anak.

6 Ug ang Dios misulti sa ingon niini nga paagi, Nga ang iyang kaliwat kinahanglan magdumuduong sa usa ka langyaw nga yuta; ug nga sila moulipon kanila, ug modaogdaog kanila sa upat ka gatos ka tuig.

7 Ug ang nasud kang kinsa sila nahimong ulipon akong pagahukman, miingon ang Dios: ug human niina sila mogawas, ug moalagad kanako dinhi niining dapita.

8 Ug siya mihatag kaniya sa kasabotan sa pagtuli: ug si Abraham nanganak ni Isaac, ug mituli kaniya sa ikawalo nga adlaw; ug si Isaac nanganak ni Jacob; ug si Jacob nanganak sa napulo ug duha ka patriarka.

9 Ug ang mga patriarka, nga gigamhan sa kasina, mibaligya ni Jose ngadto sa Ehipto: apan ang Dios nag-uban kaniya,

10 Ug miluwas kaniya gikan sa tanan niyang kasakitan, ug mihatag kaniya sa kahimuot ug kaalam sa panan-aw ni Faraon ang hari sa Ehipto; ug siya mihimo kaniya nga gobernador ibabaw sa Ehipto ug sa tibuok niyang balay.

11 Karon dihay miabot nga usa ka gutom ibabaw sa tibuok yuta sa Ehipto ug Canaan, ug dakung kalisod: ug ang atong mga amahan walay nakita nga kabuhian.

12 Apan sa diha nga si Jacob nakadungog nga dihay trigo sa Ehipto, siya mipadala sa atong mga amahan pag-una.

13 Ug sa ikaduhang higayon si Jose nailhan ngadto sa iyang mga igsoon; ug ang kabanay ni Jose gipaila ngadto ni Faraon.

14 Unya mipadala si Jose, ug mipatawag sa iyang amahan nga si Jacob ngadto kaniya, ug ang tanan niyang kaliwat, kapitoan ug lima ka kalag.

15 Mao nga si Jacob milugsong ngadto sa Ehipto, ug namatay, siya, ug ang atong mga amahan,

16 Ug gidala ngadto sa Sichem, ug gipahiluna sa lubnganan nga pinalit ni Abraham sa usa ka bili sa kwarta gikan sa mga anak ni Emmor ang amahan ni Sichem.

17 Apan sa diha nga ang panahon sa saad nagkaduol na, nga gisaad sa Dios ngadto ni Abraham, ang katawhan midaghan ug misanay sa Ehipto,

18 Hangtud nga mitindog ang laing hari, nga wala makaila ni Jose.

19 Kini siya nagmalimbongon ngadto sa atong mga kaliwat, ug midaugdaug sa atong mga amahan, mao nga sila

milabay sa ilang gagmay nga mga bata, sa tuyo nga sila dili mabuhi.

20 Sa maong panahon si Moses nahimugso, ug nga ambongan kaayo, ug gialimahan sa balay sa iyang amahan sulod sa tulo ka bulan:

21 Ug sa diha nga siya gilabay, ang babayeng anak ni Faraon mikuha kaniya, ug mialima kaniya ingon nga iyang kaugalingon nga anak.

22 Ug si Moses gitudloan diha sa tanan nga kaalam sa mga Ehiptohanon, ug gamhanan diha sa mga pulong ug sa mga binuhatan.

23 Ug sa diha nga siya hingpit na nga kap-atan ka tuig ang pangidaron, kini miabot sa iyang kasingkasing sa pagduaw sa iyang kaigsoonan ang mga anak sa Israel.

24 Ug sa pagkakita sa usa kanila nga gidagmalan, siya nanalipod kaniya, ug gipanimalos siya nga gidaugdaug, ug gipatay ang Ehiptohanon:

25 Kay siya nagdahum nga ang iyang kaigsoonan makasabot unsaon sa Dios pinaagi sa iyang kamot pagluwas kanila: apan sila wala nakasabot.

26 Ug sa pagkasunod adlaw siya mipakita sa iyang kaugalingon ngadto kanila samtang sila naglalis, ug buot unta mohusay aron paghiusa kanila pag-usab, nga nagaingon, Mga sir, kamo managsoon; nganong kamo nagbuhat og sayop sa usa ug usa?

27 Apan siya nga naghimo og sayop ngadto sa iyang silingan misalikway kaniya, nga nagaingon, Kinsa ang naghimo kanimo nga punoan ug maghuhukom ibabaw kanamo?

28 Buot ka ba mopatay kanako, sama sa imong gihimo sa Ehiptohanon kagahapon?

29 Unya mikagiw si Moses tungod niini nga panultihon, ug nahimong usa ka langyaw sa yuta sa Midian, diin siya nakaanak og duha ka mga lalaking anak.

30 Ug sa diha nga kap-atan ka tuig na ang milabay, dihay mipakita kaniya sa kamingawan sa bukid sa Sinai nga

BUHAT 7:31

usa ka anghel sa Ginoo diha sa kalayo sa usa ka kahoykahoy.

31 Sa diha nga si Moses nakakita niini, siya nahibulong sa talan-awon: ug samtang siya mipaduol niini, ang tingog sa Ginoo miabot ngadto kaniya,

32 Nga nagaingon, Ako mao ang Dios sa imong mga amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob. Unya si Moses mikurog, ug wala mangahas pagtan-aw.

33 Unya miingon ang Ginoo ngadto kaniya, Huboa ang imong sapatos gikan sa imong mga tiil: kay ang dapit diin ikaw nagtiindog usa ka balaang yuta.

34 Ako nakakita, ako nakakita sa kasakit sa akong katawhan nga anaa sa Ehipto, ug ako nakadungog sa ilang pag-agulo, ug ako nanaug sa pagluwas kanila. Ug karon dali, ako mopadala kanimo ngadto sa Ehipto.

35 Kini si Moses nga ilang gisalikway, nga nagaingon, Kinsa ang naghimo kanimo nga punoan ug maghuhukom? siya mao ang gipadala sa Dios nga mahimong usa ka punoan ug manluluwas pinaagi sa kamot sa anghel nga nagpakita ngadto kaniya diha sa kahoykahoy.

36 Siya midala kanila pagawas, human nga siya nakapakita og mga kahibulongan ug mga ilhanan sa yuta sa Ehipto, ug sa Pula nga dagat, ug sa kamingawan kap-atan ka tuig.

37 Kini siya mao ang Moses, nga miingon ngadto sa mga anak sa Israel, Usa ka profeta ang patindogon sa Ginoo nga inyong Dios nganha kaninyo gikan sa inyong kaissoonan, sama ngari kanaan; kaniya kamo maminaw.

38 Kini siya, nga didto sa iglesya sa kamingawan uban sa anghel nga misulti ngadto kaniya sa bukid sa Sinai, ug uban sa atong mga amahan: kinsa nagdawat sa buhi nga mga pulong aron ihatag ngari kanato:

39 Kang kinsa ang atong mga amahan dili motuman, apan miabog kaniya gikan kanila, ug diha sa ilang mga kasingkasing mibalik pag-usab ngadto sa Ehipto,

40 Nga nagaingon ngadto ni Aaron, buhati kami og mga dios nga molakaw una kanato: kay kini nga Moses, nga midala kanato gikan sa yuta sa Ehipto, kita wala masayud unsa ang nahitabo kaniya.

41 Ug sila nagbuhat og usa ka nating baka niadtong mga adlaw, ug mihalad og sakripisyo ngadto sa diosdios, ug nagkalipay sa mga buhat sa ilang kaugalingon nga mga kamot.

42 Unya ang Dios mitalikod, ug mitugyan kanila ngadto sa pagsimba sa panon sa langit; sama sa nahisulat sa basahon sa mga profeta, O kamong balay sa Israel, kamo ba nakahalad nganhi kanako og mga inihaw nga mga mananap ug mga sakripisyo sa gidugayon nga kap-atan ka tuig didto sa kamingawan?

43 Oo, kamo mipatindog sa tabernakulo ni Moloch, ug sa bituon sa inyong dios nga si Remfan, mga larawan nga gibuhat ninyo aron sa pagsimba kanila: ug ako modala kaninyo palayo unahan sa Babilonia.

44 Ang atong mga amahan nagbaton sa tabernakulo sa pagsaksi didto sa kamingawan, sama sa iyang gitudlo, nga nagasulti ngadto ni Moses, nga siya kinahanglan mobuhat niini sumala sa sumbanan nga iyang nakita.

45 Nga gidala usab sa atong mga amahan nga misulod uban ni Jesus ngadto sa gipanag-iya sa mga Hentil, kinsa giabog sa Dios sa atubangan sa nawong sa atong mga amahan, ngadto sa mga adlaw ni David;

46 Kinsa nakakaplag sa kahimuot sa atubangan sa Dios, ug nagtinguha sa pagpangita sa usa ka tabernakulo alang sa Dios ni Jacob.

47 Apan si Solomon ang nagtukod kaniya og usa ka balay.

48 Hinuon ang Labing Hataas wala nagapuyo sa mga templo nga hinimo uban sa mga kamot: inaiama sa giingon sa profeta,

49 Ang langit mao ang akong trono, ug ang kalibutan mao ang akong tumbanan: unsa nga balay ang tukuron ninyo

KAPITULO 8

kanako? nagaingon ang Ginoo: o unsa ang dapit sa akong pahulay?

50 Dili ba ang akong mga kamot ang naghimo sa tanan niining mga butanga?

51 Kamong mga tikig og liog ug walay tuli sa kasingkasing ug mga dalunggan, kamo nakigbatok kanunay sa Balaang Espiritu: sama sa gibuhat sa inyong mga amahan, mao usab ang gibuhat ninyo.

52 Kinsa ba sa mga profeta ang wala gilutos sa inyong mga amahan? ug sila mipatay kanila nga mipakita kaniadto sa pag-abot sa Matarung; kang kinsa kamo karon ang mga mabudhion ug mga mamumuno:

53 Kinsa nakadawat sa balaod pinaagi sa paghatag sa mga anghel, ug wala nagtuman niini.

54 Sa diha nga sila nakadungog niining mga butanga, sila gihiwa diha sa ilang kasingkasing, ug sila mipakagot ngadto kaniya sa ilang mga ngipon.

55 Apan siya, nga puno sa Balaang Espiritu, mihangad pagtutok ngadto sa langit, ug nakakita sa himaya sa Dios, ug ni Jesus nga nagatindog sa tuo nga kamot sa Dios,

56 Ug miingon, Tan-awa, ako nakakita sa mga langit nga naabli, ug ang Anak sa tawo nga nagatindog sa tuo nga kamot sa Dios.

57 Unya sila misinggit uban sa usa ka makusog nga tingog, ug misampong sa ilang mga dalunggan, ug nagakaayon nga midagan ngadto kaniya,

58 Ug miabog kaniya gawas sa syudad, ug mibato kaniya: ug ang mga saksi mibutang sa ilang mga sapot didto sa tilan sa usa ka batan-on nga lalaki, kang kansang ngalan mao si Saulo.

59 Ug sila mibato ni Esteban, nga naga-tawag sa Dios, ug nagaingon, Ginoong Jesus, dawata ang akong espiritu.

60 Ug siya miluhod, ug misinggit uban sa usa ka makusog nga tingog, Ginoo, ayaw paningla kini nga sala ngadto kanila. Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya nahikatulog.

UG si Saulo nagauyon sa iyang kamatayon. Ug niadto nga panahon dihay dakung paglutos batok sa iglesya nga didto sa Jerusalem; ug silang tanan nagkatibulaag sa layo sa tibuok nga kayutaan sa Judea ug Samaria, gawas sa mga apostoles.

2 Ug ang debotado nga mga tawo midala ni Esteban ngadto sa iyang lubnganan, ug mihimo og daku nga pagbangotan alang kaniya.

3 Mahitungod ni Saulo, siya naghimo og dakung kadaut sa iglesya, nga nagasulod ngadto sa matag balay, ug nagapangguyod sa mga lalaki ug mga babaye nga mibalhog kanila ngadto sa bilanggoan.

4 Busa sila nga nagkatibulaag sa halayo nangadto bisan diin nga nagwali sa pulong.

5 Unya si Felipe milugsong ngadto sa syudad sa Samaria, ug miwali ni Cristo ngadto kanila.

6 Ug ang katawhan nga nagakaayon naminaw niadtong mga butang nga gisulti ni Felipe, nga nakadungog ug nakakita sa mga milagro nga iyang gihimo.

7 Kay ang mga mahugaw nga mga espiritu, nga naninggit uban sa makusog nga tingog, nanggawas gikan sa daghan nga ilang gisudlan: ug daghan sa mga gitakboyan og paralysis, ug sa mga bakol, ang naayo.

8 Ug dihay dakung kalipay niana nga syudad.

9 Apan dihay usa ka tawo, nga gitawag og Simon, nga sa kanhing panahon migamit og salamangka diha sa maong syudad, ug milingla sa mga tawo sa Samaria, nga misulti mahitungod sa iyang kaugalingon nga siya usa ka dakung tawo:

10 Kang kinsa silang tanan naminaw, gikan sa pinakagamay ngadto sa pinakadaku, nga nagaingon, Kining tawhana mao ang dakung gahum sa Dios.

11 Ug ngadto kaniya sila adunay pagtahod, tungod kay sa hataas nga

BUHAT 8:12

panahon siya milingla kanila pinaagi sa mga salamangka.

12 Apan sa diha nga sila mitoo ni Felipe nga nagwali sa mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios, ug sa ngalan ni Jesus Cristo, sila gibaptismohan, mga lalaki ug mga babaye.

13 Unya si Simon sa iyang kaugali-ngon mitoo usab: ug sa diha nga siya nabaptismohan na, siya mipadayon uban ni Felipe, ug nahibulong, nga nag-tan-aw sa mga milagro ug mga ilhanan nga nahitabo.

14 Karon sa diha nga ang mga apostoles nga didto sa Jerusalem nakadungog nga ang Samaria midawat sa pulong sa Dios, sila mipadala ngadto kanila ni Pedro ug ni Juan:

15 Kinsa, sa diha nga sila nakalug-song na, miampo alang kanila, nga sila makadawat sa Balaang Espiritu:

16 (Kay wala pa siya mokunsad ngad-to kanila: sila lang gibaptismohan sa ngalan ni Ginoong Jesus.)

17 Unya mipandong sila sa ilang mga kamot ngadto kanila, ug sila nakada-wat sa Balaang Espiritu.

18 Ug sa diha nga si Simon nakakita nga pinaagi sa pagpandong sa mga kamot sa mga apostoles ang Balaang Espiritu gihatag, siya mitanyag kanila og kwarta,

19 Nga nagaingon, Hatagi usab ako niining gahuma, aron nga sa kang bisan kinsa nga ako mopandong sa akong mga kamot, siya makadawat sa Balaang Espiritu.

20 Apan si Pedro miingon ngadto kaniya, Ang imong kwarta malaglag uban kanimo, tungod kay gihunahuna mo nga ang gasa sa Dios mapalit pina-agi sa kwarta.

21 Ikaw walay bahin ni luna niining butanga: kay ang imong kasingkasing dili matarung sa panan-aw sa Dios.

22 Busa paghinulsol niining imong pagkadautan, ug hangyoa ang Dios, kon basin ang hunahuna sa imong kasingkasing tingali mapasaylo kanimo.

23 Kay ako nakamatikod nga ikaw

anaa sa apdo sa kapaitan, ug anaa sa gapos sa pagkadautan.

24 Unya mitubag si Simon, ug miingon, Pag-ampo kamo ngadto sa Ginoong alang kanako, aron nga wala niining mga butanga nga inyong gikasulti ang modangat kanako.

25 Ug sila, sa diha nga sila nakapama-tuod ug nakawali sa pulong sa Ginoong, mibalik sa Jerusalem, ug miwali sa maayong balita sa daghan nga mga balangay sa mga Samarianhon.

26 Ug ang anghel sa Ginoong misulti ngadto ni Felipe, nga nagaingon, Tindog, ug adto paingon sa habagatan ngadto sa dalan nga nagadulhog gikan sa Jerusalem ngadto sa Gaza, nga diserto.

27 Ug siya mitindog ug miadto: ug, tan-awa, usa ka tawo sa Etiopia, usa ka eunuko nga may dakung kagahum ilalum ni Candase rayna sa mga Etio-pianhon, kinsa gitugyanan sa tanan niyang bahandi, ug nahaadto na sa Jerusalem alang sa pagsimba,

28 Nga nagapauli, ug nagalingkod sa iyang karwahe nagbasa sa Esaias ang profeta.

29 Unya ang Espiritu miingon ngadto ni Felipe, Duol, ug sakay niini nga karwahe.

30 Ug si Felipe midagan ngadto kaniya, ug nakadungog kaniya nga nagabasa ni profeta Esaias, ug miingon, Nakasabot ka ba unsa imong gibasa?

31 Ug siya miingon, Unsaon man nako, gawas kon adunay tawo nga mogiya kanako? Ug siya mihangyo ni Felipe nga siya mosaka ug molingkod uban kaniya.

32 Ang dapit sa kasulatan nga iyang gibasa mao kini, Siya gidala sama sa karnero ngadto sa pag-ihaw; ug sama sa nating karnero nga amang atubangan sa iyang mag-aalot, busa siya wala moabli sa iyang baba:

33 Sa iyang pagpaubos ang iyang paghukom gikuha: ug kinsa ang mopahayag sa iyang kaliwat? kay ang iyang kinabuhi gikuha gikan sa yuta.

34 Ug ang eunuko mitubag ni Felipe, ug miingon, Ako naghangyo kanimo, kang kinsa nagasulti ang profeta niini? sa iyang kaugalingon, o sa laing tawo?

35 Unya si Felipe miabli sa iyang baba, ug misugod sa mao rang kasulatan, ug miwali ngadto kaniya ni Jesus.

36 Ug samtang sila mipadayon sa ilang padulngan, sila nahidangat ngadto sa tubig; ug ang eunuko miingon, Tan-awa, aniyay tubig; Unsay babag kanako aron mabaptismohan?

37 Ug si Felipe miingon, Kon ikaw nagatoo uban sa tibuok nimo nga kasingkasing, mahimo. Ug siya mitubag ug miingon, Ako nagtoo nga si Jesus Cristo mao ang Anak sa Dios.

38 Ug siya misugo nga ang karwahe pahunongon: ug silang duha miubog ngadto sa tubig, silang duha si Felipe ug ang eunuko; ug siya mibaptismo kaniya.

39 Ug sa diha nga sila mihaw-as gikan sa tubig, ang Espiritu sa Ginoo misakgaw ni Felipe, nga ang eunuko wala na makakita kaniya: ug siya mipadayon sa iyang padulngan nga nagakalipay.

40 Apan si Felipe nakaplagan didto sa Azoto: ug sa nagalatas sa tanang mga syudad siya miwali, hangtud siya midangat ngadto sa Cesaria.

KAPITULO 9

UG si Saulo, nga nagalitok pa sa mga pagpanghulga ug pagpamatay batok sa mga tinun-an sa Ginoo, miadto ngadto sa labaw nga pari,

2 Ug mihangyo sa mga sulat gikan kaniya alang sa Damasco ngadto sa mga sinagoga, nga kon siya adunay makaplagan niini nga dalan, mga lalaki man sila o mga babaye, siya unta makadala kanila nga ginapos ngadto sa Jerusalem.

3 Ug samtang siya nagpanaw, siya miabot duol sa Damasco: ug sa kalit dihay misidlak palibot kaniya nga kahayag gikan sa langit:

4 Ug siya nahulog sa yuta, ug nakadungog sa tingog nga nagaingon ngadto kaniya, Saulo, Saulo, nganong nagalutos ka kanako?

5 Ug siya miingon, Kinsa ka man, Ginoo? Ug ang Ginoo miingon, Ako mao si Jesus kinsa imong ginalutos: malisod alang kanimo sa pagpatid batok sa mga tugsok.

6 Ug siya nga nagakurog ug nahingangha miingon, Ginoo, unsa ang buot mong ipabuhat kanako? Ug ang Ginoo miingon ngadto kaniya, Bangon, ug adto ngadto sa syudad, ug kini igasulti kanimo unsa ang imong kinahanglan nga buhaton.

7 Ug ang mga tawo nga nagpanaw uban kaniya nanagtindog nga wala makatingog, nga nakadungog sa tingog, apan wala managpakakita og tawo.

8 Ug si Saulo mibangon gikan sa yuta; ug sa diha nga ang iyang mga mata nabuka, siya wala makakita og tawo: apan sila miagak kaniya, ug midala kaniya ngadto sa Damasco.

9 Ug siya sa tulo ka adlaw walay panan-aw, ug wala mokaon ni moinom.

10 Ug dihay usa ka tinun-an didto sa Damasco, nga ginganlan og Ananias; ug ngadto kaniya miingon ang Ginoo sa usa ka panan-awon, Ananias. Ug siya miingon, Tan-awa, ania ako, Ginoo.

11 Ug ang Ginoo miingon ngadto kaniya, Tindog, ug adto ngadto sa usa ka dalan nga gitawag og Matul-id, ug pangutana didto sa balay ni Judas alang sa usa nga gitawag og Saulo, nga taga-Tarso: kay, tan-awa, siya nagaampo,

12 Ug nakakita diha sa usa ka panan-awon og usa ka tawo nga ginganlan og Ananias nga nagasulod, ug nagabutang sa iyang kamot nganha kaniya, aron siya makadawat sa iyang panan-aw.

13 Unya si Ananias mitubag, Ginoo, ako nakadungog pinaagi sa daghan mahitungod niining tawhana, unsa ka daghan sa dautan ang iyang nabuhat ngadto sa imong nga balaan sa Jerusalem:

BUHAT 9:14

14 Ug dinhi siya adunay kagahum gikan sa punoan nga mga pari sa pag-gapos sa tanan nga nagtawag sa imong ngalan.

15 Apan ang Ginoo miingon ngadto kaniya, Adto sa imong padulngan: kay siya usa ka piniling sudlanan ngari kanako, sa pagdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Hentil, ug mga hari, ug sa mga anak sa Israel:

16 Kay ako mopakita kaniya unsa ka dagku sa mga butang nga iyang kina-hanglang antoson tungod ug alang sa akong ngalan.

17 Ug si Ananias miadto sa iyang padulngan, ug misulod ngadto sa balay; ug sa nagabutang sa iyang mga kamot ngadto kaniya miingon, Igsoong Saulo, ang Ginoo, bisan si Jesus, nga mipakita nganha kanimo sa dalan samtang ikaw nagsingabot, nakapadala kanako, aron ikaw makadawat sa imong panan-aw, ug mapuno sa Balaang Espiritu.

18 Ug dihaduha dihay natagak gikan sa iyang mga mata sama sa mga himbis: ug siya nakadawat sa panan-aw didto, ug mitindog, ug gibaptismohan.

19 Ug sa diha nga siya nakakaon, siya nalig-on. Unya si Saulo uban sa mga tinun-an pipila ka adlaw didto sa Damasco.

20 Ug dihaduha siya miwali ni Cristo sa mga sinagoga, nga siya mao ang Anak sa Dios.

21 Apan ang tanan nga nakadungog kaniya nahibulong, ug miingon; Dili ba kini siya ang naglaglag kanila nga mitawag niining ngalana sa Jerusalem, ug mianhi dinhi alang sa maong katuyoan, aron siya makadala kanila nga ginapos ngadto sa punoan nga pari?

22 Apan si Saulo labaw pang milig-on, ug milibog sa mga Judeo nga nagpuyo sa Damasco, nagapamatuod nga kini gayud mao ang Cristo.

23 Ug human niana daghang mga adlaw ang nanglabay, ang mga Judeo nagsabot sa pagpatay kaniya:

24 Apan ang ilang pag-atang nahiba-loan ni Saulo. Ug sila mibantay sa mga

gangaan adlaw ug gabii sa pagpatay kaniya.

25 Unya ang mga tinun-an mikuha kaniya sa kagabhion, ug mitunton kaniya sa paril diha sa usa ka bukap.

26 Ug sa diha nga si Saulo miabot sa Jerusalem, siya misulay sa iyang kaugalingon sa pagpakighiusa ngadto sa mga tinun-an: apan silang tanan nahadlok kaniya, ug wala mitoo nga siya usa ka tinun-an.

27 Apan si Barnabas mikuha kaniya, ug midala kaniya ngadto sa mga apostoles, ug mipahayag ngadto kanila giunsa niya pagkakita sa Ginoo diha sa dalan, ug nga siya nakigsulti ngadto kaniya, ug giunsa niya pagwali nga maisogon sa Damasco sa ngalan ni Jesus.

28 Ug siya uban kanila sa pagsulod ug paggawas sa Jerusalem.

29 Ug siya misulti nga maisogon sa ngalan ni Ginoong Jesus, ug nakiglalis batok sa mga Gresyanhon: apan sila nanginguha sa pagpatay kaniya.

30 Nga sa diha nga ang kaigsoonan nahibalo, sila midala kaniya palugsong ngadto sa Cesaria, ug mipadala kaniya ngadto sa Tarso.

31 Unya ang kaiglesyahan nakabaton ug pahulay sa tibuok Judea ug Galilea ug Samaria, ug nalig-on; ug nagalakaw diha sa kahadlok sa Ginoo, ug sa paglipay sa Balaang Espiritu, napadaghan.

32 Ug kini nahitabo, samtang si Pedro miadto sa tanang dapit, siya milugsong usab ngadto sa mga balaan nga mipuyo sa Lydda.

33 Ug didto siya nakakaplag og usa ka tawo nga ginganlan og Aenas, nga naglubog diha sa iyang higdaanan sulod sa walo ka tuig, ug nasakit sa paralisis.

34 Ug si Pedro miingon ngadto kaniya, Aenas, si Jesus Cristo magaayo kanimo: bangon, ug hiposa ang imong gihigdaan. Ug siya mibangon gilayon.

35 Ug ang tanan nga nagpuyo sa Lydda ug Saron nakakita kaniya, ug midangon sa Ginoo.

36 Karon dihay usa ka tinun-an nga ginginganlan og Tabitha sa Joppa, nga sa paghubad gitawag og Dorcas: kini nga babaye napuno sa maayong binuhatan ug pagpanglimos nga iyang gihimo.

37 Ug kini nahitabo niadtong mga adlaw, nga siya nasakit, ug namatay: kinsa sa diha nga ilang nahugasan, ilang gipahiluna siya sa lawak sa taas.

38 Ug tungod kay ang Lydda duol sa Joppa, ug ang mga tinun-an nakadungog nga si Pedro atua didto, sila mipadala kaniya og duha ka tawo, nga nagahangyo nga siya dili maglangan sa pag-adto ngadto kanila.

39 Unya si Pedro mitindog ug miuban kanila. Sa diha nga siya nahibot, sila midala kaniya ngadto sa itaas nga lawak: ug ang tanang byuda mibarog duol kaniya nga nagahilak, ug mipakita sa mga sapot ug mga bisti nga hinimo ni Dorcas, samtang siya uban kanila.

40 Apan si Pedro mipagawas kaniyang tanan, ug miluhod, ug miampo; ug sa nagaatubang sa lawas miingon, Tabitha, unay. Ug siya mibuka sa iyang mga mata: ug sa diha nga siya nakakita ni Pedro, siya milingkod.

41 Ug siya mitanyag kaniya sa iyang kamot, ug mipatindog kaniya, ug sa diha nga siya nakatawag sa mga balaan ug mga byuda, mipakita kaniya nga buhi.

42 Ug kini nahibaloan sa tibuok Joppa; ug daghang mitoo sa Ginoo.

43 Ug kini nahitabo, nga siya mipuyo sa daghang mga adlaw sa Joppa uban sa usa ka Simon nga magtitina og panit.

KAPITULO 10

DIHAY usa ka tawo sa Cesaria nga gitawag og Cornelio, usa ka senturyon sa panon nga gitawag Italianhong panon,

2 Usa ka deboto nga tawo, ug usa nga nahadlok sa Dios uban sa tanan niyang panimalay, naghatag og daghang mga limos sa katawhan, ug nagaampo sa Dios kanunay.

3 Siya nakakita sa tinun-an diha sa usa ka panan-awon sa may ikasiyam nga takna sa adlaw og usa ka anghel sa Dios ang nagapaduol kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Cornelio.

4 Ug sa diha nga siya mitan-aw kaniya, siya nahadlok, ug miingon, Unsa kini, Ginoo? Ug siya miingon ngadto kaniya, Ang imong mga pag-ampo ug ang imong mga paglimos nahasaka isip usa ka handumanan atubangan sa Dios.

5 Ug karon pagpadala og mga tawo sa Joppa, ug pagpatawag sa usa ka Simon, kansang angga mao si Pedro:

6 Siya nagapuyo uban sa usa ka Simon nga magtitina og panit, kansang balay anaa daplin sa dagat: siya mosulti kanimo unsa ang imong angay nga pagabuhaton.

7 Ug sa diha nga ang anghel nga misulti ngadto ni Cornelio nakabiya na, siya mitawag og duha sa iyang sulugoon sa panimalay, ug usa ka matinud-anon nga sundalo kanila nga nagaalagad kaniya sa kanunay;

8 Ug sa diha nga siya nakapahayag na sa tanan niining mga butanga ngadto kanila, siya mipadala kanila sa Joppa.

9 Sa pagkaugma, samtang sila nagpadayon sa ilang panaw, ug nahiduol ngadto sa syudad, si Pedro misaka ngadto sa atop aron sa pag-ampo sa may mga ikaunom nga takna:

10 Ug siya gigutom pag-ayo, ug mo-kaon unta: apan samtang sila nangandam, siya napunawan ug nakakita sa usa ka panan-awon,

11 Ug nakakita sa langit nga naabli, ug sa usa ka sudlanan nga nagapaubos ngadto kaniya, ingon nga kini usa ka dakung panapton nga gibaligto sa upat ka kanto, ug gitunton sa yuta:

12 Nga diin diha ang tanan nga matang sa mananap sa yuta nga upat ang tiil, ug ihalas nga mananap, ug nagakamang nga butang, ug langgam sa kahanginan.

13 Ug dihay miabot nga usa ka tingog kaniya, Tindog, Pedro; pag-ihaw, ug kaon.

BUHAT 10:14

14 Apan si Pedro miingon, Dili mahimo, Ginoo; Kay ako wala pa gayud makakaon og bisan unsa nga butang nga dili balaan o mahugaw.

15 Ug ang tingog misulti ngadto kaniya pag-usab sa ikaduhang higayon, Unsay nahinloan sa Dios, kana ayaw tawga nga dili balaan.

16 Kini nahimo sa makatulo: ug ang sudlanan gidawat pag-usab ngadto sa langit.

17 Karon samtang si Pedro nagduh-duha diha sa iyang kaugalingon unsa gayud ang ipasabot niining panan-awon nga iyang nakit-an, tan-awa, ang mga tawo nga gipadala gikan ni Cornelio nakapangutana alang sa balay ni Simon, ug nagtindog atubangan sa ganghaan,

18 Ug mitawag, ug nangutana kon si Simon, nga gianggaan og Pedro, nagpuyo ba didto.

19 Samtang si Pedro naghunahuna sa panan-awon, ang Espiritu miingon ngadto kaniya, Tan-awa, tulo ka tawo nangita kanimo.

20 Busa tindog, ug kanaug, ug kuyog kanila, nga walay giduhaduhaan: kay ako nakapadala kanila.

21 Unya si Pedro mikanaug ngadto sa mga tawo nga gipadala ngadto kaniya gikan ni Cornelio; ug miingon, Tan-awa, ako mao siya nga inyong gipangita: busa ang hinungdan nga kamo mianhi?

22 Ug sila miingon, si Cornelio ang senturyon, usa ka matarung nga tawo, ug usa nga nagakahadlok sa Dios, ug adunay maayong dungog taliwala sa tibuok nasud sa mga Judeo, gipasidan-an gikan sa Dios pinaagi sa usa ka balaan nga anghel aron sa pagpatawag kanimo ngadto sa iyang balay, ug sa pagpaminaw og mga pulong gikan kanimo.

23 Unya siya mitawag kanila sa pag-sulod, ug mipapahulay kanila. Ug sa pagkaugma si Pedro mibiya uban kanila, ug pipila ka igsoon gikan sa Joppa miuban kaniya.

24 Ug sa pagkasunod adlaw sila misulod ngadto sa Cesaria. Ug si Cornelio naghulat alang kanila, ug nakapatigom sa iyang mga kadugo ug suod nga mga higala.

25 Ug samtang si Pedro nagasulod, si Cornelio mitagbo kaniya, ug mihapa sa iyang tiilan, ug misimba kaniya.

26 Apan si Pedro mipatindog kaniya, nga nagaingon, Tindog; ako usab sa akong kaugalingon usa ka tawo.

27 Ug samtang siya nakigsulti uban kaniya, siya misulod, ug nakakaplag sa daghan nga nagtigom.

28 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo nahibalo nga kini usa ka butang nga dili uyon sa balaod alang sa usa ka tawo nga Judeo sa pakig-uban, o sa pag-adto ngadto sa usa nga taga-laing nasud; apan ang Dios nakapakita kanako nga ako dili gayud magtawag ni bisan kinsa nga tawo nga dili balaan o mahugaw.

29 Busa ako mianhi kaninyo nga walay pagsupak, sama kadali sa pag-patawag kanako: busa ako mangutana alang sa unsa nga tuyo kamo mipatawag kanako?

30 Ug si Cornelio miingon, Upat na ka adlaw ang milabay ako nagapuasai hangtud niining taknaa; ug sa ikasiyam nga takna ako nag-ampo didto sa akong balay, ug, tan-awa, usa ka tawo nagtindog sa atubangan nako nga nag-sul-ob sa masidlak nga bisti,

31 Ug miingon, Cornelio, ang imong pag-ampo nadungog, ug ang imong mga limos giisip nga handumanan sa panan-aw sa Dios.

32 Busa pagpadala ngadto sa Joppa, ug ipatawag nganhi si Simon, kansang angga mao si Pedro; siya gipapuyo sa usa ka balay sa usa ka Simon nga magtitina og panit sa daplin sa dagat: kinsa, sa diha nga siya moabot, mosulti nganha kanimo.

33 Busa dihadiha ako mipakuha kanimo; ug ikaw nakahimo sa maayo nga ikaw nakaanhi. Busa karon ania kami ngatanan dinhi sa atubangan sa Dios,

sa pagpaminaw sa tanang mga butang nga gisugo kanimo sa Dios.

34 Unya si Pedro miabli sa iyang baba, ug miingon, Sa kamatuoran ako nakamatikod nga ang Dios walay pina-labi sa mga tawo:

35 Apan sa matag nasud siya nga nagakahadlok kaniya, ug nagahimo sa pagkamarung, gidawat niya.

36 Ang pulong nga gipadala sa Dios ngadto sa mga anak ni Israel, nga nagawali sa kalinaw pinaagi ni Jesus Cristo: (siya ang Ginoo sa tanan:)

37 Kana nga pulong, ako moingon, kamo nasayud, nga namantala sa tibukok Judea, ug misugod gikan sa Galilea, human sa baptismo nga giwali ni Juan;

38 Giunsa sa Dios pagdihog ni Jesus sa Nazaret sa Balaang Espiritu ug sa ga-hum: kinsa milibod nga nagahimo og maayo, ug nagaayo sa tanan nga gisakit sa yawa; kay ang Dios uban kaniya.

39 Ug kami mga saksi sa tanang mga butang nga iyang gihiimo sa yuta sa mga Judeo ug sa Jerusalem; kinsa ilang gipatay ug gibitay sa kahoy:

40 Kaniya ang Dios mibanhaw sa ikatulo ka adlaw, ug mipakita kaniya sa dayag;

41 Dili ngadto sa tanang tawo, apan ngadto sa mga saksi nga pinili kani-adto sa Dios, bisan nganhi kanamo, kinsa mikaon ug miinom uban kaniya human nga siya mibangon gikan sa mga patay.

42 Ug siya misugo kanamo sa pagwali ngadto sa katawhan, ug sa pagpamatuod nga kini siya ang gutudlo sa Dios nga mao ang Maghuhukom sa mga buhi ug sa mga patay.

43 Kaniya ang tanang mga profeta naghatag sa pagsaksi, nga pinaagi sa iyang ngalan bisan kinsa nga nagatoo kaniya makadawat sa kapasayloan sa mga sala.

44 Samtang si Pedro nagsulti pa niining mga pulonga, ang Balaang Espiritu mikunsad sa tanan kanila nga nakadungog sa pulong.

45 Ug sila nga iya sa pagtuli nga mi-too natingala, sa tanan nga miuban ni Pedro, tungod kay sa mga Hentil usab gibubo ang gasa sa Balaang Espiritu.

46 Kay sila nakadungog kanila nga misulti og mga pinulongan, ug mipada-ku sa Dios. Unya mitubag si Pedro,

47 Adunay tawo ba nga makapugong sa tubig, nga kini sila dili mabaptis-mohan, nga nakadawat sa Balaang Espiritu sama kanato?

48 Ug siya misugo kanila nga ma-baptismohan diha sa ngalan sa Ginoo. Unya mihangyo sila kaniya nga mopa-bilin sa pipila ka adlaw.

KAPITULO 11

UG ang mga apostoles ug kaigsoonan nga didto sa Judea nakadungog nga ang mga Hentil nakadawat usab sa pulong sa Dios.

2 Ug sa diha nga si Pedro nakatungas ngadto sa Jerusalem, sila nga iya sa pagtuli nakiglantugi kaniya,

3 Nga nagaingon, Ikaw miadto sa mga tawo nga wala matuli, ug mikaon uban kanila.

4 Apan si Pedro misaysay pagbalik sa butang gikan sa sinugdanan, ug mipasabot sa kahulogan sa han-ay nga paagi ngadto kanila, nga nagaingon,

5 Ako didto sa syudad sa Joppa nga nagaampo: ug diha sa punaw ako nakakita og usa ka panan-awon, Usa ka sudlanan gipaubos, ingon nga kini usa ka dakung panapton, gitonton gikan sa langit pinaagi sa upat ka kanto; ug kini miabot bisan kanako:

6 Nga sa dihang akong natutokan sa akong mga mata, ako naghunahuna, ug nakakita sa mga mananap sa yuta nga upat ang tiil, ug ihalas nga mga mananap, ug nagakamang nga mga butang, ug mga langgam sa ka-hanginan.

7 Ug ako nakadungog sa usa ka tingog nga nagaingon ngari kanako, Tindog, Pedro; pag-ihaw ug kaon.

8 Apan ako miingon, Dili mahimo, Ginoo: kay walay butang nga dili balaan

BUHAT 11:9

o mahugaw nga sa bisan unsang panahon nakasulod sa akong baba.

9 Apan ang tingog mitubag kanako pag-usab gikan sa langit, Unsa ang nahinloan sa Dios, kana dili mo pag-tawgon nga dili balaan.

10 Ug kini nahimo sa makatulo ka higayon: ug ang tanan gibira pagbalik ngadto sa langit.

11 Ug, tan-awa, gilayon dihay tulo ka tawo nga nakaabot na ngadto sa balay diin ako, gipadala gikan sa Cesaria nganhi kanako.

12 Ug ang Espiritu misugo kanako sa pag-uban kanila, nga walay giduha-duhaan. Dugang pa niini kining unom ka igsoon miuban kanako, ug kami misulod ngadto sa balay sa tawo:

13 Ug siya mipakita kanamo giunsa nga siya nakakita sa usa ka anghel sa iyang balay, nga mitindog ug miingon ngadto kaniya, Pagpadala og mga tawo ngadto sa Joppa, ug ipatawag si Simon, kansang angga mao si Pedro;

14 Kinsa mosulti kanimo sa mga pulong, diin ikaw ug ang tibuok nimong panimalay maluwas.

15 Ug samtang ako misugod sa pag-sulti, ang Balaang Espiritu mikunsad kanila, sama kanato sa sinugdanan.

16 Unya nahinumdom ako sa pulong sa Ginoo, giunsa nga siya miingon, Si Juan gayud nagbaptismo pinaagi sa tubig; apan kamo pagabaptismohan pinaagi sa Balaang Espiritu.

17 Nan tungod kay ang Dios mihatag kanila sa sama nga gasa ingon sa gibuhay nganhi kanato, nga mitoo sa Ginoong Jesus Cristo; unsa man ako, nga ako makapugong sa Dios?

18 Sa diha nga sila nakadungog niining mga butanga sila naghilom, ug naghimaya sa Dios, nga nagaingon, Nan ang Dios usab ngadto sa mga Hentil nakahatag og paghinulsol ngadto sa kinabuhi.

19 Karon sila nga nagkatibulaag sa halayo tungod sa paglutos nga nahitabo gumikan ni Esteban mipanaw bisan hangtud sa Fenise, ug sa Ciprus, ug sa

Antiokia, nga nagawali sa pulong sa walay lain apan ngadto sa mga Judeo lamang.

20 Ug pipila kanila mga tawo sa Ciprus ug sa Cirene, nga, sa diha nga sila nakaabot sa Antiokia, misulti ngadto sa mga Gresyanhon, nga nagawali sa Ginoong Jesus.

21 Ug ang kamot sa Ginoo miuban kanila: ug hilabihan ka daghan ang mitoo, ug midangop ngadto sa Ginoo.

22 Unya ang mga balita niining mga butanga miabot ngadto sa mga dalunggan sa iglesya nga didto sa Jerusalem: ug sila mipadala ni Barnabas, nga siya moadto gayud bisan hangtud sa Antiokia.

23 Kinsa, sa diha nga siya miabot, ug nakakita sa grAsia sa Dios, nalipay, ug midasig kanilang tanan, nga uban sa katuyoan sa kasingkasing sila mopabilin gayud ngadto sa Ginoo.

24 Kay siya usa ka maayo nga tawo, ug puno sa Balaang Espiritu ug sa pag-too: ug daghang mga tawo ang nadugang ngadto sa Ginoo.

25 Unya migikan si Barnabas ngadto sa Tarso, aron sa pagpangita ni Saulo:

26 Ug sa diha nga siya nakakaplag kaniya, siya midala kaniya ngadto sa Antiokia. Ug kini nahitabo, nga sa tibuok tuig sila mitigom sa ilang kaugalingon uban sa iglesya, ug mitudlo sa daghan mga tawo. Ug ang mga tinun-an gitawag nga mga Cristohanon una sa Antiokia.

27 Ug niining mga adlaw miabot ang mga profeta gikan sa Jerusalem ngadto sa Antiokia.

28 Ug dihay mitindog nga usa kanila ginganon ug Agabus, ug mipadayag pinaagi sa Espiritu nga aduna gayuy dakung kagutom sa tibuok kalibutan: nga nahitabo sa mga adlaw ni Claudio Cesar.

29 Unya ang mga tinun-an, matag tawo sumala sa iyang mahimo, mi-hukom nga pagpadala og hinabang ngadto sa kaigsoonan nga mipuyo sa Judea:

30 Nga usab ilang gihimo, ug mipadala niini ngadto sa mga anciano pinaagi sa mga kamot ni Barnabas ug ni Saulo.

KAPITULO 12

UG niadtong panahona si Herod ang hari mituyhod sa iyang mga kamot sa pagsakit sa pipila sa iglesya.

2 Ug siya mipatay ni Jacobo ang igsoon ni Juan pinaagi sa espada.

3 Ug tungod kay siya nakakita nga kini nakapahimuot sa mga Judeo, siya mipadakop usab ni Pedro. (Kadto mga adlaw sa tinapay nga walay igpapatubo.)

4 Ug sa diha nga siya nakapadakop na kaniya, siya mibalhog kaniya sa bilanggoan, ug mitugyan kaniya ngadto sa upat ka tinag-upat ka sundalo aron sa pagbantay kaniya; nga nagalaraw human sa Easter sa pagpaatubang kaniya sa katawhan.

5 Busa si Pedro gibantayan sa bilanggoan: apan ang pag-ampo gihimo nga walay paghunong sa iglesya ngadto sa Dios alang kaniya.

6 Ug sa diha nga si Herod buot na nga mopaatubang kaniya, sa samang gabii si Pedro nga nagakatulog taliwala sa duha ka sundalo, ginapos sa duha ka kadena: ug ang mga bantay sa atubangan sa pultahan mibantay sa bilanggoan.

7 Ug, tan-awa, ang anghel sa Ginoo miadto kaniya, ug usa ka kahayag misidlak sa bilanggoan: ug siya midagpi kang Pedro sa kilid, ug mipabangon kaniya, nga nagaingon, Bangon pagdali. Ug ang iyang mga kadena nangahulog gikan sa iyang mga kamot.

8 Ug ang anghel miingon ngadto kaniya, Baksi ang imong kaugalingon, ug isul-ob ang imong mga sandalyas. Ug siya mihimo sa ingon. Ug siya nagaingon ngadto kaniya, Isul-ob ang imong bisti, ug sunod kanako.

9 Ug siya migawas, ug misunod kaniya; ug wala masayud nga kini tinoud ba nga nahimo sa anghel; apan

naghunahuna nga siya nakakita sa usa ka panan-awon.

10 Sa diha nga sila nakalabay sa una ug ikaduha nga bantay, sila miabot ngadto sa puthaw nga ganghaan nga nagaatubang ngadto sa syudad; nga miabli ngadto kanila sa iyang kaugalingon: ug sila migawas, ug miagi lahos sa usa ka dalan; ug dihadiha ang anghel mibiya gikan kaniya.

11 Ug sa diha nga si Pedro naulian, siya miingon, Karon ako nahibalo sa pagkatinuod, nga ang Ginoo nakapadala sa iyang anghel, ug nakaluwas kanako gikan sa kamot ni Herod, ug gikan sa tanan nga pagdahum sa katawhan sa mga Judeo.

12 Ug sa diha nga siya naghunahuna sa butang, siya miabot sa balay ni Maria ang inahan ni Juan, kang kansang angga mao si Markos; diin daghan ang natigom pagtingob nga nagaampo.

13 Ug samtang si Pedro nanuktok sa pultahan sa ganghaan, usa ka dalagita miduol sa pagpaminaw, ginganlan og Roda.

14 Ug sa diha nga siya nakaila sa tingog ni Pedro, siya wala miabli sa pultahan tungod sa kalipay, apan midagan sa sulod, ug misulti nga si Pedro nagtingdog sa atubangan sa ganghaan.

15 Ug sila miingon ngadto kaniya, Ikaw nabuang. Apan siya sa makanunayon mipamatuod nga kini mao gayud. Unya sila miingon, Kini ang iyang anghel.

16 Apan si Pedro mipadayon sa pagpanoktok: ug sa diha nga sila nakaabli sa pultahan, ug nakakita kaniya, sila nahingangha.

17 Apan siya, nga nagasinyas ngadto kanila pinaagi sa kamot aron sa pagpahilom kanila, misaysay ngadto kanila giunsa sa Ginoo pagpagawas kaniya gikan sa bilanggoan. Ug siya miingon, Ipakita kining mga butanga ngadto ni Jacobo, ug ngadto sa kaigsoonan. Ug siya mibiya, ug miadto ngadto sa lain nga dapit.

BUHAT 12:18

18 Karon sa dihang adlaw na, dihay daku nga kagubot sa mga sundalo, un-sa ang nahitabo ni Pedro.

19 Ug sa diha nga si Herod nangita na kaniya, ug wala makakaplag kaniya, siya misusi sa mga bantay, ug misugo nga sila kinahanglan pagapatyon. Ug siya milugsong gikan sa Judea ngadto sa Cesaria, ug didto mipuyo.

20 Ug si Herod wala nahimuot pag-ayo kanila nga taga Tiro ug taga Sidon: apan sila miadto kaniya nga nagakahiusa, ug, nakahimo na ni Blas-to ang sinaligan sa lawak sa hari nga ilang higala, nagtinguha sa kalinaw; tungod kay ang ilang nasud gibuhi sa nasud sa hari.

21 Ug sa gitakda nga adlaw si Herod, gisul-oban sa harianong bisti, miling-kod sa iyang trono, ug mihimo sa usa ka pakigpulong ngadto kanila.

22 Ug ang mga tawo misinggit, nga nagaingon, Kini ang tingog sa usa ka dios, ug dili sa usa ka tawo.

23 Ug dihadia ang anghel sa Ginoo mihampak kaniya, tungod kay siya wala niya gihatag sa Dios ang himaya: ug siya gikaon sa mga ulod, ug mitugyan sa espiritu.

24 Apan ang pulong sa Dios mitubo ug mikaylap.

25 Ug si Barnabas ug si Saulo mibalik gikan sa Jerusalem, sa diha nga sila nakatuman sa ilang buluhaton, ug midala ni Juan uban kanila, kang kansang angga mao si Markos.

KAPITULO 13

KARON dihay pipila ka mga profeta ug mga magtutudlo sa iglesya nga didto sa Antiokia; si Barnabas, ug si Simeon nga gitawag Niger, ug si Lucio sa Cirene, ug si Manaen, nga gipadaku uban ni Herod ang tetrarko, ug si Saulo.

2 Samtang sila nag-alagad sa Ginoo, ug nagpuasa, ang Balaang Espiritu miingon, Ipalahi kanako si Barnabas ug si Saulo alang sa buluhaton nga diin ako nagtawag kanila.

3 Ug sa diha nga sila nakapuasa ug nakaampo, ug nakapandong sa ilang mga kamot kanila, sila mipagikan kanila.

4 Busa sila, ingon nga gipadala pinaagi sa Balaang Espiritu, migikan ngadto sa Seleucia; ug gikan didto sila milawig ngadto sa Ciprus.

5 Ug sa diha nga sila didto na sa Salamis, sila miwali sa pulong sa Dios diha sa mga sinagoga sa mga Judeo: ug sila nakabaton usab ni Juan isip ilang alagad.

6 Ug sa diha nga sila nakalatas na sa isla ngadto sa Pafos, sila nakakaplag sa usa ka salamangkerong, usa ka mini nga profeta, usa ka Judeo, kang kansang ngalan mao si Barjesus:

7 Nga uban sa deputado sa nasud, si Sergio Paolo, usa ka masinaboton nga tawo; kinsa mipatawag ni Barnabas ug ni Saulo, ug mitinguha sa pagpaminaw sa pulong sa Dios.

8 Apan si Elimas nga salamangkerong (kay mao ang iyang ngalan sa paghubad) mibabag kanila, nga naninguha sa pagpahilayo sa deputado gikan sa pagtoo.

9 Unya si Saulo, (kinsa usab gitawag og Pablo,) nga puno sa Balaang Espiritu, mitutok sa iyang mga mata ngadto kaniya,

10 Ug miingon, O puno sa tanang limbong ug sa tanang kadautan, anak ka sa yawa, kaaway ka sa tanang pagkamatarung, dili ka ba mohunong sa pagtuus sa matarung nga mga dalan sa Ginoo?

11 Ug karon, tan-awa, ang kamot sa Ginoo anaa kanimong, ug ikaw mabuta, nga dili makakita sa adlaw sa usa ka panahon. Ug gilayon dihay nahulog kaniya nga gabon ug kangitngit; ug siya nangarapkarap nga nagapangita sa makaagak kaniya.

12 Unya ang deputado, sa diha nga siya nakakita unsa ang nahimo, mitoo, nga nahingangha sa pagtulon-an sa Ginoo.

13 Karon sa diha nga si Pablo ug iyang mga kauban nakabiya gikan sa

Pafos, sila miadto sa Perga sa Pamfilia: ug si Juan nga nagabiya gikan kanila mibalik sa Jerusalem.

14 Apan sa diha nga sila nakabiya gikan sa Perga, sila miabot sa Antiokia sa Pisidia, ug miadto sa sinagoga sa adlaw nga igpapahulay, ug milingkod.

15 Ug human sa pagbasa sa balaod ug sa mga profeta ang mga punoan sa sinagoga mipatawag ngadto kanila, nga nagaingon, Kamong katawhan ug kaigsoonan, kon kamo adunay bisan unsa nga pulong sa pagdasig alang sa katawhan, sulti.

16 Unya si Pablo mitindog, ug sa nagasinyas pinaagi sa iyang kamot miingon, Katawhan sa Israel, ug kamo nga nahadlok sa Dios, paminaw.

17 Ang Dios niini nga katawhan sa Israel mipili sa atong mga amahan, ug mibayaw sa katawhan sa diha nga sila mipuyo ingon nga mga langyaw sa yuta sa Ehipto, ug uban sa usa ka makagagahum nga bukton siya mipagawas kanila gikan niini.

18 Ug sa gidugayon nga duolan sa kap-atan ka tuig miantos siya sa ilang mga kagawian didto sa kamingawan.

19 Ug sa diha nga siya nakalaglag na sa pito ka nasud sa yuta sa Canaan, siya mibahin sa ilang yuta ngadto kanila pinaagi sa ripa.

20 Ug human niana siya mihatag ngadto kanila og mga maghuhukom sa gidugayon nga upat ka gatos ug kalim-an ka tuig, hangtud ni Samuel ang profeta.

21 Ug pagkahuman sila nangayo og usa ka hari: ug ang Dios mihatag ngadto kanila ni Saulo ang anak ni Cis, usa ka tawo sa tribo ni Benjamin, sa kadugayon nga kap-atan ka tuig.

22 Ug sa diha nga siya nakakuha na kaniya, siya mipatindog ngadto kanila ni David aron mahimong ilang hari; sa kang kinsa usab siya mihatag sa pagpamatuod, ug miingon, Ako nakakaplag ni David ang anak ni Jesse, usa ka tawo nga uyon sa akong kaugalingong kasingkasing, nga motuman sa tanan kong kabubut-on.

23 Gikan sa kaliwat niining tawhana ang Dios sumala sa iyang saad nakapatindog ngadto sa Israel og usa ka Manluluwas, si Jesus:

24 Sa diha nga si Juan nakauna sa pagwali sa wala pa siya moabot sa bap-tismo sa paghinulsol ngadto sa tanang katawhan sa Israel.

25 Ug samtang si Juan nagtuman sa iyang tahas, siya miingon, Si kinsa ako sa inyong hunahuna? Ako dili mao siya. Apan, tan-awa, adunay usa nga nagaabot sunod kanako, kang kansang mga sapatos sa iyang mga tiil ako dili takos sa pagbadbad.

26 Katawhan ug kaigsoonan, mga anak sa kaliwat ni Abraham, ug bisan kinsa diha kaninyo nga nagakahadlok sa Dios, kaninyo ang pulong niini nga kaluwasan gipadala.

27 Kay sila nga nagpuyo sa Jerusalem, ug ang ilang mga punoan, tungod kay sila wala makaila kaniya, ni bisan pa sa mga tingog sa mga profeta nga gibasa sa matag adlaw nga igpapahulay, sila nakatuman kanila diha sa paghukom kaniya sa silot .

28 Ug bisan sila walay nakaplagan nga hinungdan sa kamatayon diha kaniya, sa gihapon sila mihangyo ni Pilato nga siya kinahanglan pagapatyon.

29 Ug sa diha nga sila nakatuman na sa tanang nahisulat mahitungod kaniya, sila minaog kaniya gikan sa kahoy, ug mipahiluna kaniya sa usa ka lubnganan.

30 Apan ang Dios mibangon kaniya gikan sa mga patay:

31 Ug siya nakit-an sulod sa daghang mga adlaw kanila nga mitungas uban kaniya gikan sa Galilea ngadto sa Jerusalem, kinsa mao ang iyang mga saksi ngadto sa katawhan.

32 Ug kami nagpahayag nganha kaninyo og malipayong mga balita, gi- unsa nga ang saad nga gihimo ngadto sa mga amahan,

33 Ang Dios nakatuman niini ngari kanato nga ilang mga anak, diha nga siya nakapabangon ni Jesus pag-usab;

BUHAT 13:34

ingon nga kini usab nahisulat sa ikaduhang salmo, Ikaw mao ang akong Anak, niining adlaw ako nakaanak kanimo.

34 Ug mahitungod nga siya nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay, karon dili na mobalik ngadto sa pagkadunot, siya miingon sa ingon niini nga paagi, Ako mohatag kanimo sa kasaligang mga kalooy ni David.

35 Tungod niini siya nagaingon usab sa lain nga salmo, Ikaw dili motugot sa imong Balaan sa pagkakita sa pagkadunot.

36 Kay si David, human nga siya nakaalagad sa iyang kaliwat pinaagi sa kabubut-on sa Dios, nakatulog, ug gilubong ngadto sa iyang mga amahan, ug nakakita sa pagkadunot:

37 Apan siya, kinsa gibanhaw pag-usab sa Dios, wala makakita sa pagkadunot.

38 Busa hibalo niini ninyo, katawhan ug kaigsoonan, nga pinaagi niini nga tawo giwali nganha kaninyo ang kapasayloan sa mga sala:

39 Ug pinaagi kaniya ang tanan nga nagtoo gimatarung na gikan sa tanang mga butang, nga gikan niini kamo dili mahimong mamatarungpinaagi sa balaod ni Moses.

40 Busa pagbantay, basin nga mabot nganha kaninyo, ang gikasulti na sa mga profeta;

41 Tan-awa, kamo nga mga mabiay-biayon, ug kahibulong, ug kalaglag: kay ako magabuhat og usa ka buhat sa inyong mga adlaw, usa ka buhat nga kamo sa bisan unsa nga paagi dili motoo, bisan nga usa ka tawo mopahayag niini nganha kaninyo.

42 Ug sa diha ang mga Judeo nagawas na gikan sa sinagoga, ang mga Hentil mihangyo nga kining mga pulo nga iwali unta ngadto kanila sa sunod nga igpapahulay.

43 Karon sa diha nga ang nagtigom nga katawhan nabungkag na, daghan sa mga Judeo ug mga relihiyoso nga kinabig misunod ni Pablo ug ni

Barnabas: kinsa, sa nagasulti ngadto kanila, midani kanila sa pagpadayon diha sa grAsia sa Dios.

44 Ug sa pagkasunod nga adlaw nga igpapahulay nagtigom ang hapit tibuok syudad aron sa pagpaminaw sa pulong sa Dios.

45 Apan sa diha nga ang mga Judeo nakakita sa mga panon, sila napuno sa kasina, ug misulti batok niadtong mga butang nga gipanulti ni Pablo, nga nagasumpaki ug nagapasipala.

46 Unya si Pablo ug Barnabas misa-mot kaisog, ug miingon, Kini gikinahanglan nga ang pulong sa Dios una unta nga igasulti kaninyo: apan sa nakita nga kamo misalikway niini gikan kaninyo, ug naghukom sa inyong mga kaugalingon nga dili takos sa kinabuhing walay kataposan, tan-awa, kami mopaingon sa mga Hentil.

47 Kay sa ingon ang Ginoo nagsugo kanamo, nga nagaingon, Ako nagbutang kanimo ingon nga usa ka suga sa mga Hentil, nga ikaw kinahanglan alang sa kaluwasan ngadto sa mga kinatumyan sa yuta.

48 Ug sa diha ang mga Hentil naka-dungog niini, sila nagmaya, ug naghimaya sa pulong sa Ginoo: ug ingon ka daghan sa gikatakda ngadto sa kinabuhing dayon mitoo.

49 Ug ang pulong sa Ginoo namantala sa matag bahin sa tanang dapit.

50 Apan ang mga Judeo mihulhog sa deboto ug tinahod nga mga babaye, ug sa punoang mga tawo sa syudad, ug mipasiugda og paglutos batok ni Pablo ug Barnabas, ug mipapahawa kanila gikan sa ilang mga dapit.

51 Apan sila mitaktak sa abog sa ilang mga tiil batok kanila, ug miadto sa Iconium.

52 Ug ang mga tinun-an napuno sa kalipay, ug sa Balaang Espiritu.

KAPITULO 14

Ug kini nahitabo didto sa Iconium, nga silang duha nagkuyog pag-sulod sa sinagoga sa mga Judeo, ug

sa ingon misulti, nga usa ka dakung panon sa mga Judeo ug usab sa mga Grego mitoo.

2 Apan ang dili matinoohon nga mga Judeo mihulhog sa mga Hentil, ug mihi-mo sa ilang mga hunahuna nga dautan batok sa mga igsoon.

3 Busa sa taas nga panahon nagpabilin sila nga nagapanulti nga maisogon diha sa Ginoo, nga mihatag sa pagpamatuod ngadto sa pulong sa iyang grasya, ug mitugot sa mga ilhanan ug mga kahibulongan nga mahimo pinaagi sa ilang mga kamot.

4 Apan ang panon sa syudad nabahin: ug adunay bahin nga midapig sa mga Judeo, ug adunay bahin nga midapig sa mga apostoles.

5 Ug sa diha nga dihay pagsulong nga gihimo sa mga Hentil, ug usab sa mga Judeo uban sa ilang mga punoan, aron sa pagpahimulos kanila nga matinamasyon, ug sa pagbato kanila,

6 Sila nakabantay niini, ug mikagiw ngadto sa Listra ug Derbe, mga syudad sa Licaonia, ug ngadto sa dapit nga nagapalibot:

7 Ug didto sila nagwali sa maayong balita.

8 Ug dihay naglingkod nga usa ka tawo sa Listra, walay kusog diha sa iyang mga tiil, ingon nga usa ka bakol gikan pa sa sabakan sa iyang inahan, kinsa wala gayud makalakaw:

9 Kini siya nakadungog ni Pablo nga misulti: kinsa mitutok kaniya, ug nakamatikod nga siya adunay pagtoo aron maayo,

10 Miingon uban sa makusog nga tingog, Tindog nga tul-id sa imong mga tiil. Ug siya milukso ug milakaw.

11 Ug sa diha nga ang katawhan nakakita unsa ang nabuhat ni Pablo, sila mipataas sa ilang mga tingog, nga nagingon sa sinultihan sa Licaonia, Ang mga dios nanganaug nganhi kanato sa dagway sa mga tawo.

12 Ug sila mitawag ni Barnabas, nga Jupiter; ug ni Pablo, nga Mercurio, tungod kay siya ang punoang magsusulti.

13 Unya ang pari ni Jupiter, nga diha sa atbang sa ilang syudad, nagdala og mga baka ug mga bulak ngadto sa mga ganghaan, ug mohimo unta og sakripisyo uban sa katawhan.

14 Nga sa diha ang mga apostoles, si Barnabas ug si Pablo, nakadungog, sila migisi sa ilang mga sapot, ug midagan taliwala sa mga tawo, nga nagasinggit,

15 Ug nagaingon, Mga Sir, nganong naghimo kamo niining mga butanga? Kami usab mga tawo nga sama og pagbati kaninyo, ug nagwali nganha kaninyo nga kamo kinahanglang motalikod gikan niining mga kakawangan ngadto sa buhing Dios, nga naghimo sa langit, ug sa yuta, ug sa dagat, ug sa tanang mga butang nga ania niini:

16 Kinsa sa nangaging mga panahon mitugot sa tanang mga nasud nga maglakaw diha sa ilang kaugalingong mga dalan.

17 Hinuon siya wala magbiya sa iyang kaugalingon nga walay saksi, nga gihimo niya ang maayo, ug mihatag kanato sa ulan gikan sa langit, ug mabungahon nga mga panahon, nga nagapuno sa atong mga kasingkasing sa pagkaon ug kamaya.

18 Ug pinaagi niini nga mga panul-tihon halos dili nila mapugngan ang mga katawhan, aron sila dili maghimo og sakripisyo ngadto kanila.

19 Ug dihay nangabot didto nga pipila ka Judeo gikan sa Antiokia ug Iconium, kinsa midani sa katawhan, ug, sa nakabato na ni Pablo, mibira kaniya pagawas sa syudad, nga naga-dahom nga siya patay na.

20 Apan, samtang ang mga tinun-an mitindog palibot kaniya, siya mibangon, ug miadto sulod sa syudad: ug sa pagkasunod nga adlaw siya migikan uban ni Barnabas ngadto sa Derbe.

21 Ug sa diha nga sila nakawali na sa maayong balita sa mao nga syudad, ug nakatudlo na og daghan, sila mibalik pag-usab sa Listra, ug sa Iconium, ug Antiokia,

22 Nga nagalig--on sa mga kalag sa mga tinun-an, ug nagadasig kanila sa pagpadayon diha sa pagtoo, ug nga kita kinahanglan nga latas sa daghang mga kasakitan mosulod ngadto sa gingharian sa Dios.

23 Ug sa diha nga sila nakatudlo na kanila og mga anciano diha sa matag iglesya, ug nakaampo na uban sa pagpuasa, sila mitugyan kanila ngadto sa Ginoo, sa kang kinsa sila nagtoo.

24 Ug human sila makaagi lahos sa tibuok nga Pisidia, sila miadto sa Pamfilia.

25 Ug sa diha nga sila nakawali na sa pulong didto sa Perga, sila milugsong ngadto sa Attalia:

26 Ug gikan didto sila milawig paingon sa Antiokia, gikan sa diin sila ginatugyan ngadto sa grAsia sa Dios alang sa buluhaton nga ilang nahuman.

27 Ug sa diha nga sila miabot, ug nakapatigom na pagtingob sa iglesya, sila misaysay sa tanang mga butang nga gihimo sa Dios pinaagi kanila, ug giunsa niya pag-abli ang pultahan sa pagtoo ngadto sa mga Hentil.

28 Ug didto sila nagpabilin og taas nga panahon uban sa mga tinun-an.

KAPITULO 15

UG may pipila ka tawo nga milugsong gikan Judea nga nagtudlo sa mga igsoon, ug nag-ingon, Gawas kon kamo matuli subay sa batasan ni Moses, kamo dili maluwas.

2 Busa sa diha nga si Pablo ug si Barnabas nakabaton og dili diyotay nga panagsumpaki ug panaglalis uban kanila, sila nakahukom nga si Pablo ug si Barnabas, ug laing pipila kanila, kinahanglan nga motungas sa Jerusalem ngadto sa mga apostoles ug sa mga anciano mahitungod niini nga pangutana.

3 Ug ingon nga gihatud ngadto sa ilang dalan pinaagi sa iglesya, sila milatas sa Fenise ug Samaria, nga nagapahayag sa pagkakabig sa mga Hentil:

ug sila nakahimo og dakung kalipay ngadto sa tanang kaigsoonan.

4 Ug sa diha nga sila miabot sa Jerusalem, sila gidawat sa iglesya, ug sa mga apostoles ug mga anciano, ug sila mipahayag sa tanang mga butang nga ang Dios nakahimo uban kanila.

5 Apan dihay pipila nga mitindog nga gikan sa sekta sa mga Fariseo nga mitoo, nga nagaingon, Nga gikinahanglan ang pagtuli kanila, ug ang pagsugo kanila sa pagtuman sa balaod ni Moses.

6 Ug ang mga apostoles ug mga anciano nagtigom sa paghusay niining butanga.

7 Ug sa diha nga dihay dakung panaglalis, si Pedro mitindog, ug miingon ngadto kanila, Katawhan ug kaigsoonan, kamo nahibalo giunsa nga sa dugay na nga panahon ang Dios mihimo og pagpili dinhi sa atong taliwala, aron nga ang mga Hentil pinaagi sa akong baba kinahanglan makadungog sa pulong sa maayong balita, ug motoo.

8 Ug ang Dios, nga nakahibalo sa mga kasingkasing, mipamatuod kanila, nga nagahatag kanila sa Balaang Espiritu, bisan sama sa iyang gihimo ngari kanato;

9 Ug wala magbutang og kalainan sa taliwala kanato ug kanila, nga nagaputli sa ilang mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo.

10 Busa karon nganong tentalon ninyo ang Dios, sa pagbutang og yugo nganha sa liog sa mga tinun-an, nga wala bisan ang atong mga amahan ni kita nakahimo sa pagpas-an?

11 Apan kita nagtoo nga pinaagi sa grasya sa Ginoong Jesus Cristo kita maluwas, maingon man sila.

12 Unya ang tibuok nga panon naghilom, ug naminaw ngadto ni Barnabas ug ni Pablo, nga nagapahayag unsa nga mga milagro ug mga kahibulongan ang gibuhat sa Dios taliwala sa mga Hentil pinaagi kanila.

13 Ug human nga sila naghilom, si Jacobo mitubag, nga nagaingon,

Katawhan ug kaigsoonan, paminaw ngari kanako:

14 Si Simeon nakapahayag giunsa sa Dios sa sinugdan pagduaw ang mga Hentil, sa pagkuha gikan kanila og usa ka katawhan alang sa iyang ngalan.

15 Ug ngadto niini miuyon ang mga pulong sa mga profeta; ingon nga kini nahisulat,

16 Human niini ako mobalik, ug motukod pag-usab sa tabernakulo ni David, nga natumpag; ug ako motukod pag-usab sa mga guba niini, ug ako mopatindog niini:

17 Aron ang nahibilin sa mga tawo mangita unta sa Dios, ug ang tanang mga Hentil, nganha sa kang kinsa ang akong ngalan gitawag, nagaingon ang Ginoo, kinsa nagahimo niining tanang mga butang.

18 Nahibalo ang Dios sa tanan niyang mga buhat gikan sa sinugdanan sa kalibutan.

19 Tungod niini ang akong hukom mao, nga kita dili magsamok kanila, nga gikan diha sa mga Hentil midangop sa Dios:

20 Apan nga kita mosulat ngadto kanila, nga sila magdumili gikan sa kahugawan sa mga diosdios, ug gikan sa pagpakighilawas, ug gikan sa mga butang nga natuok, ug gikan sa dugo.

21 Kay si Moses sa karaang panahon nagbaton diha sa matag syudad kanila nga nagwali kaniya, nga gibasa diha sa mga sinagoga matag adlaw nga igpapahulay.

22 Unya nakapahimuot kini sa mga apostoles ug mga anciano, uban sa tibuk iglesya, sa pagpadala og pinili nga mga tawo gikan sa ilang kaugalingon nga pundok ngadto sa Antiokia uban ni Pablo ug ni Barnabas; sa paghisgot sa ngalan, si Judas nga giangaan og Barsabas, ug si Silas, punoan nga mga lalaki diha sa kaigsoonan:

23 Ug sila misulat og mga sulat pinaagi kanila sunod niini nga paagi; Ang mga apostoles ug mga anciano ug mga igsoon nagpadala og pangomosta

ngadto sa mga igsoon nga gikan sa mga Hentil sa Antiokia ug sa Syria ug sa Cilicia.

24 Tungod kay kami nakadungog, nga may pipila nga migawas gikan kanamo nagsamok kaninyo pinaagi sa mga pulong, nga nagapahisalaag sa inyong mga kalag, nga nagaingon, Kamo kinahanglan nga matuli, ug magtuman sa balaod: sa kang kinsa kami wala maghatag sa ingon nga sugo:

25 Kini daw maayo alang kanamo, nga nagtigom uban sa panag-uyon, sa pagpadala og pinili nga mga lalaki nganha kaninyo uban sa atong gihigugma nga si Barnabas ug Pablo,

26 Mga tawo nga mibutang sa ilang kinabuhi sa makuyaw tungod sa ngalan sa atong Ginoong Jesus Cristo.

27 Busa kami mipadala ni Judas ug ni Silas, kinsa mosulti usab kaninyo sa samang mga butang pinaagi sa baba.

28 Kini daw maayo sa Balaang Espiritu, ug ngari kanamo, sa dili pagbutang nganha kaninyo ug mas daku pa nga palas-onon kay sa niining mga gikinahanglan nga mga butang;

29 Nga kamo magdumili sa mga pagkaon nga gihalad ngadto sa mga diosdios, ug gikan sa dugo, ug gikan sa mga butang nga natuok, ug gikan sa pagpakighilawas: nga kon gikan niini kamo magpugong sa inyong mga kaugalingon, kamo naghimo sa maayo. Pag-ayoayo.

30 Busa sa diha nga sila gitugotan na nga makabiya, sila miadto sa Antiokia: ug sa diha nga sila nakatigom na pagtingob sa panon, sila mitugyan sa sulat:

31 Nga sa diha nga sila nakabasa na, sila nagkalipay tungod sa kahupayan.

32 Ug si Judas ug si Silas, ingon nga mga profeta usab sa ilang mga kaugalingon, midasig sa mga igsoon pinaagi sa daghan nga mga pulong, ug milig-on kanila.

33 Ug human nga sila nakapabilin didto sa usa ka panahon, sila gitugotan sa paglakaw sa kalinaw gikan sa mga igsoon ngadto sa mga apostoles.

34 Bisan pa niini kini nakapahimuot ni Silas sa pagpabilin pa didto.

35 Si Pablo usab ug si Barnabas nagpabilin sa Antiokia, nga nagatudlo ug nagawali sa pulong sa Ginoo, uban usab sa daghan pang lain.

36 Ug human sa pipila ka adlaw si Pablo miingon ngadto ni Barnabas, Moadto kita pag-usab ug moduaw sa atong mga igsoon sa matag syudad diin kita nakawali sa pulong sa Ginoo, ug motan-aw naunsa sila.

37 Ug si Barnabas nakahukom sa pagdala uban kanila ni Juan, kang kansang angga mao si Markos.

38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayo ang pagdala kaniya uban kanila, kinsa mibiya gikan kanila gikan sa Pamfilia, ug wala mouban kanila sa buluhaton.

39 Ug ang panaglalis tali kanila hilabihan kainit, nga sila migikan nga bulag sa usa ug usa: ug busa si Barnabas midala ni Markos, ug milawig ngadto sa Ciprus;

40 Ug si Pablo mipili ni Silas, ug migikan, nga gitugyan sa mga igsoon ngadto sa grasya sa Dios.

41 Ug siya milatas sa Syria ug sa Cilicia, nga nagalig-on sa mga iglesya.

KAPITULO 16

UNYA miabot siya sa Derbe ug sa Lystra: ug, tan-awa, may usa ka tinun-an didto, nga ginganlan og Timoteo, ang anak sa usa ka babaye, nga usa ka Judeo, ug nagtoo; apan ang iyang amahan usa ka Grego:

2 Nga gikataho nga maayo sa mga igsoon nga didto sa Lystra ug Iconium.

3 Buot ni Pablo nga siya motuban kaniya; ug mikuha ug mituli kaniya tungod sa mga Judeo nga anaa niadto nga dapit: kay nahibalo silang tanan nga ang iyang amahan usa ka Grego.

4 Ug samtang sila milatas sa mga syudad, sila mitugyan kanila sa kamandoan aron pagabantayan, nga gisugo sa mga apostoles ug mga anciano nga didto sa Jerusalem.

5 Ug busa ang mga iglesya nalig-on sa pagtoo, ug mitubo sa kadaghanon adlaw adlaw.

6 Karon sa diha nga sila nakaadto na sa tanang dapit sa Frygia ug sa dapit sa Galacia, ug gidid-an sa Balaang Espiritu sa pagwali sa pulong sa Asia,

7 Human nga sila miabot sa Mysia, sila misulay sa pag-adto sa Bitinia: apan ang Espiritu wala motugot kanila.

8 Ug sila nga nagaagi sa Mysia milug-song ngadto sa Troas.

9 Ug usa ka panan-awon ang mipakita ni Pablo sa kagabhion; Dihay mitindog nga usa ka tawo sa Macedonia, ug mihangyo kaniya, nga nagaingon, Dali ngari sa Macedonia, ug tabangi kami.

10 Ug human nga siya nakakita sa panan-awon, dihadiha kami naningkamot sa pag-adto ngadto sa Macedonia, nga sa masaligon nakasabot nga ang Ginoo nagtawag kanamo alang sa pagwali sa maayong balita ngadto kanila.

11 Busa sa nakalawig na gikan sa Troas, kami mipaingon pinaagi sa usa ka tul-id nga panaw ngadto Samotracia, ug sa pagkasunod nga adlaw ngadto sa Neapolis;

12 Ug gikan didto ngadto sa Filipos, nga mao ang punoang syudad sa mao nga bahin sa Macedonia, ug usa ka kolonya: ug kami didto sa mao nga syudad nga nagapabilin sa pipila ka adlaw.

13 Ug atol sa igpapahulay kami miadto sa gawas sa syudad duol sa daplin sa usa ka suba, diin ang pag-ampo nabatasan nga pagahimoon, ug kami nanglingkod, ug nakigsulti ngadto sa mga babaye nga miadto didto.

14 Ug usa ka babaye nga ginganlan og Lydia, usa ka tigbaligya og purpura, sa syudad sa Tiatira, nga nagsimba sa Dios, nakadungog kanamo: kang kansang kasingkasing giablihan sa Ginoo, aron siya magpatalinghug ngadto sa mga butang nga gisulti ni Pablo.

15 Ug sa diha nga siya gibaptismohan, ug ang iyang panimalay, siya mihangyo kanamo, nga nagaingon, Kon kamo naghukom kanako nga matinumanon

ngadto sa Ginoo, sulod sa akong balay, ug pabilin didto. Ug siya namugos kanamo.

16 Ug kini nahitabo, samtang kami nangadto sa pag-ampo, usa ka dalaga nga gisudlan og espiritu sa pagpanagna mitagbo kanamo, nga nagdala sa iyang agalon sa dakung ginansya pinaagi sa pagpanagna:

17 Kini siya misunod ni Pablo ug kanamo, ug misinggit, nga nagaingon, Kining mga tawhana mao ang mga sulugoon sa labing taas nga Dios, nga nagpakita nganhi kanato sa dalan sa kaluwasan.

18 Ug kini gihimo niya sa daghang mga adlaw. Apan si Pablo, nga nasubo, Miliso ug miingon sa espiritu, Ako nag-sugo kanimo sa ngalan ni Jesus Cristo sa paggawas gikan kaniya. Ug siya migawas sa samang takna.

19 Ug sa diha nga ang iyang mga agalon nakakita nga ang paglaum sa ilang mga ginansya nawala na, sila midakop ni Pablo ug Silas, ug miguyod kanila ngadto sa dapit sa merkado ngadto sa mga punoan,

20 Ug midala kanila ngadto sa mga maghuhukom, nga nagaingon, Kining mga tawhana, ingon nga mga Judeo, nagabuhat og dakung kasamok sa atong syudad,

21 Ug nagtudlo og mga pamatasan, nga dili subay sa balaod alang kanato sa pagdawat, ni sa pagtuman, ingon nga mga Romano.

22 Ug ang panon nagdungan paghas-mag batok kanila: ug ang mga maghuhukom migisi sa ilang mga sapot, ug misugo sa pagpalatigo kanila.

23 Ug sa diha nga sila nakabutang na og daghang mga labod nganha kanila, sila mibalhog kanila ngadto sa bilanggoan, nga nagasugo sa tig-bantay sa pagbantay kanila nga dili makaikyas:

24 Kinsa, sa nakadawat sa mao nga sugo, mipasulod kanila ngadto sa sulod nga bahin sa bilanggoan, ug misul-ob sa ilang mga tiil diha sa mga sipohan.

25 Ug sa pagkatungang gabii si Pablo ug Silas nag-ampo, ug nag-awit og mga pagdayeg ngadto sa Dios: ug ang mga binilanggo nakadungog kanila.

26 Ug sa kalit dihay usa ka makusog nga linog, mao nga ang mga haligi sa bilanggoan nauyog: ug dihadiha ang tanang mga pultahan naablihan, ug ang gapos sa matag usa nangatangtang.

27 Ug ang magbalantay sa bilanggoan nga nakamata gikan sa iyang pagkatulog, ug sa nakakita nga ang mga pultahan sa bilanggoan naabli, siya milanit sa iyang espada, ug buot unta mopatay sa iyang kaugalingon, nga nagadahom nga ang mga binilanggo nakalayas na.

28 Apan si Pablo misinggit uban sa usa ka makusog nga tingog, nga nagaingon, Ayaw paghimo og kadaut sa imong kaugalingon: kay kaming tanan ania dinhi.

29 Ug siya nagpakuha og suga, ug nagdali sa pagsulod, ug miduol nga nagakurog, ug mihapa sa atubangan ni Pablo ug ni Silas,

30 Ug midala kanila sa gawas, ug miingon, Mga sir, unsa ang kinahanglan nga akong buhaton aron maluwas?

31 Ug sila miingon, Too ni Ginoong Jesus Cristo, ug ikaw maluwas, ug ang imong panimalay.

32 Ug sila misulti ngadto kaniya sa pulong sa Ginoo, ug ngadto sa tanan nga didto sa iyang balay.

33 Ug siya midala kaniya sa maong takna sa kagabhion, ug mihugas sa ilang mga labod; ug gibaptismohan, siya ug ang tanang iya, sa walay langan.

34 Ug sa diha nga siya nakadala kanila ngadto sa iyang balay, siya mibutang og pagkaon sa ilang atubangan, ug nagkalipay, nga nagatoo sa Dios uban sa tibuok niyang panimalay.

35 Ug sa diha nga kini adlaw na, ang mga maghuhukom misugo sa mga sarhento, nga nagaingon, Tugoti kadtong mga tawhana sa paglakaw.

36 Ug ang magbalantay sa bilanggoan misulti niining mga pulonga ngadto

BUHAT 16:37

ni Pablo, Ang mga maghuhukom nagsugo sa pagpalakaw kaninyo: busa biya karon, ug lakaw sa kalinaw.

37 Apan si Pablo miingon ngadto kanila, Sila nakapalatigo kanamo sa dayag nga walay hukom sa silot, ingon nga mga Romano, ug nakabalhog kanamo ngadto bilanggoan; ug karon sila mopapahawa kanamo sa hilom? sa pagkatinuod dili; apan paanhia sila sa ilang kaugalingon ug modala kanamo sa gawas.

38 Ug ang mga sarhento misulti niining mga pulonga ngadto sa mga maghuhukom: ug sila nahadlok, sa diha nga sila nakadungog nga sila mga Romano.

39 Ug sila miabot ug mihangyo kanila, ug midala kanila sa gawas, ug nagtinguha kanila sa pagbiya gikan sa syudad.

40 Ug sila migawas sa bilanggoan, ug misulod ngadto sa balay ni Lydia: ug sa diha nga sila nakakita sa mga igsoon, sila milipay kanila, ug migikan.

KAPITULO 17

KARON sa diha nga sila nakaagi na Lahos sa Amfipolis ug sa Apollonia, sila miadto sa Tesalonica, diin adunay usa ka sinagoga sa mga Judeo:

2 Ug si Pablo, sama sa iya nang nabatasan, misulod ngadto kanila, ug sa tulo ka adlaw nga igpapahulay nakiglalis kanila gikan sa mga kasulatan,

3 Nga nagabutyag ug nagapamatuod, nga si Cristo kinahanglan nga mag-antos, ug mobangon pag-usab gikan sa mga patay; ug nga kini nga Jesus, kinsa akong giwali nganha kaninyo, mao si Cristo.

4 Ug pipila kanila mitoo, ug mikuyog ni Pablo ug ni Silas; ug usa ka dakung panon sa deboto nga mga Grego, ug sa punoang mga babaye dili diyotay.

5 Apan ang mga Judeo nga wala mitoo, gigamhan sa kasina, midala ngadto kanila og pipila ka bastos nga mga kauban sa tampalasan nga matang, ug mitigom sa usa ka panon, ug

mipahimutang sa tibuok nga syudad sa kaguliyang, ug misulong sa balay ni Jason, ug naningkamot sa pagdala kanila ngadto sa mga tawo.

6 Ug sa diha nga sila wala makakaplag kanila, sila miguyod ni Jason ug sa pipila ka igsoon ngadto sa mga punoan sa syudad, ang nagasinggit, Kini sila nga milintuwad sa kalibutan mianhi usab dinhi;

7 Kinsa gidawat ni Jason: ug kini silang tanan nagbuhat batok sa kamandoan ni Cesar, nga nagaingon nga adunay laing hari, usa ka Jesus.

8 Ug gigubot nila ang katawhan ug ang mga punoan sa syudad, sa diha nga sila nakadungog niining mga butanga.

9 Ug sa diha nga sila nakakuha na og piyansa gikan ni Jason, ug sa uban, sila mibuhi kanila.

10 Ug dihadiha ang kaigsoonan mipagikan ni Pablo ug ni Silas atol sa kagabhion ngadto sa Berea: kinsa sa nakaabot didto misulod ngadto sa sinagoga sa mga Judeo.

11 Kini sila mas halangdon pa kay kanila nga taga Tesalonica, tungod nga sila midawat sa pulong uban sa tanan nga pagkaandam sa hunahuna, ug misusi sa mga kasulatan adlaw adlaw, kon kadtong mga butanga mao ba.

12 Busa daghan kanila mitoo; sa halangdon nga mga babaye nga mga Grego usab, ug sa mga lalaki, dili diyotay.

13 Apan sa diha nga ang mga Judeo sa Tesalonica nakahibalo nga ang pulong sa Dios giwali ni Pablo sa Berea, sila miadto usab didto, ug mihulhog sa mga tawo.

14 Ug unya ang kaigsoonan mipagikan gilayon ni Pablo nga daw sama nga paingon sa dagat: apan si Silas ug Timoteo mipabilin pa didto.

15 Ug sila nga mihatud ni Pablo midala kaniya ngadto sa Atenas: ug sa pagkadawat sa sugo alang ni Silas ug Timoteo sa pag-adto kaniya sa labing dali, sila nanggikan.

16 Karon samtang si Pablo naghulat kanila sa Atenas, ang iyang espiritu nasamok diha kaniya, sa diha nga siya nakakita sa syudad nga sa kinatibuk-an nahatag ngadto sa pagsimba og diosdios.

17 Busa nakiglantugi siya sa mga Judeo diha sa sinagoga, ug sa deboto nga mga tawo, ug kanila nga nakig-tagbo kaniya diha sa merkado sa adlaw-adlaw.

18 Unya pipila ka mga pilosopo sa mga Epicureanhon, ug sa mga Stoicos, nakig-atubang kaniya. Ug ang pipila miingon, Unsa ang isulti niining tabian? ang laing pipila, Siya daw sama sa usa ka tigmantala sa langyaw nga mga dios: tungod kay siya miwali ngadto kanila ni Jesus, ug sa pagkabanhaw.

19 Ug sila mikuha kaniya, ug midala kaniya ngadto sa Areopago, nga nagingon, Mahimo ba nga kami mahibalo unsa kining bag-o nga pagtulon-an, nga imong nasulti,?

20 Kay ikaw nagadala sa pipila ka langyaw nga mga butang sa among mga dalunggan: busa buot kami mahibalo unsa ang ipasabot niini.

21 (Kay ang tanang mga taga Atenas ug mga langyaw nga atua didto nagpalabay sa ilang panahon sa walay lain, kon dili sa pagsulti, o sa pagpaminaw og bag-ong butang.)

22 Unya si Pablo mitindog sa tunga sa bungtod ni Mars, ug miingon, Kamong mga tawo sa Atenas, ako nakamatikod nga sa tanang mga butang kamo sobra ka matootoohon.

23 Kay samtang ako miagi, ug mitan-aw sa inyong mga debosyon, ako nakakaplag og usa ka halaran uban niini nga sinulat, NGADTO SA WALA MAILHI NGA DIOS. Busa sa kang kinsa nga kamo sa walay kahibalo nagsimba, kaniya magpahayag ako nganha kaninyo.

24 Ang Dios nga naghimo sa kalibutan ug sa tanang mga butang nga anaa niini, sa nakita nga siya Ginoo sa langit ug yuta, wala nagapuyo sa

mga templo nga gihimo pinaagi sa mga kamot;

25 Ni gisimba pinaagi sa mga kamot sa mga tawo, ingon nga daw siya nagkinahanglan og bisan unsang butang, sa nakita nga siya nagahatag sa tanan sa kinabuhi, ug sa gininhawa, ug sa tanang mga butang;

26 Ug naghimo gikan sa usa ka dugo sa tanang kanasuran sa katawhan aron mopuyo sa tibuok nga nawong sa yuta, ug nakahukom na sa mga panahon sa wala pa gikatudlo, ug ang mga utlanan sa ilang puloy-anan;

27 Aron sila gayud mangita sa Ginoo, basin nga sila unta mobati sunod kaniya, ug makakaplag kaniya, bisan nga siya dili halayo gikan sa matag usa kanato:

28 Kay diha kaniya kita nabuhi, ug naglihok, ug nakaangkon sa atong kaugalingon; sama nga pipila usab sa inyong kaugalingon nga mga magbabalak nag-ingon, Kay kita usab iyang kaliwat.

29 Nan sanglit kita mga kaliwat man diay sa Dios, kinahanglan nga dili kita maghunahuna nga ang Dios nahisama ngadto sa bulawan, o sa plata, o sa bato, nga gikulit pinaagi sa kabatid ug sa kahimoan sa tawo.

30 Ug ang mga panahon niini nga pagka walay pagkahibalo gipasagdan sa Dios; apan karon nagasugo sa tanang mga tawo sa matag dapit sa paghinulsol:

31 Tungod kay siya nakatakda na og usa ka adlaw, nga siya mohukom sa kalibutan diha sa pagkamatarung pinaagi nianang tawo nga kang kinsa siya nagsugo; diin siya nakahatag og kasiguroan ngadto sa tanang tawo, diha nga siya nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay.

32 Ug sa diha nga sila nakadungog mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, ang pipila nagbugalbugal: ug ang uban miingon, Kami maminaw kanimo pag-usab mahitungod niining butanga.

33 Busa si Pablo mibiya gikan kanila.

34 Hinuon adunay pipila ka tawo nga minunot kaniya, ug mitoo: kanila mao si Dionisio ang Areopaginhon, ug ang usa ka babaye nga ginganlan og Damaris, ug ang uban nga kuyog nila.

KAPITULO 18

HUMAN niining mga butanga si Pablo mibiya gikan sa Atenas, ug miabot sa Corinto;

2 Ug nakakaplag sa usa ka Judeo nga ginganlan og Aquila, nga natawo sa Pontu, nga bag-o pa lang miabot gikan sa Italia, uban sa iyang asawa nga si Priscila; (tungod kay si Claudio misugo sa tanang mga Judeo sa pagbiya gikan sa Roma:) ug miadto ngadto kanila.

3 Ug tungod kay siya sa mao ra man nga patigayon, siya mipuyo uban kanila, ug nagbuhat: kay sa ilang panginabuhi sila mga magbubuhat og tolda.

4 Ug siya nangatarungan diha sa sinagoga sa matag igpapahulay, ug midani sa mga Judeo ug sa mga Grego.

5 Ug sa diha nga si Silas ug si Timoteo miabot gikan sa Macedonia, si Pablo napugos diha sa espiritu, ug mipamatuod ngadto sa mga Judeo nga si Jesus mao si Cristo.

6 Ug sa diha nga sila sa ilang kaugalingon misupak, ug nagpasipala, giyabyab niya ang iyang sapot, ug miingon ngadto kanila, Ang inyong dugo maanaa sa inyong kaugalingong mga ulo; ako mahinlo: sukad karon ako moadto sa mga Hentil.

7 Ug siya mibiya didto, ug misulod ngadto sa balay sa usa ka tawo, nga ginganlan og Justus, usa nga nagsimba sa Dios, kang kansang balay sikit ra sa sinagoga.

8 Ug si Crispo, ang pangulong punoan sa sinagoga, mitoo sa Ginoo uban sa tibuk niya nga panimalay; ug daghan sa mga taga Corinto nga nakadungog mitoo, ug gibaptismohan.

9 Unya misulti ang Ginoo ngadto ni Pablo sa pagkagabii pinaagi sa usa ka panan-awon, Ayaw kahadlok, apan sulti, ug ayaw paghilom:

10 Kay ako uban kanimo, ug walay tawo nga makahilabot kanimo sa pagpasakit kanimo: kay ako adunay daghang mga tawo niini nga syudad.

11 Ug siya mipadayon didto sa usa ka tuig ug unom ka bulan, nga nagatudlo sa pulong sa Dios diha kanila.

12 Ug sa diha nga si Galio mao ang deputado sa Acaya, ang mga Judeo naghimo og usa ka hiniusa nga pagsulong batok ni Pablo, ug midala kaniya ngadto sa lingkoranan sa paghukom,

13 Nga nagaingon, Kining tawhana nagadani sa mga tawo sa pagsimba sa Dios sa paagi nga supak sa balaod.

14 Ug karon sa diha nga si Pablo hapit na moabli sa iyang baba, si Galio miingon ngadto sa mga Judeo, Kon kini unta may kalabutan pa sa sayop o dautan nga kaulag, O kamong mga Judeo, ang katarungan mobuot nga ako moantos kaninyo:

15 Apan kon kini usa ka pangutana mahitungod sa mga pulong ug mga ngalan, ug mahitungod sa inyong balaod, kamo na ang mag-igo niini; kay ako dili mahimong usa ka maghuhukom sa ingon niana nga mga butang.

16 Ug siya miabog kanila gikan sa lingkoranan sa paghukom.

17 Unya ang tanang mga Grego mikuha ni Sostenes, ang labaw nga punoan sa sinagoga, ug milatigo kaniya atubangan sa hukmanan. Ug si Galio wala magpakabana niadtong mga butanga.

18 Ug human niini si Pablo nagpabilin pa didto sa taas nga panahon, ug unya nananghid siya sa kaigsoonan, ug milawig gikan didto paingon sa Syria, ug uban kaniya si Priscila ug Aquila; nga nagpaupaw sa iyang ulo didto sa Cenchrea: kay siya adunay usa ka panaad.

19 Ug siya miabot sa Efeso, ug mibiya kanila didto: apan sa iyang kaugalingon siya misulod sa sinagoga, ug nangatarungan uban sa mga Judeo.

20 Sa diha nga sila mihangyo kaniya sa pagpabilin sa taas nga panahon uban kanila, siya wala mosugot;

21 Apan nanamilit kanila, nga nagingon, Ako kinahanglan nga sa bisan unsa nga paagi mosaulog niini nga pista nga nagaabot didto sa Jerusalem: apan ako mobalik pag-usab nganha kaninyo, kon buot sa Dios. Ug siya milawig gikan sa Efeso.

22 Ug sa diha nga siya nakadunggo na sa Cesaria, ug nakatungas na, ug nakapangomosta na sa iglesya, siya milugsong ngadto sa Antiokia.

23 Ug human siya nakapalabay ug pipila ka higayon didto, siya migikan, ug sunodsunod nga gilibot ang tanang dapit sa Galacia ug sa Frygia, nga nagapalig-on sa tanang mga tinun-an.

24 Ug usa ka Judeo nga ginganlan ug Apolo, nga natawo sa Alejandria, ug usa ka tawo nga batid mosulti, ug gamhanan sa mga kasulatan, miabot sa Efeso.

25 Kining tawhana natudloan sa dalan sa Ginoo; ug ingon nga mainiton diha sa espiritu, siya misulti ug mitudlo nga makugihon sa mga butang mahitunod sa Ginoo, nga nasayud lamang sa baptismo ni Juan.

26 Ug siya misugod sa pagsulti nga maisogon diha sa sinagoga: kinsa sa diha nga nakadungog si Aquila ug Priscila, sila midala kaniya ngadto kanila, ug mipasabot kaniya sa dalan sa Dios sa mas hingpit nga paagi.

27 Ug sa diha nga siya naghunahuna sa pag-agi sa Acaya, ang mga igsoon nag-sulat, nga nagaawhag sa mga tinun-an sa pagdawat kaniya: kinsa, sa diha nga siya miabot, mitabang pag-ayo kanila nga nagtoo pinaagi sa grasya:

28 Kay siya sa gamhanan nga paagi midani sa mga Judeo, ug kana sa dayag, nga nagapakita pinaagi sa mga kasulatan nga si Jesus mao si Cristo.

KAPITULO 19

UG kini nahitabo, nga, samtang si Apolo didto sa Corinto, si Pablo nga nakaagi na latas sa ibabaw nga mga dapit miabot sa Efeso: ug sa nakakaplag og pipila ka mga tinun-an,

2 Siya miingon ngadto kanila, Nakadawat na ba kamo sa Balaang Espiritu sukad kamo mitoo? Ug sila miingon ngadto kaniya, Kami wala pa man gani makadungog kon aduna ba diay Balaang Espiritu.

3 Ug siya miingon ngadto kanila, Ngadto sa unsa man diay kamo nabaptismohan? Ug sila miingon, Ngadto sa baptismo ni Juan.

4 Unya miingon si Pablo, Si Juan sa pagkatinuod nagbaptismo pinaagi sa baptismo sa paghinulsol, nga nagingon ngadto sa mga tawo, nga sila kinahanglan motoo nganha kaniya nga moabot sunod kaniya, nga, nganha ni Cristo Jesus.

5 Sa diha nga sila nakadungog niini, sila gibaptismohan sa ngalan ni Ginoong Jesus.

6 Ug sa diha nga si Pablo nakapandong sa iyang mga kamot ngadto kanila, ang Balaang Espiritu miabot ngadto kanila; ug sila misulti pinaagi sa nagkalainlain nga pinulongan, ug nanagpanagna.

7 Ug ang tanang mga lalaki duolan sa mga napulo ug duha.

8 Ug siya misulod ngadto sa sinagoga, ug misulti nga maisogon sa gidugayon nga tulo ka bulan, nga nagapakiglantugi ug nagapangdani sa mga butang nga may labot sa gingharian sa Dios.

9 Apan sa diha nga daghan ang nagmagahi, ug wala motoo, apan misulti og dautan mahitungod niana nga dalan sa atubangan sa panon, siya mibiya gikan kanila, ug mipalaha sa mga tinun-an, nga nakiglantugi sa adlaw-adlaw diha sa tulunggaan sa usa ka Tirano.

10 Ug kini nagpadayon sa gidugayon nga duha ka tuig; mao nga sila nga nagpuyo sa Asia nakadungog sa pulong sa Ginoong Jesus, mga Judeo ug mga Grego.

11 Ug ang Dios nagbuhag og pinasahi nga mga milagro pinaagi sa mga kamot ni Pablo:

12 Sa ingon nga gikan sa iyang lawas gipangdala ngadto sa mga masakiton ang mga panyo o mga tapis, ug ang

BUHAT 19:13

mga balatian mibiya gikan kanila, ug ang dautan nga mga espiritu migawas gikan kanila.

13 Unya dihay pipila sa mga latagaw nga mga Judeo, mga tighingilin og mga yawa, nangako sa pagtawag sa ngalan ni Ginoong Jesus ibabaw kanila nga adunay dautang mga espiritu, nga nagaingon, Kami nagsugo kanimo pinaagi ni Jesus sa kang kinsa si Pablo nagawali.

14 Ug dihay pito ka lalaking anak sa usa ka Esceva, usa ka Judeo, ug punoan sa mga pari, nga mihimo sa ingon.

15 Ug ang dautan nga espiritu mitubag ug miingon, ako nakaila ni Jesus, ug ako nakaila ni Pablo; apan si kinsa ba kamo?

16 Ug ang tawo sa kang kinsa diha ang dautang espiritu milukso nganha kanila, ug mibuntog kanila, ug midaug batok kanila, mao nga sila nanagan ngadto sa gawas niadto nga balay nga naghubo ug nasamad.

17 Ug kini nahibaloan sa tanan nga mga Judeo ug sa mga Grego usab nga nagapuyo sa Efeso; ug ang kahadlok miabot kanilang tanan, ug ang ngalan ni Ginoong Jesus napadaku.

18 Ug nangabot ang daghan nga nanagtoo, ug misugid, ug mipakita sa ilang binuhatan.

19 Daghan usab kanila nga nagagamit og mga malinlahon nga mga katakos mitapok sa ilang mga basahon, ug misunog kanila atubangan sa tanang mga tawo: ug sila mikwenta sa ilang bili, ug nakakaplag niini nga kalim-an ka libo ka plata.

20 Sa ingon kakusganon nga mitubo ang pulong sa Dios ug midaug.

21 Human natapos kining mga butanga, si Pablo naglaraw diha sa espiritu, sa diha nga siya nakaagi na lahos sa Macedonia ug Acaya, sa pag-adto sa Jerusalem, nga nagaingon, Human ako makaadto didto, ako kinahanglan usab nga motan-aw sa Roma.

22 Busa siya nagpadala ngadto sa Macedonia sa duha kanila nga

nag-alagad ngadto kaniya, si Timoteo ug Erasto; apan siya sa iyang kaugalingon nagpabilin sa Asia sa usa ka panahon.

23 Ug sa samang panahon dihay dili diyotay nga kaguliyang nianang dalana.

24 Kay may usa ka tawo nga ginganlan og Demetrio, usa ka platero, nga naghimo og mga platang puy-anan alang ni Diana, nga midala og dili gamay nga ginansya ngadto sa mga panday;

25 Kinsa iyang gitigom uban sa mga mamumuo sa samang patigayon, ug miingon, Mga sir, kamo nasayud nga pinaagi niingon buhata kita nakabaton sa atong bahandi.

26 Dugang pa niini kamo nakakita ug nakadungog, nga dili lamang sa Efeso, apan halos sa kinatibuk-an nga Asia, kini nga Pablo midani ug mipabali sa daghang mga tawo, nga nagaingon nga sila dili mga dios, nga gihimo uban sa mga kamot:

27 Busa dili lamang nga kining atong patigayon anaa sa makuyaw nga mawala; apan nga ang templo usab sa dakung diosa nga si Diana mapasipad-an, ug ang iyang kabantug mahanaw, sa kang kinsa ang tibuok Asia ug kalibutan nagasimba.

28 Ug sa diha nga sila nakadungog niini nga mga panultihon, sila napuno sa kapungot, ug misinggit, nga nagaingon, Daku si Diana sa mga taga Efeso.

29 Ug ang tibuok nga syudad napuno sa kalibog: ug sa nakadakop na ni Gaio ug ni Aristarco, mga tawo sa Macedonia, nga mga kauban ni Pablo sa panaw, sila nagkahiusa sa pagpanagan ngadto sa teatro.

30 Ug sa diha nga si Pablo buot unta nga moipon ngadto sa katawhan, ang mga tinun-an wala motugot kaniya.

31 Ug may pipila sa punoan sa Asia, nga iyang mga higala, mipadala kaniya, nga mihangyo kaniya nga sa iyang kaugalingon dili na mosulod ngadto sa teatro.

KAPITULO 20

32 Busa ang pipila naninggit ug usa ka butang, ug ang pipila lain: kay ang panagtigom naglibog; ug ang daku nga bahin wala mahibalo ngano nga sila nagakatigom.

33 Ug sila mibira ni Alejandro gikan sa panon, ang mga Judeo nagabutang kaniya sa atubang. Ug si Alejandro misinyas pinaagi sa kamot, ug buot na unta mohimo sa iyang panalipod ngadto sa mga tawo.

34 Apan sa diha nga sila nahibalo nga siya usa ka Judeo, ang tanan uban sa usa ka tingog naninggit sulod sa kadugayon nga duha ka oras, Daku si Diana sa mga taga Efeso.

35 Ug sa diha nga ang kalihim sa lungsod nakapahilom na sa mga tawo, siya miingon, Kamong katawhan sa Efeso, unsa ba nga tawo ang anaa nga wala mahibalo giunsa nga ang syudad sa mga taga Efeso usa ka magsisimba sa dakung diosa nga si Diana, ug sa larawan nga nahulog gikan ni Jupiter?

36 Nan sa nakita nga kining mga butanga dili masaway, kamo kinahanglan maghilom, ug dili mobuhat og butang sa dinalidali.

37 Kay kamo midala dinhi niing mga tawhana, nga dili mga tulisan sa mga iglesya, ni mga tigpasipala sa inyong diosa.

38 Tungod niini kon si Demetrio, ug ang mga panday nga uban kaniya, adunay butang nga batok ni bisan kinsang tawo, bukas ang balaod, ug adunay mga deputado: tugoti sila nga mopasaka og sumbong sa usa ug usa.

39 Apan kon kamo mangutana og bisan unsa mahitungod sa ubang mga butang, kini pagahukman diha sa usa ka panagtigom nga subay sa balaod.

40 Kay kita namiligro nga ipatawag aron pangutan-on tungod sa kaguliyang niining adlaw, nga walay hinungdan nga diin kita mohatag og husay mahitungod niini nga panagtigom.

41 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa inpong, siya mipapauli sa panagtigom.

UG human nga ang kaguliyang nahunong, si Pablo mipatawag ngadto kaniya sa mga tinun-an, ug migakos kanila, ug migikan aron moadto ngadto sa Macedonia.

2 Ug sa diha nga siya nakatabok na niadtong mga bahina, ug nakahatag na kanila og daghan nga mga pagdasig, siya miadto sa Gresya,

3 Ug didto mipabilin sulod sa tulo ka bulan. Ug sa diha nga ang mga Judeo miatang kaniya, samtang siya molawig na unta ngadto sa Syria, siya nakahukom sa pagbalik agi sa Macedonia.

4 Ug dihay nanguban kaniya ngadto sa Asia si Sopater sa Berea; ug sa mga taga Tesalonica, si Aristarco ug si Segundo; ug si Gaio sa Derbe, ug si Timoteo; ug sa Asia, si Tikiko ug si Trofimo.

5 Kini sila nga nagauna naghulat kaniya sa Troas.

6 Ug kami milawig gikan sa Filipos human sa mga adlaw sa tinapay nga walay igpapatubo, ug nangadto kanila sa Troas sa lima ka adlaw; diin kami mipuyo og pito ka adlaw.

7 Ug sa unang adlaw sa semana, sa diha nga ang mga tinun-an nagakatigom aron sa pagpikas og tinapay, si Pablo miwali ngadto kanila, andam sa paggikan pagkaugma; ug nagpadayon sa iyang pagpakigpulong hangtud sa tungang gabii.

8 Ug dihay daghang mga suga sa ibabaw nga lawak, diin sila nagtigom pagtingob.

9 Ug dihay naglingkod sa usa ka bintana nga usa ka batan-on nga lalaki nga giinganlan og Eutiko, nga giabot sa lalum nga pagkatulog; ug samtang si Pablo nagwali og taas, siya nahinanok sa pagkatulog, ug nahulog gikan sa ikatulo nga andana, ug gisakwat nga patay.

10 Ug si Pablo nanaug, ug miubo ngadto kaniya, ug sa nagagakos kaniya miingon, Ayaw pagkaguol sa inyong mga kaugalingon; kay ang iyang kinaibuhi anaa kaniya.

BUHAT 20:11

11 Busa sa diha nga siya misaka pag-usab, ug nakapikas na sa tinapay, ug nakakaon, ug nakasulti sa taas nga panahon, bisan pa hangtud sa pag-abot sa buntag, mao nga siya migikan.

12 Ug sila midala sa batan-ong lalaki nga buhi, ug sila sa dili diyotay nangalipay.

13 Ug kami miuna sa pag-adto sa sakayan, ug milawig ngadto sa Assos, didto nagtinguha sa pagpasakay ni Pablo: kay kana ang iyang gitudlo, nga nagahunahuna sa iyang kaugalingon nga moadto nga maglakaw.

14 Ug sa diha nga siya gikahinagbo namo sa Assos, kami mipasakay kaniya, ug miadto sa Mitilen.

15 Ug kami milawig gikan didto, ug sa pagkasunod adlaw miabot sa atbang sa Chios; ug sa pagkasunod adlaw kami miabot sa Samos, ug nagpabilin sa Trogium; ug sa pagkasunod adlaw kami nangadto sa Mileto.

16 Kay si Pablo nakahukom sa paglawig agi sa Efeso, tungod kay siya dili magpalabay sa panahon sa Asia: kay siya nagdali, kon kini mahimo alang kaniya, nga maatua sa Jerusalem sa adlaw sa Pentekostes.

17 Ug gikan sa Mileto siya nagpasugo ngadto sa Efeso, ug mipatawag sa mga anciano sa iglesya.

18 Ug sa diha nga sila miabot na ngadto kaniya, siya miingon ngadto kanila, Kamo nasayud, gikan sa unang adlaw nga ako miabot sa Asia, subay sa unsa nga batasan ako nagpakig-uban kaninyo sa tanang mga panahon,

19 Nga nagaalagad sa Ginoo uban sa tanang pagpaubos sa hunahuna, ug uban sa daghang mga luha, ug mga pagtintal, nga miabot kanako gumikan sa pag-atang sa mga Judeo:

20 Ug giunsa nga ako wala magtipig og butang nga mapuslanon nganha kaninyo, apan nagpakita kaninyo, diha sa atubangan sa katawhan, ug gikan sa balay ngadto sa balay,

21 Nga nagapamatuod ngadto sa mga Judeo, ug usab ngadto sa mga

Grego, sa paghinulsol ngadto sa Dios, ug pagtoo ngadto sa atong Ginoong Jesus Cristo.

22 Ug karon, tan-awa, ako moadto nga ginapos diha sa espiritu ngadto sa Jerusalem, nga wala mahibalo sa mga butang nga mahitabo kanako didto:

23 Gawas nga ang Balaang Espiritu nagapamatuod sa matag syudad, nga nagaingon nga ang mga gapos ug kasakitang magauban kanako.

24 Apan walay usa niining mga butanga nga nakatarog kanako, ni giisip ko ang akong kinabuhi nga mahal ngadto sa akong kaugalingon, aron nga ako makahaman sa akong dalan nga gisubay uban sa kalipay, ug sa pagpangalagad, nga akong nadawat gikan ni Ginoong Jesus, sa pagpamatuod sa maayong balita sa grasya sa Dios.

25 Ug karon, tan-awa, ako nahibalo nga kamong tanan, sa kang kinsa ako nakawali sa gingharian sa Dios, dili na makakita pa sa akong nawong.

26 Tungod niini ako nagkuha kaninyo sa pagpamatuod niining adlaw, nga ako putli gikan sa dugo sa tanang mga tawo.

27 Kay ako wala magdumili sa pagpahayag nganha kaninyo sa tanang mga laraw sa Dios.

28 Busa bantayi ang inyong mga kaugalingon, ug ang tibuok nga panon, nga niini ang Balaang Espiritu naghi-mo kaninyo nga mga magbalantay, sa pagpakaon sa iglesya sa Dios, nga iyang gipalit pinaagi sa iyang kaugalingon nga dugo.

29 Kay ako nahibalo niini, nga human sa akong pagbiya manulod ang mga mabangis nga mga lobo diha kaninyo, nga dili mosaylo sa panon.

30 Gikan usab sa inyong mga kaugalingon motungha ang mga tawo, nga magasulti og gituis nga mga butang, aron sa pagdani sa mga tinun-an ngadto sunod kanila.

31 Busa pagtukaw, ug hinundomi, nga sa gidugayon nga tulo ka tuig ako wala mohunong sa pagpasidaan sa

matag usa sa gabii ug adlaw uban sa mga luha.

32 Ug karon, mga igsoon, ako magtugyan kaninyo ngadto sa Dios, ug ngadto sa pulong sa iyang grasya, nga makahimo sa pagpalig-on kaninyo, ug sa paghatag kaninyo og usa ka panulondon uban sa tanan kanila nga gibalaan.

33 Ako walay naibgan nga plata sa tawo, o bulawan, o bisti.

34 Oo, kamo sa inyong mga kaugalingon nahibalo, nga kining mga kamota nakaalagad ngadto sa akong mga panginahanglan, ug ngadto kanila nga uban kanako.

35 Ako nakapakita kaninyo sa tanang mga butang, giunsa nga pinaagi sa paghago kamo angay nga motabang sa maluyahon, ug sa paghinumdom sa mga pulong sa Ginoong Jesus, giunsa nga siya nag-ingon, Mas bulahan ang paghatag kay sa pagdawat.

36 Ug sa diha nga siya nakapamulong na sa ingon, siya miluhod, ug nag-ampo uban kanilang tanan.

37 Ug silang tanan nanghilak pag-ayo, ug mikupot sa liog ni Pablo, ug mihalok kaniya,

38 Nga nagakaguol labi na sa tanan tungod sa mga pulong nga iyang gisulti, nga sila dili na makakita sa iyang nawong. Ug sila nanguban kaniya ngadto sa sakayan.

KAPITULO 21

UG kini nahitabo, nga human kami nakabiya gikan kanila, ug nakalawig na, kami misubay sa tul-id nga biyahe ngadto sa Coos, ug sa pagka sunod nga adlaw ngadto sa Rodes, ug gikan didto ngadto sa Patara:

2 Ug sa nakakaplag og usa ka sakayan nga mobiyahe tabok ngadto sa Penicia, kami misakay, ug milawig.

3 Karon sa diha nga kami nakakita sa Ciprus, kami mibiya niini sa wala nga bahin, ug milawig ngadto sa Syria, ug midunggo sa Tiro: kay didto ang sakayan mohaw-as sa iyang karga.

4 Ug sa nakakita og mga tinun-an, kami nagpabilin didto sa pito ka adlaw: kinsa miingon ni Pablo pinaagi sa Espiritu, nga siya kinahanglang dili moadto sa Jerusalem.

5 Ug sa diha nga napupos na namo kadtong mga adlaw, kami migikan ug nangadto sa among padulngan; ug silang tanan mipagikan kanamo sa among padulngan, uban sa mga asawa ug mga bata, hangtud nga kami nahigawas sa syudad: ug kami nangluhod diha sa baybayon, ug nag-ampo.

6 Ug sa diha nga kami nakapananghid na sa usa ug usa, kami misakay sa sakayan; ug sila namauli pag-usab sa panimalay.

7 Ug sa diha nga kami nakahuman sa among panaw gikan sa Tiro, kami miadto sa Ptolemais, ug nangomosta sa mga igsoon, ug mipabilin uban kanila og usa ka adlaw.

8 Ug sa pagkasunod nga adlaw kami nga mga sakop sa panon ni Pablo nanggikan, ug nangadto sa Cesaria; ug kami nanulod sa balay ni Felipe ang ebanghelist, nga usa sa pito; ug nagpabilin uban kaniya.

9 Ug ang maong tawo adunay upat ka anak nga babaye, mga birhen, nga nanagpropesiya.

10 Ug samtang kami nagpabilin didto sa daghang mga adlaw, dihay milugfong gikan sa Judea nga usa ka profeta, nga ginganlan og Agabus.

11 Ug sa diha nga siya miabot ngadto kanamo, siya mikuha sa bakos ni Pablo, ug migapos sa iyang kaugalingong mga kamot ug mga tiil, ug miingon, Sa ingon nagasulti ang Balaang Espiritu, Sa samang paagi ang mga Judeo sa Jerusalem mogapos sa tawo nga nag-iya niini nga bakos, ug motugyan kaniya ngadto sa mga kamot sa mga Hentil.

12 Ug sa diha nga kami nakadungog niining mga butanga, pareho nga kami, ug sila nga gikan nianang dapita, mihangyo kaniya sa dili pagtungas sa Jerusalem.

BUHAT 21:13

13 Unya si Pablo mitubag, Unsa ang ipasabot ninyo sa paghilak ug sa pagpikas sa akong kasingkasing? kay ako andam nga dili kay gaposon lamang, apan usab sa pagpakamatay usab alang sa ngalan sa Ginoong Jesus sa Jerusalem.

14 Ug sa diha nga siya dili madani, kami miundang, nga nagaingon, Ang kabubut-on sa Ginoo matuman.

15 Ug human niadtong mga adlaw kami mialsa sa among mga karga, ug nanungas ngadto sa Jerusalem.

16 Dihay nanguban usab kanamo nga pipila sa mga tinun-an sa Cesaria, ug midala uban kanila sa usa ka Manason sa Ciprus, usa ka tigulang nga tinun-an, uban sa kang kinsa kami mopuyo.

17 Ug sa diha nga kami miabot sa Jerusalem, ang mga igsoon midawat kanamo nga malipayon.

18 Ug sa adlaw nga misunod si Pablo miadto uban kanamo ngadto ni Jacobo; ug diha ang tanang mga anciano.

19 Ug sa diha nga kami nakapangomosta na kanila, iyang gitagsatagsa pagsaysay ang mga butang nga gibuhat sa Dios diha sa mga Hentil pinaagi sa iyang pagpangalagad.

20 Ug sa diha nga sila nakadungog niini, sila naghimaya sa Ginoo, ug miingon ngadto kaniya, Ikaw nakakita, igsoon, pila ka libo sa mga Judeo ang anaa nga nagtoo; ug silang tanan masibuton sa balaod:

21 Ug sila napahibalo mahitungod kanimo, nga ikaw nagatudlo sa tanang mga Judeo nga anaa uban sa mga Hentil sa pagbiya ni Moses, nga nagaingon nga sila kinahanglan nga dili motuli sa ilang mga anak, ni maglakaw sunod sa mga nabatasan.

22 Busa unsa man kini? ang panon kinahanglan magtigom: kay sila makadungog nga ikaw miabot.

23 Busa buhata kining among isulti kanimo: Kami adunay upat ka lalaki nga adunay panaad nganha kanila;

24 Dad-a sila, ug putlia ang imong kaugalingon uban kanila, ug gasto

alang kanila, aron nga sila makapalot sa ilang mga ulo: ug ang tanan mahibalo nga kadtong mga butang, sa unsa sila napahibalo mahitungod kanimo, walay pulos; apan nga ikaw sa imong kaugalingon nagalakaw usab nga masinugtanon, ug nagabantay sa balaod.

25 Mahitungod sa mga Hentil nga nagtoo, kami nakasulat ug nakahukom na nga sila walay bantayan nga ingon niana nga mga butang, gawas lamang nga sila magadumili sa ilang mga kaugalingon sa mga butang nga gihalad ngadto sa mga diosdios, ug gikan sa dugo, ug gikan sa mga natuok, ug gikan sa pagpakighilawas.

26 Unya si Pablo midala sa mga lalaki, ug sa pagkasunod adlaw misulod ngadto sa templo nga nagaputli sa iyang kaugalingon uban kanila, sa pagtimaan sa pagkatapos sa mga adlaw sa pagputli, hangtud nga usa ka halad ikahalad alang sa matag usa kanila.

27 Ug sa diha nga ang pito ka adlaw hapit na matapos, ang mga Judeo nga gikan sa Asia, sa diha nga sila nakakita kaniya sa templo, miawhag sa tanang mga tawo, ug mibakyaw sa ilang mga kamot ngadto kaniya,

28 Nga nagasinggit, Mga katawhan sa Israel, tab-ang: Kini mao ang tawo, nga nagatudlo sa tanang mga tawo sa matag dapit batok sa katawhan, ug sa balaod, ug niining dapita: ug dugang pa midala usab og mga Grego sulod sa templo, ug nakapahugaw niining balaan nga dapit.

29 (Kay kaniadto sila nakakita kaniya sa syudad uban ni Tropimo nga taga Efeso, kang kinsa sila nagdahum nga gidala ni Pablo ngadto sa templo.)

30 Ug ang tibuok nga syudad naukay, ug ang mga tawo nagdinaganay: ug sila midakop ni Pablo, ug mibira kaniya pagawas sa templo: ug gilayon ang mga pultahan gisirad-an.

31 Ug samtang sila nangandam na sa pagpatay kaniya, ang mga balita miabot ngadto sa pangulong kapitan sa

KAPITULO 22

panon, nga ang tibukok Jerusalem anaa sa kaguliyang.

32 Kinsa sa walay langan nagdala og mga sundalo ug mga senturyon, ug midagan ngadto kanila: ug sa diha nga sila nakakita sa pangulong kapitan ug sa mga sundalo, sila miundang sa pagbunol ni Pablo.

33 Unya ang pangulong kapitan miduol, ug migunit kaniya, ug misugo sa paggapos kaniya pinaagi sa duha ka kadena; ug nangutana kinsa siya, ug unsa ang iyang nabuhat.

34 Ug ang pipila misinggit og usa ka butang, ug ang pipila lain, diha sa panon: ug sa diha nga siya dili makahibalo sa kamatuoran tungod sa kagubot, siya misugo sa pagdala kaniya ngadto sa kastilyo.

35 Ug sa diha nga siya miabot na sa hagdanan, mao kadto, nga siya gipas-an sa mga sundalo tungod sa kabangis sa mga tawo.

36 Kay ang panon sa mga tawo misunod, nga nagasinggit, Ipalayo siya.

37 Ug sa diha nga si Pablo pagdad-on na ngadto sa kastilyo, siya miingon ngadto sa pangulong kapitan, Mahimo ba nga ako makigsulti kani-mo? Kinsa miingon, Makasulti ka ba og Grego?

38 Dili ba ikaw mao kadtong Ehiptohanon, nga sa wala pa kining mga adlawa mihimo og kaguliyang, ug midala ngadto sa kamingawan og upat ka libo ka tawo nga mga mamumuno?

39 Apan si Pablo miingon, Ako usa ka tawo nga Judeo sa Tarso, usa ka syudad sa Cilicia, usa ka lumulupyo sa syudad nga dili ubos: ug, ako nagahangyo kani-mo, tugoti ako sa pagpakigsulti ngadto sa katawhan.

40 Ug sa diha nga siya nakahatag na kaniya og pagtugot, si Pablo mitindog nganha sa hagdanan, ug misinyas pinaagi sa iyang kamot ngadto sa katawhan. Ug sa diha nga dihay nahimo nga usa ka dakung kahilom, siya misulti ngadto kanila sa pinulongan nga Hebreohanon, nga nagaingon,

MGA katawhan, kaigsoonan, ug mga amahan, paminaw kamo sa akong panalipod nga akong himoon karon nganha kaninyo.

2 (Ug sa diha nga sila nakadungog nga siya misulti sa pinulongan nga Hebreohanon ngadto kanila, sila mihi-lom pa gayud: ug siya nagaingon,)

3 Ako sa pagkatinuod usa ka tawo nga usa ka Judeo, nahimugso sa Tarso, usa ka syudad sa Cilicia, bisan pa niana gimatuto dinhi niini nga syudad diha sa tilan ni Gamaliel, ug gitudloan subay sa hingpit nga paagi sa balaod sa mga amahan, ug masibuton ngadto sa Dios, sama kaninyong tanan niining adlawa.

4 Ug ako milutos niining dalana ngadto sa kamatayon, nga nagagapos ug managsama nga ginatugyan ang mga lalaki ug mga babaye ngadto sa mga bilanggoan.

5 Sama usab sa gisaksi mahitungod kanako sa labaw nga pari, ug sa tanang hut-ong sa mga anciano: gikan sa kang kinsa usab ako nakadawat og mga sulat ngadto sa mga igsoon, ug miadto sa Damasco, sa pagdala kanila nga mga ginapog ngadto sa Jerusalem, aron silotan.

6 Ug kini nahitabo, nga, samtang ako mihimo sa akong panaw, ug nahiduol na ngadto sa Damasco sa hapit na ang udto, sa kalit dihay midan-ag gikan sa langit nga usa ka masanag nga kahayag palibot kanako.

7 Ug ako nahulog ngadto sa yuta, ug nakadungog sa usa ka tingog nga nagaingon ngari kanako, Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?

8 Ug ako mitubag, Kinsa ba ikaw, Ginoo? Ug siya miingon kanako, Ako si Jesus sa Nazaret, kinsa imong ginatlutos.

9 Ug sila nga uban kanako nakakita gayud sa kahayag, ug nangalisang; apan wala sila makadungog sa tingog niya nga misulti kanako.

10 Ug ako miingon, Unsa ang akong buhaton, Ginoo? Ug ang Ginoo miingon ngari kanako, Bangon, ug adto ngadto sa Damasco; ug didto igasulti kanimo ang tanang mga butang nga gikatakda alang kanimo sa pagbuhat.

11 Ug sa diha nga ako dili makakita tungod sa himaya sa mao nga kahayag, ako miadto sa Damasco, nga giagak pinaagi sa kamot nila nga uban kanako.

12 Ug usa ka Ananias, usa ka debotado nga tawo sumala sa balaod, nga gikataho nga maayo sa tanang mga Judeo nga nagpuyo didto,

13 Miadto ngadto kanako, ug mitindog, ug miingon ngari kanako, Igsong Saulo, dawata ang imong panan-aw. Ug sa samang takna ako mihangad ngadto kaniya.

14 Ug siya miingon, Ang Dios sa atong mga amahan nagpili kanimo, nga ikaw gayud mahibalo sa iyang kabubut-on, ug makakita sa Matarung, ug makadungog gayud sa tingog sa iyang baba.

15 Kay ikaw mahimong iyang saksi ngadto sa tanang katawhan sa unsa nga imong nakit-an ug nadunggan.

16 Ug karon nganong maghulat ka? tindog, ug pagpabaptismo, ug paghugas sa imong mga sala, nga magatawag sa ngalan sa Ginoo.

17 Ug kini nahitabo, nga, sa diha nga ako mibalik sa Jerusalem, bisan samtang ako nag-ampo sa templo, ako gipunawan;

18 Ug nakakita kaniya nga nagingon ngari kanako, Pagdali, ug palayo gilayon gikan sa Jerusalem: kay sila dili modawat sa imong pagpamatuod mahitungod kanako.

19 Ug ako miingon, Ginoo, sila nahibalo nga ako mipabilanggo ug mibunal diha sa matag sinagoga kanila nga nagtoo nganha kanimo:

20 Ug sa diha nga ang dugo sa imong martir nga si Esteban gipaagas, ako usab nagatindog sa duol, ug mituyon sa iyang kamatayon, ug mibantay sa sapot nila nga mipatay kaniya.

21 Ug siya miingon ngari kanako, Biya: kay ako mopadala kanimo sa halayo gikan niining dapita ngadto sa mga Hentil.

22 Ug sila naminaw kaniya hangtud niining pulonga, ug unya mipatugbaw sa ilang mga tingog, ug miingon, Ipalayo kining tawhana gikan sa yuta: kay siya dili gayud angay nga mabuhi.

23 Ug samtang sila naninggit, ug mi-hukas sa ilang mga sapot, ug miitsa og mga abog ngadto sa hangin,

24 Ang pangulong kapitan misugo sa pagdala kaniya ngadto sa kastilyo, ug miagda nga siya pagasusihon pinaagi sa paglatigo; aron nga siya masayud ngano nga sila naninggit sa ingon batok kaniya.

25 Ug samtang sila migapos kaniya pinaagi sa mga tinabas nga panit, si Pablo miingon ngadto sa senturyon nga nagtindog sa duol, Subay ba sa balaod alang kanimo sa paglatigo og usa ka tawo nga Romano, ug wala mahukmi sa silot?

26 Sa diha nga ang senturyon nakadungog niana, siya miadto ug misulti sa pangulong kapitan, nga nagaingon, Pagbantay sa imong pagabuhaton: kay kining tawhana usa ka Romano.

27 Ug ang pangulong kapitan miduol, ug miingon ngadto kaniya, Sultihi ako, ikaw ba usa ka Romano? Siya miingon, Oo.

28 Ug ang pangulong kapitan mitubag, Pinaagi sa dakung bili naangkon ko kini nga kagawasan. Ug si Pablo miingon, Apan ako nahimugso nga gawasnon.

29 Unya dihadiha sila nga mosusi unta kaniya mibiya gikan kaniya: ug ang pangulong kapitan usab nalisang, human nga siya nahibalo nga siya usa ka Romano, ug tungod kay siya nakapagapos kaniya.

30 Sa pagkaugma, tungod kay siya buot mahibalo sa kamatuoran ngano nga siya gisumbong sa mga Judeo, siya mibadbad kaniya sa iyang mga gapos, ug misugo sa punoang mga pari ug sa

tibuok nilang konseho sa pagpakita, ug midala ni Pablo sa ubos, ug mibutang kaniya sa ilang atubangan.

KAPITULO 23

UG si Pablo, nga mitutok sa konseho, miingon, Katawhan ug mga igsoon, ako nagpuyo sa tanang pagkamaayo sa konsensya sa atubangan sa Dios hangtud niining adlaw.

2 Ug ang labawng pari nga si Ananias misugo kanila nga nagtindog sa iyang duol sa pagsagpa kaniya sa baba.

3 Unya miingon si Pablo ngadto kaniya, Ang Dios mosagpa kanimo, ikaw pinaputi nga pari: kay nagalingkod ka sa paghukom kanako subay sa balaod, ug magasugo ba nga ako sagpaon nga supak sa balaod?

4 Ug sila nga nagtindog sa duol miingon, Bugalbugalan mo ba ang labawng pari sa Dios?

5 Unya miingon si Pablo, Ako wala mahibalo, mga igsoon, nga siya ang labawng pari: kay kini nahisulat, Dili ka mosulti og dautan mahitungod sa punoan sa imong katawhan.

6 Apan sa diha nga si Pablo nakamatikod nga ang usa ka bahin mga Saduceo, ug ang lain nga Fariseo, siya misinggit diha sa konseho, Mga katawhan ug mga igsoon, ako usa ka Fariseo, anak sa usa ka Fariseo: sa paglaum ug pagkabanhaw sa mga patay ako gipatawag aron pangutan-on.

7 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, dihay miabot nga usa ka panaglalis tali sa mga Fariseo ug mga Saduceo: ug ang panon nabahin.

8 Kay ang mga Saduceo nagsulti nga walay pagkabanhaw, ni anghel, ni espiritu: apan ang mga Fariseo miila niining duha.

9 Ug dihay miabot nga usa ka maku-sog nga singgit: ug ang mga escriba nga iya sa bahin sa mga Fariseo nanindog, ug nakiglantugi, nga nagaingon, Kami walay nakaplagan nga dautan niining tawhana: apan kon usa ka espiritu o usa ka anghel ang nakasulti ngadto

kaniya, dili kita makig-away batok sa Dios.

10 Ug sa diha nga dihay miabot nga usa ka dakung panaglalis, ang pangulong kapitan, nga nahadlok basin si Pablo gayud ilang makuniskunis, misugo sa mga sundalo sa pagkanaug, ug pagkuha kaniya pinaagi sa kusog gikan diha kanila, ug sa pagdala kaniya sa sulod sa kastilyo.

11 Ug sa gabii nga misunod ang Ginoo mitindog duol kaniya, ug miingon, Pagkalipay, Pablo: kay maingon nga ikaw nakapamatuod mahitungod kanako sa Jerusalem, sa samang paagi kinahanglan ikaw magsaksi usab didto sa Roma.

12 Ug sa diha nga adlaw na, pipila sa mga Judeo ang naghugpong, ug naghigot sa ilang kaugalingon ilalum sa usa ka tunglo, nga nagaingon nga sila dili mokaon ni moinom hangtud nga ila nang mapatay si Pablo.

13 Ug sila kapin sa kap-atan nga naghimo niining maong panagkunsabo.

14 Ug sila miadto sa punoang mga pari ug mga anciano, ug miingon, Kami naghigot sa among kaugalingon ilalum sa usa ka dakung tunglo, nga kami walay kaonon hangtud nga kami makapatay ni Pablo.

15 Busa karon kamo uban sa konseho pagpahibalo ngadto sa pangulong kapitan nga siya modala kaniya nganha kaninyo ugma, nga daw buot mangutana og pipila ka butang sa mas hingpit nga paagi labot kaniya: ug kami, o sa dili pa siya moduol, andam nga mopatay kaniya.

16 Ug sa diha nga ang lalaking anak sa babayeng igsoon ni Pablo nakadungog sa ilang pag-atang, siya miadto ug misulod ngadto sa kastilyo, ug misulti ni Pablo.

17 Unya si Pablo mitawag sa usa sa mga senturyon ngadto kaniya, ug miingon, Dalha kining batan-on nga lalaki ngadto sa pangulong kapitan: kay siya adunay butang nga isulti kaniya.

18 Busa siya mikuha kaniya, ug midala kaniya ngadto sa pangulong kapitan,

BUHAT 23:19

ug miingon, Si Pablo ang binilanggo mitawag kanako ngadto kaniya, ug mihangyo kanako sa pagdala niining batan-on nga lalaki nganha kanimo, kinsa adunay butang nga isulti nganha kanimo.

19 Unya ang pangulong kapitan migunit kaniya pinaagi sa kamot, ug miadto uban kaniya sa halayo og diyotay nga sila sila ra, ug nangutana kaniya, Unsay imong isulti kanako?

20 Ug siya miingon, Ang mga Judeo nagkauyon sa paghangyo kanimo nga ikaw modala sa ubos ni Pablo ugma ngadto sa konseho, nga daw sila adunay ipangutana nga mga butang ngadto kaniya sa mas hingpit nga paagi.

21 Apan ayaw pagsugot ngadto kanila: kay adunay nag-atang kaniya gikan kanila nga kapin sa kap-atan ka lalaki, nga nakahigot sa ilang kaugalingon sa usa ka panaad, nga sila dili mokaon o moinom hangtud nga sila makapatay kaniya: ug karon sila andam na, nga nangita og saad gikan kanimo.

22 Mao nga ang pangulong kapitan mitugot sa batan-on nga lalaki nga mobiya, ug misugo kaniya, Tan-awa nga walay tawo nga imong sultihan nga ikaw nakapakita niining mga butanga kanako.

23 Ug siya mipatawag ngadto kaniya og duha ka senturyon, nga nagaingon, Pag-andam og duha ka gatos ka sundalo nga moadto sa Cesaria, ug mga magkakabayo kapitoan, ug mga magbabangkaw duha ka gatos, sa ikatulong takna sa kagabhion;

24 Ug sangkapi sila og mga mananap, aron ilang pasakyan ni Pablo, ug dad-a siya nga luwas ngadto ni Felix ang gobernador.

25 Ug siya misulat og usa ka sulat subay niini nga paagi:

26 Si Claudio Lysias ngadto sa pinakahalangdon nga gobernador Felix nagapadala og pangomosta.

27 Kining tawhana gidakop sa mga Judeo, ug patyon na unta nila: unya miabot ako uban sa usa ka panon sa

kasundalohan, ug miluwas kaniya, nga nakasabot nga siya usa ka Romano.

28 Ug sa diha nga buot unta ako nga mahibalo sa hinungdan ngano nga sila nagsumbong kaniya, ako midala kaniya ngadto sa ilang konseho:

29 Kinsa akong namatikdan nga gisumbong sa mga pangutana mahitungod sa ilang balaod, apan walay gipasangil kaniya nga takos sa silot sa kamatayon o sa mga gapos.

30 Ug sa diha nga gisulti kanako giunsa nga ang mga Judeo nag-atang alang niining tawhana, ako mipadala gilayon nganha kanimo, ug mihatag usab og sugo ngadto sa iyang mga magsusumbong sa pagsulti sa imong atubangan unsa ang ilang ikabatok kaniya. Panamilit.

31 Unya ang mga sundalo, mikuha ni Pablo, sama sa gisugo ngadto kanila, ug midala kaniya sa pagkagabii ngadto sa Antipratis.

32 Ug sa pagkaugma sila mibiya sa mga magkakabayo sa pag-uban kaniya, ug mibalik ngadto sa kastilyo:

33 Kinsa, sa diha nga sila miabot sa Cesaria, ug mihatag sa sulat ngadto sa gobernador, mitugyan usab ni Pablo sa atubangan niya.

34 Ug sa diha nga ang gobernador nakabasa na sa sulat, siya nangutana gikan sa unsa siya nga lalawigan. Ug sa diha nga siya nakasabot nga siya taga Cilicia;

35 Ako maminaw kanimo, miingon siya, sa diha nga ang imong mga magsusumbong usab moabot. Ug siya misugo nga siya bantayan sa hawanan sa hukuman ni Herod.

KAPITULO 24

UG human sa lima ka adlaw si Ananias ang labaw nga pari milugsong uban sa mga anciano, ug uban sa usa ka orador nga ginganlan og Tertulio, kinsa mipahibalo sa gobernador batok ni Pablo.

2 Ug sa diha nga siya napatawag na, si Tertulio misugod sa pagsumbong

kaniya, nga nagaingon, Sa nakita nga pinaagi kanimo kami nakatagamtam og dakung kalinaw, ug nga mahinung-danon kaayo nga mga buhat nahimo nganhi niini nga nasud pinaagi sa imong pag-atiman,

3 Kami nagdawat niini sa kanunay, ug sa tanang mga dapit, labing halang-don nga Felix, uban sa tanang pagka-mapasalamaton.

4 Hinuon, aron ako dili mopalaay pa kanimo, ako naghangyo kanimo nga ikaw maminaw kanamo sa imong pagkamapuanguon sa diyotay nga mga pulong.

5 Kay kami nakakaplag niining tawhana nga usa ka samokan nga tawo, ug usa ka tigpasiugda sa kagubot diha sa tanang mga Judeo sa tibuok kalibutan, ug usa ka pangulo sa pundok sa mga Nazarenhon:

6 Kinsa usab miadto sa paghugaw unta sa templo: kinsa among gidakop, ug hukman na unta sumala sa among balaod.

7 Apan ang pangulong kapitan nga si Lysias midasmag kanamo, ug pinaagi sa dakung kapintas mikuha kaniya palayo gikan sa among mga kamot,

8 Nga nagasugo sa iyang mga magsusumbong sa pag-anhi nganhi kanimo: gikan sa kang kinsa ikaw sa imong kaugalingon mahibalo pinaagi sa pagsusi sa tanan niining mga butanga, sa unsa kami nagsumbong kaniya.

9 Ug ang mga Judeo usab midason, nga nagaingon nga kining mga butang tinoud.

10 Unya si Pablo, human nga ang gobernador nakasinyas ngadto kaniya sa pagsulti, mitubag, Sanglit ako nahibalo nga sa daghan nga katuigan ikaw nahimo nang usa ka maghuhukom nganhi niini nga nasud, ako mas malipayon nga motubag alang sa akong kaugalingon:

11 Aron nga ikaw makasabot, nga may napulo ug duha pa lamang ka adlaw sukad ako miadto sa Jerusalem aron mosimba.

12 Ug sila wala makakaplag kanako nga nakiglalis uban ni bisan kinsa nga tawo sa sulod sa templo, ni nagaawhag sa mga tawo sa pag-alsa, ni sa mga sinagoga, ni sa syudad:

13 Ni sila makapamatuod sa mga butang sa unsa sila karon nagsumbong kanako.

14 Apan kini akong isugid nganha kanimo, nga subay sa dalan nga ilang gitawag nga heresiya, sa ingon ako nagsimba sa Dios sa akong mga amahan, nga nagatoo sa tanang butang nga nahisulat diha sa balaod ug diha sa mga profeta:

15 Ug nagbaton og paglaum ngadto sa Dios, nga sila sa ilang kaugalingon usab nagtugot, nga adunay mahitabo nga pagkabanhaw sa mga patay, sa matarung ug sa dili matarung.

16 Ug dinhi niini ako naningkamot sa akong kaugalingon, sa pagbaton kanunay og konsensya nga walay sala ngadto sa Dios, ug ngadto sa mga tawo.

17 Karon human sa daghang katuigan ako miabot sa pagdala og mga limos ngadto sa akong nasud, ug mga halad.

18 Sa mao nga panahon dihay pipila ka Judeo gikan sa Asia nga nakakaplag kanako nga giputli didto sa templo, walay uban nga panon, ni uban sa kagubot.

19 Kinsa kinahanglan unta nga ania dinhi sa atubangan nimo, ug mosupak, kon sila adunay bisan unsa nga batok kanako.

20 O dili ba tugoti kini sila nga ania sa pagsulti, kon sila nakakaplag ba og bisan unsa nga dautang binuhatan ngari kanako, samtang ako nagtindog atubangan sa konseho,

21 Gawas kon kini tungod niining usa ka tingog, nga akong gisinggit nga nagatindog sa ilang taliwala, Mahitungod sa pagkabanhaw sa patay ako gitawag aron pangutan-on pinaagi kanimo niining adlaw.

22 Ug sa diha nga si Felix nakadungog niining mga butanga, nga adunay

hingpit nga kahibalo niana nga dalan, siya mioktaba kanila, ug miingon, Sa diha nga si Lysias ang pangulong kapitan molugsong, Ako mahibalo sa kinatibuk-an gayud sa inyong gisumbong.

23 Ug siya misugo sa usa ka senturyon sa pagbantay ni Pablo, ug sa pagtugot kaniya nga makabaton og wagawasan, ug nga siya kinahanglan walay pugngan sa iyang kaila sa pagsilbi o sa pag-acto ngadto kaniya.

24 Ug human sa pila ka adlaw, sa diha nga si Felix miabot uban sa iyang asawa nga si Drusilla, nga usa ka babayeng Judeo, iyang gipakuha si Pablo, ug naminaw kaniya mahitungod sa pagtoo diha ni Cristo.

25 Ug samtang siya nangatarungan mahitungod sa pagkamatarung, sa pagpugong, ug sa paghukom nga moabot, si Felix mikurog, ug mitubag, Adto sa imong padulngan niini nga panahon; sa diha nga ako adunay hamugaway nga panahon, ako mopatawag kanimo.

26 Siya naglaum usab nga hatagan unta siya og kwarta ni Pablo, aron nga siya mobuhi kaniya: tungod niini siya mipakuha kaniya kanunay, ug nakigsulti kaniya.

27 Apan human sa duha ka tuig si Porcio Festo miabot sa lawak ni Felix: ug si Felix, nga buot mopakita ngadto sa mga Judeo og kahimuot, mibiya ni Pablo nga ginapos.

KAPITULO 25

KARON sa diha nga si Festo miabot ngadto sa lalawigan, human sa tulo ka adlaw siya mitungas gikan sa Cesaria ngadto sa Jerusalem.

2 Unya ang labawang pari ug ang pangulo sa mga Judeo mipahibalo kaniya batok ni Pablo, ug mihangyo kaniya,

3 Ug nangayo og pabor batok kaniya, nga siya mopadala kaniya ngadto sa Jerusalem, nga magaatang kaniya sa dalan aron sa pagpatay kaniya.

4 Apan si Festo mitubag, nga si Pablo kinahanglan nga bantayan sa Cesaria, ug nga siya sa iyang kaugalingon

mogikan sa dili madugay ngadto sa mao nga dapit.

5 Busa tugoti sila, miingon siya, nga anaa kaninyo nga makahimo, sa paglugsong uban kanako, ug magsumbong niining tawhana, kon may kadautan diha kaniya.

6 Ug sa diha nga siya nakapabilin na uban kanila og labaw sa napulo ka adlaw, siya milugsong ngadto sa Cesaria; ug sa pagkasunod adlaw samtang nagalingkod sa lingkoranan sa paghukom misugo nga si Pablo kuhaon.

7 Ug sa diha nga siya miabot, ang mga Judeo nga milugsong gikan sa Jerusalem mitindog nga nagpalibot, ug mihatag sa daghan ug mabug-at nga mga sumbong batok ni Pablo, nga sila dili makapamatuod.

8 Samtang siya mitubag alang sa iyang kaugalingon, Wala gayud ako makasala batok sa balaod sa mga Judeo, ni batok sa templo, wala bisan batok kang Cesar, sa bisan unsang butang.

9 Apan si Festo, nga buot mopahimuot sa mga Judeo, mitubag ni Pablo, ug miingon, Buot ka ba motungas ngadto sa Jerusalem, ug didto pagahukman mahitungod niining mga butanga sa atubangan ko?

10 Unya miingon si Pablo, Ako motindog didto sa lingkoranan sa paghukom ni Cesar, diin ako angay nga pagahukman: ngadto sa mga Judeo ako walay nahimo nga sayop, sumala sa imong nahibaloan pag-ayo.

11 Kay kon ako usa ka malapason, o nakahimo og bisan unsa nga butang nga takos sa kamatayon, ako modumili nga dili mamatay: apan kon wala niining mga butanga nga sa unsa kini sila nagsumbong kanako, walay tawo nga makatugyan kanako ngadto kanila. Ako nagaapilar ngadto ni Cesar.

12 Unya si Festo, sa diha nga gikasabot na niya ang konseho, mitubag, Ikaw ba moapilar ngadto ni Cesar? ngadto kang Cesar ikaw moadto.

13 Ug human sa pila ka adlaw si haring Agrippa ug si Bernese miabot

ngadto sa Cesaria sa pagpangomosta ni Festo.

14 Ug sa diha nga didto na sila sa daghang mga adlaw, si Festo mipahayag sa kaso ni Pablo ngadto sa hari, nga nagalingon, May usa ka tawo nga gibiyaan nga ginapos ni Felix:

15 Mahitungod sa kang kinsa, sa diha nga ako didto sa Jerusalem, ang punoang mga pari ug ang mga anciano sa mga Judeo mipahibalo kanako, nga nagatinguha nga makabaton og hukom batok kaniya.

16 Kang kinsa ako mitubag, Dili batasan sa mga Romano nga motugyan ni bisan kinsang tawo aron mamatay, sa dili pa siya nga sinumbong makahimo sa pag-atubang sa mga magsusumbong, ug togutan sa iyang kaugalingon sa pagtubag sa sala nga gipasangil batok kaniya.

17 Busa, sa diha nga sila miabot dinhi, sa walay paglangan sa pagka ugma ako milingkod sa lingkoran sa paghukom, ug misugo nga ang tawo dad-on sa gawas.

18 Batok sa kang kinsa sa diha nga ang mga magsusumbong mitindog, sila wala modala sa mga sumbong sa mga butang sama sa akong gidahum:

19 Apan adunay pipila ka mga pangutana batok kaniya mahitungod sa ilang kaugalingon nga patootoo, ug sa usa ka Jesus, nga patay na, sa kang kinsa si Pablo mipamatuod nga buhi.

20 Ug tungod kay ako nagduhaduha sa maong matang sa mga pangutana, ako nangutana kaniya kon siya moadto ba sa Jerusalem, ug didto pagahukman niining mga butanga.

21 Apan sa diha nga si Pablo miapilar nga bilangoon hangtud nga mapaminaw ni Augusto, ako misugo nga siya pagabantayan hangtud nga ako makapadala kaniya ngadto ni Cesar.

22 Unya si Agrippa miingon ngadto ni Festo, Ako buot usab nga maminaw sa tawo sa akong kaugalingon. Ugma, miingon siya, ikaw makapaminaw kaniya.

23 Ug sa pagkaugma, sa diha nga si Agrippa miabot, ug si Bernese, uban sa usa ka dakung parada, ug nakasulod sa dapit sa pagpaminaw, uban sa pangulong mga kapitan, ug sa kadagkuan sa syudad, sa sugo ni Festo si Pablo gipasulod.

24 Ug si Festo miingon, Haring Agrippa, ug tanang mga tawo nga ania dinhi uban kanamo, kamo nakakita niining tawhana, mahitungod sa kang kinsa ang tibuok panon sa mga Judeo nakig-sabotsabot kanako, sa Jerusalem, ug usab dinhi, nga nagasinggit nga siya dili na angay nga mabuhi pa.

25 Apan sa diha nga ako nakakaplag nga siya walay nahimong butang nga takos sa kamatayon, ug nga siya sa iyang kaugalingon nakaapilar na ngadto ni Augusto, ako nakahukom sa pagpadala kaniya.

26 Kang kinsa ako walay tino nga butang nga isulat ngadto sa akong agalon. Tungod niini ako midala kaniya sa imong atubangan, ug ilabi na sa atubangan mo, O haring Agrippa, aron nga, human ang pagsusi mahimo, ako adunay masulat.

27 Kay daw dili makatarunganon alang kanako sa pagpadala og usa ka binilanggo, ug dili sa samang higayon mopahibalo sa mga sala nga gipasangil batok kaniya.

KAPITULO 26

UNYA si Agrippa miingon ngadto ni Pablo, Ikaw gitugotan sa pagsulti alang sa imong kaugalingon. Unya si Pablo mituyhod sa kamot, ug mitubag alang sa iyang kaugalingon:

2 Ako naghunahuna sa akong kaugalingon nga malipayon, haring Agrippa, tungod kay ako makatubag alang sa akong kaugalingon niining adlaw sa imong atubangan labot sa mga butang nga sa unsa ako gisumbong sa mga Judeo:

3 Ilabi na kay ako nahibalo nga ikaw hanas sa tanang mga batasan ug mga pangutana nga anaa taliwala sa mga

BUHAT 26:4

Judeo: tungod niini ako naghangyo kanimo sa pagpaminaw kanako nga mapailobon.

4 Ang akong batasan sa kinabuhi gikan sa akong pagkabatan-on, nga sa sinugdang taliwala sa akong kaugalingong nasud didto sa Jerusalem, nahibalo ang tanang mga Judeo;

5 Nga nakaila kanako gikan sa sinugdanan, kon sila mopamatuod, nga subay sa pinakahigpit nga pundok sa among relihiyon ako nagkinabuhi nga usa ka Fariseo.

6 Ug karon ako nagtindog ug gihukman tungod sa paglaum sa saad nga gihimo sa Dios ngadto sa among mga amahan:

7 Ngadto sa mao nga saad ang among napulo ug duha ka tribo, nga nagaalagad nga makugihon sa Dios adlaw ug gabii, naglaum nga moabot. Tungod ug alang niini nga paglaum, haring Agrippa, ako gisumbong sa mga Judeo.

8 Ngano nga kini pagahunahunaon nga usa ka butang nga dili katoohan uban kanimo, nga ang Dios magabanhaw sa mga patay?

9 Ako sa pagkatinuod naghunahuna sa akong kaugalingon, nga ako kinahanglan nga maghimo og daghang mga butang nga supak sa ngalan ni Jesus sa Nazaret.

10 Butang nga gihimo ko usab didto sa Jerusalem: ug daghan sa mga balaan akong gipasirad-an sa bilanggoan, nga nakadawat og kagahum gikan sa punoang mga pari; ug sa diha nga sila gipamatay, ako mihatag sa akong tingog batok kanila.

11 Ug ako misilot kanila kanunay sa matag sinagoga, ug mipugos kanila sa pagpasipala; ug ingon nga napungot sa hilabihan batok kanila, ako milutos kanila bisan ngadto sa langyaw nga mga syudad.

12 Sa mao nga panahon samtang ako miadto sa Damasco uban sa kagahum ug kasugoan gikan sa punoang mga pari,

13 Sa kaudtohon, O hari, ako nakakita diha sa dalan og usa ka kahayag nga gikan sa langit, labaw pa ka silaw sa adlaw, nga nagadan-ag palibot kanako ug kanila nga mipanaw uban kanako.

14 Ug sa diha nga kaming tanan nangahulog sa yuta, ako nakadungog og usa ka tingog nga nakigsulti ngari kanako, ug nagaingon sa Hebreohanon nga pinulongan, Saulo, Saulo, nganong nagalutos ka kanako? malisod alang kanimo sa pagpatid batok sa mga tugsok.

15 Ug ako miingon, Kinsa ka ba, Ginoo? Ug siya miingon, Ako mao si Jesus kinsa imong ginalutos.

16 Apan bangon, ug tindog sa imong mga tiil: kay ako nagpakita nganha kanimo alang niini nga katuyoan, sa paghimo kanimo nga sulugoon ug usa ka saksi niining mga butanga nga imong nakita, ug niadtong mga butang nga sa diin ako magpakita nganha kanimo;

17 Nga magaluwas kanimo gikan sa katawhan, ug gikan sa mga Hentil, ngadto sa kang kinsa karon ako mopadala kanimo,

18 Sa pag-abli sa ilang mga mata, ug sa pagliso kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag, ug gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios, aron nga sila makadawat og kapasayloan sa mga sala, ug panulundon uban kanila nga gibalaan pinaagi sa pagtoo nga ania kanako.

19 Tungod niini, O haring Agrippa, ako wala magmasinupakon ngadto sa langitnong panan-awon:

20 Apan mipakita una ngadto kanila sa Damasco, ug didto sa Jerusalem, ug sa matag bahin sa tanang mga dapit sa Judea, ug unya ngadto sa mga Hentil, aron sila maghinulsol ug modangop ngadto sa Dios, ug sa paghimo sa mga butang nga nahiangay alang sa paghinulsol.

21 Tungod niini nga mga hinungdan ang mga Judeo midakop kanako sa templo, ug mopatay na unta kanako.

22 Busa ingon nga nakaangkon og panabang gikan sa Dios, ako nagpa-dayon hangtud niini nga adlaw, nga nagasaksi ngadto sa gagmay ug dagku, nga walay gisulti nga laing butang gawas niadtong giingon sa mga profeta ug ni Moses nga moabot:

23 Nga si Cristo kinahanglang mo-antos, ug nga siya gayud ang una nga mabanhaw gikan sa mga patay, ug kinahanglang mopakita sa kahayag ngadto sa katawhan, ug ngadto sa mga Hentil.

24 Ug samtang siya nagsulti sa ingon alang sa iyang kaugalingon, si Festo misulti pinaagi sa kusog nga tingog, Pablo wala ka sa imong kaugalingon; ang daghan nga kahibalo nakapahimo kanimo nga buang.

25 Apan siya miingon, Ako dili buang, labing halangdon nga Festo; apan nagsulti sa mga pulong sa kamatuoran ug kaligdong.

26 Kay ang hari nahibalo mahitungod niining mga butanga, sa atubangan ni kinsa ako nagsulti nga gawasnon: kay ako nadani nga walay usa niining mga butanga nga natago gikan kaniya; kay kining butanga wala buhata diha sa usa ka suok.

27 Haring Agrippa, nagatoo ka ba sa mga profeta? ako nasayud nga ikaw nagatoo.

28 Unya si Agrippa miingon ngadto ni Pablo, Hapit ka makadani kanako nga mahimong Cristohanon.

29 Ug si Pablo miingon, Ako buot ngadto sa Dios, nga dili lamang ikaw, apan ang tanan usab nga naminaw kanako niining adlaw, mahimong hapit, ug ang tanan sama kanako, gawas niining mga gapos.

30 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, ang hari mitindog, ug ang gobernador, ug si Bernese, ug sila nga naglingkod uban kanila:

31 Ug sa diha nga sila nakapalayo na og diyotay, sila nagsultihanay tali sa ilang mga kaugalingon, nga nagingon, Kining tawhana walay

nahimo nga takos sa kamatayon o sa mga gapos.

32 Unya miingon si Agrippa ngadto ni Festo, Kining tawhana unta mahimo nga mabuhian, kon siya wala pa moapi-lar ngadto ni Cesar.

KAPITULO 27

UG sa diha nga nahukman nga kami kinahanglang molawig ngadto sa Italia, sila mitugyan ni Pablo ug sa pipila ka lain pa nga mga binilanggo ngadto sa usa nga ginganlan og Julio, usa ka senturyon sa panon ni Augusto.

2 Ug sa nakasakay na ngadto sa usa ka barko sa Adramittiom, kami migikan, nga nagatinguha sa paglawig ubay sa kabaybayonan sa Asia; si Aristarco, usa ka taga Macedonia sa Tesalonica, ingon nga uban kanamo.

3 Ug sa pagkasunod adlaw kami midunggo sa Sidon. Ug si Julio matinahuron nga mitagad ni Pablo, ug mihatag kaniya og kagawasan sa pag-adto sa iyang mga higala aron sa pagpahayahay sa iyang kaugalingon.

4 Ug sa diha nga kami nakalawig na gikan didto, kami milawig pasalipod sa Ciprus, tungod kay ang mga hangin sungusong.

5 Ug sa diha nga kami nakalawig tabok sa dagat sa Cilicia ug Pamfilia, kami miabot sa Myra, syudad sa Lycia.

6 Ug didto ang senturyon nakakaplag og usa ka barko gikan sa Alejandria nga molawig ngadto sa Italia; ug siya mipasakay kanamo diha niini.

7 Ug sa diha nga kami nakalawig na nga hinayhinay sa daghang mga adlaw, ug naglisod paglabang sa Cnido, ang hangin wala motugot kanamo, kami milawig pasalipod sa Crete, sa atbang sa Salmone;

8 Ug, sa nagalisod sa pag-agi niini, miabot ngadto sa usa ka dapit nga gitawag og Ang Matahum nga Dunggoanan; duol niini mao ang syudad sa Lasea.

9 Karon sa paglabay sa taas nga panahon, ug sa diha nga ang paglawig

BUHAT 27:10

karon makuyaw na, tungod kay ang puasa karon miagi na, si Pablo mitambag kanila,

10 Ug miingon ngadto kanila, Mga sir, ako nakasabot nga kini nga biyahe maubanan sa dakung kasakit ug dakung kadaut, dili lamang sa karga ug sa barko, apan usab sa atong mga kinabuhi.

11 Bisan pa niana ang senturyon mitoo sa timonil ug sa tag-iyasa barko, labaw pa kay niadtong mga butang nga gipanulti ni Pablo.

12 Ug tungod kay ang dunggoanan dili hamugaway lumaran sa tingtugnaw, ang kadaghanan mitambag nga mobiya usab didto, kon basin sa bisan unsang paagi makaabot ngadto sa Feni-se, ug didto magpalabay sa tingtugnaw; nga usa ka dunggoan sa Crete, nga nahimutang paingon sa habagatang kasadpan ug sa amihanang kasadpan.

13 Ug sa diha nga ang habagat nga hangin mihuyop sa hinay, sa pagdahum nga sila nakakuha na sa ilang katumoyan, sa nagabiya didto, sila milawig duol sa Crete.

14 Apan sa wala madugay dihay miabot sugat niini nga usa ka unoson nga hangin, nga gitawag og Euroclidon.

15 Ug sa diha nga ang barko naabtan, ug dili makasungsong sa hangin, kami mitugot nga siya mapadpad.

16 Ug sa nakapadagan salipod sa usa ka isla nga gitawag og Claudia, kami daghan ang gihimo sa paglig-on sa bote:

17 Nga sa diha nga sila nakaalsa na, sila migamit sa mga tab-ang, nga mihigot sa barko; ug, adunay kahadlok nga basin sila mahulog ngadto sa mga huyonghuyong, mipaubos sa layag, ug busa gianod.

18 Ug kami nga sa hilabihan gikusokuso sa unos, sa pagkasunod adlaw mipagaan sa barko;

19 Ug sa ikatulo nga adlaw kami misalibay pinaagi sa among mga kamot sa kahimanan sa barko.

20 Ug sa diha nga sa daghang mga adlaw walay adlaw ni bituon nga mipakita, ug dili gamay nga unos ang miabot

kanamo, ang tanang paglaum nga kami maluwas nawala.

21 Apan human sa taas nga pagpuasa si Pablo mitindog diha sa ilang taliwala, ug miingon, Mga sir, kamo unta naminaw ngari kanako, ug wala mogikan sa Crete, ug sa pag-angkon niini nga kadautan ug kapildihan.

22 Ug karon ako nagdasig kaninyo nga magmalipayon: kay walay mawala nga kinabuhi sa tawo dinha kaninyo, apan sa barko.

23 Kay dihay mitindog duol kanako niini nga gabhiona nga anghel sa Dios, sa kang kinsa ako, ug kang kinsa ako nag-alagad,

24 Nga nagaingon, Ayaw kahadlok, Pablo; ikaw kinahanglan madala sa atubangan ni Cesar: ug, tan-awa, ang Dios naghatag kanimo kanilang tanan nga naglawig uban kanimo.

25 Tungod niini, mga sir, pagmalipayon: kay ako nagtoo sa Dios, nga kini mahitabo sama sa gisulti kanako.

26 Hinuon kita kinahanglan nga idag-sa sa usa ka isla.

27 Apan sa diha nga ang ikanapulo ug upat nga gabii miabot, samtang kami gianod pataas ug paubos sa Adria, sa may tungang gabii ang mga taga barko naghunahuna nga sila nahiduol sa usa ka dapit;

28 Ug misukod sa giladmon, ug nakakaplag niini nga kaluhaan ka dupa: ug sa diha nga sila nakairog og diyotay sa unahan, sila misukod pag-usab sa giladmon, ug nakakaplag niini nga napulo ug lima ka dupa.

29 Unya sa kahadlok basin nga kami masangad sa mga dagkung bato, sila mihulog og upat ka pondo gikan sa ulin, ug nangandoy alang sa kabuntagon.

30 Ug samtang ang mga taga barko mopalayo na unta gikan sa barko, sa diha nga sila nakapaubos sa bote ngadto sa dagat, sa pagpaka aron ingnon nga sila motunton sa mga pondo gikan sa dulong,

31 Si Pablo miingon ngadto sa senturyon ug ngadto sa mga sundalo, Gawas

kon kini sila magpabilin sa barko, kamo dili maluwas.

32 Unya ang mga sundalo miputol sa mga pisi sa bote, ug mitugot nga siya mahulog.

33 Ug samtang ang kabuntagon nagaabot, si Pablo mihangyo kanilang tanan nga mokaon, nga nagaingon, Kining adlaw mao ang ikanapulo ug upat ka adlaw nga kamo naghulat ug nagpadayon sa pagpuasa, nga walay gikaon.

34 Tungod niini ako naghangyo kaninyo nga mokaon: kay kini alang sa inyong maayong panglawas: kay walay usa ka buhok nga mahulog gikan sa ulo ni bisan kinsa kaninyo.

35 Ug sa diha nga siya nakasulti na sa ingon, siya mikuha og tinapay, ug mihatag og pasalamat ngadto sa Dios sa atubangan nilang tanan: ug sa diha nga siya nakapikas na niini, siya misugod pagkaon.

36 Unya silang tanan nagmalipayon, ug sila usab mikaon.

37 Ug kaming tanan sa barko duha ka gatos ug kapitoan ug unom ka kalag.

38 Ug sa diha nga sila nakakaon na og igo, sila mipagaan sa barko, ug mitisa sa trigo ngadto sa dagat.

39 Ug sa diha nga adlaw na, sila wala makaila sa yuta: apan sila nakakaplag og usa ka sapa nga adunay baybayon, ngadto niini sila naghunahuna, kon mahimo, sa pagpasulod sa barko.

40 Ug sa diha nga sila nakaalsa na sa mga pondo, sila mipauyon sa ilang kaugalingon ngadto sa dagat, ug mibuhi sa mga gapos sa bansalan, ug mipataas sa pinakadaku nga layag ngadto sa hangin, ug mipadulong sa baybayon.

41 Ug sa pag-abot ngadto sa dapit diin nagtagbo ang duha ka dagat, ilang gipasangad ang barko; ug ang dulong miungot, ug nagpabilin nga dili matarog, apan ang ulin nabungkag tungod sa kakusog sa mga balod.

42 Ug ang laraw sa mga sundalo mao ang pagpatay sa mga binilanggo,

basin may makalangoy kanila palayo, ug makaikyas.

43 Apan ang senturyon, nga buot moluwas ni Pablo, mipugong kanila gikan sa ilang katuyoan; ug misugo nga sila nga makalangoy molukso sa ilang kaugalingon pag-una ngadto sa dagat, ug moadto sa yuta:

44 Ug ang uban, ang pipila sa mga tabla, ug ang pipila sa mga guba nga bahin sa barko. Ug busa kini nahitabo, nga silang tanan nakaikyas nga luwas ngadto sa yuta.

KAPITULO 28

UG sa diha nga sila nakaikyas na, dayon sila nahibalo nga ang isla gitawag og Melita.

2 Ug ang luog nga mga tawo mipakita kanamo sa dili gamay nga kaayo: kay sila naghaling og kalayo, ug midawat sa matag usa kanamo, tungod kay may ulan, ug tungod sa katugnaw.

3 Ug sa diha nga si Pablo nakatapok og usa ka hugpong sa mga kahoy, ug miutang kanila ngadto sa kalayo, dihay migawas nga usa ka halas nga malala gumikan sa kainit, ug mipaak sa iyang kamot.

4 Ug sa diha nga ang luog nga mga tawo nakakita sa malala nga mananap nga nagbitay sa iyang kamot, sila miingon sa ilang kaugalingon, Sa walay duhaduha kining tawhana usa ka mamumuno, kinsa, bisan siya nakaikyas sa dagat, apan ang panimalos wala motugot sa pagpakabuhi.

5 Ug siya miwilik sa mabangis nga mananap ngadto sa kalayo, ug wala mobati og kadaut.

6 Hinuon sila mitan-aw sa diha nga siya angay nga mohupong na unta, o sa kalit matumba nga patay na: apan human sila nakatan-aw sa taas nga panahon, ug nakakita nga walay kadaut nga miabot kaniya, sila miusab sa ilang mga hunahuna, ug miingon nga siya usa ka dios.

7 Didto sa maong dapit atua ang gipnanag-iya sa pangulo sa isla, kang

kansang ngalan mao si Publio; kinsa midawat kanamo, og mipapuyo kanamo nga matinahuron sa tulo ka adlaw.

8 Ug kini nahitabo, nga ang amahan ni Publio naghigda nga nasakit og hilanat ug sa dugoon nga kalibang: kaniya si Pablo misulod, ug miampo, ug mipandong sa iyang mga kamot nganha kaniya, ug miayo kaniya.

9 Mao nga sa diha nga kini nahitabo na, ang uban usab, nga adunay mga sakit sa isla, nangadto, ug nangaayo:

10 Kinsa usab mipasidungog kanamo sa daghang mga pasidungog; ug sa diha nga kami migikan, sila mipakarga kanamo uban niadtong mga butang nga gikinahanglan.

11 Ug human sa tulo ka bulan kami migikan diha sa usa ka barko gikan sa Alejandria, nga nagpalabay sa tingtugnaw sa isla, kang kansang ngalan mao ang Castor ug Pollux.

12 Ug sa pagdunggo sa Siracusa, kami nagpabilin didto og tulo ka adlaw.

13 Ug gikan didto kami miliko, ug miabot sa Regiom: ug human sa usa ka adlaw ang habagat mihuyop, ug kami miabot sa sunod adlaw sa Puteoli:

14 Diin kami nakakaplag og mga igsoon, ug gihangyo nga mopabilin uban kanila sa pito ka adlaw: ug busa kami miadto paingon sa Roma.

15 Ug gikan didto, sa diha nga ang mga kaigsoonan nakadungog mahitungod kanamo, sila miabot sa pagtagbo kanamo hangtud sa merkado ni Ap-pius, ug sa Ang tulo ka taberna: kinsa sa diha nga si Pablo nakakita, mipasalamat sa Dios, ug nagmaisogon.

16 Ug sa diha nga kami miabot sa Roma, ang senturyon mitugyan sa mga binilanggo ngadto sa kapitan sa mga bantay: apan si Pablo gitugotan nga mopuyo sa iyang kaugalingon uban sa usa ka sundalo nga nagbantay kaniya.

17 Ug kini nahitabo, nga human sa tulo ka adlaw si Pablo mipatigom sa pangulo sa mga Judeo: ug sa diha nga sila nagkatigom na, siya misulti ngadto kanila, Katawhan ug kaigsoonan, bisan

ako walay nabuhat batok sa katawhan, o sa mga batasan sa atong mga amahan, apan bisan pa ako gitugyan nga binilanggo gikan sa Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga Romano.

18 Kinsa, sa dihang mistusi kanako, buot unta nga mobuhi kanako, tungod kay walay hinungdan sa kamatayon dinhi kanako.

19 Apan sa diha nga ang mga Judeo misulti supak niini, ako napugos sa pag-apilar ngadto ni Cesar; dili nga ako adunay ikasumbong sa akong nasud.

20 Busa tungod niini nga hinungdan ako mipatawag kaninyo, sa pagpakita kaninyo, ug sa pagpakigsulti kaninyo: kay tungod sa paglaum sa Israel ako gigapos pinaagi niini nga kadena.

21 Ug sila miingon ngadto kaniya, Kami wala makadawat og mga sulat gikan sa Judea mahitungod kanimo, ni usa sa mga igsoon nga miabot mipakita o misulti og bisan unsa nga dautan mahitungod kanimo.

22 Apan kami nagtinguha sa pagpaminaw kanimo unsa ang imong hunahuna: kay mahitungod niini nga pundok, kami nahibalo nga bisan asa kini gisawli.

23 Ug sa diha nga sila nakatakda kaniya og usa ka adlaw, dihay daghang nangadto kaniya sa iyang gipuy-an; kinsa kanila mipasabot ug mipamatuod sa gingharian sa Dios, nga midani kanila mahitungod ni Jesus, gikan sa balaod ni Moses, ug gikan sa mga profeta, gikan sa buntag hangtud sa pagkagabii.

24 Ug pipila mitoo sa mga butang nga gisulti, ug pipila wala motoo.

25 Ug sa diha nga sila wala magkayuon diha sa ilang mga kaugalingon, sila mibiya, human nga si Pablo nakasulti og usa ka pulong, Maayong pagkasulti sa Balaang Espiritu pinaagi ni Esaias nga profeta ngadto sa atong mga amahan,

26 Nga nagaingon, Lakaw ngadto niini nga katawhan, ug sulti, Sa pagpaminaw

kamo makadungog, ug dili makasabot; ug sa nagatan-aw kamo makakita, ug dili makamatikod:

27 Kay ang kasingkasing niini nga katawhan misamot kagahi, ug ang ilang mga dalunggan bungol sa pagpaminaw, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; basin sila gayud makakita pinaagi sa ilang mga mata, ug makadungog pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabot pinaagi sa ilang kasingkasing, ug mangakabig gayud, ug ako gayud magaayo kanila.

28 Busa hibaloi kini ninyo, nga ang kaluwasan sa Dios gipadala ngadto

sa mga Hentil, ug nga sila maminaw niini.

29 Ug sa diha nga siya nakasulti na niining mga pulonga, ang mga Judeo mibiya, ug may dakung panaglalis diha kanila.

30 Ug si Pablo mipuyo sa tibuok duha ka tuig sa iyang kaugalingon nga giabangan nga balay, ug midawat sa tanan nga miadto ngadto kaniya,

31 Nga nagawali sa gingharian sa Dios, ug nagatudlo niadtong mga butang nga may labot ang Ginoong Jesus Cristo, uban sa tumang kamasaligon, walay tawo nga nagpugong kaniya.

ANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA MGA TAGA

ROMA

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka sulugoon ni Jesus Cristo, gitawag sa pagkaapostol, linain ngadto sa maayong balita sa Dios,

2 (Nga siya nakasaad kaniadto pinaagi sa iyang mga profeta diha sa balaang mga kasulatan,)

3 Mahitungod sa iyang Anak nga si Jesus Cristo nga atong Ginoo, nga gi-himo gikan sa binhi ni David sumala sa unod;

4 Ug gipahayag nga mao ang Anak sa Dios uban sa gahum, sumala sa espiritu sa pagkabalaan, pinaagi sa pagkabanhaw gikan sa mga patay:

5 Pinaagi sa kang kinsa kami nakadawat sa grasya ug pagka apostol, alang sa pagka masinugtanon ngadto sa pagtoo diha sa tanang kanasuran, alang sa iyang ngalan:

6 Diha sa kang kinsa kamo usab ang mga tinawag ni Jesus Cristo:

7 Sa tanan nga anaa sa Roma, gihi-gugma sa Dios, gitawag sa pagkabalaan: Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan, ug sa Ginoong Jesus Cristo.

8 Una, ako nagpasalamat sa akong Dios pinaagi ni Jesus Cristo alang kaninyong tanan, nga ang inyong pagtoo gi-hisgotan sa matag bahin sa tibuok kalibutan.

9 Kay ang Dios mao ang akong saksi, kang kinsa ako nag-alagad uban sa akong espiritu diha sa maayong balita sa iyang Anak, nga sa walay hunong ako naghisgot kaninyo kanunay diha sa akong mga pag-ampo;

10 Nagahimog paghangyo, kon sa bisan unsang paagi karon nga kadugayon ako makabaton unta og usa ka

mauswagon nga panaw pinaagi sa kabubut-on sa Dios pag-anha kaninyo.

11 Kay ako nangandoy nga makakita kaninyo, aron ako makapaambit nganha kaninyo og pipila ka espirituhanong gasa, sa tumong nga kamo mapalig-on;

12 Nga sa ingon, nga ako unta malipay uban kaninyo pinaagi sa pagtoo nga anaa sa usag usa tali kaninyo ug kanako.

13 Karon ako dili buot nga kamo walay kahibalo, mga igsoon, nga sa makadaghan nga higayon ako naglaraw sa pag-anha nganha kaninyo, (apan nababagan hangtud karon,) aron ako makaangkon og pipila ka bunga uban usab kaninyo, sama sa taliwala sa uban nga mga Hentil.

14 Ako utangan ngadto sa mga Grego, ug ngadto sa mga Barbarianhon; ngadto sa mga manggialamon, ug ngadto sa mga dili manggialamon.

15 Busa, sumala sa ania kanako, ako andam sa pagwali sa maayong balita nganha kaninyo nga anaa sa Roma usab.

16 Kay wala ko ikaulaw ang maayong balita ni Cristo: kay kini mao ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan sa matag usa nga nagatoo; una sa mga Judeo, ug usab ngadto sa mga Grego.

17 Kay diha niana ang pagkamaratarung sa Dios gipadayag gikan sa pagtoo ngadto sa pagtoo: sumala sa nahisulat, Ang matarung mabuhi pinaagi sa pagtoo.

18 Kay ang kapungot sa Dios gipadayag gikan sa langit batok sa tanang pagka dili diosnon ug pagka dili matarung sa mga tawo, kinsa nagkupot sa kamatuoran diha sa pagka dili matarung;

19 Tungod kay kanang mahimong mahibaloan mahitungod sa Dios nadayag diha kanila; kay ang Dios nakapakit na niini ngadto kanila.

20 Kay ang dili makita nga mga butang mahitungod kaniya gikan sa pagmugna sa kalibutan sa tin-aw nakita, nga gisabot pinaagi sa mga butang nga

nangahimo, bisan ang iyang walay kataposan nga gahum ug pagka Dios; mao nga sila walay ikapangulipas:

21 Tungod kay, sa diha nga sila nakaila sa Dios, sila wala naghimaya kaniya ingon nga Dios, ni mapasalamaton; apan nahimo nga kawang diha sa ilang mga panghunahuna, ug ang ilang buangon nga kasingkasing nangitngitan.

22 Nagapahayag sa ilang kaugalingon nga manggialamon, sila nangahimong mga buang,

23 Ug miusab sa himaya sa dili madunoton nga Dios ngadto sa usa ka dagway nga gihimo sama sa madunoton nga tawo, ug sa mga langgam, ug sa tag-upat ang tiil nga mga mananap, ug sa nagakamang nga mga butang.

24 Tungod niini ang Dios usab mitugyan kanila ngadto sa kahugawan pinaagi sa mga kaibog sa ilang kaugalingon nga mga kasingkasing, aron sa pagpakaulaw sa ilang kaugalingon nga mga lawas tali sa ilang mga kaugalingon:

25 Kinsa miusab sa kamatuoran sa Dios ngadto sa usa ka bakak, ug misimba ug mialagad sa minugna labaw pa kay sa Magmumugna, kinsa dalaygon sa kahangturan. Amen.

26 Tungod niini nga hinungdan ang Dios mitugyan kanila ngadto sa mangil-ad nga mga pagbati: kay bisan ang ilang mga babaye miusab sa naandan nga kagamitan ngadto nianang supak sa kinaiyahan:

27 Ug sa samang paagi usab ang mga lalaki, nagabiya sa naandan nga kagamitan sa babaye, nangasunog diha sa ilang kaibog sa usa ngadto sa usa; mga lalaki uban sa mga lalaki nagabuhat nianang dili angay, ug nagadawat diha sa ilang mga kaugalingon nianang angay nga balos sa ilang kasaypanan.

28 Ug bisan nga sila dili buot mopabilin sa Dios diha sa ilang kahibalo, ang Dios mitugyan kanila ngadto sa usa ka salawayon nga hunahuna, sa pagbuhat niadtong nga butang nga dili angay;

29 Ingon nga napuno sa tanang pagka dili matarung, pakighilawas, pagkadautan, pagkamaibogon, tinguha sa pagpasakit sa uban; puno sa kasina, pagbuno, pakiglalalis, paglimbong, dautang tinguha; mga tabian,

30 Mga tigpanglibak, mga madum-tanon sa Dios, matinamayon, mapahitas-on, mga tigpanghambog, mga magmumugna sa dautang mga butang, masinupakon sa mga ginikanan,

31 Walay salabotan, mga dili motuman og kasabotan, walay natoral nga pagbati, dili malukmay, dili maloloy-on:

32 Kinsa nakahibalo sa paghukom sa Dios, nga sila nga nagbuhat sa maong mga butang takos sa kamatayon, dili lamang nga nagbuhat sa ingon, apan adunay kahimuot diha kanila nga nagbuhat kanila.

KAPITULO 2

BUSA ikaw dili makapangulipas, O tawo, bisan kinsa ikaw nga nagahukom: kay diin ikaw nagahukom sa uban, ikaw nagahukom sa pagsilot sa imong kaugalingon; kay ikaw nga nagahukom nagabuhat sa samang mga butang.

2 Apan kami nakasiguro nga ang paghukom sa Dios sumala sa kamatuoran batok kanila nga naghimo sa maong mga butang.

3 Ug nagahunahuna ba ikaw niini, O tawo, nga nagahukom kanila nga nagabuhat sa maong mga butang, ug mao usab ang ginabadlong, nga ikaw makaiikyas sa hukom sa Dios?

4 O isalikway mo ba ang mga kadagaya sa iyang kaayo ug pagkamapugnganon ug pagkamainantoston; sa walay paghibalo nga ang kaayo sa Dios nagadala kanimo ngadto sa paghinulsol?

5 Apan subay sa imong kagahi ug dili mahinulsolon nga kasingkasing nagatigom nganha sa imong kaugalingon ug kapungot alang sa adlaw sa kapungot ug pagpadayag sa matarung nga paghukom sa Dios;

6 Kinsa magabalos sa matag tawo sumala sa iyang mga binuhatan:

7 Ngadto kanila kinsa pinaagi sa mapailobon nga pagpadayon diha sa maayong buhat nagpangita sa himaya ug pasidungog ug pagka walay kamatayon, kinabuhing dayon:

8 Apan ngadto kanila nga malalison, ug wala nagtuman sa kamatuoran, apan nagtuman sa pagka dili matarung, kalagot ug kapungot,

9 Kasakitan ug pag-antos, diha sa matag kalag sa tawo nga nagabuhat og dautan, una sa mga Judeo, ug usab sa mga Hentil;

10 Apan himaya, pasidungog, ug kalinaw, ngadto sa matag tawo nga nagabuhat og maayo, una ngadto sa mga Judeo, ug usab ngadto sa mga Hentil:

11 Kay walay pagpalabi og mga tawo diha sa Dios.

12 Kay ingon sa kadaghan sa mga nagpakasala nga walay labot sa balaod usab malaglag nga walay labot sa balaod: ug ingon sa kadaghan sa mga nagpakasala diha sa balaod pagahukoman pinaagi sa balaod;

13 (Kay dili ang mga tigpaminaw sa balaod mao ang matarung atubangan sa Dios, apan ang mga tigbuhat sa balaod mao ang pagamatarungon.

14 Kay sa diha nga ang mga Hentil, nga wala nagabaton sa balaod, nagbuhat pinaagi sa kinaiyahan sa mga butang nga anaa sa balaod, kini sila, nga wala magbaton sa balaod, maoy usa ka balaod ngadto sa ilang mga kaugalingon:

15 Nga mipakita sa buhat sa balaod nga nahisulat diha sa ilang mga kasingkasing, ang ilang konsensya usab nagadala sa pagpamatuod, ug ang ilang mga panghunahuna sa samang paagi nagasumbong o kon dili man nagapamalibad sa usa ug usa;)

16 Sa adlaw sa diha nga ang Dios mohukom sa mga tinago sa mga tawo pinaagi ni Jesus Cristo sumala sa akong maayong balita.

ROMA 2:17

17 Tan-awa, ikaw gitawag nga usa ka Judeo, ug nagasalig diha sa balaod, ug nagahimo sa imong pagpanghambog mahitungod sa Dios,

18 Ug nahibalo sa iyang kabubut-on, ug nagauyon sa mga butang nga mas halangdon pa, ingon nga natudloan gikan sa balaod;

19 Ug masaligon nga ikaw sa imong kaugalingon usa ka magtutultol sa mga buta, usa ka kahayag alang kanila nga anaa sa kangitngit,

20 Usa ka tigpahimangno sa mga bu-angon, usa ka magtutudlo sa mga bata, nga nagbaton sa dagway sa kahibalo ug sa kamatuoran diha sa balaod.

21 Busa ikaw nga nagatudlo sa uban, dili mo ba tudloan ang imong kaugali-ngon? ikaw nga nagawali nga ang usa ka tawo kinahanglan nga dili mangaw-
wat, mangawat ba ikaw?

22 Ikaw nga nagaingon nga ang usa ka tawo kinahanglan nga dili manapaw, manapaw ba ikaw? ikaw nga nagadu-
mat sa mga diosdios, ikaw ba nagapasi-
pala sa mga butang nga balaan?

23 Ikaw nga nagahimo sa imong pagpanghambog sa balaod, pinaagi sa pagbungkag sa balaod paka-ulawan mo ba ang Dios?

24 Kay ang ngalan sa Dios gipasipa-
lahan taliwala sa mga Hentil pinaagi
kaninyo, ingon sa nasulat.

25 Kay ang pagtuli sa pagkatinuod na-
gapulos, kon ikaw nagbantay sa balaod:
apan kon ikaw usa ka malapason sa ba-
laod, ang imong pagka tinuli nahimong
pagka walay tuli.

26 Busa kon ang walay tuli nagban-
tay sa pagkamatarung sa balaod, dili ba
ang iyang pagka walay tuli pagaisipon
nga pagka tinuli?

27 Ug dili ba ang walay tuli nga pina-
agi sa kinaiyahan, kon kini nagtuman
sa balaod, maghukom kanimo, kinsa
pinaagi sa letra ug pagka tinuli nagala-
pas sa balaod?

28 Kay siya dili usa ka Judeo, nga ma-
kita diha sa gawas; ni kanang pagtuli,
nga makita sa gawas diha sa unod:

29 Apan siya usa ka Judeo, nga mao
ang anaa sa sulod; ug ang pagkatinuli
mao kanang anaa sa kasingkasing, diha
sa espiritu, ug dili diha sa letra; kang
kansang pagdayeg dili iya sa mga tawo,
apan iya sa Dios.

KAPITULO 3

NAN unsa man nga bintaha ang
nabatonan sa Judeo? o unsa man
nga kapuslanan ang anaa sa pagka
tinuli?

2 Daghan sa matag paagi: labaw sa
tanang, tungod nga ngadto kanila gitug-
yan ang mga pulong sa Dios.

3 Kay unsa man kon ang pipila wala
motoo? ang ilang pagka dili matinooh-
hon makahimo ba sa pagtoo sa Dios
nga walay pulos?

4 Ang Dios dili motugot: oo, itugot
nga ang Dios matuod, apan ang matag
tawo bakakon; ingon sa nahisulat, aron
ikaw gayud pagamatarungon diha sa
imong mga panultihon, ug makadaug
sa diha nga ikaw hukman.

5 Apan kon ang atong pagka dili
matarung magpaila sa pagkamatarung
sa Dios, unsa man ang atong isulti?
Ang Dios ba dili matarung kinsa naga-
panimalos? (Ako nagsulti ingon nga
tawo)

6 Ang Dios dili motugot: kay unya
unsaon man sa Dios paghukom sa
kalibutan?

7 Kay kon ang kamatuoran sa Dios
labi nga midagaya pinaagi sa akong ba-
kak ngadto sa iyang himaya; ngano pa
man nga ako usab paghukman ingon
nga makasasala?

8 Ug dili hinuon, (sumala sa gibutang-
butang kanamo, ug sama sa giuyonan
sa pipila nga among giingon,) Magbu-
hat kita og dautan, aron ang maayo
moabot? kang kansang hukom sa silot
matarung.

9 Nan unsa man? mas maayo ba kita
kay kanila? Dili, sa bisan unsang paagi:
kay kita kaniadto nakapamatuod nga
managsama ang mga Judeo ug mga Hen-
til, nga silang tanan ilalum sa sala;

10 Ingon sa nahisulat, Walay mata-rung, wala , walay usa:

11 Walay usa nga nakasabot, walay usa nga nagapangita sa Dios.

12 Silang tanan nahisalaag gikan sa dalan, sila sa tingob nahimong walay kapuslanan; walay usa nga nagabuhat og maayo, wala , walay usa.

13 Ang ilang tutonlan usa ka abli nga lubnganan; pinaagi sa ilang mga dila sila migamit og limbong; ang lala sa bitin anaa ilalum sa ilang mga ngabil:

14 Kang kansang baba napuno sa panunglo ug kapaitan:

15 Ang ilang mga tiil matulin sa pag-ula og dugo:

16 Ang kalaglagaan ug kagulan-an anaa sa ilang mga dalan:

17 Ug ang dalan sa kalinaw wala nila mahibalo:

18 Walay kahadlok sa Dios diha sa ilang mga mata.

19 Karon kita nahibalo nga bisan unsang mga butang nga ginasulti sa balaod, kini ginasulti ngadto kanila kinsa ilalum sa balaod: aron ang matag baba matak-om, ug ang tibuok kalibutan mahimong sad-an atubangan sa Dios.

20 Busa pinaagi sa mga buhat sa balaod walay unod nga mamatarungsa iyang panan-aw: kay pinaagi sa balaod ang kahibalo sa sala.

21 Apan karon ang pagkamatarung sa Dios nga walay labot ang balaod gipadayag, ingon nga gisaksihan sa balaod ug sa mga profeta;

22 Bisan ang pagkamatarung sa Dios nga pinaagi sa pagtoo ni Jesus Cristo ngadto sa tanan ug nganha kanilang tanan nga nagatoo: kay walay kalainan:

23 Kay ang tanan nakasala, ug nakab-san sa himaya sa Dios;

24 Ingon nga gimatarung nga walay bayad pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa katubsanan nga anaa ni Cristo Jesus:

25 Kang kinsa ang Dios mitugyan aron mahimong usa ka halad pasig-uli

pinaagi sa pagtoo diha sa iyang dugo, sa pagpahayag sa iyang pagkamatarung alang sa kapasayloan sa mga sala nga nangagi, pinaagi sa pagka mainantoston sa Dios;

26 Sa pagpahayag, ako mag-ingon, niini nga panahon sa iyang pagkamatarung: aron siya mahimo nga mata-rung, ug ang tigmatarung kaniya nga nagatoo diha ni Jesus.

27 Nan hain man ang pagpangham-bog? Kini walay labot. Pinaagi sa unsa nga balaod? sa binuhatan? Dili: apan pinaagi sa balaod sa pagtoo.

28 Busa kita maghukom nga ang usa ka tawo gimatarung pinaagi sa pagtoo nga walay labot ang mga pagbuhat sa balaod.

29 Siya ba ang Dios sa mga Judeo lamang? siya dili ba usab sa mga Hentil? Oo, sa mga Hentil usab:

30 Sa nakita nga kini usa ka Dios, nga momatarung sa adunay tuli pinaagi sa pagtoo, ug sa walay tuli pinaagi sa pagtoo.

31 Nan himoon ba nato nga walay pulos ang balaod pinaagi sa pagtoo? Ang Dios dili motugot: Oo, kita naglig-on sa balaod.

KAPITULO 4

NAN unsa man ang atong ikasulti ni Abraham nga atong amahan, labot sa unod, sa iyang nakaplagan?

2 Kay kon si Abraham namatarung pa pinaagi sa mga binuhatan, siya adunay ikapasigarbo; apan dili sa atubangan sa Dios.

3 Kay unsa ang ginaingon sa kasulatan? Si Abraham mitoo sa Dios, ug kadto giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung.

4 Karon ngadto kaniya nga nagabuhat mao ang ganti nga wala giisip nga gikan sa grasya, apan sa utang.

5 Apan ngadto kaniya nga wala nagabuhat, apan nagatoo nganha kaniya nga nagamatarung sa mga dili diosnon, ang iyang pagtoo giisip nga alang sa pagkamatarung.

6 Bisan sama ni David usab nga nahulagway sa pagkabulahan sa tawo, ngadto sa kang kinsa ang Dios nagaisip sa pagkamatarung nga walay labot ang mga buhat,

7 Nga nagaingon, Bulahan sila kang kinsang mga pagkadautan gipasaylo na, ug kang kinsang mga sala gitabon na.

8 Bulahan ang tawo kang kinsa sa Ginoo dili isipan og sala.

9 Nan nagaabot ba kini nga pagkabulahan nganha sa mga adunay tuli lamang, o ngadto sa mga walay tuli usab? Kay kita mag-ingon nga ang pagtoo giisip ngadto ni Abraham alang sa pagkamatarung.

10 Nan giunsa man kini sa pag-isip? sa diha nga siya diha sa pagkatinuli, o diha sa pagka walay tuli? Dili diha sa pagkatinuli, apan diha sa pagka walay tuli.

11 Ug siya midawat sa ilhanan sa pagkatinuli, usa ka selyo sa pagkamatarung sa pagtoo nga iyang nabatongan ingon nga wala pa matuli: aron siya mahimong amahan kanilang tanan nga nagtoo, bisan nga sila wala tulia; aron ang pagkamatarung mahimong maisip ngadto kanila usab:

12 Ug ang amahan sa pagka tinuli ngadto kanila kinsa dili iya sa pagkatinuli lamang, apan kinsa usab naglakaw diha sa mga lakang nianang pagtoo sa atong amahan nga si Abraham, nga iyang nabatongan ingon nga wala pa matuli.

13 Kay ang saad, nga siya mahimo gayud nga manununod sa kalibutan, dili ngadto ni Abraham, o sa iyang kaliwat, pinaagi sa balaod, apan pinaagi sa pagkamatarung sa pagtoo.

14 Kay kon sila nga mga iya sa balaod mahimo nga mga manununod, ang pagtoo nahimong kawang, ug ang saad nahimong walay pulos:

15 Tunog kay ang balaod nagabuhat og kapungot: kay diin walay balaod, walay kalapasan.

16 Busa kini iya sa pagtoo, aron kini mahimong pinaagi sa grasya; sa tumong

nga ang saad mahimo nga seguro ngadto sa tanang kaliwat; dili lamang nianang iya sa balaod, apan ngadto usab nianang iya sa pagtoo ni Abraham; kinsa mao ang amahan natong tanan,

17 (Ingon sa nahisulat, Ako naghimo kanimo nga usa ka amahan sa daghang mga nasud,) sa atubangan niya sa kang kinsa siya mitoo, bisan sa Dios, kinsa nagabuhi sa mga patay, ug nagatawag niadtong mga butang nga wala pa ingon nga sila anaa na.

18 Kinsa batok sa paglaum mitoo sa paglaum, aron siya mahimo nga amahan sa daghang mga nasud, sumala nianang gikasulti, Maingon niana ang imong kaliwat.

19 Ug ingon nga dili luya sa pagtoo, siya wala mag-isip sa iyang kaugalingon nga lawas nga karon patay na, sa diha nga siya hapit na mag usa ka gatos ka tuig ang kagulangon, ni bisan pa ang pagkapatay sa tagoangkan ni Sara:

20 Siya wala nagduhaduha sa saad sa Dios pinaagi sa pagka dili matinoohon; apan malig-on diha sa pagtoo, nga nagahatag og himaya sa Dios;

21 Ug ingon nga nadani sa hingpit nga, unsa ang iyang nasaad, siya mahahimo usab sa pagbuhat.

22 Ug busa kadto giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung.

23 Karon kini wala nahisulat tungod ug alang kaniya lamang, nga kini giisip ngadto kaniya;

24 Apan alang kanato usab, sa kang kinsa kini igaisip, kon kita motoo nganha kaniya nga mibangon ni Jesus nga atong Ginoo gikan sa mga patay;

25 Kinsa gitugyan alang sa atong mga kalapasan, ug gibangon pag-usab alang sa atong pagkamatarung.

KAPITULO 5

BUSA ingon nga gipakamatarung pinaagi sa pagtoo, kita adunay kalinaw uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo:

2 Pinaagi sa kang kinsa usab kita adunay agianan pinaagi sa pagtoo ngadto

niini nga grasya diin kita nagbarog, ug nagkalipay diha sa paglaum sa himaya sa Dios.

3 Ug dili lamang sa ingon, apan kita naghimaya diha sa mga kasakitan usab: sa nasayud nga ang kasakitan nagabuhahat og pagkamapailobon;

4 Ug ang pagkamapailobon, kasinatian; ug ang kasinatian, paglaum:

5 Ug ang paglaum dili magahimo og pagpakaaulaw; tungod kay ang gugma sa Dios gibubo dinhi sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Balaang Espiritu nga gikahatag nganhi kanato.

6 Kay sa diha nga kita wala pay kusog, sa tukma nga panahon si Cristo namatay alang sa mga dili diosnon.

7 Kay talagsaon alang sa usa ka matarung nga tawo nga ang usa magpakamatay: apan basin pa alang sa usa ka maayo nga tawo may pipila nga mangahas sa pagpakamatay.

8 Apan ang Dios nagapakita sa iyang gugma nganhi kanato, nga, samtang kita mga makasasala pa, si Cristo namatay alang kanato.

9 Nan mas labaw pa, ingon nga karon namatarung na pinaagi sa iyang dugo, kita maluwas gikan sa kapungot pinaagi kaniya.

10 Kay kon, sa diha nga kita mga kaaway pa, kita gipasig-uli ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang Anak, mas labaw pa, ingon nga napasig-uli na, kita maluwas pinaagi sa iyang kinabuhi.

11 Ug dili lamang sa ingon, apan kita usab nalipay diha sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo, pinaagi sa kang kinsa kita karon nakadawat sa pagbayad sa sala.

12 Tungod niini, maingon nga pinaagi sa usa ka tawo ang sala misulod nganhi sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala; ug busa ang kamatayon midangat sa tanang mga tawo, kay ang tanan nakasala:

13 (Kay hangtud sa balaod ang sala diha na sa kalibutan: apan ang sala dili isipon sa diha nga walay balaod.

14 Bisan pa niini ang kamatayon mihari gikan ni Adam hangtud ni Moses, bisan ibabaw kanila nga wala nakasala subay sa pagkasama sa kalapasan ni Adam, kinsa mao ang hulagway kaniya nga kaniadto umaabot.

15 Apan dili sama sa paglapas, sa ingon usab ang walay bayad nga gasa. Kay kon pinaagi sa paglapas sa usa daghan ang nangamatay, labaw na ang grasya sa Dios, ug ang gasa pinaagi sa grasya, nga pinaagi sa usa ka tawo, si Jesus Cristo, nakadagaya ngadto sa daghan.

16 Ug dili sama nga pinaagi sa usa nga nakasala, mao man ang gasa: kay ang paghukom pinaagi sa usa ngadto sa pagkahinukman sa silot, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang kalapasan ngadto sa pagkamatarung.

17 Kay kon pinaagi sa paglapas sa usa ka tawo ang kamatayon mihari pinaagi sa usa; mas labaw pa sila nga nakadawat sa pagkadagaya sa grasya ug sa gasa sa pagkamatarung magahari diha sa kinabuhi pinaagi sa usa, si Jesus Cristo.)

18 Busa maingon nga pinaagi sa paglapas sa usa ang hukom miabot na nganha sa tanang mga tawo ngadto sa pagkahinukman sa silot; bisan man pinaagi sa pagkamatarung sa usa ang walay bayad nga gasa miabot na nganha sa tanang mga tawo ngadto sa pagkamatarung sa kinabuhi.

19 Kay maingon nga pinaagi sa pagkamasinupakon sa usa ka tawo daghan ang nahimo nga makasasala, busa pinaagi sa pagkamasinugtanon sa usa daghang mahimo nga matarung.

20 Dugang pa ang balaod misulod, aron nga ang paglapas modagaya. Apan hain ang sala midagaya, ang grasya mas labaw pa nga midagaya:

21 Aron maingon nga ang sala mihari ngadto sa kamatayon, bisan sa samang paagi ang grasya mohari pinaagi sa pagkamatarung ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoon.

KAPITULO 6

NAN unsa man ang atong isulti? Magpadayon ba kita diha sa sala, aron ang grasya modagaya?

2 Ang Dios dili motugot. Unsaon man nato, nga mga patay na ngadto sa sala, sa pagpadayon sa pagkinabuhi diha niana?

3 Wala ba kamo mahibalo, nga ingon kadaghan kanato nga gibaptismohan ngadto ni Jesus Cristo gibaptismohan ngadto sa iyang kamatayon?

4 Busa kita nalubong uban kaniya pinaagi sa baptismo ngadto sa kamatayon: aron sama nga si Cristo gibangon gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, bisan sa ingon kita usab kinahanglan magalakaw diha sa kabag-o sa kinabuhi.

5 Kay kon kita natanom pagtingob diha sa pagkasama sa iyang kamatayon, kita usab diha sa pagkasama sa iyang pagkabanhaw:

6 Nga nahibalo niini, nga ang atong daang pagkatawo gilansang sa krus uban kaniya, aron ang lawas sa sala malaglag, aron sukad karon kita dili moalagad sa sala.

7 Kay siya nga patay nahigawas na gikan sa sala.

8 Karon kon kita patay uban ni Cristo, kita nagtoo nga kita usab mabuhi uban kaniya:

9 Nga nahibalo nga ingon nga si Cristo nabanhaw na gikan sa mga patay dili na mamatay pa; ang kamatayon wala nay gahum ibabaw kaniya.

10 Kay sa diha nga siya namatay, siya namatay alang sa sala sa makausa: apan sa diha nga siya nabuhi, siya nabuhi ngadto sa Dios.

11 Sa sama nga paagi isipa usab ninyo ang inyong mga kaugalingon nga patay na gayud ngadto sa sala, apan buhi ngadto sa Dios pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

12 Busa ayaw tugoti ang sala nga mohari diha sa inyong may kamatayon nga lawas, aron kini inyong tumanan sa mga kaibog niini.

13 Ni magtugyan kamo sa mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga galamiton sa pagka dili matarung ngadto sa sala: apan itugyan ang inyong mga kaugalingon ngadto sa Dios, sama niadtong mga buhi gikan sa patay, ug ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga galamiton sa pagka matarung ngadto sa Dios.

14 Kay ang sala dili magabaton og gahum ibabaw kaninyo: kay kamo dili ilalum sa balaod, apan ilalum sa grasya.

15 Nan unsa man? magpakasala ba kita, tungod kay kita dili na ilalum sa balaod, apan ilalum na sa grasya? Ang Dios dili motugot.

16 Wala ba kamo mahibalo, nga sa kang kinsa kamo nagtugyansa inyong mga kaugalingon nga mga sulugoon sa pagsugot, iyang mga sulugoon kamo ngadto sa kang kinsa kamo nagasugot; kon sa sala ngadto sa kamatayon, o sa pagka masinugtanon ngadto sa pagkamatarung?

17 Apan ang Dios pasalamatan, nga kamo kaniadto mga sulugoon sa sala, apan kamo nagatuman gikan sa kasing-kasing nianang dagway sa pagtulon-an nga gitugyan na kaninyo.

18 Nan ingon nga nahimo nang gawasnon gikan sa sala, kamo nahimo nang mga sulugoon sa pagkamatarung.

19 Ako nagsulti subay sa kinaiya sa mga tawo tungod sa kahuyangon sa inyong unod: kay maingon nga kamo nagtugyansa mga bahin sa inyong mga lawas nga mga sulugoon ngadto sa kahugawan ug sa pagkadautan ngadto sa pagkadautan; sa samang paagi karon itugyan ang inyong mga bahin nga mga sulugoon sa pagkamatarung ngadto sa pagkabalaan.

20 Kay sa diha nga kamo mga sulugoon sa sala, kamo gawasnon gikan sa pagkamatarung.

21 Nan unsa ang bunga nga inyong nabatonan niadtong mga butang nga sa diin kamo karon naulaw? Kay ang kataposan niadtong mga butanga mao ang kamatayon.

22 Apan karon ingon nga nahimo nang gawasnon gikan sa sala, ug nahimong mga sulugoon sa Dios, kamo nagabaton sa inyong mga bunga ngadto sa pagkabalaan, ug ang kataposan kinabuhing walay kataposan.

23 Kay ang bayad sa sala mao ang kamatayon; apan ang gasa sa Dios mao ang kinabuhing dayon pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

KAPITULO 7

WALA ba kamo mahibalo, mga igsoon, (kay ako nagsulti ngadto kanila nga nahibalo sa balaod,) giunsa nga ang balaod adunay gahum ibabaw sa usa ka tawo samtang siya buhi pa?

2 Kay ang babaye nga adunay usa ka bana gigapos pinaagi sa balaod ngadto sa iyang bana samtang siya buhi pa; apan kon ang bana patay na, siya gibadbaran na gikan sa balaod sa iyang bana.

3 Nan tungod niini kon, siya maminyo ngadto sa lain nga lalaki, samtang ang iyang bana buhi pa, siya pagatawgon nga usa ka mananapaw: apan kon ang iyang bana mamatay, siya gawasnon gikan niana nga balaod; mao nga siya dili na mananapaw, bisan siya maminyo ngadto sa lain nga lalaki.

4 Tungod niini, akong mga igsoon, kamo usab nahimo nang patay ngadto sa balaod pinaagi sa lawas ni Cristo; aron kamo gayud maminyo sa lain, bisan ngadto kaniya kinsa gibanhaw gikan sa mga patay, aron kita gayud magadala og bunga ngadto sa Dios.

5 Kay sa diha nga kita diha pa sa unod, ang mga lihoc sa kasal-anan, nga kanhi pinaagi sa balaod, naglihok dinhi sa atong mga bahin sa pagdala og bunga ngadto sa kamatayon.

6 Apan karon gipahigawas na kita gikan sa balaod, aron ingon nga mga patay sa diin kita kaniadto gipugngan; aron kita gayud mag-alagad diha sa kabag-o sa espiritu, ug dili diha sa pagkadaan sa sulat.

7 Nan unsa man ang atong isulti? Ang balaod ba sala? Ang Dios dili motugot. Dili, wala unta ako makaila og sala, kon dili pa pinaagi sa balaod: kay wala unta ako makaila og kaiyog, kon wala pa ang balaod nag-ingon, Dili ka maibog.

8 Apan ang sala, nga nakahigayon pinaagi sa kasugooan, nagabuhat dinhi kanako sa tanang matang sa pangibog. Kay gawas sa balaod ang sala patay.

9 Kay ako buhi nga walay balaod kaniadto: apan sa diha nga ang kasugooan miabot, ang sala nabuhi, ug ako namatay.

10 Ug ang kasugooan, nga gitudlo ngadto sa kinabuhi, akong nakaplagan nga mosangpot sa kamatayon.

11 Kay ang sala, nga nakahigayon pinaagi sa kasugooan, milimbong kanako, ug pinaagi niini mipatay kanako.

12 Tungod niini ang balaod balaan, ug ang kasugooan balaan, ug matarung, ug maayo.

13 Nan kadtong maayo gihimo ba nga kamatayon ngari kanako? Ang Dios dili motugot. Apan ang sala, aron kini mapakita nga sala, nga nagabuhat og kamatayon dinhi kanako pinaagi nianang maayo; aron ang sala pinaagi sa kasugooan mahimong hilabihan ka masal-anon.

14 Kay kita nahibalo nga ang balaod espirituhanon: apan ako unodnon, nabaligya ilalum sa sala.

15 Kay kadtong akong pagabuhaton ako dili motugot: kay unsa ang buot ko, kana wala nako buhata; apan unsa ang akong gidumtan, kana ang akong gibuhat.

16 Nan kon ako nagbuhat nianang ako dili buot, ako miuyon ngadto sa balaod nga kini maayo.

17 Nan karon dili na ako mao ang nagabuhat niini, apan ang sala nga nagapuyo dinhi kanako.

18 Kay ako nahibalo nga dinhi kanako (nga sa ato pa, sa akong unod,) walay nagapuyo nga maayong butang: kay ang pagbuot ania kanako; apan unsaon

sa pagbuhat nianang maayo ako wala nakakaplag.

19 Kay ang maayo nga buot ko wala ko buhata: apan ang dautan nga dili ko buot, kana ang gibuhat ko.

20 Karon kon ako nagbuhat nianang ako dili buot, dili na ako ang nagbuhat niini, apan ang sala nga nagapuyo dinhi kanako.

21 Unya ako nakakaplag og usa ka balaod, nga, sa diha nga ako buot mabuhat og maayo, ang dautan mao ang ania kanako.

22 Kay ako nagkalipay diha sa balaod sa Dios sumala sa sulod nga pagkatawo:

23 Apan ako nakakita og lain nga balaod dinhi sa akong mga bahin, nga nagapakiggubat batok sa balaod sa akong hunahuna, ug nagadala kanako ngadto sa pagkabinihag ngadto sa balaod sa sala nga ania sa akong mga bahin.

24 O kaalaut ko nga pagkatawo! kinsa ang moluwasa kanako gikan sa lawas niini nga kamatayon?

25 Ako nagpasalamat sa Dios pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Ginoo. Busa diha sa hunahuna ako sa akong kaugalingon nag-alagad sa balaod sa Dios; apan diha sa unod sa balaod sa sala.

KAPITULO 8

BUSA karon wala nay pagkahinukman sa silot ngadto kanila nga anaa ni Cristo Jesus, kinsa wala naglakaw sunod sa unod, apan sunod sa Espiritu.

2 Kay ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha ni Cristo Jesus nakahimo na kanako nga gawasnon gikan sa balaod sa sala ug kamatayon.

3 Kay unsa ang dili mahimo sa balaod, diha nga kini maluya tungod sa unod, ang Dios nga nagapadala sa iyang kaugalingon nga Anak diha sa pagkasama sa masal-anon nga unod, ug tungod sa sala, mihukom sa silot sa sala diha sa unod:

4 Aron ang pagkamatarung sa balaod matuman dinhi kanato, kinsa wala naglakaw sunod sa unod, apan sunod sa Espiritu.

5 Kay sila nga nagsunod sa unod naghunahuna sa mga butang nga iya sa unod; apan sila nga nagsunod sa Espiritu sa mga butang nga iya sa Espiritu.

6 Kay ang pagkaunodnon sa hunahuna kamatayon; apan ang pagkaespirituhanon sa hunahuna kinabuhi ug kalinaw.

7 Tungod kay ang unodnon nga panghunahuna pakig-away batok sa Dios: kay kini dili ilalum sa balaod sa Dios, ni makahimo gayud kini.

8 Busa sila nga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios.

9 Apan kamo wala diha sa unod, apan anaa sa Espiritu, kon mao man nga ang Espiritu sa Dios nagpuyo diha kaninyo. Karon kon adunay tawo nga wala magbaton sa Espiritu ni Cristo, siya dili iya.

10 Ug kon si Cristo anaa kaninyo, ang lawas patay tungod sa sala; apan ang Espiritu buhi tungod sa pagkamatarung.

11 Apan kon ang Espiritu niya nga mibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay nagpuyo diha kaninyo, siya nga mibanhaw ni Cristo gikan sa mga patay mobuhi usab sa inyong may kamatayon nga mga lawas pinaagi sa iyang Espiritu nga nagapuyo diha kaninyo.

12 Busa, mga igsoon, kita mga utangan, dili ngadto sa unod, aron sa pagkinabuhi sunod sa unod.

13 Kay kon kamo magkinabuhi sunod sa unod, kamo mamatay: apan kon kamo pinaagi sa Espiritu magpatay sa mga buhat sa lawas, kamo mabuhi.

14 Kay ingon sa kadaghan sa mga gigiyahan sa Espiritu sa Dios, sila ang mga anak sa Dios.

15 Kay kamo wala managpakadawat sa espiritu sa pagka ulipon pag-usab aron mahadlok; apan kamo nanagpakadawat sa Espiritu sa pagkasinagop, nga pinaagi niini kita nagatuaw, Abba, Amahan.

16 Ang Espiritu sa iyang kaugalingon nagapamatuod uban sa atong espiritu, nga kita mao ang mga anak sa Dios:

17 Ug kon mga anak, nan mga manunod; mga manunod sa Dios, ug

mga isigkamanunod uban ni Cristo; kon mao man nga kita nag-antos uban kaniya, aron nga kita usab pagahimayaon pagtingob.

18 Kay ako nag-isip nga ang mga pag-antos niining panahona karon dili takos itandi sa himaya nga igapadayag dinhi kanato.

19 Kay ang mainiton nga pagpaabot sa minugna nagahulat alang sa pagpa-dayag sa mga anak sa Dios.

20 Kay ang minugna nahimong ilalum sa kakawangan, dili sa kinabubut-on, apan tungod kaniya kinsa mipailalum niini diha sa paglaum,

21 Tungod kay ang minugna mismo ipalingkawas usab gikan sa pagkaulipon sa pagkadunot ngadto sa mahimayaon nga kagawasan sa mga anak sa Dios.

22 Kay kita nahibalo nga ang tibukog nga kamugnaan nagaagulo ug nag-antos sa kasakit pagtingob hangtud karon.

23 Ug dili lamang sila, apan ang atong kaugalingon usab, nga nagabaton sa unang mga bunga sa Espiritu, bisan kita mismo nag-agulo sulod sa atong mga kaugalingon, nga nagahulat sa pagsagop, nga mao, ang pagtubos sa atong lawas.

24 Kay kita naluwas pinaagi sa paglaum: apan ang paglaum nga makita dili paglaum: kay unsa ang makita sa usa ka tawo, ngano nga siya molaum pa man?

25 Apan kon kita maglaum alang niyang dili nato makita, nan kita uban sa pagpailob magpaabot alang niini.

26 Sa sama nga paagi ang Espiritu usab nagatabang sa atong kahuyangon: kay kita wala mahibalo kon unsa ang atong kinahanglang iampo sumala sa nahiangay kanato: apan ang Espiritu sa iyang kaugalingon nagahimo og mga pangamuyo alang kanato uban sa mga pag-agulo nga dili malitok.

27 Ug siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nakahibalo unsa ang hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya nagahimo og pangamuyo alang sa mga balaan sumala sa kabubut-on sa Dios.

28 Ug kita nahibalo nga ang tanang mga butang naghiusa sa pagbuhat alang sa kaayohan ngadto kanila nga nahigugma sa Dios, ngadto kanila kinsa mao ang mga tinawag sumala sa iyang katuyoan.

29 Kay si kinsa iyang giila nang daan, iya usab nga gikatakda nang daan nga mahisama ngadto sa dagway sa iyang Anak, aron nga siya mahimong panganay diha sa daghang kaigsoonan.

30 Dugang pa si kinsa nga iyang gikatakda nang daan, kanila siya usab nagtawag: ug si kinsa nga iyang gitawag, sila iya usab nga gipakamatarung: ug si kinsa nga iyang gipakamatarung, sila usab iyang gihimaya.

31 Nan unsa man ang atong isulti ngadto niining mga butanga? Kon ang Dios dapig kanato, kinsa man ang makigbatok kanato?

32 Siya nga wala maghikaw sa iyang kaugalingon nga Anak, apan mitugyan kaniya alang kanatong tanan, unsaon niya nga dili uban kaniya mohatag usab kanato sa tanang mga butang nga walay bayad?

33 Kinsa man ang maningil og bisan unsang butang ngadto sa mga pinili sa Dios? Ang Dios mao ang nagamatarung.

34 Kinsa man siya nga nagahukom sa silot? Si Cristo mao ang namatay, o hinuon, ang nabanhaw pag-usab, kinsa mao ang anaa bisan sa tuo nga kamot sa Dios, kinsa mao usab ang nagahimo og pangamuyo alang kanato.

35 Kinsa ang makapabulag kanato gikan sa gugma ni Cristo? ang kasakitan ba, o kagulan, o paglutos, o kagutom, o kahubo, o kakuyaw, o espada?

36 Ingon sa nahisulat, Tungod ug alang kanimo kami gipamatay sa tibukog adlaw; kami giisip nga sama sa karnero nga para ihawon.

37 Dili, sa tanan niining mga butang kita labaw pa kay sa mga mananaug pinaagi kaniya nga nahigugma kanato.

38 Kay ako masaligon, nga walay kamatayon, ni kinabuhi, ni mga anghel, ni mga punoan, ni mga gahum, ni mga butang karon, ni mga butang nga umaabot,

39 Ni kahabugon, ni giladmon, ni bisan unsa pang uban nga minugna, nga makahimo sa pagpahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa ni Cristo Jesus nga atong Ginoo.

KAPITULO 9

AKO nagasulti sa kamatuoran diha ani Cristo, ako wala nagbakak, ang akong konsensya usab nagapamatuod kanako diha sa Balaang Espiritu,

2 Nga ako adunay dakung kabug-aton ug padayon nga kasubo dinhi sa akong kasingkasing.

3 Kay ako nakapangandoy nga ang akong kaugalingon natinunglo gikan ni Cristo alang sa akong kaigsoonan, nga akong kabanay sumala sa unod:

4 Kinsa mga Israelinhon; ngadto sa kang kinsa gipang-iya ang pagkasinagop, ug ang himaya, ug ang mga kasabotan, ug ang paghatag sa balaod, ug ang pagpangalagad sa Dios, ug ang mga saad;

5 Kang kinsa ang mga amahan, ug gikan kang kinsa mahitungod sa unod si Cristo miabot, kinsa labaw sa tanan, Dios nga bulahan sa walay kataposan. Amen.

6 Dili nga daw ang pulong sa Dios wala nagpulos. Kay dili silang tanan Israel, nga mga iya sa Israel:

7 Ni, tungod kay sila mao ang kaliwat ni Abraham, nga silang tanan mga anak: apan, Diha ni Isaac ang imong kaliwat pagatawgon.

8 Nga sa ato pa, Sila nga mga anak sa unod, kini sila dili mao ang mga anak sa Dios: apan ang mga anak sa saad mao ang giisip alang sa kaliwat.

9 Kay mao kini ang pulong sa saad, niini nga panahon ako moanhi, ug si Sara makabaton og usa ka anak nga lalaki.

10 Ug dili nga kini lamang; apan sa diha nga si Rebecca usab nagsamkon

pinaagi sa usa, bisan pinaagi sa atong amahan nga si Isaac;

11 (Kay ang mga anak ingon nga wala pa mahimugso, ni nakabuhat na og bisan unsa nga maayo o dautan, aron ang katuyoan sa Dios sumala sa pagpili matuman, dili tungod sa binuhatan, apan tungod kaniya nga nagatawag;)

12 Kini giingon ngadto kaniya, Ang magulang moalagad sa manghod.

13 Ingon sa nahisulat, si Jacob akong gihigugma, apan si Esau akong gidumtan.

14 Nan unsa man ang atong isulti? Aduna bay pagka dili matarung sa Dios? Ang Dios dili motugot.

15 Kay siya nagaingon ngadto ni Moses, Ako may kalooy ngadto sa kang kinsa ako may kalooy, ug ako may kahangawa ngadto sa kang kinsa ako may kahangawa.

16 Busa dili kini gikan kaniya nga nagabuot, ni gikan kaniya nga nagadagan, apan gikan sa Dios nga nagapakita og kalooy.

17 Kay ang kasulatan nagaingon ngadto ni Faraon, Bisan alang niining maong katuyoan ako mipatindog kanim, aron ako makapakita sa akong gahum diha kanimo, ug aron ang akong ngalan mapahayag sa matag dapit sa tibuok kalibutan.

18 Busa siya nagbaton og kalooy nganha sa kang kinsa siya magabaton og kalooy, ug sa kang kinsa siya buot siya nagapagahi.

19 Unya mosulti ba ikaw ngari kanako, Ngano nga siya nakakaplag pa man og sayop? Kay kinsa ang makasupak sa iyang kabubut-on?

20 Wala apan, O tawo, kinsa ba ikaw nga nagatubag batok sa Dios? Ang butang ba nga giuamol mag-ingon ngadto kaniya nga nagaumul niini, Ngano nga ikaw nagbuhat kanako sa ingon?

21 Wala bay gahum ang magkokolon ibabaw sa yuta nga kolonon, nga gikan sa mao ra nga umolonon sa paghimo sa usa ka sudlanan ngadto sa kadunggan, ug sa lain ngadto sa kaulawan?

22 Unsa man kon ang Dios, nga buot magpakita sa iyang kapungot, ug sa paghimo sa iyang gahum nga mahibaloan, milahutay uban sa dakung pagka maintantoson sa mga sudlanan sa kapungot nga angay ngadto sa pagkalaglag:

23 Ug aron siya makahimo sa pagpahibalo sa mga bahandi sa iyang himaya nganha sa mga sudlanan sa kalooy, nga iya nang naandam kaniadto pa ngadto sa himaya,

24 Bisan kanato, kang kinsa siya nagtawag, dili sa mga Judeo lamang, apan sa mga Hentil usab?

25 Sama sa iyang ginaingon usab diha sa Oseas, Ako motawag kanila nga akong katawhan, nga kaniadto dili akong katawhan; ug kaniya nga hini-gugma, nga kaniadto dili hinigugma.

26 Ug kini mahitabo, nga diha sa dapit diin kini giingon ngadto kanila, Kamo dili akong katawhan; didto sila pagatawgon nga mga anak sa buhi nga Dios.

27 Si Esaias usab nagatuaw mahitungod sa Israel, Bisan nga ang gidaghanon sa mga anak sa Israel mahisama sa balas sa dagat, ang nahibilin maluwas:

28 Kay iyang taposon ang buluhaton, ug moputol sa pagpamubo niini diha sa pagkamatarung: tungod kay sa usa ka hamubo nga buhat ang Ginoo mohimo ibabaw sa yuta.

29 Ug sama nga si Esaias miingon kaniadto, Kon wala pa ang Ginoo sa mga Kasundalohan nagbilin kanato og usa ka kaliwat, kita nahisama na unta sa Sodom, ug nahimo na unta nga sama sa Gomora.

30 Nan unsa man ang atong isulti? Nga ang mga Hentil, nga wala nagsunod subay sa pagkamatarung, nakakab-ot ngadto sa pagkamatarung, bisan pa ang pagkamatarung nga iya sa pagtoo.

31 Apan ang Israel, nga nagsunod subay sa balaod sa pagkamatarung, wala makakab-ot ngadto sa balaod sa pagkamatarung.

32 Ngano man? Tungod kay sila wala mangita niini pinaagi sa pagtoo,

apan maingon nga kini pinaagi sa mga buhat sa balaod. Kay sila nangapandol nianang bato nga makapandol;

33 Ingon sa nahisulat, Tan-awa, ako nagpahiluna diha sa Sion og usa ka bato nga makapandol ug dakung bato sa pagkasilo: ug si bisan kinsa nga naga-too nganha kaniya dili maulawan.

KAPITULO 10

MKasingkasing ang tinguha sa akong kasingkasing ug pag-ampo ngadto sa Dios alang sa Israel mao, nga sila unta mangaluwas.

2 Kay ako nagpamatuod mahitungod kanila nga sila adunay kasibot sa Dios, apan dili sumala sa kahibalo.

3 Kay sila ingon nga mga walay kahibalo sa pagkamatarung sa Dios, ug naningkamot sa pagtukod sa ilang kagalingon nga pagkamatarung, wala ipailalum ang ilang mga kagalingon sa pagkamatarung sa Dios.

4 Kay si Cristo mao ang kataposan sa balaod alang sa pagkamatarung sa matag-usa nga nagatoo.

5 Kay si Moses nagahulagway sa pagkamatarung nga iya sa balaod, Nga ang tawo nga nagabuhat niadtong mga butanga mabuhi pinaagi kanila.

6 Apan ang pagkamatarung nga iya sa pagtoo nagasulti sa ingon niini nga paagi, Ayaw pag-ingon diha sa imong kasingkasing, Kinsa ang mosaka ngadto sa langit? (nga sa ato pa, sa pagdala ni Cristo paubos gikan sa itaas:)

7 O, Kinsa ang manaug ngadto sa kahiladman? (nga sa ato pa, sa pagdala ni Cristo pag-usab gikan sa mga patay.)

8 Apan unsa ang ginaingon niini? Ang pulong haduol kanimo, bisan diha sa imong baba, ug diha sa imong kasingkasing: nga mao, ang pulong sa pagtoo, nga among giwali;

9 Nga kon imong isugid pinaagi sa imong baba ang Ginoong Jesus, ug magatoo diha sa imong kasingkasing nga ang Dios mibanhaw kaniya gikan sa mga patay, ikaw maluwas.

ROMA 10:10

10 Kay pinaagi sa kasingkasing ang tawo nagatoo ngadto sa pagkamatarung; ug pinaagi sa baba ang pagsugid gihimo ngadto sa kaluwasan.

11 Kay ang kasulatan nagaingon, Si bisan kinsa nga nagatoo diha kaniya dili maulaw.

12 Kay walay kalainan tali sa Judeo ug sa Grego: kay ang mao ra nga Dios ibabaw sa tanan bahandianon ngadto sa tanan nga nagatawag nganha kaniya.

13 Kay si bisan kinsa nga magatawag sa ngalan sa Ginoo maluwas.

14 Nan unsaon man nila sa pagtawag diha kaniya kang kinsa sila wala mitoo? ug unsaon nila sa pagtoo diha kaniya sa kang kinsa sila wala nakadungog? ug unsaon nila pagkadungog kon walay magwawali?

15 Ug unsaon nila sa pagwali, gawas kon sila ipadala? ingon sa nahisulat, Pagkamatahum sa mga tiil nila nga nagawali sa maayong balita sa kalinaw, ug nagadala sa malipayong balita sa maayong mga butang!

16 Apan silang tanan wala magma-sinugtanon sa maayong balita. Kay si Esaias nagaingon, Ginoo, kinsa man ang mitoo sa among taho?

17 Busa ang pagtoo nagaabot pinaagi sa pagpaminaw, ug pagpaminaw pinaagi sa pulong sa Dios.

18 Apan ako nagaingon, Wala ba sila nakadungog? Oo sa pagkatinuod, ang ilang mga tingog miabot ngadto sa tibuok nga yuta, ug ang ilang mga pulong ngadto sa mga kinatumyan sa kalibutan.

19 Apan ako mag-ingon, Wala ba ang Israel mahibalo? Una si Moses nagaingon, Ako mohagit kaninyo sa pagpangabugho pinaagi kanila nga dili katawhan, ug pinaagi sa usa ka buangan nga nasud ako magpasuko kaninyo.

20 Apan si Esaias maisogon kaayo, ug nagaingon, Ako nakaplagan kanila nga wala nangita kanako; Ako napadayag ngadto kanila nga wala nangutana subay kanako.

21 Apan ngadto sa Israel siya nagaingon, Sa tibuok adlaw ako mituyhod sa akong mga kamot ngadto sa usa ka masinupakon ug malalison nga katawhan.

KAPITULO 11

NAN ako mag-ingon, Ang Dios ba misalikway sa iyang katawhan? Ang Dios dili motugot. Kay ako usab usa ka Israelinhon, gikan sa kaliwat ni Abraham, gikan sa tribo ni Benjamin.

2 Ang Dios wala mosalikway sa iyang katawhan nga iya nang nailhan nga dan. Wala ba ninyo mahibalo unsa ang ginaingon sa kasulatan mahitungod ni Elias? giunsa niya sa paghimo og mga pangamuyo ngadto sa Dios batok sa Israel, nga nagaingon,

3 Ginoo, ilang gipatay ang imong mga profeta, ug mikalot aron pagtumpag sa imong mga halaran; ug ako nahibilin nga nag-inusara, ug ilang gitinguha ang akong kinabuhi.

4 Apan unsa ang ginaingon sa tubag sa Dios ngadto kaniya? Ako nagtagana alang sa akong kaugalingon og pito ka libo ka mga tawo, kinsa wala makapiko sa tuhod ngadto sa imahen ni Baal.

5 Nan sa samang paagi niining panahona karon usab adunay usa ka salin sumala sa pagpili sa grasya.

6 Ug kon pinaagi sa grasya, nan kini dili na sa mga binuhatan: kay kon mao pa ang grasya dili na grasya. Apan kon kini sa mga binuhatan, nan kini dili na grasya: kay kon mao pa ang buhat dili na buhat.

7 Nan unsa man? Ang Israel wala makaangkon sa iyang ginapangita; apan ang pagpili nakaangkon niini, ug ang uban nabutaan

8 (Sumala sa nahisulat, Ang Dios naghatag kanila sa espiritu sa pagkahinanok, mga mata aron dili sila gayud makakita, ug mga dalunggan aron sila dili gayud makadungog;) hangtud niining adlaw.

9 Ug si David nagaingon, Itugot nga ang ilang lamesa mamahimong usa ka

lit-ag, ug usa ka laang, ug usa ka kapan-dolan, ug usa ka balos ngadto kanila:

10 Itugot nga ang ilang mga mata mangitngitan, aron sila dili makakita, ug magabako sa ilang mga likod ka-nunay.

11 Unya ako mag-ingon, Nanga-pandol ba sila nga sila nangapukan man? Ang Dios dili motugot: apan hinuon pinaagi sa ilang pagkapukan ang kaluwasan miabot ngadto sa mga Hentil, aron sa paghagit kanila ngadto sa pagpangabugho.

12 Karon kon ang pagkapukan nila mao ang mga bahandi sa kalibutan, ang pagkunhod nila ang mga bahandi sa mga Hentil; unsa ka labaw pa sa ilang kahupnganan?

13 Kay ako nakigsulti kaninyo mga Hentil, tungod kay ako mao ang apos-tol sa mga Hentil, ako nagapadaku sa akong katungdanan:

14 Kon sa bisan unsang paagi ako ma-kahagit sa pagpakig-indigay kanila nga akong kauban sa unod, ug makaluwas sa pipila kanila.

15 Kay kon ang pagsalikway kanila mao ang pagpasig-uli sa kalibutan, unsa man ang pagdawat kanila, apan kinabuhi gikan sa mga patay?

16 Kay kon ang nangbunga mabala-an, ang tibuok minasa usab balaan: ug kon ang gamot balaan, maingon man ang mga sanga.

17 Ug kon ang pipila sa mga sanga gibali, ug ikaw, ingon nga usa ka ihalas nga kahoy nga olibo, gisumpay man uban kanila, ug uban kanila nagaam-bit sa gamot ug katambok sa kahoy nga olibo;

18 Ayaw pagpagarbo batok sa mga sanga. Apan kon ikaw magpagarbo, ikaw wala magadala sa gamot, apan ang gamot kanimo.

19 Unya ikaw mag-ingon, Ang mga sanga gibali, aron ako masumpay.

20 Maayo; tungod sa pagka dili mati-noohon sila gibali, ug ikaw nagabarog pi-naagi sa pagtoo. Ayaw pagmapahitas-on sa hunahuna, apan pagkahadlok:

21 Kay kon ang Dios wala magpa-lingkawas sa natoral nga mga sanga, pagmatngon basin siya usab dili mag-palingkawas kanimo.

22 Busa tan-awa ang pagkamaayo ug ang pagkamahigpiton sa Dios: nganha kanila nga mga nangapukan, pagkama-higpiton; apan nganha kanimo, pagka-maayo, kon ikaw magpadayon diha sa iyang pagkamaayo: kay kon dili ikaw usab iyang pagaputon.

23 Ug sila usab, kon sila dili magpa-bilin sa gihapon diha sa pagkadili mati-noohon, isumpay: kay ang Dios makahi-mo sa pagsumpay kanila pag-usab.

24 Kay kon ikaw giputol gikan sa kahoy nga olibo nga sa kinaiya ihalas, ug gisumpay nga supak sa kinaiyahan ngadto sa usa ka maayong kahoy nga olibo: unsa ka labaw pa nga kini sila, nga mao ang tinoud nga mga sanga, iga-sumpay ngadto sa ilang kaugalingong kahoy nga olibo?

25 Tungod kay ako dili buot, mga igsoon, nga kamo mahimong walay kahibalo mahitungod niini nga mister-yo, basin kamo magmaalamon diha sa inyong kaugalingong mga hunahuna; nga ang pagkabuta sa usa ka bahin nahitabo sa Israel, hangtud ang kahup-nganan sa mga Hentil mahiabot na.

26 Ug busa ang tibuok Israel maluwas: ingon sa nahisulat, Adunay moabot gikan sa Sion ang Manluluwas, ug mo-papahawa sa pagka dili diosnon gikan ni Jacob:

27 Kay kini ang akong kasabotan ngadto kanila, sa diha nga ako mokuha sa ilang mga sala.

28 Mahitungod sa maayong balita, sila mga kaaway tungod ug alang ka-ninyo: apan labot sa pagkapinili, sila mga hinigugma tungod ug alang sa mga amahan.

29 Kay ang mga gasa ug ang pagta-wag sa Dios dili mausab.

30 Kay maingon nga kamo sa kapana-honan nga miagi wala nagtoo sa Dios, apan karon nakabaton sa kalooy tu-ngod sa ilang pagkadili matinoohon:

31 Sa samang paagi usab kini sila karon wala nagtoo, aron pinaagi sa inyong kalooy sila usab makabaton og kalooy.

32 Kay ang Dios nakahukom na kaniyang tanan diha sa pagkadili matinohon, aron siya adunay kalooy nghanha sa tanan.

33 O ang kalalum sa mga bahandi sa kaalam ug kahibalo sa Dios! pagkadili masusi sa iyang mga paghukom, ug pag-ka dili matugkad sa iyang mga paagi!

34 Kay kinsa ang nakahibalo sa hunahuna sa Ginoo? o kinsa ba ang nahimo nang iyang magtatambag?

35 O kinsa ba ang unang nakahatag ngadto kaniya, ug kini mahimong igabalos kaniya pag-usab?

36 Kay gikan kaniya, ug pinaagi kaniya, ug ngadto kaniya, ang tanang mga butang: sa kang kinsa ang himaya nga walay kataposan. Amen.

KAPITULO 12

BUSA ako naghango kaninyo, mga bigsoon, pinaagi sa mga kalooy sa Dios, nga kamo magtugyan sa inyong mga lawas nga usa ka buhi nga sakripisyo, balaan, makapahimuot sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pagpangalagad.

2 Ug ayaw pagpahiyon niining kalibutana: apan pagpausab kamo pinaagi sa pagbag-o sa inyong hunahuna, aron inyong masuta unsa ang maayo, ug makapahimuot, ug hingpit, nga kabubut-on sa Dios.

3 Kay ako mag-ingon, pinaagi sa grasya nga gikahatag ngari kanako, sa matag tawo nga anaa kaninyo, sa dili paghunahuna sa iyang kaugalingon nga mas labaw pa kay sa iyang angay nga hunahunaon; apan sa paghunahuna nga maligdong, sumala sa giapod-apod sa Dios ngadto sa matag usa ka tawo nga sukod sa pagtoo.

4 Kay maingon nga kita adunay daghang mga sakop diha sa usa ka lawas, ug ang tanang mga sakop wala nagbaton sa managsamang katungdanan:

5 Mao man kita, ingon nga daghan, usa ka lawas diha ni Cristo, ug ang matag-usa nga sakop sa usa ug usa.

6 Nan sa nagabaton og nagkalainlaing mga gasa sumala sa grasya nga gikahatag nganhi kanato, kon profesiya, magprofesiya kita sumala sa gidak-on sa atong pagtoo;

7 O pagpangalagad, magpaabot kita sa atong pag-alagad: o siya nga nagatudlo, diha sa pagtudlo;

8 O siya nga nagadasig, diha sa pagdasig: siya nga nagahatag, ipabuhat niya kini uban sa kayano; siya nga nagapangulo, uban sa kakugi; siya nga nagapakita og kalooy, uban sa pagka malipayon.

9 Tugoti nga ang gugma walay pagminaut. Kaligutgoti kanang dautan; nunot ngadto sa maayo.

10 Pagbinatiay og kalomo sa usa ug usa uban sa inigsoon nga gugma; diha sa pagpasidungog magapalabi sa usa ug usa;

11 Dili tapulan diha sa buluhaton; mainiton diha sa espiritu; nagaalagad sa Ginoo;

12 Nagakalipay diha sa paglaum; mapailobon diha sa kasakitan; nagapadayon kanunay diha sa pag-ampo;

13 Nagapang-apod-apod ngadto sa panginahanglan sa mga balaan; natugyan ngadto sa pagka maabiabihon.

14 Panalangini sila nga naglutos kaninyo: panalangini, ug ayaw tungloha.

15 Pagkalipay uban kanila nga nagakalipay, ug hilak uban kanila nga nanaghilak.

16 Pagbaton og managsama nga hunahuna sa usa ngadto sa usa. Ayaw paghunahuna og hatag-as nga mga butang, apan pagpaubos ngadto sa mga tawo nga ubos ang kahimtang. Ayaw pagpaka manggialamon diha sa inyong kaugalingong hunahuna.

17 Walay tawo nga balosan og dautan tungod sa dautan. Pagtagana og mga butang nga maayo diha sa panan-aw sa tanang mga tawo.

18 Kon kini mahimo, sumala sa inyong maarangan, pagkinabuhi nga malinawon uban sa tanang mga tawo.

19 Minahal nga mga hinigugma, ayaw ipanimalos ang inyong kaugalingon, apan hinuon hatag og dapit ngadto sa kapungot: kay kini ang nahisulat, Ang panimalos akoo; Ako ang mobalos, nagaingon ang Ginoo.

20 Busa kon ang inyong kaaway gutomon, pakan-a siya; kon siya uha-won, hatagi siya og mainom: kay sa pagbuhat sa ingon ikaw magatapok og mga бага nganha sa iyang ulo.

21 Ayaw pagpadaug sa dautan, apan dag-a ang dautan pinaagi sa maayo.

KAPITULO 13

TUGOTI nga ang matag kalag magpasakop ngadto sa mas taas nga mga kagamhanan. Kay walay kagamhanan kon dili iya sa Dios: ug ang mga kagamhanan nga anaa mga tinudlo sa Dios.

2 Busa si bisan kinsa nga nagasukol sa kagamhanan, nagasukol sa mga ordinansa sa Dios: ug sila nga nagasukol magadawat ngadto sa ilang mga kaugalingon og hukom sa silot.

3 Kay ang mga punoan dili kalisangnan ngadto sa mga maayong buhat, apan sa mga dautan. Nan buot ba ikaw nga dili malisang sa mga kagamhanan? buhata ang maayo, ug ikaw makabaton og pagdayeg gikan kaniya:

4 Kay siya mao ang alagad sa Dios nganha kanimong alang sa maayo. Apan kon ikaw nagabuhat nianang dautan, pagkalisang; kay siya wala nagadala sa espada sa walay kapuslanan: kay siya mao ang alagad sa Dios, usa ka tigpanimalos sa pagpahamtang sa kapungot nganha kaniya nga nagabuhat og dautan.

5 Tungod niini kamo kinahanglan nga magpasakop, dili lamang tungod sa kapungot, apan usab tungod ug alang sa konsensya.

6 Kay tungod niini nga hinungdan bayad usab kamo og buluhisan: kay sila

mga alagad sa Dios, nga nagaatiman kanunay niini gayud nga butang.

7 Busa ihatag sa tanan ang angay kanila: buhis ngadto sa kang kinsa ang buhis nahiangay; bayronon ngadto sa kang kinsa ang bayronon; kahadlok ngadto sa kang kinsa ang kahadlok; pasidungog ngadto sa kang kinsa ang pasidungog.

8 Walay tawo nga utangi og bisan un-sa nga butang, apan sa paghigugma sa usa ug usa: kay siya nga nagahigugma sa uban nakatuman sa balaod.

9 Kay kini, Dili ka manapaw, Dili ka magpatay, Dili ka mangawat, Dili ka magdala og bakak nga pagsaksi, Dili ka maibog; ug kon aduna pay lain nga sugo, kini sa mubo gisabot diha niini nga panultihon, nga mao kini, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

10 Ang gugma dili magbuhat og dautan ngadto sa iyang silingan: busa ang gugma mao ang katumanan sa balaod.

11 Ug nga, sa nahibalo sa panahon, nga kini karon ang husto nga panahon sa pagmata gikan sa pagkatulog: kay karon ang atong kaluwasan mas haduol pa kay sa diha nga kita mitoo.

12 Ang dakung bahin sa kagabhion napupos na, ang adlaw haduol na: busa isalikway nato ang mga buhat sa kangitngit, ug isul-ob nato ang hinagiban sa kahayag.

13 Maglakaw kita nga matinud-anon, ingon nga diha sa adlaw; dili diha sa pagpatuyang ug sa paghuboghubog, dili diha sa pagkamaulag ug kalawayan, dili diha sa pakigbingkil ug sa pagsinahay.

14 Apan isul-ob ninyo ang Ginoong Jesus Cristo, ug ayaw pagtagana alang sa unod, sa pagtuman sa mga pangibog niini.

KAPITULO 14

SIYA nga huyang diha sa pagtoo dawata ninyo, apan dili ngadto sa mahuaduhaduhon nga mga panaglantuhi.

ROMA 14:2

2 Kay ang usa nagatoo nga siya mahimong mokaon sa tanang mga butang: ang usa, kinsa huyang, nagakaon sa mga utanon.

3 Ayaw tugoti siya nga nagakaon nga motamay kaniya nga wala magakaon; ug ayaw tugoti siya nga wala nagakaon sa paghukom kaniya nga nagakaon: kay ang Dios midawat kaniya.

4 Kinsa ba ikaw nga nagahukom sa sulugoon sa laing tawo? ngadto sa iyang kaugalingon nga agalon siya nagatindog o mapukan. Oo, siya patindogon: kay ang Dios makahimo sa pagpatindog kaniya.

5 Ang usa ka tawo nagaila og usa ka adlaw nga labaw kay sa uban: ang lain nagaila sa matag adlaw nga managsama. Tugoti nga ang matag tawo sa hingpit madani diha sa iyang kaugalingon nga hunahuna.

6 Siya nga nagatamod sa adlaw, nagatamod niini ngadto sa Ginoo, ug siya nga wala nagatamod sa adlaw, ngadto sa Ginoo siya wala nagtamod niini. Siya nga nagakaon, nagakaon ngadto sa Dios, kay siya nagahatag sa Dios og mga pasalamat; ug siya nga wala nagakaon, ngadto sa Ginoo siya wala nagakaon, ug nagahatag sa Dios og mga pasalamat.

7 Kay walay usa kanato nga nagakinabuhi sa iyang kaugalingon, ug walay tawo mamatay sa iyang kaugalingon.

8 Kay kon kita buhi, kita nagakinabuhi ngadto sa Ginoo; ug kon kita mamatay, kita mamatay ngadto sa Ginoo: busa kon kita mabuhi man, o mamatay, kita iya sa Ginoo.

9 Kay alang niining katuyoan si Cristo namatay, ug mibangon, ug nabuhi pag-usab, aron siya mahimong Ginoo sa mga patay ug sa mga buhi.

10 Apan ngano man nga ikaw naghukom sa imong igsoon? o nganong ikaw nagatamay man sa imong igsoon? kay kitang tanan motindog sa atubangan sa lingkoranan sa paghukom nga iya ni Cristo.

11 Kay kini nahisulat, Ingon nga ako buhi, nagaingon ang Ginoo, ang matag tuhod mopiko ngari kanako, ug ang matag dila mosugid ngadto sa Dios.

12 Sa mao unya nga paagi ang matag usa kanato mohatag og husay sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios.

13 Busa dili na kita maghukmanay sa usa ug usa: apan hukmi hinuon kini, nga walay tawo nga magbutang og kapandolan o usa ka kahigayonan sa pagkapukan diha sa dalan sa iyang igsoon.

14 Ako nahibalo, ug ako nakasiguro pinaagi ni Ginoong Jesus, nga walay bisan unsang butang nga mahugaw sa iyang kaugalingon: apan ngadto kaniya nga nagaila sa bisan unsang butang nga mahugaw, ngadto kaniya kini mahugaw.

15 Apan kon ang imong igsoon nasubo pinaagi sa imong pagkaon, karon wala ikaw magalakaw sa gugma. Ayaw siya paglaglaga pinaagi sa imong pagkaon, alang sa kang kinsa si Cristo namatay.

16 Nan ayaw itugot nga ang inyong maayo pagadauton:

17 Kay ang gingharian sa Dios dili pagkaon ug ilimnon; apan pagkamatarung, ug kalinaw, ug kalipay diha sa Balaang Espiritu.

18 Kay siya nga diha niining mga butang nagaalagad ni Cristo ikahinangop sa Dios, ug giuyonan sa mga tawo.

19 Busa kinahanglan magsunod kita sa mga butang nga nagahimo alang sa pakigdait, ug sa mga butang nga sa diin ang usa makapalig-on sa lain.

20 Kay ang kalan-on dili makadaut sa buhat sa Dios. Ang tanang mga butang sa pagkatinuod putli; apan kini dautan alang nianang tawo nga nagakaon uban sa pagkasilo.

21 Maayo ang dili pagkaon og karne, ni sa pag-inom og bino, ni sa bisan unsang butang nga pinaagi niana ang imong igsoon mapandol, o masilo, o nahimong maluya.

22 Nakabaton ka ba og pagtoo? batoni kini diha sa imong kaugalingon sa atubangan sa Dios. Malipayon siya nga wala nagahukom sa silot sa iyang kaugalingon diha sa butang nga iyang ginatugot.

23 Ug siya nga nagaduhaduha hinukman na sa silot kon siya mokaon, tungod kay siya wala nagakaon diha sa pagtoo: kay ang bisan unsa nga dili gumikan sa pagtoo sala.

KAPITULO 15

NAN kita nga mga malig-on kinahanglan nga mopas-an sa mga kaluyahan sa mga huyang, dili sa pagpahimuot sa atong kaugalingon.

2 Tugoti ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang silingan alang sa iyang kaayohan ngadto sa pagkalig-on.

3 Kay bisan si Cristo wala nagpahimuot sa iyang kaugalingon: apan, ingon sa nahisulat, Ang mga pagtamay nila nga mitamay kanimo nahulog ngari kanako.

4 Kay ang bisan unsang mga butang nga gisulat sa kanhiay nga panahon kini gisulat alang sa atong pagkat-on, aron kita pinaagi sa pagkamapailobon ug paglipay sa mga kasulatan unta makabaton og paglaum.

5 Karon ang Dios sa pagkamapailobon ug kalipay nagtugot kaninyo nga mahimong managsama sa hunahuna ang usa ngadto sa usa sumala ni Cristo Jesus:

6 Aron nga kamo pinaagi sa usa ka hunahuna ug usa ka baba maghimaya sa Dios, bisan ang Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo.

7 Tungod niini magdinawatay kamo sa usa ug usa, maingon nga si Cristo usab midawat kanato ngadto sa himaya sa Dios.

8 Karon ako mag-ingon nga si Jesus Cristo kaniadto usa ka alagad alang sa pagkatinuli tungod sa kamatuoran sa Dios, aron sa paglig-on sa mga saad nga gihimo ngadto sa mga amahan:

9 Ug aron ang mga Hentil makahimo sa paghimaya sa Dios tungod sa iyang

kalooy; ingon sa nahisulat, Tungod niini nga hinungdan ako magsugid kanimo diha sa mga Hentil, ug mag-awit nganha sa imong ngalan.

10 Ug usab siya nagaingon, Paglipay, kamong mga Hentil, uban sa iyang katawhan.

11 Ug usab, Pagdayeg sa Ginoo, kamong tanan nga mga Hentil; ug ituboy siya, kamong tanan nga katawhan.

12 Ug usab, si Esaias nagaingon, Aduna unyay usa ka gamot ni Jesse, ug siya nga motindog aron sa paghari ibabaw sa mga Hentil; diha kaniya ang mga Hentil mosalig.

13 Karon ang Dios sa paglaum magpuno kaninyo uban sa tanang kalipay ug kalinaw diha sa pagkamatinooon, aron kamo magdagaya diha sa paglaum, pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.

14 Ug ako sa akong kaugalingon usab masaligon mahitungod kaninyo, akong mga kaigsoonan, nga kamo usab puno sa pagkamaayo, puno sa tanang kahibalo, makahimo usab sa pagtambag sa usa ug usa.

15 Hinuon, mga igsoon, ako nakasulat sa labaw pa kamaisogon nganha kaninyo diha sa pipila ka paagi, sama sa pagpahinumdom kaninyo, tungod sa grasya nga gikahatag ngari kanako sa Dios,

16 Aron ako mahimong alagad ni Jesus Cristo ngadto sa mga Hentil, nga nagaalagad sa maayong balita sa Dios, aron ang mga halad sa mga Hentil mahimong madawat, ingon nga gibalaan pinaagi sa Balaang Espiritu.

17 Busa aduna akoy gibatonan nga sa unsa ako mahimo nga maghimaya pinaagi ni Jesus Cristo diha niadtong mga butang nga alang sa Dios.

18 Kay dili ako mangahas sa pagsulti og bisan unsa niadtong mga butang nga si Cristo wala nakabuhat pinaagi kanako, sa paghimo sa mga Hentil nga masinugtanon, pinaagi sa pulong ug sa buhat,

19 Pinaagi sa gamhanang mga ilhanan ug mga katingalahan, pinaagi sa

gahum sa Espiritu sa Dios; mao nga gikan sa Jerusalem, ug libot ngadto sa Ilicium, ako nakahuman sa pagwali sa maayong balita ni Cristo.

20 Oo, sa ingon ako naningkamot sa pagwali sa maayong balita, dili sa dapit diin si Cristo ginganlan na, basin ako magtukod ibabaw sa patukoranan sa laing tawo:

21 Apan ingon sa nahisulat, Ngadto sa kang kinsa nga siya wala gisulti, sila makakita: ug sila nga wala nakadungog makasabot.

22 Tungod usab niining maong hinungdan ako sa makadaghan nababagan sa pag-anha diha kaninyo.

23 Apan karon nga wala nay dapit niini nga mga bahin, ug sa nagabaton og dakung tinguha niining daghang ka-tuigan sa pag-anha diha kaninyo;

24 Sa bisan kanus-a ako mohimo sa akong panaw ngadto sa Espanya, ako moanha kaninyo: kay ako nagsalig nga makakita kaninyo diha sa akong panaw, ug sa pagpadala sa akong dalan didto pinaagi kaninyo, kon una ako mapuno sa inyong pakig-uban.

25 Apan karon ako moadto ngadto sa Jerusalem aron sa pag-alagad ngadto sa mga balaan.

26 Kay kini nakapahimuot kanila nga mga taga Macedonia ug Acaya sa paghimo og linain nga amot alang sa mga kabus nga balaan nga anaa sa Jerusalem.

27 Sa pagkatinuod kini nakapahimuot kanila; ug sila nga mga utangan kanila. Kay kon ang mga Hentil nahimong mga umalambit sa ilang espirituhanong mga butang, ang ilang katungdanan mao usab ang pag-alagad ngadto kanila sa unodnon nga mga butang.

28 Busa sa diha nga ako nakahimo na niini, ug nakaselyo na ngadto kanila niini nga bunga, ako mohapit kaninyo paingon sa Espanya.

29 Ug ako siguro nga, sa diha nga ako moanha kaninyo, ako moanha diha sa pagkapuno sa panalangin sa maayong balita ni Cristo.

30 Karon ako nagahangyo kaninyo, mga igsoon, tungod ug alang ni Ginoong Jesus Cristo, ug tungod sa gugma sa Espiritu, nga kamo maghiusa sa pagpakigbisog uban kanako diha sa inyong mga pag-ampo ngadto sa Dios alang kanako;

31 Aron ako maluwas gikan kanila nga wala nagatoo didto sa Judea; ug aron ang akong pagpangalagad nga akong gihimo alang sa Jerusalem mahimong madawat sa mga balaan;

32 Aron ako moanha kaninyo uban sa kalipay pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug uban kaninyo mapabaskog pag-usab.

33 Karon ang Dios sa kalinaw maga-uban kaninyong tanan. Amen.

KAPITULO 16

AKO nagapaila nganha kaninyo ni AFebe nga atong igsoong babaye, nga usa ka alagad sa iglesya nga atua sa Cenchrea:

2 Nga kamo magdawat kaniya diha sa Ginoong, ingon nga angay sa mga balaan, ug nga kamo magtabang kaniya sa bisan unsang buluhaton nga siya may panginahanglan gikan kaninyo: kay siya usa ka magtatabang sa daghan, ug sa akong kaugalingon usab.

3 Timbayaa si Priscila ug si Aquila nga akong mga katabang diha ni Cristo Jesus:

4 Kinsa alang sa akong kinabuhi mitugyan sa ilang mga kaugalingong mga liog: ngadto sa kang kinsa dili lamang nga ako naghatag og mga pasalamat, apan usab ang tanang mga kaiglesyahan sa mga Hentil.

5 Sa samang paagi timbayaa ang iglesya nga anaa sa ilang balay. Pangomostaha ang akong gihigugma pag-ayo nga si Epeneto, kinsa mao ang unang bunga sa Acaya ngadto ni Cristo.

6 Timbayaa si Maria, kinsa naghago pag-ayo alang kanamo.

7 Pangomostaha si Andronico ug si Junia, nga akong mga kabanay, ug akong mga isigkabinilanggo, kinsa mga

inila diha sa mga apostoles, kinsa usab diha na ni Cristo una kanako.

8 Timbayaa si Amplias nga akong hinigugma diha sa Ginoo.

9 Pangomostaha si Urbano, nga among katabang diha ni Cristo, ug si Stakis nga akong hinigugma.

10 Pangomostaha si Apeles nga giuyonan diha ni Cristo. Pangomosta kanila nga mga sakop sa panimalay ni Aristobulo.

11 Pangomostaha si Herodion nga akong kabanay. Timbaya kanila nga anaa sa panimalay ni Narciso, nga anaa sa Ginoo.

12 Pangomostaha si Trifina ug si Trifosa, kinsa naghago diha sa Ginoo. Pangomostaha ang hinigugma nga si Persis, nga naghago pag-ayo diha sa Ginoo.

13 Pangomostaha si Rufu nga pinili diha sa Ginoo, ug ang iyang inahan ug akoo.

14 Pangomostaha si Asincrito, si Pelegon, si Hermas, si Patrobas, si Hermes, ug ang mga igsoon nga anaa uban kanila.

15 Pangomostaha si Filologo, ug si Julia, si Nereu, ug ang iyang igsoong babaye, ug si Olimpas, ug ang tanang mga balaan nga anaa uban kanila.

16 Pangomostaha ang usa ug usa pinaagi sa usa ka balaan nga halok. Ang mga kaiglesyahan ni Cristo nangomosta kaninyo.

17 Karon ako nanghangyo kaninyo, mga igsoon, timan-i sila nga nakaingon sa pagkabahinbahin ug kapandolan nga supak sa pagtulon-an nga inyong nakat-onan; ug paglikay kanila.

18 Kay sila nga mga ingon niana wala mag-alagad sa atong Ginoong Jesus Cristo, apan sa ilang kaugalingon nga tiyan; ug pinaagi sa maayong mga pulong ug madanihon nga mga pamulong naglimbong sa mga kasingkasing sa yano.

19 Kay ang inyong pagkamasinug-tanon mikaylap ngadto sa tanang katawhan. Busa ako nagmalipayon sa inyong bahin: apan sa gihapon ako buot nga kamo magmaalamon ngadto sa maayo, ug yano mahitungod sa dautan.

20 Ug ang Dios sa kalinaw magadug-mok ni Satanas ilalum sa inyong mga tiil sa dili madugay. Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyo. Amen.

21 Si Timoteo nga akong kauban sa buhat, ug si Lucio, ug Jason, ug si Sospater, nga akong mga kabanay, nangomosta kaninyo.

22 Ako si Tercio, kinsa misulat niini nga sulat, nangomosta kaninyo diha sa Ginoo.

23 Si Gaio nga akong tagbalay, ug ang tibuok iglesya, nagapangomosta kaninyo. Si Erasto ang piniyalan sa syudad nagapangomosta kaninyo, ug si Quarto nga usa ka igsoon.

24 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyong tanaan. Amen.

25 Karon ngadto kaniya nga maoy gigikanan sa gahum sa pagpalig-on kaninyo sumala sa akong maayong balita, ug ang pagwali mahitungod ni Jesus Cristo, sumala sa pagpadayag sa misteryo, nga gitagoan sukad pa sa pagsugod sa kalibutan,

26 Apan karon napadayag na, ug pinaagi sa mga kasulatan sa mga profeta, sumala sa sugo sa walay kataposan nga Dios, naphibalo na ngadto sa tanang mga kanasuran alang sa pagka matinumanon sa pagtoo:

27 Ngadto sa Dios nga bugtong manggialamon, mahiadto ang himaya pinaagi kang Jesus Cristo sa kahangturan. Amen.

Gisulat ngadto sa mga taga-Roma gikan sa Corinto, ug gipadala pinaagi ni Febe alagad sa iglesya nga anaa sa Cenchrea.

ANG UNANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA

MGA TAGA-CORINTO

KAPITULO 1

SI Pablo, gitawag aron mahimong Apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug si Sostenes nga atong igsoon,

2 Ngadto sa iglesya sa Dios nga anaa sa Corinto, ngadto kanila nga gibalaan diha ni Cristo Jesus, gitawag aron mahimong mga balaan, uban sa tanan nga sa matag dapit nagtawag sa ngalan ni Jesus Cristo nga atong Gino, managsama nga ila ug ato:

3 Ang grasya maanaa kaninyo, ug kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesus Cristo.

4 Ako nagpasalamat sa akong Dios sa kanunay sa inyo nga kabahin, tungod sa grasya sa Dios nga gihatag nganha kaninyo pinaagi ni Jesus Cristo;

5 Nga diha sa matag butang kamo naadunahan pinaagi kaniya, diha sa tanang pagpamulong, ug diha sa tanang kahibalo;

6 Maingon nga ang pagpamatuod ni Cristo napamatud-an diha kaninyo:

7 Mao nga kamo wala maulahi sa gasa; nga nagahulal alang sa pagbalik sa atong Ginoong Jesus Cristo:

8 Kinsa usab mopalig-on kaninyo hangtud sa kataposan, aron nga kamo mahimong dili masaway sa adlaw sa atong Ginoong Jesus Cristo.

9 Ang Dios matinumanon, pinaagi sa kang kinsa kamo gitawag ngadto sa pagpakigsood sa iyang Anak nga si Jesus Cristo nga atong Gino.

10 Karon ako naghangyo kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa ngalan sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga kamong tanan magsulti sa mao ra nga butang, ug nga walay mahimong pagkabahinbahin diha

kaninyo; apan nga kamo magkahiusa sa hingpit diha sa mao ra nga panghunahuna ug sa mao ra nga paghukom.

11 Kay kini gikapahayag na ngari kanako mahitungod kaninyo, akong mga igsoon, pinaagi kanila nga mga sakop sa panimalay ni Cloe, nga adunay mga panaglalis diha kaninyo.

12 Karon kini akong isulti, nga ang matag usa kaninyo nagaingon, Ako iya ni Pablo; ug ako iya ni Apolo; ug ako iya ni Cefas; ug ako iya ni Cristo.

13 Si Cristo ba nabahin? si Pablo ba gilansang sa krus alang kaninyo? o kamo ba gibaptismohan diha sa ngalan ni Pablo?

14 Ako nagpasalamat sa Dios nga ako walay gibaptismohan kaninyo, gawas ni Crispo ug ni Gaio;

15 Basin adunay moingon nga ako nagbaptismo diha sa akong kaugalingon nga ngalan.

16 Ug ako mibaptismo usab sa panimalay ni Stefanos: gawas niini, ako wala nahibalo kon ako nakabaptismo ni bisan kinsa nga lain.

17 Kay si Cristo mipadala kanako dili sa pagbaptismo, apan sa pagwali sa mayong balita: dili pinaagi sa kaalam sa mga pulong, basin ang krus ni Cristo mahimong walay pulos.

18 Kay ang pagwali sa krus alang kanila nga mangalaglag binuang; apan alang kanato nga nangaluwas kini ang gahum sa Dios.

19 Kay kini nahisulat, Akong gub-on ang kaalam sa manggialamon, ug akong walaon ang salabotan sa mga masinaboton.

20 Hain ang mga manggialamon? hain ang escriba? hain ang tiglantugi niining kalibutana? wala ba himoa sa

KAPITULO 2

Dios nga binuang ang kaalam niining kalibutana?

21 Kay human nga diha sa kaalam sa Dios ang kalibutan pinaagi sa kaalam wala nakaila sa Dios, kini nakapahimut sa Dios pinaagi sa pagkabinuang sa pagwali sa pagluwas kanila nga nagtoo.

22 Kay ang mga Judeo nagkinahanglan og ilhanan, ug ang mga Grego nangita og kaalam:

23 Apan among giwali si Cristo nga gilansang sa krus, ngadto sa mga Judeo usa ka kapandolan, ug ngadto sa mga Grego binuang;

24 Apan ngadto kanila nga mga tinawag, mga Judeo ug mga Grego, si Cristo ang gahum sa Dios, ug ang kaalam sa Dios.

25 Tungod kay ang binuang sa Dios mas manggialamon kay sa mga tawo; ug ang kahuyang sa Dios mas kusgan kay sa mga tawo.

26 Kay kamo nakakita sa inyong pagkatinawag, mga igsoon, giunsa nga dili daghang manggialamon sumala sa unod, dili daghang gamhanan, dili daghang halangdon, ang mga gipangtawag:

27 Apan ang Dios nagpili sa binuang nga mga butang sa kalibutan aron sa paglibog sa manggialamon; ug ang Dios nagpili sa huyang nga mga butang sa kalibutan aron sa paglibog sa mga butang nga gamhanan;

28 Ug sa ubos nga mga butang sa kalibutan, ug sa mga butang nga gibiyabiay, ang Dios nagpili, oo, ug sa mga butang nga wala, sa pagwala sa mga butang nga anaa:

29 Aron walay unod nga maghimaya diha sa iyang presensya.

30 Apan gumikan kaniya kamo anaa ni Cristo Jesus, kinsa sa Dios gihimo alang kanato nga kaalam, ug pagkamatarung, ug pagkabalaan, ug katubsanan:

31 Aron, sumala sa nahisulat, Siya nga nagahimaya, tugoti siya nga maghimaya diha sa Ginoo.

UG ako, mga igsoon, sa diha nga ako miabot nganha kaninyo, wala miabot nga uban ang pagkamaayo sa pagpamulong o sa kaalam, nga nagapahayag nganha kaninyo sa pamatuod sa Dios.

2 Kay ako mihukom nga dili mahibalo sa bisan unsang butang diha kaninyo, gawas ni Jesus Cristo, ug kaniya nga gilansang sa krus.

3 Ug ako sa dihang uban kaninyo anaa sa kahuyang, ug anaa sa kahadlok, ug anaa sa hilabihan nga pagkurog.

4 Ug ang akong pagpamulong ug ang akong pagwali dili pinaagi sa madanihon nga mga pulong sa kaalam nga iya sa tawo, apan sa pagpakita sa Espiritu ug sa gahum:

5 Aron nga ang inyong pagtoo dili magbarog diha sa kaalam sa mga tawo, apan diha sa gahum sa Dios.

6 Hinuon kita nagsulti sa kaalam diha kanila nga mga hingpit: apan dili sa kaalam niini nga kalibutan, ni sa mga prinsiphe niini nga kalibutan, nga mahimong walay bili:

7 Apan kita nagsulti sa kaalam sa Dios diha sa usa ka misteryo, bisan ang tinagoan nga kaalam, nga gitakda na sa Dios sa wala pa ang kalibutan ngadto sa atong himaya:

8 Nga walay usa sa mga prinsiphe niini nga kalibutan nahibalo: kay kon sila nahibalo pa niini, dili unta nila ipalansang sa krus ang Ginoo sa himaya.

9 Apan ingon sa nahisulat, Ang mata wala nakakita, ni ang dalunggan nakadungog, ni nakasulod ngadto sa kasingkasing sa tawo, ang mga butang nga giandam sa Dios alang kanila nga nahigugma kaniya.

10 Apan ang Dios nakapadayag na kanila nganhi kanato pinaagi sa iyang Espiritu: kay ang Espiritu nagasusi sa tanang mga butang, oo, sa halalum nga mga butang sa Dios.

11 Kay unsa ba nga tawo ang nahibalo sa mga butang sa usa tawo, gawas

sa espiritu sa tawo nga anaa kaniya? bisan sa samang paagi sa mga butang sa Dios walay tawo nga nahibalo, gas-was sa Espiritu sa Dios.

12 Karon kita nakadawat, dili sa espiritu sa kalibutan, apan sa espiritu nga iya sa Dios; aron nga kita mahimong makahibalo sa mga butang nga sa walay bayad gihatag kanato sa Dios.

13 Nga sa maong mga butang usab kami nagsulti, dili diha sa mga pulong nga gitudlo sa kaalam nga iya sa tawo, apan sa ginatudlo sa Balaang Espiritu; nga nagatandi sa espirituhanon nga mga butang sa espirituhanon.

14 Apan ang natorial nga tawo wala nagadawat sa mga butang nga iya sa Espiritu sa Dios: kay sila mga binuang ngadto kaniya: ni makahibalo siya kaniya, tungod kay sila sa espirituhanon nga paagi gisabot.

15 Apan siya nga espirituhanon nagahukom sa tanang mga butang, apan siya mismo walay tawo nga naghukom.

16 Kay kinsa ba ang nakahibalo sa hunahuna sa Ginoo, aron siya mahimong mopahimangno kaniya? Apan kita nagbaton sa hunahuna ni Cristo.

KAPITULO 3

UNG ako, mga igsoon, dili makasulti unganha kaninyo ingon nga ngadto sa mga espirituhanon, apan ingon nga ngadto sa mga unodnon, bisan ingon nga ngadto sa mga bata diha ni Cristo.

2 Ako mipakaon kaninyo og gatas, ug dili sa magahi nga pagkaon: kay hangtud karon kamo dili pa makahimo sa pagdawat niini, ni bisan pa karon kamo makahimo.

3 Kay kamo mga unodnon pa: kay samtang diha kaninyo anaa ang pagsinahay, ug panagbingkil, ug mga pagkabahinbahin, dili ba kamo mga unodnon, ug naglakaw sama sa mga tawo?

4 Kay samtang ang usa nagaingon, Ako iya ni Pablo; ug ang lain, Ako iya ni Apolo; kamo ba dili mga unodnon?

5 Nan kinsa ba si Pablo, ug kinsa ba si Apolo, kon dili mga alagad nga pinaagi

sa kang kinsa kamo mitoo, bisan maingon nga ang Ginoo mihatag ngadto sa matag tawo?

6 Ako ang nagtanom, si Apolo ang mibisbis; apan ang Dios ang nagpatubo.

7 Busa dili siya nga nagatanom ang adunay bili, ni siya nga nagabisbis; apan ang Dios nga nagapatubo.

8 Karon siya nga nagatanom ug siya nga nagabisbis usa: ug ang matag tawo modawat sa iyang kaugalingon nga ganti sumala sa iyang kaugalingon nga paghago.

9 Kay kita mga mamumuo uban sa Dios: kamo mao ang kaumahan nga iya sa Dios, kamo ang mga tinukod nga iya sa Dios.

10 Sumala sa grasya sa Dios nga gikahatag ngari kanako, ingon nga manggialamon nga pangulong magtutukod, ako ang nagpahiluna sa patukoranan, ug lain ang nagatukod sa ibabaw niini. Apan tugoti ang matag tawo nga magmatngon sa unsa nga paagi siya nagatukod sa ibabaw niini.

11 Kay walay tawo nga makapahimutang og lain nga patukoranan kay sa napahimutang na, nga mao si Jesus Cristo.

12 Karon kon adunay tawo nga motukod sa ibabaw niini nga patukoranan og bulawan, salapi, bililhon nga mga bato, kahoy, uhot, tuod sa dagami;

13 Ang buhat sa matag tawo igapadayag: kay ang adlaw mopahayag niini, tungod kay kini ipadayag pinaagi sa kalayo; ug ang kalayo magasulay sa buhat sa matag tawo sa unsa nga matang kini.

14 Kon ang buhat ni bisan kinsang tawo magpabilin nga iyang natukod ibabaw niini, siya magadawat og ganti.

15 Kon ang buhat ni bisan kinsa nga tawo masunog, siya mag-antos og kapildihan: apan siya mismo maluwas; hinuon ingon nga pinaagi sa kalayo.

16 Wala ba kamo mahibalo nga kamo mao ang templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha kaninyo?

17 Kon si bisan kinsa nga tawo maghugaw sa templo sa Dios, kaniya ang Dios maglaglag; kay ang templo sa Dios balaan, nga ang maong templo kamo.

18 Ayaw itugot nga adunay tawo nga maglimbong sa iyang kaugalingon. Kon si bisan kinsa nga tawo diha kaninyo daw manggialamon dinhi niini nga kalibutan, itugot kaniya nga mahimong buang, aron siya mahimong manggialamon.

19 Kay ang kaalam niining kalibutana binuang sa Dios. Kay kini nahisulat, Siya nagadakop sa mga manggialamon diha sa ilang kaugalingon nga kaabtik.

20 Ug usab, Ang Ginoo nahibalo sa mga hunahuna sa manggialamon, nga sila mga kawang.

21 Busa ayaw itugot nga adunay tawo nga maghimaya diha sa mga tawo. Kay ang tanang mga butang inyo;

22 Kon si Pablo man, o si Apolo, o si Cefas, o ang kalibutan, o kinabuhi, o kamatayon, o mga butang nga anaa karon, o mga butang nga umaabot; ug tanan inyo;

23 Ug kamo iya ni Cristo; ug si Cristo iya sa Dios.

KAPITULO 4

TUGOTI nga ang tawo sa mao nga paagi mag-isip kanamo, ingon nga mga alagad ni Cristo, ug mga piniyalan sa mga misteryo sa Dios.

2 Dugang pa kini gikinahanglan sa mga piniyalan, nga ang usa ka tawo makaplagnan nga matinumanon.

3 Apan alang kanako kini usa ka gamay kaayo nga butang nga ako gayud hukman ninyo, o sa paghukom nga iya sa tawo: oo, ako wala maghukom sa akong kaugalingon.

4 Kay ako walay nahibaloan pinaagi sa akong kaugalingon; hinuon ako wala matarung pinaagi niini: apan siya nga nagahukom kanako mao ang Ginoo.

5 Busa ayaw paghukom sa wala pa ang panahon, hangtud ang Ginoo moabot,

kinsa modala ngadto sa kahayag sa natago nga mga butang sa kangitngit, ug mopadayag sa mga laraw sa mga kasingkasing; ug unya ang matag tawo makabaton og pagdayeg gikan sa Dios.

6 Ug kini nga mga butang, mga igsoon, akong gibatonan diha sa usa ka hulagway nga gibalhin nganhi sa akong kaugalingon ug ngadto ni Apolo tungod ug alang kaninyo; aron kamo unta makakat-on dinhi kanamo sa dili paghunahuna sa mga tawo og labaw pa sa nahisulat, aron nga walay usa kaninyo nga mahimong mapagarbohon sa usa batok sa usa.

7 Kay kinsa ang nagahimo kanimo nga molahi sa uban? ug unsa ba ang anaa kanimo nga ikaw wala nagdawat? karon kon ikaw nakadawat niini, nganong ikaw naghimaya, nga daw kamo wala nakadawat niini?

8 Karon kamo puno, karon kamo mga adunahan, kamo naghari ingon sa mga hari nga wala kami: ug ako bout sa Dios nga kamo maghari, aron nga kami usab maghari uban kaninyo.

9 Kay ako naghunahuna nga ang Dios nagbutang kanamo nga mga apostoles sa ulahi, ingon nga gikatakda ngadto sa kamatayon: kay kami gihimo nga usa ka talan-awon ngadto sa kalibutan, ug ngadto sa mga anghel, ug ngadto sa mga tawo.

10 Kami mga buang tungod ug alang ni Cristo, apan kamo mga manggialamon diha ni Cristo; kami mga huyang, apan kamo mga kusgan; kamo mga dungganon, apan kami gibiaybiay.

11 Bisan hangtud niini nga takna kami gigutom, ug giuhaw, ug mga hubo, ug gidagmalan, ug walay tino nga puloy-anan;

12 Ug naghago, nga nagabuhat pinaagi sa among kaugalingon nga mga kamot: ingon nga gibugalbugalan, kami nagpanalangin; ingon nga gilutos, kami nag-antos niini:

13 Ingon nga gipakaulawan, kami nangaliyupo: kami gihimo ingon sa mahugaw sa kalibutan, ug mao ang

sinalikway sa tanang mga butang hangtud niining adlaw.

14 Ako wala nagsulat niining mga butanga aron sa pagpakaulaw kaninyo, apan ingon nga akong hinigugma nga mga anak ako nagpasidaan kaninyo.

15 Kay bisan kamo adunay napulo ka libo ka mga magtutudlo diha ni Cristo, apan kamo walay daghan nga mga amahan: kay diha ni Cristo Jesus ako mipahimugso kaninyo pinaagi sa maayong balita.

16 Tungod niini ako naghangyo kaninyo, nga mahimo kamong mga sumusunod kanako.

17 Tungod niini nga hinungdan ako mipadala nganha kaninyo ni Timoteo, kinsa akong hinigugma nga anak, ug matinumanon diha sa Ginoo, kinsa mopahinundom kaninyo sa akong mga dalan nga anaa ni Cristo, ingon sa akong gitudlo sa matag dapit diha sa matag iglesya.

18 Karon ang pipila nagpagarbo, nga daw ako dili moanha kaninyo.

19 Apan ako moanha kaninyo sa dili madugay, kon ang Ginoo buot, ug mahibalo, dili sa sinultihan kanila nga nagpagarbo, apan sa gahum.

20 Kay ang gingharian sa Dios dili sa pulong, apan sa gahum.

21 Unsa ba ang buot ninyo? ako ba moanha kaninyo uban sa bunal, o diha sa gugma, ug diha sa espiritu sa kaaghop?

KAPITULO 5

KINI gikabalita na sa kadaghanan nga adunay pakighilawas diha kaninyo, ug ang maong pakighilawas dili sama sa ginganlan diha sa mga Hentil, nga ang usa gayud nagbaton sa asawa sa iyang amahan.

2 Ug kamo nagpagarbo, ug wala hinuon magsubo, nga siya nga naghimo niining buhata makuha unta gikan kaninyo.

3 Kay ako sa pagkatinuod, ingon nga wala diha sa lawas, apan anaa diha sa espiritu, nakahukom na, sama nga daw

ako anaa, mahitungod kaniya nga sa ingon nakahimo niining buhata,

4 Sa ngalan sa atong Ginoong Jesus Cristo, sa diha nga kamo nagkatigom pagtingob, ug ang akong espiritu, uban sa gahum sa atong Ginoong Jesus Cristo,

5 Sa pagtugyan sa maong tawo ngadto ni Satanas alang sa kalaglagaan sa unod, aron ang espiritu maluwas sa adlaw ni Ginoong Jesus.

6 Ang inyong paghimaya dili maa-yo. Wala ba kamo mahibalo nga ang gamay nga igpapatubo nagapatubo sa tibuok minasa?

7 Busa kuhaa ang daan nga igpapatubo, aron kamo mahimong usa ka bag-o nga minasa, ingon nga kamo walay igpapatubo. Kay bisan si Cristo ang atong pagsaylo gisakripisyo alang kanato:

8 Busa kita magsaulog sa pista, dili uban sa daan nga igpapatubo, ni uban sa igpapatubo sa tinguha sa pagdaut sa uban ug pagkadautan; apan uban sa walay igpapatubo nga tinapay sa pagkamatitud-anon ug kamatuoran.

9 Ako misulat nganha kaninyo diha sa usa ka sulat sa dili pagpakig-uban sa mga makihilawason:

10 Apan dili sa tanan nga mga makihilawason niini nga kalibutan, o uban sa mga maibogon, o uban sa mga mangingilkil, o uban sa mga tigsimba og diosdios; kay kon mao pa kamo kinahanglan nga manggawas sa kalibutan.

11 Apan karon ako nagsulat nganha kaninyo sa dili pagpakig-uban, kon aduna may tawo nga gitawag nga igsoon nga usa ka makihilawason, o maibogon, o usa ka tigsimba og diosdios, o usa ka bugalbugalon, o usa ka palahubog, o usa ka mangingilkil; uban sa usa nga ingon niana dili bisan sa pagkaon.

12 Kay unsa ba ang labot ko sa paghukom kanila nga anaa sa gawas? wala ba kamo nagahukom kanila nga anaa sa sulod?

13 Apan kanila nga anaa sa gawas ang Dios ang nagahukom. Busa papahawaa gikan diha sa inyong mga kaugalingon kanang dautan nga tawo.

KAPITULO 6

NANGAHAS ba ang si bisan kinsa kaninyo, nga adunay butang nga batok sa lain, sa pag-adto sa balaod atubangan sa mga dili matarung, ug dili atubangan sa mga balaan?

2 Wala ba kamo nahibalo nga ang mga balaan mohukom sa kalibutan? ug kon ang kalibutan paghukman pinaagi kaninyo, kamo ba dili takos sa paghukom sa pinakagagmay nga mga butang?

3 Wala ba kamo nahibalo nga kita mohukom man sa mga anghel? unsa ka labi pa sa mga butang nga may labot niining kinabuhia?

4 Nan kon kamo adunay mga paghukom sa mga butang nga may labot niining kinabuhia, ibutang sila sa paghukom kinsa nga giisip nga pinakaubos diha sa iglesya.

5 Ako nagsulti sa inyong kaulawan. Kini ba mao, nga walay usa ka manggialamon nga tawo diha kaninyo? wala, walay bisan usa nga makahimo sa paghukom tali sa iyang mga igsoon?

6 Apan ang igsoon nagaadto sa balaod uban sa igsoon, ug nga atubangan sa mga dili magtotoo.

7 Busa karon adunay naghingapin nga sayop dinha kaninyo, tungod kay kamo nangadto sa balaod ang usa batok sa usa. Ngano nga kamo dili hinuon modawat og sayop? ngano nga kamo dili hinuon motugot sa inyong kaugalingon nga matikasan?

8 Dili, kamo naghimo og sayop, ug nanikas, ug kana inyong mga igsoon.

9 Wala ba kamo nahibalo nga ang mga dili matarung dili makapanunod sa gingharian sa Dios? Ayaw pagpalimbong: walay mga makihilawason, ni mga tigsimba og diosdios, ni mga mananapaw, ni mga bayot, ni mga tighapimulos sa ilang kaugalingon uban sa mga lalaki,

10 Ni mga kawatan, ni mga maibogon, ni mga palahubog, ni mga bugalbugalon, ni mga mangingilkil, nga makapanunod sa gingharian sa Dios.

11 Ug ingon niana kaniadto ang pipila kaninyo: apan kamo nahugasan na, apan kamo nabalaan na, apan kamo gimatarung na diha sa ngalan sa Ginoong Jesus, ug pinaagi sa Espiritu sa atong Dios.

12 Ang tanang butang subay sa balaod ngari kanako, apan dili ang tanang butang mapuslanon: ang tanang butang subay sa balaod alang kanako, apan ako dili madala ilalum sa gahum sa bisan unsa.

13 Ang mga pagkaon alang sa tiyan, ug ang tiyan alang sa mga pagkaon: apan ang Dios molaglag niini ug kanila. Karon ang lawas dili alang sa pakighilawas, apan alang sa Ginoo; ug ang Ginoo alang sa lawas.

14 Ug ang Dios nga managsamang mibanhaw sa Ginoo, ug mobanhaw usab kanato pinaagi sa iyang kaugalingon nga gahum.

15 Wala ba kamo mahibalo nga ang inyong mga lawas mao ang mga bahin sa lawas ni Cristo? nan ako ba mokuha sa mga bahin sa lawas ni Cristo, ug maghimo kanila nga mga bahin sa lawas sa usa ka bigaon? Ang Dios dili motugot.

16 Unsa? wala ba kamo nahibalo nga siya nga nahiusa ngadto sa usa ka bigaon usa ka lawas? kay ang duha, nagagingon siya, mahimong usa ka unod.

17 Apan siya nga nahiusa ngadto sa Ginoo usa ka espiritu.

18 Likayi ang pakighilawas. Ang matag sala nga ginahimo sa usa ka tawo anaa sa gawas sa lawas; apan siya nga nagapakighilawas nagapakasala batok sa iyang kaugalingong lawas.

19 Unsa? Wala ba kamo nahibalo nga ang inyong lawas mao ang templo sa Balaang Espiritu nga anaa kaninyo, nga inyong nabatonan gikan sa Dios, ug kamo dili na sa inyong kaugalingon?

20 Kay kamo gipalit na pinaagi sa usa ka bili: busa himayaa ang Dios diha sa

I CORINTO 7:1

inyong lawas, ug sa inyong espiritu, nga mga iya sa Dios.

KAPITULO 7

KARON mahitungod sa mga butang nga niini kamo nagsulat ngari kanako: Kini maayo alang sa usa ka lalaki nga dili mohikap og usa ka babaye.

2 Bisan pa niana, aron paglikay sa pakighilawas, tugoti ang matag lalaki nga magbaton og iyang kaugalingon nga asawa, ug tugoti ang matag babaye nga magbaton og iyang kaugalingon nga bana.

3 Tugoti ang bana mohatag ngadto sa asawa sa nahiangay nga kaayohan: ug sa sama nga paagi usab ang asawa ngadto sa bana.

4 Ang asawa walay gahum sa iyang kaugalingon nga lawas, apan ang bana: ug sa samang paagi usab ang bana walay gahum sa iyang kaugalingong lawas, apan ang asawa.

5 Ayaw kamo pagdumiliay sa usa ug usa, gawas kon kini uban sa pagtugot alang sa usa ka higayon, aron nga kamo makahatag sa inyong mga kaugalingon sa pagpuusa ug pag-ampo; ug mobalik sa paghiusa pag-usab, aron si Satanas dili motintal kaninyo tungod sa inyong kakulang sa pagpugong sa gana sa pagpakighilawas.

6 Apan ako nagsulti niini pinaagi sa pagtugot, ug dili sa kasugoan.

7 Kay buot ko unta nga ang tanang mga lalaki mahisama bisan sa akong kaugalingon. Apan ang matag tawo adunay iyang kaugalingon nga gasa gikan sa Dios, ang usa subay niini nga matang, ug ang usa subay niana.

8 Busa ako mag-ingon ngadto sa mga dili minyo ug mga byuda, Maayo alang kanila kon sila magpabilin bisan sama kanako.

9 Apan kon sila dili makapugong, tugoti sila sa pagminyo: kay mas maayo ang pagminyo kay sa pagkasunog.

10 Ug ngadto sa mga minyo ako nagsugo, hinuon dili ako, apan ang Ginoo,

Ayaw tugoti ang asawa nga mobiya sa iyang bana:

11 Apan ug kon siya mobiya, itugot kaniya nga magpabilin nga dili minyo, o makig-uli sa iyang bana: ug ayaw tugoti ang bana nga mosalikway sa iyang asawa.

12 Apan ngadto sa uban magsulti ako, dili ang Ginoo: Kon si bisan kinsang lalaking igsoon adunay asawa nga wala nagatoo, ug siya nahimuot sa pagpuyo uban kaniya, ayaw itugot nga siya mosalikway kaniya.

13 Ug ang babaye nga adunay bana nga wala nagatoo, ug kon siya nahimuot sa pagpuyo uban kaniya, ayaw siya pabiyaa kaniya.

14 Kay ang dili matinoohon nga bana nabalaan pinaagi sa asawa, ug ang dili matinoohon nga asawa nabalaan pinaagi sa bana: kon dili ang inyong mga anak dili mahinlo; apan karon sila balaan.

15 Apan kon ang dili matinoohon mobiya, tugoti siya nga mobiya. Ang usa ka igsoong lalaki o usa ka igsoong babaye dili ilalum sa pagkagapos sa ingon niana nga mga kahintang: apan ang Dios nagtawag kanato ngadto sa kalinaw.

16 Kay unsa ang nahibaloan nimo, O asawa, kon ikaw makaluwas ba sa imong bana? o unsa ang nahibaloan nimo, O lalaki, kon ikaw makaluwas ba sa imong asawa?

17 Apan maingon nga ang Dios nag-apod-apod ngadto sa matag lalaki, sumala sa pagtawag sa Ginoo sa matag usa, sa ingon tugoti siya sa paglakaw. Ug sa ingon nagsugo ako diha sa tanang mga iglesya.

18 Aduna bay lalaki nga gitawag ingon nga tinuli? ayaw siya tugoti nga mahimong walay tuli. Aduna bay gitawag diha sa pagka dili tinuli? ayaw siya tugoti nga matuli.

19 Ang pagtuli walay bili, ug ang pagkawalay tuli walay bili, apan ang pagbantay sa kasugoan sa Dios.

20 Tugoti ang matag lalaki nga magpabilin diha sa samang pagtawag nga sa diin siya gitawag.

21 Ikaw ba gitawag ingon nga sulugoon? ayaw kabalaka tungod niini: apan kon ikaw mahimo nga gawasnon, gamita hinuon kini.

22 Kay siya nga gitawag diha sa Ginoo, ingon nga usa ka sulugoon, mao ang gawasnon tawo sa Ginoo: sa samang paagi usab siya nga gitawag, ingon nga gawasnon, sulugoon ni Cristo.

23 Kamo gipalit na pinaagi sa usa ka bili; ayaw kamo pagpakasulugoon sa mga tawo.

24 Mga igsoon, tugoti ang matag tawo, nga sa diin siya gitawag, dinhi niini magpabilin uban sa Dios.

25 Karon mahitungod sa mga birhen ako walay sugo gikan sa Ginoo: apan bisan pa ako naghatag sa akong paghukom, ingon nga usa nga nakadawat ug kalooy sa Ginoo ngadto sa pagkamati-numanon.

26 Busa ako naghunahuna nga kini maayo tungod sa kalisod karon, ako mag-ingon, nga kini maayo alang sa usa ka tawo nga maingon niana.

27 Ikaw ba nagapos ngadto sa usa ka asawa? ayaw paningkamot nga mabadbaran. Nabadbaran ka ba gikan sa usa ka asawa? ayaw pangita ug asawa.

28 Apan ug kon ikaw magminyo, wala ka nakasala; ug kon ang usa ka birhen magminyo, siya wala nakasala. Apan bisan pa ang ingon niana makabaton ug kasamok diha sa unod: apan ako nagpalingkawas kaninyo.

29 Apan niini ako mag-ingon, mga igsoon, ang panahon hamubo: kini nagapabilin, nga sila nga adunay mga asawa mahimong sama nga sila wala ;

30 Ug sila nga naghilak, ingon nga sila wala mihilak; ug sila nga nagkalipay, ingon nga sila wala nagkalipay; ug sila nga namalit, ingon nga sila wala nakaangkon;

31 Ug sila nga nagagamit niini nga kalibutan, ingon nga wala nagpahimulos niini: kay ang uso niining kalibutana nagakahanaw.

32 Apan ako buot nga kamo walay pagkabalaka. Siya nga dili minyo

nagakabalaka alang sa mga butang nga iya sa Ginoo, unsaon nga siya makapahimuot sa Ginoo:

33 Apan siya nga naminyo nagakabalaka alang sa mga butang sa kalibutan, unsaon nga siya makapahimuot sa iyang asawa.

34 Adunay kalainan usab tali sa usa ka asawa ug sa usa ka birhen. Ang dili minyo nga babaye nagakabalaka alang sa mga butang sa Ginoo, aron siya mabalaan diha sa lawas ug diha sa espiritu: apan siya nga naminyo nagakabalaka alang sa mga butang sa kalibutan, unsaon nga siya makapahimuot sa iyang bana.

35 Ug kini akong gisulti alang sa inyong kaugalingon nga kapuslanan; dili nga ako magbutang og lit-ag nganha kaninyo, apan alang sa nahiangay, ug nga kamo makaalagad sa Ginoo nga walay pagkabalda.

36 Apan kon adunay tawo nga naghunahuna nga siya nagapamatasan sa iyang kaugalingon nga dili angay ngadto sa iyang birhen, kon siya mag-agi sa bulak sa iyang panuigon, ug nanginahanglan sa ingon nga panginahanglan, tugoti siya sa paghimo sa unsay buot niya, siya wala nagapakasala: tugoti sila sa pagminyo.

37 Apan bisan pa siya nga nagabarog nga malig-on diha sa iyang kasingkasing, nga walay panginahanglan, apan adunay gahum ibabaw sa iyang kaugalingon nga kabuot-on, ug nagmando diha sa iyang kasingkasing nga siya magtuman sa iyang birhen, nakahimo sa maayo.

38 Busa siya nga nagahatag kaniya diha sa kaminyoon nagahimo sa maayo; apan siya nga wala nagahatag kaniya diha sa kaminyoon nagahimo sa mas maayo pa.

39 Ang asawa ginapos pinaagi sa balaod samtang ang iyang bana buhi; apan kon ang iyang bana patay na, siya gawasnon sa pagminyo ngadto sa kang kinsa siya buot; lamang diha sa Ginoo.

40 Apan siya mas malipayon kon siya sa ingon nagpabilin, subay sa akong paghukom: ug ako naghunahuna usab nga ako nagbaton sa Espiritu sa Dios.

KAPITULO 8

KARON labot sa mga butang nga nahalad ngadto sa mga diosdios, kita nasayud nga kitang tanan adunay kahibalo. Ang kahibalo makapagarboso, apan ang gugma nagapalig-on.

2 Ug kon adunay tawo nga naghunahuna nga siya nahibalo sa bisan unsang butang, siya wala pa nahibalo sa angay niya nga mahibaloan.

3 Apan kon adunay tawo nga nahigugma sa Dios, kini nahibaloan niya.

4 Busa mahitungod sa pagkaon niadtong mga butang nga nahalad nga sakripisyo ngadto sa mga diosdios, kita nahibalo nga ang usa ka diosdios wala bili dinhi sa kalibutan, ug nga walay laing Dios gawas sa usa.

5 Kay bisan nga adunay gitawag nga mga dios, bisan sa langit o sa yuta, (maingon nga adunay daghan nga mga dios, ug daghan nga mga ginoo,)

6 Apan alang kanato adunay usa lamang ka Dios, ang Amahan, sa kang kinsa ang tanang mga butang, ug kita anaa kaniya; ug usa ka Ginoong Jesus Cristo, pinaagi sa kang kinsa ang tanang mga butang, ug kita pinaagi kaniya.

7 Apan bisan pa wala diha sa matag tawo kana nga kahibalo: kay ang pipila uban sa konsensya sa diosdios hangtud niini nga takna nagkaon niini ingon nga usa ka butang nga nahalad ngadto sa diosdios; ug ang ilang konsensya ingon nga huyang nahugawan.

8 Apan ang pagkaon wala nagahimo kanato nga mas ikahinangop sa Dios: kay dili, nga kon kita mokaon, kita mas maayo; ni, kon kita dili mokaon, nga kita mas dautan.

9 Apan pagmatngon basin sa bisan unsa nga paagi kini nga kagawasan ninyo mahimong kapandolan ngadto kanila nga mga huyang.

10 Kay kon adunay tawo nga makakita kanimo nga adunay kahibalo nga naglingkod aron mokaon diha sa templo sa diosdios, dili ba ang konsensya niya nga huyang magmaisogon sa pagkaon niadtong mga butang nga gipanghalad ngadto sa mga diosdios;

11 Ug pinaagi sa imong kahibalo ang huyang nga igsoon malaglag, nga tungod sa kang kinsa si Cristo namatay?

12 Apan sa diha nga kamo nakasala tungod niini batok sa mga igsoon, ug nakasamad sa ilang huyang nga konsensya, kamo nakasala batok ni Cristo.

13 Tungod niini, kon ang pagkaon maghimo sa akong igsoon nga masilo, ako dili mokaon og unod samtang ang kalibutan nagalungtad, basin ako maghimo sa akong igsoon nga masilo.

KAPITULO 9

DILI ba ako usa ka apostol? dili ba ako gawasnon? wala ba ako nakakita ni Jesus Cristo nga atong Ginoo? dili ba kamo mao ang akong nahimo diha sa Ginoo?

2 Kon ako dili man usa ka apostol ngadto sa uban, apan sa walay duhaduha ako nganha kaninyo: kay ang selyo sa akong pagka apostol mao kamo diha sa Ginoo.

3 Ang akong tubag ngadto kanila nga nagsusi kanako mao kini,

4 Kami ba walay gahum sa pagkaon ug sa pag-inom?

5 Kami ba walay gahum sa pagdala sa usa ka igsoong babaye, usa ka asawa, ingon man sa ubang mga apostoles, ug sama sa mga igsoon sa Ginoo, ug ni Cefas?

6 O ako lamang ug si Barnabas, Wala ba kami gahum sa pagdumili sa pagtrabaho?

7 Kinsa ang nagaadto sa usa ka gubat sa bisan unsa nga panahon sa iyang kaugalingon nga gasto? kinsa ang nagapatanom sa usa ka parasan, ug dili mokaon sa bunga niini? o kinsa ang nagapasibsib sa usa ka panon, ug wala nagakaon sa gatas gikan sa panon?

8 Nag-ingon ba ako niining mga butanga ingon nga usa ka tawo? o wala ba nagaingon ang balaod sa mao ra usab?

9 Kay kini nahisulat diha sa balaod ni Moses, Dili ka magbusal sa baba sa baka nga nagagiok sa trigo. Ang Dios ba nagaatiman sa mga baka?

10 O nagaingon ba siya niini nga tanan tungod ug alang kanato? Tungod ug alang kanato, sa walay duhaduha, kini nahisulat: aron siya nga nagadaro kinahanglang magadaro diha sa paglaum; ug siya nga nagagiok diha sa paglaum kinahanglang mahimong umaambit sa iyang paglaum.

11 Kon kami nakapugas nganha kaninyo og espirituhanon nga mga butang, daku ba nga butang kon kami moani sa inyong unodnon nga mga butang?

12 Kon ang uban nahimong umaambit niini nga gahum ibabaw kaninyo, dili ba kami hinuon? Apan bisan pa kami wala nakagamit niini nga gahum; apan nagaantos sa tanang mga butang, basin kami makababag sa maayong balita ni Cristo.

13 Wala ba kamo nahibalo nga sila nga nagaalagad mahitungod sa balaan nga mga butang nabuhi gikan sa mga butang sa templo? ug sila nga nagapabot diha sa halaran mga umaambit uban sa halaran?

14 Bisan sa ingon ang Ginoo nagsugo nga sila nga nagwali sa maayong balita kinahanglang mabuhi gikan sa maayong balita.

15 Apan ako wala nakagamit niining mga butanga: ni ako nakasulat niini nga mga butang, nga kini kinahanglang nga sa ingon buhaton ngari kanako: kay mas maayo pa alang kanako nga mamatay, kay sa adunay tawo nga maghimo sa akong paghimaya nga walay pulos.

16 Kay bisan nga ako nagwali sa maayong balita, ako walay ikahimaya: kay ang panginahanglang gibutang ngari kanako; oo, kaalautan ngari kanako, kon ako dili mowali sa maayong balita!

17 Kay kon ako mobuhat niining butanga nga kinabubut-on, ako adunay ganti: apan kon supak sa akong kabubut-on, usa ka dispensasyon sa maayong balita ang gitugyan ngari kanako.

18 Nan unsa man ang akong ganti? Sa pagkatinuod nga, sa diha nga ako nagawali sa maayong balita, ako makahimo sa maayong balita nga walay bayad, aron ako dili magapatuyang sa akong gahum diha sa maayong balita.

19 Kay bisan nga ako gawasnon gikan sa tanang mga tawo, apan bisan pa ako naghimo sa akong kaugalingon nga sulugoon ngadto sa tanan, aron ako makakabig sa daghan.

20 Ug ngadto sa mga Judeo ako nahimong sama sa usa ka Judeo, aron ako makakabig sa mga Judeo; ngadto kanila nga ilalum sa balaod, sama sa ilalum sa balaod, aron ako makakabig kanila nga ilalum sa balaod;

21 Ngadto kanila nga mga walay balaod, sama sa walay balaod, (dili ingon nga walay balaod ngadto sa Dios, apan ilalum sa balaod ngadto ni Cristo,) aron ako makakabig kanila nga walay balaod.

22 Ngadto sa mga huyang nahimo akong sama sa mga huyang, aron ako makakabig sa mga huyang: ako nahimo nga tanang butang ngadto sa tanang tawo, aron ako sa bisan unsang paagi makaluwas sa pipila.

23 Ug kini akong gibuhat tungod ug alang sa maayong balita, aron ako mahimong umalambit niini uban kaninyo.

24 Wala ba kamo mahibalo nga sila nga nanagdagan diha sa usa ka lumba nanagdagan ang tanan, apan usa ang nagadawat sa ganti? Busa dagan, aron kamo makaangkon.

25 Ug ang matag tawo nga nagapanglimbasog alang sa pagkahawod mapugnganon diha sa tanang butang. Karon sila naghimo niini aron sa pag-angkon og usa ka madunoton nga korona; apan kita sa usa ka dili madunoton.

26 Busa ako sa ingon nagdagan, dili ingon nga walay siguro; sa ingon ako nakig-away, dili sama sa usa nga naga-sumbag sa hangin:

27 Apan ako nagpugong sa akong lawas, ug nagdala niini ngadto sa pag-pasakop: basin nga sa bisan unsa nga mga paagi, sa diha nga ako nakawali na sa uban, ako mismo mahimo nga sinalikway.

KAPITULO 10

DUGANG pa, mga igsoon, ako dili buot nga kamo mahimong walay kahibalo, giunsa nga ang tanan natong mga amahan nailalum sa panganod, ug ang tanan mitabok sa dagat;

2 Ug ang tanan gibaptismohan ngadto ni Moses diha sa panganod ug diha sa dagat;

3 Ug ang tanan mikaon sa mao ra nga espirituhanon nga pagkaon;

4 Ug ang tanan miinom sa mao ra nga espirituhanon nga ilimnon: kay sila miinom gikan niadtong espirituhanon nga Dakung Bato nga misunod kanila: ug kadto nga Dakung Bato mao si Cristo.

5 Apan sa daghan kanila ang Dios wala nahimuot: kay sila nangapukan sa kamingawan.

6 Karon kining mga butanga atong mga panig-ingnan, sa tumong nga kita dili maibog sa dautan nga mga butang, ingon nga sila usab naibog.

7 Ni mahimo kamo nga mga tigsimba og diosdios, sama sa pipila kanila; ingon sa nahisulat, Ang katawhan milingkod aron sa pagpangaon ug pag-i-nom, ug mitindog sa paghudyaka.

8 Ni kita makighilawas, sama sa gihimo sa pipila kanila, ug napukan sa usa ka adlaw ang tulo ug kawhaan ka libo.

9 Ni kita manintal ni Cristo, maingon sa pipila kanila usab nga nanintal, ug gipangpatay sa mga bitin.

10 Ni magbagulbol kamo, maingon sa pipila kanila usab nga nagbagulbol, ug gipangpatay sa tigpatay.

11 Karon tanan kini nga mga butang nahitabo ngadto kanila aron panig-ingnan: ug sila nahisulat aron sa pagpahimangno kanato, nganha sa kang kinsa ang mga kataposan sa kalibutan nagaabot.

12 Tungod niini tugoti siya nga naga-hunahuna nga siya nagabarog magmatngon basin siya mapukan.

13 Walay pagtintal nga nakaabot kaninyo gawas nianang kasagaran sa tawo: apan ang Dios matinumanon, kinsa dili motugot kaninyo nga pagtintalon labaw sa inyong mahimo; apan buot nga uban sa pagtintal usab naghimo sa usa ka dalan sa pag-ikyas, aron kamo makahimo sa pag-antos niini.

14 Tungod niini, akong mga minahal nga hinigugma, likay gikan sa pagsimba og mga diosdios.

15 Ako nagasulti ingon nga ngadto sa mga tawo nga manggialamon; hukmi ninyo unsa ang akong gisulti.

16 Ang kopa sa panalangin nga atong gipanalangin, dili ba kini ang panag-ambitay sa dugo ni Cristo? Ang tinapay nga atong gipikas, dili ba kini ang panag-ambitay sa lawas ni Cristo?

17 Kay kita ingon nga daghan usa ka tinapay, ug usa ka lawas: kay kintang tanan umaambit nianang usa ka tinapay.

18 Tan-awa ang Israel subay sa unod: dili ba sila nga nagakaon sa mga sakripisyo nga umaambit sa halaran?

19 Nan unsa ang akong isulti? nga ang diosdios adunay bili, o kanang gihalad sa sakripisyo ngadto sa mga diosdios adunay bili?

20 Apan ako mag-ingon, nga ang mga butang nga gisakripisyo sa mga Hentil, sila nagsakripisyo ngadto sa mga yawa, ug dili ngadto sa Dios: ug ako dili buot nga kamo adunay pagkig-ambitay sa mga yawa.

21 Kamo dili makainom sa kopa sa Ginoo, ug sa kopa sa mga yawa: dili mahimo nga kamo umaambit sa lamesa sa Ginoo, ug sa lamesa sa mga yawa.

22 Kita ba mohagit sa Ginoo sa pagpangabugho? kita ba mas kusgan pa kay kaniya?

23 Ang tanang butang subay sa balaod alang kanako, apan dili tanang butang mapuslanon: ang tanang butang subay sa balaod alang kanako, apan dili tanang butang makalig-on.

24 Itugot nga walay tawo nga mangita sa iyang kaugalingon, apan ang matag tawo sa bahandi sa uban.

25 Bisan unsa nga gibaligya diha sa mga karnehan, kana kaona, sa walay pagpangutana tungod ug alang sa konsensya:

26 Kay ang yuta iya sa Ginoo, ug ang pagkapuno niini.

27 Kon si bisan kinsa kanila nga wala nagtoo modapit kaninyo ngadto sa usa ka pista, ug kamo buot nga moadto; bisan unsa nga gibutang sa atubangan ninyo, kaona, sa walay pagpangutana tungod ug alang sa konsensya.

28 Apan kon adunay tawo nga moinon nganha kaninyo, Kini nahalad na diha sa sakripisyo ngadto sa mga diosdios, ayaw pagkaon tungod ug alang kaniya nga mipakita niini, ug tungod ug alang sa konsensya: kay ang kalibutan iya sa Ginoo, ug ang pagkapuno niini:

29 Konsiyensya, ako mag-ingon, dili sa imong kaugalingon, apan sa uban: kay ngano nga ang akong kagawasan pagahukman sa konsensya sa laing tawo?

30 Kay kon ako pinaagi sa grasya mahimo nga usa ka umaambit, ngano nga ako dauton tungod sa akong gipasalamatan?

31 Busa bisan man kamo mokaon, o moinom, o bisan unsa ang inyong buhaton, buhata ang tanan alang sa kahimayaan sa Dios.

32 Ayaw paghatag og kapandolan, ayaw bisan ngadto sa mga Judeo, ni ngadto sa mga Hentil, ni ngadto sa iglesya sa Dios:

33 Bisan maingon nga ako nagpahimuot sa tanang tawo diha sa tanang

butang, nga wala nagapangita sa akong kaugalingong kaayohan, apan sa kaayohan sa daghan, aron sila maluwas.

KAPITULO 11

MAHIMO kamong mga sumusunod nako, bisan maingon nga ako usab kang Cristo.

2 Karon ako magdayeg kaninyo, mga igsoon, nga kamo nahinumdom kanako diha sa tanang mga butang, ug nagbantay sa mga ordinansa, ingon nga ako mitugyan kanila nganha kaninyo.

3 Apan ako buot nga kamo mahibalo, nga ang ulo sa matag lalaki mao si Cristo; ug ang ulo sa babaye mao ang lalaki; ug ang ulo ni Cristo mao ang Dios.

4 Ang matag lalaki nga nagaampo o nagapropesiya, nga nagpurong sa iyang ulo, wala nagapasidungog sa iyang ulo.

5 Apan ang matag babaye nga nagaampo o nagapropesiya nga wala nagpurong sa iyang ulo wala nagapasidungog sa iyang ulo: kay kana sama ra nga siya gikiskisan diha sa ulo.

6 Kay kon ang babaye wala nagtabon, itugot usab nga siya maalotan: apan kon kini usa ka kaulawan alang sa usa ka babaye nga magpaalot o makiskisan diha sa ulo, itugot nga siya magpurong.

7 Kay ang lalaki gayud angay nga dili magpurong sa iyang ulo, sanglit siya mao ang dagway ug himaya sa Dios: apan ang babaye mao ang himaya sa lalaki.

8 Kay ang lalaki dili gikan sa babaye; apan ang babaye gikan sa lalaki.

9 Ni ang lalaki gimugna alang sa babaye; apan ang babaye alang sa lalaki.

10 Tungod niini nga hinungdan angay ang babaye nga magbaton og gahum sa iyang ulo tungod sa mga anghel.

11 Apan bisan pa niana wala ang lalaki kon wala ang babaye, ni ang babaye kon wala ang lalaki, diha sa Ginoo.

12 Kay maingon nga ang babaye gikan sa lalaki, maingon man ang lalaki usab

I CORINTO 11:13

pinaagi sa babaye; apan ang tanang butang gikan sa Dios.

13 Hukmi diha sa inyong kaugalingon: angayan ba nga ang usa ka babaye mag-ampo ngadto sa Dios nga wala nagpurong?

14 Dili ba bisan ang kinaiyahan mismo nagtudlo kaninyo, nga, kon ang usa ka lalaki adunay taas nga buhok, kini usa ka kaulawan ngadto kaniya?

15 Apan kon ang usa ka babaye adunay taas nga buhok, kini himaya ngadto kaniya: kay ang iyang buhok gihatag kaniya alang sa usa ka purong.

16 Apan kon adunay tawo nga daw malalison, kita wala niana nga batasan, ni ang mga iglesya sa Dios.

17 Karon dinhi niini nga ako magpahayag kaninyo ako wala magdayeg kaninyo, nga kamo nagtigom dili alang sa mas maayo, apan alang sa mas mangil-ad.

18 Kay una sa tanan, sa diha nga kamo nagtigom diha sa iglesya, ako nakadungog nga adunay mga pagkabahinbahin diha kaninyo; ug ako sa usa ka bahin nagtoo niini.

19 Kay kinahanglan usab nga adunay mga heresiya diha kaninyo, aron sila nga mga giuyonan mapadayeg diha kaninyo.

20 Busa sa diha nga kamo nagtigom ngadto sa usa ka dapit, kini dili aron mokaon sa panihapon sa Ginoo.

21 Kay diha sa pagpangaon ang matag usa nagakuha pag-una kay sa uban sa iyang kaugalingong panihapon: ug ang usa gigutom ug ang usa nahubog.

22 Unsa? kamo ba walay mga balay aron didto mokaon ug moinom? o magbiaybiay ba kamo sa iglesya sa Dios, ug magpakaulaw kanila nga wala? Unsa ba ang akong isulti kaninyo? ako ba modayeg kaninyo niini? ako dili magadayeg kaninyo.

23 Kay ako nakadawat gikan sa Ginoo niadtong ako usab nga gitugyan nganha kaninyo, Nga ang Ginoong Jesus sa samang gabii diin siya gibudhian mikuha sa tinapay:

24 Ug sa diha nga siya nakahatag na og mga pasalamat, siya mipikas niini, ug miingon, Pagkuha, kaon: kini ang akong lawas, nga gipikas alang kaninyo: kini buhata sa paghandom kanako.

25 Human sa sama nga paagi siya usab mikuha sa kopa, sa diha nga siya nakapanihapon na, nga nagaingon, Kini nga kopa mao ang bag-o nga pakigsaad sa akong dugo: kini buhata ninyo, sa makadaghan nga kamo nag-inom niini, sa paghinumdom kanako.

26 Kay sa matag higayon nga kamo mokaon niini nga tinapay, ug moinom niini nga kopa, kamo mipakita sa kamatayon sa Ginoo hangtud siya moabot.

27 Tungod niini si bisan kinsa nga mokaon niining tinapay, ug moinom niining kopa sa Ginoo, sa dili takos nga paagi, mahimo nga sad-an sa lawas ug sa dugo sa Ginoo.

28 Apan ipasusi sa usa ka tawo ang iyang kaugalingon, ug sa ingon tugoti siya nga mokaon niana nga tinapay, ug moinom niana nga kopa.

29 Kay siya nga nagakaon ug nagaingon sa dili takos nga paagi, nagakaon ug nagainom sa silot alang sa iyang kaugalingon, nga wala nagaila sa lawas sa Ginoo.

30 Kay tungod niini daghan ang maluya ug masakiton diha kaninyo, ug daghan ang natulog.

31 Kay kon kita mohukom sa atong kaugalingon, kita dili hukman.

32 Apan sa diha nga kita hukman na, kita gikastigo sa Ginoo, aron kita dili mahukman sa silot uban sa kalibutan.

33 Tungod niini, akong mga igsoon, sa diha nga kamo magtigom aron mokaon, paghulat sa usa ug usa.

34 Ug kon adunay tawo nga gigutom, tugoti siya nga mokaon didto sa balay; aron nga kamo dili magtigom ngadto sa pagkahinukman sa silot. Ug ang uban akong husayon sa diha nga ako moabot.

KAPITULO 12

KARON mahitungod sa espirituha-
non nga mga gasa, mga igsoon, dili
ako buot nga kamo walay kahibalo.

2 Kamo nahibalo nga kamo kaniadto
mga Hentil, nga nadala ngadto niining
amang nga mga diosdios, maingon nga
kamo gidala.

3 Tungod niini ako magpasabot ka-
ninyo, nga walay tawo nga nagasulti
pinaagi sa Espiritu sa Dios nga nagata-
wag ni Jesus nga tinunglo: ug walay
tawo nga makaingon nga si Jesus mao
ang Ginoo, kon dili pinaagi sa Balaang
Espiritu.

4 Karon adunay mga panagkalain-
lain sa mga gasa, apan mao ra nga
Espiritu.

5 Ug adunay mga panaglahi sa mga
pagdumala, apan mao ra nga Ginoo.

6 Ug adunay mga panagkalainlain
sa mga paglihok, apan kini mao ra
nga Dios nga nagabuhat sa tanan diha
sa tanan.

7 Apan ang pagpadayag sa Espiritu
gikahatag ngadto sa matag tawo aron
sa pagpulos pinaagi niini.

8 Kay ngadto sa usa gikahatag pina-
agi sa Espiritu ang pulong sa kaalam;
ngadto sa usa ang pulong sa kahibalo
pinaagi sa mao ra nga Espiritu;

9 Ngadto sa usa pagtoo pinaagi sa
mao ra nga Espiritu; ngadto sa usa ang
mga gasa sa pag-ayo pinaagi sa mao ra
nga Espiritu;

10 Ngadto sa usa ang pagbuhat og
mga milagro; ngadto sa usa pagpro-
fesiya; ngadto sa usa pag-ila sa mga
espiritu; ngadto sa usa nagkalainlain
nga mga matang sa mga pinulongan;
ngadto sa usa ang paghubad sa mga
pinulongan:

11 Apan ang tanan niini ginabadlong
nianang usa ug mao ra nga Espiritu,
nga nagabihin ngadto sa matag tawo
sa tinagsa sumala sa iyang pagbuot.

12 Kay maingon nga ang lawas usa,
ug nagabaton og daghang mga bahin,
ug ang tanang mga bahin nianang usa

ka lawas, ingon nga daghan, usa ka
lawas: mao man usab si Cristo.

13 Kay pinaagi sa usa ka Espiritu
kitang tanan nabaptismohan ngadto
sa usa ka lawas, kita mga Judeo man
o mga Hentil, kita ulipon man o gawas-
non; ug ang tanan gipainom ngadto sa
usa ka Espiritu.

14 Kay ang lawas dili usa ka bahin,
apan daghan.

15 Kon ang tiil moingon, Tungod
kay ako dili mao ang kamot, ako dili
bahin sa lawas; busa kini ba dili bahin
sa lawas?

16 Ug kon ang dalunggan moingon,
Tungod kay ako dili mao ang mata,
ako dili bahin sa lawas; busa kini ba
dili bahin sa lawas?

17 Kon ang tibuok nga lawas mata,
hain man ang pagpaminaw? Kon ang
tibuok mao ang pagpaminaw, hain
man ang pagpanimhot?

18 Apan karon ang Dios nagpahiluna
sa mga bahin ang matag usa kanila di-
ha sa lawas, sumala sa nakapahimuot
kaniya.

19 Ug kon silang tanan usa ka bahin,
hain man ang lawas?

20 Apan karon daghan sila nga mga
bahin, apan bisan pa usa ka lawas.

21 Ug ang mata dili makaingon
ngadto sa kamot, Ako wala magkina-
hanglankanimo: ni ang ulo usab ngadto
sa mga tiil, Ako wala magkinahang-
lankaninyo.

22 Dili, labaw pa kadtong mga bahin
sa lawas, nga daw mas huyang, nga
gikinahanglan:

23 Ug kadtong mga bahin sa lawas,
nga atong gihunahuna nga menos ra
ang pagkadunggan, nganha niini
kita nagahatag og labaw pa kadaghan
nga pasidungog; ug ang atong mga dili
matahum nga mga bahin adunay mas
naghinubra nga katahum.

24 Kay ang atong matahum nga mga
bahin walay panginahanglan: apan ang
Dios mipahiangay sa lawas, nga nagaha-
tag og mas daghan pa nga pasidungog
ngadto sa bahin nga nakulangan:

25 Aron walay pagkabahinbahin sa lawas; apan aron nga ang mga bahin kinahanglan adunay samang pag-atiman sa usa ug usa.

26 Ug bisan kon ang usa ka bahin ang mag-antos, ang tanang mga bahin moantos uban niini; o ang usa ka bahin mapasidunggan, ang tanang mga bahin magakalipay uban niini.

27 Karon kamo mao ang lawas ni Cristo, ug mga bahin ang matag-usa.

28 Ang Dios mibutang sa pipila diha sa iglesya, una mga apostoles, ikaduha mga profeta, ikatulo mga magtutudlo, human niana mga milagro, unya mga gasa sa mga pag-ayo, mga tab-ang, mga pangagamhanan, nagkalainlain nga mga pinulongan.

29 Tanan ba mga apostoles? tanan ba mga profeta? tanan ba mga magtutudlo? tanan ba mga magbubuhag og mga milagro?

30 Nagbaton ba ang tanan og mga gasa sa pag-ayo? tanan ba makasulti og mga pinulongan? ang tanan ba makahubad?

31 Apan kaibgi pag-ayo ang pinakamaayo nga mga gasa: ug bisan pa niana ipakita ko nganha kaninyo ang usa ka mas maayo nga paagi.

KAPITULO 13

BISAN ako magsulti pinaagi sa mga pinulongan sa mga tawo ug sa mga anghel, ug walay gugma, ako nahimong sama sa nagatunog nga agong, o sa usa ka nagatagingting nga simbal.

2 Ug bisan ako adunay gasa sa pagprofesiya, ug makasabot sa tanan nga mga misteryo, ug sa tanan nga kahibalo; ug bisan ako nagbaton sa tanang pagtoo, nga tungod niana ako makapabalhin og mga bukid, ug walay gugma, ako walay kapuslanan..

3 Ug bisan ako maghatag sa tanan nangkabangan sa pagpakaon sa mga kabos, ug bisan ako maghatag sa akong lawas aron sunogon, ug walay gugma, kini wala nagapulos kanako.

4 Ang gugma mainantuson, ug mapu-angoron; ang gugma wala nagakasina;

ang gugma wala nagapanghambog sa iyang kaugalingon, wala nagpagarbo,

5 Wala nagagawi sa iyang kaugalingon nga dili angay, wala nagapangita alang sa iyang kaugalingon, dili dali nga masuko, wala nagahunahuna og dautan;

6 Wala nagakalipay diha sa kadautan, apan nagakalipay diha sa kamatuoran;

7 Nagaantos sa tanan nga mga butang, nagatoo sa tanan nga mga butang, nagalaum sa tanang mga butang, nagalahutay sa tanang mga butang.

8 Ang gugma dili gayud mapakyas: apan bisan kon adunay mga pagprofesiya, sila moundang; bisan kon adunay mga pinulongan, sila mohunong; bisan kon adunay kahibalo, kini mahanaw.

9 Kay kita nahibalo sa kabahin lamang, ug kita nagapropesiya sa kabahin lamang.

10 Apan sa diha nga ang hingpit mo-abot na, nan kadtong kabahin lamang pagakuhaon.

11 Sa diha nga ako kaniadto usa ka bata, ako misulti ingon sa usa ka bata, ako misabot ingon sa usa ka bata, ako mihunahuna ingon sa usa ka bata: apan sa diha nga ako nahimo nang hingkod, akong gisalikway ang binata nga mga butang.

12 Kay karon kita nagtan-aw lahos sa usa ka salamin, nga lubog; apan unya nawong sa nawong: karon ako nahibalo sa kabahin lamang; apan unya ako mahibalo sa sama nga paagi nga ako usab nahibaloan.

13 Ug karon nagpabilin ang pagtoo, paglaun, gugma, kining tulo; apan ang pinakalabaw niini mao ang gugma.

KAPITULO 14

SUNDA ang gugma, ug tinguhaa ang Espirituhanon nga mga gasa, apan palabiha nga kamo makaprofesiya.

2 Kay siya nga nagasulti sa wala mailhi nga pinulongan wala nagasulti ngadto sa tawo, apan ngadto sa Dios: kay walay tawo nga nakasabot kaniya; bisan pa sa espiritu siya nagasulti og mga tinago.

3 Apan siya nga nagprofesiya nagasulti ngadto sa mga tawo sa pagpalig-on, ug pagdasig, ug paglipay.

4 Siya nga nagasulti sa usa ka wala mailhi nga pinulongan nagapalig-on sa iyang kaugalingon; apan siya nga nagapropesiya nagapalig-on sa iglesya.

5 Ako buot nga kamong tanan mosulti pinaagi sa mga pinulongan, apan palabiha nga kamo magprofesiya: kay mas labaw siya nga nagapropesiya kay kaniya nga nagasulti og mga pinulongan, gawas kon siya makahubad, aron nga ang iglesya makadawat og paglig-on.

6 Karon, mga igsoon, kon ako moanha kaninyo nga nagasulti og mga pinulongan, unsay akong pulos kaninyo, gawas kon ako mosulti nganha kaninyo pinaagi sa pinadayag, o pinaagi sa kahibalo, o pinaagi sa pagprofesiya, o pinaagi sa pagtulon-an?

7 Ug bisan ang mga butang nga walay kinabuhi nagahatag og tingog, bisan kon plawta o alpa, gawas kon sila maghatag og kalainan diha sa mga tingog, unsaon nga mahibaloan unsa ang giplawta o gialpa?

8 Kay kon ang trumpeta naghatag og walay tino nga tingog, kinsa ang moandam sa iyang kaugalingon ngadto sa gubat?

9 Busa sa samang paagi kamo, gawas kon kamo maglitok pinaagi sa dila og mga pulong nga sayon sabton, unsaon nga mahibaloan unsa ang gisulti? kay kamo mosulti ngadto sa hangin.

10 Aduna, tingali, daghan kaayong mga matang sa mga tingog dinhi sa kalibutan, ug walay usa kanila nga walay kahulogan.

11 Busa kon ako wala nahibalo sa kahulogan sa tingog, ako mahimo ngadto kaniya nga nagasulti nga usa ka luog, ug siya nga nagasulti mahimong usa ka luog ngari kanako.

12 Bisan sa ingon kamo, sanglit kamo mainiton nga nagtinguha og espirituhanon nga mga gasa, paningkamot nga

kamo molabaw ngadto sa pagpalig-on sa iglesya.

13 Tungod niini tugoti siya nga nagasulti sa wala mailhi nga pinulongan mag-ampo aron nga siya makahubad.

14 Kay kon ako nag-ampo ginamit ang wala mailhi nga pinulongan, ang akong espiritu nagaampo, apan ang akong pagpanabot dili mabungahon.

15 Nan unsa man kini? ako moampo uban sa espiritu, ug ako moampo uban sa pagpanabot usab: ako moawit uban sa espiritu, ug ako moawit uban sa pagpanabot usab.

16 Kon dili man sa diha nga ikaw mopanalangin uban sa espiritu, unsaon man niya nga nagalingkod sa lawak sa mga walay kahibalo sa pag-ingon nga Amen sa imong paghatag og mga pasalamat, sa nakita nga siya wala nagapakasabot unsa ang imong gipanulti?

17 Kay maayo nga ikaw sa pagkatinuod nagahatag og mga pasalamat, apan ang uban wala nalig-on.

18 Ako nagpasalamat sa akong Dios, ako nagsulti og mga pinulongan labaw kaninyong tanan:

19 Apan bisan pa sa iglesya akong palabihon nga magsulti og lima ka pulong uban ang akong pagpanabot, aron pinaagi sa akong tingog ako makatudlo sa uban usab, kay sa napulo ka libo ka mga pulong diha sa usa ka wala mailhi nga pinulongan.

20 Mga igsoon, ayaw pagpakabata sa pagpanabot: hinuon sa tinguha sa pagpasakit sa uban kamo pagpakabata, apan sa pagpanabot pagpakahamtong nga mga tawo.

21 Sa balaod kini nahisulat, Pinaagi sa mga tawo nga may lain nga mga pinulongan ug lain nga mga ngabil ako makigsulti ngadto niini nga katawhan; ug bisan pa alang nianang tanan sila dili maminaw kanako, nagaingon ang Ginoo.

22 Tungod niini ang mga pinulongan alang sa usa ka ilhanan, dili ngadto kanila nga nagtoo, apan ngadto kanila nga wala nagtoo: apan ang profesiya

I CORINTO 14:23

dili makatabang kanila nga wala nag-too, apan kanila nga nagatoo.

23 Busa kon ang tibukong iglesya magtigom sa usa ka dapit, ug ang tanan magsulti og mga pinulongan, ug didto mosulod kadtong mga wala nahibalo, o dili mga magtotoo, sila ba dili moingon nga kamo mga buang?

24 Apan kon ang tanan magprofesiya, ug adunay usa nga mosulod nga wala nagatoo, o usa nga walay kahibalo, siya nadani sa tanan, siya nahukman sa tanan:

25 Ug sa ingon ang mga tinago sa iyang kasingkasing madayag; ug mao nga sa nagahapa, siya mosimba sa Dios, ug motaho nga ang Dios anaa kaninyo sa kamatuoran.

26 Nan unsaon man kini, mga igsoon? sa diha nga kamo managtigom, ang matag usa kaninyo adunay salmo, adunay pagtulon-an, adunay pinulongan, adunay pinadayag, adunay paghubad. Itugot nga ang tanang butang pagabuhaton aron sa pagpalig-on.

27 Kon adunay tawo nga magsulti sa usa ka wala mailhi nga pinulongan, ipahimo kini sa tagduha, o ang pinakadaghan tagtulo, ug nga magpulipuli; ug itugot nga ang usa mohubad.

28 Apan kon walay tighubad, pahiloma siya diha sa iglesya; ug tugoti siya nga mosulti ngadto sa iyang kaugalingon, ug ngadto sa Dios.

29 Tugoti nga ang mga profeta mosulti nga tagduha o tagtulo, ug tugoti ang usa nga mohukom.

30 Kon adunay butang nga gipadayag ngadto sa usa nga nagalingkod sa duol, tugoti ang nahauna nga magpakahilom.

31 Kay kamo nga tanan mahimo nga magprofesiya nga magtinagsa, aron ang tanan makakat-on, ug ang tanan malipay.

32 Ug ang mga espiritu sa mga profeta ilalum sa pagbuot sa mga profeta.

33 Kay ang Dios dili mao ang tigmugna sa kalibog, apan sa kalinaw, sama sa tanang mga iglesya sa mga balaan.

34 Itugot nga ang inyong mga babaye maghilom diha sa mga iglesya: kay wala gitugot kanila ang pagsulti; apan sila gisugo nga magmasinugtanon, sama usab sa ginaingon sa balaod.

35 Ug kon sila buot makakat-on og bisan unsa nga butang, papangutan-a sila sa ilang mga bana didto sa balay: kay usa ka kaulawan alang sa mga babaye ang pagsulti diha sa iglesya.

36 Unsa? miabot ba ang pulong sa Dios gikan kaninyo? o miabot kini nganha kaninyo lamang?

37 Kon adunay tawo nga naghunahuna sa iyang kaugalingon nga mahimong usa ka profeta, o espirituhanon, tugoti siya nga moila nga ang mga butang nga akong gisulat nganha kaninyo mao ang mga sugo sa Ginoo.

38 Apan kon adunay tawo nga magpabilin nga walay kahibalo, tugoti siya nga magpabilin nga walay kahibalo.

39 Tungod niini, mga igsoon, kaibgi ang pagprofesiya, ug ayaw idili ang pagsulti og mga pinulongan.

40 Itugot nga ang tanang mga butang pagahimoon sa desente nga paagi ug sa kahusay.

KAPITULO 15

DUGANG pa, mga igsoon, ako magpahayag nganha kaninyo sa maayong balita nga akong giwali nganha kaninyo, nga inyo usab nga gidawat, ug dinhi niini kamo nagbarog;

2 Pinaagi niini kamo usab nanga-luwas, kon inyong gibutang diha sa panumdoman unsa ang akong giwali nganha kaninyo, gawas kon kamo mitoo nga kawang.

3 Kay ako mitugyan nganha kaninyo una sa tanan sa ako usab nga nadawat, giunsa nga si Cristo namatay tungod sa atong mga sala sumala sa mga kasulatan;

4 Ug nga siya gilubong, ug nga siya nabanhaw sa ikatulo nga adlaw sumala sa mga kasulatan:

5 Ug nga siya nakit-an ni Cefas, unya sa napulo ug duha:

6 Human niana, siya nakit-an sa kapin sa lima ka gatos ka mga igsoon sa samang higayon; sa kang kinsa ang mas daghan nga bahin nagapabilin hangtud niining panahona, apan ang pipila natulog na.

7 Human niana, siya nakit-an ni Jacobo; unya sa tanang mga apostoles.

8 Ug kinaulahian sa tanan siya nakit-an ko usab, nga sama sa usa nga nahimugso sa dili tukma nga panahon.

9 Kay ako mao ang pinakaubos sa mga apostoles, mao nga ako dili angay nga pagatawgon nga apostol, tungod kay ako milutos sa iglesya sa Dios.

10 Apan pinaagi sa grasya sa Dios ako mao ako: ug ang iyang grasya nga gihatag ngari kanako wala mahimo nga kawang; apan ako naghago sa labaw pa ka madagayaon kay kanilang tanan: apan dili ako, apan ang grasya sa Dios nga nag-uban kanako.

11 Busa bisan kon ako o sila, sa ingon kami nagwali, ug mao nga kamo mitoo.

12 Karon kon si Cristo giwali nga siya nabanhaw gikan sa mga patay, nganong nag-ingon ang pipila diha kaninyo nga walay pagkabanhaw sa mga patay?

13 Apan kon walay pagkabanhaw sa mga patay, nan si Cristo wala nabanhaw:

14 Ug kon si Cristo wala nabanhaw, nan ang among pagwali kawang, ug ang inyong pagtoo usab kawang.

15 Oo, ug kami nakaplagan nga bakakon nga mga saksi sa Dios; tungod kay kami nagpamatuod mahitungod sa Dios nga siya mibanhaw ni Cristo: kinsa wala niya banhawa, kon mao man nga ang mga patay dili mabanhaw.

16 Kay kon ang mga patay dili mabanhaw, nan si Cristo wala nabanhaw:

17 Ug kon si Cristo wala nabanhaw, ang inyong pagtoo kawang; kamo anaa pa gihapon sa inyong mga sala.

18 Nan sila usab nga natulog diha ni Cristo nangalaglag.

19 Kon dinhi niining kinabuhia lamang kita adunay paglaum diha ni

Cristo, kita sa tanang tawo ang pinakamakaloolooy.

20 Apan karon si Cristo nabanhaw na gikan sa mga patay, ug nahimo nga una sa mga bunga kanila nga nangatulog.

21 Kay sukad nga pinaagi sa tawo miabot ang kamatayon, pinaagi sa tawo miabot usab ang pagkabanhaw sa mga patay.

22 Kay maingon nga diha ni Adam ang tanan namatay, bisan sa samang pagagi diha ni Cristo ang tanan mabuhi.

23 Apan ang matag tawo sa iyang kaugalingon nga han-ay: si Cristo ang una sa mga bunga; human niana sila nga iya ni Cristo sa iyang pag-abot.

24 Unya moabot ang kataposan, sa diha nga siya makatugyan na sa gingharian ngadto sa Dios, bisan ang Amahan; sa diha nga siya nakabuntog na sa tanan nga pamunoan ug tanan nga awtoridad ug tanan nga gahum.

25 Kay siya kinahanglan nga mohari, hangtud siya nakabutang na sa tanan nga mga kaaway ilalum sa iyang mga tiil.

26 Ang kataposang kaaway nga pagalaglagon mao ang kamatayon.

27 Kay siya nakabutang na sa tanan nga mga butang ilalum sa iyang mga tiil. Apan sa diha nga siya nagaingon, ang tanan nga mga butang nailalum kaniya, dayag nga siya walay labot, nga mibutang sa tanang mga butang ilalum kaniya.

28 Ug sa diha nga ang tanang mga butang masakop na ngadto kaniya, unya ang Anak usab sa iyang kaugalingon mahimo nga mailalum ngadto kaniya nga nagbutang sa tanang mga butang ilalum kaniya, aron ang Dios mahimo nga tanan sa tanan.

29 Sa laing bahin unsa ang buhaton nila nga mga gibaptismohan alang sa mga patay, kon ang mga patay dili man diay mabanhaw? nan nganong sila gibaptismohan alang sa mga patay?

30 Ug ngano nga nahimutang kami diha sa peligro matag takna?

I CORINTO 15:31

31 Ako nagsupak sa inyong paglipay nga akong naangkon diha ni Cristo Jesus nga atong Ginoo, ako namatay adlaw adlaw.

32 Kon subay sa paagi sa mga tawo ako nakig-away batok sa mabangis nga mga mananap didto sa Efeso, sa unsa nagapulos kini kanako, kon ang patay dili mabanhaw? mangaon kita ug moinom; kay ugma kita mamatay.

33 Ayaw pagpalimbong: ang dautan nga panagkuyogkuyog nagdaut sa mayong pamatasan.

34 Pagmata ngadto sa pagkamatarung, ug ayaw pagpakasala; kay ang pipila wala nagbaton sa kahibalo sa Dios: ako nagsulti niini sa pagpakaulaw kaninyo.

35 Apan ang pipila ka tawo moingon, Unsaon sa pagbanhaw ang mga patay? ug uban sa unsa nga lawas sila mangabot?

36 Buang ka, kanang imong gipugas dili mabuhi, gawas kon kini mamatay:

37 Ug kanang imong gipugas, ikaw wala nagapugas nianang lawas nga mabot, apan sa lugas lamang, kini tingali sa trigo, o sa lain nga lugas:

38 Apan ang Dios nagahatag niini og usa ka lawas sumala sa nakapahimuot kaniya, ug ngadto sa matag binhi ang iyang kaugalingon nga lawas.

39 Ang tanang unod dili mao ra nga unod: apan adunay usa ka matang sa unod sa mga tawo, lain nga unod sa mga hayop, lain sa mga isda, ug lain sa mga langgam.

40 May mga langitnong lawas usab, ug mga lawas nga yutan-on: apan ang himaya sa langitnon usa, ug ang himaya sa yutan-on lahi.

41 Adunay usa ka himaya sa adlaw, ug lain nga himaya sa bulan, ug lain nga himaya sa mga bituon: kay ang usa ka bituon lahi sa laing bituon sa himaya.

42 Mao man usab ang pagkabanhaw sa mga patay. Kini gipugas diha sa pagkadunot; kini gibanhaw diha sa pagka dili madunoton:

43 Kini gipugas diha sa kaulawan; kini gibanhaw diha sa himaya: kini gipugas diha sa kahuyang; kini gibanhaw diha sa gahum:

44 Kini gipugas nga usa ka natorial nga lawas; kini gibanhaw nga usa ka espirituhanon nga lawas. Adunay natorial nga lawas, ug adunay espirituhanon nga lawas.

45 Ug busa kini nasulat, Ang una nga tawo nga si Adam gihimo nga usa ka buhi nga kalag; ang kataposan nga Adam gihimo nga usa ka makabuhi nga espiritu.

46 Apan bisan pa dili kadto mao ang una nga espirituhanon, apan kanang natorial; ug human niana kadtong espi-rituhanon.

47 Ang una nga tawo gikan sa yuta, yutan-on: ang ikaduha nga tawo mao ang Ginoo gikan sa langit.

48 Sama sa yutan-on, ingon man sila usab nga mga yutan-on: ug sama sa langitnon, ingon man usab sila nga mga langitnon.

49 Ug maingon nga kita nagdala sa hulagway sa yutan-on, kita usab magadala sa hulagway sa langitnon.

50 Karon ako mag-ingon niini, mga igsoon, nga ang unod ug dugo dili makapanunod sa gingharian sa Dios; ni ang pagkadunot makapanunod sa walay pagkadunot.

51 Tan-awa, ako mopakita kaninyo og usa ka misteryo; Dili ang tanan kanato mangatulog, apan kita nga tanan mangausab,

52 Sa kalit, sa pagpamilok sa mata, sa kataposan nga trumpeta: kay ang trumpeta pagapatingogon, ug ang mga patay pagabanhawon nga dili na madunoton, ug kita mangausab.

53 Kay kining madunoton kinahanglan magasul-ob og pagka dili madunoton, ug kini nga may kamatayon kinahanglan magasul-ob og pagka dili mamatay.

54 Busa sa diha nga kining madunoton makasul-ob na og pagka dili madunoton, ug kining may kamatayon

makasul-ob na og pagka dili mamatay, unya mahitabo na ang panulihonon nga nasulat, Ang kamatayon gilamoy diha sa kadaugan.

55 O kamatayon, hain ang imong ikot? O lubnganan, hain ang imong kadaugan?

56 Ang ikot sa kamatayon mao ang sala; ug ang kusog sa sala mao ang balaod.

57 Apan mga pasalamat ngadto sa Dios, nga nagahatag kanato sa kadaugan pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo.

58 Busa, akong hinigugma nga mga igsoon, magmalig-on kamo, dili matarog, kanunay nga nagamadagayaon sa buluhaton sa Ginoo, sanglit kamo nahibalo nga ang inyong kahago dili kawang diha sa Ginoo.

KAPITULO 16

KARON mahitungod sa amot alang sa mga balaan, sama sa akong nahatag nga sugo ngadto sa mga iglesya sa Galacia, mao usab ang buhata ninyo.

2 Sa nahauna nga adlaw sa semana tugoti ang matag usa kaninyo nga magagahin diha sa tipiganan, sumala sa pagpauswag sa Dios kaniya, aron nga wala nay mga panagtigom sa diha nga ako moabot.

3 Ug sa diha nga ako moabot, si bisan kinsa nga inyong uyonan pinaagi sa inyong mga sulat, kanila ako mopadala sa paghatud sa inyong amot ngadto sa Jerusalem.

4 Ug kon angay man nga ako moadto usab, sila moadto uban kanako.

5 Karon ako moanha kaninyo, sa diha nga ako moagi lapos sa Macedonia: kay ako moagi lapos sa Macedonia.

6 Ug basin nga ako magpabilin, oo, ug magpalabay sa tingtugnaw uban kaninyo, aron kamo makapagikan kanako sa akong panaw bisan asa ako moadto.

7 Kay ako dili makakita kaninyo karon diha sa dalan; apan ako nagsalig nga makapabilin sa makadiyot uban kaninyo, kon ang Ginoo motugot.

8 Apan ako magpabilin didto sa Efeso hangtud sa Pentekostes.

9 Kay usa ka daku nga pultahan ug mapuslanon ang giablihan ngari kanako, ug adunay daghang mga kaaway.

10 Karon kon si Timoteo moabot, tan-awa nga siya mahimong mag-uban kaninyo nga walay kahadlok: kay siya mibuhat sa buluhaton sa Ginoo, sama sa ako usab nga gihimo.

11 Busa ayaw itugot nga adunay tawo nga mobiyabiya kaniya: apan pagikana siya diha sa kalinaw, aron nga siya moabot ngari kanako: kay ako nagpaabot kaniya uban sa mga igsoon.

12 Mahitungod sa atong igsoon nga si Apolo, ako mihangyo sa hilabihan kaniya nga moanha kaninyo uban sa mga igsoon: apan ang iyang kabubut-on mao ang dili una pag-anha niini nga panahona; apan siya moanha sa diha nga adunay hamugaway nga panahon.

13 Pagtukaw kamo, barog nga malig-on sa pagtoo, pagpakalalaki, pagpakalig-on.

14 Tugoti nga ang tanan ninyo nga mga butang pagabuhaton uban sa gugma.

15 Ako naghangyo kaninyo, mga igsoon, (kamo nahibalo sa panimalay ni Stefanus, nga kini mao ang unang mga bunga sa Acaya, ug nga sila mitugyan sa ilang mga kaugalingon ngadto sa pagpangalagad sa mga balaan.)

16 Nga ipasakop ninyo ang inyong mga kaugalingon ngadto sa mga ingon kanila, ug ngadto sa matag usa nga nagatabang kanamo, ug nagahago.

17 Ako nalipay sa pag-abot ni Stefanus ug ni Fortunato ug ni Akaiko: tungod nga kadtong nakulang sa inyong kabahin ilang gitagbo.

18 Kay sila nakapahayahay sa akong espiritu ug sa inyo: busa ilha ninyo sila nga mga ingon niana.

19 Ang mga iglesya sa Asia nangomosta kaninyo. Si Aquila ug si Priscila nangomosta kaninyo sa hilabihan diha sa Ginoo, uban sa iglesya nga anaa sa ilang balay.

20 Ang tanan nga mga igsoon nag-timbaya kaninyo. Magtimbayaay kamo sa usa ug usa pinaagi sa usa ka balaan nga halok.

21 Ang pangomosta nako nga mao si Pablo pinaagi sa akong kaugalingon nga kamot.

22 Kon adunay tawo nga wala nahigugma sa Ginoong Jesus Cristo,

pasagdi siya nga matinunglo Umari ka O Ginoo.

23 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo mag-uban kaninyo.

24 Ang akong gugma mag-uban kaninyong tanan diha ni Cristo Jesus. Amen.

Ang unang sulat ngadto sa mga taga-Corinto gisulat gikan sa Filipos ni Stefanos ug ni Fortunato ug ni Akaiko ug ni Timoteo.

ANG IKADUHANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA

MGA TAGA-CORINTO

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon, ngadto sa iglesya sa Dios nga anaa sa Corinto, uban sa tanang mga balaan nga anaa sa tibuk Acaya:

2 Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesus Cristo.

3 Bulahan ang Dios, bisan ang Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo, ang Amahan sa mga kalooy, ug ang Dios sa tanan nga paglipay;

4 Kinsa nagalipay kanato diha sa tanan nato nga mga kasakitan, aron kita makahimo sa paglipay kanila nga anaa sa bisan unsa nga kasamok, pinaagi sa kalipay nga sa diin kita mismo gilipay sa Dios.

5 Kay maingon nga ang mga pag-antos ni Cristo nagadagaya dinhi kanato, sa samang paagi ang atong kahupayan usab nagadagaya pinaagi ni Cristo.

6 Ug bisan kon kami pagasakiton, kini alang sa inyong kahupayan ug

kaluwasan, nga mapuslanon diha sa paglahutay sa mao ra nga mga pag-antos nga kami usab nga nag-antos: o bisan kon kami pagalipayon, kini alang sa inyong kahupayan ug kaluwasan.

7 Ug ang among paglaum mahitunod kaninyo malig-on, nga nahibalo, nga sama nga kamo mga umaambit sa mga pag-antos, mao man kamo usab sa kahupayan.

8 Kay kami dili buot, mga igsoon, nga kamo walay kahibalo sa among kasamok nga miabot ngari kanamo sa Asia, nga kami sa walay sukod gipiit, labaw sa madaug, tungod niana kami nawad-an sa paglaum bisan sa pagpakabuhi:

9 Apan kami nakaangkon sa hukom sa kamatayon dinhi sa among kaugalingon, aron kami dili gayud mosalig sa among mga kaugalingon, apan sa Dios nga nagabanhaw sa mga patay:

10 Kinsa miluwas kanato gikan sa hilabihan ka daku nga kamatayon, ug nagaluwas: diha sa kang kinsa kita nagasalig nga siya moluwas pa kanato;

11 Kamo usab nga nanagtingob sa pagtabang pinaagi sa pag-ampo alang kanamo, aron nga tungod sa gasa nga gihatag ngari kanamo pinaagi sa daghan nga mga persona ang mga pagpasalamat mahimong mahatag pinaagi sa daghan diha sa among kabahin.

12 Kay ang among pagkalipay mao kini, nga ang pagpamatuod sa among konsensya, nga diha sa kayano ug diosnon nga pagkamatitud-anon, dili uban sa unodnon nga kaalam, apan pinaagi sa grasya sa Dios, kami nagabaton sa among pagkinabuhi dinhi sa kalibutan, ug sa mas madagayaon nganha kaninyo.

13 Kay kami wala nagsulat og lain nga mga butang nganha kaninyo, kay sa inyong gibasa o giila; ug ako nagsalig nga inyong pagailhon bisan hangtud sa kataposan;

14 Maingon usab nga kamo miila kanamo sa usa ka bahin, nga kami mao ang inyong kalipay, maingon nga kamo usab mao ang amo sa adlaw ni Ginoong Jesus.

15 Ug dinhi niini nga pagsalig ako nakahunahuna sa pag-anha kaninyo kaniadto, aron kamo makabaton sa ikaduha nga kaayohan;

16 Ug sa paghapat diha kaninyo sa pagpaingon sa Macedonia, ug sa pag-anha pag-usab gikan sa Macedonia nganha kaninyo, ug aron matabangan ninyo nga makagikan paingon sa Judea.

17 Busa sa diha nga ako nakahunahuna sa ingon, migamit ba ako og pagkamausab-usabon sa hunahuna? o ang mga butang nga akong gitinguha, gitinguha ko ba sumala sa unod, aron uban kanako kinahanglan adunay oo og, ug dili dili?

18 Apan ingon nga ang Dios tinoud, ang among pulong nganha kaninyo dili oo ug dili.

19 Kay ang Anak sa Dios, si Jesus Cristo, kinsa gikawali na diha kaninyo pinaagi kanamo, bisan pinaagi kanako ug ni Silvano ug ni Timoteo, dili oo ug dili, apan diha kaniya ang oo.

20 Kay ang tanan nga mga saad sa Dios diha kaniya mga oo, ug diha kaniya Amen, ngadto sa himaya sa Dios pinaagi kanato.

21 Karon siya nga nagapalig-on kaniamo uban kaninyo diha ni Cristo, ug nakadihog na kanato, mao ang Dios;

22 Kinsa usab nakaselyo kanayo, ug nakahatag sa patinga sa Espiritu dinhi sa atong mga kasingkasing.

23 Dugang pa ako nagtawag sa Dios alang sa usa ka pagpamatuod sa akong kalag, nga aron sa pagpahigawas kaninyo wala una ako moanha sa Corinto.

24 Dili tungod nga kami adunay kagahum ibabaw sa inyong pagtoo, apan mga katabang sa inyong kalipay: kay pinaagi sa pagtoo kamo nagbarog.

KAPITULO 2

APAN ako mihukom niini uban sa akong kaugalingon, nga ako dili moanha pag-usab kaninyo diha sa kaguol.

2 Kay kon ako naghimo kaninyo nga masulub-on, nan kinsa siya nga nagahimo kanako nga malipayon, apan mao ra ang nahimong masulub-on pinaagi kanako?

3 Ug ako misulat nganha kaninyo sa mao ra gihapon, basin, sa diha nga ako moabot, ako gayud makabaton og kaguol gikan kanila sa kang kinsa ako angay nga magkalipay; nga nagabaton og pagsalig diha kaninyo nga tanan, aron ang akong kalipay mao ang kalipay ninyo nga tanan.

4 Kay gikan sa daghan nga kasakitan ug kabalaka sa kasingkasing ako misulat nganha kaninyo uban sa daghan nga mga luha; dili aron kamo gayud masubo, apan aron kamo unta mahibalo sa gugma nga akong nabatongan sa mas madagayaon nganha kaninyo.

5 Apan kon adunay nakaingon sa kasubo, siya wala nakapasubo kanako, apan sa usa ka bahin: aron ako dili makapabug-at pag-ayo kaninyo nga tanan.

6 Paigo sa mao nga tawo kini nga silot, nga gipahamtang sa kadaghanan.

II CORINTO 2:7

7 Mao nga sa sukwahi nga paagi kamo kinahanglan hinuon nga mopasaylo kaniya, ug molipay kaniya, basin tingali ang usa nga ingon niana malamoy sa sobra ka daku nga kaguol.

8 Tungod niini ako naghangyo kaninyo nga kamo mopamatuod sa inyong gugma ngadto kaniya.

9 Alang usab niini nga katuyoan ako misulat, aron ako mahibalo sa kamatuoran mahitungod kaninyo, kon kamo nagamasinugtanon ba diha sa tanan nga mga butang.

10 Sa kang kinsa kamo nagpasaylo sa bisan unsa nga butang, ako nagpasaylo usab: kay kon ako mipasaylo ug bisan unsa nga butang, sa kang kinsa ako mipasaylo niini, tungod ug alang kaninyo mipasaylo ako niini diha sa persona ni Cristo;

11 Basin si Satanas makakuha gayud ug bintaha kanato: kay kita dili mga walay kahibalo sa iyang mga pamaagi.

12 Dugang pa, sa diha nga ako miadto sa Troas aron sa pagwali sa kang Cristo nga maayong balita, ug usa ka pultahan gibuksan ngari kanako sa Ginoo,

13 Ako walay pahulay diha sa akong espiritu, tungod kay ako wala nakaplag ni Tito nga akong igsoon: apan sa nakahimo sa akong pagpananghid kanila, ako miadto gikan didto ngadto sa Macedonia.

14 Karon mga pasalamat ngadto sa Dios, nga sa kanunay nagahimo kanato sa pagdaug diha ni Cristo, ug nagahimo sa pagpadayag sa kahumot sa iyang kahibalo pinaagi kanato sa matag dapit.

15 Kay kami mao ang kahumot ni Cristo ngadto sa Dios, diha kanila nga nangaluwas, ug diha kanila nga nangalaglag:

16 Ngadto sa usa kami mao ang baho sa kamatayon ngadto sa kamatayon; ug ngadto sa usa mao ang kahumot sa kinabuhi ngadto sa kinabuhi. Ug kinsa ang paigo alang niini nga mga butang?

17 Kay kami dili sama sa daghan, nga naghimong dili putli sa pulong sa Dios:

apan sa pagkamatinud-anon, apan ingon nga iya sa Dios, diha sa panan-aw sa Dios nagsulti kami diha ni Cristo.

KAPITULO 3

MAGSUGOD na ba usab kami sa pagdayeg sa among mga kaugalingon? o nagkinahanglan ba kami, sama sa uban, ug mga sulat sa pagdayeg kaninyo, o mga sulat sa pagdayeg gikan kaninyo?

2 Kamo mao ang among sulat nga nahisulat diha sa among mga kasingkasing, nailhan ug nabasa sa tanang katawhan:

3 Sanglit nga kamo sa dayag gipahayag nga mao ang sulat ni Cristo nga among gialagaran, wala gisulat pinaagi sa tinta, apan pinaagi sa Espiritu sa buhi nga Dios; dili diha sa mga papan nga bato, apan diha sa unodnon nga mga papan sa kasingkasing.

4 Ug kana nga pagsalig nabatonan namo pinaagi ni Cristo ngadto sa Dios:

5 Dili nga kami takos sa among mga kaugalingon sa paghumahuna ug bisan unsa nga butang mahitungod sa among mga kaugalingon; apan ang among kataposan iya sa Dios;

6 Kinsa usab naghimo kanamo nga takos nga mga alagad sa bag-o nga pakigsaad; dili sa letra, apan sa espiritu: kay ang letra nagapatay, apan ang espiritu nagahatag ug kinabuhi.

7 Apan kon ang pagpangalagad sa kamatayon, nasulat ug nakulit diha sa mga bato, kanhi mahimayaon, mao nga ang mga anak ni Israel dili makatutok sa nawong ni Moses tungod sa himaya sa iyang panagway; nga ang maong himaya pagakuhaon:

8 Giunsa nga dili ba ang pagpangalagad sa espiritu hinuon ang mahimayaon?

9 Kay kon ang pagpangalagad sa paghukom sa silot may himaya, mas labi pa gayud nga ang pagpangalagad sa pagkamatarung naglabaw sa himaya.

10 Kay bisan kanang gihimo nga mahimayaon wala nakabaton ug himaya

diha niini nga kahimtang, tungod sa himaya nga nagalabaw.

11 Kay kon kadtong gihiklin kanhi mahimayaon, mas labi pa nga kanang nagapabilin mahimayaon.

12 Nan sa nakita nga kita nagbaton sa ingon niana nga paglaum, kita nag gamit og daku nga kayano sa pagpauliti:

13 Ug dili sama ni Moses, nga mibutang og salimbong sa iyang nawong, aron ang mga anak sa Israel dili makatutok ngadto sa pagkatapos niadtong giwala:

14 Apan ang ilang mga hunahuna gibutaan: kay hangtud niining adlaw nagapabilin ang mao ra nga salimbong nga wala kuhaa diha sa pagbasa sa daan nga pakigsaad; nga ang maong salimbong giwala na diha ni Cristo.

15 Apan bisan hangtud niining adlaw, sa diha nga ang sinulat ni Moses gibasa, ang salimbong anaa sa ilang kasingkasing.

16 Apan bisan pa niana sa diha nga kini modangop sa Ginoo, ang salimbong pagakuhaon.

17 Karon ang Ginoo mao kana nga Espiritu: ug diin gani ang Espiritu sa Ginoo, adunay kagawasan.

18 Apan kita nga tanan, uban sa dayag nga nawong nga nagatan-aw maingon nga diha sa usa ka salamin sa himaya sa Ginoo, giusab ngadto sa mao ra nga panagway gikan sa himaya ngadto sa himaya, bisan ingon nga pinaagi sa Espiritu sa Ginoo.

KAPITULO 4

BUSA sa nakita nga kita nakaangkon niini nga buluhaton, ingon nga kami nakadawat og kalooy, kami wala naluya;

2 Apan nagsalikway sa natago nga mga butang sa pagkadili matinud-anon, nga wala nagalakaw diha sa pagkamalinglahon, ni nagagamit sa pulong sa Dios sa pagkamalimbongon; apan pinaagi sa pagpadayag sa kamatuoran nga nagadayeg sa among mga kaugalingon

ngadto sa konsensya sa matag tawo diha sa panan-aw sa Dios.

3 Apan kon ang among maayong balita natago, kini natago kanila nga nangawala:

4 Diha sa kang kinsa ang dios niini nga kalibutan nagbuta sa mga hunahuna kanila nga wala nagtoo, basin ang kahayag sa mahimayaon nga maayong balita ni Cristo, kinsa mao ang panagway sa Dios, mosidlak gayud ngadto kanila.

5 Kay kami wala nagwali sa among mga kaugalingon, apan ni Cristo Jesus ang Ginoo; ug sa among mga kaugalingon nga inyong mga sulugoon tungod ug alang ni Jesus.

6 Kay ang Dios, kinsa misugo sa kahayag sa pagsidlak sa kangitngit, nagsidlak sa among mga kasingkasing, sa paghatag sa kahayag sa kahibalo sa himaya sa Dios diha sa nawong ni Jesus Cristo.

7 Apan kami nagbaton niini nga bahandi diha sa yutan-on nga mga sudlanan, aron ang kahalangdon sa gahum maiya sa Dios, ug dili kanamo.

8 Kami gisamok sa matag dapit, apan wala nabalisa; kami gilibog, apan wala nawad-i sa paglaum;

9 Ginalutos, apan wala gibiyaan; nawad-an og kadasig, apan wala nalaglag;

10 Kanunay nga nagadala dinhi sa lawas sa pagkamatay ni Ginoong Jesus, aron ang kinabuhi usab ni Jesus mahimong ikapadayag dinhi sa among lawas.

11 Kay kami nga buhi kanunay gitugyan ngadto sa kamatayon tungod ug alang ni Jesus, aron ang kinabuhi usab ni Jesus mahimo nga ikapadayag diha sa among may kamatayon nga unod.

12 Mao nga ang kamatayon nagalihok dinhi kanamo, apan ang kinabuhi diha kaninyo.

13 Kita nga nagabaton sa mao ra nga espiritu sa pagtoo, sumala sa nahisulat, Ako mitoo, ug busa ako nagsulti; kita usab nagtoo, ug busa nagsulti;

II CORINTO 4:14

14 Nga nahibalo nga siya nga mibanhaw ni Ginoong Jesus magbanhaw usab kanato pinaagi ni Jesus, ug magtanyag kanamo uban kaninyo.

15 Kay ang tanan nga mga butang tungod ug alang sa inyong kaayohan, aron ang madagayaon nga grasya unta pinaagi sa pagpasalamat sa daghan modagaya ngadto sa kahimayaan sa Dios.

16 Tungod sa mao nga hinungdan kami wala naluya; apan bisan nga ang among pagkatawo sa gawas nagakalaglag, apan ang pagkatawo sa sulod ginabag-o sa matag adlaw.

17 Kay ang atong magaan nga kasakitan, nga alang sa daklit nga panahon lamang, nagalihok alang kanato sa usa ka hilabihan ka daku ug walay kataposan nga gibug-aton sa himaya;

18 Samtang kita wala nagtan-aw sa mga butang makita, apan diha sa mga butang nga dili makita: kay ang mga butang nga makita mga lumalabay; apan ang mga butang nga dili makita molungtud sa dayon.

KAPITULO 5

KAY kita nahibalo nga kon ang Katong yutan-on nga balay niini nga tabernakulo matun-as na, kita adunay usa ka tinukod sa Dios, usa ka balay nga wala gihimo sa mga kamot, walay kataposan didto sa kalangitan.

2 Kay dinhi niini kita nag-agulo, mainiton nga nagatinguha nga masul-oban sa atong balay nga gikan sa langit:

3 Kon mao man nga nabistihan na kita dili na makaplagan nga hubo.

4 Kay kita nga anaa niini nga tabernakulo nag-agulo, ingon nga nabug-atan: dili aron nga kita mahukasan, apan mabistihan, aron ang pagka may kamatayon mahimo nga malamoy sa kinabuhi.

5 Karon siya nga nagbuhat kanato alang sa mao ra nga butang mao ang Dios, kinsa usab nakahatag na kanato sa patinga sa Espiritu.

6 Busa kita kanunay masaligon, nga nahibalo nga, samtang kita ania nagpuyo dinhi sa lawas, kita wala didto sa Ginoo:

7 (Kay kita naglakaw pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa makita:)

8 Kita masaligon, ako mag-ingon, ug nagatinguha hinuon nga mobiya sa lawas, ug maanaa uban sa Ginoo.

9 Tungod niini kita naghago, aron, anaa man o wala, kita mahimong ikahinangop niya.

10 Kay kitang tanan kinahanglan nga moatubang sa lingkoranan sa paghukom nga iya ni Cristo; aron ang matag-usa makadawat sa mga butang nga nahimo diha sa iyang lawas, sumala sa iyang nahimo, kini man maayo o dautan.

11 Busa sa nahibalo sa pagka makalilisang sa Ginoo, kami nagdani sa mga tawo; apan kami nahimong dayag ngadto sa Dios; ug ako nagsalig usab nga nahimong dayag diha sa inyong mga konsensya.

12 Kay kami wala nagsulti dapig sa among mga kaugalingon pag-usab nganha kaninyo, apan naghatag kaninyo og higayon sa paghimaya sa among kabahin, aron kamo adunay ikapanubag kanila nga naghimaya diha sa hitura, ug dili diha sa kasingkasing.

13 Kay bisan kon kami wala sa among mga kaugalingon, kini alang sa Dios: o kon kami magmaligdong, kamo ang hinungdan niini.

14 Kay ang gugma ni Cristo nagapugong kanamo; tungod kay kami sa ingon nagahukom, nga kon ang usa namatay alang sa tanan, nan ang tanan mga patay na:

15 Ug nga siya namatay alang sa tanan, aron sila nga buhi kinahanglan nga sukad karon dili na magkinabuhi alang sa ilang kaugalingon, apan alang kaniya nga namatay alang kanila, ug nabuhi pag-usab.

16 Tungod niini sukad karon kami wala nay tawo nga giila subay sa unod: oo, bisan nga kami nakaila na ni Cristo

subay sa unod, apan sukad karon kami wala na nag-ila kaniya.

17 Busa kon si bisan kinsa nga tawo anaa ni Cristo, siya usa ka bag-o nga minugna: ang daan nga mga butang nawala na; tan-awa, ang tanang mga butang nangabag-o na.

18 Ug ang tanang butang iya sa Dios, kinsa nakapasig-uli na kanato ngadto sa iyang kaugalingon pinaagi ni Jesus Cristo, ug nakahatag na nganhi kanato sa buluhaton sa pagpasig-uli;

19 Nga ang ipasabot, nga ang Dios diha ni Cristo, nagapasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon, wala nagaisip sa ilang mga kalapasan ngadto kanila; ug nakatugyan na nganhi kanato sa pulong sa pagpasig-uli.

20 Nan karon kita mga ambasadador alang ni Cristo, sama nga ang Dios naghangyo kaninyo pinaagi kanamo: kami nangamuyo kaninyo hulip ni Cristo, magpasig-uli kamo ngadto sa Dios.

21 Kay siya nakahimo na kaniya nga sala alang kanato, kinsa wala nakaila og sala; aron kita unta mahimo nga pagkamatarung sa Dios diha kaniya.

KAPITULO 6

NAN kami, ingon nga mga magbuhat uban kaniya, naghangyo kaninyo usab nga kamo dili magdawat sa grasya sa Dios diha sa kakawangan.

2 (Kay siya nagaingon, Ako nakadungog kanimo diha sa panahon nga gikahinangpan, ug sa adlaw sa kaluwasan ako nagtabang kanimo: tan-awa, karon mao ang panahon nga gikahinangpan; tan-awa, karon mao ang adlaw sa kaluwasan).

3 Nga wala nagahatag og ikasilo diha sa bisan unsa nga butang, aron ang buluhaton dili masaway:

4 Apan diha sa tanan nga mga butang nagapamatuod sa among kaugalingon ingon nga mga alagad sa Dios, diha sa daku nga pagpailob, diha sa mga kasakitan, diha sa mga kawad-on, diha sa mga kalisdanan,

5 Diha sa mga labod, diha sa mga pagkabilanggo, diha sa mga kagubot, diha sa mga paghago, diha sa mga pagtukaw, diha sa mga pagpuasa;

6 Pinaagi sa kapulti, pinaagi sa kahibalo, pinaagi sa pagkamaintoson, pinaagi sa kalumo, pinaagi sa Balaang Espiritu, pinaagi sa gugma nga wala nagpakaaron-ingnon,

7 Pinaagi sa pulong sa kamatuoran, pinaagi sa gahum sa Dios, pinaagi sa hinagiban sa pagkamatarung diha sa tuo nga kamot ug diha sa wala,

8 Pinaagi sa kadungganan ug kaulawan, pinaagi sa dautan nga taho ug sa maayo nga taho: ingon nga mga limbongan, ug bisan pa tinoud;

9 Ingon nga wala mailhi, ug bisan pa naila pag-ayo; ingon nga himatyon, ug, tan-awa, kami buhi; ingon nga gikastingo, ug wala napatay;

10 Ingon nga masulub-on, apan kanunay nga nagakalipay; ingon nga kabos, apan nagahimo sa daghan nga mga adunahan; ingon nga walay bisan unsa, ug bisan pa nakaangkon sa tanang mga butang.

11 O kamong mga taga-Corinto, ang among baba naabli nganha kaninyo, ang among kasingkasing napalpad.

12 Kamo wala napiit nganhi kanamo, apan kamo napiit diha sa inyong kaugalingon nga mga kahiladman.

13 Karon alang sa usa ka pagbalos sa ingon, (ako magsulti ingon ngadto sa akong mga anak,) kamo usab magpadaku.

14 Ayaw kamo sa dili patas nga pagpasangon sa yugo uban sa mga dili magtotoo: kay unsay pakigdait sa pagkamatarung uban sa pagka dili matarung? ug unsay pakig-ambit sa kahayag uban sa kangitngit?

15 Ug unsay kauyonan ni Cristo uban ni Belyal? o unsay bahin niya nga nagatoo uban sa dili matinoohon?

16 Ug unsay kauyonan sa templo sa Dios uban sa mga diosdios? kay kamo mao ang templo sa buhi nga Dios;

II CORINTO 6:17

ingon sa gikasulti sa Dios, Ako mopuyo diha kanila, ug molakaw diha kani-la; ug ako mahimo nga ilang Dios, ug sila mahimo nga akong katawhan.

17 Tungod niini gawas gikan kanila, ug pagpalain kamo, nagaingon ang Ginoo, ug ayaw paghikap sa mahugaw nga butang; ug ako modawat kaninyo,

18 Ug mahimo nga Amahan nganha kaninyo, ug kamo mahimo nga akong mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye, nagaingon ang Ginoo nga Labing Gamhanan.

KAPITULO 7

BUSA sa nagabaton niini nga mga Bsaad, mga minahal nga hinigugma, hinloan nato ang atong mga kaugalingon gikan sa tanang kahugawan sa unod ug sa espiritu, nga magahingpit sa pagkabalaan diha sa kahadlok sa Dios.

2 Dawata kami; walay tawo nga among gihimoan og sayop, walay tawo nga among gidani ngadto sa dautan, walay tawo nga among gitikasan.

3 Ako wala magsulti niini aron paghukom sa silot kaninyo: kay ako nakasulti na kaniadto, nga kamo ania sa among mga kasingkasing sa pagpakamatay ug sa pagpakabuhi uban kaninyo.

4 Daku ang akong kaisog sa pagsulti nganha kaninyo, daku ang akong paghimaya mahitungod kaninyo: ako napuno sa kalipay, ako hilabihan ka malipayon sa tanan namo nga kasakitan.

5 Kay, sa diha nga kami nangabot sa Macedonia, ang among unod walay pahulay, apan kami gisamok sa matag bahin; sa gawas dihay mga panag-away, sa sulod dihay mga kahadlok.

6 Bisan pa niana ang Dios, nga nagalipay niadtong mga nawad-an og kadasig, milipay kanamo pinaagi sa pag-abot ni Tito;

7 Ug dili pinaagi sa iyang pag-abot lamang, apan pinaagi sa paglipay nga sa diin siya gilipay diha ninyo, sa diha nga siya misulti kanamo sa inyong mainiton nga tinguha, sa inyong pag-

bangotan, ug sa inyong mainiton nga paghumahuna ngari kanako; mao nga ako nalipay sa dugang pa.

8 Kay bisan nga ako nakapasubo kaninyo pinaagi sa usa ka sulat, ako wala magbasol, bisan nga ako kaniadto nagbasol: kay ako nakamatikod nga ang mao ra nga sulat nagpasubo kaninyo, bisan kini sa usa ka panahon lamang.

9 Karon ako nagkalipay, dili tungod nga kamo gipasubo, apan tungod nga kamo nasubo ngadto sa paghinulsol: kay kamo nasubo subay sa diosnon nga paagi, aron nga kamo dili makadawat og kadaut pinaagi kanamo diha sa bisan unsa nga butang.

10 Kay ang diosnon nga kasubo mosangpot sa paghinulsol ngadto sa kaluwasan nga dili pagabasulan: apan ang kasubo sa kalibutan mosangpot sa kamatayon.

11 Kay tan-awa kining mao ra nga butang, nga kamo nasubo subay sa diosnon nga matang, unsa ka pagka mainampingon ang nahimo niini diha kaninyo, oo, unsa nga pagkaputli sa inyong mga kaugalingon, oo, unsa nga kalagot sa sala, oo, unsa nga kahadlok, oo, unsa ka mainiton nga tinguha, oo, unsa ka masibuton, oo, unsa nga panimalos! Sa tanan nga mga butang inyong gipamatud-an ang inyong kaugalingon nga mahinlo niining butanga.

12 Tungod niini, bisan nga ako misulat nganha kaninyo, ako wala mihimo niini tungod kaniya nga nakahimo sa sayop, ni tungod kaniya nga nag-antos sa kasaypanan, apan aron ang among kahangawa alang kaninyo diha sa panan-aw sa Dios mapakita nganha kaninyo.

13 Busa kami gilipay sa inyong kalipay: oo, ug sa hilabihan kami dugang pa nga naglipay tungod sa kalipay ni Tito, tungod kay ang iyang espiritu nadasig pag-usab pinaagi kaninyong tanan.

14 Kay kon ako nakapasigarbo sa bisan unsa nga butang ngadto kaniya mahitungod kaninyo, ako wala nau-law; apan maingon nga kami misulti

sa tanang mga butang nganha kaninyo diha sa kamatuoran, bisan sa samang paagi ang among pagpasigarbo, nga akong gihimo sa atubangan ni Tito, nakaplagan nga kamatuoran.

15 Ug ang iyang pagbati sa sulod labaw pa nga madagayaon nganha kaninyo, samtang siya nahinumdom sa pagka masinugtanon ninyo nga tanan, giunsa nga uban sa kahadlok ug pagkurrog kamo midawat kaniya.

16 Busa ako nagkalipay nga ako adunay pagsalig diha kaninyo sa tanang mga butang.

KAPITULO 8

DUGANG pa, mga igsoon, kami nagpahibalo kaninyo sa grasya sa Dios nga gihatag ngadto sa mga iglesya sa Macedonia;

2 Giunsa nga diha sa daku nga pagsulay sa kasakitan ang kadagaya sa ilang kalipay ug sa ilang hilabihan nga kakabus midagaya ngadto sa mga bahandi sa ilang pagkamanggihatagon.

3 Kay sa ilang mahimo, ako nagdala sa pamatuod, oo, ug labaw pa sa ilang mahimo sila andam sa ilang kaugalingon;

4 Nga nangamuyo kanamo uban sa hilabihan nga paghangyo nga kami modawat sa gasa, ug modala nganhi kanamo sa pakig-ambitay sa pag-alagad sa mga balaan.

5 Ug kini ilang gihimo, dili sama sa among gilalaman, apan una mihatag sa ilang kaugalingon ngadto sa Ginoo, ug ngari kanamo pinaagi sa kabubut-on sa Dios.

6 Mao nga kami mihangyo ni Tito, nga ingon nga siya nakasugod na, siya usab motapos diha kaninyo sa mao ra nga grasya.

7 Busa, ingon nga kamo nagdagaya sa matag butang, sa pagtoo, ug sa pagsulti, ug sa kahibalo, ug sa tanang kakugi, ug sa inyong gugma ngari kanamo, tan-awa nga kamo magadagaya usab niini nga grasya.

8 Ako wala magsulti pinaagi sa kasugon, apan pinaagi sa kahigayonan sa

pagka matinguhaon sa uban, ug aron sa pagpamatuod sa pagka matinud-anon sa inyong gugma.

9 Kay kamo nahibalo sa grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga, bisan kon siya adunahan, apan tungod ug alang kaninyo siya nahimo nga kabos, aron kamo tungod sa iyang pagkakabos mahimo nga adunahan.

10 Ug dinhi niini ako naghatag sa akong tambag: kay kini mapuslanon alang kaninyo, kinsa nakasugod na kaniadto, dili lamang sa pagbuhat, apan usab sa pagkaandam sa usa ka tuig nga miagi.

11 Busa karon himoa ang pagbuhat niini; nga maingon nga dihay pagka andam sa pagtinguha, mao nga adunay paghimo usab gikan nianang inyong gibatonan.

12 Kay kon una adunay usa ka andam nga hunahuna, kini gidawat sumala sa nabatonan sa tawo, ug dili sumala sa wala niya nabatoni.

13 Kay ako dili buot nga ang uban nga tawo magpahayahay, ug kamo nabug-atan:

14 Apan pinaagi sa kaangayan, aron niini nga panahona karon ang inyong kadagaya mahimo nga usa ka sangkap alang sa ilang kakulangan, aron ang ilang kadagaya usab mahimo nga usa ka sangkap alang sa inyong kakulangan: aron adunay kaangayan:

15 Ingon sa nahisulat, Siya nga nakatigom og daghan walay sobra; ug siya nga nakatigom og diyotay walay nakulang.

16 Apan mga pasalamat ngadto sa Dios, kinsa mibutang sa mao ra nga mainiton nga kahangawa diha sa kasingkasing ni Tito alang kaninyo.

17 Kay sa tinoud siya midawat sa pagdasig; apan ingon nga labing mainiton, sa iyang kaugalingon nga paghukom mianha diha kaninyo.

18 Ug kami mipadala uban kaniya sa lalaking igsoon, kang kinsang pagdayeg anaa sa maayong balita sa kinatibuk-an sa tanang mga iglesya;

II CORINTO 8:19

19 Ug dili kay kana lamang, apan kinsa usab napilian sa mga iglesya sa pagpanaw kuyog kanamo pinaagi niini nga grasya, nga gidumala pinaagi kanamo alang sa himaya sa mao ra nga Ginoo, ug pamahayag sa inyong andam nga panghunahuna:

20 Nga nagalikay niini, aron walay tawo nga magsaway kanamo diha niini nga kadagaya nga gidumala pinaagi kanamo:

21 Nga nagatagana alang sa matitud-anon nga mga butang, dili lamang diha sa panan-aw sa Ginoo, apan usab diha sa panan-aw sa mga tawo.

22 Ug kami mipadala uban kanila sa among lalaking igsoon, kinsa kanunay namo nga napamatud-an nga makugihon sa daghan nga mga butang, apan karon labaw pa ka makugihon, nganha sa daku nga pagsalig nga akong nabatonan diha kaninyo.

23 Kon adunay mangutana mahitungod ni Tito, siya ang akong kauban ug isigka katabang labot kaninyo: o ang mahitungod ba sa among mga igsoon mao ang ipangutana, sila ang mga mensahero sa mga iglesya, ug ang himaya ni Cristo.

24 Tungod niini ipakita ninyo ngadto kanila, ug sa atubangan sa mga iglesya, ang kamatuoran sa inyong gugma, ug sa among pagpasigarbo sa inyong kabahin.

KAPITULO 9

KAY mahitungod sa pagpangalagad ngadto sa mga balaan, dili na kinahanglan alang kanako nga mosulat nganha kaninyo:

2 Kay ako nahibalo sa pagka andam sa inyong hunahuna, nga tungod niini ako nagapasigarbo kaninyo ngadto kanila sa Macedonia, nga ang Acaya andam na anidtong miaging tuig pa; ug ang inyong kasibot nakapahagit sa daghan kaayo.

3 Hinuon ako mipadala sa mga igsoon, basin ang among pagpasigarbo mahitungod kaninyo mahimo nga kawang

niini nga bahin; nga, sama sa akong giingon, kamo mahimo nga andam:

4 Basin pa kon sila sa Macedonia mouban kanako, ug makakaplag kaninyo nga dili andam, kami (nga kami wala nag-ingon, kamo) maulawan diha sa mao ra ka masaligon nga pagpasigarbo.

5 Busa akong gihunahuna nga gikinahanglan ang pag-awhag sa mga igsoon, nga sila moanha pag-una nganha kaninyo, ug mag-andam pag-una sa inyong gisaad nga hatag, nga niini kamo nakahibalo na kaniadto, aron kini mahimo nga andam, ingon nga usa ka butang nga hatag, ug dili ingon nga sa pagkahakog.

6 Apan ako mag-ingon niini, Siya nga nagapugas sa kanihit magaani usab sa kanihit; ug siya nga nagapugas nga madagayaon magaani usab nga madagayaon.

7 Ang matag tawo sumala sa gitinguha niya diha sa iyang kasingkasing, sa ingon tugoti siya sa paghatag; dili nga nagabagulbol, o sa pinugos: kay ang Dios nagahigugma sa usa ka malipayon nga maghahatag.

8 Ug ang Dios makahimo sa pagpadagaya sa tanan nga grasya nganha kaninyo; aron nga kamo, kanunay nga nagabaton og igo nga pagkasinangkapan sa tanang mga butang, modagaya ngadto sa matag maayo nga buhat:

9 (Ingon sa nahisulat, Siya nakasabwag sa halayo nga dapit; siya nakahatag ngadto sa kabus: ang iyang pagkamatarung nagapabilin sa kahangturan.

10 Karon siya nga nagahatag sa binhi ngadto sa magpupugas mao usab ang nagahatag sa tinapay alang sa inyong pagkaon, ug nagapilopilo sa inyong binhi nga gipugas, ug nagapatubo sa mga bunga sa inyong pagkamatarung.)

11 Ingon nga gihimong adunahan diha sa matag butang ngadto sa tanang pagkamadagayaon, nga nagahimo pinaagi kanamo og pasalamat ngadto sa Dios.

12 Kay ang pagdumala niini nga pag-alagad wala lamang nagatagbo sa kakulangon sa mga balaan, apan madagayaon usab pinaagi sa daghan nga mga pasalamat ngadto sa Dios;

13 Samtang pinaagi sa pagsulay niini nga pag-alagad sila naghimaya sa Dios tungod sa inyong gipahayag nga pagpasakop ngadto sa maayong balita ni Cristo, ug tungod sa inyong dili hinakog nga pagpang-apod-apod ngadto kanila, ug ngadto sa tanang mga tawo;

14 Ug pinaagi sa ilang mga pag-ampo alang kaninyo, nga nangandoy kaninyo tungod sa naghingapin nga grasya sa Dios diha kaninyo.

15 Mga pasalamat ngadto sa Dios tungod sa iyang dili maasoy nga gasa.

KAPITULO 10

KARON ako si Pablo sa akong kaugalingon maghangyo kaninyo pinaagi sa kaaghop ug kalomo ni Cristo, kinsa sa presensya ubos ninyo, apan ingon nga wala diha maisogon nganha kaninyo:

2 Apan ako naghangyo kaninyo, aron ako dili magmaisogon sa diha nga ako anaa niana nga pagkamasaligon, nga uban niini ako naghunahuna nga magmaisogon batok sa pipila, nga naghunahuna kanamo ingon nga daw kami naglakaw sumala sa unod.

3 Kay bisan nga kami naglakaw diha sa unod, kami wala nagapakiggubat subay sa unod.

4 (Kay ang mga hinagiban sa among pakiggubat dili unodnon, apan gamhanan pinaagi sa Dios ngadto sa pagkahugno sa mga kota;)

5 Nga nagalumpag sa mga panghunahuna, ug matag hataas nga butang nga nagapataas sa iyang kaugalingon batok sa kahibalo sa Dios, ug nagadala ngadto sa pagkabinihag sa matag hunahuna ngadto sa pagkamasinugtanon ni Cristo;

6 Ug sa nagabaton diha sa pagkaandam sa pagpanimalos sa tanan nga

pagka dili masinugtanon, sa diha nga ang inyong pagkamasinugtanon matuman.

7 Nagtan-aw ba kamo sa mga butang subay sa hitsura sa gawas? Kon adunay tawo nga nagasalig sa iyang kaugalingon nga siya iya ni Cristo, siya sa iyang kaugalingon pahunahuna niini pag-usab, nga, maingon nga siya iya ni Cristo, mao man kami mga iya ni Cristo.

8 Kay bisan nga ako gayud magpagarbo og daw labaw sa among awtoridad, nga gihatag sa Ginoo kanamo alang sa paglig-on, ug dili alang sa inyong kaudautan, ako kinahanglan dili maulaw:

9 Aron ako dili daw manghadlok kaninyo pinaagi sa mga sulat.

10 Kay ang iyang mga sulat, nag-ingon sila, mga maugdang ug gamhanan; apan ang iyang lawasnon nga presensya huyang, ug ang iyang sinultihan talamayon.

11 Tugoti ang usa nga ingon niana sa paghunahuna niini, nga, kon ingon kami niana sa pulong pinaagi sa mga sulat sa panahon nga kami wala diha, mao man usab kami sa buhat kon kami anaa diha.

12 Kay kami wala nangahas sa paghimo sa among mga kaugalingon nga uban sa giisip, o sa pagtandi sa among mga kaugalingon uban sa pipila nga nagahisgot nga may pag-uyon sa ilang mga kaugalingon: apan sila nagasukod sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang mga kaugalingon, ug nagatandi sa ilang mga kaugalingon sa ilang mga kaugalingon, dili nga manggialamon.

13 Apan kami dili magpagarbo sa mga butang nga wala sa among sukod, apan sumala sa sukod sa lagda nga giapod-apod na sa Dios ngari kanamo, usa ka sukdanan sa pag-abot bisan nganha kaninyo.

14 Kay kami wala nagainat sa among kaugalingon labaw sa among sukod, ingon nga daw kami wala nakaabot

II CORINTO 10:15

nganha kaninyo: kay kami miabot nganha kaninyo usab sa pagwali sa maayong balita ni Cristo:

15 Nga wala nagapagarbo sa mga butang nga gawas sa among sukod, nga mao ang, mga kahago nga iya sa ubang mga tawo; apan ingon nga adunay paglaun, sa diha nga ang inyong pagtoo nagtubo, aron kami mapadaku sa madagayaon pinaagi kaninyo sumala sa among lagda,

16 Sa pagwali sa maayong balita sa mga dapit sa unahan kaninyo, ug sa dili pagpagarbo sa han-ay sa mga butang nga iya sa laing tawo nga giandam alang sa among kamot.

17 Apan siya nga nagahimaya, tugoti siya sa paghimaya diha sa Ginoo.

18 Kay dili siya nga nagahisgot nga may pag-uyon sa iyang kaugalingon mao ang kahimut-an, apan si kinsa ang gidayeg sa Ginoo.

KAPITULO 11

BUOT ko ngadto sa Dios nga kamo makaantos og gamay uban kanako diha sa akong binuang: ug sa pagkati-nuod moantos uban kanako.

2 Kay ako nangabugho ibabaw kaninyo uban sa diosnon nga pagpangabugho: kay ako nakasaad na nga mopakasal kaninyo ngadto sa usa ka bana, aron ako makatanyag kaninyo ingon nga usa ka putli nga birhen ngadto ni Cristo.

3 Apan ako nahadlok, basin pinaagi sa bisan unsang mga paagi, ingon nga ang bitin miilad ni Eva pinaagi sa iyang pagkamalinglahon, aron ang inyong mga hunahuna mahimong dunot gikan sa pagkayano nga anaa ni Cristo.

4 Kay kon siya nga nagaanhi nagawali og lain nga Jesus, kinsa wala namo giwali, o kon kamo nagdawat sa lain nga espiritu, nga kamo wala nakadawat, o sa lain nga maayong balita, nga kamo wala nakadawat, basin kamo nagapugong pag-ayo sa pagpakigsum-paki kaniya.

5 Kay ako nagadahom nga ako dili ubos bisan og diyotay sa pinakalabaw nga mga apostoles.

6 Apan bisan nga ako walay kahanas sa sinultihan, hinuon dili sa kahibalo; apan kami nahimo nga napadayag sa hingpit taliwala kaninyo sa tanang mga butang.

7 Nakahimo ba ako sa usa ka kapandolan diha sa pagpaubos sa akong kaugalingon aron kamo mahimo nga ikapataas, tungod kay ako nagwali diha kaninyo sa maayong balita sa Dios nga libre?

8 Akong gitulisan ang ubang mga iglesya, nga nagakuha og mga suhol gikan kanila, aron sa pag-alagad kaninyo.

9 Ug sa diha nga ako kaniadto anaa uban kaninyo, ug nakulangan, ako wala nagpagasto ni bisan kinsa nga tawo: kay ang nakulang dinhi kanako ang mga igsoon nga miabot gikan sa Macedonia mao ang mitagbo: ug diha sa tanang mga butang ako nagbantay sa akong kaugalingon gikan sa pagkahimo nga mabug-at nganha kaninyo, ug sa ingon ako magbantay sa akong kaugalingon.

10 Maingon nga ang kamatuoran ni Cristo ania kanako, walay tawo nga magapahunong kanako niini nga pagpagarbo diha sa mga dapit sa Acaya.

11 Sa unsa man nga hinungdan? tungod ba kay ako wala mahigugma kaninyo? Ang Dios nahibalo.

12 Apan unsa ang akong buhaton, kana akong pagabuhaton, aron ako makaputol sa kahigayonan gikan kani-la nga nagatinguha og kahigayonan; aron nga sa diin sila naghimaya, sila makaplagan bisan sama kanamo.

13 Kay ang mga sama niana nga mini nga apostoles, malimbongon nga mga magbubuhar, nga nagausb sa ilang mga kaugalingon ngadto sa pagka apostoles ni Cristo.

14 Ug dili ikatingala; kay si Satanas mismo nausb ngadto sa usa ka anghel sa kahayag.

15 Busa kini dili daku nga butang kon ang iyang mga alagad usab mangausab

ingon nga mga alagad sa pagkamatarung; kang kansang kataposan mahimo sumala sa ilang binuhatan.

16 Ako mag-ingon pag-usab, Ayaw itugot nga adunay tawo nga maghuhuna kanako nga buang; kon dili man, apan sama sa buang dawata ako, aron ako makapagarbo sa akong kaugalingon og diyotay.

17 Kanang akong gisulti, ako nagsulti niini dili sumala sa Ginoo, apan ingon nga kini binuang, diha niini nga pagkamasaligon sa pagpagarbo.

18 Sa nakita nga daghan ang naghimaya subay sa unod, ako maghimaya usab.

19 Kay kamo sa malipayon nagtugot sa mga buang, sa nakita kamo sa inyong kaugalingon mga maalamon.

20 Kay kamo nagtugot, kon ang usa ka tawo modala kanimo ngadto sa kaulipnan, kon usa ka tawo molamoy kanimo, kon usa ka tawo mosakmit gikan kanimo, kon usa ka tawo mopataas sa iyang kaugalingon, kon usa ka tawo mosagpa kaninyo.

21 Ako nagsulti mahitungod sa pagtamay, nga daw kami maluya. Hinuon bisan asa nga adunay isog, (ako nagsulti nga binuang,) ako isog usab.

22 Sila ba mga Hebreohanon? mao man usab ako. Sila ba mga Israelinhon? mao man usab ako. Sila ba kaliwat ni Abraham? mao man usab ako.

23 Sila ba mga alagad ni Cristo? (ako nagsulti sama sa usa ka buang) ako labaw pa; diha sa mga paghago labaw pa ka madagayaon, diha sa mga labod labaw pa sa sukod, diha sa mga bilangoan labi pang makanunayon, diha sa mga pag-ungaw sa kamatayon makadaghan.

24 Sa mga Judeo lima ka higayon nakadawat ako sa kap-atan kulang og usa ka lapdos.

25 Makatulo ako gibunalan og mga sungkod, makausa ako gibato, makatulo ako nag-antos sa pagkalunod, usa ka gabii ug usa ka adlaw ako didto sa lawod;

26 Diha sa mga pagpanaw makadaghan, diha sa mga kakuyaw sa katubigan, diha sa mga kakuyaw sa mga tulisan, diha sa mga kakuyaw pinaagi sa akong kaugalingon nga mga kataginasud, diha sa mga kakuyaw sa mga pagano, diha sa mga kakuyaw sa syudad, diha sa mga kakuyaw sa kamingawan, diha sa mga kakuyaw sa dagat, diha sa mga kakuyaw taliwala sa mga mini nga kaigsoonan;

27 Diha sa kakapoy ug kasakit, diha sa mga pagtukaw kanunay, diha sa kagutom ug kauhaw, diha sa mga pagpuasa, diha sa katugnaw ug pagkahubo.

28 Wala pay labot kadtong mga butang nga anaa sa gawas, nga nagaabot nganhi kanako sa matag-adlaw, ang kabalaka sa tanang mga iglesya.

29 Kinsa ang luya, ug ako dili luya? kinsa ang nasilo, ug ako wala modilaab?

30 Kon ako kinahanglan gayud nga maghimaya, ako maghimaya sa mga butang nga may labot sa akong kaluwahan.

31 Ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga bulahan hangtud sa kahangturan, nga nasayud nga ako wala namakak.

32 Sa Damasco ang gobernador ilalum sa pagmando ni Aretas ang hari nagbantay sa syudad sa mga Damascohanon uban sa usa ka pundok sa kasundlohan, nga matinguhaon sa pagdakop kanako:

33 Ug agi sa usa ka bintana ako gitonton kilid sa paril sakay sa usa ka bukap, ug nakaikyas sa iyang mga kamot.

KAPITULO 12

SA walay duhaduha kini dili mapuslanon alang kanako ang paghimaya. Ako moadto sa mga panan-awon ug mga pinadayag sa Ginoo.

2 Ako nakaila og usa ka tawo nga diha ni Cristo kapin sa napulo ug upat na ka tuig ang miagi, (diha ba sa lawas ako dili makasulti; o diha ba sa gawas sa lawas, ako dili makasulti: ang Dios

II CORINTO 12:3

nasayud;) siya gibayaw pataas ngadto sa ikatulo nga langit.

3 Ug ako nakaila sa mao nga tawo, (diha ba sa lawas, o diha ba sa gawas sa lawas, ako dili makasulti: ang Dios nahibaloo;)

4 Giunsa nga siya gibayaw ngadto sa paraiso, ug nakadungog og dili ikasulti nga mga pulong, nga dili su-bay sa balaod alang sa usa ka tawo sa paglitok.

5 Sa usa nga ingon niana ako maghi-maya: hinuon sa akong kaugalingon ako dili maghimaya, apan diha sa akong kaluyahon.

6 Kay bisan kon ako magtinguha sa paghimaya, ako dili mahimo nga usa ka buang; kay ako magasulti sa kamatu-oran: apan karon ako nagpugong, basin adunay tawo nga maghunahuna mahitungod kanako nga labaw sa iyang nakita kanako, o sa iyang nadungog mahitungod kanako.

7 Ug basin nga ako mapataas labaw sa sukod pinaagi sa kadagaya sa mga pinadayag, adunay gihatag kanako nga usa ka tunok sa unod, ang mensahero ni Satanas sa pagdagmal kanako, basin ako mapataas labaw sa sukod.

8 Tungod niining butanga ako mi-hangyo sa Ginoo sa makatulo, nga kini unta mobiya gikan kanako.

9 Ug siya miingon ngari kanako, Ang akong grasya paigo alang kanimo: kay ang akong kusog gihimo nga hingpit diha sa kahuyang. Busa sa labing ka malipayon ako hinuon magahimaya sa akong kaluyahon, aron ang gahum ni Cristo magpabilin nganhi kanako.

10 Busa ako nagakalipay diha sa kalu-yahon, diha sa mga pagtamay, diha sa mga kawad-on, diha sa mga paglutos, diha sa mga kalisod tungod ug alang ni Cristo: kay sa diha nga ako huyang, niana nga panahon ako malig-on.

11 Ako nahimo nga usa ka buang sa paghimaya; kamo ang nagpugos kana-ko: kay ako angay unta nga hisgotan uban ang pag-tyon ninyo: kay sa bisan unsa nga butang ako dili ubos sa pina-

kalabaw nga mga apostoles, bisan nga ako walay bili.

12 Sa pagkatinuod ang mga ilhanan sa usa ka apostol nahimo diha kaninyo diha sa tanang pagkamapailobon, diha sa mga ilhanan, ug mga kahibulongan, ug gamhanan nga mga buhat.

13 Kay sa unsa man nga sa diin kamo nahimo nga ubos ngadto sa uban nga mga iglesya, gawas nga ako mismo wala nagpabug-at nganha kaninyo? pasayloa ako niini nga sayop.

14 Tan-awa, sa ikatulo nga higayon ako andam sa pag-anha kaninyo; ug ako dili magpabug-at kaninyo: kay ako wala mangita sa mga inyo, apan kaninyo: kay ang mga anak dili angay nga magtigom alang sa mga ginika-nan, apan ang mga ginikanan alang sa mga anak.

15 Ug ako magmalipayon kaayo nga mogasto ug magasto alang kaninyo; bisan nga sa dugang ka madagayaon ako nahigugma kaninyo, sa gamay ako pagahigugmaon.

16 Apan itugot nga maingon niini, ako wala nagpabug-at kaninyo: hinu-on, ingon nga maigmat, ako nakasakop kaninyo pinaagi sa kaalisto.

17 Nakahimo ba ako sa pagpaginan-siya diha kaninyo pinaagi ni bisan kin-sa kanila nga akong gipadala nganha kaninyo?

18 Ako mihangyo ni Tito, ug uban kaniya akong gipadala ang usa ka la-laking igsoon. Si Tito ba naghimo sa pagpaginansiya diha kaninyo? wala ba kami naglakaw sa sama nga espiritu? wala ba kami naglakaw sa sama nga mga lakang?

19 Usab, naghunahuna ba kamo nga kami makapamalibad sa among kaugalingon nganha kaninyo? nagsulti kami atubangan sa Dios diha ni Cristo: apan kami nagbuhat sa tanang mga bu-tang, mga hinigugma, alang sa inyong pagkalig-on.

20 Kay ako nahadlok, basin, sa diha nga ako moabot, ako dili makakaplag kaninyo sama sa akong gitinguha, ug

nga ako makaplagan nganha kaninyo nga kamo dili buot: basin adunay mga pakiglalis, mga kasina, mga kapungot, mga pagkabahinbahin, mga paglibak, mga pagdaut sa tago, mga pagpaburot, mga kagubot.

21 Ug basin, sa diha nga ako moanhi pag-usab, ang akong Dios magpaubos kanako taliwala kaninyo, ug nga ako magahilak sa daghan nga nakahimo na sa pagpakasala, ug wala naghinulsol sa mga kahugawan ug pakighilawas ug kalaw-ayan nga ilang gihiho.

KAPITULO 13

KINI ang ikatulo nga higayon nga kako moabot nganha kaninyo. Sa baba sa duha o tulo ka saksi ang matag pulong palig-onon.

2 Ako misulti kaninyo kaniadto, ug amgpasidaan kaninyo, ingon nga ako uban kaninyo, sa ikaduha nga higayon; ug ingon nga wala diha karon ako nagsulat ngadto kanila nga kaniadto nakasala, ug alang sa tanang uban, nga, kon ako moanha pag-usab, ako walay palingkawason:

3 Tungod kay kamo nangita og usa ka pamatuod nga si Cristo nga nagsulti dinhi kanako, nga alang kaninyo dili huyang, apan gamhanan diha kaninyo.

4 Kay bisan nga siya gilansang diha sa kahuyang, apan siya nabuhi pinaagi sa gahum sa Dios. Kay kami usab huyang diha kaniya, apan kami mabuhi uban kaniya pinaagi sa gahum sa Dios alang kaninyo.

5 Susiha ang inyong mga kaugalingon, kon kamo anaa ba sa pagtoo; sutaang ang inyong mga kaugalingon. Wala ba kamo masayud sa inyong

mga kaugalingon, giunsa nga si Jesus Cristo anaa kaninyo, gawas kon kamo mga sinalikway?

6 Apan ako nagsalig nga kamo masayud nga kami dili nga sinalikway.

7 Karon ako nag-ampo sa Dios nga kamo dili magbuhay og dautan; dili aron kita makita nga nasulayan na nga takos, apan nga kamo kinahanglan magbuhay nianang matinud-anon, bisan nga kami sama sa mga sinalikway.

8 Kay kami walay mahimo batok sa kamatuoran; apan alang sa kamatuoran.

9 Kay kami malipayon, sa diha nga kami luya, ug kamo kusgan: ug kini usab ang among gipangandoy, bisan ang inyong pagkahingpit.

10 Busa ako nagsulat niining mga butang ingon nga wala diha, basin ingon nga anaa diha ako mogamit gayud sa kahait, sumala sa gahum nga nahatag sa Ginoong kanako ngadto sa pagpalig-on, ug dili sa kadautan.

11 Sa kataposan, mga igsoon, pagayo-ayo. Pagmahingpit, pagmadasingon, paghiusa sa hunahuna, pagpuyo sa kalinaw; ug ang Dios sa gugma ug kalinaw mag-ubun kaninyo.

12 Pagtimbayaay sa usa ug usa pinaagi sa usa ka balaan nga halok.

13 Ang tanang balaan nangomosta kaninyo.

14 Ang grasya ni Ginoong Jesus Cristo, ug ang gugma sa Dios, ug ang pakig-ambitay sa Balaang Espiritu, mag-ubun kaninyong tanan. Amen.

Ang ikaduhang sulat ngadto sa mga taga-Corinto gisulat gikan sa Filipos, usa ka syudad sa Macedonia, pinaagi ni Tito ug Lukas.

TAGA-GALACIA

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol, (dili sa mga tawo, ni pinaagi sa tawo, apan pinaagi ni Jesus Cristo, ug sa Dios nga Amahan, kinsa mibanhaw kaniya gikan sa mga patay;)

2 Ug sa tanan nga kaigsoonan nga uban kanako, ngadto sa mga iglesya sa Galacia:

3 Ang grasya maanaa kaninyo ug kalinaw gikan sa Dios nga Amahan, ug gikan sa atong Ginoong Jesus Cristo,

4 Kinsa mihatag sa iyang kaugalingon alang sa atong mga sala, aron siya makaluwas kanato gikan niining dautan nga kalibutan karon, sumala sa kabubut-on sa Dios ug atong Amahan:

5 Ngadto sa kang kinsa ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen.

6 Ako natingala nga kamo dali ra kayo nga nalayo gikan kaniya nga mitawag kaninyo ngadto sa grasya ni Cristo ngadto sa lahi nga maayong balita:

7 Nga dili lahi; apan adunay pipila nga nagsamok kaninyo, ug buot motuis sa maayong balita ni Cristo.

8 Apan bisan pa kami, o usa ka anghel gikan sa langit, mowali sa bisan unsa nga lahi nga maayong balita nganha kaninyo kay sa amo nang gikawali nganha kaninyo, tugoti siya nga matinunglo.

9 Sama sa among giingon kaniadto, sa ingon magsulti ako karon pag-usab, Kon si bisan kinsang tawo nga mowali sa bisan unsa nga lahi nga maayong balita nganha kaninyo kay sa inyo nang nadawat, tugoti siya nga matinunglo.

10 Kay ako karon nagdani ba sa mga tawo, o sa Dios? o ako ba naningkamot sa pagpahimuot sa mga tawo? kay kon ako nagpahimuot pa og mga tawo,

ako dili gayud mahimo nga sulugoon ni Cristo.

11 Apan ako magpamatuod kaninyo, kaigsoonan, nga ang maayong balita nga gikawali nako dili sunod sa tawo.

12 Kay ako wala nakadawat niini gikan sa tawo, ni ako gitudloan niini, apan pinaagi sa pinadayag ni Jesus Cristo.

13 Kay kamo nakadungog mahitunogod sa akong pagkinabuhi sa miaging panahon diha sa relihiyon sa mga Judeo, giunsa nga sa walay sukod ako milutos sa iglesya sa Dios, ug mipatibulaag niini:

14 Ug nakapalambo sa relihiyon sa mga Judeo labaw kay sa daghan nga akong mga kapareho diha sa akong kaugalingon nga nasud, ingon nga naghingapin sa pagka masiboton sa mga tradisyon sa akong mga amahan.

15 Apan sa diha nga kini gikahimuot sa Dios, kinsa mipasahi kanako gikan sa tagoangkan sa akong inahan, ug mitawag kanako pinaagi sa iyang grasya,

16 Aron sa pagpadayag sa iyang Anak ngari kanako, aron ako siyang mawali taliwala sa mga pagano; dihadhi wala ako nakigsabot sa unod ug dugo:

17 Ni mitungas ako sa Jerusalem ngadto kanila nga nahimo nang apostoles una kanako; apan ako miadto sa Arabia, ug mibalik pag-usab ngadto sa Damasco.

18 Unya human sa tulo ka tuig ako mitungas ngadto sa Jerusalem aron sa pakigkita ni Pedro, ug mipabilin uban kaniya sulod sa napulo ug lima ka adlaw.

19 Apan ang uban sa mga apostoles wala ko nakita, gawas ni Jacobo nga igsoon sa Ginoo.

20 Karon ang mga butang nga akong gisulat nganha kaninyo, tan-awa, atubangan sa Dios, ako wala nagbakak.

21 Sa pagkahuman ako miadto sa mga dapit sa Syria ug Cilicia;

22 Ug wala nailhi sa nawong ngadto sa mga iglesya sa Judea nga diha ni Cristo:

23 Apan sila nakadungog lamang, Nga siya nga milutos kanato sa miaging mga panahon karon nagawali sa pagtoo nga kaniadto iyang giguba.

24 Ug sila naghimaya sa Dios dinhi kanako.

KAPITULO 2

UNYA human sa napulo ug upat ka tuig ako mitungas pag-usab ngadto sa Jerusalem uban ni Barnabas, ug midala usab ni Tito uban kanako.

2 Ug ako mitungas pinaagi sa pinadayag, ug mipahayag ngadto kanila nianang maayong balita nga akong giwali taliwala sa mga Hentil, apan sa tago ngadto kanila nga mga dunganan, basin sa bisan unsang paagi ako magadagan, o nakadagan, diha sa kakawangan.

3 Apan wala bisan si Tito, kinsa uban kanako, nga usa ka Grego, napugos sa pagpatuli:

4 Ug nga tungod sa mini nga mga igsoon nga gipasulod nga wala namatikdi, kinsa miabot sa tago aron sa pagpaniid sa atong kagawasan nga atong nabatongan diha ni Cristo Jesus, aron sila makadala kanato ngadto sa kaulipnan:

5 Ngadto sa kang kinsa kami, wala mihatag og dapit sa pagpasakop, wala bisan sa usa ka takna; aron ang kamatuoran sa maayong balita magpadayon uban kaninyo.

6 Apan mahitungod kanila kinsa daw inila, (bisan unsa sila, kini walay bili alang kanako: ang Dios wala nagapalabi sa persona sa tawo:) kay sila nga daw inila diha sa komperensya walay gikadugang ngari kanako:

7 Apan sa lain nga bahin, sa diha nga sila nakakita nga ang maayong balita sa mga walay tuli gitugyan ngari kanako, maingon nga ang maayong balita sa mga adunay tuli ngadto ni Pedro;

8 (Kay siya nga malamposon nga nagbuhat diha ni Pedro alang sa pagkaapostol ngadto sa mga adunay tuli, sa ingon gamhanan dinhi kanako alang sa mga Hentil:)

9 Ug sa diha nga si Jacobo, si Cefas, ug si Juan, kinsa daw mga haligi, nakamatikod sa grasya nga gihatag ngari kanako, sila mihatag kanako ug ni Barnabas sa tuo nga mga kamot sa pakigdinaitay; aron kami moadto sa mga pagano, ug sila ngadto sa mga adunay tuli.

10 Lamang sila buot nga kami mahinumdom sa mga kabus; sama usab sa akong andam nga buhaton.

11 Apan sa diha nga si Pedro nakaadto sa Antiokia, ginawong ko siya sa pagsanta, tungod kay siya mao ang angay basolon.

12 Kay sa wala pa nga may miabot gikan ni Jacobo, siya mikaon uban sa mga Hentil: apan sa diha nga sila miabot, siya mipahilayo ug mipalahi sa iyang kaugalingon, nga nahadlok kanila nga iya sa pagtuli.

13 Ug ang uban nga mga Judeo mibulag sa sama nga paagi uban kaniya; sa pagkaagi nga si Barnabas usab nadala sa ilang pagminaut.

14 Apan sa diha nga ako nakakita nga sila wala naglakaw nga matarung sumala sa kamatuoran sa maayong balita, ako miingon ngadto ni Pedro sa atubangan nilang tanan, Kon ikaw, ingon nga usa ka Judeo, nagakinabuhi sama sa kinaiya sa mga Hentil, ug dili sama sa gibuhat sa mga Judeo; nganong pugson nimo ang mga Hentil sa pagkinabuhi sama sa mga Judeo?

15 Kita kinsa mga Judeo nga natorial, ug dili mga makasasala nga mga Hentil,

16 Nasayud nga ang usa ka tawo wala gipakamatarung pinaagi sa mga

buhat sa balaod, apan pinaagi sa pagtoo ni Jesus Cristo, bisan kita mitoo diha ni Jesus Cristo, aron kita mamatarungpinaagi sa pagtoo ni Cristo, ug dili sa mga buhat sa balaod: kay pinaagi sa mga buhat sa balaod walay unod nga pagamatarungon.

17 Apan kon, samtang kita maningkamot nga pagamatarungon pinaagi ni Cristo, kita mismo usab nakaplagan nga mga makasasala, busa si Cristo ba alagad sa sala? Ang Dios dili motugot.

18 Kay kon ako magtukod pag-usab sa mga butang nga akong giguba, ako maghimo sa akong kaugalingon nga usa ka malapason.

19 Kay ako pinaagi sa balaod patay na ngadto sa balaod, aron ako mabuhi ngadto sa Dios.

20 Ako nalansang sa krus uban ni Cristo: apan bisan pa niana ako buhi; hinuon dili ako, apan si Cristo ang nagakinabuhi dinhi kanako: ug ang kinabuhi nga karon akong gikinabuhi diha sa unod akong ikinabuhi pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, kinsa nahigugma kanako, ug mihatag sa iyang kaugalingon alang kanako.

21 Ako wala nagpakyas sa grasya sa Dios: kay kon ang pagkamatarung moabot pinaagi sa balaod, nan si Cristo namatay nga kawang.

KAPITULO 3

Obuangon nga mga Galacianhon, kinsa ba ang naglumay kaninyo, aron kamo dili motuman sa kamatuoran, atubangan sa kang kansang mga mata si Jesus Cristo dayag kaayo nga gipakita, nga gilansang sa krus taliwala kaninyo?

2 Kini lamang ang buot ko nga mahibaloan gikan kaninyo, Gidawat ba ninyo ang Espiritu pinaagi sa mga buhat sa balaod, o pinaagi sa pagpaminaw sa pagtoo?

3 Kamo ba gayud mga buangon? nga nakasugod diha sa Espiritu, kamo karon nahimo ba nga mga hingpit pinaagi sa unod?

4 Kamo ba nag-antos sa daghan kaayo nga mga butang diha sa kakawangan? kon kini man kakawangan.

5 Busa siya nga nagaalagad nganha kaninyo sa Espiritu, ug nagabuhat sa mga milagro taliwala kaninyo, nagahimo ba siya niini pinaagi sa mga buhat sa balaod, o pinaagi sa pagpaminaw sa pagtoo?

6 Bisan sama nga si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung.

7 Busa hibaloi ninyo nga sila nga mga anaa sa pagtoo, mao ang mga anak ni Abraham.

8 Ug ang kasulatan, nga nakakita na nga daan nga ang Dios magamatarung sa mga pagano pinaagi sa pagtoo, miwali kaniadto sa maayong balita ngadto ni Abraham, nga nagaingon, Diha kanimo ang tanang mga nasud mapanalanginan.

9 Nan busa sila nga anaa sa pagtoo gipanalangin uban sa matinumanon nga si Abraham.

10 Kay ingon sa kadaghan nga anaa sa mga buhat sa balaod nailalum sa tunglo: kay kini nahisulat, Tinunglo ang matag-usa nga wala nagapadayon diha sa tanang mga butang nga nahisulat diha sa basahon sa balaod aron sa pagbuhat kanila.

11 Apan walay tawo nga namatarung pinaagi sa balaod diha sa panan-aw sa Dios, kini tataw kaayo: kay, Ang matarung magkinabuhi pinaagi sa pagtoo.

12 Ug ang balaod dili iya sa pagtoo: apan, Ang tawo nga nagabuhat kanila magkinabuhi diha kanila.

13 Si Cristo nagtubos kanato gikan sa tunglo sa balaod, ingon nga gihi-mong usa ka tunglo alang kanato: kay kini nahisulat, Tinunglo ang matag-usa nga nagabitay diha sa kahoy:

14 Aron ang panalangin ni Abraham makadangat nganha sa mga Hentil pinaagi ni Jesus Cristo; aron kita makadawat sa saad sa Espiritu pinaagi sa pagtoo.

15 Mga igsoon, ako nagasulti subay sa batasan sa mga tawo; Bisan nga kini

usa lamang ka kasabotan sa tawo, hinuon kon kini mapalig-on, walay tawo nga nagapaka walay bili, o nagadugang ngadto niini.

16 Karon ngadto ni Abraham ug sa iyang kaliwat ang mga saad gihimo. Siya wala nagaingon, Ug ngadto sa mga kaliwat, ingon nga sa daghan; apan ingon nga sa usa, Ug ngadto sa imong kaliwat, nga mao si Cristo.

17 Ug kini ang akong isulti, nga ang kasabotan, nga gipalig-on na kaniadto sa Dios diha ni Cristo, ang balaod, nga miabot human sa upat ka gatos ug katloan ka tuig, dili makapa walay bili, aron kini gayud maghimo sa saad nga walay kapuslanan.

18 Kay kon ang panulondon iya pa sa balaod, kini dili na iya sa saad: apan ang Dios mihatag niini ngadto ni Abraham pinaagi sa saad.

19 Nan ngano man nga ginaalagad ang balaod? Kini gidugang tungod sa mga kalapasan, hangtud ang kaliwat moabot ngadto sa kang kinsa ang saad gihimo; ug kini gisugo pinaagi sa mga anghel diha sa kamot sa usa ka tigpataliwala.

20 Karon ang usa ka tigpataliwala dili tigpataliwala sa usa, apan ang Dios usa.

21 Nan ang balaod batok ba sa mga saad sa Dios? Ang Dios dili motugot: kay kon aduna pay usa ka balaod nga gikahatag nga makahatag unta og kinabuhi, sa pagkatinuod ang pagkamatartung pinaagi unta sa balaod.

22 Apan ang kasulatan mihukom na sa tanan nga ilalum sa sala, aron ang saad pinaagi sa pagtoo diha ni Jesus Cristo ikahatag ngadto kanila nga nagtoo.

23 Apan sa wala pa ang pagtoo miabot, kita gipailalum sa balaod, gisirad-an ngadto sa pagtoo nga sa ulahi igapadayag.

24 Tungod niini ang balaod mao ang atong magtutudlo sa pagdala kanato ngadto ni Cristo, aron kita pagamatarungon pinaagi sa pagtoo.

25 Apan human nga ang pagtoo miabot, kita dili na ilalum sa usa ka magtutudlo.

26 Kay kamong tanan mao ang mga anak sa Dios pinaagi sa pagtoo diha ni Cristo Jesus.

27 Kay ingon sa kadaghan kaninyo nga nabaptismohan ngadto ni Cristo nagsul-ob ni Cristo.

28 Walay Judeo ni Grego, walay ulipon o gawasnon, walay lalaki o babaye: kay kamong tanan usa diha ni Cristo Jesus.

29 Ug kon kamo iya ni Cristo, nan kamo mga kaliwat ni Abraham, ug mga manununod sumala sa saad.

KAPITULO 4

KARON ako mag-ingon, Nga ang manununod, samtang siya bata pa, walay kalainan gikan sa usa ka sulugoon, bisan nga siya ang agalon sa tanan;

2 Apan ilalum sa mga tigmatuto ug mga tinugyanan hangtud sa panahon nga gitakda sa amahan.

3 Bisana pa mao usab kita, sa diha nga kita mga bata pa, naulipon ilalum sa unang mga lagda sa kalibutan:

4 Apan sa diha nga miabot na ang hingpit nga panahon, ang Dios mipadala sa iyang Anak, gihimo gikan sa usa ka babaye, gihimo ilalum sa balaod,

5 Aron sa pagtubos kanila nga mga nailalum sa balaod, aron kita makadawat sa pagkasinagop sa mga anak.

6 Ug tungod kay kamo mga anak, Ang Dios mipadala sa Espiritu sa iyang Anak nganha sa inyong mga kasingkasing, nga nagatuaw, Abba, Amahan.

7 Tungod niini dili na kamo usa ka sulugoon, apan usa ka anak; ug kon anak, nan usa ka manununod sa Dios pinaagi ni Cristo.

8 Apan bisan pa kaniadto, sa diha nga wala pa kamo nakaila sa Dios, kamo mi-himo og pagpangalagad ngadto kanila nga sa kinaiyahan dili mga dios.

9 Apan karon, human kamo nakaila sa Dios, o hinuon nailhan na sa Dios, giunsa ba nga mobalik kamo pag-usab ngadto sa mga maluya ug walay bili

GALACIA 4:10

nga mga kalagdaan, diin kamo nagtinguha nga maulipon pag-usab?

10 Kamo nagabantay sa mga adlaw, ug mga bulan, ug mga panahon, ug mga tui.

11 Ako nahadlok mahitungod kaninyo, basin ang akong paghago alang kaninyo makawang.

12 Mga igsoon, ako naghangyo kaninyo, paghisama kamo kanako; kay ako sama usab kaninyo: kamo wala nakabuhat og kadaut kanako.

13 Kamo nasayud giunsa nga pinaagi sa mga kaluyahon sa unod ako miwali sa maayong balita diha kaninyo sa sinugdan pa.

14 Ug ang pagtintal nako nga anaa sa akong unod wala ninyo gitamay, ni gisalikway; apan gidawat ninyo ako sama sa usa ka anghel sa Dios, sama ni Cristo Jesus.

15 Nan hain man ang pagkabalahan nga inyong gipanulti? kay ako nagdala kaninyo sa pamatuod, nga, kon mahimo pa, kamo buot unta nga molugit sa inyong kaugalingon nga mga mata, ug mohatag kanila nganhi kanako.

16 Busa ako ba nahimo ninyo nga kaaway, tungod kay ako nagasulti kaninyo sa kamatuoran?

17 Sila mainiton nga nagakabig kaninyo, apan dili maayo; oo, sila mosalikway kaninyo, aron kamo mainiton nga magtinguha kanila.

18 Apan maayo kini nga mainiton nga makabig kanunay diha sa usa ka maayong butang, ug dili lamang sa diha nga anaa ako uban kaninyo.

19 Akong gagmay nga mga anak, sa kang kinsa ako nagbudlay uban sa kasakit sa pagpahimugso pag-usab hangtud nga si Cristo mahulma diha kaninyo,

20 Ako nagatinguha nga maanaa uban kaninyo karon, ug sa pag-usab sa akong tingog; kay ako nagtindog diha sa pagduhaduha mahitungod kaninyo.

21 Sultih ko, kamo nga nagtinguha sa pagpailalum sa balaod, kamo ba wala nakadungog sa balaod?

22 Kay kini nahisulat, nga si Abraham may duha ka lalaking anak, ang usa pinaagi sa usa ka ulipon nga babaye, ang usa pinaagi sa usa ka babaye nga gawasnon.

23 Apan siya kinsa iya sa babaye nga ulipon natawo subay sa unod; apan siya nga iya sa babaye nga gawasnon pinaagi sa saad.

24 Nga sa diin kini nga mga butang usa ka alegora: kay kini mao ang duha ka mga kasabotan; ang usa gikan sa bukid sa Sinai, nga nagapakatawo ngadto sa kaulipnan, nga mao si Agar.

25 Kay kini si Agar mao ang bukid sa Sinai sa Arabia, ug nagatubag ngadto sa Jerusalem nga karon mao, ug anaa sa kaulipnan uban sa iyang mga anak.

26 Apan ang Jerusalem nga mao ang labaw gawasnon, nga mao ang inahan nato nga tanan.

27 Kay kini nahisulat, Paglipay, ikaw nga dili makaanak nga wala magmabdos; gawas ug singgit, ikaw nga wala nagabati: kay ang biniyaan may labi pa ka daghan nga mga anak kay kaniya nga adunay bana.

28 Karon kita, mga igsoon, sama ni Isaac kaniadto, mao ang mga anak sa saad.

29 Apan sama kaniadto siya nga gihi-mugso sumala sa unod milutos kaniya nga natawo sumala sa Espiritu, mao man usab kini karon.

30 Apan bisan pa niana unsa ang giingon sa kasulatan? Palayasa ang babayeng ulipon ug ang iyang anak: kay ang anak sa babayeng ulipon dili mahimong manununod kauban sa anak sa babayeng gawasnon.

31 Nan sa samang paagi, mga igsoon, kita dili mga anak sa babayeng ulipon, apan sa gawasnon.

KAPITULO 5

BUSA barog nga malig-on diha sa kagawasan nga sa unsa si Cristo naghimo kanato nga gawasnon, ug ayaw na pagpalambigit pag-usab uban sa yugo sa pagkaulipon.

2 Tan-awa, ako si Pablo mag-ingon nganha kaninyo, nga kon kamo magpatuli, si Cristo dili magpulos kaninyo.

3 Kay ako magpamatuod pag-usab ngadto sa matag tawo nga natuli, nga siya utangan ngadto sa tibuok nga balaod.

4 Si Cristo nahimo nga walay kahimongan nganha kaninyo, bisan kinsa kaninyo nga mga namatarung pinaagi sa balaod; kamo nangahulog gikan sa grasya.

5 Kay kita pinaagi sa Espiritu nagpabot sa paglaum sa pagkamatarung pinaagi sa pagtoo.

6 Kay diha ni Jesus Cristo dili bisan ang pagkatinuli magapulos sa bisan unsa nga butang, ni ang pagka dili tinuli; apan ang pagtoo nga nagabuhat pinaagi sa gugma.

7 Kamo midagan nga maayo; kinsa ba ang nagbabag kaninyo aron kamo dili managsugot sa kamatuoran?

8 Kini nga pagkadani wala nagaabot gikan kaniya nga nagatawag kaninyo.

9 Ang usa ka gamay nga igpapatubo nagapatubo sa tibuok minasa.

10 Ako adunay pagsalig diha kaninyo pinaagi sa Gino, nga kamo dili maghuhuna sa sukwahi: apan siya nga nagasamok kaninyo magapas-an sa iyang hukum, bisan kinsa man siya.

11 Ug ako, mga igsoon, kon ako magwali pa gihapon mahitungod sa pagtuli, nganong mag-antos pa man ako sa paglutos? unya ang kapandolan sa krus mohunong na.

12 Ako buot nga bisan sila maputol nga nagasamok kaninyo.

13 Kay, mga igsoon, kamo gitawag ngadto sa kagawasan; lamang ayaw gamita ang kagawasan alang sa kahigayonan sa unod, apan pinaagi sa gugma alagari ang usa ug usa.

14 Kay ang tibuok nga balaod natuman diha sa usa ka pulong, bisan diha niini; Higugmaon mo ang imong sili-ngan sama sa imong kaugalingon.

15 Apan kon kamo mopaak ug motukob sa usa ug usa, pagmatngon nga kamo dili mapuo sa usa gikan sa usa.

16 Nan ako nagaingon niini, Paglakaw diha sa Espiritu, ug kamo dili motuman sa kaibog sa unod.

17 Kay ang unod nagakaibog batok sa Espiritu, ug ang Espiritu batok sa unod: ug kini sila nagasumpaki sa usa ug usa: mao nga dili kamo makabuhat sa mga butang nga buot ninyo.

18 Apan kon kamo gipangunahan sa Espiritu, kamo dili ilalum sa balaod.

19 Karon ang mga buhat sa unod dayag, nga mao kini; Panapaw, pakig-hilawas, kahugaw, kaulag,

20 Pagsimba og diosdios, pagbaton og abilidad sa pagpamarang, pagdu-mot, dili pagkasinabot, mga pag-indi-gay, kapungot, mga panagbingkil, mga pag-alsa batok sa kagamhanan, mga pagbaton sa sayop nga pagtoo,

21 Mga pagsinahay, mga pagbuno, paghuboghubog, mga paghudyaka, ug sama sa mga ingon niini: mahitungod niini ako nagsulti kaninyo kaniadto, sama sa ako na usab nga nasulti kaninyo sa miagi nga panahon, nga sila nga nagbuhat sa maong mga butang dili makapanunod sa gingharian sa Dios.

22 Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pagkamaingaton, kalomo, pagkamaayo, pagtoo,

23 Kaaghop, pagpugong sa kaugalingon: sa mga ingon niini walay balaod nga ka batok.

24 Ug sila nga mga iya ni Cristo naglansang na sa krus sa ilang unod uban sa mga kahidlaw ug mga kaibog.

25 Kon kita magkinabuhi diha sa Espiritu, kita usab maglakaw diha sa Espiritu.

26 Dili kita magmatinguhaon sa kawang nga himaya, nga nagahagitay sa usa ug usa, nga nagakasina hay sa usa ug usa.

KAPITULO 6

MGA igsoon, kon adunay usa ka tawo nga nasapnan diha sa usa ka sayop, kamo nga mga espirituhanon, magapasig-uli sa usa nga ingon niini

GALACIA 6:2

diha sa espiritu sa kaaghop; nga nagapamalandong sa imong kaugalingon, basin ikaw usab matintal.

2 Magtinabangay kamo sa usa ug usa ninyo ka mga palas-onon, ug sa ingon nagatuman kamo sa balaod ni Cristo.

3 Kay kon ang usa ka tawo maghuhuna nga si kinsa, sa diha nga siya walay hinungdan, siya nagalimbong sa iyang kaugalingon.

4 Apan tugoti nga ang matag-usa ka tawo magpamatuod sa iyang kaugalingon nga buhat, ug unya siya adunay pagkalipay diha sa iyang kaugalingon lamang, ug dili diha sa uban.

5 Kay ang matag-usa ka tawo magpas-an sa iyang kaugalingon nga palas-anon.

6 Tugoti siya nga natudloan diha sa pulong mopaambit ngadto kaniya nga nagatudlo diha sa tanang mga maayong butang.

7 Ayaw pagpalingla; Ang Dios dili mabugalbugalan: kay bisan unsa ang ginapugas sa tawo, kana iya usab nga pagaanohon.

8 Kay siya nga nagapugas ngadto sa iyang unod gikan sa unod magaani sa pagkadunot; apan siya nga nagapugas ngadto sa Espiritu gikan sa Espiritu magaani og kinabuhing dayon.

9 Ug dili kita magakaluya sa pagbuhat og maayo: kay sa tukma nga panahon kita magaani, kon kita dili maluya.

10 Busa samtang kita adunay kahigayonan, magbuhat kita og maayo ngadto sa tanang mga tawo, ilabi na ngadto kanila nga iya sa panimalay sa pagtoo.

11 Kamo nakakita unsa ka dagku sa letra nga akong gisulat nganha kaninyo pinaagi sa akong kaugalingon nga kamot.

12 Sa ingon ka daghan sa mga nagatinguha sa pagpakita sa matahum nga talan-awon diha sa unod, sila nagapugos kaninyo nga magpatuli; lamang basin sila magaantos og paglutos tungod sa krus ni Cristo.

13 Kay sila sa mismo kinsa iya sa pagtuli wala nagabantay sa balaod; apan nagtinguha nga kamo matuli, aron sila maghimaya diha sa inyong mga unod.

14 Apan ang Dios dili motugot nga ako maghimaya, gawas diha sa krus sa atong Ginoong Jesus Cristo, pinaagi sa kang kinsa ang kalibutan nahilansang diha sa krus ngari kanako, ug ako ngadto sa kalibutan.

15 Kay diha ni Cristo Jesus walay pagtuli nga nagapulog og bisan unsa nga butang, ni ang pagkawalay tuli, kon dili ang usa ka bag-o nga pagkaminugna.

16 Ug sa ingon ka daghan sa mga nagalakaw sumala niini nga lagda, ang kalinaw maanaa kanila, ug ang kalooy, ug nganha sa Israel sa Dios.

17 Sukad karon tugoti nga walay tawo nga mosamok kanako: kay ako nagadala dinhi sa akong lawas sa mga marka sa Ginoong Jesus.

18 Mga igsoon, ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban sa inyong espiritu. Amen.

Ngadto sa mga taga-Galacia gisulat gikan sa Roma.

TAGA-EFESO

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ngadto sa mga balaan nga anaa sa Efeso, ug ngadto sa mga matinumahanon diha ni Cristo Jesus:

2 Ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesus Cristo.

3 Bulahan ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo, kinsa nagapanalangin kanato pinaagi sa tanan nga mga espirituhanong panalangin diha sa langitnon nga mga dapit diha ni Cristo:

4 Sumala sa iyang pagpili kanato diha kaniya sa wala pa ang pagtukod sa kalibutan, aron kita mabalaan ug dili masaway sa atubangan niya diha sa gugma:

5 Nga daan nang nagtakda kanato ngadto sa pagsagop sa mga anak pinaagi ni Jesus Cristo ngadto sa iyang kaugalingon, sumala sa maayo nga katuyoan sa iyang kabubut-on,

6 Ngadto sa pagdayeg sa himaya sa iyang grasya, diha niini siya nagahimo kanato nga dinawat diha sa hinigugma.

7 Diha sa kang kinsa kita adunay katubsanan pinaagi sa iyang dugo, ang kapasayloan sa mga sala, sumala sa mga bahandi sa iyang grasya;

8 Nga iyang gipadagaya nganhi kanato diha sa tanan nga kaalam ug pagkamasinaboton;

9 Nga nakahimo na sa pagpahibalo nganhi kanato sa misteryo sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayo nga katuyoan nga iyang gitinguha alang sa iyang kaugalingon:

10 Aron diha sa pagdumala sa kahingpitan sa mga panahon siya makahimo sa paghiusa sa tanang mga butang diha ni Cristo, ang mga anaa sa langit, ug ang mga anaa ibabaw sa yuta; bisan diha kaniya:

11 Diha sa kang kinsa usab kita naka-angkon og usa ka panulondon, ingon nga daan na nga gitakda sumala sa iyang katuyoan kaniya nga nagabuhat sa tanang mga butang subay sa laraw sa iyang kaugalingon nga kabubut-on:

12 aron kita kinahanglan ngadto sa pagdayeg sa iyang himaya, kinsa unang nagsalig diha ni Cristo.

13 Diha sa kang kinsa kamo usab misalig, human nga kamo nakadungog sa pulong sa kamatuoran, ang maayong balita sa inyong kaluwasan: diha sa kang kinsa usab human nga kamo mitoo, kamo giselyohan sa mao nga Balaang Espiritu sa saad,

14 Nga mao ang patinga sa atong panulondon hangtud sa katubsanan sa pinalit nga kabtangan, ngadto sa pagdayeg sa iyang himaya.

15 Tungod niini ako usab, human ako nakadungog sa inyong pagtoo diha sa Ginoong Jesus, ug gugma ngadto sa tanan nga mga balaan,

16 Wala mohunong sa paghatag og mga pasalamat alang kaninyo, nga nagahimo sa paghisgot kaninyo diha sa akong mga pag-ampo;

17 Aron ang Dios sa atong Ginoong Jesus Cristo, ang Amahan sa himaya, maghatag nganha kaninyo sa espiritu sa kaalam ug pagpadayag diha sa kahibalo mahitungod kaniya:

18 Ang mga mata sa inyong salabotan ingon nga nahayagan; aron kamo mahibalo unsa ang paglaum sa iyang

pagtawag, ug unsa ang mga bahandi sa himaya sa iyang panulondon diha sa mga balaan,

19 Ug unsa ang naghingapin nga kadaku sa iyang gahum nganhi kanato kinsa nagatoo, sumala sa paglihok sa iyang dakung gahum,

20 Nga iyang gibuhat diha ni Cristo, sa diha nga siya mibanhaw kaniya gikan sa mga patay, ug mipahiluna kaniya diha sa iyang kaugalingong tuo nga kamot diha sa mga langitnong dapit,

21 Mas labaw pa kaayo sa tanan nga pamunoan, ug gahum, ug kusog, ug kagamhanan, ug sa matag ngalan nga ginganlan, dili lamang dinhi niining kalibutana, apan usab diha sa umaabot:

22 Ug mipailalum sa tanang mga butang sa iyang mga tiil, ug mihatag kaniya nga ulo ibabaw sa tanang mga butang ngadto sa iglesya,

23 Nga mao ang iyang lawas, ang kahupnganan niya nga nagapuno sa tanan diha sa tanan.

KAPITULO 2

UG kamo iyang gibanhaw, kinsa kaniadto mga patay diha sa mga kalapasan ug mga sala;

2 Dinhi niini sa miagi nga panahon kamo naglakaw sumala sa paagi sa pagkinabuhi niini nga kalibutan, sumala sa prinsipe sa gahum sa kahanginan, ang espiritu nga karon nagalihok diha sa mga anak sa pagkamasinupakon:

3 Taliwala kanila usab kita nga tanan nagbaton sa atong pagkinabuhi sa miagi nga panahon diha sa mga pangibog sa atong unod, nga nagatuman sa mga tinguha sa unod ug sa hunahuna; ug sa kinaiyahan mga anak sa kapungot, bisan sama sa uban.

4 Apan ang Dios, kinsa adunahan sa kalooy, tungod sa iyang dakung gugma nga pinaagi niini siya nahigugma kanato,

5 Bisan sa diha nga kita mga patay diha sa mga sala, nagbanhaw kanato pagtingob uban ni Cristo, (pinaagi sa grasya kamo nangaluwag;)

6 Ug mipabangon kanato pagtingob, ug mipalingkod kanato diha sa langitnon nga mga dapit diha ni Cristo Jesus:

7 Aron sa kapanahonan nga moabot siya mopakita sa naghingapin nga mga bahandi sa iyang grasya diha sa iyang kalomo nganhi kanato pinaagi ni Cristo Jesus.

8 Kay tungod sa grasya kamo nanga-luwas pinaagi sa pagtoo; ug kana dili sa inyong kaugalingon: kini ang gasa sa Dios:

9 Dili sa mga buhat, basin adunay tawo nga magpasigarbo.

10 Kay kita ang iyang mga hamiling binuhat, gimugna diha ni Cristo Jesus alang sa maayong mga buhat, nga ang Dios kaniadto pa nagbuot na nga kita kinahanglan maglakaw diha kanila.

11 Tungod niini hinumdomi, nga kamo sa panahon nga miagi mga Hentil diha sa unod, kinsa gitawag nga mga Walay tuli pinaagi nianang gitawag nga mga Tinuli sa unod nga gihimo pinaagi sa mga kamot;

12 Nga niadto nga panahon kamo mga walay Cristo, ingon nga mga walay labot sa nasud sa Israel, ug mga langyaw gikan sa kasabotan sa saad, nga mga walay paglaum, ug mga walay Dios dinhi sa kalibutan:

13 Apan karon diha ni Cristo Jesus kamo kinsa sa pipila ka mga panahon nga nangagi nahilayo gipaduol na pinaagi sa dugo ni Cristo.

14 Kay siya mao ang atong kalinaw, kinsa nagahimo sa duha nga usa, ug mitumpag sa tungatunga nga paril sa pagkabahin taliwala kanato;

15 Nga miwala diha sa iyang unod sa panagkaaway, bisan ang balaod sa mga kasugoan nga nahilakip diha sa mga ordinansa; alang sa paghimo diha sa iyang kaugalingon sa duha nga usa ka bag-o nga tawo, sa ingon nagabuhat sa kalinaw;

16 Ug aron siya makahimo sa pagpasig-uli ngadto sa Dios diha sa usa ka lawas pinaagi sa krus, nga mipatay sa panagkaaway pinaagi niana:

17 Ug mianhi ug miwali og kalinaw nganha kaninyo nga anaa sa halayo, ug ngadto kanila nga mga anaa sa duol.

18 Kay pinaagi kaniya kita adunay agianan pinaagi sa usa ka Espiritu ngadto sa Amahan.

19 Busa karon kamo dili na mga langyaw ug mga dili taganasud, apan mga isigka taganasud uban sa mga balaan, ug sa panimalay sa Dios;

20 Ug natukod nganha sa patukoran sa mga apostoles ug mga profeta, si Jesus Cristo mismo ingon nga mao ang ulohang bato sa kanto;

21 Diha sa kang kinsa ang tibuok nga tinukod gipahaum sa hiniusa nga pagbalay nagatubo ngadto sa usa ka balaan nga templo diha sa Ginoo:

22 Diha sa kang kinsa kamo usab natukod pagtingob alang sa usa ka puloy-anan sa Dios pinaagi sa Espiritu.

KAPITULO 3

ALANG niini nga hinungdan ako Asi Pablo, ang binilanggo ni Jesus Cristo alang kaninyo nga mga Hentil,

2 Kon kamo nakadungog sa pagdumala sa grasya sa Dios nga gihatag kanako alang kaninyo:

3 Giunsa nga pinaagi sa pinadayag siya mipahibalo ngari kanako sa misteryo; (sama sa akong gisulat kaniadto sa diyotay nga mga pulong,

4 Pinaagi niini, sa diha nga kamo makabasa, kamo makasabot sa akong kahibalo sa misteryo ni Cristo)

5 Nga sa uban nga kapanahonan wala ipahibalo ngadto sa mga anak sa mga tawo, ingon nga kini karon gipadayag ngadto sa iyang mga balaang apostoles ug mga profeta pinaagi sa Espiritu;

6 Nga ang mga Hentil mahimo nga mga isigka manununod, ug sa mao ra nga lawas ug mga umaambit sa iyang saad diha ni Cristo pinaagi sa maayong balita:

7 Nga niini ako gihimo nga usa ka sulugoon, sumala sa gasa sa grasya sa Dios nga gihatag ngari kanako pinaagi

sa gamhanan nga paglihok sa iyang gahum.

8 Ngari kanako, kinsa mao ang ubos pa sa pinaka ubos sa tanan nga mga balaan, kini nga grasya gihatag, aron ako magawali taliwala sa mga Hentil sa dili masusi nga mga bahandi ni Cristo;

9 Ug sa paghimo sa tanang mga tawo nga makakita unsa ang pakig-ambitay sa misteryo, nga gikan sa sinugdan sa kalibutan gitagoan diha sa Dios, kinsa mimugna sa tanang mga butang pinaagi ni Jesus Cristo:

10 Sa tuyo nga karon ngadto sa mga pamunoan ug mga kagamhanan diha sa langitnon nga mga dapit mahibaloan pinaagi sa iglesya ang pinilopilo nga kaalam sa Dios,

11 Sumala sa iyang dayon nga katuyoan nga iyang gilaraw diha ni Cristo Jesus nga atong Ginoo:

12 Diha kaniya kita adunay kaisog ug agianan sa pagduol uban sa pagsalig pinaagi sa pagtoo kaniya.

13 Tungod niini ako nagtinguha nga kamo dili maluya sa akong mga kasakitan alang kaninyo, nga mao ang inyong himaya.

14 Tungod niini nga hinungdan ako nagpiko sa akong mga tuhod ngadto sa Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo,

15 Sa kang kinsa ang tibuok pamilya sa langit ug sa yuta ginganlan,

16 Nga siya magatugot kaninyo, sumala sa mga bahandi sa iyang himaya, nga malig-on uban sa kusog pinaagi sa iyang Espiritu diha sa pagkatawo sa sulod;

17 Aron si Cristo magpuyo diha sa inyong mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo; aron kamo, ingon nga mga gipagamot ug gipasukad diha sa gugma,

18 Makahimo sa pagsabot uban sa tanang mga balaan unsa ang kalapad, ug kataas, ug kalam, ug kahabug;

19 Ug sa pagkaila sa gugma ni Cristo, nga nagalapaw sa kahibalo, aron kamo mapuno sa tibuok nga kahupnganan sa Dios.

20 Karon ngadto kaniya nga makahimo sa pagbuhat sa naghingapin ka madagayaon labaw pa sa tanan nga atong gipangayo o gihunahuna, sumala sa gahum nga nagalihok dinhi kanato,

21 Ngadto kaniya ang himaya diha sa iglesya pinaagi ni Cristo Jesus sa tanan nga kapanahonan, katuigan nga walay kataposan. Amen.

KAPITULO 4

BUSA ako, ang binilanggo sa Ginoo, nagahangyo kaninyo nga kamo managlakaw nga takos sa tawag nga pinaagi niini kamo gitawag,

2 Uban sa tanan nga pagpaubos ug kaaghop, uban ang pagkamainantuson, nga nagapailob ang usa sa usa diha sa gugma;

3 Nga nagapaningkamot sa pagbantay sa panaghiusa sa Espiritu diha sa bugkos sa kalinaw.

4 Adunay usa ka lawas, ug usa ka Espiritu, maingon nga kamo gitawag diha sa usa ka paglaum sa inyong pagtawag;

5 Usa ka Ginoo, usa ka pagtoo, usa ka baptismo,

6 Usa ka Dios ug Amahan sa tanan, kinsa ibabaw sa tanan, ug pinaagi sa tanan, ug anaa kaninyong tanan.

7 Apan ngadto sa matag-usa kanato gihatag ang grasya sumala sa sukod sa gasa ni Cristo.

8 Tungod niini siya nagaingon, Sa diha nga siya mikayab sa kahitas-an, siya midala sa pagkabinihag nga bihag, ug mihatag og mga gasa ngadto sa mga tawo.

9 (Karon nga siya mikayab na, unsa ba kini apan nga siya usab nanaug una ngadto sa mas halawom nga mga bahin sa yuta?)

10 Siya nga nanaug mao ra usab ang misaka ibabaw sa tanan nga kalangitan, aron siya magpuno sa tanan nga mga butang.)

11 Ug siya mihatag sa pipila, mga apostoles; ug ang pipila, mga profeta;

ug ang pipila, mga ebanghelista; ug ang pipila, mga pastor ug mga magtutudlo;

12 Alang sa paghingpit sa mga balaan, alang sa buhat sa pagpangalagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Cristo:

13 Hangtud kitang tanan makadangat ngadto sa panaghiusa sa pagtoo, ug sa kahibalo sa Anak sa Dios, ngadto sa usa ka hingpit nga tawo, ngadto sa sukod sa kahupnganan ni Cristo:

14 Aron nga kita sukad karon dili na mga bata, nga gituyatuya paingon ngadto ug pabalik, ug ginapadpad uban sa matag hangin sa pagtulon-an, pinaagi sa kaabtik sa mga tawo, ug kabatid nga pagkamalinglahon, diin sila naghulat aron sa pagpangilad;

15 Apan nga nagasulti sa kamatuoran diha sa gugma, magatubo ngadto kaniya diha sa tanang mga butang, nga mao ang ulo, bisan si Cristo:

16 Gikan sa kang kinsa ang tibuok nga lawas nahaum sa pagsumpay ug nadasok pinaagi nianang gitagbo sa matag lutahan, sumala sa gamhanan nga pagbuhat diha sa sukod sa matag bahin, nagahimo sa pagpatubo sa lawas ngadto sa pagkalig-on sa iyang kaugalingon diha sa gugma.

17 Busa kini ang akong isulti, ug ipamatuod diha sa Ginoo, nga sukad karon kamo dili na maglakaw sama sa paglakaw sa ubang mga Hentil, diha sa pagkakawang sa ilang mga hunahuna,

18 Nga nagabaton og salabotan nga nangitngitan, ingon nga nahimulag gikan sa kinabuhi sa Dios pinaagi sa pagka walay kahibalo nga anaa kaniila, tungod sa pagkabuta sa ilang mga kasingkasing:

19 Kinsa ingon nga nawad-an og pagbati nagtugyansa ilang mga kaugalingon ngadto sa kaulag, sa pagbuhat sa tanan nga kahugawan uban sa kahakog.

20 Apan kamo wala sa ingon nakakat-on ni Cristo;

KAPITULO 5

21 Kon mao man nga kamo naka-dungog kaniya, ug natudloan pinaagi kaniya, ingon nga ang kamatuoran anaa ni Jesus:

22 Nga inyong hukason ang labot sa kanhi nga pagkinabuhi ang daan nga pagkatawo, nga dunot sumala sa malimbongon nga mga kaibog;

23 Ug pagbag-o diha sa espiritu sa inyong hunahuna;

24 Ug nga kamo magsul-ob sa bag-o nga pagkatawo, nga sunod sa dagway sa Dios gimugna diha sa pagkamatarung ug tinoud nga pagkabalaan.

25 Tungod niini sa nagasalikway sa pagpamakak, managsulti ang matag tawo sa kamatuoran uban sa iyang silingan: kay kita mga bahin sa usa ngadto sa usa.

26 Pagkasuko kamo, ug ayaw pagpakasala: ayaw tugoti nga masalopan og adlaw ang inyong kapungot:

27 Ni maghatag og dapit ngadto sa yawa.

28 Siya nga nangawat ayaw na papa-ngawata: apan hinuon toguti siya nga maghago, nga magabuhat pinaagi sa iyang mga kamot sa butang nga maayo, aron nga siya adunay ikahatag ngadto kaniya nga nagakinahanglan.

29 Ayaw itugot nga ang dunot nga mga pulong magagawas sa inyong baba, apan kanang maayo nga magamit sa pagpalig-on, aron kini makahatag og grasya ngadto sa mga tigpaminaw.

30 Ug ayaw pasub-a ang balaang Espiritu sa Dios, nga pinaagi niini kamo giselyohan ngadto sa adlaw sa pagtubos.

31 Itugot nga ang tanan nga kapait, ug kapungot, ug kasuko, ug pagbagulbol, ug dautan nga pagsulti, makuha gikan kaninyo, uban ang tanang tinguha sa pagdaut sa uban:

32 Ug magmalomo kamo sa usa ug sa usa, humok og kasingkasing, nga nagapasaylo sa usa ug usa, bisan sa samang paagi nga ang Dios tungod ug alang ni Cristo nakapasaylo kaninyo.

BUSA paningkamot kamo nga mahimong mga sumusunod sa Dios, ingon nga mga anak nga pinalangga;

2 Ug paglakaw diha sa gugma, sama nga si Cristo usab nahigugma kanato, ug naghatag sa iyang kaugalingon alang kanato nga usa ka halad ug usa ka sakripisyo ngadto sa Dios alang sa usa ka mahumot nga alimyon.

3 Apan ang pakighilawas, ug ang tanan nga pagka dili mahinlo, o pagkamaibogon, ayaw itugot nga kini sa makausa paganganlan diha kaninyo, ingon nga nahimong mga balaan.

4 Ni ang pagkamahugaw, ni ang pagsulti og binuang, ni binastos, nga mga dili angayan: apan hinuon ang paghatag og mga pasalamat.

5 Kay niini kamo nasayud, nga walaay bigaon, ni tawo nga dili mahinlo, ni tawo nga maibogon, kinsa usa ka magsisimba og diosdios, nga nakabaton og bisan unsa nga panulondon sa gingharian ni Cristo ug sa Dios.

6 Ayaw itugot nga adunay tawo nga maglimbong kaninyo pinaagi sa kawang nga mga pulong: kay tungod niining mga butanga nagaabot ang kapungot sa Dios nganha sa mga anak sa pagkamasinupakon.

7 Busa ayaw kamo pagpakig-ambit uban kanila.

8 Kay kamo kaniadto diha sa kangitngit, apan karon kamo kahayag diha sa Ginoo: paglakaw kamo ingon nga mga anak sa kahayag:

9 (Kay ang bunga sa Espiritu anaa sa tanan nga pagkamaayo ug pagkamatarung ug kamatuoran:)

10 Nga nagasuta unsa ang ikahinangop ngadto sa Ginoo.

11 Ug ayaw pagpakigdait uban sa dili mabungahon nga buhat sa kangitngit, apan hinuon sawaya sila.

12 Kay kini usa ka kaulawan bisan ang paghisgot niadtong mga butang nga gihimo nila diha sa tago.

13 Apan ang tanan nga butang nga gisaway napadayag pinaagi sa kahayag:

kay bisan unsa nga magapadayag mao ang kahayag.

14 Tungod niini siya nagaingon, Pagmata ikaw nga nagakatulog, ug bangoon gikan sa mga patay, ug si Cristo magahatag kanimo og kahayag.

15 Unya tan-awa nga kamo maglakaw nga mabinantayon, dili sama sa mga buang, apan sama sa mga manggialamon,

16 Nga nagatubos sa panahon, tungod kay ang mga adlaw dautan.

17 Tungod niini ayaw kamo pagpakadili manggialamon, apan nga nagapakasabot unsa ang kabubut-on sa Ginoo.

18 Ayaw kamo pagpahubog sa bino, diin anaa ang pagpatuyang; apan pagpapuno sa Espiritu;

19 Nga nagasulti sa inyong mga kaugalingon diha sa mga salmo ug sa mga alawiton ug espirituhanong mga awit, nga nagaawit ug nagahimo og huni diha sa inyong kasingkasing ngadto sa Ginoo;

20 Nga nagahatag og mga pasalamat sa kanunay alang sa tanang mga butang ngadto sa Dios ug sa Amahan diha sa ngalan sa atong Ginoo Jesus Cristo;

21 Nga nagapailalum sa inyong mga kaugalingon sa usa ug usa diha sa kahadlok sa Dios.

22 Mga asawa, ipailalum ang inyong mga kaugalingon ngadto sa inyong kaugalingong mga bana, sama ngadto sa Ginoo.

23 Kay ang bana mao ang ulo sa asawa, bisan sa samang paagi nga si Cristo mao ang ulo sa iglesya: ug siya mao ang manluluwas sa lawas.

24 Busa sama nga ang iglesya sakop ngadto ni Cristo, busa itugot nga ang mga asawa usab ngadto sa ilang kaugalingon nga mga bana diha sa matag butang.

25 Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa, bisan sa samang paagi si Cristo nahigugma sa iglesya, ug mihatag sa iyang kaugalingon alang niini;

26 Aron siya makabalaan ug maka-hinlo niini diha sa paghugas sa tubig pinaagi sa pulong,

27 Aron siya makatanyag niini ngadto sa iyang kaugalingon nga usa ka mahimayaon nga iglesya, walay lama, o kun-ot, o bisan unsang sama niana nga butang; apan aron kini gayud mahimong balaan ug walay masaway.

28 Busa gikinahanglan ang mga lalaki nga mohigugma sa ilang mga asawa sama sa ilang kaugalingong lawas. Siya nga nagahigugma sa iyang asawa nahigugma sa iyang kaugalingon.

29 Kay wala pay tawo nga nagdumot sa iyang kaugalingon nga unod; apan nagaamoma ug nagapangga niini, bisan sa samang paagi ang Ginoo ngadto sa iglesya:

30 Kay kita mga bahin sa iyang lawas, ug sa iyang unod, ug sa iyang mga bukog.

31 Tungod niini nga hinungdan ang usa ka lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan, ug mahiusa ngadto sa iyang asawa, ug silang duha mahimong usa ka unod.

32 Kini usa ka dakung misteryo: apan ako nagsulti mahitungod ni Cristo ug sa iglesya.

33 Apan bisan pa tugoti ang matag-usa kaninyo sa linaing paagi mahigugma gayud sa iyang asawa sama sa iyang kaugalingon; ug ang asawa magmatngon nga siya magatahud sa iyang bana.

KAPITULO 6

MGA anak, tumana ang inyong mga ginikanan diha sa Ginoo: kay kini matarung.

2 Pasidunggi ang imong amahan ug inahan; nga mao ang unang kasugoan nga uban ang saad;

3 Aron kini makahimo og maayo kanimo, ug ikaw magpuyo nga dugay dinhi sa kalibutan.

4 Ug, kamong mga amahan, ayaw hagita ang inyong mga anak ngadto sa kapungot: apan matutua sila diha

sa pag-amoma ug pagtambag mahitunod sa Ginoo.

5 Mga sulugoon, pagmasinugtanon ngadto kanila nga inyong mga agalon sumala sa unod, uban ang kahadlok ug ang pagkurog, diha sa pagkabug-os sa inyong kasingkasing, sama ngadto ni Cristo;

6 Dili sa pagpangalagad aron makिता, sama sa tigpahimuot sa mga tawo; apan ingon nga mga sulugoon ni Cristo, nga nagabuhat sa kabubut-on sa Dios gikan sa kasingkasing;

7 Uban sa maayong buot magahimo sa pag-alagad, ingon ngadto sa Ginoo, ug dili ngadto sa mga tawo:

8 Nga nasayud nga sa bisan unsang maayong butang nga ginabadlong ni bisan kinsang tawo, mao ang iyang madawat gikan sa Ginoo, bisan man siya ulipon o gawasnon.

9 Ug, kamong mga agalon, buhata ang samang mga butang ngadto kanila, nga nagapugong sa pagpanghulga: nga nasayud nga ang inyong Agalon usab anaa sa langit; walay pagpalabi sa mga tawo diha kaniya.

10 Sa kataposan, akong mga igsoon, pagmalig-on diha sa Ginoo, ug diha sa gahum sa iyang kusog.

11 Isul-ob ang tibuk hinagiban sa Dios, aron kamo makahimo sa pagbarog batok sa mga lipatlipat sa yawa.

12 Kay kita wala nakigdumog batok sa unod ug dugo, apan batok sa mga pamunoan, batok sa mga gahum, batok sa mga pangulo sa kangitngit niining kalibutana, batok sa espirituhanon nga pagkadautan sa hatag-as nga mga dapit.

13 Tungod niini isul-ob nganha kaninyo ang tibuk nga hinagiban sa Dios, aron kamo makahimo sa pagsukol sa adlaw nga dautan, ug sa nakahimo na sa tanan, sa pagbarog.

14 Busa barog, nga ang inyong mga hawak binaksan uban sa kamatuoran, ug nagasul-ob sa panalipod sa dughan nga pagkamatarung;

15 Ug ang inyong mga tiil sinul-oban sa pagpangandam sa maayong balita sa kalinaw;

16 Labaw sa pagtoo, pinaagi niini kamo makahimo sa pagpalong sa tanan nga nagkalayo nga mga udyong sa dautan.

17 Ug dad-a ang helmit sa kaluwasan, ug ang espada sa Espiritu, nga mao ang pulong sa Dios:

18 Nga nagaampo kanunay sa tanang pag-ampo ug pangamuyo diha sa Espiritu, ug nagabantay diha niini uban ang tanan nga pagka mapadayonon ug pangamuyo alang sa tanang mga balaan;

19 Ug alang kanako, aron ang paglitok ikahatag ngari kanako, aron ako makaabli sa akong baba nga maisogon, sa pagpahibalo sa misteryo sa maayong balita,

20 Alang niini ako usa ka ambasadador diha sa mga gapos: aron diha niini ako makasulti nga maisogon, sama sa akong gikinahanglan nga isulti.

21 Apan aron kamo usab masayud sa akong mga kalihokan, ug unsa ang akong kahintang, si Tikiko, nga usa ka hinigugma nga igsoon ug matinumanon nga alagad diha sa Ginoo, magapahibalo kaninyo sa tanang mga butang:

22 Si kinsa akong gipadala nganha kaninyo sa samang katuyoan, aron kamo makahibalo sa among kalihokan, ug nga siya makalipay sa inyong mga kasingkasing.

23 Ang kalinaw maanaa ngadto sa kaigsoonan, ug ang gugma uban sa pagtoo, gikan sa Dios ang Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo.

24 Ang grasya magauban kanilang tanan nga nahigugma sa atong Ginoong Jesus Cristo diha sa pagkamatinud-anon. Amen.

Ngadto sa mga taga-Efeso gisulat gikan sa Roma, pinaagi ni Tikiko.

TAGA-FILIPOS

KAPITULO 1

SI Pablo ug si Timoteo, ang mga sulugoon ni Jesus Cristo, ngadto sa tanang mga balaan diha ni Cristo Jesus nga anaa sa Filipos, uban sa mga tagdumalaug mga diakono:

2 Ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesus Cristo.

3 Ako nagpasalamat sa akong Dios diha sa matag paghinumdom kaninyo,

4 Sa kanunay diha sa matag pag-ampomako alang kaninyong tanan nga nagahimo og paghangyo uban ang kalipay,

5 Tungod sa inyong pagpakig-ambitay diha sa maayong balita gikan sa unang adlaw hangtud karon;

6 Ingon nga masaligon mahitungod niini gayud nga butang, nga siya nga nakasugod na sa usa ka maayong buhat diha kaninyo mohimo niini hangtud sa adlaw ni Jesus Cristo:

7 Bisan maingon nga kini angayan alang kanako sa paghuhuna niini mahitungod kaninyong tanan, tungod kay ako nagabaton kaninyo sulod sa akong kasingkasing; sanglit managsama nga diha sa akong mga gapos, ug diha sa paglaban ug pagpalig-on sa maayong balita, kamong tanan mga umaambit uban kanako sa akong grasya.

8 Kay ang Dios mao ang akong saksi, unsa ka daku nga ako gimingaw kaninyong tanan diha sa mga pagbati ni Jesus Cristo.

9 Ug niini ako nag-ampo, nga ang inyong gugma magadugang pa sa pagdagaya diha sa kahibalo ug diha sa tanan nga paghukom;

10 Aron nga kamo managuyon sa mga butang nga labi pa ka maayo; aron

kamo magmatinud-anon ug walay kalapasan hangtud sa adlaw ni Cristo;

11 Nga napuno sa mga bunga sa pagkamatarung, nga pinaagi ni Jesus Cristo, ngadto sa himaya ug pagdayeg sa Dios.

12 Apan ako buot nga kamo gayud makasabot, mga igsoon, nga ang mga butang nga nahitabo nganhi kanako mi-sangpot hinuon ngadto sa pagpakaylap sa maayong balita;

13 Mao nga ang akong pagkabilanggo diha ni Cristo nadayag diha sa tibuok palasyo, ug diha sa tanang uban nga mga dapit;

14 Ug daghan sa mga igsoon diha sa Ginoo, nga nagasamot ka masaligon pinaagi sa akong pagkabilanggo, labaw pa kaayo ka maisogon sa pagsulti sa pulong nga walay kahadlok.

15 Ang pipila gayud nagwali ni Cristo bisan tungod sa kasina ug panag-away; ug ang pipila usab sa maayong kabu-but-on:

16 Ang usa nagwali ni Cristo gumikan sa pagpakiglantugi, dili matinud-anon, nga nagadahom sa pagdugang og kasakit sa akong pagkabilanggo:

17 Apan ang usa gumikan sa gugma, nga nasayud nga ako gipahimutang alang sa pagpanalipod sa maayong balita.

18 Unya unsa man? bisan pa niana, sa matag paagi, bisan diha sa pagpaka aron-ingnon, o diha sa kamatuoran, si Cristo nasangyaw; ug ako dinhi niini nagakalipay, oo, ug magakalipay.

19 Kay ako nasayud nga kini mopingon sa akong kaluwasan pinaagi sa inyong pag-ampo, ug sa pagsangkap sa Espiritu ni Jesus Cristo,

20 Sumala sa akong mahinamon nga pagpaabot ug sa akong paglaum, nga

KAPITULO 2

walay butang nga akong ikaulaw, apan nga uban sa tanan nga pagkamaisogon, sama sa kanunay, mao usab karon aron si Cristo mapadaku dinhi sa akong la-was, bisan man kini pinaagi sa kinabuhi, o pinaagi sa kamatayon.

21 Kay alang kanako ang pagkinabuhi mao si Cristo, ug ang pagkamatay maoy pagdaug.

22 Apan kon ako mabuhi diha sa unod, kini bunga sa akong paghago: hinuon unsa ang akong pilion ako wala nasayud.

23 Kay ako anaa napiit tali sa duha, nga adunay tinguha sa pagbiya, ug sa pagpa-kig-uban ni Cristo; nga labing maayo:

24 Apan bisan pa sa pagpabilin diha sa unod mao ang labing kinahanglanon alang kaninyo.

25 Ug sa nakaangkon niini nga pag-salig, ako nasayud nga ako magpabilin ug magpadayon uban kaninyong tanan alang sa inyong pag-uswag ug kalipay sa pagtoo;

26 Aron ang inyong pagkalipay mo-labi pa ka madagayaon diha ni Jesus Cristo tungod kanako pinaagi sa akong pag-anha kaninyo pag-usab.

27 Lamang itugot nga ang inyong pag-kinabuhi mahimong sama sa maayong balita ni Cristo: aron nga bisan kon ako moanha ug makakita kaninyo, o kon dili man wala diha, ako makadungog mahitungod sa inyong kalihokan, nga kamo nagbarog nga malig-on diha sa usa ka espiritu, uban sa usa ka hunahu-na nga nagkahiusa sa pakigbisog tungod sa pagtoo sa maayong balita;

28 Ug nga walay butang nga gikalisa-ngan gumikan sa inyong mga kaaway: nga alang kanila usa ka tataw nga tima-an sa kalaglagan, apan alang kaninyo sa kaluwasan, ug nga iya sa Dios.

29 Kay nganha kaninyo kini gikahatag diha sa kabahin ni Cristo, dili lamang mootoo nganha kaniya, apan moantos usab tungod ug alang kaniya;

30 Nga nagabaton sa sama nga pakig-bisog nga inyong nakita dinhi kanako, ug karon nadungog nga ania kanako.

BUSA kon adunay bisan unsa nga Bmga kahupayan diha ni Cristo, kon adunay paglipay sa gugma, kon adunay pakig-ambitay sa Espiritu, kon adunay mga pagbinatay ug mga kalooy,

2 Hingpita ninyo ang akong kalipay, nga kamo magsama sa hunahuna, nga nagabaton sa samang gugma, ingon nga nagakauyon, diha sa usa ka pang-hunahuna.

3 Ayaw itugot nga adunay butang nga pagahimoon pinaagi sa panagbingkil o kawang nga pagpagarbo; apan diha sa pagka mapaubsanon sa hunahuna itugot nga ang matag-usa magaisip sa uban nga mas maayo kay sa ilang kaugalingon.

4 Ayaw patan-awa ang matag tawo diha sa iyang kaugalingon nga mga bu-tang, apan ang matag tawo usab nganha sa mga butang sa uban.

5 Itugot kini nga panghunahuna ma-anaa kaninyo, nga didto usab ni Cristo Jesus:

6 Kinsa, ingon nga diha sa dagway sa Dios, wala naghunahuna nga usa ka pag-pangilog ang pagpakasama sa Dios:

7 Apan mihimo sa iyang kaugalingon nga walay kadunganan, ug midala di-ha kaniya sa dagway sa usa ka ulipon, ug gihimo sa panagway sa mga tawo:

8 Ug ingon nga nakaplagan diha sa kahintang nga sama sa usa ka tawo, iyang gipaubos ang iyang kaugalingon, ug nahimong masinugtanon ngadto sa kamatayon, bisan sa kamatayon sa krus.

9 Tungod niini ang Dios usab mipa-taas kaniya sa hilabihan, ug mihatag kaniya sa usa ka ngalan nga labaw sa matag ngalan:

10 Aron nga diha sa ngalan ni Jesus ang matag tuhod mapiko gayud, sa mga butang nga atua sa langit, ug sa mga bu-tang nga ania sa yuta, ug sa mga butang ilalum sa yuta;

11 Ug aron ang matag dila magsugid gayud nga si Jesus Cristo Ginoo, ngadto sa himaya sa Dios nga Amahan.

12 Tungod niini, akong mga hini-gugma, ingon nga kamo sa kanunay nanagtuman, dili lamang diha sa akong atubangan, apan karon labi na sa akong pagkawala diha, ipakita sa buhat ang inyong kaugalingon nga kaluwasan uban ang kahadlok ug pagkurog.

13 Kay ang Dios mao ang nagabuhat sa sulod kaninyo apil sa pagbuot ug sa paghimo sa iyang maayong katuyoan.

14 Buhata ang tanan nga mga butang nga walay mga pagbagulbol ug walay mga panaglalis:

15 Aron kamo mahimong dili sala-wayon ug dili sad-an, ang mga anak sa Dios, dili badlongonbag, diha sa taliwala sa hiwi ug baliko nga nasud, taliwala sa kang kinsa kamo nagadan-ag ingon nga mga kahayag sa kalibutan;

16 Nga nagakupot sa pulong sa kinabuhi; aron ako magkalipay diha sa adlaw ni Cristo, nga ako wala nagdagan nga kawang, ni naghago nga kawang.

17 Oo, ug kon ako ihalad diha sa sakripisyo ug pagpangalagad sa inyong pagtoo, ako malipay, ug magakalipay uban kaninyo nga tanan.

18 Kay sa mao ra nga hinungdan usab kamo naglipay, ug nagkalipay uban kanako.

19 Apan ako nagsalig diha sa Ginoong Jesus sa pagpadala ni Timoteo nganha kaninyo sa dili madugay, aron ako usab mahupayan, sa diha nga ako masayud sa inyong kahimtang.

20 Kay ako walay tawo nga sama ang hunahuna, kinsa natorial nga magpakabana alang sa inyong kahimtang.

21 Kay ang tanan nangita sa ilang kaugalingon, dili sa mga butang nga iya ni Jesus Cristo.

22 Apan kamo nasayud sa pamatuod mahitungod kaniya, nga, sama sa anak uban sa amahan, siya mialagad uban kanako diha sa maayong balita.

23 Busa ako naglaum sa pagpadala kaniya sa pagkakaran, sa labing madali sa diha nga ako makakita unsa ang mahitabo kanako.

24 Apan ako nagasalig diha sa Ginoo nga ako usab sa akong kaugalingon makaanha sa dili madugay.

25 Apan ako nagdahum nga gikina-hanglan nga ipadala nganha kaninyo si Epafrodito, ang akong igsoon, ug kauban diha sa paghago, ug isigkasundalo, apan inyong mensahero, ug siya nga mitagbo sa akong mga panginahanglan.

26 Kay siya gimingaw kaninyong tanan, ug napuno sa kaguol, tungod nga kamo nakadungog nga siya nagmasakiton.

27 Kay tinoud nga siya nasakit nga hapit mamatay: apan ang Dios nalooy kaniya; ug dili kaniya lamang, apan kanako usab, basin ako makabaton ug nagapatongpatong nga kagulan.

28 Busa ako mipadala kaniya sa labing kamabalak-on, aron, sa diha nga kamo makakita kaniya pag-usab, kamo magkalipay, ug aron modiyutay ang akong pagkamagul-anon.

29 Busa dawata siya diha sa Ginoo uban ang tanang kalipay; ug ilha ingon niana diha sa kadungganan:

30 Tungod kay alang sa buluhaton ni Cristo siya hapit namatay, nga wala nagaisip sa iyang kinabuhi, aron sa pagtagbo sa kakulang ninyo sa pagsilbi ngari kanako.

KAPITULO 3

SA kataposan, akong mga igsoon, pagkalipay diha sa Ginoo. Sa pagsulat sa samang mga butang nganha kaninyo, alang kanako dili gayud mabug-at, apan kini luwas sa kakuyaw alang kaninyo.

2 Pagbantay sa mga iro, pagbantay sa mga magbubuhat nga dautan, pagbantay sa mga tinuli.

3 Kay kita mao ang mga tinuli, nga nagasimba sa Dios diha sa espiritu, ug nagakalipay diha ni Cristo Jesus, ug walay pagsalig diha sa unod.

4 Bisan nga ako mahimo usab nga magbaton og pagsalig diha sa unod. Kon adunay laing tawo nga nagahunahuna nga diha niana siya makasalig sa unod, ako labaw pa:

5 Gituli sa ikawalo nga adlaw, gikan sa kaliwat sa Israel, gikan sa tribo ni Benjamin, Hebreohanon gikan sa mga Hebreohanon; labot sa balaod, usa ka Fariseo;

6 Mahitungod sa kasibot, nagalutos sa iglesya; labot sa pagkamatarung nga anaa sa balaod, dili masaway.

7 Apan unsa nga mga butang nga nahimong ginansya ngari kanako, kadto akong giisip nga kapildihan tungod ni Cristo.

8 Oo sa walay pagduhaduha, ug ako nag-isip sa tanang mga butang nga kapildihan tungod sa pagkalabaw sa kahibalo mahitungod ni Cristo Jesus nga akong Ginoo: alang sa kang kinsa ako nag-antos sa kapildihan sa tanang mga butang, ug nagaisip kanila nga biya, aron ako maka-angkon sa kahimuot ni Cristo,

9 Ug makaplagan diha kaniya, nga wala nagabaton sa akong kaugalingon nga pagkamatarung, nga iya sa balaod, apan nianang pinaagi sa pagtoo ni Cristo, ang pagkamatarung nga iya sa Dios pinaagi sa pagtoo:

10 Aron ako makaila kaniya, ug sa gahum sa iyang pagkabanhaw, ug sa pakig-ambit sa iyang mga pag-antos, ingon nga nahimong nahisama ngadto sa iyang kamatayon;

11 Kon pinaagi sa bisan unsang paagi ako makakab-ot ngadto sa pagkabanhaw sa mga patay.

12 Dili ingon nga ako nakakab-ot na, o nga nahimo nang hingpit: apan ako nagaagpas, aron nga kon mahimo ako makahupot kay tungod niana ako usab gihiuptan ni Cristo Jesus.

13 Mga igsoon, ako wala nag-isip sa akong kaugalingon nga nakahupot na: apan kining usa ka butang akong gibuhay, nga nagakalimot niadtong mga butang nga nangagi na, ug nagakab-ot ngadto sa mga butang nga anaa sa unahan,

14 Ako nanglimbasog sa pagdasdas paingon sa dauganan tungod sa ganti sa hataas nga pagtawag sa Dios diha ni Cristo Jesus.

15 Busa kita, sama sa kadaghan sa magmahingpit, maghunahuna sa ingon: ug kon sa bisan unsa nga butang kamo magahunahuna sa laing paagi, bisan kini igapadayag sa Dios nganha kaninyo.

16 Hinuon, sa unsa nga kita nakakab-ot na, kita maglakaw pinaagi sa samang lagda, maghunahuna kita sa samang butang.

17 Mga igsoon, pagmasinundanon nga nagkahiusa nganhi kanako, ug timan-i sila nga naglakaw sama sa inyong pagbaton kanamo alang sa usa ka sumbanan.

18 (Kay daghan ang naglakaw, sa kang kinsa ako sa makadaghan nagsulti kaninyo, ug karon magsulti kaninyo bisan nga nagahilak, nga sila mao ang mga kaaway sa krus ni Cristo:

19 Kang kang kataposan mao ang kalaglagan, kang kansang Dios mao ang ilang tiyan, ug kang kansang himaya anaa sa ilang kaulawan, kinsa naghunahuna sa yutan-on nga mga butang.)

20 Kay ang atong pagkalumulupyong atua sa langit; gikan sa mao nga dapit usab kita nagapaabot sa Manluluwas, ang Ginoong Jesus Cristo:

21 Kinsa mousab sa atong makasasala nga lawas, aron kini mahimo nga sama ngadto sa iyang mahimayaon nga lawas, sumala sa pagbuhat nga pinaagi niini siya makahimo bisan pa sa pagpasakop sa tanang mga butang ngadto sa iyang kaugalingon.

KAPITULO 4

BUSA, akong mga igsoon nga gaminahal nga hinigugma ug gikamingawan, akong kalipay ug korona, sa ingon niini barog nga malig-on diha sa Ginoo, akong mga hinigugma.

2 Ako naghangyo ni Eudia, ug naghangyo ni Sentike, nga sila magsama og panghunahuna diha sa Ginoo.

3 Ug ako naghangyo usab kanimo, tinoud nga kauban sa yugo, tabangi kadtong mga babaye nga naghago uban kanako diha sa maayong balita,

FILIPOS 4:4

uban ni Clemente usab, ug uban sa lain nako nga mga isigkamamumuo, kang kansang mga ngalan anaa sa basahon sa kinabuhi.

4 Pagkalipay diha sa Ginoo sa kanunay: ug ako mag-ingon pag-usab, Pagkalipay.

5 Itugot nga ang inyong pagkamapugnganon mahibaloan ngadto sa tanang katawhan. Ang Ginoo haduol na.

6 Ayaw pagkabalaka sa bisan unsa; apan diha sa matag butang pinaagi sa pag-ampo ug pagpangamuyo uban sa pagpasalamat ipahibalo ang inyong mga hangyo ngadto sa Dios.

7 Ug ang kalinaw sa Dios, nga nagalabaw sa tanan nga pagpanabot, mobantay sa inyong mga kasingkasing ug mga hunahuna pinaagi ni Cristo Jesus.

8 Sa kataposan, mga igsoon, bisan unsa nga mga butang nga tinoud, bisan unsa nga mga butang nga matinud-anon, bisan unsa nga mga butang nga matarung, bisan unsa nga mga butang nga putli, bisan unsa nga mga butang nga angay higtugmaon, bisan unsa nga mga butang nga gikataho nga maayo; kon aduna may maayong gawi, ug kon aduna may pagdayeg, hunahunaa kining mga butanga.

9 Kadtong mga butang, nga inyong nakat-onan, ug nadawat, ug nadungog, ug nakita diri kanako, buhata: ug ang Dios sa kalinaw magauban kaninyo.

10 Apan ako nagkalipay diha sa Ginoo sa hilabihan, nga karon sa kataposan ang inyong kahangawa kanako nagauswag pag-usab; nga sa diin kamo usab nagmabalak-on, apan kamo nakulangan sa kahigayonan.

11 Dili nga ako nagsulti mahitungod sa kakulangon: kay ako nakakat-on, sa bisan unsa nga kahimtang nga ako nahimutang, diha niana magpakakontento.

12 Ako nahibalo kon unsaon sa pagkinabuhi nga ubos, ug ako nahibalo unsaon sa pagkinabuhi sa kadagaya: bisan asa ug diha sa tanang mga butang ako

natudloan sa pagkabusog ug sa pagkagutom, sa pagkinabuhi nga madagayaon ug sa pag-antos sa kawad-on.

13 Ako makahimo sa tanang mga butang pinaagi ni Cristo nga nagapalig-on kanako.

14 Hinuon kamo nakahimo og maayo, nga kamo miambit sa akong kasakitan.

15 Karon kamong mga taga Filipos nasayud usab, nga sa sinugdan sa maayong balita, sa diha nga ako mibiya gikan sa Macedonia, walay iglesya nga nakig-ambit kanako mahitungod sa paghatag ug pagdawat, apan kamo lamang.

16 Kay bisan sa Tesalonica kamo mipadala sa makausa ug pag-usab alang sa akong panginahanglan.

17 Dili tungod nga ako nagtinguha og usa ka gasa: apan ako nagtinguha og bunga nga mahimong modagaya sa inyong kaayohan.

18 Apan ako nakabaton sa tanan, ug nagdagaya: ako napuno, nga nakadawat gikan ni Epafrodito sa mga butang nga gipadala gikan kaninyo, usa ka alimyon nga mahumot simhoton, usa ka sakripisyo nga ikahinangop, makapahimuot kaayo sa Dios.

19 Apan ang akong Dios mohatag sa tanan ninyong gikinahanglan sumala sa iyang mga bahandi diha sa himaya pinaagi ni Cristo Jesus.

20 Karon ngadto sa Dios ug atong Amahan maanaa ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen.

21 Pangomostaha ang matag balaan diha ni Cristo Jesus. Ang mga igsoon nga uban kanako nagtimbaya kaninyo.

22 Ang tanan nga mga balaan nangomosta kaninyo, ilabi na sila nga iya sa panimalay ni Caesar.

23 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyong tanan. Amen.

Ngadto sa mga taga-Filipos gisulat gikan sa Roma, pinaagi ni Epafrodito.

TAGA-COLOSAS

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong igsoon,

2 Ngadto sa mga balaan ug matinumon nga mga igsoon diha ni Cristo nga anaa sa Colosas: Ang grasya maanaa kaninyo, ug kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo.

3 Kami naghatag og mga pasalamat ngadto sa Dios ug sa Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga nagaampo kanunay alang kaninyo,

4 Sukad nga kami nakadungog mahitungod sa inyong pagtoo diha ni Cristo Jesus, ug sa gugma nga inyong nabatonan alang sa tanang mga balaan,

5 Tungod sa paglaum nga gipahimutang na alang kaninyo didto sa langit, nga diin kamo nakadungog kaniadto diha sa pulong sa kamatuoran sa maayong balita;

6 Nga miabot nganha kaninyo, maingon nga kini sa tibuok nga kalibutan; ug nagadala og bunga, sama sa nahimo usab diha kaninyo, sukad sa adlaw nga kamo nakadungog mahitungod niini, ug nasayud sa grasya sa Dios diha sa kamatuoran:

7 Sama usab sa inyong nakat-onan gikan ni Epafras nga atong minahal nga isigka sulugoon, kinsa alang kaninyo usa ka matinumon nga alagad ni Cristo;

8 Kinsa mipahayag usab ngari kana-mo sa inyong gugma diha sa Espiritu.

9 Tungod niini nga hinungdan kami usab, sukad sa adlaw nga kami nakadungog niini, wala mohunong sa pagampo alang kaninyo, ug sa pagtinguha nga kamo mapuno sa kahibalo sa iyang

kabubut-on diha sa tanang kaalam ug espirituhanon nga pagpanabot;

10 Aron nga kamo maglakaw nga takus sa Ginoo ngadto sa tanan makapahimuot, ingon nga mabungahon diha sa matag maayong buhat, ug nagatubo diha sa kahibalo sa Dios;

11 Gipalig-on uban sa tanang gahum, sumala sa iyang mahimayaon nga gahum, ngadto sa tanang pagpailob ug pagka mainantosan uban sa pagka malipayon;

12 Nga nagahatag og mga pasalamat ngadto sa Amahan, nga mihimo kanato nga angayan nga mga umaambit sa panulondon sa mga balaan diha sa kahayag:

13 Kinsa miluwas kanato gikan sa gahum sa kangitngit, ug milalin kanato ngadto sa gingharian sa iyang minahal nga Anak:

14 Diha sa kang kinsa kita nakabaton og katubanan pinaagi sa iyang dugo, bisan ang kapasayloan sa mga sala:

15 Kinsa mao ang dagway sa dili makita nga Dios, ang panganay sa matag minugna:

16 Kay pinaagi kaniya ang tanang mga butang gimugna, nga atua sa langit, ug nga ania sa ania sa yuta, makita ug dili makita, bisan man sila mga trono, o mga kagamhanan, o mga pamunoan, o mga gahum: ang tanang mga butang gimugna pinaagi kaniya, ug alang kaniya:

17 Ug siya una sa tanang mga butang, ug pinaagi kaniya ang tanang mga butang nagalungtad.

18 Ug siya mao ang ulo sa lawas, ang iglesya: kinsa mao ang sinugdan, ang panganay gikan sa mga patay; aron diha sa tanang mga butang siya makabaton sa pagkalabaw.

19 Kay kini nakapahimuot sa Amahan nga diha kaniya ang tanan nga pagkapuno magpuyo;

20 Ug, sa nakahimo na og kalinaw pinaagi sa dugo sa iyang krus, pinaagi kaniya sa pagpasig-uli sa tanang mga butang ngadto sa iyang kaugalingon; pinaagi kaniya, ako nagaingon, bisan kon sila mga butang sa yuta, o mga butang sa langit.

21 Ug kamo, nga kaniadto mga langyaw ug mga kaaway diha sa inyong mga hunahuna pinaagi sa dautan nga mga buhat, apan karon siya mipasig-uli na

22 Diha sa lawas sa iyang unod pinaagi sa kamatayon, sa pagtanyag kaninyo nga balaan ug dili masaway ug dili badlongonbag diha sa iyang panan-aw:

23 Kon kamo magpadayon diha sa pagtoo nga gipasukad ug gipalig-on, ug dili matarog gikan sa paglaum sa maayong balita, nga inyong nadungog, ug nga gisangyaw ngadto sa matag minugna nga anaa sa ilalum sa langit; nga sa diin ako si Pablo nahimong usa ka alagad;

24 Kinsa karon nagkalipay diha sa akong mga pag-antos alang kaninyo, ug nagpuno nianang mga nagkulang sa mga kasakit ni Cristo diha sa akong unod tungod ug alang sa iyang lawas, nga mao ang iglesya:

25 Nga niini ako nahimong alagad, sumala sa pagdumala sa Dios nga nahatag ngari kanako alang kaninyo, sa pagtuman sa pulong sa Dios;

26 Bisan ang misteryo nga natago gikan sa katuihan ug gikan sa kaliwatan, apan karon nadayag na ngadto sa iyang mga balaan:

27 Ngadto sa kang kinsa ang Dios buot makapahibalo unsa ang mga bahandi sa himaya niini nga misteryo taliwala sa mga Hentil; nga mao kini si Cristo diha kaninyo, ang paglaum sa himaya:

28 Kinsa among giwali, nga nagapasidean sa matag tawo, ug nagatudlo sa matag tawo diha sa tanang kaalam;

aron kami makapaatubang sa matag tawo nga hingpit diha ni Cristo Jesus:

29 Ngadto niini ako usab naghago, nga nagapanlimbasog sumala sa iyang paglihok, nga nagalihok dinhi kanako nga gamhanan.

KAPITULO 2

KAY ako buot nga kamo masayud kung unsa ka daku sa pakigbisog nga akong nabatonan alang kaninyo, ug alang kanila sa Laodisea, ug alang sa ingon kadaghan sa mga wala makakita sa akong nawong diha sa unod;

2 Aron ang ilang mga kasingkasing malipay, ingon nga mahiusa pagbugkos diha sa gugma, ug ngadto sa tanan nga mga bahandi sa hingpit nga kasigurohan sa pagpanabot, ngadto sa pag-ila sa misteryo sa Dios, ug sa Amahan, ug kang Cristo;

3 Diha sa kang kinsa natago ang tanan nga mga bahandi sa kaalam ug kahibalo.

4 Ug kini akong gisulti, basin adunay tawo nga moilad kaninyo pinaagi sa madanihon nga mga pulong.

5 Kay bisan nga ako wala diha kaninyo sa unod, hinuon ako anaa uban kaninyo diha sa espiritu, nga nagakalipay ug nagatan-aw sa inyong kahusay, ug sa kalig-on sa inyong pagtoo diha ni Cristo.

6 Busa sama nga kamo nakadawat ni Cristo Jesus nga Ginoo, sa ingon maglakaw kamo diha kaniya:

7 Gipagamot ug gitukod diha kaniya, ug gipalig-on diha sa pagtoo, sama nga kamo natudloan, nga nagadagaya diha niini uban sa pagpasalamat.

8 Pagbantay basin adunay tawo nga magadaut kaninyo pinaagi sa pilosopiya ug kawang nga pagpanglimbong, subay sa tradisyon sa mga tawo, subay sa unang mga kalagdaan sa kalibutan, ug dili sunod ni Cristo.

9 Kay diha kaniya nagapuyo ang ti-buok nga kahopnganan sa pagka Dios diha sa lawasnon nga paagi.

10 Ug kamo hingpit diha kaniya, nga mao ang ulo sa tanan nga pamunoan ug gahum:

11 Diha kang kinsa usab kamo natuli pinaagi sa pagtuli nga dili hinimo sa mga kamot, diha sa paghukas sa lawas sa mga sala sa unod pinaagi sa pagtuli ni Cristo:

12 Gilubong uban kaniya diha sa baptismo, nga sa diin kamo usab nabanhaw uban kaniya pinaagi sa pagtoo sa paglihok sa Dios, kinsa mibanhaw kaniya gikan sa mga patay.

13 Ug kamo, ingon nga mga patay diha sa inyong mga sala ug sa pagkawalay tuli sa inyong unod, iyang gibuhi uban kaniya, nga nagapasaylo sa tanan ninyong mga kalapasan;

14 Nga nagapapas sa sinulat sa kamot nga ordinansa nga nagbatok kana, nga nagasupak kanato, ug mikuha niini gikan sa dalan, nga nagalansang niini ngadto sa iyang krus;

15 Ug sa nakadaut na sa mga pamunoan ug mga gahum, siya mihimo ug usa ka pasundayag ngadto kanila diha sa dayag, nga nagamadaugon ibabaw kanila diha niini.

16 Busa ayaw tugoti nga adunay tawo nga magahukom kaninyo diha sa pagkaon, o diha sa ilimnon, o mahitungod sa pangilin, o mahitungod sa bag-ong bulan, o sa igpapahulay nga mga adlaw:

17 Nga usa ka landong sa mga butang nga umaabot; apan ang lawas iya ni Cristo.

18 Ayaw tugoti nga adunay tawo nga molimbong kaninyo sa inyong ganti diha sa usa ka kinabubut-on nga pagpaubos ug sa pagsimba sa mga anghel, nga nangahas sa pagsulod ngadto sa mga butang nga wala niya makita, nga sa walay pulos nagpagarbo pinaagi sa iyang unodnon nga hunahuna,

19 Ug wala nagakupot sa Ulo, nga gikan niini ang tibuok nga lawas pinaagi sa mga lutahan ug mga kaugatan sa lutahan nga adunay pagkaon nga gisilbi, ug giusa sa pagbugkos, nagatubo uban sa pagtubo sa Dios.

20 Tungod niini kon kamo namatay na uban ni Cristo gikan sa unang mga

lagda sa kalibutan, ngano, nga daw sa nagakinabuhi diha sa kalibutan, kamo nailalum ngadto sa mga ordinansa,

21 (Ayaw paghikap; ayaw pagtilaw; ayaw paggunit;

22 Nga ang tanan mangahanaw uban sa paggamit;) subay sa kasugoan ug mga pagtulon-an sa mga tawo?

23 Nga ang maong mga butang sa pagkatinuod adunay pagpakita sa kaalam diha sa kinabubut-on nga pagsimba, ug pagpaubos, ug sa pagpasagad sa lawas; dili diha sa bisan unsa nga pasidungog ngadto sa pagtagbaw sa unod.

KAPITULO 3

NAN kon kamo nabanhaw na uban ni Cristo, pangitaa kadtong mga butang nga atua sa itaas, diin si Cristo nagalingkod sa tuo nga kamot sa Dios.

2 Itumong ang inyong pagbati sa mga butang sa itaas, dili sa mga butang sa yuta.

3 Tungod kay kamo patay na, ug ang inyong kinabuhi natago uban ni Cristo diha sa Dios.

4 Sa diha nga si Cristo, kinsa mao ang atong kinabuhi, magapadayag, kamo usab unya mapadayag uban kaniya diha sa himaya.

5 Busa patya ang mga bahin sa inyong mga lawas nga anaa sa yuta; pakighilawas, pagka dili hinlo, mapatuyangan nga pangibog, dautang tinguha sa pakighilawas, ug pagka maibogon, nga mao ang pagsimba og diosdios:

6 Kay tungod ug alang niining mga butanga ang kapungot sa Dios nagaabot nganha sa mga anak sa pagka masinupakon:

7 Diha niini kamo usab naglakaw kaniadto, sa diha nga kamo nagkinabuhi diha kanila.

8 Apan karon hukasa usab ninyo kining tanan; kasuko, kapungot, tinguha sa pagpasakit sa uban, pasipala, hugaw nga sinultihan gikan sa inyong baba.

9 Ayaw pamakak sa usa ug usa, sa nakita nga kamo nakahukas na sa

COLOSAS 3:10

daan nga pagkatawo uban sa iyang binuhatan;

10 Ug nakasul-ob na sa bag-o nga pagkatawo, nga nabag-o diha sa kahibalo subay sa dagway niya nga nagmugna kaniya:

11 Diin wala nay Grego ni Judeo, adunay tuli ni walay tuli, Barbarianhon, Sityanhon, ulipon ni gawasnon: apan si Cristo mao ang tanan, ug anaa sa tanan.

12 Busa isul-ob, ingon nga pinili sa Dios, balaan ug hinigugma, ang mga pagkamabination og mga kalooy, pagkamalumo, pagkamapaubsanon sa hunahuna, pagkamaaghop, pagkama-aintoson;

13 Nga nagapailob sa usa ug usa, ug nagapasaylo sa usa ug usa, kon adunay tawo nga nagabaton og pakigbingkil batok ni bisan kinsa: maingon nga si Cristo mipasaylo kaninyo, mao usab ang buhaton ninyo.

14 Ug labaw sa tanan niining mga butanga isul-ob ang gugma, nga mao ang bugkos sa pagkahingpit.

15 Ug tugoti ang kalinaw sa Dios nga maghari diha sa inyong mga kasingkasing, nga ngadto niini usab kamo gitawag diha sa usa ka lawas; ug magmapasalamatan kamo.

16 Tugoti ang pulong ni Cristo nga magapuyo diha kaninyo nga madagayaon diha sa tanang kaalam; nga nagatudlo ug nagatambag ang usa ug usa diha sa mga salmo ug mga alawiton ug sa mga espirituhanon nga mga awit, nga nagaawit uban ang grasya diha sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Ginoo.

17 Ug bisan unsa ang inyong pagabuhaton diha sa pulong o sa buhat, buhata ang tanan diha sa ngalan ni Ginoong Jesus, nga magahatag og mga pasalamat ngadto sa Dios ug sa Amahan pinaagi kaniya.

18 Mga asawa, ipailalum ang inyong mga kaugalingon ngadto sa inyong kaugalingon nga mga bana, ingon nga kini angayan diha sa Ginoo.

19 Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa, ug ayaw kamo pagkayugot batok kanila.

20 Mga anak, tumana ang inyong mga ginikanan diha sa tanang mga butang: kay kini makapahimuot pag-ayo ngadto sa Ginoo.

21 Mga amahan, ayaw paghagita ang inyong mga anak ngadto sa pagkasuko, basin sila mawad-an og kadasig.

22 Mga sulugoon, tumana sa tanang mga butang ang inyong mga agalon sumala sa unod; dili sa pagpangalagad aron makita, ingon nga tigpahimuot sa mga tawo; apan diha sa pagkabug-os sa kasingkasing, nga nagakahadlok sa Dios:

23 Ug bisan unsa ang inyong buhaton, buhata kini nga kinasingkasing, ingon nga ngadto sa Ginoo, ug dili ngadto sa mga tawo;

24 Sa nasayran nga sa Ginoo kamo makadawat sa ganti sa panulondon: kay kamo nagaalagad sa Ginoo nga si Cristo.

25 Apan siya nga nagabuhat sa sayop magadawat alang sa sayop nga iyang nabuhat: ug walay pinalabi sa mga tawo.

KAPITULO 4

MGA agalon, paghatag ngadto sa inyong mga sulugoon sa matarung ug angay; nga nasayud nga kamo usab adunay usa ka Agalon didto sa langit.

2 Padayon sa pag-ampo, ug pagtukaw diha niini uban ang pagpasalamat;

3 Sa samang higayon pag-ampo usab alang kanamo, aron ang Dios magaabli ngari kanamo og usa ka pultahan sa pagpanulti, sa pagsulti sa misteryo ni Cristo, nga tungod niini ako nahimong binilanggo:

4 Aron nga ako makahimo sa pagpadayag niini, ingon nga ako kinahanglan mosulti.

5 Paglakaw diha sa kaalam ngadto kanila nga anaa sa gawas, nga nagatubos sa panahon.

6 Itugot nga ang inyong sinultihan sa kanunay pagaubanan og grasya,

tinimplahan uban sa asin, aron kamo masayud kon unsaon sa pagtubag ang matag tawo.

7 Ang akong tibuok nga kahimtang ipahayag ni Tikiko nganha kaninyo, kinsa usa ka hinigugma nga igsoon, ug matinumanon nga alagad ug isigkasulugoon diha sa Ginoo:

8 Kinsa akong gipadala nganha kaninyo alang sa mao ra nga katuyoan, aron siya masayud sa inyong kahimtang, ug magalipay sa inyong mga kasingkasing;

9 Uban ni Onesimo, usa ka matinumanon ug hinigugmang igsoon, kinsa usa kaninyo. Sila magapahibalo nganha kaninyo sa tanang mga butang nga nabuhat diri.

10 Si Aristarco akong isigka bini-langgo nagapangomosta kaninyo, ug si Markos, anak sa babayeng igsoon ni Barnabas, (labot sa kang kinsa kamo nakadawat na sa kasugoan: kon siya moanha nganha kaninyo, dawata siya;)

11 Ug si Jesus, nga gitawag nga Justo, kinsa iya sa mga tinuli. Kini sila lamang mao ang akong isigka magbubuhat alang sa gingharian sa Dios, nga naghatag sa kahupayan nganhi kanako.

12 Si Epafras, kinsa usa kaninyo, usa ka sulugoon ni Cristo, nagapangomosta kaninyo, kanunay nga nagahago nga mainiton alang kaninyo diha sa mga pag-ampo, aron kamo magbarog nga hingpit ug walay kulang diha sa tanan nga kabubut-on sa Dios.

13 Kay ako nagapamatuod kaniya, nga siya adunay dakung kasibot alang kaninyo, ug kanila nga anaa sa Laodisea, ug kanila sa Hirapolis.

14 Si Lukas, ang hinigugmang mananambal, ug si Demas, nagtimbaya kaninyo.

15 Pangomostaha ang mga igsoon nga anaa sa Laodisea, ug si Nimfa, ug ang iglesya nga anaa sa iyang balay.

16 Ug sa diha nga kini nga sulat mabasa na diha kaninyo, himoa nga kini mabasa usab diha sa iglesya sa mga taga Laodisea; aron nga kamo usab makabasa sa sulat gikan sa Laodisea.

17 Ug sultih si Arquipo, Pagbantay sa buluhaton nga imong nadawat diha sa Ginoo, aron ikaw makatuman niini.

18 Ang pangomosta pinaagi sa kamot nako nga mao si Pablo. Hinumdomi ang akong mga gapos. Ang grasya magauban kaninyo. Amen.

Gisulat gikan sa Roma ngadto sa mga taga-Colosas pinaagi ni Tikiko ug Onesimo.

ANG UNANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA MGA

TAGA-TESALONICA

KAPITULO 1

SI Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, ngadto sa iglesya sa mga taga Tesalonica nga anaa sa Dios ang Amahan ug anaa ni Ginoong Jesus Cristo: Ang grasya maanaa kaninyo, ug kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan, ug sa Ginoong Jesus Cristo.

2 Kami naghatag og mga pasalamat ngadto sa Dios sa kanunay tungod kaninyong tanan, nga nagahisgot mahitungod kaninyo diha sa among mga pag-ampo;

3 Nga nagahinumdom sa walay hunong sa inyong buhat sa pagtoo, ug paghago sa gugma, ug pailob sa paglaum diha sa atong Ginoong Jesus Cristo, sa panan-aw sa Dios ug atong Amahan;

4 Nga nasayud, mga hinigugma nga igsoon, sa inyong pagkapinili sa Dios.

5 Kay ang among maayong balita wala miabot nganha kaninyo sa pulong lamang, apan sa gahum usab, ug sa Balaang Espiritu, ug sa daku nga kasigurohan; ingon nga kamo nasayud unsa nga matang sa mga tawo kami taliwala kaninyo tungod ug alang kaninyo.

6 Ug kamo nahimong mga sumusunod kanamo, ug sa Ginoo, nga nakadawat sa pulong diha sa daghang mga kasakitán, uban sa kalipay sa Balaang Espiritu:

7 Mao nga kamo mga panig-ingnan ngadto sa tanan nga nagatoo diha sa Macedonia ug sa Acaya.

8 Kay gikan kaninyo nabaniog ang pulong sa Ginoo dili lamang sa Macedonia ug Acaya, apan usab sa matag dapit ang inyong pagtoo ngadto sa Dios mikaylap sa halayo; mao nga kami dili na kinahanglan mosulti og bisan unsa nga butang.

9 Kay sila sa ilang kaugalingon ang nagpakita ngari kanamo unsa nga matang ang among pagsulod nganha kaninyo, ug giunsa ninyo pagdangop ngadto sa Dios gikan sa mga diosdios aron sa pag-alagad sa buhi ug tinoud nga Dios;

10 Ug sa paghulat sa iyang Anak gikan sa langit, kinsa iyang gibanhaw gikan sa mga patay, bisan si Jesus, nga miluwas kanato gikan sa kapungot nga moabot.

KAPITULO 2

KAY kamo mismo, mga igsoon, nahibalo sa among pagsulod nganha kaninyo, nga kadto dili kawang:

2 Apan bisan human nga kami nag-antos kaniadto, ug gipakaulawan, sama sa inyong nasayran, didto sa Filipos, kami maisogon diha sa among Dios sa pagsulti nganha kaninyo sa maayong balita sa Dios uban sa dakung pakigbisog.

3 Kay ang among pagdasig dili pinaagi sa ilad, ni sa kahugaw, ni diha sa limbong:

4 Apan ingon nga kami gitugotan sa Dios aron saligan sa maayong balita, bisan sa ingon kami nagsulti; dili sa pagpahimuot sa mga tawo, apan sa Dios, nga mao ang nagasulay sa atong mga kasingkasing.

5 Kay wala sa bisan unsa nga panahon kami migamit og mga pulong pag-ulog-ulog, sama sa inyong nasayran, ni takuban sa pagkamaibogon; saksi ang Dios:

6 Ni gikan sa mga tawo kami nangita og himaya, ni gikan kaninyo, ni gikan sa uban pa, sa diha nga kami magapabug-at man unta, ingon nga mga apostoles ni Cristo.

7 Apan kami malomo taliwala kaninyo, sama sa usa ka tig-atiman nga nagaalima sa iyang kabataan:

8 Busa ingon nga mabination nga nagtinguha kaninyo, kami buot mo-paambit nganha kaninyo, dili sa maayong balita sa Dios lamang, apan sa among kaugalingon nga mga kalag usab, tungod kay kamo mahal ngari kanamo.

9 Kay kamo nahinumdom, mga igsoon, sa among paghago ug pag-antos: tungod sa paghago sa gabii ug sa adlaw, tungod kay kami dili buot nga mapaninglan ni bisan kinsa kaninyo, kami miwali nganha kaninyo sa maayong balita sa Dios.

10 Kamo ang mga saksi, ug ang Dios usab, unsa ka balaan ug pagkamatarung ug dili masaway kami nagagawi sa among kaugalingon taliwala kaninyo nga nagatoo:

11 Sama nga kamo nasayud giunsa namo pagdasig ug paglipay ug pagpahimangno ang matag usa kaninyo, sama sa ginabdlong sa usa ka amahan ngadto sa iyang mga anak,

12 Aron kamo maglakaw nga takos sa Dios, kinsa nagtawag kaninyo ngadto sa iyang gingharian ug himaya.

13 Tungod niini nga hinungdan usab nagpasalamat kami sa Dios sa walay hunong, tungod, sa diha nga midawat kamo sa pulong sa Dios nga inyong nadungog gikan kanamo, kamo midawat niini dili ingon nga pulong sa tawo, apan ingon nga kini diha sa kamatuoran, ang pulong sa Dios, nga gamhanan nga naglihok usab diha kaninyo nga nagtoo.

14 Kay kamo, mga igsoon, nahimong mga sumusunod sa mga iglesya sa Dios nga atua sa Judea diha ni Cristo Jesus: kay kamo usab nag-antos sa samang mga butang gikan sa inyong mga kataginasud, bisan sama sa ilang nabatongan gikan sa mga Judeo:

15 Kinsa mipatay sa Ginoong Jesus, ug sa kaugalingon nilang mga profeta, ug milutos kanamo; ug sila wala

nakapahimuot sa Dios, ug kabatok sa tanang mga tawo:

16 Nga nagadili kanamo sa pagsulti ngadto sa mga Hentil aron unta nga sila maluwas, sa pagpuno sa ilang mga sala sa kanunay: kay ang kapungot miabot nganha kanila sa tumang kapintas.

17 Apan kami, mga igsoon, ingon nga gikuha gikan kaninyo sulod sa hamubo nga panahon sa presensya, dili sa kasingkasing, naningkamot sa mas madagayaon aron sa pagtan-aw sa inyong nawong uban ang dakung tinguha.

18 Tungod niini kami moanha unta kaninyo, bisan ako si Pablo, sa makausa ug pag-usab; apan si Satanas mibabag kanamo.

19 Kay unsa ba ang among paglaum, o kalipay, o korona sa pagkalipay? Dili ba mao man kamo diha sa presensya sa atong Ginoong Jesus Cristo sa iyang pag-abot?

20 Kay kamo mao ang among himaya ug kalipay.

KAPITULO 3

TUNGOD niini sa diha nga wala na kami makapugong, kami nakahunahuna nga maayo nga magpabilin sa Atenas nga walay kauban;

2 Ug mipadala ni Timoteo, atong igsoon, ug alagad sa Dios, ug atong isigkamamumuo diha sa maayong balita ni Cristo, sa paglig-on kaninyo, ug sa paglipay kaninyo mahitungod sa inyong pagtoo:

3 Aron walay tawo nga matarog pinaagi niining mga kasakitan: kay kamo mismo nahibalo nga kami gikatakda na ngadto niini.

4 Kay sa pagkatinuod, sa diha nga kami uban kaninyo, kami misulti kaninyo kaniadto nga kita kinahanglan mag-antos sa kasakitan; sama nga kini nahitabo, ug kamo nahibalo.

5 Tungod niini nga hinungdan, sa diha nga ako wala na nakapugong, ako mipasugo aron mahibalo sa inyong pagtoo, basin sa pipila ka mga paagi

I TESALONICA 3:6

ang maninintal nakatintal na kaninyo, ug ang among paghago mahimo nga kawang.

6 Apan karon sa diha nga si Timoteo miabot gikan kaninyo ngari kanamo, ug nagdala kanamo og maayong mga balita mahitungod sa inyong pagtoo ug gugma, ug nga kamo adunay maayong paghinumdom kanamo sa kanunay, nga nagatinguha pag-ayo sa pagpakigkita kanamo, ingon nga kami usab sa pagpakigkita kaninyo:

7 Busa, mga igsoon, kami gilipay diha kaninyo diha sa tanan namong kasakitang ug kalisdanan pinaagi sa inyong pagtoo:

8 Kay karon kami nagkinabuhi, kon kamo managbarog nga malig-on diha sa Ginoo.

9 Kay unsa ba nga mga pasalamat ang among ikahatag ngadto sa Dios pag-usab alang kaninyo, tungod sa tanang kalipay nga sa diin kami nagkalipay tungod ug alang kaninyo sa atubangan sa atong Dios;

10 Sa gabii ug sa adlaw nagaampo sa hilabihan nga kami unta makakita sa inyong nawong, ug unta makahingpit nianang nakulang diha sa inyong pagtoo?

11 Karon ang Dios mismo ug atong Amahan, ug ang atong Ginoong Jesus Cristo, magtultol sa among dalan nganha kaninyo.

12 Ug ang Ginoo magpatubo kaninyo ug magpadagaya diha sa gugma ngadto sa usa ug usa, ug ngadto sa tanang tawo, bisan ingon sa among gibuhat nganha kaninyo:

13 Sa tumong nga siya makapalig-on sa inyong mga kasingkasing nga dili masaway diha sa pagkabalaan atubangan sa Dios, bisan sa atong Amahan, sa pag-abot sa atong Ginoong Jesus Cristo uban sa tanan niyang mga balaan.

KAPITULO 4

NAN sa dugang pa gayud kami naghangyo kaninyo, mga igsoon, ug nagdasig kaninyo pinaagi sa Ginoong

Jesus, nga maingon nga kamo nakadawat gikan kanamo unsaon ninyo sa paglakaw ug sa pagpahimuot sa Dios, aron sa ingon kamo modagaya sa dugang pa.

2 Kay kamo nahibalo unsa nga mga kasugaoan nga among gihatag kaninyo pinaagi sa Ginoong Jesus.

3 Kay kini mao ang kabubut-on sa Dios, bisan ang inyong pagkabalaan, nga kamo kinahanglan magadumili sa pagpakighilawas:

4 Nga ang matag usa kaninyo kinahanglan mahibalo unsaon pagbaton sa iyang sudlanan diha sa pagkabalaan ug pagkadungganan;

5 Dili diha sa kaibog sa lawasnon nga kalipay, bisan sama sa mga Hentil nga wala nakaila sa Dios:

6 Nga walay tawong maglapas ug maglimbong sa iyang igsoon sa bisan unsa nga butang: tungod kay ang Ginoo mao ang tigpanimalos sa tanan nga ingon niana, sama sa amo usab nga gipasidaan kaninyo ug gipamatuod.

7 Kay ang Dios wala nakatawag kanato ngadto sa pagkadilihinlo, apan ngadto sa pagkabalaan.

8 Busa siya nga nagabiaybiay, wala nagabiaybiay sa tawo, apan sa Dios, kinsa usab ang nakahatag nganhi kanato sa iyang balaang Espiritu.

9 Apan labot sa inigsoon nga gugma kamo wala na magkinahanglannga ako magsulat pa nganha kaninyo: kay kamo mismo natudloan na sa Dios sa paghigugma sa usa ug usa.

10 Ug sa pagkatinuod kamo nagbuhat niini ngadto sa tanang kaigsoonan nga anaa sa tibuk Macedonia: apan kami naghangyo kaninyo, mga igsoon, nga kamo magtubo sa dugang pa;

11 Ug nga kamo magtuon sa pagpakahilom, ug sa pagbuhat sa inyong kaugalingon nga buluhaton, ug sa pagbuhat pinaagi sa inyong kaugalingon nga mga kamot, ingon sa among gisugo kaninyo;

12 Nga kamo maglakaw nga matitud-anon ngadto kanila nga anaa sa

gawas, ug aron kamo dili makulangan sa bisan unsa.

13 Apan ako dili buot nga kamo mahimong walay kahibalo, mga igsoon, mahitungod kanila nga nangatulog, aron nga kamo dili magkaguol, bisan ingon sa uban nga walay paglaum.

14 Kay kon kita nagtoo nga si Jesus namatay ug nabuhi pag-usab, bisan sa ingon sila usab nga nangatulog diha ni Jesus pagadad-on sa Dios uban kaniya.

15 Tungod niini kami nagsulti nganha kaninyo pinaagi sa pulong sa Ginoo, nga kita nga mga buhi ug nagpabilin ngadto sa pagbalik sa Ginoo dili mag-una kanila nga nangatulog.

16 Kay ang Ginoo mismo mokanaug gikan sa langit uban sa usa ka singgit, uban sa tingog sa arkanghel, ug uban sa trumpeta sa Dios: ug ang mga nangamatay diha ni Cristo mobangon pag-una:

17 Unya kita nga mga buhi ug nagpabilin pagasakgawon pagtingob uban kanila diha sa kapanganoran, sa pagtagbo sa Ginoo diha sa kahanginan: ug sa ingon kita sa kanunay makig-uban na sa Ginoo.

18 Tungod niini paglinipayay ang usa ug usa pinaagi niini nga mga pulong.

KAPITULO 5

APAN mahitungod sa mga takna ug Asa mga panahon, mga igsoon, kamo wala na magkinahanglan nga ako magsulat nganha kaninyo.

2 Kay kamo mismo nahibalo sa hingpit nga ang adlaw sa Ginoo sa ingon nagaabot sama sa usa ka kawatan diha sa kagabhion.

3 Kay sa diha nga sila mag-ingon, Kalinaw ug kaluwasan gikan sa kadaut; unya ang kalit nga kalaglagaan nagaabot nganha kanila, ingon sa pagbati sa usa ka babaye nga nagsabak; ug sila dili makaikyas.

4 Apan kamo, mga igsoon, wala diha sa kangitngit, aron kadtong adlawa makaapas gayud kaninyo sama sa kawatan.

5 Kamong tanan mao ang mga anak sa kahayag, ug ang mga anak sa adlaw: kita dili iya sa kagabhion, ni sa kangitngit.

6 Busa dili kita nangatulog, sama sa buhat sa uban; apan kita magtukaw ug magmaligdong.

7 Kay sila nga nangatulog nangatulog diha sa kagabhion; ug sila nga nangahubog nangahubog diha sa kagabhion.

8 Apan kita, kinsa mga iya sa adlaw, magmaligdong, nga nagasul-ob sa panalipod-sa-dughan sa pagtoo ug sa gugma; ug ingon nga helmit, ang paglaum sa kaluwasan.

9 Kay ang Dios wala nagtakda kanato ngadto sa kapungot, apan sa pag-angkon sa kaluwasan pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo,

10 Kinsa namatay alang kanato, aron, bisan kita nagmata o natulog, kita mabuhi pagtingob uban kaniya.

11 Tungod niini paglipay sa inyong kaugalingon sa pagtingob, ug maglinig-onay sa usa ug usa, bisan ingon usab sa inyong gibuhat.

12 Ug kami naghango kaninyo, mga igsoon, sa pag-ila kanila nga naghago diha kaninyo, ug mga labaw ninyo diha sa Ginoo, ug nagtambag kaninyo;

13 Ug sa pagtahod kanila sa hilabihan kataas diha sa gugma tungod ug alang sa ilang mga buluhaton. Ug pagmalinawon diha sa inyong mga kaugalingon.

14 Karon kami nagdasig kaninyo, mga igsoon, pasidan-i sila nga mga masukihon, lipaya ang mga maluyahon sa hunahuna, tabangi ang mga maluya, pagmapailobon ngadto sa tanang mga tawo.

15 Tan-awa nga walay magbalos og dautan alang sa dautan ngadto ni bisan kinsa nga tawo; apan sa kanunay sunda kanang maayo, diha sa inyong mga kaugalingon, ug ngadto sa tanang mga tawo.

16 Paglipay kanunay.

17 Pag-ampo sa walay hunong.

18 Diha sa matag butang paghatag og mga pagpasalamat: kay kini ang

kabubut-on sa Dios diha ni Cristo Jesus mahitungod kaninyo.

19 Ayaw pugngi ang Espiritu.

20 Ayaw tamaya ang mga pagprofesiya.

21 Sutaang tanang mga butang; kupti nga malig-on kanang maayo.

22 Paglikay gikan sa tanang dagway sa kadautan.

23 Ug ang Dios gayud sa kalinaw magbalaan kaninyo sa kinatibuk-an; ug ako nag-ampo sa Dios nga ang inyong tibuok espiritu ug kalag ug lawas magpabilin nga dili masaway hangtud sa pag-abot

sa atong Ginoong Jesus Cristo.

24 Matinumanon siya nga nagatawag kaninyo, kinsa mobuhat usab niini.

25 Mga igsoon, pag-ampo alang kanamo.

26 Timbayaa ang tanang mga igsoon pinaagi sa usa ka balaang halok.

27 Ako nagsugo kaninyo pinaagi sa Ginoo nga kini nga sulat pagabasahon ngadto sa tanang balaang mga igsoon.

28 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo mag-uban kaninyo. Amen.

Ang unang sulat ngadto sa mga taga-Tesalonica gisulat gikan sa Atenas.

ANG IKADUHANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO SA MGA

TAGA-TESALONICA

KAPITULO 1

SI Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, ngadto sa iglesya sa mga taga-Tesalonica diha sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo:

2 Ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo.

3 Kami kinahanglan nga magpasalamat sa Dios sa kanunay tungod kaninyo, mga igsoon, ingon nga kini ang angay, tungod kay ang inyong pagtoo nagatubo sa hilabihan, ug ang gugma sa matag usa kaninyo nga tanan ngadto sa matag usa nagadagaya;

4 Mao nga kami sa among kaugalingon nagahimaya diha kaninyo sa mga iglesya sa Dios tungod sa inyong pagkamapailobon ug pagtoo diha sa tanan ninyong mga paglutos ug kasakitang nga inyong gilahunay;

5 Nga usa ka dayag nga timaan sa matarung nga paghukom sa Dios,

aron kamo maisip nga takos sa gingharian sa Dios, tungod niini usab kamo nagaantos:

6 Nga nagapakakita nga kini usa ka matarung nga butang uban sa Dios sa pagbalos og kasakitang ngadto kanila nga nagsamok kaninyo;

7 Ug nganha kaninyo kinsa gisamok pahulay uban kanamo, sa diha nga si Ginoong Jesus ipadayag na gikan sa langit uban sa iyang gamhanan nga mga anghel,

8 Diha sa nagadilaab nga kalayo nga magapahamtang og panimalos nganha kanila nga wala makaila sa Dios, ug nga wala managsugot sa maayong balita sa atong Ginoong Jesus Cristo:

9 Kinsa pagasilotan pinaagi sa walay kataposan nga pagkalaglag gikan sa atubangan sa Ginoo, ug gikan sa himaya sa iyang gahum;

10 Sa diha nga siya moanhi aron pagahimayaon diha sa iyang mga balaan,

ug pagadayegon diha kanilang tanan nga nagtoo (kay ang among pagpamatuod taliwala kaninyo gitooahan) nianang adlaw.

11 Tungod niini usab kami nagaampo sa kanunay alang kaninyo, nga ang atong Dios magaisip kaninyo nga takos niini nga pagtawag, ug sa pagtuman sa tanang maayong katuyoan sa iyang kaayo, ug sa buhat sa pagtoo uban ang gahum:

12 Aron ang ngalan sa atong Ginoong Jesus Cristo pagahimayaon diha kaninyo, ug kamo diha kaniya, sumala sa grasya sa atong Dios ug sa Ginoong Jesus Cristo.

KAPITULO 2

KARON kami nagahangyo kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa pag-abot sa atong Ginoong Jesus Cristo, ug pinaagi sa atong pagkatigom pagtingob ngadto kaniya,

2 Aron kamo dili dayon matay-og diha sa hunahuna, o masamok, dili pinaagi sa espiritu, ni pinaagi sa pulong, ni pinaagi sa sulat nga sama sa gikan kanamo, sama nga daw ang adlaw ni Cristo haduol na.

3 Ayaw tugoti nga adunay tawo nga molimbong kaninyo sa bisan unsa nga paagi: kay kana nga adlaw dili moabot, gawas kon adunay moabot nga pagpamiya una, ug kanang tawo sa sala igapadayag, ang anak sa kalaglagan;

4 Kinsa nagapakigbatok ug nagapataas sa iyang kaugalingon ibabaw sa tanan nga gitawag nga Dios, o nianang gisimba; mao nga siya sama sa Dios molingkod diha sa templo sa Dios, nga magapakita sa iyang kaugalingon nga siya ang Dios.

5 Wala ba kamo mahinumdom, nga, sa diha nga ako uban pa kaninyo, ako misulti kaninyo niining mga butanga?

6 Ug karon kamo nahibalo unsa ang nagapugong aron nga siya mapadayag sa iyang panahon.

7 Kay ang misteryo sa kadautan karon nagalihok na: lamang siya kinsa karon nagatugot motugot, hangtud siya pagakuhaon gikan sa dalan.

8 Ug unya kanang Dautan mapadayag, kinsa pagaut-uton sa Ginoo pinaagi sa espiritu gikan sa iyang baba, ug pagalaglagon pinaagi sa kasanag sa iyang pag-abot:

9 Bisan kaniya, kang kansang pag-abot sunod sa pagbuhat ni Satanas uban ang tanang gahum ug mga ilhanan ug bakakon nga mga kahibulongan,

10 Ug uban sa tanan nga pagkama-limbongan sa pagka dili matarung diha kanila nga nalaglag; tungod kay sila wala midawat sa gugma sa kamatuoran, aron unta sila maluwas.

11 Ug tungod niini nga hinungdan ang Dios magpadala kanila sa dakung kalibog, aron sila motoo og usa ka bakak:

12 Aron silang tanan mahukman sa silot kinsa wala mitoo sa kamatuoran, apan adunay kahimuot diha sa pagka dili matarung.

13 Kami kinahanglan nga mohatag og mga pasalamat kanunay sa Dios tungod kaninyo, mga igsoon nga hinigugma sa Ginoo, tungod kay ang Dios gikan sa sinugdanan nagpili kaninyo ngadto sa kaluwasan pinaagi sa pagbalaan sa Espiritu ug pagtoo sa kamatuoran:

14 Ngadto niini siya nagtawag kaninyo pinaagi sa among maayong balita, ngadto sa pagkaangkon sa himaya sa atong Ginoong Jesus Cristo.

15 Busa, mga igsoon, barog nga maglig-on, ug kupti ang mga tradisyon nga kamo gikatudloan na, bisan man pinaagi sa pulong, o sa among sulat.

16 Karon ang atong Ginoong Jesus Cristo mismo, ug ang Dios, bisan ang atong Amahan, nga nahigugma kanato, ug mihatag kanato sa walay kataposang kahupayan ug maayong paglaum pinaagi sa grasya,

17 Maglipay sa inyong mga kasingkasing, ug maglig-on kaninyo sa matag maayong pulong ug buhat.

II TESALONICA 3:1

KAPITULO 3

SA kataposan, mga igsoon, pag-ampo salang kanamo, aron ang pulong sa Ginoo makabaton ug gawasnon nga agianan, ug pagahimayaon, bisan sa samang paagi nga kini uban kaninyo:

2 Ug nga kami makalingkawas unta gikan sa mga dili makatarunganon ug dautan nga mga tawo: kay dili tanang tawo nagabaton ug pagtoo.

3 Apan ang Ginoo matinumanon, kinsa magalig-on kaninyo, ug magabantay kaninyo gikan sa dautan.

4 Ug kami adunay pagsalig sa Ginoo labot kaninyo, nga kamong tanan mobuhat ug magabuhat sa mga butang nga among ginasugo kaninyo.

5 Ug ang Ginoo magatultol sa inyong mga kasingkasing ngadto sa gugma sa Dios, ug ngadto sa mapailobon nga paghulat alang ni Cristo.

6 Karon kami nagsugo kaninyo, mga igsoon, sa ngalan sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga ipahilayo ninyo ang inyong kaugalingon gikan sa matag igsoon nga nagalakaw nga masinupakon sa mga lagda, ug dili sumala sa tradisyon nga iyang nadawat gikan kanamo.

7 Kay ang inyong kaugalingon nahibalo unsaon ninyo pagsunod kanamo: kay kami sa among kaugalingon wala nagagawi nga masinupakon sa kalagdaan diha kaninyo;

8 Ni kami mikaon sa tinapay nga iya ni bisan kinsa nga tawo sa walay hinungdan; apan mibuhat uban ang paghago ug pag-antos sa gabii ug adlaw, aron kami dili mapaninglan ni bisan kinsa kaninyo:

9 Dili tungod kay kami walay gahum, apan sa paghimo sa among kaugalingon

nga usa ka panig-ingnan nganha kaninyo sa pagsunod kanamo.

10 Kay bisan sa diha nga kami uban pa kaninyo, kini among gisugo kaninyo, nga kon adunay dili mobuhat, kinahanglan dili siya mokaon.

11 Kay kami nakadungog nga adunay pipila nga naglakaw diha uban kaninyo nga masinupakon sa mga lagda, nga wala gayud magbuhat, apan mga mahilabtanon sa kalihokan sa uban.

12 Karon kami nagsugo kanila nga mga ingon niini ug nagaawhag pinaagi sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga uban sa kahilom sila mobuhat, ug mokaon sa ilang kaugalingon nga tinapay.

13 Apan kamo, mga igsoon, ayaw pagkaluya sa pagbuhat sa maayo.

14 Ug kon adunay tawo nga dili motuman sa among pulong pinaagi niini nga sulat, timan-i kanang tawhana, ug ayaw pagpakig-uban kaniya, aron siya maulawan.

15 Apan ayaw pag-isip kaniya ingon nga usa ka kaaway, apan tambagi siya ingon nga igsoon.

16 Karon ang Ginoo sa kalinaw sa iyang kaugalingon maghatag kaninyo sa kalinaw sa kanunay sa tanang paagi. Ang Ginoo magauban kaninyong tanan.

17 Ang pangomosta ni Pablo nga pinaagi sa akong kaugalingon nga kamot, nga mao ang timaan diha sa matag sulat: sa ingon ako nagasulat.

18 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban kaninyong tanan. Amen.

Ang ikaduhang sulat ngadto sa mga taga-Tesalonica gisulat gikan sa Atenas.

ANG UNANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO NI

TIMOTEO

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa sugo sa Dios nga atong Manluluwas, ug ni Ginoong Jesus Cristo, nga mao ang atong pag-laum;

2 Ngadto ni Timoteo, akong kaugalingon nga anak diha sa pagtoo: Grasya, kalooy, ug kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan ug ni Jesus Cristo nga atong Ginoo.

3 Ingon nga ako nagahangyo kanimo sa pagpabilin pa gihapon sa Efeso, sa diha nga ako miadto sa Macedonia, aron ikaw makasugo sa pipila nga sila dili magtudlo og lain nga pagtulon-an,

4 Ni magapaminaw sa mga tinumotumo nga mga sugilanon ug walay kataposan nga asoy sa kagikan, nga magdala og mga pangutana, imbis sa diosnon nga pagpalig-on diha sa pagtoo: buhata ang ingon.

5 Karon ang tumong sa kasugoan mao ang gugma gikan sa usa ka putli nga kasingkasing, ug gikan sa usa ka maayo nga konsensya, ug gikan sa pagtoo nga wala nagpaka aron-ingnon:

6 Gikan niini ang pipila human nakatipas misimang ngadto sa walay pulos nga pagpanulti;

7 Nga nagatinguha nga mahimong mga magtutudlo sa balaod; nga wala nagapakasabot unsa ang ilang gisulti, ni sa unsa sila nagauyon.

8 Apan kita nasayud nga ang balaod maayo, kon ang usa ka tawo mogamit niini nga masinubayon sa balaod;

9 Nga nasayud niini, nga ang balaod wala himoa alang sa usa ka tawo nga matarung, apan alang sa malapason sa balaod ug masinupakon, alang sa mga dili diosnon ug alang sa mga makasa-

sala, alang sa mga dili balaan ug sa mga walay tahod sa mga butang nga balaan, alang sa mga mamumuno sa mga amahan ug sa mga mamumuno sa mga inahan, alang sa mga mopatay og tawo,

10 Alang sa mga bigaon, alang kanila nga nagahugaw sa ilang kaugalingon uban sa kalalakin-an, alang sa mga tigdagit og mga tawo, alang sa mga bakakon, alang sa mga tawong nakapanumpa og bakak, ug kon adunay laing butang nga supak sa maayong pagtulon-an;

11 Sumala sa mahimayaon nga maayong balita sa bulahan nga Dios, nga gipiyal sa akong pagdumala.

12 Ug ako nagpasalamat ni Cristo Jesus nga atong Ginoo, kinsa nagahatag kanako og katakos, tungod kay siya miisip kanako nga matinumanon, nga mibutang kanako diha sa pagpa-ngalagad;

13 Kinsa kaniadto usa ka tigpasipala, ug usa ka manlulutos, ug tigpanagmal: apan ako nakadawat og kalooy, tungod kay ako mibuhat niini nga walay kahibalo diha sa pagka dili matinoohon.

14 Ug ang grasya sa atong Ginoo hila-bihan kamadagayaon uban sa pagtoo ug gugma nga anaa ni Cristo Jesus.

15 Usa kini ka matinumanon nga panultihon, ug takus sa tanan nga pagdawat, nga si Cristo Jesus mianhi dinhi sa kalibutan aron pagluwas sa mga makasasala; sa kang kinsa ako ang labaw.

16 Apan bisan pa tungod niini nga hinungdan nakadawat ako og kalooy, aron dinhi una kanako si Jesus Cristo makapakita sa tanan nga pagkamainantosan, alang sa usa ka sumbanan

ngadto kanila nga sa umaabot motoo kaniya ngadto sa kinabuhing walay kataposan.

17 Karon ngadto sa Hari nga dayon, walay kamatayon, dili makita, ang bugtong manggialamon nga Dios, mahiadto ang pasidungog ug himaya hangtud sa kahangturan. Amen.

18 Kini nga sugo akong itugyan nganha kanimo, anak nga Timoteo, sumala sa mga profesiya nga nag-una nganha kanimo, aron ikaw pinaagi kanila makapakiggubat sa usa ka maayong pakiggubat;

19 Nga nagakupot sa pagtoo, ug sa usa ka maayong konsensya; nga ang pipila nga nagasalikway mahitungod sa pagtoo nangalunod:

20 Apil kanila sila si Hemeneo ug si Alejandro; kinsa akong gitugyan ngadto ni Satanas, aron sila makakat-on sa dili pagpasipala.

KAPITULO 2

BUSA ako nagadasig, nga, una sa tanan, ang mga pangaliyupo, mga pag-ampo, mga pangamuyo, ug paghatag sa mga pasalamat, pagahimoon alang sa tanang mga tawo;

2 Alang sa mga hari, ug alang sa tanan nga anaa sa kagamhanan; aron kita magadumala og usa ka hilom ug malinawon nga kinabuhi diha sa tanan nga pagka diosnon ug pagka matinud-anon.

3 Kay kini maayo ug ikahinangop diha sa panan-aw sa Dios nga atong Manluluwas;

4 Kinsa buot unta nga ang tanang tawo maluwas, ug makaabot ngadto sa kahibalo sa kamatuoran.

5 Kay adunay usa ka Dios, ug usa ka tigpataliwala tali sa Dios ug sa mga tawo, ang tawo nga si Cristo Jesus;

6 Kinsa mihatag sa iyang kaugalingon nga lukat alang sa tanan, nga pagapamatud-an sa hustong panahon.

7 Ngadto niini ako girodinahan nga usa ka magwawali, ug usa ka apostol, (ako nagsulti sa kamatuoran diha ni

Cristo, ug wala nagbakak;) usa ka magtutudlo sa mga Hentil sa pagtoo ug sa kamatuoran.

8 Busa ako buot nga ang mga lalaki mag-ampo sa bisan asa, nga nagaisa sa balaang mga kamot, walay kapungot ug pagduhaduha.

9 Sa sama usab nga paagi, nga ang mga babaye magpaanyag sa ilang mga kaugalingon diha sa maligdong nga bisti, uban ang maulawon nga panagway ug pagkamaligdong; dili pinaagi sa sinalapid nga buhok, o bulawan, o mga perlas, o mahalon nga sapot;

10 Apan (kanang nahiangay sa mga babaye nga nagapahayag sa pagka diosnon) uban ang maayong binuhatan.

11 Tugoti ang babaye nga magkat-on diha sa kahilom uban sa tanan nga pagpasakop.

12 Apan ako dili motugot sa usa ka babaye sa pagtudlo, ni sa pag-agaw sa kagahum ibabaw sa lalaki, apan nga magpakahilom.

13 Kay si Adam mao ang unang gibuhat, unya si Eva.

14 Ug si Adam wala nalimbongan, apan ang babaye ingon nga nalimbongan mao ang anaa sa kalapasan.

15 Bisan pa niana siya maluwas diha sa pagpanganak, kon sila magapadayon diha sa pagtoo ug sa gugma ug kabalaan uban ang pagka mabuot.

KAPITULO 3

KINI usa ka tinoud nga panultihon, Kon ang usa ka lalaki nagatinguha sa katungdanan sa usa ka tagdumalasa iglesya, siya nagatinguha sa usa ka maayong buluhaton.

2 Nan ang usa ka tagdumalasa iglesya kinahanglan nga dili salawayon, bana sa usa ka asawa, mabinantayon, mabuot, may maayo nga batasan, maabiabihon, andam sa pagtudlo;

3 Dili palainom, dili tigpanumbag, dili hakog sa hugaw nga ginansya; apan mapailobon, dili palaaway, dili maibogon;

4 Usa nga maayong nagadumala sa iyang kaugalingon nga panimalay, nagabaton sa iyang mga anak diha sa pagka masinugtanon uban sa tanan nga kaugdang;

5 (Kay kon ang usa ka lalaki dili mahibalo unsaon sa pagdumala sa iyang kaugalingon nga panimalay, unsaon man niya sa pag-atiman ang iglesya sa Dios?)

6 Dili usa ka bag-ong magtotoo, basin ingon nga napataas pinaagi sa garbo siya mahulog ngadto sa pagkahinukman sa silot sa yawa.

7 Dugang pa siya kinahanglan nga adunay maayong dungog diha kanila nga anaa sa gawas; basin siya mahulog ngadto sa pagpakaulaw ug sa lit-ag sa yawa.

8 Sa sama nga paagi usab ang mga diakono kinahanglan nga maugdang, dili duha ang dila, dili palainom sa daghan nga bino, dili hakog sa hugaw nga ginansya;

9 Nga nagakupot sa misteryo sa pagtoo diha sa usa ka putli nga konsensya.

10 Ug tugoti nga kini usab masuta pag-una; unya tugoti sila nga mogamit sa katungdanan sa usa ka diakono, ingon nga nakaplagan nga dili sala-wayon.

11 Bisan man ang ilang mga asawa kinahanglan nga maugdang, dili mga tigdaot sa dungog, mabuot, matinumannon diha sa tanang mga butang.

12 Tugoti nga ang mga diakono mao ang mga bana sa usa ka asawa, nga maayong nagadumala sa ilang mga anak ug sa ilang kaugalingon nga mga panimalay.

13 Kay sila nga maayo nga nagagamit sa katungdanan sa usa ka diakono nagpalit ngadto sa ilang kaugalingon sa usa ka maayong ang-ang sa pag-uswag, ug dakung kaisog diha sa pagtoo nga anaa ni Cristo Jesus.

14 Kining mga butanga gisulat ko nganha kanimo, nga nagalaum sa pag-anha kanimo sa dili madugay:

15 Apan kon ako malangan, aron ikaw masayud unsaon nimo sa paggawi ang imong kaugalingon diha sa panimalay sa Dios, nga mao ang iglesya sa buhi nga Dios, ang haligi ug sukaranan sa kamatuoran.

16 Ug sa walay pakiglalis daku ang misteryo sa pagkadiosnon: Ang Dios gipadayag diha sa unod, gimatarung diha sa Espiritu, nakita sa mga anghel, gikawali ngadto sa mga Hentil, gitoo-han dinhi sa kalibutan, gibayaw ngadto sa himaya.

KAPITULO 4

KARON ang Espiritu sa tataw naga-sulti, nga sa ulahi nga mga panahon ang pipila managpamiya gikan sa pagtoo, nga nagapaminaw ngadto sa nagapahisalaag nga mga espiritu, ug mga pagtulon-an sa mga yawa;

2 Nga nagasulti og mga bakak diha sa pagpakaaron-ingnon; nga nagabaton sa ilang konsensya nga gipasoan pinaagi sa usa ka mainit nga puthaw;

3 Nga nagadili sa pagminyoy, ug nagasugo sa pagdumili sa mga pagkaon, nga gimugna sa Dios aron pagadawaton uban sa pagpasalamat nila nga nagatoo ug nahibalo sa kamatuoran.

4 Kay ang matag minugna sa Dios maayo, ug walay pagabalibaran, kon kini gidawat uban ang pagpasalamat:

5 Kay kini nabalaan pinaagi sa pulong sa Dios ug pag-ampo.

6 Kon ikaw magapahinumdom sa mga igsoon niining mga butanga, ikaw mahimo nga usa ka maayong alagad ni Jesus Cristo, gimatuto diha sa mga pulong sa pagtoo ug sa maayong pagtulon-an, diin ngadto niini ikaw nakakab-ot.

7 Apan isalikway ang law-ay ug karaan nga tinumotumo nga mga sugilanon sa mga asawa, ug bansaya hinuon ang imong kaugalingon ngadto sa pagkadiosnon.

8 Kay ang lawasnon nga pagbansay nagapulos og diyotay: apan ang pagkadiosnon mapuslanon ngadto sa tanang

mga butang, nga adunay saad sa kina-
buhi nga mao karon, ug sa umaabot.

9 Kini usa ka matinumano nga panul-
tihan ug takus sa tanan nga pagdawat.

10 Busa alang niini kita naghago ug
nag-antos sa pagtamay, tungod kay kita
nagasalig sa buhi nga Dios, kinsa mao
ang Manluluwas sa tanang mga tawo,
ilabi na niadtong mga nagatoo.

11 Kining mga butanga isugo ug
itudlo.

12 Ayaw itugot nga adunay magbiay-
biay sa imong kabatan-on; apan himoa
nga ikaw usa ka panig-ingnan sa mga
magtotoo, diha sa pulong, diha sa pagki-
nabuhi, diha sa gugma, diha sa espiritu,
diha sa pagtoo, diha sa kaputli.

13 Hangtud ako moabot, ihatag ang
pagtagad ngadto sa pagbasa, ngadto sa
pagdasig, ngadto sa pagtulon-an.

14 Ayaw pasagdi ang gasa nga anaa
kanimo, nga gikahatag kanimo pinaagi
sa profesiya, pinaagi sa pagpandong sa
mga kamot sa mga anciano sa iglesya.

15 Pagpamalandang nganha niining
mga butanga; ihatag sa bug-os ang
imong kaugalingon ngadto kanila; aron
ang imong pag-uswag madayag ngadto
sa tanan.

16 Bantayi ang imong kaugalingon,
ug ang mga pagtulon-an; padayon diha
kanila: kay sa paghimo niini ikaw mag-
luwas sa imong kaugalingon, ug kanila
nga naminaw kanimo.

KAPITULO 5

AYAW badlonga ang usa ka anciano,
Apan tagda siya ingon nga usa ka
amahan; ug ang batan-ong mga lalaki
ingon nga mga igsoon;

2 Ang tigulang nga mga babaye
ingon nga mga inahan; ang mga ba-
tan-on ingon nga mga igsoong babaye,
uban sa tanang kaputli.

3 Pasidunggi ang mga byuda nga mga
tinoud gayud nga mga babayeng balo.

4 Apan kon adunay byuda nga may
mga anak o mga pag-umangkon nga
lalaki, tugoti sila nga magkat-on una
sa pagpakita sa pagka diosnon diha sa

panimalay, ug sa pagbalos sa ilang mga
ginikanan: kay kana ang maayo ug ika-
hinangop sa atubangan sa Dios.

5 Karon siya nga usa ka tinoud gayud
nga byuda, ug nag-inusara, nagasalig
sa Dios, ug nagapadayon sa mga pag-
pangaliyupo ug sa mga pag-ampo sa
gabii ug adlaw.

6 Apan siya nga nagakinabuhi diha sa
kahilayan patay na samtang buhi pa.

7 Ug kining mga butanga isugo, aron
sila mahimong dili salawayon.

8 Apan kon si bisan kinsa nga dili mo-
sangkap alang sa iyang kaugalingon,
ug ilabina alang sa mga sakop sa iyang
kaugalingong panimalay, siya nagli-
mod sa pagtoo, ug labaw pa kadautan
kay sa usa ka dili magtotoo.

9 Ayaw itugot nga ang usa ka byuda
iapil sa pag-ihap nga ubos sa kan-uman
ka tuig ang pangidaron, nga nahimo
nang asawa sa usa ka lalaki,

10 Gikataho nga maayo tungod sa ma-
ayong mga buhat; kon siya nakaamo-
ma og mga anak, kon siya nakapapuyo
og mga langyaw, kon siya nakahugas
sa mga tiil sa mga balaan, kon siya
nakahupay sa mga gisakit, kon siya
sa makugihon nga misunod sa matag
maayong buhat.

11 Apan ang mga batan-on nga mga
byuda balibari: kay sa diha nga sila
nagsugod na sa pagkamaulagon supak
ni Cristo, sila magminyo;

12 Nga nagabaton sa hukom sa silot,
tungod kay sila misalikway sa ilang
unang pagtoo.

13 Ug sa samang higayon sila naka-
kat-on sa pagtinapolan, nga nagasuroysu-
roy sa kabalayan; ug dili lamang tapolan,
apan mga tabian usab ug mahilabtanon
sa kalihokan sa uban, nga nagapanulti sa
mga butang nga sila dili angay.

14 Busa ako buot nga ang mga ba-
tan-on nga mga babaye magminyo, ma-
nganak, magagiya sa panimalay, wala
naghatag og kahigayonan sa kaaway
sa pagsulti nga mabiaybiayon.

15 Kay ang pipila mitipas na ngadto
ni Satanas.

16 Kon adunay lalaki o babaye nga nagatoo nga adunay mga byuda, tugoti sila nga moalima kanila, ug ayaw itugot nga ang iglesya mabug-atan; aron nga kini makaalima kanila nga mga tinoud gayud nga mga byuda.

17 Tugoti nga ang mga anciano nga maayong nagadumala pagaisipon nga takus sa duha ka pilo nga pasidungog, ilabina sila kinsa naghago diha sa pulong ug sa pagtulon-an.

18 Kay ang kasulatan nagaingon, Dili ka magbusal sa baka nga nagagiok sa trigo. Ug, Ang mamumuo takos sa iyang ganti.

19 Batok sa usa ka anciano ayaw pagdawat og usa ka pasangil, apan atubangan sa duha o tulo ka saksi.

20 Sila nga nakasala badlonga atubangan sa tanan, aron ang uban usab mahadlok.

21 Ako nagsugo kanimo atubangan sa Dios, ug sa Ginoong Jesus Cristo, ug sa pinili nga mga anghel, nga ikaw magbantay niining mga butanga sa walay pagpili sa usa ingon nga labaw sa usa, walay butang nga buhaton pinaagi sa pagpalabi sa usa kay sa uban.

22 Ayaw pagdali sa pagpandong sa mga kamot nganha ni bisan kinsa nga tawo, ni moambit ka sa mga sala sa ubang mga tawo: bantayi nga putli ang imong kaugalingon.

23 Ayaw na pag-inom og tubig, apan gamit og diyotay nga bino tungod ug alang sa imong tiyan ug sa imong kanunay nga mga balatian.

24 Ang sala sa pipila ka tawo nadayag nang daan, nga nagaadto pag-una sa hukuman; ug sila nagsunod sa pipila ka mga tawo.

25 Sa samang paagi usab ang maayong mga buhat sa pipila napadayag nang daan; ug sila nga mga sukwahi dili matago.

KAPITULO 6

ITUGOT nga ang sama kadaghan sa mga sulugoon nga anaa ilalum sa yugo nga mag-isip sa ilang kaugalingong mga

agonal nga takos sa tanang pasidungog, aron ang ngalan sa Dios ug ang iyang pagtulon-an dili mapasipalahan.

2 Ug sila nga adunay mga agalon nga nagatoo, ayaw sila tugoti nga motamay kanila, tungod kay sila mga igsoon; apan hinuon magaalagad kanila, tungod kay sila matinumanon ug hinigugma, mga umaambit sa kayohan. Kining mga butanga itudlo ug idasig.

3 Kon adunay tawo nga magtudlo og sukwahi, ug wala nag-uyon sa maayong mga pulong, bisan sa mga pulong sa atong Ginoong Jesus Cristo, ug sa pagtulon-an nga sumala sa pagkadiosnon;

4 Siya mapagarbohon, nga walay nasayran, apan hilabihan ka mahiligon sa mga pangutana ug mga panagbingkil sa mga pulong, diin nagagikan ang kasina, panagbingkil, mga bugalbugal, dautan nga mga pasangil,

5 Sayop nga mga panaglalis sa mga tawo nga dunot ang mga hunahuna, ug kulang sa kamatuoran, nga nagadahom nga ang ginansya pagka diosnon: gikan sa mga ingon niini ipalayo ang imong kaugalingon.

6 Apan ang pagkadiosnon uban sa pagka kontento usa ka daku nga ginansya.

7 Kay kita walay gidala nganhi niining kalibutana, ug kini siguro nga kita dili makadala og bisan unsang butang pagawas.

8 Ug sa nakabaton og pagkaon ug sapot matagbaw na kita niini.

9 Apan sila nga buot mahimong adunahan mahulog ngadto sa tentasyon ug sa usa ka lit-ag, ug ngadto sa daghang binuang ug makadaut nga mga pangibog, nga naglumos sa mga tawo diha sa kadautan ug kalaglagaan.

10 Kay ang gugma sa kwarta mao ang gamot sa tanang dautan: nga samtang gikaibgan sa pipila, sila nangasayop gikan sa pagtoo, ug gilagbasan nila ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa daghang mga kagulan.

I TIMOTEO 6:11

11 Apan ikaw, O tawo sa Dios, palayo niining mga butanga; ug sunda ang pagkamatarung, pagka diosnon, pagtoo, gugma, pailob, kaaghop.

12 Pakig-away sa maayong pakig-away sa pagtoo, kupti ang kinabuhing dayon, diin ngadto niini ikaw usab gitawag, ug nagapahayag sa maayong pagpahayag atubangan sa daghang mga saksi.

13 Ako naghatag kanimo og sugo diha sa panan-aw sa Dios, kinsa nagabuhi sa tanang butang, ug sa atubangan ni Cristo Jesus, kinsa sa atubangan ni Poncio Pilato misaksi og usa ka maayong pagsugid;

14 Nga ikaw magbantay niini nga sugo nga walay lama, dili badlongon, hangtud sa pagpakita sa atong Ginoong Jesus Cristo:

15 Nga sa iyang mga panahon siya magapakita, kinsa ang bulahan ug bugtong Makagagahum, ang Hari sa mga hari, ug Ginoo sa mga ginoo;

16 Kinsa mao lamang ang nagbaton sa pagka walay kamatayon, nga nagapuyo diha sa kahayag nga niini walay tawo nga makaduol; kang kinsa walay tawong nakakita, ni makakita: ngadto

sa kang kinsa ang pasidungog ug gahum nga walay kataposan. Amen.

17 Sugoa sila nga mga adunahan niini nga kalibutan, nga sila dili magmapahitas-on, ni mosalig sa walay siguro nga mga bahandi, apan diha sa buhi nga Dios, kinsa nagahatag kanato nga madagayaon sa tanang mga butang aron mapuslan;

18 Nga sila magbuhat og maayo, nga sila mahimong adunahan sa maayong mga buhat, andam sa pagpang-apod-apod, nga nagatinguha sa paghatag;

19 Nga nagatigom diha sa tipiganan alang sa ilang kaugalingon sa usa ka maayo nga patukoranan batok sa panahon nga moabot, nga sila managkupot sa kinabuhing dayon.

20 O Timoteo, bantayi kanang gitugyan kanimo, nga magalikay sa bastos ug kawang nga mga pagpanulti, ug sa mga pagsupak sa siyensya nga sa sayop nga paagi gitawag sa ingon:

21 Nga ang pipila nga nagapahayag nangasayop mahitungod sa pagtoo. Ang grasya magauban kanimo. Amen.

Ang unang sulat ngadto kang Timoteo gisulat gikan sa Laodisea, kinsa ang pinakadaku nga syudad sa Frygia Pacatiana.

ANG IKADUHANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO NI

TIMOTEO

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka apostol ni Jesus Cristo pinaagi sa kabubut-on sa Dios, sumala sa saad sa kinabuhi nga anaa ni Cristo Jesus,

2 Ngadto ni Timoteo, akong minahal nga hinigugmang anak: Grasya, kalooy, ug kalinaw, gikan sa Dios ang Amahan ug ni Cristo Jesus nga atong Ginoo.

3 Ako nagpasalamat sa Dios, kang kinsa ako nag-alagad gikan sa akong katigulangan uban sa putli nga konsensya, nga sa walay hunong ako adunay paghinumdom kanimo diha sa akong mga pag-ampo sa gabii ug adlaw;

4 Nga nagatinguha sa hilabihan sa pagpakigkita kanimo, ingon nga mang-gihunahunaon sa imong mga luha, aron ako mapuno sa kalipay;

5 Sa diha nga akong pagahinumdoman ang wala nagpakaaron-ingnon nga pagtoo nga anaa kanimo, nga mipuyo pag-una diha sa imong babayeng apohan nga si Loisa, ug sa imong inahan nga si Eunice; ug ako nagasalig nga anaa usab kini kanimo.

6 Tungod niini ako nagpahinumdom kanimo nga imong gamiton ang gasa sa Dios, nga anaa kanimo pinaagi sa pagpandong sa akong mga kamot.

7 Kay ang Dios wala mihatag kanato sa espiritu sa kahadlok; apan sa gahum, ug sa gugma, ug sa maayong paghunahuna.

8 Busa dili mo ikaulaw ang pagpamatuod sa atong Ginoo, ni kanako nga iyang binilanggo: apan mag-umaambit ka sa kasakitan sa maayong balita sumala sa gahum sa Dios;

9 Kinsa miluwas kanato, ug mitawag kanato diha sa usa ka balaan nga pagtawag, dili sumala sa atong mga buhat,

apan sumala sa iyang kaugalingon nga katuyoan ug grasya, nga gihatag nganhi kanato diha ni Cristo Jesus sa wala pa ang kalibutan nagsugod,

10 Apan karon gipadayag pinaagi sa pagpakita sa atong Manluluwas nga si Jesus Cristo, kinsa miwagtang sa kamatayon, ug nagdala sa kinabuhi ug pagka walay kamatayon ngadto sa kahayag pinaagi sa maayong balita:

11 Ngadto niini ako gitudlo nga usa ka magwawali, ug usa ka apostol, ug usa ka magtutudlo sa mga Hentil.

12 Alang sa maong hinungdan ako usab nag-antos niining mga butanga: apan bisan pa niana ako wala naulaw: kay ako kombensido kinsa ang akong gitooan, ug ako nagasalig gayud nga siya makahimo sa pagbantay niadtong akong gikatugyan ngadto kaniya batok nianang adlaw.

13 Kupti nga malig-on ang dagway sa maayong mga pulong, nga imong nadungog gikan kanako, diha sa pagtoo ug gugma nga anaa ni Cristo Jesus.

14 Kadtong maayong butang nga gikatugyan nganha kanimo bantayi pinaagi sa Balaang Espiritu nga nagapuyo dinhi sa sulod kanato.

15 Kini imong nasayran, nga silang tanan nga anaa sa Asia mibiya gikan kanako; apil kanila sila si Figelo ug Hermogenes.

16 Ang Ginoo naghatag og kalooy ngadto sa panimalay ni Onesiforo; kay siya makadaghan nga mipalagsik pag-usab kanako, ug wala naulaw sa akong kadena:

17 Apan, sa diha nga siya didto sa Roma, siya nangita kanako nga makugihon kaayo, ug nakakaplag kanako.

II TIMOTEO 1:18

18 Ang Ginoo nagtugot kaniya nga siya makakaplag og kalooy sa Ginoo nianang adlaw: ug giunsa nga diha sa daghang mga butang siya mialagad kanako didto sa Efeso, ikaw nasayud niini pag-ayo.

KAPITULO 2

BUSA ikaw, akong anak, pagmalig-on diha sa grasya nga anaa ni Cristo Jesus.

2 Ug ang mga butang nga imong nadungog gikan kanako taliwala sa daghang mga saksi, mao usab ang itugyan nimo ngadto sa matinumanon nga mga tawo, kinsa makahimo usab sa pagtudlo sa uban.

3 Busa molahutay ka sa kalisod, ingon nga usa ka maayong sundalo ni Jesus Cristo.

4 Walay tawo nga nagapakiggubat nga nagapagapos sa iyang kaugalingon sa mga buluhaton niining kinabuhia; aron siya makapahimuot kaniya kinsa mipili kaniya nga mahimong usa ka sundalo.

5 Ug kon ang usa ka tawo maningkamot usab alang sa pagkahanas, apan siya dili koronahan, gawas kon siya maningkamot nga subay sa balaod.

6 Ang mag-uuma nga nagahago kinahanglan mao ang unang tig-ambit sa mga bunga.

7 Hunahunaa unsa ang akong isulti; ug ang Ginoo maghatag kanimo og salabotan diha sa tanang mga butang.

8 Hinumdomi nga si Jesus Cristo nga gikan sa kaliwat ni David gibanhaw gikan sa mga patay sumala sa akong maayong balita:

9 Nga sa diin ako nag-antos sa kagubot, sama sa usa ka mamumuhat og dautan, bisan ngadto sa mga gapos; apan ang pulong sa Dios dili ginapos.

10 Busa ako naglahutay sa tanang mga butang tungod ug alang sa mga pinili, aron sila makaangkon usab sa kaluwasan nga anaa ni Cristo Jesus uban ang walay kataposan nga himaya.

11 Kini usa ka matinumanon nga panulihon: Kay kon kita mamatay uban kaniya, kita usab mabuhi uban kaniya:

12 Kon kita mag-antos, kita usab magahari uban kaniya: kon kita maglimod kaniya, kita usab ilimod niya:

13 Kon kita dili magtoo, apan siya nagapabilin nga matinumanon: siya dili makahimo paglimod sa iyang kaugalingon.

14 Mahitungod niining mga butanga pahinumdomi sila, nga nagasugo kanila sa atubangan sa Ginoo nga dili sila makiglaban mahitungod sa mga pulong nga walay pulos, apan ngadto sa pagpahisalaag sa mga tigpaminaw.

15 Pagtuon sa pagpakita sa imong kaugalingon nga nahimut-an sa Dios, usa ka magbubuhat nga kinahanglan dili maulawan, nga sa matarung nga paagi nagabahnabahn sa pulong sa kamatuoran.

16 Apan isalikway ang bastos ug kawang nga mga pagpanulti: kay sila mosamot ngadto sa dugang nga pagka dili diosnon.

17 Ug ang ilang pulong magakaon kanila ingon sa loas: apil kanila sila si Hemeneo ug Fileto;

18 Kinsa mahitungod sa kamatuoran nangasayop, nga nagaingon nga ang pagkabanhaw nahitabo na; ug nagaguba sa pagtoo sa daghan.

19 Bisan pa niana ang patukoranan sa Dios nagabarog nga malig-on, nga nagabaton niini nga selyo, Ang Ginoo nakaila kanila nga mga iya. Ug, Tugot ang matag-usa nga nagangalan sa ngalan ni Cristo nga mobiya gikan sa dautan.

20 Apan diha sa usa ka dakung balay dili lamang nga adunay mga sudlanan nga hinimo sa bulawan ug sa plata, apan usab sa kahoy ug sa yuta; ug ang pipila ngadto sa kadunggan, ug ang pipila sa kaulawan.

21 Busa kon ang tawo maghinlo sa iyang kaugalingon gikan niini, siya mahimong usa ka sudlanan ngadto sa kadunggan, gibalaan, ug takos alang sa paggamit sa agalon, ug naandam alang sa matag maayong buhat.

22 Palay-i usab ang mga pangibog sa pagkabatan-on: apan sunda ang pagka

matarung, pagtoo, gugma, kalinaw, uban kanila nga nagtawag sa Ginoo gikan sa usa ka putli nga kasingkasing.

23 Apan ang binuang ug dili inantigo nga mga pangutana likayi, sa nahibalo nga sila mopasanay sa mga panagbingkil.

24 Ug ang sulugoon sa Ginoo kinahanglan dili makigbingkil; apan magmalomo ngadto sa tanang mga tawo, andam sa pagtudlo, mapailobon,

25 Sa kaaghop nagatudlo niadtong mga nakigsumpaki sa ilang mga kaugalingon; basin kon ang Dios mohatag kanila sa paghinulsol ngadto sa pag-ila sa kamatuoran;

26 Ug aron sila makapalingkawas sa ilang mga kaugalingon gikan sa lit-ag sa yawa, kinsa gipangbihag niya sa iyang kabubut-on.

KAPITULO 3

HIBALOI usab kini, nga sa katapusan Hnga mga adlaw moabot ang mga makuyaw nga mga panahon.

2 Kay ang mga tawo mahimong mga mahigugmaon sa ilang kaugalingon, mga maibogon, mga hambogiro, mga mapagarbohon, mga mapasipalahon, masinupakon sa mga ginikanan, dili mapasalamatan, dili balaan,

3 Walay natural nga pagbati, dili motuman og mga gikasabotan, mga tigbutangbutang, walay pagpugong sa kaugalingon, mabangis, tigbiaybiay niadtong mga maayo.

4 Mga mabudhion, matinomanon sa gusto, mapahitas-on, nga mahigugmaon sa kahilayan labaw pa sa pagka mahigugmaon sa Dios;

5 Nga nagabaton sa usa ka dagway sa pagkadiosnon, apan nagalimod sa gahum niini: gikan sa mga ingon niini palayo.

6 Kay iya niini nga matang sila nga nanagpanaka ngadto sa kabalayan, ug namihag sa buangon nga mga babaye nga puno sa mga sala, napalayo pinaagi sa nagkalainlain nga mga pangibog.

7 Kanunay nga nagakat-on apan wala gayud makakab-ot ngadto sa kahibalo sa kamatuoran.

8 Karon sama ni Jannes ug ni Jambres nga misukol ni Moses, mao usab ang gibuhat nila sa pagsupak sa kamatuoran; mga tawo nga dumot ang mga humahuna, sinalikway mahitungod sa pagtoo.

9 Apan sila dili makapadayon sa unahan; kay ang ilang kabuang igapadayag ngadto sa tanang mga tawo, ingon man usab ang ila kaniadto.

10 Apan ikaw sa hingpit nasayud sa akong pagtulon-an, pamaagi sa kinabuhì, katuyoan, pagtoo, pagka mainantson, gugma, pailob,

11 Mga paglutos, mga kasakitan, nga midangat kanako didto sa Antiokia, sa Iconium, sa Listra; unsa nga mga paglutos ang akong gilahunay: apan gikan kanilang tanan ang Ginoo mipalingkawas kanako.

12 Oo, ug ang tanan nga magkinabuhì nga diosnon diha ni Cristo Jesus moantos sa paglutos.

13 Apan ang dautan nga mga tawo ug mangingilad mosamot sa kadautan ug kadautan, nga nagapanlimbong, ug ginalimbongan.

14 Apan magpadayon ka diha sa mga butang nga ikaw nakakat-on ug nakasinguro, sa nasayud gikan sa kang kinsa ikaw nakakat-on kanila;

15 Ug nga gikan sa pagkabata ikaw nakahibalo na sa balaan nga mga kasulatan, nga nagpahimo kanimo nga mangialamon ngadto sa kaluwasan pinaagi sa pagtoo diha ni Cristo Jesus.

16 Ang tibukok nga kasulatan gihatag pinaagi sa pagtuga sa Dios ug mapuslanon alang sa pagtulon-an, alang sa pagsgaway, alang sa pagtul-id, alang sa pagpahimangno diha sa pagkamatarung:

17 Aron ang tawo sa Dios mahimo nga hingpit, hingpit nga nasangkapan ngadto sa tanang mga maayong buhat.

KAPISTULO 4

BUSA ako magsugo kanimo sa atubangan sa Dios, ug sa Ginoong Jesus

II TIMOTEO 4:2

Cristo, kinsa mao ang mohukom sa mga buhi ug sa mga patay sa iyang pagpakita ug sa iyang gingharian;

2 Iwali ang pulong; pagmaandamon sa angayan nga panahon, sa dili angayan nga panahon, pagsaway, pagbadlong, pagpangdasig uban sa tanan nga pagka mainantuson ug pagtulon-an.

3 Kay ang panahon moabot sa diha nga sila dili molahutay sa maayong pagtulon-an; apan subay sa ilang kaugalingon nga mga pangibog sila magapadaghan alang sa ilang kaugalingon og mga magtutudlo, nga adunay nagakatol nga mga dalunggan;

4 Ug sila mopalingiw sa ilang mga dalunggan gikan sa kamatuoran, ug modangop ngadto sa tinumotumo nga mga sugilanon.

5 Apan magbantay ka diha sa tanang butang, lahutaya ang kasakitan, himoa ang buhat sa usa ka ebanghelist, paghimo og hingpit nga pagpamatuod sa imong pagpangalagad.

6 Kay ako karon andam nga ihalad, ug ang takna sa akong paggikan haduol na.

7 Ako nakig-away na sa maayong pakig-away, ako nang natapos ang akong lumba, ako nang nabantayan ang pagtoo:

8 Sukad karon aduna nay giandam alang kanako nga usa ka korona sa pagkamatarung, nga ang Ginoo, ang matarung nga maghuhukom, magahatag kanako nianang adlaw; ug dili ngari kanako lamang, apan ngadto usab sa tanan nga nahigugma sa iyang pagpakita.

9 Paningkamot sa pag-ari nga madali ngari kanako:

10 Kay si Demas mibiya kanako, nga nahigugma niining kasamtangan nga kalibutan, ug migikan ngadto sa Tesalonica; si Cresente ngadto sa Galacia, si Tito ngadto sa Dalmacia.

11 Si Lukas lamang ang uban kanako. Kuhaa si Markos, ug dad-a siya uban kanimo; kay siya mapuslanon ngari kanako alang sa buluhaton.

12 Ug si Tikiko akong gipadala ngadto sa Efeso.

13 Ang kupo nga akong gibilin sa Troas kang Carpo, sa diha nga ikaw moari, dad-a uban kanimo, ug ang mga basahon, apan ilabina ang mga sulat nga gipatik sa panit.

14 Si Alejandro ang mananalsal og tumbaga naghimo og dakung kaudat ngari kanako: ang Ginoo mobalos kaniya sumala sa iyang mga buhat:

15 Sa kang kinsa ikaw usab magbantay; kay gisupak niya pag-ayo ang among mga pulong.

16 Sa akong una nga tubag walay tawo nga mitindog uban kanako, apan ang tanang tawo mibiya kanako: Ako nag-ampo sa Dios nga kini unta dili paninglon ngadto kanila.

17 Bisan pa niana ang Ginoo mitindog uban kanako, ug milig-on kanako; aron pinaagi kanako ang pagwali mahimong masayran sa hingpit, ug aron ang tanang mga Hentil makadungog: ug ako gipalingkawas gikan sa baba sa leyon.

18 Ug ang Ginoo magapalingkawas kanako gikan sa matag dautan nga buhat, ug mopalungtad kanako alang sa iyang langitnon nga gingharian: ngadto sa kang kinsa ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen.

19 Pangomostaha si Prisca ug si Aquila, ug ang panimalay ni Onesiforo.

20 Si Erasto nagpabilin sa Corinto: apan si Trofimo akong gibilin sa Mileto nga masakiton.

21 Paningkamot sa pag-ari sa dili pa ang tingtugnaw. Si Eubulo nagatimbaya kanimo, ug si Pudente, ug si Lino, ug si Claudia, ug ang tanang kaigsoonan.

22 Ang Ginoong Jesus Cristo magauban sa imong espiritu. Ang grasya magauban kanimo. Amen.

Ang ikaduhang sulat ngadto ni Timoteo, gipili nga unang obispo sa iglesia sa mga taga-Efeso, gisulat gikan sa Roma, sa dihang si Pablo gidala sa atubangan ni Nero sa ikaduhang higayon.

ANG SULAT NI APOSTOL PABLO NGADTO NI

TITO

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka sulugoon sa Dios, ug usa ka apostol ni Jesus Cristo, sumala sa pagtoo sa pinili nga iya sa Dios, ug sa pag-ila sa kamatuoran nga subay sa pagkadiosnon;

2 Diha sa paglaum sa kinabuhing dayon, nga ang Dios, nga dili mama-kak, nagsaad sa wala pa ang kalibutan nagsugod;

3 Apan sa tukma nga mga panahon nagpadayag sa iyang pulong pinaagi sa pagwali, nga gitugyan ngari kanako sumala sa kasugoan sa Dios nga atong Manluluwas;

4 Ngadto ni Tito, akong kaugalingong anak subay sa pagtoo nga alang sa tanan: Ang grasya, kalooy, ug kalinaw, gikan sa Dios ang Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo nga atong Manluluwas.

5 Tungod niini nga hinungdan gibilin ko ikaw sa Crete, aron nga ikaw mohusay sa mga butang nga nagakulang, ug mag-ordina og mga anciano sa matag syudad, sama sa akong pagtudlo kanimo:

6 Kon si bisan kinsa nga dili salawayon, ang bana sa usa ka asawa, nga nagabaton ug matinumanon nga mga anak nga wala gisumbong tungod sa pagpatuyang ug pagkamasukihon.

7 Kay ang usa ka tagdumalasa iglesya kinahanglan dili salawayon, ingon nga sinaligan sa Dios; dili magbuot sa kaugalingon, dili daling masuko, wala naulipon sa bino, dili manumbag, wala naulipon sa mahugaw nga ginansya;

8 Apan mahigugmaon sa pagka-maabiabihon, mahigugmaon sa maayong mga tawo, maligdong, matarung, balaan, mapugnganon;

9 Nga nagakupot nga malig-on sa matinumanon nga pulong ingon nga siya

gitudloan, aron nga siya makahimo pinaagi sa maayong pagtulon-an sa pagdasig ug pagdani sa mga malalison.

10 Kay adunay daghang mga masukihon ug mga tigpanulti og walay pulos ug mga mangingilad, ilabi na sila nga mga tinuli:

11 Kang kansang mga baba kinahanglan nga patak-umon, kinsa nagpahisalaag og tibuok nga mga panimalay, nga nagatudlo og mga butang nga sila dili angay, tungod ug alang sa mahugaw nga ginansya.

12 Usa mismo kanila, bisan usa ka profeta sa ilang kaugalingon, miingon, Ang mga taga-Crete sa kanunay mga bakakon, dautang mga mananap, mga tapulan nga sobrangmokaon.

13 Kini nga pagpamatuod tinoud. Tungod niini badlonga sila nga mahigpiton, aron sila mamaayo diha sa pagtoo;

14 Nga dili magapaminaw sa tinu-motumo nga mga sugilanon sa mga Judeo, ug kasugoan sa mga tawo, nga makapalayo gikan sa kamatuoran.

15 Ngadto sa putli ang tanang mga butang putli: apan ngadto kanila nga nahugawan ug dili matinoohon walay butang nga putli; apan bisan ang ilang hunahuna ug konsensya nahugawan.

16 Sila nagpahayag nga sila nakaila sa Dios; apan sa mga buhat sila naglimod kaniya, ingon nga dulumtanan, ug dili masinugtanon, ug ngadto sa matag maayong buhat walay pulos.

KAPITULO 2

APAN mosulti ka sa mga butang nga nahiangay sa maayong pagtulon-an:

TITO 2:2

2 Aron ang edaran nga mga lalaki mahimong maligdong, maugdang, mapugnganon, maayo sa pagtoo, sa gugma, sa pailob.

3 Ang edaran nga mga babaye sa samang paagi, aron sila manaa sa pamatasan nga nahiangay sa pagkabalaan, dili mga tigbutangbutang, wala naulipon sa daghang bino, mga magtutudlo sa maayong mga butang;

4 Aron sila makatudlo sa batan-ong mga babaye sa pagka maligdong, sa paghigugma sa ilang mga bana, sa paghigugma sa ilang mga anak,

5 Sa pagka mabinantayon, maputli, magbalantay sa balay, maayo, masinugtanon sa ilang kaugalingon nga mga bana, aron ang pulong sa Dios dili mapasipalahan.

6 Ang batan-ong mga lalaki sa samang paagi dasiga nga magmaligdong sa hunahuna.

7 Diha sa tanang mga butang ipakita ang imong kaugalingon nga sumbanan sa maayong mga buhat: diha sa pagtulon-an nagapakita sa pagka dili madunoton, pagka maugdang, pagka matinud-anon,

8 Maayo nga sinultihan, nga dili mahukman sa silot; aron siya nga iya sa sukwahi nga bahin maulawan, nga walay dautang butang ikasulti mahitunod kaninyo.

9 Dasiga ang mga sulugoon nga magmasinugtanon ngadto sa ilang kaugalingon nga mga agalon, ug sa pagpahimuot kanila pag-ayo diha sa tanang mga butang; nga dili motubag pag-usab;

10 Dili mangawat, apan nagapakita sa maayo nga pagkamatinumanon; aron sila makadayandayan sa pagtulon-an sa Dios nga atong Manluluwas sa tanang mga butang.

11 Kay ang grasya sa Dios nga nagadala og kaluwasan nakapakita na ngadto sa tanang mga tawo,

12 Nga nagatudlo kanato, sa pagdumili sa pagka dili diosnon ug sa mga kalibutanong mga kaibog, kita angay

nga magkinabuhi nga maligdong, matarung, ug diosnon, niining kalibutana karon;

13 Nga nagapaabot nianang bula-hang paglaum, ug sa mahimayaon nga pagpakita sa dakung Dios ug atong Manluluwas nga si Jesus Cristo;

14 Kinsa mihatag sa iyang kaugalingon alang kanato, aron siya makatubos kanato gikan sa tanang pagka dautan, ug magputli ngadto kaniya sa usa ka katawhan nga iya ra gayud, masiboton sa maayong mga buhat.

15 Kining mga butanga isulti, ug idasig, ug ibadlong uban sa kagahum. Ayaw itugot nga adunay tawo nga mobiyabiay kanimo.

KAPITULO 3

IPAHINUMDOM kanila nga magpasakop ngadto sa mga pamunoan ug mga gahum, sa pagtuman sa mga opisyaes, sa pagkaandam sa matag maayong buhat,

2 Sa dili pagsulti og dautan mahitunod ni bisan kinsa nga tawo, sa pagka dili palaaway, apan malomo, nga nagapakita sa tanang pagka maaghop ngadto sa tanang mga tawo.

3 Kay kita sa atong kaugalingon usab kaniadto mga buangan, masinupakon, nalimbongan, nagaalagad sa nagkalainlain mga pangibog ug mga kahilayan, nga nagakinabuhi diha sa pagpangdaut sa uban ug kasina, madinumtanon, ug nagadumot sa usa ug usa.

4 Apan human ang kalomo ug gugma sa Dios nga atong Manluluwas ngadto sa tawo gipakita,

5 Dili pinaagi sa mga buhat sa pagkamatarung nga atong nahimo, apan sumala sa iyang kalooy siya nagluwas kanato, pinaagi sa paghugas tungod sa pagpakatawo pag-usab, ug pagbag-o sa Balaang Espiritu;

6 Nga iyang gipaagas nganhi kanato nga madagayaon pinaagi ni Jesus Cristo nga atong Manluluwas;

7 Aron ingon nga gimatarung pinaagi sa iyang grasya, kita kinahanglan

mahimong mga manununod sumala sa paglaum sa kinabuhing dayon.

8 Kini usa ka matinumnon nga panultihon, ug kining mga butanga ako buot nga sa kanunay imong ipahayag nga tinoud, aron sila nga nagatoo sa Dios angay nga magmainampingon sa pagpadayon sa mga maayong buhat. Kining mga butanga maayo ug mapuslanon ngadto sa mga tawo.

9 Apan paglikay sa mga binuang nga mga pangutana, ug mga pag-asoy sa kaliwatan, ug mga lantugi, ug mga panagbangi mahitungod sa balaod; kay sila dili mapuslanon ug kawang.

10 Ang usa ka tawo nga erehes human sa una ug ikaduhang pagmaymay isalikway;

11 Sa nahibalo nga siya nga ingon niana nahisalaag, ug nagapakasala, ingon nga hinukman sa silot sa iyang kaugalingon.

12 Sa diha nga ako magapadala ni Artemas nganha kanimo, o ni Tikiko, paningkamot sa pag-ari kanako sa Nicopolis: Kay ako nakahukom na sa pagpalabay sa tingtugnaw didto.

13 Pagikana si Zenas ang manlalaban ug si Apollos sa ilang panaw sa walay pagpasagad, aron walay makulang ngadto kanila.

14 Ug tugoti nga ang mga ato usab makakat-on sa pagpadayon sa maayong mga buhat alang sa gikinahanglan nga mga paggamit, aron sila dili mahimong dili mabungahon.

15 Ang tanan nga uban kanako nangomosta kanimo. Timbayaa sila nga nahigugma kanamo diha sa pagtoo. Ang grasya mag-uban kaninyong tanan. Amen.

Kini gisulat ngadto kang Tito, gipili nga unang obispo sa iglesya sa mga taga-Crete, gikan sa Nicopolis sa Macedonia.

ANG SULAT NI PABLO NGA APOSTOL NGADTO NI

FILEMON

KAPITULO 1

SI Pablo, usa ka binilanggo tungod ni Jesus Cristo, ug si Timoteo nga among igsoon, ngadto ni Filemon nga among minahal nga hinigugma, ug isigkamamumuo,

2 Ug ngadto sa among hinigugma nga si Apia, ug ni Arquipo nga among isigkasundalo, ug ngadto sa iglesya diha sa imong balay:

3 Ang grasya maanaa kaninyo, ug kalinaw, gikan sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesus Cristo.

4 Ako nagpasalamat sa akong Dios, nga nagahimo sa paghisgot mahitungod

kanimo kanunay diha sa akong mga pag-ampo,

5 Sa pagkadungog sa imong gugma ug pagtoo, nga imong nabatonan alang ni Ginoong Jesus, ug alang sa tanang mga balaan;

6 Aron ang pagpaambit sa imong pagtoo mahimong mapuslanon pinaagi sa pag-ila sa matag maayong butang nga anaa kanimo diha ni Cristo Jesus.

7 Kay kami adunay dakung kalipay ug kahupayan diha sa imong gugma, tungod kay ang mga kahiladman sa mga balaan nahupayan pinaagi kani- mo, igsoon.

FILEMON 1:8

8 Tungod niini, bisan nga ako mahimong hilabihan ka maisogon diha ni Cristo sa pagsugo kanimo nianang angayan,

9 Apan tungod ug alang sa gugma akong palabihon nga maghangyo kanimo, ingon nga usa nga sama ni Pablo nga edaran na, ug karon usab usa ka binilanggo ni Jesus Cristo.

10 Ako nagahangyo kanimo alang sa akong anak nga si Onesimo, kinsa akong gipanganak diha sa akong mga gapos:

11 Nga sa miagi nga panahon nganha kanimo dili mapuslanon, apan karon mapuslanon na nganha kanimo ug ngari kanako:

12 Kinsa akong gipadala pag-usab: busa ikaw magdawat kaniya, nga mao kana, ang akong kaugalingon nga kasingkasing:

13 Kinsa buot ko unta nga ipabilin uban kanako, aron sa imong dapit siya unta magsilbi ngari kanako diha sa mga gapos gumikan sa maayong balita:

14 Apan kon wala ang imong panghunahuna dili ako mobuhat og bisan unsa: aron ang imong pagtabang dili ingon nga pinugos, apan sa kinabubut-on.

15 Busa tungod tingali nga siya mi-biya kanimo sulod sa usa ka panahon, aron nga ikaw modawat na kaniya hangtud sa kahangturan.

16 Dili na karon ingon nga usa ka sulugoon, apan labaw sa usa ka sulugoon, usa ka igsoon nga hinigugma, ilabi na kanako, apan unsa pa kaha ka labaw nganha kanimo, diha sa unod,

ug diha sa Ginoo?

17 Busa kon ikaw nagaisip kanako nga usa ka kaabag, dawata siya sama sa akong kaugalingon.

18 Kon siya nakahimo og sayop kanimo, o nakautang kanimo, isipa kana nga akong bayronon;

19 Ako si Pablo nagsulat niini pinaagi sa akong kaugalingon nga kamot, ako mobayad niini: bisan gani ako dili mag-ingon nganha kanimo sa unsang paagi nga ikaw nakautang nganhi kanako bisan ang imong kaugalingon usab.

20 Oo, igsoon, tugoti ako nga makabaton og kalipay gikan kanimo diha sa Ginoo: hupaya ang akong kasingkasing diha sa Ginoo.

21 Sa nagabaton og pagsalig diha sa imong pagkamasinugtanon ako misulat nganha kanimo, nga nahibalo nga ikaw usab magahimo og labaw pa sa akong nasulti.

22 Apan sa samang higayon andami usab ako og kaabtan: kay ako nagasalig nga pinaagi sa inyong mga pag-ampo ako igahatag nganha kaninyo.

23 Diha nangomosta kanimo si Epafra, akong isigka binilanggo diha ni Cristo Jesus;

24 Si Markos, si Aristarco, si Demas, si Lukas, nga akong mga isigka mamumuo.

25 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo magauban sa inyong espi-ritu. Amen.

Gisulat gikan sa Roma ngadto ni Filemon, pinaagi ni Onesimo usa ka sulugoon.

ANG SULAT NGADTO SA MGA

HEBREOHANON

KAPITULO 1

ANG Dios, kinsa sa managlahi nga mga panahon ug sa nagkalainlain nga mga paagi misulti ngadto sa mga amahan sa panahon nga nangagi pinaagi sa mga profeta,

2 Niining ulahi nga mga adlaw misulti nganhi kanato pinaagi sa iyang Anak, kinsa iyang gitudlo nga manunod sa tanang mga butang, pinaagi sa kang kinsa usab siya mihimo sa mga kalibutan;

3 Kinsa ingon nga mao ang kasidlak sa iyang himaya, ug ang tataw nga dagway sa iyang persona, ug nagakupot sa tanang mga butang pinaagi sa pulong sa iyang gahum, sa diha nga siya pinaagi sa iyang kaugalingon mihinlo sa atong mga sala, milingkod sa tuo nga kamot sa Halangdon sa kahitas-an;

4 Ingon nga gihimo nga labing mas maayo kay sa mga anghel, ingon nga siya nakabaton pinaagi sa panulondon sa usa ka mas labaw nga ngalan kay kanila.

5 Kay ngadto ni kinsa ba sa mga anghel miingon siya sa bisan unsa nga panahon, Ikaw mao ang akong Anak, niining adlaw ako nag-anak kanimo? Ug usab, Ako mahimo ngadto kaniya nga usa ka Amahan, ug siya ngari kano nga usa ka Anak?

6 Ug usab, sa diha nga siya nagadala sa unang gipanganak ngadto sa kalibutan, siya nagaingon, Ug itugot ang tanang mga anghel sa Dios mosimba kaniya.

7 Ug mahitungod sa mga anghel siya nagaingon, Kinsa ang nagabuhat sa iyang mga anghel nga mga espiritu, ug sa iyang mga alagad nga usa ka siga sa kalayo.

8 Apan ngadto sa Anak siya nagaingon, Ang imong trono, O Dios, hangtud sa kahangturan: usa ka setro sa pagkamatarung ang setro sa imong gingharian.

9 Ikaw nahigugma sa pagkamatarung, ug nagdumot sa kadautan; busa ang Dios, bisan ang imong Dios, nagdihog kanimo sa lana sa kalipay labaw sa imong mga kauban.

10 Ug, Ikaw, Ginoo, diha sa sinugdan nagpahiluna sa patukoran sa kalibutan; ug ang mga langit mao ang mga buhat sa imong mga kamot:

11 Sila mangahanaw; apan ikaw magapabilin; ug silang tanan mangadaan sama sa usa ka bisti;

12 Ug sama sa bisti ikaw magpilo kanila, ug sila mangausab: apan ikaw mao sa gihapon, ug ang imong katui-gan dili mapopos.

13 Apan ngadto ni kinsa ba sa mga anghel miingon siya sa bisan unsa nga panahon, Lingkod sa akong tuo nga kamot, hangtud nga ako maghimo sa imong mga kaaway nga imong tumbanan?

14 Dili ba silang tanan nagaalagad nga mga espiritu, gipadala sa pag-alagad alang kanila kinsa mahimo nga mga manunod sa kaluwasan?

KAPITULO 2

BUSA kita kinahanglan nga mohatag og mas mainiton nga pagmatngon ngadto sa mga butang nga atong nadungog, basin sa bisan unsa nga panahon kita motugot kanila nga moagi.

2 Kay kon ang pulong nga gisulti sa mga anghel nagpadayon, ug ang matag kalapasan ug pagka masinupakon nakadawat sa matarung nga balos sa ganti;

3 Unsaon nato sa paglingkawas, kon kita dili manumbaling sa mao ka daku nga kaluwasan; nga sa una gisugdan sa pagpamulong sa Ginoo, ug gipamatuod nganhi kanato pinaagi kanila nga naka-dungog kaniya;

4 Ang Dios usab nga nagapamatuod kanila, pinaagi sa mga ilhanan ug mga kahibulongan, ug pinaagi sa nagkalinlain nga mga milagro, ug mga gasa sa Balaang Espiritu, sumala sa iyang kaugalingon nga kabubut-on?

5 Kay ngadto sa mga anghel wala niya ipasakop ang kalibutan nga uma-bot, nga niini kita naghisgot.

6 Apan usa diha sa usa ka dapit mipamatuod, nga nagaingon, Unsa ba ang tawo, nga ikaw manggihunahunaon kaniya? o ang anak sa tawo, nga ikaw nagaduaw kaniya?

7 Ikaw mihimo kaniya nga mas ubos og diyotay kay sa mga anghel; ikaw nagpurongpurong kaniya pinaagi sa himaya ug pasidungog, ug mipahimutang kaniya ibabaw sa mga buhat sa imong mga kamot:

8 Imong gipasakop ang tanang mga butang ilalum sa iyang mga tiil. Kay tungod nga iyang gipasakop ang tanan ilalum kaniya, siya walay gibilin nga wala mabutang ilalum kaniya. Apan karon wala pa nato makita ang tanang mga butang nga nabutang ilalum kaniya.

9 Apan kita nakakita ni Jesus, kinsa gibuhat nga mas ubos og diyotay kay sa mga anghel alang sa pag-antos sa kamatayon, gipurongpurongan pinaagi sa himaya ug pasidungog; aron nga siya pinaagi sa grasya sa Dios makatilaw og kamatayon alang sa matag tawo.

10 Kay kini nahimo nga siya, alang sa kang kinsa ang tanang mga butang, ug pinaagi sa kang kinsa ang tanang mga butang, sa pagdala sa daghan nga mga anak ngadto sa himaya, sa paghimo sa kapitan sa ilang kaluwasan nga hingpit pinaagi sa mga pag-antos.

11 Kay siya nga nagabalaan ug sila kinsa gibalaaan iya sa usa ang tanan: tungod

niini nga hinungdan siya wala maulaw sa pagtawag kanila nga mga igsoon,

12 Nga nagaingon, Ako mopahayag sa imong ngalan ngadto sa akong mga igsoon, diha sa taliwala sa iglesya ako moawit og pagdayeg nganha kanimo.

13 Ug usab, Ako mobutang sa akong pagsalig diha kaniya. Ug usab, Tan-awa ako ug ang mga anak nga gihatag sa Dios kanako.

14 Nan sanglit ang mga anak uma-ambit man sa unod ug dugo, siya usab sa iyang kaugalingon sa samang paagi miambit niini; aron pinaagi sa kamatayon siya makahimo sa pagpukan kaniya nga adunay gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa;

15 Ug nagpalingkawas kanila kinsa pinaagi sa kahadlok sa kamatayon ang tibuok nilang kinabuhi nailalum sa pagkaulipon.

16 Kay sa pagkatinuod siya wala nagdala nganha kaniya sa kinaiyahan sa mga anghel; apan siya nagdala nganha kaniya sa binhi ni Abraham.

17 Tungod niini diha sa tanang mga butang kini gikinahanglan kaniya nga mahimong sama ngadto sa iyang mga igsoon, aron siya mahimong usa ka maloloy-on ug matinumanon nga labawng pari sa mga butang nga iya sa Dios, sa paghimo sa pagpasig-uli alang sa mga sala sa katawhan.

18 Kay tungod nga siya mismo nag-antos ingon nga gitintal, siya makahimo sa pagtabang kanila nga gipangtintal.

KAPITULO 3

TUNGOD niini, balaan nga mga igsoon, nga umaambit sa langitnon nga pagtawag, hunahunaa ang Apostol ug Labaw nga Pari sa atong pagpahayag, si Cristo Jesus;

2 Kinsa matinumanon ngadto kaniya nga nagtudlo kaniya, sama usab nga si Moses matinumanon diha sa tibuok niyang panimalay.

3 Kay kini nga tawhana giisip nga takos sa mas daku nga himaya kay ni Moses, tungod kay siya kinsa nagtukod

sa balay adunay labaw pa nga pasidunog kay sa balay.

4 Kay ang matag balay gitukod pinaagi sa pipila ka tawo; apan siya nga nagtukod sa tanang mga butang mao ang Dios.

5 Ug si Moses sa pagkatinuod matinu-manon diha sa tibuok niyang panimalay, ingon nga usa ka sulugoon, alang sa usa ka pagpamatuod niadtong mga butang nga gikasulti na sa pagkahuman;

6 Apan si Cristo ingon nga usa ka anak nga ibabaw sa iyang kaugalingon nga panimalay; kang kansang panimalay mao kita, kon kita magkuptot nga malig-on sa pagsalig ug ang pagkalipay sa paglaum nga malig-on hangtud sa kataposan.

7 Tungod niini (sama sa ginaingon sa Balaang Espiritu, Karong adlaw kon kamo nakadungog sa iyang tingog,

8 Ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing, sama sa paghagit, sa adlaw sa pagtintal didto sa kamingawan:

9 Sa diha ang inyong mga amahan mitintal kanako, misulay kanako, ug nakakita sa akong mga buhat kap-atan ka tuig.

10 Tungod niini ako nasubo niana nga kaliwatan, ug miingon, Sila kanunay nga nasayop sa ilang kasingkasing; ug sila wala nakahibalo sa akong mga dalan.

11 Mao nga ako nanumpa diha sa akong kapungot, Sila dili makasulod sa akong pahulay.)

12 Pagbantay, mga igsoon, basin diha sa sulod ni bisan kinsa kaninyo anaa ang usa ka dautan nga kasingkasing sa pagka dili matinoohon, sa pagbiya gikan sa buhi nga Dios.

13 Apan dasiga ang usa ug usa sa matag adlaw, samtang kini gitawag Karong adlaw; basin adunay usa kaninyo nga mahimong magahi pinaagi sa pagka malimbongon sa sala.

14 Kay kita gibuhat nga mga umaambit ni Cristo, kon kita magkuptot sa sinugdanan sa atong pagsalig nga malig-on hangtud sa kataposan;

15 Samtang kini giingon, Karong adlaw kon kamo makadungog sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing, sama sa paghagit.

16 Kay ang pipila, sa dihang sila nakadungog, mihagit: hinuon dili tanan nga migawas gikan sa Ehipto pinaagi ni Moses.

17 Apan uban ni kinsa siya nasubosulod sa kap-atan ka tuig? dili ba kanila nga nakasala, kang kansang mga patay nga mga lawas nangapukan didto sa kamingawan?

18 Ug ngadto sa kang kinsa ba siya misaad nga sila dili makasulod ngadto sa iyang pahulay, apan ngadto kanila nga wala mitoo?

19 Busa kita nakakita nga sila dili makasulod tungod sa pagka dili matinoohon.

KAPITULO 4

BUSA kita mangahadlok, basin, sa saad nga gibilin kanato sa pagsulod sa iyang pahulay, adunay usa kaninyo nga daw dili makakab-ot niini.

2 Kay nganhi kanato ang maayong balita giwali, ingon man usab ngadto kanila: apan ang pulong nga giwali wala nagpulos kanila, ingon nga wala nagasulti sa pagtoo diha kanila nga nakadungog niini.

3 Kay kita nga mitoo nakasulod na ngadto sa pahulay, sama sa iyang giingon, Sama sa akong gikapanumpa diha sa akong kapungot, kon sila makasulod sa akong pahulay: bisan nga ang mga buhat gitapos na gikan pa sa pagtukod sa kalibutan.

4 Kay siya namulog diha sa usa ka dapit mahitungod sa ikapito nga adlaw sa ingon niini nga paagi, Ug ang Dios mipahulay sa ikapito nga adlaw gikan sa tanan niyang mga buhat.

5 Ug niini nga dapit usab, Kon sila makasulod sa akong pahulay.

6 Busa sa nakita nga nagapabilin nga may pipila nga kinahanglan nga mosulod diha niana, ug sila ngadto kang kinsa kini unang giwali wala

nakasulod tungod sa pagka dili matinoohon:

7 Usab, siya nagpili og usa ka adlaw, nga nagaingon diha ni David, Karong adlaw, human sa taas nga panahon; kay kini giingon, Karong adlawa kon kamo makadungog sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing.

8 Kay kon si Jesus naghatag na kanila og pahulay, nan pagkahuman wala na unta siya misulti pa og lain nga adlaw.

9 Busa adunay nagapabilin nga usa ka pahulay sa katawhan sa Dios.

10 Kay siya nga nakasulod ngadto sa iyang pahulay, siya usab mihunong na sa iyang kaugalingon nga mga buhat, maingon nga ang Dios mibuhat gikan sa iya.

11 Busa kita maghago sa pagsulod ngadto niana nga pahulay, basin adunay tawo nga mahulog subay sa samang panig-ingnan sa pagka dili matinoohon.

12 Kay ang pulong sa Dios buhi, ug gamhanan, ug mas mahait pa kay sa bisan unsa nga espada nga duha ang sulab, nga nagadulot bisan pa ngadto sa pagkabahin sa kalag ug espiritu, ug sa mga lutahan ug dugokan sa bukog, ug usa ka tigtugkad sa mga panghuna-huna ug katuyoan sa kasingkasing.

13 Ni adunay bisan unsa nga minugna nga dili dayag sa iyang panan-aw: apan ang tanang mga butang dayag ug inablihan ngadto sa mga mata niya uban sa kang kinsa kita adunay tulubagon.

14 Nan sa atong nakita kini nga kita adunay labaw nga pari, nga misaka ngadto sa kalangitan, si Jesus ang Anak sa Dios, kita angay magkupot sa kalig-on sa atong gitooohan.

15 Kay kita walay labaw nga pari nga dili matandog uban sa pagbati sa atong mga kahuyang; apan sa tanang bahin gitintal sama kanato, apan walay sala.

16 Busa manuol kita nga maisogon ngadto sa trono sa grasya, aron kita makaangkon og kalooy, ug makakaplag og grasya sa pagtabang sa panahon sa panginahanglan.

KAY ang matag labawng pari gikuha gikan sa taliwala sa mga tawo girodinan alang sa mga tawo sa mga butang nga may kalabutan sa Dios, aron siya maghalad sa mga gasa ug mga sakripisyo alang sa mga sala:

2 Kinsa makahimo sa pagbaton og kalooy nganha sa mga walay kahibalo, ug nganha kanila nga nahisalaag sa dalan; tungod kay siya mismo usab gilibotan sa kahuyang.

3 Ug pinaagi sa katarungan nga gumikan niini siya gikinahanglan, ingon nga alang sa mga tawo, mao man usab alang sa iyang kaugalingon, sa paghalad alang sa mga sala.

4 Ug walay tawo nga nagakuha niini nga pasidungog ngadto sa iyang kaugalingon, apan siya nga gitawag sa Dios, sama kaniadto ni Aaron.

5 Mao man usab si Cristo nga wala naghimaya sa iyang kaugalingon aron mahimo nga usa ka labaw nga pari; apan siya nga miingon ngadto kaniya, Ikaw mao ang akong Anak, karong adlaw ako nag-anak kanimo.

6 Sumala sa iyang ginaingon usab sa lain nga dapit, Ikaw usa ka pari hangtud sa kahangturan subay sa laray ni Melkisedek.

7 Kinsa sa mga adlaw sa iyang unod, sa diha nga siya mihalad og mga pag-ampo ug mga pangaliyupo uban sa makusog nga paghilak ug mga luha ngadto kaniya nga nakahimo sa pagluwas kaniya gikan sa kamatayon, ug gidungog diha nga siya nahadlok;

8 Bisan kon siya usa ka Anak, apan siya nakakat-on sa pagsugot pinaagi sa mga butang nga iyang giantos;

9 Ug ingon nga nahimong hingpit, siya nahimo nga sinugdan sa dayon nga kaluwasan ngadto sa tanan kanila nga nagsugot kaniya;

10 Gitawag sa Dios nga usa ka labaw nga pari subay sa laray ni Melkisedek.

11 Sa kang kinsa kita may daghan nga mga butang nga ikasulti, ug lisod

nga litokon, sa nakita nga kamo hinay sa pagpaminaw.

12 Kay sa diha nga alang sa panahon nga kamo angay nga mahimong mga magtutudlo, kamo nagkinahanglan nga adunay usa nga magtudlo kaninyo pag-usab unsa ang unang mga prinsipyo sa mga pulong sa Dios; ug nahimong sama sa mga nagkinahanglan og gatas, ug dili sa magahi nga karne.

13 Kay ang matag usa nga nagakinahanglan og gatas dili hanas sa pulong sa pagkamatarung; kay siya usa ka bata.

14 Apan ang magahi nga karne alang kanila nga hamtong na, bisan pa kanila kinsa pinaagi sa katarungan sa paggamit nagabaton sa ilang panabot nga nabansay sa pag-ila sa maayo ug dautan.

KAPITULO 6

BUSA sa nagabiya sa mga prinsipyo sa pagtulon-an ni Cristo, kita mopadayon ngadto sa pagkahingpit; nga dili magpahiluna pag-usab sa patukoranan sa paghinulsol gikan sa patay nga mga buhat, ug sa pagtoo ngadto sa Dios,

2 Sa pagtulon-an sa mga baptismo, ug sa pagpandong sa mga kamot, ug sa pagkabanhaw sa mga patay, ug sa dayon nga hukom.

3 Ug kini ang atong buhaton, kon ang Dios motugot.

4 Kay dili mahimo alang kanila nga sa makausa nahayagan na, ug nakatila na sa langitnon nga gasa, ug nahimo na nga mga umaambit sa Balaang Espiritu,

5 Ug nakatila na sa maayo nga pulong sa Dios, ug sa mga gahum sa kalibutan nga umaabot,

6 Kon sila mobiya, sa pagbag-o kanila pag-usab ngadto sa paghinulsol; sa nakita nga sila naglansang pag-usab ngadto sa ilang kaugalingon sa Anak sa Dios, ug nagbutang kaniya sa dayag nga kaulawan.

7 Kay ang yuta nga nagainom sa ulan nga nagaabot sa makadaghan nganha niini, ug nagapatubo og mga tanom

nga angay kanila sa kang kinsa kini giatiman, nagadawat sa panalangin gikan sa Dios:

8 Apan kanang nagapatubo og mga tunok ug mga sampinit gisalikway, ug nahiduol ngadto sa pagka tinunglo; kang kansang kataposan mao ang pagkasunog.

9 Apan, hinigugma, kami mga masaligon sa mas maayong mga butang gikan kaninyo, ug sa mga butang nga nagauban sa kaluwasan, bisan nga kami sa ingon nagsulti.

10 Kay ang Dios dili dili-matarung nga malimot sa inyong buhat ug paghago tungod sa gugma, nga inyong gipakita alang sa iyang ngalan, nga niana kamo mialagad ngadto sa mga balaan, ug nangalagad.

11 Ug kami nagtinguha nga ang matag-usa kaninyo magpakita sa sama nga pagkamakugihon ngadto sa hingpit nga kasigurohan sa paglaum hangtud sa kataposan:

12 Nga kamo dili magtinapulan, apan mahimong mga sumusunod ngadto kanila nga pinaagi sa pagtoo ug pailob nakapanunod sa mga saad.

13 Kay sa diha nga ang Dios mihimo og saad ngadto ni Abraham, tungod kay siya dili makapanumpa pinaagi sa mas labaw pa, siya nanumpa pinaagi sa iyang kaugalingon,

14 Nga nagaingon, Sa pagkatinuod sa panalangin ako magapanalangin kanimo, ug sa pagpadaghan ako magapasanay kanimo.

15 Ug busa, human siya sa mapailon nga milahutay, siya nakaangkon sa saad.

16 Kay ang mga tawo sa pagkatinuod manumpa pinaagi sa mas labaw pa: ug ang usa ka pakigsaad alang sa pagpamatuod ngadto kanila mao ang kataposan sa tanan nga panagbingkil.

17 Nga sa diin ang Dios, buot nga sa dugang kamadagayaon mopakita ngadto sa mga manununod sa saad sa pagka dili mabalhinon sa iyang laraw, mipamatuod niini pinaagi sa usa ka saad:

18 Aron pinaagi sa duha ka dili ma-usab nga mga butang, diin niini dili mahimo sa Dios ang pagpamakak, kita makaangkon sa usa ka malig-on nga kahupayan, kinsa midagan alang sa dangpanan aron sa pagkupot sa paglaum nga gipahimutang sa atong atubangan:

19 Nga ang maong paglaum atong nabatonan ingon nga usa ka angkla sa kalag, siguro ug dili matarog, ug nga nagasulod ngadto sa sulod sa tabil;

20 Ngadto sa mao nga dapit ang naga-una sa pagdagan alang kanato misulod, bisan si Jesus, gihimo nga usa ka labaw nga pari hangtud sa kahangturan subay sa laray ni Melkisedek.

KAPITULO 7

KAY kini nga Melkisedek, hari sa Salem, pari sa labing hataas nga Dios, kinsa misugat ni Abraham nga nagabalik gikan sa pagpatay sa mga hari, ug mipanalangin kaniya;

2 Ngadto sa kang kinsa usab si Abraham mihatag sa ikanapulo nga bahin sa tanan; una ingon nga pinaagi sa paghubad Hari sa pagkamatarung, ug human niana usab Hari sa Salem, nga mao, ang Hari sa kalinaw;

3 Walay amahan, walay inahan, walay gigikanan, nga walay sinugdanan sa mga adlaw, ni kataposan sa kinabuhi; apan gihimo sama ngadto sa Anak sa Dios; nagapabilin nga usa ka pari sa kanunay.

4 Karon hunahunaa unsa ka bantugan kadtong mao nga tawo, ngadto sa kang kinsa bisan ang patriarka nga si Abraham mihatag sa ikanapulo sa mga inilog.

5 Ug sa pagkatinuod sila nga gikan sa mga anak ni Levi, kinsa nagadawat sa katungdanan sa pagkapari, adunay kasugoan sa pagkuha sa mga ikanapulo gikan sa mga tawo sumala sa balaod, nga, gikan sa ilang mga igsoon, bisan kon sila migawas gikan sa sabakan ni Abraham:

6 Apan siya kang kansang kagikan wala giisip gikan kanila midawat sa

mga ikanapulo gikan ni Abraham, ug mipanalangin kaniya nga nakaangkon sa mga saad.

7 Ug gawas sa tanan nga pagsumpaki ang gamay gipanalangin sa mas maayo.

8 Ug dinhi ang mga tawo nga mamatay nagdawat sa mga ikanapulo; apan didto siya nagadawat kanila, sa kang kinsa kini gipamatuod nga siya buhi.

9 Ug sama nga ako mahimo nga sa ingon magasulti, si Levi usab, kinsa nagadawat sa mga ikanapulo, mibayad sa ikanapulo sumala ni Abraham.

10 Kay siya sa didto pa sa sabakan sa iyang amahan, sa diha nga si Melkisedek mitagbo kaniya.

11 Busa kon ang pagkahingpit pinaagi pa sa Levitikanhon nga pagkapari, (kay ilalum niini ang mga tawo midawat sa balaod,) unsa pa ang dugang nga pagkinahanglan nga adunay lain nga pari nga motindog subay sa laray ni Melkisedek, ug dili pagatawgon subay sa laray ni Aaron?

12 Kay ang pagkapari ingon nga nau-sab, adunay nahimo usab nga panginahanglan sa usa ka kausaban sa balaod.

13 Kay siya kang kinsa kini nga mga butang gisulti sakop sa lain nga tribo, nga gikan niini walay tawo nga nag-atiman sa pagbantay sa halaran.

14 Kay dayag nga ang atong Ginoo migawas gikan sa Juda; mahitungod niini nga tribo si Moses walay gisulti mahitungod sa pagkapari.

15 Ug kini hinuon mas dayag pa: tungod kay subay sa landong ni Melkisedek adunay nagatindog nga laing pari,

16 Kinsa gihimo, dili subay sa balaod sa usa ka unodnon nga kasugoan, apan subay sa gahum sa usa ka walay kataposan nga kinabuhi.

17 Kay siya nagapamatuod, Ikaw usa ka pari hangtud sa kahangturan subay sa laray ni Melkisedek.

18 Kay sa pagkatinuod adunay pagbungkag sa kasugoan nga nagauna tungod sa kahuyang ug sa pagkawalay kapuslanan niini.

KAPITULO 8

19 Kay ang balaod walay gihimo nga hingpit, apan ang pagdala sa usa ka mas maayong paglaum mao ang mihimo; nga pinaagi niini kita nagduol ngadto sa Dios.

20 Ug tungod kay kon walay usa ka panumpa siya dili mahimo nga usa ka pari:

21 (Kay kadto nga mga pari nahimo nga walay panumpa; apan kini uban sa usa ka panumpa pinaagi kaniya nga miingon ngadto kaniya, Ang Ginoo nanumpa ug dili magbasol, Ikaw usa ka pari hangtud sa kahangturan subay sa laray ni Melkisedek:)

22 Pinaagi sa ingon niini si Jesus nahimo nga pasalig sa usa ka mas maayo nga pakigsaad.

23 Ug sila sa pagkatinuod daghan nga mga pari, tungod kay sila wala tugoti nga magpadayon tungod sa hingngdan sa kamatayon:

24 Apan kining tawhana, tungod kay siya nagapadayon sa kanunay, nakabaton og dili mabalhinon nga pagkapari.

25 Tungod niini siya makahimo usab sa pagtuwas sa hingpit kanila nga modul sa Dios pinaagi kaniya, sa nakita nga siya buhi kanunay aron sa paghimo og pagpangamuyo alang kanila.

26 Kay ang ingon niana nga labaw nga pari nahimo nga atoa, kinsa balaan, walay sala, dili mahugaw, bulag gikan sa mga makasala, ug gihimo nga labaw pa kay sa mga langit;

27 Kinsa wala nagakinahanglan nga adlaw-adlaw, sa paghalad sa sakripisyo, sama niadtong mga labaw nga pari, una alang sa iyang kaugalingon nga mga sala, ug unya alang sa ila sa mga tawo: kay kini iyang gibuhat sa makausa, sa diha nga siya mihalad sa iyang kaugalingon.

28 Kay ang balaod nagahimo sa mga tawo nga mga labaw nga pari nga adunay kahuyang; apan ang pulong sa panumpa, nga diha na sukad pa sa balaod, nagahimo sa Anak, kinsa gibalaan sa kahangturan.

KARON sa mga butang nga among gikapamulong kini mao ang kinatibuk-an: Kita adunay usa ka labaw nga pari, kinsa gipalingkod sa tuo nga kamot sa trono sa Halangdon diha sa mga langit;

2 Usa ka alagad sa balaang dapit, ug sa tinoud nga tabernakulo, nga gitukod sa Ginoo, ug dili sa tawo.

3 Kay ang matag labaw nga pari girodinahan sa paghalad og mga gasa ug mga sakripisyo: Tungod niini kini usa ka panginahanglan nga kini nga tawo usab adunay ikahalad.

4 Kay kon siya ania pa sa kalibutan, siya dili mahimo nga usa ka pari, sa nakita nga adunay mga pari nga naghilad og mga gasa sumala sa balaod:

5 Kinsa nag-alagad ngadto sa sumbanan ug landong sa langitnon nga mga butang, sama ni Moses nga gipasidan-an sa Dios sa diha nga siya hapit na mobuhat sa tabernakulo: kay, Tan-awa, nagaingon siya, aron ikaw maghimo sa tanan nga mga butang sumala sa sumbanan nga gipakita kanimo didto sa bukid.

6 Apan karon siya nakaangkon og usa ka labaw pa ka maayo nga pagpangalagad, pinaagi sa unsa ka daku usab siya mao ang tigpataliwala sa usa ka mas maayo pa nga kasabotan, nga gitukod diha sa mas maayo pa nga mga saad.

7 Kay kon kadtong unang kasabotan unta wala pay sayop, nan walay dapit unta nga gipangita alang sa ikaduha.

8 Kay sa pagkakaplag og sayop kanila, siya nagaingon, Tan-awa, ang mga adlaw moabot, nagaingon ang Ginoo, sa diha nga ako mohimo og usa ka bag-o nga kasabotan uban sa balay sa Israel ug uban sa balay sa Juda:

9 Dili sumala sa kasabotan nga akong gihimo uban sa ilang mga amahan sa adlaw nga ako mikuha kanila pinaagi sa akong kamot sa pagdala kanila pagawas gikan sa yuta sa Ehipto; tungod

kay sila wala nagpadayon diha sa akong kasabotan, ug ako wala miila kanila, nagaingon ang Ginoo.

10 Kay kini mao ang kasabotan nga akong buhaton uban sa balay sa Israel human niadtong mga adlaw, nagaingon ang Ginoo; Ako mobutang sa akong mga balaod sulod sa ilang hunahuna, ug mosulat kanila diha sa ilang mga kasingkasing: ug ako mahimo ngadto kanila nga usa ka Dios, ug sila mahimo ngari kanako nga usa ka katawhan:

11 Ug sila dili magatudlo sa matag tawo nga iyang silingan, ug ang matag tawo nga iyang igsoon, nga magai- ngon, ilha ang Ginoo: kay ang tanan makaila kanako, gikan sa pinakaubos ngadto sa pinakadaku.

12 Kay ako mahimong maloloy-on ngadto sa ilang pagka dili matarung, ug ang ilang mga sala ug ang ilang kadautan dili ko na pagahinumdoman.

13 Diha nga siya nagaingon, Usa ka bag-o nga kasabotan, siya mihimo sa nahauna nga daan. Karon kanang nagakadunotug nagaanam kadaan andam na nga mawala.

KAPITULO 9

NAN sa pagkatinuod ang unang kasabotan usab adunay mga sugo sa balaan nga pagpangalagad, ug usa ka kalibutanon nga balaang dapit.

2 Kay dihay usa ka tabernakulo nga gihimo; ang una, diin sulod niini atua ang kandilero, ug ang lamesa, ug ang pangpasundayag nga tinapay; nga mao ang gitawag ang balaan nga dapit.

3 Ug sunod sa ikaduhang tabil, ang tabernakulo nga gitawag ang Pinakabalaan sa tanan;

4 Nga may bulawan nga insensaryo, ug ang arka sa kasabotan nga gilukop sa paghaklap og bulawan, sulod niini atua ang bulawan nga kolon nga adunay mana, ug ang kang Aaron nga sungkod nga nanalingsing, ug ang mga papan sa kasabotan;

5 Ug sa ibabaw niini ang mga kerubin sa himaya nga nagalandong sa lingkora-

nan sa kalooy; ang mahitungod kanila dili na nato karon matagsatagsa sa paghisgot.

6 Karon sa diha nga kining mga butanga giordina sa ingon, ang mga pari miadto kanunay ngadto sa sulod sa unang tabernakulo, nga nagatuman sa pag-alagad sa Dios.

7 Apan ngadto sulod sa ikaduha ang labawng pari moadto nga nagainusara kausa sa matag tuig, dili nga walay dala nga dugo, nga iyang ihalad alang sa iyang kaugalingon, ug alang sa mga sayop sa katawhan:

8 Ang Balaang Espiritu niini nagapamatuod, nga ang dalan ngadto sa pinakabalaan sa tanan wala pa napadayag, samtang ang una nga tabernakulo anaa pa nagatindog:

9 Nga hulagway alang sa panahon nga anaa kaniadto, nga sa diin gipanghalad ang mga gasa ug mga sakripisyo, nga dili makahimo kaniya nga naghimo sa pagpangalagad nga hingpit, ingon nga mahitungod sa konsensya;

10 Nga nagbarog lamang diha sa mga pagkaon ug mga ilimnon, ug nagkalainlain nga mga paghugas, ug unodnon nga mga ordinansa, nga gipatuman ganha kanila hangtud sa panahon sa kausaban.

11 Apan si Cristo ingon nga miabot nga usa ka labawng pari sa maayong mga butang nga moabot, pinaagi sa usa ka mas daku ug mas hingpit nga tabernakulo, dili binuhat sa mga kamot, nga ang buot isulti, dili niini nga tinukod;

12 Ni pinaagi sa dugo sa mga kanding ug mga nati sa baka, apan pinaagi sa iyang kaugalingon nga dugo siya misulod sa makausa ngadto sa balaan nga dapit, nga nakabaton sa dayon nga katubsanang alang kanato.

13 Kay kon ang dugo sa mga toro ug sa mga kanding, ug ang mga abo sa usa ka baye nga nating baka nga gipisikipisik sa dili hinlo, nagabalaan ngadto sa pagputli sa unod:

14 Unsa ka labaw pa nga ang dugo ni Cristo, kinsa pinaagi sa dayon nga

Espiritu mihalad sa iyang kaugalingon nga walay buling ngadto sa Dios, maghinlo sa inyong konsensya gikan sa patay nga mga buhat aron sa pag-alagad sa buhi nga Dios?

15 Ug tungod niini nga hinungdan siya mao ang tigpataliwala sa bag-o nga pakigsaad, aron pinaagi sa kamatayon, tungod sa katubsanan sa mga kalapasan nga kaniadto nailalum sa unang pakigsaad, sila nga mga gipanagtawag mahimong makadawat sa saad sa dayon nga panulondon.

16 Kay hain adunay usa ka pakigsaad, gikinahanglan usab ang kamatayon sa nagpakigsaad.

17 Kay ang usa ka pakigsaad adunay kusog human nga ang mga tawo nangamatay na: kondili man kini walay kusog samtang ang tigpakigsaad buhi pa.

18 Busa tungod niini wala gihalad ang unang pakigsaad nga walay dugo.

19 Kay sa diha nga si Moses nakapamulong na sa matag lagda ngadto sa tanang mga tawo sumala sa balaod, siya mikuha sa dugo sa mga nati nga baka ug sa mga kanding, uban sa tubig, ug sa eskarlata nga balhibo sa karnero, ug sa hisopo, ug mipisikipisik sa basahon, ug sa tanan nga katawhan,

20 Nga nagaingon, Kini mao ang dugo sa pakigsaad nga gisugo sa Dios nganha kaninyo.

21 Dugang pa iyang gipisikipisikan sa dugo ang tabernakulo, ug ang tanan nga mga sudlanan sa pagpangalagad.

22 Ug hapit ang tanang mga butang diha sa balaod gihinloan pinaagi sa dugo; ug gawas sa pagpaagas sa dugo walay pagpasaylo.

23 Busa gikinahanglan nga ang mga sumbanan sa mga butang diha sa mga langit pagaputlion pinaagi niini; apan ang langitnon nga mga butang mismo pinaagi sa mas maayo nga mga sakripisyo kay niini.

24 Kay si Cristo wala misulod ngadto sa balaan nga mga dapit nga hinimo sa mga kamot, nga mao ang mga larawan sa tinoud; apan ngadto sa langit

mismo, sa pagpakita karon diha sa atubangan sa Dios alang kanato:

25 Dili nga siya maghalad pa gihapon sa iyang kaugalingon sa makadaghan, sama sa labaw nga pari nga nagasulod ngadto sa balaan nga dapit sa matag tuig uban sa mga dugo sa lain;

26 Kay unya kinahanglan siya sa makadaghan mag-antos sukad pa sa pagtukod sa kalibutan: apan karon sa makausa lamang diha sa kataposan sa kalibutan siya nagpakita aron sa pagkuha sa sala pinaagi sa pagsakripisyo sa iyang kaugalingon.

27 Ug maingon nga kini gikatakda na ngadto sa mga tawo nga sa makausa mamatay, apan human niini ang paghukom:

28 Mao nga si Cristo sa makausa gihalad aron pagpas-an sa mga sala sa daghan; ug ngadto kanila nga nangita kaniya siya magapakita sa ikaduha nga higayon nga walay sala alang sa kaluwasan.

KAPITULO 10

KAY ang balaod nga nagabaton og Kandong sa maayo nga mga butang nga moabot, ug dili sa tinoud nga dagway sa mga butang, dili gayud pinaagi niadtong mga sakripisyo nga ilang gihalad sa kanunay nga padayon sa tuigtuig makahimo nga hingpit kanila nga moduol ngadto niini.

2 Kay unya dili ba unta nga sila mohunong na sa paghalad? tungod nga ang mga tigsimba sa makausa gihinloan na wala na unta magabaton og konsensya sa mga sala.

3 Apan diha sa maong mga sakripisyo adunay usa ka paghinumdom pag-usab nga nahimo sa mga sala matag tuig.

4 Kay dili mahimo nga ang dugo sa mga toro ug sa mga kanding makakuha sa mga sala.

5 Tungod niini sa diha nga siya nagaanhi sa kalibutan, siya nagaingon, Ang sakripisyo ug halad dili mo buot, apan usa ka lawas ang giandam mo kanako:

HEBREOHANON 10:6

6 Diha sa sinunog nga mga halad ug mga sakripisyo alang sa sala ikaw walay kahimuot.

7 Dayon miingon ako, Tan-awa, Ako mianhi (diha sa kabaga sa basahon kini nasulat mahitungod kanako.) aron sa paghimo sa imong kabubut-on, O Dios.

8 Sa ibabaw sa diha nga siya miingon, Ang sakripisyo ug halad ug sinunog nga mga halad ug halad alang sa sala dili nimo buot, ni adunay kahimuot dinhi niini; nga gipanghalad pinaagi sa balaod;

9 Dayon miingon siya, Tan-awa, Ako mianhi sa pagbuhat sa imong kabubut-on, O Dios. Siya nagakuha sa una, aron siya magpatindog sa ikaduha.

10 Pinaagi sa maong kabubut-on kita nabalaan tungod sa paghalad sa lawas ni Jesus Cristo sa makausa alang sa tanan.

11 Ug ang matag pari nagatindog sa adlaw-adlaw nga nagaalagad ug nagahalad sa makadaghan sa mao ra nga mga sakripisyo, nga dili gayud makakuha sa mga sala:

12 Apan kining tawhana, human siya nakahalad sa usa ka sakripisyo alang sa mga sala sa kahangturan, milingkod sa tuo nga kamot sa Dios;

13 Sukad niini nga panahon nagapabot hangtud nga ang iyang mga kaway mahimo nga iyang tumbanan.

14 Kay pinaagi sa usa ka halad siya naghingpit hangtud sa kahangturan kanila nga mga gibalaan.

15 Nga niini ang Balaang Espiritu usab usa ka saksi ngari kanato: kay human nga siya miingon kaniadto,

16 Kini mao ang kasabotan nga akong himoon uban kanila human niadtong mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, Ako mobutang sa akong mga balaod sa sulod sa ilang mga kasingkasing, ug ako mosulat niini diha sa ilang mga hunahuna;

17 Ug ang ilang mga sala ug mga kadautan dili na nako pagahinumdoman.

18 Karon hain anaa ang pagwala niini, wala nay paghalad alang sa sala.

19 Busa sa nakaangkon, mga igsoon, sa kaisog sa pagsulod ngadto sa pinakabalaan pinaagi sa dugo ni Jesus,

20 Pinaagi sa usa ka bag-o ug buhi nga paagi, nga iyang gigahin alang kanato, lapos sa tabil, nga ang ipasabot, ang iyang unod;

21 Ug sa nakaangkon og usa ka labawng pari ibabaw sa balay sa Dios;

22 Manuol kita uban ang tinoud nga kasingkasing diha sa hingpit nga kasigurohan sa pagtoo, nga nagabaton sa atong mga kasingkasing nga napsikpisikan gikan sa usa ka dautan nga konsensya, ug ang atong mga lawas nahugasan pinaagi sa putli nga tubig.

23 Atong kuptan paghugot ang pagpahayag sa atong pagtoo sa walay pagpalingpaling; (kay siya matinumanon nga misaad;)

24 Ug maghunahuna kita sa usa ug usa sa paghagit ngadto sa gugma ug ngadto sa maayo nga mga buhat:

25 Nga wala nagabiya sa pagtigom pagtingob sa atong kaugalingon, sama sa batasan sa pipila; apan nagadasig sa usa ug usa: ug mas labaw na, nga nakita ninyo nga ang adlaw nagakaduol.

26 Kay kon kita magpakasala nga kinabubut-on human nga kita nakadawat sa kahibalo sa kamatuoran, wala nay nagapabilin nga halad alang sa mga sala,

27 Apan sa usa ka tinoud nga makahahadlok nga pagpaabot sa paghukom ug nagadilaab nga kalagot, nga mout-ot sa mga kaway.

28 Siya nga mibiaybiay sa balaod ni Moses namatay nga walay kalooy ilalum sa duha o tulo ka saksi:

29 Sa unsa pa ka mas masakit nga silot, nga gidahum ninyo, siya pagahunahunaon nga takos, kinsa nagtamak sa Anak sa Dios, ug nag-isip sa dugo sa kasabotan, nga pinaagi niini siya gibalaan, nga usa ka dili balaan nga butang, ug nakahimo sa pagpasilo bisan pa sa Espiritu sa grasya?

30 Kay kita nakaila kaniya nga miingon, Akoa ang panimalos, ako ang maningil, nagaingon ang Ginoo. Ug

usab, Ang Ginoo magahukom sa iyang katawhan.

31 Usa ka makahahadlok nga butang nga mahulog ngadto sa mga kamot sa buhi nga Dios.

32 Apan hinumdomi ang miaging mga adlaw, diin niini, human nga kamo nalamdagan, kamo milahutay sa usa ka daku nga pakig-away sa mga kasakit;

33 Sa usa ka bahin, samtang kamo gihimo nga usa ka talan-awon pinaagi sa mga pagtamay ug mga kasakit; ug sa usa ka bahin, samtang kamo nahimong mga kauban nila nga naanad na sa ingon.

34 Kay kamo nalooy kanako diha sa akong mga gapos, ug midawat nga malipayon sa pag-ilog sa inyong mga kabtangan, nga nasayud sa inyong kaugalingon nga didto sa langit kamo adunay usa ka mas maayo ug malungtaron nga kabtangan.

35 Busa ayaw isalikway ang inyong pagsalig, nga adunay daku nga balos sa ganti.

36 Kay kamo nagkinahanglan og pa-ilob, aron, human kamo nakabuhat sa kabubut-on sa Dios, kamo mahimong makadawat sa saad.

37 Kay hamubo na lang ang pana-hon, ug siya nga nagaabot moabot, ug dili maglangan.

38 Karon ang matarung magkinabuhi pinaagi sa pagtoo: apan kon adunay tawo nga mosibog, ang akong kalag walay kalipay diha kaniya.

39 Apan kita dili ila kanila kinsa moatras ngadto sa kalaglagan; apan ila kanila nga nagatoo ngadto sa kaluwasan sa kalag.

KAPITULO 11

KARON ang pagtoo mao ang unod sa mga butang nga gilauman, ang ebidensya sa mga butang nga wala nakita.

2 Kay tungod niini ang mga anciano nakaangkon sa maayong pagtaho.

3 Pinaagi sa pagtoo kita nakasabot nga ang mga kalibutan gihimo pinaagi sa pulong sa Dios, mao nga ang mga

butang nga nakita wala gibuhath gikan sa mga butang nga nakita.

4 Tungod sa pagtoo si Abel mihalad ngadto sa Dios og usa ka labaw pa ka maayo nga sakripisyo kay ni Cain, nga pinaagi niini siya nakaangkon sa pagpamatuod nga siya matarung, ang Dios nagapamatuod sa iyang mga gasa: ug pinaagi niini siya ingon nga patay na apan nagapamulong.

5 Tungod sa pagtoo si Enoc gilalin aron siya dili makakita sa kamatayon; ug wala na makaplagi, tungod kay ang Dios naglalin kaniya: kay sa wala pa ang iyang paglalin siya nagbaton niini nga pamatuod, nga siya nakapahimuot sa Dios.

6 Apan gawas sa pagtoo dili mahimo ang pagpahimuot kaniya; kay siya nga nagaduol sa Dios kinahanglan nga motoo nga mao siya, ug nga siya tighatag og ganti kanila nga makugihon nga nangita kaniya.

7 Tungod sa pagtoo si Noe, ingon nga gipasidan-an sa Dios mahitungod sa mga butang nga wala pa nakita, milihok uban ang kahadlok, miandam sa usa ka arka aron sa pagluwas sa iyang panimalay; nga pinaagi niini iyang gihukman sa silot ang kalibutan, ug nahimo nga manunod sa pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo.

8 Tungod sa pagtoo si Abraham, sa diha nga siya gitawag sa pag-adto sa usa ka dapit nga iya unyang pagadawaton ingon nga usa ka panulondon, mituman; ug siya miadto, nga wala nasayud asa siya paingon.

9 Tungod sa pagtoo siya mipuyo diha sa yuta sa saad, sama nga anaa sa usa ka langyaw nga dapit, nga nagapuyo diha sa mga tabernakulo uban ni Isaac ug Jacob, ang mga manunod uban kaniya sa mao ra nga saad:

10 Kay siya nangita sa usa ka syudad nga adunay mga patukoranan, kang kansang magtutukod ug magbubuhath mao ang Dios.

11 Pinaagi sa pagtoo usab si Sara mismo nakadawat og kusog sa pagpa-

namkon og binhi, ug nahimugsoan sa usa ka bata sa diha nga siya lapas na sa edad, tungod kay siya mihukom kaniya nga matinumanon nga nagsaad.

12 Busa nahimugso didto bisan gikan sa usa, ug kaniya nga sama na sa patay, sama kadaghan sa panon sa mga bituon sa kawanangan, ug ingon sa balas nga anaa sa baybayon nga dili mailhap.

13 Kini silang tanan nangamatay diha sa pagtoo, nga wala nakadawat sa mga saad, apan sa nakakita kanila sa halayo, ug nagasalig mahitungod kanila, ug migakos kanila, ug misugid nga sila mga langyaw ug mga dumuduong sa kalibutan.

14 Kay sila nga nagsulti sa maong mga butang nagpahayag sa tin-aw nga sila nangita og usa ka nasud.

15 Ug sa pagkatinuod, kon sila naghunahuna pa niana nga nasud diin sila migawas, sila unta adunay kahigayonan sa pagbalik.

16 Apan karon sila nagtinguha og usa ka labing maayo pa nga nasud, nga, usa ka langitnon: Tungod niini ang Dios wala naulaw nga pagatawgon nga ilang Dios: kay siya nakaandam alang kanila og usa ka syudad.

17 Tungod sa pagtoo si Abraham, sa diha nga siya gisulayan, mihalad ni Isaac; ug siya nga nakadawat sa mga saad mihalad sa iyang bugtong gipakatawo nga anak,

18 Sa kang kinsa kini gikaingon, Nga diha ni Isaac ang imong kaliwat pagatawgon:

19 Nga nagaisip nga ang Dios makahimo sa pagbanhaw kaniya, bisan pa gikan sa mga patay; gikan niini usab siya midawat kaniya diha sa usa ka hulagway.

20 Tungod sa pagtoo si Isaac mipanalangin ni Jacob ug ni Esau mahitungod sa mga butang nga umaabot.

21 Tungod sa pagtoo si Jacob, sa diha nga siya usa ka himalatyon, mipanalangin sa duha ka anak ni Jose; ug misimba, nga nagaakbo sa ibabaw sa iyang sungkod.

22 Tungod sa pagtoo si Jose, sa diha nga siya namatay, mihisgot mahitungod sa pagbiya sa mga anak ni Israel; ug mihatag sa sugo mahitungod sa iyang mga bukog.

23 Tungod sa pagtoo si Moses, sa diha nga siya nahimugso, gitagoan sulod sa tulo ka bulan sa iyang mga ginikanan, tungod kay sila nakakita nga siya usa ka matahum nga bata; ug sila wala nahadlok sa sugo sa hari.

24 Tungod sa pagtoo si Moses, sa dihang siya miabot na sa mga tuig, nagdumili nga tawgon nga anak sa babayeng anak ni Faraon;

25 Nga nagapili hinuon sa pag-antos og kasakit uban sa katawhan sa Dios, kay sa pagpahimulos sa mga kalipay sa sala sa usa ka panahon;

26 Nga nagapalabi sa pagtamay nga iya ni Cristo nga labaw pa nga mga bahandi kay sa mga bahandi sa Ehipto: kay siya adunay pagtagad ngadto sa pagbalos sa ganti.

27 Tungod sa pagtoo siya mibiya sa Ehipto, nga wala nahadlok sa kapungot sa hari: kay siya milahutay, daw nakakita kaniya kinsa dili makita.

28 Pinaagi sa pagtoo siya mibantay sa pagsaylo, ug sa pagpisikpisik sa dugo, basin siya nga naglaglag sa mga panganay motandog kanila.

29 Tungod sa pagtoo sila milabang sa Pula nga dagat nga daw miagi sa mala nga yuta: nga ang mga Ehiptohanon misulay sa pagbuhat nangalumos.

30 Tungod sa pagtoo ang mga paril sa Jerico natumpag, human nga sila gilibot sa pito ka adlaw.

31 Tungod sa pagtoo ang bigaon nga si Rahab wala namatay uban kanila nga wala nagtoo, sa diha nga siya midawat sa mga espiya uban sa kalinaw.

32 Ug unsa pa ang akong dugang nga ikasulti? kay ang panahon dili motugot kanako sa paghisgot mahitungod kang Gideon, ug kang Barak, ug kang Samson, ug kang Jepta; kang David usab, ug ni Samuel, ug sa mga profeta:

33 Kinsa pinaagi sa pagtoo mibuntog ug mga gingharian, mibuhat og pagkatarung, nakaangkon sa mga saad, mipatak-om sa mga baba sa mga leyon,

34 Mipalong sa kabangis sa kalayo, miikyas sa sulab sa espada, gikan sa kahuyang nahimo nga kusgan, misamot ka maisogon diha sa pakig-away, miabog sa mga sundalo nga gikan sa laing nasud.

35 Ang mga babaye midawat sa ilang patay nga nabuhi pag-usab: ug ang uban gisakit, wala nagadawat sa kagawasan; aron sila makaangkon og usa ka labing maayo nga pagkabanhaw:

36 Ug ang uban adunay paghusay nga mabangis nga mga pagbugalbugal ug mga paglatigo, oo, ug dugang pa sa mga gapos ug pagkabilanggo:

37 Sila gibato, sila gigabas aron mapikas, sila gitintal, gipamatay pinaagi sa espada: sila naglatagaw nga nagsul-ob og mga panit sa mga karnero ug mga panit sa kanding; anaa sa kawad-on, gisakit, gipaantos;

38 (Sa kang kinsa ang kalibutan dili takus:) sila naglatagaw diha sa mga deserto, ug diha sa kabukiran, ug diha sa mga lungib ug mga langub sa yuta.

39 Ug kining tanan, nga nakabaton og usa ka maayo nga pagtaho pinaagi sa pagtoo, wala nakadawat sa saad:

40 Ang Dios nga nakatagana og pipila ka labing maayo pa nga butang alang kanato, aron sila kon wala kita dili mahimo nga hingpit.

KAPITULO 12

TUNGOD niini sa nakita nga kita usab gilibotan sa usa ka mabagang panganod sa mga saksi, ihiklin nato ang matag kabug-aton, ug ang sala sa labing kasayon nga makapukan kanato, ug atong daganon uban sa pailob ang lumba nga anaa sa atong atubangan,

2 Nga nagatutok ngadto ni Jesus ang magsusugod ug magtatapos sa atong pagtoo; kinsa tungod sa kalipay nga anaa sa iyang atubangan milahutay

sa krus, nga nagatamay sa kaulaw, ug gipalingkod sa tuo nga kamot sa trono sa Dios.

3 Kay hunahunaa siya nga milahutay sa maong pagbatok sa mga makasasala batok sa iyang kaugalingon, basin kamo makapoyan ug maluya sa inyong mga hunahunaa.

4 Kamo wala pa nakigbatok ngadto sa dugo, nga nakigbisog batok sa sala.

5 Ug kamo nahikalimot sa pagdasig nga nagasulti nganha kaninyo ingon nga mga anak, Akong anak, ayaw pagbiaybi-aya ang pagkastigo sa Ginoo, ni maluya sa diha nga ikaw ginabadlong niya:

6 Kay kinsa ang ginahigugma sa Ginoo iyang ginakastigo, ug ginalatigo ang matag anak nga sa kang kinsa siya nagadawat.

7 Kon kamo makalahutay sa pagkastigo, ang Dios nagatagad uban kaninyo sama sa mga anak; kay unsa ba siya nga pagka anak kinsa sa amahan wala ginakastigo?

8 Apan kon kamo walay pagkastigo, ang niini ang tanan umaambit, nan kamo mga anak sa gawas, ug dili mga anak.

9 Dugang pa kita adunay mga amahan sa atong unod nga nagtul-id kanato, ug kita mihatag kanila sa pagtahod: dili ba kita mas magpasakop hinuon sa Amahan sa mga espiritu, ug mabuhi?

10 Kay sila sa pagkatinuod sa diyotay nga mga adlaw nagkastigo kanato sumala sa ilang kaugalingong kahimuot; apan siya alang sa atong kaayohan, aron kita mahimo nga umaambit sa iyang pagkabalaan.

11 Karon walay pagkastigo alang sa karon nga panahon nga ikalipay, apan makapasubo: apan bisan pa sa pagkatarapos niini kini magadala sa malinawon nga bunga sa pagkatarung ngadto kanila nga nabansay pinaagi niini.

12 Tungod niini iisa ang mga kamot nga nagbitay, ug ang maluya nga mga tuhod;

13 Ug paghimo og matul-id nga mga dalan alang sa inyong mga tiil, basin ang

mga bakol mahisalaag gikan sa dalan; apan itugot hinuon kini nga mamaayo.

14 Sunda ang kalinaw uban sa tanang mga tawo, ug ang pagkabalaan, nga gawas niini walay tawo nga makakita sa Ginoo:

15 Nga nagatutok nga makugihon basin adunay tawo nga mapakyas sa grasya sa Dios; basin adunay gamot sa kaligutgot nga nagatubo nga mosamok kaninyo, ug pinaagi niana daghan ang mahugawan;

16 Basin adunay usa nga makihilawson, o tampalasan nga tawo, sama ni Esau, kinsa tungod sa usa ka kan-anan sa pagkaon mibaligya sa iyang katungod sa pagkahimugso.

17 Kay kamo nasayud giunsa nga human niini, sa diha nga siya unta magapanunod na sa panalangin, siya gisalikway: kay siya wala makakaplag og dapit sa paghinulsol, bisan nga siya nangita nga makugihon niini pinaagi sa mga luha.

18 Kay kamo wala mahiabot sa bukid nga mahimong mahikap, ug nga nagadilaab sa kalayo, ni ngadto sa kaitom, ug kangitngit, ug unos,

19 Ug ang tingog sa trumpeta, ug ang tingog sa mga pulong; nga niini nga tingog sila nga nakadungog mihangyo nga ang pulong dili na igasulti ngadto kanila:

20 (Kay sila dili makalahutay niadtong gisugo, Ug kon usa ka hayop motunob sa bukid, kini pagabatohon, o pagapalapsan sa pana:

21 Ug hilabihan ka makahahadlok sa talan-awon, nga si Moses miingon, Ako nahadlok sa hilabihan ug nangurog:)

22 Apan kamo nahiabot sa bukid sa Sion, ug ngadto sa syudad sa buhi nga Dios, ang langitnon nga Jerusalem, ug ngadto sa dili maihap nga panon sa mga anghel,

23 Ngadto sa kinatibuk-an nga pangtigom ug iglesya sa panganay, nga nasulat sa langit, ug ngadto sa Dios ang Maghuhukom sa tanan, ug ngadto sa mga espiritu sa matarung nga mga tawo nga nahimong hingpit,

24 Ug ngadto ni Jesus ang tigpatali-wala sa bag-o nga kasabotan, ug ngadto sa dugo sa pagpisikpikisik, nga nagasulti og labaw pa ka maayo nga mga butang kay sa kang Abel.

25 Tan-awa nga dili kamo magdumili kaniya nga nagasulti. Kay kon sila wala nakaiikyas kinsa midumili kaniya nga nagsulti dinhi sa yuta, mas labaw pa nga kita dili makaikyas, kon kita motalikod gikan kaniya nga nagasulti gikan sa langit:

26 Kang kansang tingog kaniadto mipauyog sa yuta: apan karon siya nagsaad, nga nagaingon, Sa makausa pa ako mopauyog dili sa yuta lamang, apan usab sa langit.

27 Ug kini nga pulong, Sa makausa pa, nagpamatuod sa pagkuha sa mga butang nga mauyog, sama sa mga butang nga nabuhat, aron kadtong mga butang nga dili mauyog magpabilin.

28 Tungod niini kita nga nakadawat sa usa ka gingharian nga dili matay-og, magbaton kita og grasya, nga pinaagi niini kita moalagad sa Dios nga mahinangpon uban ang pagtahod ug diosnon nga kahadlok:

29 Kay ang atong Dios usa ka naga-ut-ot nga kalayo.

KAPITULO 13

ITUGOT nga ang inigsoon nga gugma magpadayon.

2 Dili magmalimtanon sa pag-abiabi og mga langyaw: kay nianang paagiha ang pipila nakaabiabi og mga anghel nga wala magdahum.

3 Hinumdomi sila nga anaa sa mga gapos, ingon nga ginapos uban kanila; ug kanila nga nag-antos og kalisod, nga sama sa inyong kaugalingon usab diha sa lawas.

4 Ang kaminyoon dungganan sa tanan, ug ang higdaanan wala nahugawi: apan ang mga bigaon ug mga mananapaw sa Dios pagahukman.

5 Itugot nga ang inyong pagkinabuhi walay pagkamaibogon; ug makontento sa mga butang nga inyong gibatonan:

kay siya miingon, Ako dili gayud mobi-
ya kanimo, ni motalikod kanimo.

6 Mao nga kita mahimong maisogon
nga mosulti, Ang Ginoo mao ang akong
magtatabang, ug ako dili mahadlok
kon unsa ang pagabuhaton sa tawo
ngari kanako.

7 Hinundomi sila nga adunay pagdu-
mala ibabaw kaninyo, kinsa nagsulti
nganha kaninyo sa pulong sa Dios:
kang kansang pagtoo sunda, nga na-
gahunahuna sa linugdangan sa ilang
pagkinabuhi.

8 Si Jesus Cristo mao ra kagahapon,
ug karon, ug sa kahangturan.

9 Ayaw pagpadala sa mga nagka-
lainlain ug dili kasarangan nga mga
pagtulon-an. Kay usa ka maayo nga
butang nga ang kasingkasing mapa-
lig-on pinaagi sa grasya; dili pinaagi
sa mga pagkaon, nga wala nagpulos
kanila nga nalinga dinhi niini.

10 Kita adunay halaran, nga niini sila
nga nag-alagad sa tabernakulo walay
katungod sa pagkaon.

11 Kay ang mga lawas niadto nga
mga mananap, kang kansang dugo gi-
dala ngadto sa balaan nga dapit pinaagi
sa labaw nga pari alang sa mga sala,
gipangsunog sa gawas sa kampo.

12 Tungod niini si Jesus usab, aron
siya makabalaan sa mga tawo pinaagi
sa kaugalingon niya nga dugo, miantos
sa gawas sa ganghaan.

13 Busa mangadto kita kaniya sa ga-
was sa kampo, nga magadala sa iyang
kaulawan.

14 Kay dinhi kita walay mapadayo-
non nga syudad, apan kita nangita sa
usa nga umaabot.

15 Busa pinaagi kaniya maghalad
kita nga mapadayonon sa sakripisyo
sa pagdayeg ngadto sa Dios, nga mao,
ang bunga sa atong mga ngabil nga na-
gahatag og mga pagpasalamat ngadto
sa iyang ngalan.

16 Apan ang pagbuhat og maayo
ug ang paghatag ayaw kalimti: kay sa
ingon niana nga mga sakripisyo ang
Dios nahimuot pag-ayo.

17 Tumana sila nga nagbaton sa
pagdumala ibabaw kaninyo, ug ipaila-
lum ang inyong mga kaugalingon: kay
sila nagbantay sa inyong mga kalag,
maingon nga sila kinahanglan nga
mohatag og husay, aron sila mobuhat
niini uban ang kalipay, ug dili uban
sa kasubo: kay kana dili mapuslanon
alang kaninyo.

18 Pag-ampo alang kanamo: kay ka-
mi nagsalig nga kami adunay maayo
nga konsensya, diha sa tanang mga
butang buot nga magkinabuhi nga ma-
tinud-anon.

19 Apan ako naghango kaninyo
sa pagbuhat hinuon niini, aron ako
makabalik nganha kaninyo sa labing
madali.

20 Karon ang Dios sa kalinaw, nga
midala pag-usab sa atong Ginoong
Jesus gikan sa mga patay, kanang
dakung magbalantay sa mga karnero,
pinaagi sa dugo sa walay kataposan
nga kasabotan,

21 Maghimo kaninyo nga hingpit
diha sa matag maayo nga buhat sa pag-
himo sa iyang kabubut-on, nga nagabu-
hat diha kaninyo nianang makapahimu-
ot kaayo sa iyang panan-aw, pinaagi ni
Jesus Cristo; ngadto sa kang kinsa ang
himaya sa kahangturan. Amen.

22 Ug ako nagahango kaninyo, mga
igsoon, tugoti ang pulong sa pagdasig:
kay ako nagsulat sa usa ka sulat nganha
kaninyo sa diyotay nga mga pulong.

23 Hibalo niinyo nga ang atong ig-
soon nga si Timoteo gihatagan na og
kagawasan; uban sa kang kinsa, kon
siya moabot sa dili madugay, ako ma-
kigkita kaninyo.

24 Pangomostaha ang tanan kanila
nga nagabaton sa pagdumala ibabaw
kaninyo, ug ang tanan nga mga bala-
an. Sila nga taga-Italia nangomosta
kaninyo.

25 Ang grasya maanaa kaninyo nga
tanang. Amen.

*Gisulat ngadto sa mga Hebreohanon gikan
sa Italia, pinaagi ni Timoteo.*

ANG SULAT NI

JACOBO

KAPITULO 1

Si Jacobo, usa ka sulugoon sa Dios ug ni Ginoong Jesus Cristo, ngadto sa napulo ug duha ka tribo nga nagkati-bulaag sa nagkalainlain nga dapit, nagatimbaya.

2 Akong mga igsoon, isipa kining tanan nga kalipay sa diha nga kamo mahulog ngadto sa nagkalainlain nga mga pagtintal;

3 Sa nahibalo niini, nga ang pagsulay sa inyong pagtoo nagabuhat og pailob.

4 Apan tugoti ang pailob nga maghimo sa iyang hingpit nga buhat, aron kamo mahimo nga hingpit ug bug-os, nga walay nakulang.

5 Kon si bisan kinsa kaninyo nagkulang sa kaalam, papangayoa siya sa Dios, nga nagahatag ngadto sa tanang tawo nga madagayaon, ug wala nagatamay; ug kini igahatag kaniya.

6 Apan papangayoa siya diha sa pagtoo, sa walay pagduhaduha. Kay siya nga nagaduhaduha sama sa usa ka balod sa dagat nga gihuyop sa hangin ug gituyatuya.

7 Kay ayaw tugoti kanang tawhana sa paghunahuna nga siya makadawat og bisan unsa nga butang gikan sa Ginoo.

8 Ang tawo nga duha ang hunahuna mausab-usabon sa tanan niyang mga dalan.

9 Tugoti ang igsoon nga anaa sa ubos nga pagkabutang nga magkalipay nga siya napataas:

10 Apan ang adunahan, nga siya nahimong ubos: tungod kay ingon sa bulak sa sagbot siya mahanaw.

11 Kay ang adlaw dili pa dugay nga nakasubang uban sa makasunog nga

kainit, apan kini nagapalaya sa sagbot, ug ang bulak niini nangatagak, ug ang katahum sa panagway niini nawala: mao man usab ang adunahan nga tawo mahanaw diha sa iyang mga dalan.

12 Bulahan ang tawo nga nagalahu-tay sa pagtintal: kay sa dihang siya nasulayan na, siya modawat sa korona sa kinabuhi, nga sa Ginoo gisaad na ngadto kanila nga nahigugma kaniya.

13 Ayaw itugot nga may tawo nga mag-ingon sa diha nga siya natintal. Ako natintal sa Dios: kay ang Dios dili matintal sa dautan, ni nagatintal siya ni bisan kinsa nga tawo:

14 Apan ang matag tawo natintal, sa dihang siya nadala sa iyang kaugalingon nga kaibog, ug nadani.

15 Unya sa diha nga ang kaibog nakapanamkon na, kini nagadala og sala: ug ang sala, sa diha nga kini nabuhat na, nagadala og kamatayon.

16 Ayaw pagpakasayop, akong hini-gugmang mga igsoon.

17 Ang matag maayo nga gasa ug ang matag hingpit nga gasa gikan sa itaas, ug nagakanang gikan sa Amahan sa mga kahayag, sa kang kinsa walay pagka mausab-usabon, ni landong sa pagka balhin.

18 Sa iyang kaugalingon nga kabu-but-on gipanganak niya kita pinaagi sa pulong sa kamatuoran, aron kita mahimong usa ka matang sa unang mga bunga sa iyang mga minugna.

19 Tungod niini, akong hinigugmang mga igsoon, itugot nga ang matag tawo magmaabtik sa pagpaminaw, mahinay sa pagsulti, mahinay sa pagkapungot:

20 Kay ang kapungot sa tawo wala nagabuhat sa pagkamatarung sa Dios.

21 Tungod niini isalikway ang tanang kahugawan ug ang paghinobra sa kada-utan, ug dawata uban sa kaaghop ang gitisok nga pulong, nga makahimo sa pagluwas sa inyong mga kalag.

22 Apan mahimo kamo nga mga tigbuhat sa pulong, ug dili mga tigpaminaw lamang, nga nagalimbong sa inyong mga kaugalingon.

23 Kay kon si bisan kinsa mahimong usa ka tigpaminaw sa pulong, ug dili usa ka tigbuhat, siya nahisama ngadto sa usa ka tawo nga nagatan-aw sa iyang natural nga nawong diha sa salamin:

24 Kay siya nagatan-aw sa iyang kaugalingon, ug nagaadto sa iyang padulngan, ug dihadhiha nagakalimot unsa siya nga matang sa tawo.

25 Apan si bisan kinsa nga nagatan-aw ngadto sa hingpit nga balaod sa kagawasan, ug nagapadayon dinhi niini, siya ingon nga dili malimtanon nga tigpaminaw, apan tigbuhat sa buluhaton, kining tawhana mapanalannginan diha sa iyang buhat.

26 Kon si bisan kinsa nga tawo diha kaninyo nga daw relihiyoso, ug wala nagabusal sa iyang dila, apan nagalimbong sa iyang kaugalingon nga kasingkasing, ang relihiyon niining tawhana kawang.

27 Ang putli nga relihiyon ug wala nahugawi sa atubangan sa Dios ug sa Amahan mao kini, Sa pagbisita sa mga walay amahan ug mga byuda diha sa ilang mga kasakit, ug sa pagbantay sa iyang kaugalingon nga dili mabulingan sa kalibutan.

KAPITULO 2

MGA igsoon, ayaw batoni ang pagtoo sa atong Ginoong Jesus Cristo, ang Ginoo sa himaya, nga may pagpalabi sa mga tawo.

2 Kay kon adunay moanha sa inyong panagtigom nga usa ka tawo nga adunay bulawan nga singsing, nagsul-ob og maanindot nga bisti, ug adunay mosulod usab nga usa ka kabos nga tawo nga nagsul-ob og talamayon nga sapot;

3 Ug kamo adunay pagpalabi ngadto kaniya nga nagasul-ob sa nagagilakgilak nga sinina, ug mag-ingon ngadto kaniya, Maglingkod ka dinhi sa maayong dapit; ug mag-ingon ngadto sa kabos, Magtindog ka ditto, o maglingkod ka dinhi ubos sa akong tumbanan:

4 Nan dili ba kamo adunay pinalabi diha sa inyong mga kaugalingon, ug nahimong mga maghuhukom nga dautan ang mga hunahuma?

5 Paminaw, akong hinigugmang mga igsoon, Wala ba ang Dios nagpili sa kabos niining kalibutana nga adunahan sa pagtoo, ug mga manunundog sa gingharian nga iyang gisaad ngadto kanila nga nahigugma kaniya?

6 Apan kamo nagbiaybiay sa mga kabos. Dili ba ang mga adunahan nga mga tawo nagdaugdaug kaninyo, ug nagadala kaninyo atubangan sa mga lingkoranan sa paghukom?

7 Dili ba sila nagpasipala nianang bililhon nga ngalan nga pinaagi niini kamo gitawag?

8 Kon kamo magtuman sa harianong balaod sumala sa kasulatan, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon, nagbuhat kamo sa maayo:

9 Apan kon kamo adunay pagpalabi sa mga tawo, kamo nagbuhat og sala, ug nahukman sa balaod ingon nga mga malapason.

10 Kay si bisan kinsa nga magabantay sa tibuok balaod, ug bisan pa nakasupak sa usa, siya nakalapas sa tanan.

11 Kay siya nga miingon, Ayaw pagpanapaw, miingon usab, Ayaw pagpatay. Karon kon ikaw wala nana-paw, apan kon ikaw nagpatay, ikaw nahimong malapason sa balaod.

12 Busa magsulti kamo, ug magbuhat, maingon kanila nga pagahukman pinaagi sa balaod sa kagawasan.

13 Kay siya makabaton og paghukom nga walay kalooy, nga wala nagpakita og kalooy; ug ang kalooy nagakalipay batok sa paghukom.

14 Unsay pulos niini, akong mga igsoon, bisan nga ang usa ka tawo mag-ingon nga siya adunay pagtoo, ug walay mga buhat? ang pagtoo ba makaluwas kaniya?

15 Kon ang lalaking igsoon o baba-yeng igsoon hubo, ug nagkulang sa inadlaw nga pagkaon,

16 Ug usa kaninyo mag-ingon ngadto kanila, Lakaw nga malinawon, mainitan kamo ug mabusog; apan bisan pa kamo wala maghatag kanila niadtong mga butang nga gikinahanglan sa lawas; unsa ang pulos niini?

17 Bisan man ang pagtoo, kon kini walay mga buhat, patay, nga nag-inusara lang.

18 Oo, ang usa ka tawo mahimong moingon, Ikaw adunay pagtoo, ug ako adunay mga buhat: ipakita kanako ang imong pagtoo nga wala ang imong mga buhat, ug ako magapakita kanimo sa akong pagtoo pinaagi sa akong mga buhat.

19 Ikaw nagatoo nga adunay usa ka Dios; ikaw nagabuhat sa maayo: ang mga yawa usab nagtoo, ug nagkurog.

20 Apan buot ba ikaw masayud, O walay pulos nga tawo, nga ang pagtoo nga walay mga buhat patay?

21 Dili ba si Abraham nga atong amahan gimatarung pinaagi sa mga buhat, sa diha nga siya mihalad ni Isaac nga iyang anak sa ibabaw sa halaran?

22 Nakita ba nimo giunsa sa pagtoo pagbuhat pinaagi sa iyang mga buhat, ug pinaagi sa mga buhat ang pagtoo nahimong hingpit?

23 Ug ang kasulatan natuman nga nagaingon, Si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip ngadto kaniya alang sa pagkamatarung: ug siya gitawag ang Higala sa Dios.

24 Nan kamo nakakita giunsa nga pinaagi sa mga buhat ang usa ka tawo gimatarung, ug dili pinaagi sa pagtoo lamang.

25 Sa samang paagi usab wala ba si Rahab ang bigaon gimatarung pinaagi sa mga buhat, sa diha nga siya nakadawat

na sa mga mensahero, ug nakapagikan na kanila agi sa lain nga dalan?

26 Kay maingon nga ang lawas nga walay espiritu patay, mao man ang pagtoo nga walay mga buhat patay usab.

KAPITULO 3

AKONG mga igsoon, ayaw pagpadagan og mga agalon, sa nahibalo nga kita modawat sa mas daku nga hukom sa silot.

2 Kay sa daghang mga butang kita nakasala sa tanan. Kon si bisan nga tawo dili makasala sa pulong, kini siya usa ka hingpit nga tawo, ug makahimo sa pagbusal sa tibuok lawas.

3 Tan-awa, kita nagbutang og mga pugong diha sa mga baba sa mga kabayo, aron sila magsugot kanato; ug kita nagpaliso sa tibuok nilang lawas.

4 Tan-awa usab ang mga barko, nga bisan sila dagku kaayo, ug gipadpad sa mapintas nga mga hangin, apan sila gipaliso pinaagi sa gamay kaayo nga timon, bisan asa nga buot sa gobernador.

5 Bisan sa ingon ang dila usa ka gamay nga bahin sa lawas, ug nagapasigarbo sa dagkung mga butang. Tan-awa, pagkadaku nga butang ang giduslitan sa gamay nga kalayo!

6 Ug ang dila usa ka kalayo, usa ka kalibutan sa kadautan: mao man ang dila sa atong mga bahin sa lawas, nga kini nagahugaw sa tibuok lawas, ug kini nagaduslit og kalayo sa ligid sa kinaiyahan; ug kini naduslitan sa kalayo sa impierno.

7 Kay ang matag matang sa mga mananap, ug sa mga langgam, ug sa mga bitin, ug sa mga butang sa dagat, gimanso, ug namanso sa katawhan:

8 Apan ang dila walay tawo nga makamanso; kini usa ka dili mapugngan nga daotan, napuno sa makamatay nga hilo.

9 Pinaagi niini nagdayeg kita sa Dios, bisan ang Amahan; ug pinaagi niini nagtunglo kita sa mga tawo, nga gibuhat subay sa panagway sa Dios.

10 Gikan sa mao ra nga baba nagagawas ang panalangin ug pagpanunglo. Akong mga igsoon, kining mga butang dili angay nga mahitabo.

11 Ang usa ba ka tubod nagapaagas diha sa mao ra nga dapit og tam-is nga tubig ug pait?

12 Makahimo ba ang kahoy nga igos, akong mga igsoon, sa pagpamunga og mga olibo? o ang usa ka paras, sa mga igos? sa ingon walay tubod nga makahimo sa paghatag ug parat nga tubig ug tab-ang.

13 Kinsa ba ang manggialamon nga tawo ug nasangkapan sa kahibalo diha kaninyo? papakitaa siya gikan sa usa ka maayong pagkinabuhi sa iyang mga buhat uban ang kaaghop sa kaalam.

14 Apan kon kamo adunay mapait nga pagsinahay ug panagbingkil diha sa inyong mga kasingkasing, ayaw paghimaya, ug ayaw pamakak batok sa kamatuoran.

15 Kini nga kaalam wala nagakunsad gikan sa itaas, apan yutan-on, unodnon, yawan-on.

16 Kay hain ang pagkasina ug panagbingkil, anaa ang kalibog ug ang matag dautan nga buhat.

17 Apan ang kaalam nga gikan sa itaas una sa tanan putli, unya malina-won, malomo, ug sayon nga hangyoon, puno sa kalooy ug sa maayong mga bunga, walay pinalabi, ug walay pagpakaaron-ingnon.

18 Ug ang bunga sa pagkamatarung napugas diha sa kalinaw pinaagi kanila nga naghimo sa kalinaw.

KAPITULO 4

DIIN ba nagagikan ang mga gubat ug mga panag-away diha kaninyo? dili ba nagagikan sila, bisan sa inyong mga kaibog nga nakiggubat diha sa inyong mga bahin sa lawas?

2 Kamo naibog, ug wala nakaangkon: kamo nagpatay, ug nagtinguha nga makaangkon, ug dili makakuha: kamo nakig-away ug nakiggubat, apan

sa gihapon wala makaangkon, tungod kay kamo wala nangayo.

3 Kamo nangayo, og wala nakadawat, tungod kay sayop ang inyong pagpangayo, aron kamo mousik-usik niini sa inyong mga kaibog.

4 Kamong mga lalaking mananapaw ug mga babayeng mananapaw, wala ba kamo nasayud nga ang pagpakig-higala sa kalibutan pagpakig-away sa Dios? busa si bisan kinsa nga buot nga mahimong usa ka higala sa kalibutan kaaway sa Dios.

5 Naghunahuna ba kamo nga ang kasulatan nagaingon nga kawang, Ang espiritu nga nagapuyo dinhi kanato nagatinguha ngadto sa pagkasina?

6 Apan siya nagahatag og dugang grasya. Tungod niini siya nagaingon, Ang Dios nagabatok sa mga mapagarbohon, apan nagahatag og grasya ngadto sa mga mapaubsanon.

7 Busa ipsailalum ang inyong kaugalingon sa Dios. Sukli ang yawa, ug siya mopalayo gikan kaninyo.

8 Paduol ngadto sa Dios, ug siya mopaduol nganha kaninyo. Hugasi ang inyong mga kamot, kamo nga mga makasasala; ug putlia ang inyong mga kasingkasing, kamo nga mga maduhaduhaon.

9 Pagsubo, ug pagbangotan, ug paghilak: ang inyong pagkatawa himoang pagbangotan, ug ang inyong kalipay ngadto sa kagul-anan.

10 Ipaubos ang inyong kaugalingon diha sa panan-aw sa Ginoo, ug siya mopataas kaninyo.

11 Ayaw pagsulti og dautan mahitungod sa uban, mga igsoon. Siya nga nagasulti og dautan mahitungod sa iyang igsoon, ug nagahukom sa iyang igsoon, nagasulti og dautan mahitungod sa balaod, ug nagahukom sa balaod: apan kon ikaw magahukom sa balaod, dili ikaw usa ka tigbuhat sa balaod, apan usa ka maghuhukom.

12 Adunay usa ka maghahatag sa balaod, kinsa makahimo sa pagluwas ug sa paglaglag: kinsa ba ikaw nga nagahukom sa uban?

13 Pangadto karon, kamo nga nagingon, Karon o ugma mangadto kita sa maong syudad, ug magpadayon didto og usa ka tuig, ug mamalit ug mamaligya, ug moginansiya:

14 Sanglit kamo wala nasayud unsa ang mahitabo sa ugma. Kay unsa ba ang inyong kinabuhi? Kini sama sa alisngaw, nga nagapakita sa mubong panahon, ug unya nagakahanaw.

15 Tungod niana kamo angay nga moingon, Kon ang Ginoo mobuot, kita mabuhi, ug mohimo niini, o niana.

16 Apan karon kamo nagkalipay diha sa inyong mga pagpanghambog: ang tanang ingon niana nga pagkalipay dautan.

17 Busa ngadto kaniya nga nahibalo sa pagbuhat og maayo, ug wala nagabuhat niini, ngadto kaniya kini sala.

KAPITULO 5

PANGADTO karon, kamong adunahan nga mga tawo, hilak ug tiyabaw tungod sa inyong kagul-anan nga mobabot nanganha kaninyo.

2 Ang inyong mga bahandi nangadunot, ug ang inyong mga bistu gipangkutkot sa anunugba.

3 Ang inyong bulawan ug salapi gikutkot sa taya; ug ang taya nila mahimong saksi batok kaninyo, ug mokaon sa inyong mga unod sama sa kalayo. Kamo nagtigom pagtingob og bahandi alang sa kataposan nga mga adlaw.

4 Tan-awa, ang suhol sa mga mamumu kinsa miani sa inyong mga uma, nga inyong gipugngan pinaagi sa tikas, nagahilak: ug ang mga hilak nila nga nag-ani nahisulod ngadto sa mga dalunggan sa Ginoo sa kasundalohan.

5 Kamo nagkinabuhi sa kahilayan diha sa yuta, ug nagpatuyang; kamo nag-amuma sa inyong mga kasingkasing, sama sa adlaw sa ting-ihaw.

6 Kamo naghukom sa silot ug nagpatay sa matarung; ug siya wala misukol kaninyo.

7 Busa pagmapailobon, mga igsoon, ngadto sa pagbalik sa Ginoo. Tan-awa,

ang mag-uuma nagahulat sa bililhong bunga sa yuta, ug adunay taas nga pailob alang niini, hangtud nga siya makadawat sa sayo ug ulahi nga ulan.

8 Kamo usab pagmapailobon; lig-ona ang inyong mga kasingkasing: kay ang pagbalik sa Ginoo nagakaduol.

9 Ayaw pagbagulbol batok sa usa ug usa, mga igsoon, basin kamo mahukoman sa silot: tan-awa, ang maghuhukom nagatindog sa atubangan sa pultahan.

10 Himoa, mga igsoon, ang mga profeta, kinsa nakapamulong diha sa ngalan sa Ginoo, nga usa ka panag-ingnan sa pag-antos sa kasakit, ug sa pagpailob.

11 Tan-awa, kita nag-isip kanila nga malipayon nga naglahutay. Kamo nakadungog mahitungod sa pailob ni Job, ug nakakita sa katuyoan sa Ginoo; nga ang Ginoo maloloy-on kaayo, ug may malomo nga malooy.

12 Apan labaw sa tanang mga butang, akong mga igsoon, ayaw pagsaad, ni pinaagi sa langit, ni pinaagi sa yuta, ni pinaagi sa bisan unsa pa nga lain nga panumpa: apan itugot nga ang inyong oo mahimong oo; ug ang inyong dili, dili; basin kamo mahulog ngadto sa pagkahinukman sa silot.

13 Aduna bay gisakit diha kaninyo? paampo sa siya. Aduna bay nagsadya? paawita siya og mga salmo.

14 Aduna bay nagsakit diha kaninyo? ipatawag niya ang mga anciano sa iglesya; ug paampo sila ibabaw kaniya, nga nagadihog kaniya og lana diha sa ngalan sa Ginoo:

15 Ug ang pag-ampo sa pagtoo moluwas sa nagsakit, ug ang Ginoo mobangon kaniya; ug kon siya nakabuhat og mga sala, sila pasayloon kaniya.

16 Isugid ang inyong mga sayop ngadto sa usa ug usa, ug pag-ampo alang sa usa ug usa, aron kamo mamaayo. Ang makusganong mainitong pag-ampo sa usa ka matarung nga tawo daku og kahimoan.

17 Si Elias usa ka tawo nga ilalum sa samang mga pagbati ingon kanato, ug siya nag-ampo nga masibuton nga

dili unta moulan: ug wala nag-ulan sa yuta sa gidugayon nga tulo ka tuig ug unom ka bulan.

18 Ug siya nag-ampo pag-usab, ug ang langit mihatag sa ulan, ug ang yuta nagdala sa iyang bunga.

19 Mga igsoon, kon si bisan kinsa

kaninyo nasayop gikan sa kamatuoran, ug ang usa mokabig kaniya;

20 Pahibaloa siya, nga siya nga naga-kabig sa makasasala gikan sa sayop sa iyang dalan moluwas sa usa ka kalag gikan sa kamatayan, ug motabon og daghang mga sala.

ANG UNANG SULAT NI APOSTOL

PEDRO

KAPITULO 1

SI Pedro, usa ka apostol ni Jesus Cristo, ngadto sa mga langyaw nga nagkatibulaag sa tanang mga dapit sa Pontu, sa Galacia, sa Capadocia, sa Asia, ug sa Bitinia,

2 Pinili sumala sa nag-una nga kahibalo sa Dios ang Amahan, pinaagi sa pagbalaan sa Espiritu, ngadto sa pagkamasinugtanon ug pagpisikpisik sa dugo ni Jesus Cristo: Ang grasya nghanha kaninyo, ug ang kalinaw, mapilopilo.

3 Dalaygon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesus Cristo, nga sumala ngadto sa iyang madagayaon nga kalooy mipahimugso kanato pag-usab ngadto sa usa ka buhi nga paglaum pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesus Cristo gikan sa mga patay,

4 Ngadto sa usa ka panulundon nga dili madunoton, ug wala nahugawi, ug nga wala nagalubad, gitagana didto sa langit alang kaninyo,

5 Kinsa gibantayan sa gahum sa Dios pinaagi sa pagtoo ngadto sa kaluwasan nga andam na nga ipadayag sa kataposing panahon.

6 Diin niini kamo nagakalipay sa hila-bihan, bisan nga karon alang sa usa ka panahon, kon gikinahanglan man, kamo

anaa sa kasubo tungod sa mga nagkalain-lain nga mga matang sa pagsulay:

7 Aron ang pagsulay sa inyong pagtoo, ingon nga labaw pa kaayo ka bililhon kay sa bulawan nga nagakalaglag, bisan nga kini gisulayan pinaagi sa kalayo, unta makaplagan ngadto sa pagdayeg ug pasidungog ug paghimaya atol sa pagpadayag unya ni Jesus Cristo:

8 Kang kinsa wala nakakita, kamo nahigugma; diha kang kinsa, bisan karon kamo wala nakakita kaniya, apan nagatoo, kamo nagkalipay uban sa mga kalipay nga dili masulti ug puno sa himaya:

9 Nga nagadawat sa sangpotanan sa inyong pagtoo, bisan ang kaluwasan sa inyong mga kalag.

10 Nga sa maong kaluwasan ang mga profeta nangutana ug nagsusi nga makugihon, kinsa mitagna sa grasya nga moabot gayud diha kaninyo:

11 Nga nagasusi unsa, o unsa nga matang sa panahon ang Espiritu ni Cristo nga diha kanila mitimaan, sa diha nga kini nagpamatuod na nga daan mahitungod sa mga pag-antos ni Cristo, ug sa himaya nga mosunod gayud.

12 Ngadto sa kang kinsa kini gipadayag, nga dili ngadto sa ilang

kaugalingon, apan nganhi kanato sila mialagad sa mga butang, nga karon gikataho nganha kaninyo pinaagi kanila nga nagwali sa maayong balita nganha kaninyo uban sa Balaang Espiritu nga gipadala gikan sa langit; nga sa maong mga butang ang mga anghel nagtinguha sa pagtan-aw.

13 Tungod niini baksi ang mga hawak sa inyong hunahuna, pagmabuot, ug laum hangtud sa kataposan alang sa grasya nga pagadad-on nganha kaninyo sa pagpadayag ni Jesus Cristo;

14 Ingon nga masinugtanon nga mga anak, nga wala nagapahiuyon sa inyong mga kaugalingon sumala sa kanhi nga mga pangibog diha sa inyong pagkawalay kahibalo:

15 Apan maingon nga siya nga nagtawag kaninyo balaan, sa samang paagi magbalaan kamo diha sa tanang paagi sa pagkinabuhi;

16 Tungod kay kini nahisulat, Magbalaan kamo; kay ako balaan.

17 Ug kon kamo nagatawag sa Amahan, kinsa sa walay pagpalabi sa mga tawo nagahukom sumala sa binuhatan sa matag tawo, palabya ang panahon sa inyong pagpuyo dinhi diha sa kahadlok:

18 Tungod kay kamo nahibalo nga kamo wala gitubos pinaagi sa madunoton nga mga butang, sama sa plata ug bulawan, gikan sa inyong kawang nga pagkinabuhi nga nadawat pinaagi sa tradisyon gikan sa inyong mga amahan;

19 Apan pinaagi sa bililhon nga dugo ni Cristo, nga sama sa usa ka nating karnero nga dili masaway ug walay mansa:

20 Kinsa sa pagkatinuod gitudlo na nga daan sa wala pa matukod ang kalibutan, apan gipadayag niining ulahing mga panahon alang kaninyo,

21 Kinsa pinaagi kaniya nagtoo sa Dios, nga mibanhaw kaniya gikan sa mga patay, ug mihatag kaniya og himaya; aron ang inyong pagtoo ug paglaum maanaa sa Dios.

22 Sa nakita nga kamo nagputli sa inyong mga kalag diha sa pagsugot sa kamatuoran pinaagi sa Espiritu ngadto sa walay pagpaka aron ingnon nga gugma sa mga igsoon, tan-awa nga kamo nahigugma nga mainiton sa usa ug usa pinaagi sa putli nga kasingkasing:

23 Ingon nga gipanganak pag-usab, dili pinaagi sa madunoton nga binhi, apan pinaagi sa dili madunoton, pinaagi sa pulong sa Dios, nga buhi ug nagapabilin hangtud sa kahangturan.

24 Kay ang tanang unod sama sa sagbot, ug ang tanang himaya sa tawo sama sa bulak sa sagbot. Ang sagbot nagakalaya, ug ang bulak niini nagakatagak:

25 Apan ang pulong sa Ginoo nagalungtad hangtud sa kahangturan. Ug kini ang pulong nga pinaagi niini ang maayong balita giwali nganha kaninyo.

KAPITULO 2

TUNGOD niini sa nagahiklin sa tanang tinguha sa pagdaut sa uban, ug tanang limbong, ug mga pagpakaron-ingnon, ug mga kasina, ug tanang dautan nga mga pagsulti,

2 Sama sa bag-ong gipanganak nga mga bata, tinguhaa ang putli nga gatas sa pulong, aron kamo motubo pinaagi niana:

3 Kon mao man nga kamo nakatilaw na nga ang Dios dagaya sa grasya.

4 Ngadto sa kang kinsa nagaabot, ingon nga ngadto sa usa ka buhing bato, sa pagkatinuod wala dawata sa mga tawo, apan pinili sa Dios, ug bililhon,

5 Kamo usab, sama sa buhi nga mga bato, natukod nga usa ka espirituhang balay, usa ka balaan nga pagka pari, aron mohalad og espirituhanon nga mga sakripisyo, ikahinangop sa Dios pinaagi ni Jesus Cristo.

6 Tungod niini usab kini gilakip diha sa kasulatan, Tan-awa, ako nagabutang sa Sion sa usa ka ulohan nga bato sa kanto, pinili, bililhon: ug siya nga nagatoo kaniya dili pakaulawan.

7 Busa nganha kaninyo nga nagto siya bililhon: apan ngadto kanila nga dili masinugtanon, ang bato nga wala dawata sa mga magtutukod, mao ra ang nahimong ulo sa kanto,

8 Ug usa ka bato sa pagkapanol, ug usa ka dakung bato sa pagkasilo, bisan ngadto kanila nga napandol diha sa pulong, ingon nga dili masinugtanon: nga ngadto niini usab sila gikatakda.

9 Apan kamo usa ka pinili nga kaliwatan, usa ka harianong pagkapari, usa ka balaan nga nasud, usa ka talagsaon nga katawhan; aron nga kamo magpakita sa mga pagdayeg niya kinsa nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang katingalahan nga kahayag:

10 Nga sa miaging panahon dili usa ka katawhan, apan karon mao ang katawhan sa Dios: nga wala nakaangkon og kalooy, apan karon nakaangkon og kalooy.

11 Minahal nga mga hinigugma, ako nagahangyo kaninyo ingon nga mga langyaw ug mga dumuduong, dumilii ang unodnon nga mga kaibog, nga nagkigubat batok sa kalag;

12 Nga nagabaton sa inyong pagkinabuhi nga matitud-anon taliwala sa mga Hentil: aron nga, samtang sila nagsulti batok kaninyo ingon nga mga mamumuhad og dautan, sila pinaagi sa inyong maayong binuhatan, nga ilang matan-aw, maghimaya sa Dios sa adlaw sa pagduaw.

13 Ipailalum ang inyong mga kaugalingon ngadto sa matag ordinansa sa tawo tungod ug alang sa Ginoo: bisan kon ngadto sa hari, ingon nga labaw;

14 O ngadto ba sa mga gobernador, ingon nga ngadto kanila nga gipadala niya alang sa pagsilot sa mga mamumuhad og dautan, ug alang sa pagdayeg kanila nga nagbuhat og maayo.

15 Kay mao man ang kabubut-on sa Dios, nga pinaagi sa maayong buhat kamo mopahilom sa pagkawalay kahalabo sa buangon nga mga tawo:

16 Ingon nga gawasnon, ug wala nagagamit sa inyong kagawasan nga

usa ka takuban sa pagkamatinguhaon sa pagpasakit sa uban, apan ingon nga mga sulugoon sa Dios.

17 Pasidunggi ang tanang mga tawo. Higugmaa ang panag-inigsoonay. Kahadlok ang Dios. Pasidunggi ang hari.

18 Mga sulugoon, pagpasakop ngadto sa inyong mga agalon uban sa tanang kahadlok; dili lamang ngadto sa mga maayo ug malomo, apan ngadto usab sa mga masukihon.

19 Kay kini takos sa pasalamat, kon ang usa ka tawo tungod sa konsensya ngadto sa Dios naglahutay sa kasubo, nagaantos sa dili matarung.

20 Kay unsa ang himaya niini, kon, sa diha nga kamo gidagmalan tungod sa inyong mga sayop, kamo magadawat niini nga mapailobon? apan kon, sa diha nga kamo nagbuhat og maayo, ug nag-antos tungod niini, kamo magdawat niini nga mapailobon, kini ikahinangop sa Dios.

21 Kay bisan ngadto niini kamo gitawag: tungod kay si Cristo usab nag-antos tungod kanato, nga nagabilin kanato og panig-ingnan, nga kita gayud magasunod sa iyang mga lakang:

22 Kinsa wala nakabuhat og sala, ni ang limbong nakaplagan diha sa iyang baba:

23 Kinsa, sa diha nga siya gibugalbugalan, wala mibalos sa pagbugalbugal; sa diha nga siya nag-antos, siya wala nanghulga; apan mitugyan sa iyang kaugalingon ngadto kaniya nga naghukom nga matarung:

24 Kinsa sa iyang kaugalingon nga lawas mipas-an sa atong mga sala diha sa kahoy, aron kita, ingon nga mga patay na ngadto sa mga sala, mabuhi gayud ngadto sa pagkamatarung: pinaagi sa kang kansang mga samad kamo nangaayo.

25 Kay kamo kaniadto sama sa mga karnero nga nahisalaag; apan karon mibalik na ngadto sa Magbalantay ug Tagdumala sa inyong mga kalag.

KAPITULO 3

SA samang paagi, kamong mga asawa, pagpasakop ngadto sa inyong kaugalingon nga mga bana; aron, kon adunay wala nagtuman sa pulong, sila usab mahimo nga sa walay pulong makabig pinaagi sa pagkinabuhi sa mga asawa;

2 Samtang sila nagtan-aw sa inyong putli nga pagkinabuhi nga giubanan sa kahadlok.

3 Kang kansang pagdayandayan ayaw itugot nga kanang sa gawas nga pagdayandayan sa pagsalapid sa buhok, ug sa paggamit og bulawan, o sa pagsul-ob sa bisti;

4 Apan tugoti kini nga mao ang tinago nga pagkatawo sa kasingkasing, diha nianang dili madunoton, bisan ang dayandayan sa maaghop ug mahilomon nga espiritu, nga diha sa panan-aw sa Dios adunay dakung bili.

5 Kay subay niini nga batasan sa karaan nga panahon ang balaang mga babaye usab, kinsa misalig sa Dios, midayandayan sa ilang mga kaugalingon, ingon nga anaa sa pagpasakop ngadto sa ilang kaugalingon nga mga bana:

6 Bisan sama ni Sara nga mituman ni Abraham, nga nagatawag kaniya nga agalon: kang kansang mga babayeng anak kamo mao, samtang kamo nagbuhat sa maayo, ug dili mahadlok sa bisan unsa nga kahibulongan.

7 Sa samang paagi, kamong mga bana, pagpuyo uban kanila sumala sa kahibalo, nga nagahatag og pasidungog ngadto sa asawa, ingon nga ngadto sa mahuyang sudlanan, ug ingon nga isigkamanunod sa grasya sa kinabuhi; aron ang inyong mga pag-ampo dili mababagan.

8 Sa kataposan, kamong tanan paghiusa sa mga hunahuna, nga adunay pagbati sa usa ug usa, paghigugma ingon nga mga igsoon, pagmaloloy-on, pagmatinahuron:

9 Nga wala nagabalos og dautan alang sa dautan, o pagbugalbugal alang sa

pagbugalbugal: apan hinuon nagapana- langin; nga nahibalo nga kamo gitawag ngadto niini, aron kamo magapanunod og panalangin.

10 Kay siya nga buot nga mahigugma sa kinabuhi, ug motan-aw og maayong mga adlaw, papugngi niya ang iyang dila gikan sa dautan, ug ang iyang mga ngabil nga sila dili magsulti og limbong:

11 Palikaya siya sa dautan, ug pabuhata sa maayo; ipapangita kaniya ang kalinaw, ug ipasunod kini.

12 Kay ang mga mata sa Ginoo anaa sa ibabaw sa mga matarung, ug ang iyang mga dalunggan abli ngadto sa ilang mga pag-ampo: apan ang nawong sa Dios batok kanila nga nagbuhat og dautan.

13 Ug kinsa ba siya nga mohimo og kadaut kaninyo, kon kamo mahimo nga mga tigsunod nianang maayo?

14 Apan ug kon kamo nag-antos tungod ug alang sa pagkamatarung, malipayon kamo: ug ayaw kalisang sa ilang pagpanghadlok, ni masamok;

15 Apan Balaana ang Ginoong Dios diha sa inyong mga kasingkasing: ug pangandam kanunay sa paghatag og tubag ngadto sa matag tawo nga nagapangutana kaninyo sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo uban sa pagka maaghop ug kahadlok:

16 Nga nagabaton og usa ka maayong konsensya; aron, bisan sila nagsulti og dautan mahitungod kaninyo, nga daw mga tigbuhat og dautan, sila maulawan nga sa sayop namasangil sa inyong maayong pagkinabuhi diha ni Cristo.

17 Kay mas maayo, kon ang kabu-but-on sa Dios mao man, nga kamo mag-antos tungod sa maayong buhat, kay sa dautan nga buhat.

18 Kay si Cristo usab sa makausa miantos tungod sa mga sala, ang matarung alang sa dili matarung, aron siya makadala kanato ngadto sa Dios, ingon nga gipatay diha sa unod, apan gibuhi pinaagi sa Espiritu:

19 Pinaagi niini usab siya miadto ug miwali ngadto sa mga espiritu didto sa bilanggoan;

20 Nga kaniadto dili masinugtanon, sa diha nga sa makausa ang pagkama-inantosan sa Dios naghulat sa mga adlaw ni Noe, samtang ang arka ginandam, sa diin diyotay, nga sa ato pa, walo ka kalag ang naluwas pinaagi sa tubig.

21 Sa samang hulagway ngadto niini bisan ang baptismo usab karon nagluwas kanato (dili sa pagkuha sa kahugaw sa unod, apan ang tubag sa usa ka maa-yong konsensya ngadto sa Dios,) pina-yog sa pagkabanhaw ni Jesus Cristo:

22 Kinsa nakaadto na sa langit, ug anaa sa tuo nga kamot sa Dios; ang mga anghel ug mga awtoridad ug mga gahum gipasakop ngadto kaniya.

KAPITULO 4

NAN sanglit si Cristo nakaantos iman alang kanato diha sa unod, sangkapi ang inyong mga kaugalingon sa samang paagi uban sa mao ra nga panghunahuna: kay siya nga nakaantos na diha sa unod nakaundang na sa pagbuhat og sala;

2 Aron siya dili na magkinabuhi sa nahibilin niyang panahon diha sa unod ngadto sa mga kaibog sa mga tawo, apan ngadto sa kabubut-on sa Dios.

3 Kay ang panahon nga miagi sa atong kinabuhi paigo na kanato sa pagbuhat sa kabubut-on sa mga Hentil, sa diha nga kita naglakaw diha sa kalaw-ay, mga kaibog, paghinobra sa bino, mga paghudyaka, mga pagkombira, ug dulumntanan nga mga pagsimba og diosdios:

4 Diin niini sila naghunahuna nga kini katingalahan nga kamo wala modagan uban kanila ngadto sa mao rang sobra ka mapatuyangon nga pagkinabuhi, nga nagasulti og dautan mahitungod kaninyo:

5 Kinsa mohatag og husay ngadto kaniya nga andam sa paghukom sa mga buhi ug mga patay.

6 Kay tungod niini nga hinungdan ang maayong balita giwali usab ngadto kanila nga mga patay, aron sila mahimo nga hukman sumala sa mga tawo diha sa unod, apan nagkinabuhi sumala sa Dios diha sa espiritu.

7 Apan ang kataposan sa tanang mga butang haduol na: busa kamo pagmaligdong, ug pagtukaw sa pag-ampo.

8 Ug labaw sa tanang mga butang pagbaton og mainiton nga gugma diha sa inyong mga kaugalingon: kay ang gugma motabon sa daghang mga sala.

9 Gamita ang pagka maabiabihon ngadto sa usa ug usa nga walay pagbagulbol.

10 Maingon nga ang matag tawo nakadawat sa gasa, bisan man ialagad kini sa usa ug usa, ingon nga maayong mga piniyalan sa nagkalainlain nga grasya sa Dios.

11 Kon si bisan kinsa nga tawo ang mosulti, pasultiha siya sumala sa mga pulong sa Dios; kon si bisan kinsa nga tawo ang moalagad, ipabuhat niya kini sumala sa katakos nga gihatag sa Dios: aron ang Dios diha sa tanang mga butang mahimaya pinaagi ni Jesus Cristo, ngadto sa kang kinsa ang pagdayeg ug kagahum hangtud sa kahangturan. Amen.

12 Mga hinigugma, ayaw kini hunahuna nga katingalahan mahitungod sa nagkalayo nga pagsulay nga mosulay kaninyo, nga daw adunay katingalahang butang ang nahitabo nganha kaninyo:

13 Apan pagkalipay, sanglit kamo mga umaambit sa mga pag-antos ni Cristo; aron, sa diha nga ang iyang himaya ipadayag, kamo magmaya usab uban sa hilabihan nga kalipay.

14 Kon kamo pagtamayon tungod sa ngalan ni Cristo, malipayon kamo; kay ang espiritu sa himaya ug sa Dios nagapabilin nganha kaninyo: sa ilang kabahin siya gidaut sa pagsulti, apan sa inyong kabahin siya nahimaya.

15 Apan itugot nga walay usa kaninyo nga mag-antos ingon nga mamumuno,

o ingon nga kawatan, o ingon nga tigbuhat og dautan, o ingon nga mahilabtanon sa kinabuhi sa ubang mga tawo.

16 Apan kon si bisan kinsa nga tawo mag-antos ingon nga Cristohanon, ayaw siya tugoti nga maulaw; apan tugoti siya nga maghimaya sa Dios tungod niini.

17 Kay ang takna nahiabot na nga ang paghukom kinahanglan magsugod diha sa balay sa Dios: ug kon kini una nga magsugod dinhi kanato, unsa ang dangatan nila nga wala nagsugot sa maayong balita sa Dios?

18 Ug kon ang matarung lisod nga maluwas, asa man kaha ang dili diosnon ug ang makasala magpakita?

19 Tungod niini itugot kanila nga nag-antos sumala sa kabubut-on sa Dios nga motugyan sa pagbantay sa ilang mga kalag ngadto kaniya diha sa pagbuhat og maayo, ingon nga ngadto sa usa ka matinumanon nga Magmumugna.

KAPITULO 5

ANG mga anciano nga anaa diha kaninyo akong gidasig, kinsa ako usab usa ka anciano, ug usa ka saksi sa mga pag-antos ni Cristo, ug usab usa ka uma-ambit sa himaya nga igapadayag:

2 Pakan-a ang panon sa Dios nga anaa diha kaninyo, nga magadumala niini, dili pinaagi sa pinugos, apan sa kinabubut-on; dili tungod sa mahugaw nga ginansya, apan gikan sa usa ka andam nga panghunahuna;

3 Ni ingon nga mga agalon ibabaw sa kabilin sa Dios, apan ingon nga mga panag-ingnan ngadto sa panon.

4 Ug sa diha nga ang pangulong Magbalantay mopakita, kamo makadawat og usa ka korona sa himaya nga dili molubad.

5 Sa samang paagi, kamong mga batan-on, ipailalum ang inyong mga kaugalingon ngadto sa anciano. Oo,

ang tanan kaninyo pagpasakop sa usa ug usa, ug pagsul-ob og pagka mapaubsanon: kay ang Dios nagabatok sa mapagarbohon, ug nagahatag sa grasya ngadto sa mapaubsanon.

6 Busa ipaubos ang inyong mga kaugalingon ilalum sa gamhanang kamot sa Dios, aron siya magbayaw kaninyo sa hustong panahon:

7 Nga nagatugyan sa tanan ninyong kabalaka nganha kaniya; kay siya nagakabalaka kaninyo.

8 Pagmaligdong, pagmabinantayon; tungod kay ang inyong kaaway nga ang yawa, ingon sa usa ka nagangulob nga leyon, nga nagalibotlibot, nga nagapangita kinsa iyang matukob:

9 Kang kinsa pakigbatok nga malig-on diha sa pagtoo, nga nahibalo nga ang samang mga kasakit nahimo diha sa inyong mga igsoon nga anaa sa kalibutan.

10 Apan ang Dios sa tanang grasya, kinsa nakatawag kanato ngadto sa iyang dayon nga himaya pinaagi ni Cristo Jesus, human nga kamo nag-antos sa makadiyot, maghimo kaninyo nga hingpit, maglig-on, magpakusgan, magpahimutang kaninyo.

11 Ngadto kaniya ang himaya ug ang kagahum hangtud sa kahangturan. Amen.

12 Pinaagi ni Silvano, usa ka matinumanon nga igsoon nganha kaninyo, sama sa akong gidahum, ako nakasulat sa hamubo, nga nagadasig, ug nagapamatuod nga kini mao ang tinoud nga grasya sa Dios diin niini kamo nagbarog.

13 Ang iglesya nga anaa sa Babilonia, pinili uban kaninyo, nagapangomosta kaninyo; ug mao man si Markos nga akong anak.

14 Pagtimbayaay kamo sa usa ug usa pinaagi sa halok sa gugma. Ang kalinaw magauban kaninyong tanan nga anaa ni Cristo Jesus. Amen.

ANG IKADUHANG SULAT NI APOSTOL

PEDRO

KAPITULO 1

SI Simon Pedro, usa ka sulugoon ug usa ka apostol ni Jesus Cristo, ngadto kanila nga nakabaton sa samang bilihon nga pagtoo uban kanato pinaagi sa pagkamatarung sa Dios ug sa atong Manluluwas nga si Jesus Cristo:

2 Ang grasya ug kalinaw mapilopilo nganha kaninyo pinaagi sa kahibalo sa Dios, ug ni Jesus nga atong Ginoo,

3 Sumala sa iyang diosnon nga gahum nga nakahatag na nganhi kanato sa tanang mga butang nga may kalabutan sa kinabuhi ug pagkadiosnon, pinaagi sa kahibalo mahitungod kaniya nga nakatawag na kanato ngadto sa himaya ug maayong gawi:

4 Pinaagi niini gihatag nganhi kanato ang naghingapin ka daku ug ka bilihon nga mga saad: aron pinaagi niini kamo mahimong mga umaambit sa langitnong kinaiyahan, nga nakalingkawas na sa pagkadunot nga ania sa kalibutan pinaagi sa pangibog.

5 Ug gawas pa niini, sa nagahatag sa tanang pagkamakugihon, idugang sa inyong pagtoo ang maayong gawi; ug ngadto sa maayong gawi ang kahibalo;

6 Ug ngadto sa kahibalo ang pagka mapugnganon; ug ngadto sa pagka mapugnganon ang pagkamapailobon; ug ngadto sa pagkamapailobon ang pagkadiosnon;

7 Ug ngadto sa pagkadiosnon ang inigsoon nga kalomo; ug ngadto sa inigsoon nga kalomo ang gugma.

8 Kay kon kining mga butanga maanaa kaninyo, ug magdagaya, sila maghimo kaninyo aron kamo dili mahimong dili makaanak ni dili mabungahon diha sa kahibalo sa atong Ginoong Jesus Cristo.

9 Apan siya nga nagakulang niining mga butanga buta, ug dili makakita sa halayo, ug nahikalimot nga siya gihinloan na gikan sa iyang daan nga mga sala.

10 Tungod niini hinuon, mga igsoon, hatagi og kakugi ang paghimo sa inyong pagtawag ug pagkapinili nga siguro: kay kon kamo mohimo niining mga butanga, kamo dili gayud mapukan:

11 Kay sa ingon ang usa ka agianan igaalagad nganha kaninyo sa madagayaon ngadto sa walay kataposang gingharian sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesus Cristo.

12 Tungod niini ako dili mopakyas sa pagpahinudom kaninyo kanunay mahitungod niining mga butanga, bisan nga kamo nahibalo kanila, ug pagmalig-on diha sa kamatuoran nga ana karon.

13 Oo, ako naghunahuna niini nga angay, samtang ako ania pa niining tabernakulo, sa pag-awhag kaninyo pinaagi sa pagpahinudom kaninyo;

14 Sa nasayud nga sa dili madugay ako kinahanglan nga mohukas niining akong tabernakulo, bisan ingon sa gipakita ni Ginoong Jesus Cristo kanako.

15 Dugang pa ako maningkamot nga kamo makahimo human sa akong kamatayon sa pagbaton niining mga butanga kanunay diha sa panumdoman.

16 Kay kami wala nakasunod sa inantigo nga pagka laraw nga mga tinumotumo nga sugilanon, sa diha nga kami mipahibalo nganha kaninyo sa gahum ug sa pag-anhi sa atong Ginoong Jesus Cristo, apan mga saksi nga nakakita sa iyang pagkahalangdon.

17 Kay siya midawat gikan sa Dios nga Amahan og pasidungog ug hima-

II PEDRO 1:18

ya, sa diha nga dihay miabot nga usa ka tingog ngadto kaniya gikan sa dili hitupngan nga himaya, Kini mao ang akong pinalangga nga Anak, diha sa kang kinsa ako nahimuot pag-ayo.

18 Ug kini nga tingog nga miabot gikan sa langit among nadungog, sa diha nga kami uban kaniya didto sa balaang bukid.

19 Kita nagbaton usab og labaw ka siguro nga pulong sa profesiya; diin niini kamo nagahimo sa maayo nga kamo nagmatngon, nga daw ngadto sa usa ka suga nga nagadan-ag diha sa usa ka mangitngit nga dapit, hangtud ang adlaw mobanagbanag, ug ang bituon sa kaadlawon mosubang sa inyong mga kasingkasing:

20 Sa nahibalo niini nga una, nga walay profesiya sa kasulatan nga iya sa kang bisan kinsa nga kinaugalingon nga paghubad.

21 Kay ang profesiya wala miabot sa karaang panahon pinaagi sa kabu-but-on sa tawo: apan balaang mga tawo sa Dios misulti samtang sila gigamhan sa Balaang Espiritu.

KAPITULO 2

APAN dihay mini nga mga profeta Ausab diha sa katawhan, maingon nga adunay manungha nga mini nga mga magtutudlo sa taliwala ninyo, kinsa sa tago magdala sa sulod og mga makalaglag nga mga heresiya, bisan sa paglimod sa Ginoo nga mipalit kanila, ug magdala nganha sa ilang mga kaugalingon sa kalit nga pagkalaglag.

2 Ug daghan ang mosunod sa ilang makadaut nga mga dalan; tungod sa kang kinsa ang dalan sa kamatuoran igasulti nga dautan.

3 Ug pinaagi sa pagkamaibogon sila uban sa minaut nga mga pulong magpakigayon kaninyo: kang kansang paghukom karon sa taas nga panahon wala nagalangan, ug ang ilang pagkalaglag wala nagakatulog.

4 Kay kon ang Dios wala mipalingkawas sa silot sa mga anghel nga naka-

sala, apan mitambog kanila ngadto sa impyerno, ug mitugyan kanila ngadto sa mga kadena sa kangitngit, aron itagana ngadto sa paghukom;

5 Ug wala mipalingkawas sa silot sa daan nga kalibutan, apan miluwas ni Noe ang ikawalo nga tawo, usa ka magwawali sa pagkamatarung, nga nagadala sa lunop nganha sa kalibutan sa mga dili diosnon;

6 Ug sa paghimo sa mga syudad sa Sodom ug Gomora nga abo mihukom sa silot kanila uban sa pagkagun-ob, nga nagahimo kanila nga panag-ingnan ngadto kanila nga sa umaabot magkinabuhi nga dili diosnon;

7 Ug mipalingkawas sa matarung nga si Lot, nga nasamok sa mahugaw nga pagkinabuhi sa mga dautan:

8 (Kay kadtong matarung nga tawo nga nagapuyo sa taliwala kanila, sa pagtan-aw ug pagpaminaw, nagsamok sa iyang matarung nga kalag sa adlaw-adlaw pinaagi sa ilang supak sa balaod nga mga binuhatan;)

9 Ang Ginoo nahibalo unsaon sa pagpalingkawas sa mga diosnon gikan sa mga tentasyon, ug sa pagtagana sa mga dili matarung ngadto sa adlaw sa paghukom aron silotan:

10 Apan labi na kanila nga naglakaw subay sa unod diha sa kaibog sa kahugawan, ug nagbiaybiay sa kagamhanan. Mga mapanghason sila, mga matinumnon sa gusto, sila dili malisang sa pagsulti og dautan mahitungod sa mga tawo nga anaa sa hataas nga katungdanan.

11 Samtang ang mga anghel, nga mas daku sa gahum ug kusog, wala nagdala og bugalbugal nga pasangil batok kanila sa atubangan sa Ginoo.

12 Apan kini sila, sama sa kasagarang walay kabuot nga mga mananap, gibuhat aron pagadakpon ug pagapatyon, nagsulti og dautan mahitungod sa mga butang nga sila wala nakasabot; ug sa hingpit malaglag diha sa ilang kaugalingon nga pagkadunot;

13 Ug makadawat sa balos sa pagka dili matarung, maingon kanila nga

naghunahuna nga kalipay ang pagpatuyang sa panahon sa adlaw. Mga mansa sila ug mga buling, nga nagaduladula sa ilang kaugalingon pinaagi sa ilang kaugalingong mga pagpanglimbong samtang sila nagpista uban kaninyo;

14 Nga may mga mata nga puno sa pagpanapaw, ug nga dili makahunong sa pagpakasala; nagapanglingla sa mahuyang nga mga kalag: kasingkasing nga ilang gibansay uban sa hinakog nga mga buhat; tinunglo nga mga anak:

15 Nga mibiya sa matarung nga dalan, ug nangahisalaag, nagasunod sa dalan ni Balaam ang anak ni Bosor, kinsa nahigugma sa mga suhol sa pagka dili matarung;

16 Apan gibadlong tungod sa iyang kadautan: ang dili makasulti nga asno nga namulong pinaagi sa tingog sa tawo mipugong sa kabuang sa profeta.

17 Kini sila mga atabay nga walay tubig, mga panganod nga gipalid sa unos; ngadto sa kang kinsa ang gabon sa kangitngit gitagana sa kahangturan.

18 Kay sa diha nga sila magsulti og dagkung mapahitas-on nga mga pulong sa kakawangan, sila mangdani pinaagi sa mga pangibog sa unod, pinaagi sa hilabihan nga pagpatuyang, kadlong hingpit nga nakaikyas gikan kanila kinsa nagkinabuhi diha sa sayop.

19 Samtang sila nagsaad kanila og kagawasan, sila mismo mao ang mga sulugoon sa pagkadunot: kay sa kang kinsa ang usa ka tawo nabuntog, gumikan kaniya siya nadala ngadto sa kaulipnan.

20 Kay kon human sila nakaikyas sa mga kahugawan sa kalibutan pinaagi sa kahibalo sa Ginoo ug Manluluwas nga si Jesus Cristo, sila sa makausa pa mabitik dinhi niini, ug mabuntog, ang ulahing kahintang nila mas mangil-ad pa kay sa sinugdan.

21 Kay mas maayo pa unta alang kanila nga wala nahibalo sa dalan sa pagkamatarung, kay, sa human nga sila nakahibalo niini, sa pagsimang

gikan sa balaang sugo nga gitugyan ngadto kanila.

22 Apan kini nahitabo ngadto kanila sumala sa tinoud nga panultihon, Ang iro mibalik ngadto sa iyang kaugalingon nga sinuka; ug ang anay nga nahugasan na ngadto sa iyang paglunang diha sa lapok.

KAPITULO 3

KINING ikaduha nga sulat, mga hini-gugma, ako karon nagsulat nganha kaninyo; diha sa duha ako nag-agda sa inyong putli nga mga hunahuna pinaagi sa pagpahinundom:

2 Nga kamo magmahunahunaon sa mga pulong nga gikasulti kaniadto sa balaan nga mga profeta, ug sa sugo nga gikan kanamo ang mga apostoles sa Ginoo ug Manluluwas:

3 Sa nahibalo niini nga una, nga adunay mangabot sa kataposan nga mga adlaw nga mga mayubiton, nga magalakaw subay sa ilang kaugalingon nga mga pangibog,

4 Ug magaingon, Hain ang saad sa iyang pag-abot? kay sukad ang mga amahan nangatulog, ang tanan nga mga butang nagpadayon nga mao sila sa gihapon sukad sa sinugdan sa kamugnaan.

5 Kay niini sila sa kinabubut-on nga walay kahibalo, nga pinaagi sa pulong sa Dios ang mga langit sa karaang panahon, ug ang yuta nga nagatindog gikan sa tubig ug diha sa tubig;

6 Pinaagi niini ang kalibutan nga diha kaniadto, ingon nga gilunopan sa tubig, nalaglag:

7 Apan ang mga langit ug ang yuta, nga anaa karon, pinaagi sa mao ra nga pulong gitipigan, gitagana ngadto sa kalayo alang sa adlaw sa paghukom ug kapildihan sa dili diosnon nga mga tawo.

8 Apan, mga hinigugma, ayaw kamo pagpakawalay kahibalo niining usa ka butang, nga ang usa ka adlaw sa Dios sama sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig sama sa usa ka adlaw.

II PEDRO 3:9

9 Ang Ginoo dili langaylangayan mahitungod sa iyang saad, sama sa giisip sa pipila ka tawo nga pagkalangayan; apan mainantason ngari kanato, dili buot nga adunay malaglag, apan nga ang tanan makadangat ngadto sa paghinulsol.

10 Apan ang adlaw sa Ginoo moabot sama sa usa ka kawatan sa kagabhion; nga sa diin ang mga langit mangahanaw uban sa usa ka dakung dinaguok, ug ang mga butang mangatunaw gumikan sa hilabihan nga kainit, ang yuta usab ug ang mga buhat nga anaa niini pagasunogon.

11 Nan sa nakita nga tanan kining mga butanga pagatunawon man, unsa nga matang sa pagkatawo ang angay nga maanaa kamo diha sa tanang balanan nga pagkinabuhi ug pagkadiosnon,

12 Nga nagapaabot ug nagapadali sa pag-abot sa adlaw sa Dios, diin niini ang mga langit ingon nga anaa sa kalayo pagatunawon, ug ang mga butang mangatunaw pinaagi sa hilabihang kainit?

13 Bisan pa niini kita, sumala sa iyang saad, nagpaabot sa bag-ong mga langit ug bag-ong yuta, diin niini nagapuyo ang pagka matarung.

14 Tungod niini, mga hinigugma, sa nakita nga kamo nagpaabot sa maong mga butang, pagmakugihon nga kamo makaplagan niya diha sa kalinaw, walay buling, ug dili masaway.

15 Ug isipa nga ang pagka mainantason sa atong Ginoo kaluwasan; bisan ingon usab sa gisulat sa atong igsoon nga si Pablo sumala sa kaalam nga gihtagtag ngadto kaniya nganha kaninyo;

16 Sama usab sa tanan niyang mga sulat, nga nagasulti diha kanila mahitungod niining mga butanga; diin niini anaa ang pipila ka mga butang nga malisod sabton, nga sila nga walay nakat-onan ug mga mabalhinon nagtuis, sama sa ilang gibuhat usab sa ubang mga kasulatan, ngadto sa ilang kaugalingon nga kalaglagan.

17 Busa kamo, mga hinigugma, sa nakita nga kamo nahibalo niining mga butanga kaniadto pa, pagbantay basin kamo usab, ingon nga nadala sa sayop sa mga dautan, mapukan gikan sa inyong kaugalingon nga kalig-on.

18 Apan pagtubo diha sa grasya, ug diha sa kahibalo sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesus Cristo. Ngadto kaniya ang himaya maingon karon ug sa kahangturan. Amen.

ANG UNANG SULAT NI

JUAN

KAPITULO 1

KADTONG diha na gikan sa sinugdan, nga among nadungog, nga among nakita pinaagi sa among mga mata, nga among nasud-ong, ug nagunitan sa among mga kamot, mahitungod sa Pulong sa kinabuhi;

2 (Kay ang kinabuhi gipadayag, ug kami nakakita niini, ug nagpanghimatuod, ug mipakita nganha kaninyo niang kinabuhing dayon, nga kaniadto uban sa Amahan, ug gipadayag nganhi kanamo:)

3 Kadtong among nakita ug nadungog gipahayag namo nganha kaninyo, aron kamo usab makabaton og pakig-ambitay uban kanamo: ug sa pagkatinuod ang atong pakig-ambitay uban sa Amahan, ug uban sa iyang Anak nga si Jesus Cristo.

4 Ug kining mga butanga gisulat namo nganha kaninyo, aron ang inyong kalipay mamahingpit.

5 Nan kini mao ang mensahe nga among nadungog gikan kaniya, ug gipahayag nganha kaninyo, nga ang Dios kahayag, ug diha kaniya wala gayuy kangitngit.

6 Kon kita mag-ingon nga kita adunay pakig-ambitay uban kaniya, ug naglakaw diha sa kangitngit, kita namakak, ug wala magbuhat sa kamatuoran:

7 Apan kon kita maglakaw diha sa kahayag, maingon nga siya anaa sa kahayag, kita adunay pakig-ambitay sa usa ug usa, ug ang dugo ni Jesus Cristo nga iyang Anak nagahinlo kanato gikan sa tanang sala.

8 Kon kita mag-ingon nga kita walay sala, kita naglimbong sa atong mga kaugalingon, ug ang kamatuoran wala dinhi kanato.

9 Kon kita magsugid sa atong mga sala, siya matinumanon ug matarung sa pagpasaylo kanato sa atong mga sala, ug sa paghinlo kanato gikan sa tanang pagka dili matarung.

10 Kon kita mag-ingon nga kita wala nakasala, kita naghimo kaniya nga usa ka bakakon, ug ang iyang pulong wala dinhi kanato.

KAPITULO 2

AKONG gagmay nga mga anak, kining mga butanga gisulat ko nganha kaninyo, aron kamo dili magpakasala. Ug kon adunay tawo nga makasala, kita adunay manlalaban sa Amahan, si Jesus Cristo ang matarung:

2 Ug siya mao ang halad pasig-uli alang sa atong mga sala: ug dili alang sa atua lamang, apan alang usab sa mga sala sa tibuok kalibutan.

3 Ug pinaagi niini kita nasayud gayud nga kita nakaila kaniya, kon kita nagbantay sa iyang kasugoan.

4 Siya nga nagaingon, Ako nakaila kaniya, ug wala nagabantay sa iyang kasugoan, usa ka bakakon, ug ang kamatuoran wala diha kaniya.

5 Apan si bisan kinsa nga nagabantay sa iyang pulong, diha kaniya sa pagkatinuod ang gugma sa Dios nahingpit: pinaagi niini nasayud kita nga kita anaa kaniya.

6 Siya nga nagaingon nga siya nagapabilin diha kaniya angay nga sa iyang kaugalingon usab sa ingon maglakaw, bisan ingon nga siya naglakaw,

7 Mga igsoon, ako walay gisulat nga bag-ong sugo nganha kaninyo, apan ang usa ka daan nga sugo nga inyo nang nabatonan gikan sa sinugdan. Ang daan

nga sugo mao ang pulong nga inyong nadungog gikan sa sinugdan.

8 Sa makausa pa, usa ka bag-o nga sugo nga akong gisulat nganha kaninyo, nga ang maong butang tinoud diha kaniya ug diha kaninyo: tungod kay ang kangitngit miagi na, ug ang tinoud nga kahayag karon nagadan-ag.

9 Siya nga nagaingon nga siya anaa sa kahayag, ug nagadumot sa iyang igsoon, anaa sa kangitngit bisan hangtud karon.

10 Siya nga nagahigugma sa iyang igsoon nagapabilin diha sa kahayag, ug walay kahigayonan sa pagkapandol diha kaniya.

11 Apan siya nga nagadumot sa iyang igsoon anaa sa kangitngit, ug nagalakaw diha sa kangitngit, ug wala nakahibalo kon asa siya nagapaingon, tungod kay kana nga kangitngit nakabuta sa iyang mga mata.

12 Ako nagsulat nganha kaninyo, gagmay nga mga anak, tungod kay ang inyong mga sala gipasaylo na kaninyo tungod ug alang sa iyang ngalan.

13 Ako nagsulat nganha kaninyo, mga amahan, tungod kay kamo nakaila na kaniya nga gikan sa sinugdan. Ako nagsulat nganha kaninyo, batan-on nga mga lalaki, tungod kay kamo nakabuntog sa dautan. Ako nagsulat nganha kaninyo, gagmay nga mga anak, tungod kay kamo nakaila sa Amahan.

14 Ako nagsulat nganha kaninyo, mga amahan, tungod kay kamo nakaila na kaniya nga gikan sa sinugdan. Ako nagsulat nganha kaninyo, mga batan-on nga lalaki, tungod kay kamo kusan, ug ang pulong sa Dios nagapabilin diha kaninyo, ug kamo nakabuntog sa dautan.

15 Ayaw higugmaa ang kalibutan, ni ang mga butang nga ania sa kalibutan. Kon adunay tawo nga nahigugma sa kalibutan, ang gugma sa Amahan wala diha kaniya.

16 Kay ang tanan nga ania sa kalibutan, ang pangibog sa unod, ug ang

pangibog sa mga mata, ug ang garbo sa kinabuhi, dili iya sa Amahan, apan iya sa kalibutan.

17 Ug ang kalibutan nagakahanaw, ug ang mga pangibog niini: apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa Dios nagapabilin sa kahangturan.

18 Gagmay nga mga anak, kini mao ang kataposang panahon: ug sama sa inyong nadungog nga ang anticristo moabot, bisan karon adunay daghan nga mga anticristo; pinaagi niini kita nahibalo nga kini mao ang kataposang panahon.

19 Sila nanggawas gikan kanato, apan sila dili kauban nato; kay kon sila uban pa kanato, sila sa walay duhaduha magpadayon unta uban kanato: apan sila nanggawas, aron sila mapadayag nga silang tanan dili uban kanato.

20 Apan kamo adunay usa ka dihog nga gikan sa Balaan, ug kamo nasayud sa tanang mga butang.

21 Ako wala nagsulat nganha kaninyo tungod kay kamo wala nasayud sa kamatuoran, apan tungod kay kamo nasayud niini, ug nga walay bakak nga iya sa kamatuoran.

22 Kinsa ba ang bakakon apan siya nga nagalimod nga si Jesus mao ang Cristo? Siya anticristo, nga nagalimod sa Amahan ug sa Anak.

23 Si bisan kinsa nga nagalimod sa Anak, kini siya wala usab makabaton sa Amahan: (apan) siya nga nagaila sa Anak nakabaton sa Amahan usab.

24 Busa tugoti kana nga magpabilin diha kaninyo, nga inyong nadungog gikan sa sinugdan. Kon kanang inyong nadungog gikan sa sinugdan magpabilin diha kaninyo, kamo usab magapadayon diha sa Anak, ug diha sa Amahan.

25 Ug kini mao ang saad nga iyang gisaad kanato, bisan ang kinabuhing dayon.

26 Kining mga butanga gisulat ko kaninyo mahitungod kanila nga nagdani kaninyo.

27 Apan ang pagdihog nga inyong nadawat gikan kaniya nagapabilin diha kaninyo, ug kamo wala nagkinahanglan nga adunay tawo nga magtudlo kaninyo: apan maingon nga ang samang pagdihog nagatudlo kaninyo mahitungod sa tanang mga butang, ug kamatuoran, ug dili bakak, ug bisan nga kini nagtudlo na kaninyo, kamo magpabilin diha kaniya.

28 Ug karon, gagmay nga mga anak, pabilin diha kaniya; aron, sa diha nga siya magpakita, kita makabaton ug kasigurohan, ug dili maulawan sa atubangan niya sa iyang pag-abot.

29 Kon kamo nasayud nga siya matarung, kamo nahibalo nga ang matag-usa nga nagabuhat sa pagkamatarung gipanganak gikan kaniya.

KAPITULO 3

TAN-AWA, unsa nga matang sa gugma ang gihatag sa Amahan nganhi kanato, nga kita pagatawgon nga mga anak sa Dios: busa ang kalibutan wala nakaila kanato, tungod kay kini wala miila kaniya.

2 Mga hinigugma, karon kita mga anak sa Dios, ug kini wala pa nakita ma-
unsa man unya kita: apan kita nasayud nga, sa diha nga siya magpakita, kita mahisama kaniya; kay kita makakita kaniya ingon nga siya.

3 Ug ang matag tawo nga nagabaton niini nga paglaum diha kaniya nagaputli sa iyang kaugalingon, bisan ingon nga siya putli.

4 Si bisan kinsa nga nagahimo og sala nagalapas usab sa balaod: kay ang sala mao ang paglapas sa balaod.

5 Ug kamo nahibalo nga siya gipadayag aron sa pagkuha sa atong mga sala; ug diha kaniya walay sala.

6 Si bisan kinsa nga nagapabilin diha kaniya wala nagapakasala: si bisan kinsa nga nagapakasala wala nakakita kaniya, ni nakaila kaniya.

7 Mga gagmay nga mga anak, ayaw tugoti nga adunay tawo nga maglimbong kaninyo: siya nga nagabuhat sa

pagkamatarung matarung, bisan ingon nga siya matarung.

8 Siya nga nagahimo og sala iya sa yawa; kay ang yawa nagapakasala gikan sa sinugdan. Tungod niini nga katuyoan ang Anak sa Dios gipadayag, aron siya moguba sa mga buhat sa yawa.

9 Si bisan kinsa nga gianak sa Dios wala nagabuhat og sala; kay ang iyang binhi nagapabilin diha kaniya: ug siya dili makasala, tungod kay siya gianak sa Dios.

10 Dinhi niini ang mga anak sa Dios napadayag, ug ang mga anak sa yawa: si bisan kinsa nga wala nagabuhat og pagkamatarung dili iya sa Dios, ni siya nga wala nagahigugma sa iyang igsoon.

11 Kay kini mao ang mensahe nga inyong nadungog gikan sa sinugdan, nga kita kinahanglan mahigugma sa usa ug usa.

12 Dili sama ni Cain, kinsa iya sa dautan, ug mipatay sa iyang igsoon. Ug sa unsang katarungan nga gipatay niya siya? Tungod kay ang iyang kaugalingon nga mga buhat dautan, ug ang sa iyang igsoon matarung.

13 Ayaw katingala, akong mga igsoon, kon ang kalibutan nagdumot kaninyo.

14 Kita nasayud nga kita nakalabang na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod kay kita nahigugma sa mga igsoon. Siya nga wala nagahigugma sa iyang igsoon nagapabilin diha sa kamatayon.

15 Si bisan kinsa nga nagadumot sa iyang igsoon usa ka mamumuno: ug kamo nahibalo nga walay mamumuno nga may kinabuhing dayon nga nagapabilin diha kaniya.

16 Pinaagi niini nasabot nato ang gugma sa Dios, tungod kay siya mitugyan sa iyang kinabuhi alang kanato: ug kita angayan nga motugyan sa atong mga kinabuhi alang sa mga igsoon.

17 Apan si bisan kinsa nga nakabaton sa kaayohan nga iya niining kalibutana, ug nagapakakita sa iyang igsoon nga adunay gikinahanglan, ug nagasira

sa iyang mga pagbati sa kalooy gikan kaniya, giunsa ba pagpuyo sa gugma sa Dios diha kaniya?

18 Akong gagmay nga mga anak, dili kita mahigugma diha sa pulong, ni sa dila; apan diha sa buhat ug sa kamatuoran.

19 Ug pinaagi niini kita nahibalo nga kita iya sa kamatuoran, ug magapasiguro sa atong mga kasingkasing sa atubangan niya.

20 Kay kon ang atong kasingkasing naghukom sa silot kanato, ang Dios mas daku pa kay sa atong kasingkasing, ug nasayud sa tanang mga butang.

21 Mga hinigugma, kon ang atong kasingkasing wala naghukom sa silot kanato, nan kita adunay pagsalig ngadto sa Dios.

22 Ug bisan unsa ang atong pangayoon, atong madawat gikan kaniya, tungod kay kita nagbantay sa iyang kasugoan, ug nagbuhat niadtong mga butang nga makapahimuot sa iyang panan-aw.

23 Ug kini mao ang iyang sugo, Nga kita kinahanglan magtoo sa ngalan sa iyang Anak nga si Jesus Cristo, ug mahigugma sa usa ug usa, sama sa iyang gihatag kanato nga sugo.

24 Ug siya nga nagabantay sa iyang kasugoan nagapuyo diha kaniya, ug siya diha kaniya. Ug pinaagi niini kita nahibalo nga siya nagapabilin dinhi kanato, pinaagi sa Espiritu nga iyang nahatag kanato.

KAPITULO 4

MGA hinigugma, ayaw toohi ang matag espiritu, apan sulayi ang mga espiritu kon sila iya ba sa Dios: tungod kay daghang mini nga mga profeta nga nanungha sa kalibutan.

2 Pinaagi niini makaila kamo sa Espiritu sa Dios: Ang matag espiritu nga nagasugid nga si Jesus Cristo mianhi diha sa unod iya sa Dios:

3 Ug ang matag espiritu nga wala nagasugid nga si Jesus Cristo mianhi diha sa unod dili iya sa Dios: ug kini mao kanang espiritu sa anticristo, nga

mahitungod niini kamo nakadungod nga moanhi gayud; ug bisan karon kini ania na sa kalibutan.

4 Kamo iya sa Dios, mga gagmay nga anak, ug nakabuntog kanila: tungod kay mas daku pa siya nga anaa kaninyo, kay kaniya nga anaa sa kalibutan.

5 Sila iya sa kalibutan: busa nagasulti sila mahitungod sa kalibutan, ug ang kalibutan nagapaminaw kanila.

6 Kita iya sa Dios: siya nga nagapakaila sa Dios nagapaminaw kanato; siya nga dili iya sa Dios wala nagapaminaw kanato. Pinaagi niini makaila kita sa espiritu sa kamatuoran, ug sa espiritu sa kasaypanan.

7 Mga hinigugma, maghigugmaay kita sa usa ug usa: kay ang gugma iya sa Dios; ug ang matag-usa nga nagahigugma nahimugso gikan sa Dios, ug nagapakaila sa Dios.

8 Siya nga wala nahigugma wala nagapakaila sa Dios; kay ang Dios gugma.

9 Dinhi niini gipadayag ang gugma sa Dios nganhi kanato, tungod kay ang Dios mipadala sa iyang bugtong gipakatawo nga Anak nganhi sa kalibutan, aron nga kita mabuhi pinaagi kaniya.

10 Dinhi ania ang gugma, dili nga kita nahigugma sa Dios, apan nga siya nahigugma kanato, ug mipadala sa iyang Anak aron mahimong halad pasig-uli alang sa atong mga sala.

11 Mga hinigugma, kon ang Dios nahigugma pag-ayo kanato, kita angay usab nga magahigugmaay sa usa ug usa.

12 Walay tawo nga nakakita sa Dios sa bisan unsa nga panahon. Kon kita mahigugma sa usa ug usa, ang Dios nagapuyo dinhi kanato, ug ang iyang gugma nahingpit dinhi kanato.

13 Pinaagi niini kita nasayud nga kita nagpuyo diha kaniya, ug siya dinhi kanato, tungod kay siya nakahatag na kanato sa iyang Espiritu.

14 Ug kita nakakita ug nagapamatuod nga ang Amahan mipadala sa Anak aron mahimo nga Manluluwas sa kalibutan.

15 Si bisan kinsa nga magasugid nga si Jesus mao ang Anak sa Dios, ang

Dios nagapuyo diha kaniya, ug siya diha sa Dios.

16 Ug kita nahibalo na ug mitoo sa gugma nga gibatonan sa Dios alang kanato. Ang Dios gugma; ug siya nga nagapuyo diha sa gugma nagapuyo diha sa Dios, ug ang Dios diha kaniya.

17 Dinhi niini ang atong gugma nahimo nga hingpit, aron kita makabaton og kaisog sa adlaw sa paghukom: tungod kay sama kaniya, mao man kita dinhi sa kalibutan.

18 Walay kahadlok diha sa gugma; apan ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok: tungod kay ang kahadlok adunay kasakit. Siya nga nagakahadlok wala nahimo nga hingpit diha sa gugma.

19 Kita nahigugma kaniya, kay siya ang una nga nahigugma kanato.

20 Kon ang usa ka tawo nagaingon, Ako nahigugma sa Dios, ug nagadumot sa iyang igsoon, siya usa ka bakakon: kay siya nga wala nahahigugma sa iyang igsoon kinsa iyang nakita, unsaon niya paghigugma ang Dios kinsa wala niya makita?

21 Ug kini nga sugo nabatnan nato gikan kaniya, Nga siya nga nahahigugma sa Dios magahigugma usab sa iyang igsoon.

KAPITULO 5

SI bisan kinsa nga nagatoo nga si Jesus mao ang Cristo gianak sa Dios: ug ang matag usa nga nahahigugma kaniya nga nagpanganak nahahigugma usab kaniya nga gipanganak niya.

2 Pinaagi niini kita nasayud nga kita nahigugma sa mga anak sa Dios, sa diha nga kita nahigugma sa Dios, ug nagabantay sa iyang kasugoan.

3 Kay kini mao ang gugma sa Dios, nga kita magbantay sa iyang kasugoan: ug ang iyang kasugoan dili malisod.

4 Kay bisan unsa nga gianak sa Dios nagabuntog sa kalibutan: ug kini mao ang kadaugan nga nagabuntog sa kalibutan, bisan ang atong pagtoo.

5 Kinsa ba siya nga nagabuntog sa kalibutan, kon dili siya nga nagatoo nga si Jesus mao ang Anak sa Dios?

6 Kini mao siya nga mianhi pinaagi sa tubig ug sa dugo, bisan si Jesus Cristo; dili pinaagi sa tubig lamang, kon dili pinaagi sa tubig ug dugo. Ug ang Espiritu mao ang nagadala sa pagpamatuod, kay ang Espiritu kamatuoran.

7 Kay adunay tulo nga naghupot sa pamatuod didto sa langit, ang Amahan, ang Pulong, ug ang Ba-laang Espiritu: ug kining tulo usa.

8 Adunay tulo nga nagdala sa pamatuod dinhi sa yuta, ang espiritu, ug ang tubig, ug ang dugo: ug kining tulo nagkauyon diha sa usa.

9 Kon kita nagdawat sa pagpamatuod sa mga tawo, ang pagpamatuod sa Dios mas labaw pa: Kay mao kini ang pagpamatuod sa Dios nga iyang gipamatuod mahitungod sa iyang Anak.

10 Siya nga nagatoo sa Anak sa Dios nakabaton sa pagpamatuod diha sa iyang kaugalingon: siya nga wala nagatoo sa Dios mihimong kaniya nga usa ka bakakon; tungod kay siya wala nagatoo sa pamatuod nga gihatag sa Dios mahitungod sa iyang Anak.

11 Ug kini mao ang pamatuod, nga ang Dios naghatag kanato sa kinabuhing dayon, ug kini nga kinabuhi anaa sa iyang Anak.

12 Siya nga nakabaton sa Anak may kinabuhi; ug siya nga wala nakabaton sa Anak sa Dios walay kinabuhi.

13 Kining mga butanga gisulat ko nganha kaninyo nga nagtoo sa ngalan sa Anak sa Dios; aron kamo masayud nga kamo nakabaton na sa kinabuhing dayon, ug aron kamo motoo sa ngalan sa Anak sa Dios.

14 Ug kini mao ang pagsalig nga atong nabatnan diha kaniya, nga, kon kita mangayo og bisan unsa nga butang sumala sa iyang kabubut-on, siya nagapaminaw kanato:

15 Ug kon kita nasayud nga siya naminaaw kanato, bisan unsa nga atong pangayoan, kita nasayud nga kita nag-

baton sa mga pangamuyo nga atong gitinguha gikan kaniya.

16 Kon adunay tawo nga nakakita sa iyang igsoon nga nakasala sa usa ka sala nga dili mosangpot sa kamatayon, siya magapangamuyo, ug siya magahatag kaniya og kinabuhi alang kanila nga wala nakasala nga mosangpot sa kamatayon. Adunay sala nga mosangpot ngadto sa kamatayon: ako wala nagaingon nga siya magaampo alang niini.

17 Ang tanan nga pagka dili matarung sala: ug adunay sala nga dili mosangpot sa kamatayon.

18 Kita nasayud nga si bisan kinsa nga gianak sa Dios wala nagapakasa-

la; apan siya nga gipanganak sa Dios nagabantay sa iyang kaugalingon, ug kanang dautan dili magahilabot kaniya.

19 Ug kita nasayud nga kita iya sa Dios, ug ang tibuok nga kalibutan nagalunang diha sa kadautan.

20 Ug kita nasayud nga ang Anak sa Dios mianhi, ug naghatag kanato og usa ka salabotan, aron kita makaila kaniya nga tinoud, ug kita anaa kaniya nga tinoud, bisan diha sa iyang Anak nga si Jesus Cristo. Kini mao ang tinoud nga Dios, ug kinabuhing dayon.

21 Gagmay nga mga anak, ipahilayo ang inyong kaugalingon gikan sa mga diosdios. Amen.

ANG IKADUHANG SULAT NI

JUAN

ANG anciano ngadto sa pinili nga babaye ug sa iyang mga anak, kinsa akong gihigugma diha sa kamatuoran; ug dili ako lamang, apan usab tanan sila nga nasayud sa kamatuoran;

2 Tungod ug alang sa kamatuoran, nga nagapuyo sa sulod kanato, ug magauban kanato sa kahangturan.

3 Ang grasya magauban kaninyo, ang kalooy, ug kalinaw, gikan sa Dios ang Amahan, ug gikan sa Ginoong Jesus Cristo, ang Anak sa Amahan, diha sa kamatuoran ug sa gugma.

4 Ako nagkalipay sa hilabihan nga ako nakakaplag sa imong mga anak nga nagalakaw diha sa kamatuoran, ingon nga kami nakadawat og sugo gikan sa Amahan.

5 Ug karon ako naghangyo kanimo, babaye, dili nga daw ako nagsulat og usa ka bag-o nga sugo nganha kanimo,

apan kadtong among nabatonan gikan sa sinugdan, nga kita mahigugma sa usa ug usa.

6 Ug kini ang gugma, nga kita maglakaw subay sa iyang kasugoan. Kini mao ang sugo, Nga, sama sa inyong nadungog gikan sa sinugdan, kamo kinahanglan nga maglakaw dinhi niini.

7 Kay daghang mga mangingilad ang nakasulod sa kalibutan, kinsa wala mag-sugid nga si Jesus Cristo mianhi diha sa unod. Kini usa ka mangingilad ug usa ka anticristo.

8 Bantayi ang inyong mga kaugalingon, aron kita dili mawad-an niadtong mga butang nga atong nabuhat, apan nga kita makadawat sa bug-os nga ganti.

9 Si bisan kinsa nga nagalapas, ug wala nagapabilin diha sa pagtulon-an ni Cristo, wala nakabaton sa Dios. Siya nga nagapabilin diha sa pagtulon-an

ni Cristo, siya nakabaton sa Amahan ug sa Anak.

10 Kon adunay si bisan kinsa nga moanha kaninyo, ug wala nagdala niini nga pagtulon-an, ayaw pagdawat kaniya nganha sa inyong balay, ni panghinauti siya nga palamposon sa Dios:

11 Kay siya nga nagapanghinaut kaniya nga palamposon sa Dios umaambit sa iyang dautan nga mga buhat.

12 Ingon nga nagabaton og daghang mga butang nga isulat nganha kaninyo, ako dili mosulat pinaagi sa papel ug tinta: apan ako nagsalig nga moanha kaninyo, ug makigsulti sa nawong og nawong, aron ang atong kalipay mamahingpit.

13 Ang mga anak sa imong pinili nga igsoong babaye nagtimbaya kanimo. Amen.

ANG IKATULONG SULAT NI

JUAN

ANG anciano ngadto sa gihigugma pag-ayo nga si Gaio, kinsa akong gihigugma diha sa kamatuoran.

2 Hinigugma, ako nangandoy labaw sa tanang mga butang nga ikaw unta mouswag ug maanaa sa kabaskog, bisan sama sa imong kalag nga naga-uswag.

3 Kay ako nagkalipay sa hilabihan, sa dihang ang mga igsoon miabot ug mipamatuod sa kamatuoran nga anaa kanimo, bisan ingon nga ikaw nagalakaw diha sa kamatuoran.

4 Ako walay mas daku pa nga kalipay kay sa pagpaminaw nga ang akong mga anak naglakaw diha sa kamatuoran.

5 Hinigugma, ikaw nagabuhat nga matinumnon sa bisan unsa nga imong ginabadlong ngadto sa mga igsoon, ug ngadto sa mga langyaw;

6 Nga nagdala sa panghimatuod mahitungod sa imong gugma sa atubangan sa iglesya: kinsa kon imong pagikanon sa ilang panaw subay sa diosnon nga paagi, ikaw makabuhat sa maayo:

7 Tungod kay alang sa iyang ngalan sila nangelakaw, nga walay gidala gikan sa mga Hentil.

8 Busa kita angay nga modawat sa mga ingon, aron nga kita mahimong mga isigka magtatabang sa kamatuoran.

9 Ako misulat ngadto sa iglesya: apan si Diotrepes, kinsa nagahigugma nga makaangkon sa pagkalabaw diha kanila, wala nagadawat kanamo.

10 Tungod niini, kon ako moanha, akong hinumdoman ang iyang binuhatan nga iyang ginabadlong, nga nagapataka og sulti batok kanamo pinaagi sa makapasakit nga mga pulong: ug wala matagbaw niini, wala siya misimo nagadawat, ug nagadili kanila nga buot, ug nagahingilin kanila pagawas sa iglesya.

11 Hinigugma, ayaw pagsunod niyang dautan, apan kanang maayo. Siya nga nagabuhat sa maayo iya sa Dios: apan siya nga nagabuhat og dautan wala nakakita sa Dios.

12 Si Demetrio adunay maayong taho gikan sa tanang mga tawo, ug

gikan mismo sa kamatuoran: oo, ug kami usab makapamatuod; ug kamo nahibalo nga ang among pamatuod tinoud.

13 Ako dihay daghang mga butang nga isulat, apan ako dili mosulat pinaagi sa tinta ug dagang nganha kanimo:

14 Apan ako nagsalig nga ako sa dili madugay makakita kanimo, ug kita magkasulthananay sa nawong og nawong. Ang kalinaw maanaa kanimo. Ang atong mga higala nangomosta kanimo. Timbayaa ang mga higala pinaagi sa ngalan.

ANG SULAT NI

JUDAS

Si Judas, ang sulugoon ni Jesus Cristo, ug igsoon ni Jacobo, ngadto kanila nga mga gibalaan sa Dios ang Amahan, ug gipalungtad diha ni Jesus Cristo, ug gitawag:

2 Ang kalooy nganha kaninyo, ug ang kalinaw, ug ang gugma, mapilopilo.

3 Mga hinigugma, sa diha nga ako mihatag sa tanang kakugi sa pagsulat nganha kaninyo mahitungod sa kaluwasan nga alang sa tanan, kini gikinahanglan alang kanako sa pagsulat nganha kaninyo, ug sa pagdasig kaninyo nga kamo gikinahanglan nga makigbisog nga mainiton alang sa pagtoo nga sa kaniadto gitugyan ngadto sa mga balaan.

4 Kay adunay mga tawo nga mihinok pagsulod nga wala mamatikdi, kinsa kaniadto pa sa sakaraan nga gitakda na alang niini nga hukom sa silot, mga tawong dili diosnon, nga nagbalit-ad sa grasya sa atong Dios ngadto sa kalawayan, ug nagapanghimakak sa bugtong Ginoong Dios, ug sa atong Ginoong Jesus Cristo.

5 Busa ako mopahinumdom kaninyo, bisan nga kamo kaniadto nakahibalo na niini, giunsa nga ang Ginoo, nga sa human nakaluwas sa katawhan gikan

sa yuta sa Ehipto, sa misunod nga panahon milaglag kanila nga wala mitoo.

6 Ug ang mga anghel nga wala nagpabilin diha sa ilang unang kahintang, apan mibiya sa ilang kaugalingong pinuy-anan, iyang gitagana diha sa walay kataposan nga mga kadena ilalum sa kangitngit ngadto sa paghukom sa dakung adlaw.

7 Bisan sama sa Sodom ug Gomora, ug ang mga syudad nga nagalibot kanila sa samang paagi, nga nagatugyan sa ilang kaugalingon sa pakighilawas, ug nagasunod sa dili kasagaran nga unod, gimantala alang sa usa ka panig-ingnan, nga nagaantos sa panimalos sa dayon nga kalayo.

8 Sa samang paagi usab kining mahugaw nga mga magdadamgo naghugaw sa unod, nagbiaybiay sa kagamhanan, ug nagsulti og dautan batok sa mga tawo nga anaa sa hataas nga katungdanan.

9 Gani si Miguel ang arkanghel, sa diha nga nakigbisog batok sa yawa siya nakigglalis mahitungod sa lawas ni Moses, wala nangahas sa pagdala batok kaniya og bugalbugal nga pasangil, apan miingon, Ang Ginoo nagbadlong kanimo.

10 Apan kini sila nagsulti og dautan mahitungod niadtong mga butang nga sila wala nahibalo: apan unsa ang ilang nahibaloan sa natoral nga paagi, ingon sa mabangis nga mga mananap, diha niadtong mga butanga sila nagdunot sa ilang mga kaugalingon.

11 Kaalautan ngadto kanila! kay sila misubay sa dalan ni Cain, ug midagan sa hinakog subay sa sayop ni Balaam tungod sa ganti, ug nalaglag diha sa pagpakiglalalis ni Core.

12 Kini sila mga lama diha sa inyong mga pista sa gugma, sa diha nga sila nagpista uban kaninyo, nga nagapakaon sa ilang kaugalingon nga walay kahadlok: mga panganod sila nga walay tubig, gipalid sa mga hangin, mga kahoy kansang mga bunga nangalawos, mga walay bunga, kaduha namatay, giibot apil mga gamot;

13 Mabangis nga mga balod sa dagat, nga nagbula sa ilang kaugalingong kulawan; naglatagaw nga mga bituon, ngadto sa kang kinsa gitagana ang kaitom sa kangitngit sa kahangturan.

14 Ug si Enoc usab, ang ikapito gikan ni Adam, nagprofesiya mahitungod niini, nga nagaingon, Tan-awa, ang Ginoo nagaabot uban sa mga tinag napulo ka libo sa iyang mga balaan,

15 Aron sa pagpahamtang sa paghukom nganha sa tanan, ug aron sa pagpamatuod nga sad-an sa tanan nga mga dili diosnon diha kanila sa tanan nilang dili diosnon nga mga buhat nga sa pagka dili diosnon ilang nabuhat, ug sa tanan nilang matig-a nga mga simultihan nga sa dili diosnon nga mga makasasala nasulti batok kaniya.

16 Kini sila mga bagutbutan, mga bagulbulan, nga nagalakaw subay sa ilang

kaugalingon nga mga pangibog; ug ang ilang mga baba nagasulti sa dagkung mapahitas-on nga mga pulong, nga nagabaton sa pagdayeg sa mga tawo tungod sa bintaha.

17 Apan, mga hinigugma, hinumdomi ninyo ang mga pulong nga gisulti kaniadto sa mga apostoles sa atong Ginoong Jesus Cristo;

18 Giunsa nga sila misulti kaninyo nga adunay mga mabugalbugalon sa kataposang panahon, kinsa maglakaw gayud subay sa kaugalingon nilang dili diosnon nga mga pangibog.

19 Kini mao sila kinsa nagpahimulag sa ilang kaugalingon, mga unodnon, nga wala nagbaton sa Espiritu.

20 Apan kamo, mga hinigugma, sa nagatukod sa inyong kaugalingon diha sa inyong labing balaan nga pagtoo, nga nagaampo diha sa Balaang Espiritu,

21 Ipabilin ang inyong kaugalingon diha sa gugma sa Dios, nga nagapaabot sa kalooy sa atong Ginoong Jesus Cristo ngadto sa kinabuhing dayon.

22 Ug sa pipila pagmaloloy-on, nga magahimo og kalainan:

23 Ug ang uban luwasa uban sa kahadlok, nga nagabira kanila pagawas sa kalayo, nga nagadumot bisan sa bisti nga namansahan pinaagi sa unod.

24 Karon ngadto kaniya nga makahimo sa pagbantay kaninyo gikan sa pagkahulog, ug sa pagtanyag kaninyo nga walay sayop atubangan sa presensya sa iyang himaya uban ang hilabihang kalipay,

25 Ngadto sa bugtong manggialamon nga Dios atong Manluluwas, maanaa ang himaya ug kahalangdon, ug ang pagbulot-an ug gahum, karon man ug sa kahangturan. Amen.

ANG PINADAYAG

NI GINOONG JESUS CRISTO NGADTO SA IYANG ALAGAD NGA SI JUAN

KAPITULO 1

ANG Pinadayag ni Jesus Cristo, nga Agihatag sa Dios ngadto kaniya, aron sa pagpakita ngadto sa iyang mga sulugoon sa mga butang nga kinahanglang mahitabo sa dili madugay; ug siya mipadala ug mipahibalo sa kahulogan niini pinaagi sa iyang anghel ngadto sa iyang sulugoon nga si Juan:

2 Kinsa nagdala sa pamatuod sa pulong sa Dios, ug sa pagpamatuod ni Jesus Cristo, ug sa tanan nga mga butang nga iyang nakita.

3 Bulahan siya nga nagabasa, ug sila nga naminaw sa mga pulong niini nga profesiya, ug nagbantay niadtong mga butang nga nahisulat dinhi niini: kay ang panahon haduol na.

4 Si Juan ngadto sa pito ka iglesya nga anaa sa Asia: Ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw, gikan kaniya nga mao ang karon, ug nga mao ang kaniadto, ug nga mao ang umaabot; ug gikan sa pito ka Espiritu nga anaa sa atubangan sa iyang trono;

5 Ug gikan ni Jesus Cristo, kinsa mao ang matinumanon nga saksi, ug ang unang gibanhaw sa mga patay, ug ang prinsipe sa mga hari sa yuta. Ngadto kaniya nga nahigugma kanato, ug mihugas kanato gikan sa atong mga sala diha sa iyang kaugalingon nga dugo,

6 Ug naghimo kanato nga mga hari ug mga pari ngadto sa Dios ug sa iyang Amahan; ngadto kaniya ang himaya ug kahagum hangtud sa kahangturan. Amen.

7 Tan-awa, siya nagaabot uban sa mga panganod; ug ang matag mata makakita kaniya, ug sila usab nga midughang kaniya: ug ang tanan nga mga kabanayan sa

yuta magaminatay tungod kaniya. Bisan pa mao kini. Amen.

8 Ako ang Alfa ug ang Omega, ang sinugdan ug ang kataposan, nagaingon ang Ginoo, nga mao karon, ug nga mao ang kaniadto, ug nga mao ang umaabot, ang Labing Gamhanan.

9 Ako si Juan, kinsa usab inyong igsoon, ug kauban sa kasakitan, ug sa gingharian ug sa pagka mapailobon ni Jesus Cristo, didto sa pulo nga gitawag nga Patmos, tungod sa pulong sa Dios, ug tungod sa pagpamatuod ni Jesus Cristo.

10 Ako diha sa Espiritu sa adlaw sa Ginoo, ug nakadungog sa luyo nako sa usa ka makusog nga tingog, nga sama sa trumpeta,

11 Nga nagaingon, Ako ang Alfa ug ang Omega, ang una ug ang naulahi: ug, Unsa ang imong nakita, isulat sa usa ka basahon, ug ipadala kini ngadto sa pito ka iglesya nga anaa sa Asia; ngadto sa Efeso, ug ngadto sa Esmirna, ug ngadto sa Pergamo, ug ngadto sa Tiatira, ug ngadto sa Sardis, ug ngadto sa Filadelfia, ug ngadto sa Laodisea.

12 Ug ako miliso aron pagtan-aw sa tingog nga nakigsulti kanako. Ug sa nakaliso na, ako nakakita og pito ka bulawan nga mga kandilero;

13 Ug sa taliwala sa pito ka kandilero ang usa nga sama sa Anak sa tawo, gisul-oban sa usa ka bisti nga abot ngadto sa tiil, ug gibaksan sa palibot sa dughan pinaagi sa usa ka bakos nga bulawan.

14 Ang iyang ulo ug ang iyang mga buhok maputi sama sa balhibo sa karnero, sama ka puti sa esno; ug ang iyang mga mata sama sa siga sa kalayo;

15 Ug ang iyang mga tiil sama sa ulay nga tumbaga, nga daw sila nagsi-

ga diha sa usa ka hudno; ug ang iyang tingog sama sa dinahunog sa daghan nga mga tubig.

16 Ug siya nagkupto diha sa iyang tuo nga kamot og pito ka bituon: ug gikan sa iyang baba migawas ang usa ka espada nga duhay sulab: ug ang iyang dagway sama sa adlaw nga nagasidlak diha sa iyang kusog.

17 Ug sa diha nga ako nakakita kaniya, ako napukan sama sa patay diha sa iyang tiilan. Ug siya mitapion sa iyang tuo nga kamot kanako, nga nagaingon ngari kanako, Ayaw kahadlok; Ako mao ang una ug ang kataposan:

18 Ako mao siya nga buhi, ug namatay; ug tan-awa, ako buhi sa kahangturan, Amen; ug nagbaton sa mga yawe sa impyerno ug sa kamatayon.

19 Isulat ang mga butang nga imong nakita, ug ang mga butang nga ania karon, ug ang mga butang nga umaabot;

20 Ang misteryo sa pito ka bituon nga imong nakita sa akong tuo nga kamot, ug sa pito ka bulawan nga mga kandilero. Ang pito ka bituon mao ang mga anghel sa pito ka iglesya: ug ang pito ka kandilero nga imong nakita mao ang pito ka iglesya.

KAPITULO 2

NGADTO sa anghel sa iglesya sa Efeso isulat; niining mga butanga nagaingon siya nga nagakupto sa pito ka bituon sa iyang tuo nga kamot, kinsa nagalakaw diha sa taliwala sa pito ka bulawan nga kandilero;

2 Ako nasayud sa imong mga buhat, ug sa imong paghago, ug sa imong pagpailob, ug giunsa nga ikaw dili makatugot kaniya nga mga dautan: ug ikaw misulay kanila nga nag-ingon sila mga apostoles, ug dili, ug nakakaplag kanila nga mga bakakon:

3 Ug ikaw nag-agwanta, ug nagbaton og pailob, ug tungod ug alang sa akong ngalan naghago, ug wala nagkaluya.

4 Bisan pa niana ako adunay ikasaway batok kanimo, tungod kay ikaw mibiya sa imong una nga gugma.

5 Busa hinumdomi diin nagsugod nga ikaw napukan ug paghinulsol, ug buhata ang una nga mga buluhaton; kay kon dili ako moanha kanimo sa kalit, ug mokuha sa imong kandilero gikan sa iyang dapit, gawas kon ikaw maghinulsol.

6 Apan kini anaa kanimo, nga ikaw nagadumot sa mga buhat sa mga Nicolaita, nga ako usab nga gidumtan.

7 Siya nga adunay dalunggan, papaminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya; Ngadto kaniya nga nagapadaug ako mohatag aron ipakaon ang kahoy sa kinabuhi, nga anaa sa taliwala sa paraiso sa Dios.

8 Ug ngadto sa anghel sa iglesya sa Esmirna isulat: niining mga butanga nagaingon ang una ug ang kataposan, nga kaniadto namatay, ug karon buhi;

9 Ako nasayud sa imong mga buhat, ug kasakitan, ug kakabus, (apan ikaw adunahan) ug ako nasayud sa mga pasipala nila nga nagaingon nga sila mga Judeo, ug dili, apan mga sinagoga ni Satanas.

10 Ayaw kahadlok niadtong mga butang nga imong pagaantuson: tan-awa, ang yawa mobalhog sa pipila kaninyo ngadto sa bilangoan; aron kamo masulayan; ug kamo adunay kasakitan sa napulo ka adlaw: magmatinumanon ka ngadto sa kamatayon, ug ako mohatag kanimo sa usa ka korona sa kinabuhi.

11 Siya nga adunay dalunggan, papaminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya; Siya nga nagpakadaug dili pagasakiton sa ikaduha nga kamatayon.

12 Ug ngadto sa anghel sa iglesya sa Pergamo isulat; niining mga butanga nagaingon siya nga nagabaton sa mahait nga espada nga may duha ka sulab;

13 Ako nasayud sa imong mga buhat, ug hain ka nagapuyo, bisan diin atua ang lingkoranon ni Satanas: ug ikaw nagakupto pag-ayo sa akong ngalan, ug wala naglimod sa akong pagtoo, bisan pa niadtong mga adlaw nga sa diin si Antipas mao ang akong matinumanon

nga martir, kinsa gipatay diha kaninyo, diin si Satanas nagapuyo.

14 Apan ako may diyotay nga mga butang nga batok kanimo, tungod kay anaa diha kanimo sila nga nagkupot sa pagtulon-an ni Balaam, kinsa mitudlo kang Balak sa pagbutang og usa ka kapandolan sa atubangan sa mga anak sa Israel, sa pagkaon sa mga butang nga gisakripisyo ngadto sa mga diosdios, ug sa pagpakighilawas.

15 Sa samang paagi ikaw usab nagbaton kanila nga nagkupot sa pagtulon-an sa mga Nicolaita, butang nga akong gidumtan.

16 Paghinulsol; kay kon dili ako moanha kanimo sa kalit, ug makig-away batok kanila pinaagi sa espada sa akong baba.

17 Siya nga adunay dalunggan, paminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya; Ngadto kaniya nga nagapadaug akong hatagan aron sa pagkaon sa tinagoan nga manna, ug mohatag kaniya og usa ka maputi nga bato, ug diha sa bato ang usa ka bag-o nga ngalan nahisulat, nga walay tawo nga nahibalo gawas kaniya nga nakadawat niini.

18 Ug ngadto sa anghel sa iglesya sa Tiatira isulat; niining mga butanga nagaingon ang Anak sa Dios, kinsa nakabaton sa iyang mga mata nga sama sa usa ka siga sa kalayo, ug ang iyang mga tiil sama sa ulay nga tumbaga.

19 Ako nasayud sa imong mga buhat, ug gugma, ug pag-alagad, ug pagtoo, ug sa imong pagpailob, ug sa imong mga buhat; ug ang kataposan mahimong labaw kay sa sinugdan.

20 Bisan pa niini ako adunay pipila ka butang nga ikasaway batok kanimo, tungod kay ikaw nagatugot nianang babaye nga si Jesebel, nga nagatawag sa iyang kaugalingon nga babayeng profeta, sa pagtudlo ug sa pagdani sa akong mga sulugoon sa paghimo og pakighilawas, ug sa pagkaon sa mga butang nga gisakripisyo ngadto sa mga diosdios.

21 Ug ako naghatag kaniya sa panahon sa paghinulsol sa iyang pagpakighilawas; ug siya wala naghinulsol.

22 Tan-awa, ako motambog kaniya ngadto sa usa ka higdaanan, ug kanila nga naghimo og pagpanapaw uban kaniya ngadto sa daku nga kasakitan, gawas kon sila maghinulsol sa ilang binuhatan.

23 Ug ako mopatay sa iyang mga anak uban sa kamatayon; ug ang tanan nga mga iglesya mahibalo nga ako mao siya nga nagasusi sa mga kinailadman ug sa mga kasingkasing; ug ako mohatag ngadto sa matag usa kaninyo sumala sa inyong mga buhat.

24 Apan nganha kaninyo ako mag-ingon, ug ngadto sa uban sa Tiatira, ingon sa kadaghan sa wala nagbaton niini nga pagtulon-an, ug wala masayud sa kalalum ni Satanas, sama sa ilang gisulti; wala nay lain nga palas-anon nga akong ibutang nganha kaninyo.

25 Apan kanang inyo nang nabatonan kupti pag-ayo hangtud nga ako moabot.

26 Ug siya nga nagapadaug, ug magabantay sa akong mga buhat hangtud sa kataposan, ngadto kaniya ako mohatag og gahum ibabaw sa kanasaran:

27 Ug siya magadumala kanila pinaagi sa usa ka sungkod nga puthaw; sama sa mga sudlanan sa usa ka magkokolon sila pagadugmokon aron mapino: bisan sama sa akong nadawat gikan sa akong Amahan.

28 Ug ako mohatag kaniya sa bituon sa kabuntagon.

29 Siya nga adunay dalunggan, paminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya.

KAPITULO 3

UG ngadto sa anghel sa iglesya sa Sardis isulat; niining mga butanga nagaingon siya nga nagabaton sa pito ka Espiritu sa Dios, ug sa pito ka bituon; Ako nahibalo sa imong mga buhat, nga ikaw adunay ngalan nga ikaw buhi, ug patay na.

2 Pagmabinantayon, ug palig-ona ang mga butang nga nahibilin, nga hapit na mamatay: kay ako wala maka-kaplag sa imong binuhatan nga hingpit atubangan sa Dios.

3 Busa hintumdomi giunsa nga ikaw nakadawat ug nakadungog, ug kupti pag-ayo, ug paghinulsol. Busa kon ikaw dili magbantay, ako moanha kanimo sama sa usa ka kawatan, ug ikaw dili masayud unsa nga takna ako moanha kanimo.

4 Ikaw adunay pipila ka mga ngalan bisan diha sa Sardis nga wala naghugaw sa ilang mga bisti; ug sila molakaw uban kanako nga magsul-ob og puti: kay sila takos.

5 Siya nga nagapadaug, mao man usab ang pagasul-uban og maputi nga sapot; ug ako dili mopapas sa iyang ngalan gikan sa basahon sa kinabuhi, apan ako mosugid sa iyang ngalan atubangan sa akong Amahan, ug atubangan sa iyang mga anghel.

6 Siya nga adunay dalunggan, papaminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya.

7 Ug ngadto sa anghel sa iglesya sa Filadelfia isulat; niining mga butanga nagaingon siya nga balaan, siya nga tinoud, siya nga nakabaton sa yawe ni David, siya nga nagaabli, ug walay tawo nga nagasira; ug nagasira, ug walay tawo nga nagaabli;

8 Ako nasayud sa imong mga buhat: tan-awa, ako nagpahimutang sa imong atubangan og usa ka abli nga pultahan, ug walay tawo nga makasira niini: kay ikaw adunay diyotay nga kusog, ug nakabantay sa akong pulong, ug wala maglimod sa akong ngalan.

9 Tan-awa, ako maghimo kanila nga iya sa sinagoga ni Satanas, nga nag-ingon nga sila mga Judeo, ug dili, apan nagbakak; tan-awa, ako maghimo kanila sa pag-anhi ug pagsimba atubangan sa imong mga tiil, ug sa pagkahibalo nga ako nahigugma kanimo.

10 Tungod kay ikaw nakabantay sa pulong sa akong pailob, ako usab

mobantay kanimo gikan sa takna sa pagtintal, nga magaabot nganha sa ti-buok kalibutan, aron pagsulay kanila nga nagpuyo ibabaw sa yuta.

11 Tan-awa, ako moabot sa madali: kupti pag-ayo kanang anaa kanimo, aron walay tawo nga magakuha sa imong korona.

12 Kaniya nga nagapadaug ako magahimo nga usa ka haligi sa templo sa akong Dios, ug siya dili na mogawas: ug ako mosulat nganha kaniya sa ngalan sa akong Dios, ug sa ngalan sa syudad sa akong Dios, nga mao ang bag-o nga Jerusalem, nga nagakanaug gikan sa langit gikan sa akong Dios: ug ako mosulat nganha kaniya sa akong bag-o nga ngalan.

13 Siya nga adunay dalunggan, papaminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya.

14 Ug ngadto sa anghel sa iglesya sa mga taga-Laodicea isulat, niining mga butanga nagaingon ang Amen, ang matinumanon ug tinoud nga saksi, ang sinugdan sa kamugnaan sa Dios;

15 Ako nasayud sa imong mga buhat, nga ikaw dili bugnaw ni init: buot ko nga ikaw unta bugnaw o init.

16 Nan tungod kay ikaw kulang sa kainit, ug dili bugnaw o init, ako moluwa kanimo gikan sa akong baba.

17 Kay ikaw nagaingon, Ako adunahan, ug nag-uswag sa kabtangan, ug walay gikinahanglan; ug wala mahibalo nga ikaw timawa, ug makalolooy, ug kabos, ug buta, ug hubo:

18 Ako nagtambag kanimo sa pagpalit gikan kanako og bulawan nga giulay diha sa kalayo, aron nga ikaw mahimong adunahan; ug puti nga sapot, aron ikaw masul-oban, ug aron ang kaulaw sa imong pagkahubo dili makita; ug dihogi ang imong mga mata pinaagi sa haplas sa mata, aron ikaw makakita.

19 Ingon sa kadaghan sa akong gihigugma, akong badlongonbag ug kastigohon: busa pagmasiboton, ug paghinulsol.

20 Tan-awa, ako nagtindog sa pultahan, ug nagtoktok: kon adunay tawo nga makadungog sa akong tingog, ug moabli sa pultahan, ako mosulod ngadto kaniya, ug manihapon uban kaniya, ug siya uban kanako.

21 Ngadto kaniya nga nagapadaug ako motugot nga molingkod uban kanako diha sa akong trono, bisan ingon nga ako usab midaug, ug naglingkod uban sa akong Amahan diha sa iyang trono.

22 Siya nga adunay dalunggan, paminawa siya unsa ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesya.

KAPITULO 4

HUMAN niini ako mitan-aw, ug, tan-awa, usa ka pultahan ang giablihan didto sa langit: ug ang una nga tingog nga akong nadungog sama kini sa usa ka trumpeta nga nakigsulti kanako; nga miingon, Saka diri, ug ako mopakita kanimo sa mga butang nga kinahanglang mahitabo sa umaabot.

2 Ug gilayon ako diha sa espiritu: ug, tan-awa, usa ka trono gipahimutang sa langit, ug may usa nga naglingkod sa trono.

3 Ug siya nga naglingkod makita nga sama sa usa ka jasper ug sa usa ka sardino nga bato: ug dihay usa ka bangaw palibot sa trono, nga sa panan-aw sama ngadto sa usa ka esmeralda.

4 Ug libot sa trono anaa ang kawhaan ug upat ka lingkoranan: ug diha sa mga lingkoranan ako nakakita og kawhaan ug upat ka anciano nga naglingkod, sinul-oban og puti nga sapot; ug sila nagbaton diha sa ilang mga ulo og mga korona nga bulawan.

5 Ug gikan sa trono nanggula ang mga kilat ug mga pagdalugdug ug mga tingog: ug dihay pito ka lampara sa kalayo nga nagasiga sa atubangan sa trono, nga mao ang pito ka Espiritu sa Dios.

6 Ug sa atubangan sa trono didto ang usa ka dagat nga salamin sama sa kristal: ug sa taliwala sa trono, ug sa palibot sa trono, anaa ang upat ka

mananap nga napuno sa mga mata sa atubang ug sa luyo.

7 Ug ang una nga mananap sama sa usa ka leyon, ug ang ikaduha sama sa usa ka nati nga baka, ug ang ikatulo adunay dagway nga sama sa tawo, ug ang ikaupat nga mananap sama sa usa ka nagalupad nga agila.

8 Ug ang upat ka mananap nagbaton sa matag usa kanila og unom ka pako libot kaniya; ug sila napuno sa mga mata sa sulod: ug sila dili mopahulay sa adlaw ug gabii, nga nagaingon, Balaan, balaan, balaan, ang Ginoong Dios nga Labing Gamhanan, nga mao ang kaniadto, ug ang karon, ug sa umaabot.

9 Ug sa diha nga kadtong mga mananap mihatag og himaya ug pasidungog ug mga pasalamat ngadto kaniya nga naglingkod sa trono, kinsa buhi hangtud sa kahangturan,

10 Ang kawhaan ug upat ka anciano mihapa sa atubangan niya nga naglingkod sa trono, ug misimba kaniya nga buhi hangtud sa kahangturan, ug miit-sa sa ilang mga korona sa atubangan sa trono, nga nagaingon,

11 Takos ka, O Ginoo, nga modawat sa himaya ug pasidungog ug gahum: kay ikaw ang nakamugna sa tanang mga butang, ug alang sa imong kahimuot sila anaa ug gimugna.

KAPITULO 5

UG ako nakakita diha sa tuo nga kamot niya nga naglingkod sa trono sa usa ka basahon nga gisulatan sa sulod ug sa likod, giselyohan pinaagi sa pito ka selyo.

2 Ug ako nakakita sa usa ka kusgan nga anghel nga nagamantala pinaagi sa usa ka makusog nga tingog, Kinsa ang takos nga moabli sa basahon, ug sa pagtangtang sa mga selyo niini?

3 Ug walay tawo sa langit, ni sa yuta, ni sa ilalum sa yuta, nga nakahimo sa pag-abli sa basahon, ni sa pagtan-aw nganha niini.

4 Ug ako mihilak sa hilabihan, tungod kay walay tawo nga nakaplagan

nga takos nga moabli ug sa pagbasa sa basahon, ni sa pagtan-aw niini.

5 Ug usa sa mga anciano nagaingon ngari kanako, Ayaw paghilak: tan-awa, ang Leyon sa tribo ni Juda, ang Gamot ni David, midaug aron moabli sa basahon, ug sa pagtangtang sa pito ka selyo niini.

6 Ug ako mitan-aw, ug tan-awa, diha sa taliwala sa trono ug sa upat ka mananap, ug sa taliwala sa mga anciano, mitindog ang usa ka Nati nga Karnero ingon nga kini kaniadto gipatay, nga adunay pito ka sungay ug pito ka mata, nga mao ang pito ka Espiritu sa Dios nga gipadala ngadto sa tibuok nga yuta.

7 Ug siya miduol ug mikuha sa basahon gikan sa tuo nga kamot niya nga naglingkod sa trono.

8 Ug sa diha nga nakuha na niya ang basahon, ang upat ka mananap ug ang kawhaan ug upat ka anciano mihapa sa atubangan sa Nati nga Karnero, ang matag usa kanila adunay mga alpa, ug bulawan nga mga panaksan nga puno sa mga pahumot, nga mao ang mga pag-ampo sa mga balaan.

9 Ug sila miawit sa usa ka bag-o nga awit, nga nagaingon, Takos ka nga mokuha sa basahon, ug sa pag-abli sa mga selyo niana: kay ikaw gipatay, ug mitubos kanamo ngadto sa Dios pinaagi sa imong dugo gikan sa matag banay, ug pinulongan, ug katawhan, ug nasud;

10 Ug naghimo kanamo nga mga hari ug mga pari ngadto sa among Dios: ug kami magahari sa yuta.

11 Ug ako mitan-aw, ug ako nakadungog sa tingog sa daghan nga mga anghel libot sa trono ug sa mga mananap ug sa mga anciano: ug ang kadaghanon nila napulo ka libo pil-on og napulo ka libo, ug liboan ka mga linibo;

12 Nga nagaingon uban sa makusog nga tingog, Takus ang Nati nga Karnero nga gipatay sa pagdawat sa gahum, ug mga bahandi, ug kaalam, ug kusog, ug pasidungog, ug himaya, ug pagdayeg.

13 Ug ang matag minugna nga anaa sa langit, ug sa yuta, ug sa ilalum sa

yuta, ug sa mga atua ilalum sa dagat ug ang tanan nga anaa kanila, nadungog ko nga nagaingon, Ang pagdayeg, ug pasidungog, ug himaya, ug gahum, mahiadto kaniya nga nagalingkod diha sa trono, ug ngadto sa Nating Karnero hangtud sa kahangturan.

14 Ug ang upat ka mananap miingon, Amen. Ug ang kawhaan ug upat ka anciano mihapa ug misimba kaniya nga buhi hangtud sa kahangturan.

KAPITULO 6

UG ako nakakita sa diha nga ang Nati nga Karnero miabli sa usa sa mga selyo, ug akong nadungog, sama kini sa kasaba sa dalugdog, ang usa sa upat ka mananap nga nagaingon, Dali ug tan-awa.

2 Ug ako nakakita, ug tan-awa usa ka puti nga kabayo: ug siya nga naglingkod kaniya adunay pana; ug usa ka korona gihatag ngadto kaniya: ug siya miadto nga nagapamuntog, ug aron sa pagpamuntog.

3 Ug sa diha nga siya nakaabli na sa ikaduha nga selyo, akong nadungog ang ikaduha nga mananap nga nagaingon, Dali ug tan-awa.

4 Ug dihay migawas nga laing kabayo nga mapula: ug ang gahum gihatag kaniya nga naglingkod niini sa pagkuha sa kalinaw gikan sa yuta, ug aron sila mopatay sa usa ug usa: ug dihay gihatag ngadto kaniya nga usa ka daku nga espada.

5 Ug sa diha nga siya nakaabli na sa ikatulo nga selyo, akong nadungog ang ikatulo nga mananap nga nagaingon, Dali ug tan-awa. Ug ako mitan-aw, ug tan-awa usa ka itom nga kabayo; ug siya nga naglingkod kaniya adunay usa ka pares sa timbangan diha sa iyang kamot.

6 Ug akong nadungog ang usa ka tingog sa taliwala sa upat ka mananap nga nagaingon, Ang usa ka takus nga trigo alang sa usa ka denario, ug tulo ka takus nga sebada alang sa usa ka denario; ug tan-awa nga dili ka magdaut sa lana ug sa bino.

7 Ug sa diha nga siya nakaabli na sa ikaupat nga selyo, akong nadungog ang tingog sa ikaupat nga mananap nga nagaingon, Dali ug tan-awa.

8 Ug ako mitan-aw, ug tan-awa ang usa ka luspang nga kabayo: ug ang ngalan niya nga naglingkod kaniya Kamatayon, ug ang Impyerno nagsunod kaniya. Ug ang Gahum gihatag ngadto kanila ibabaw sa ikaupat nga bahin sa yuta, aron sa pagpatay pinaagi sa espada, ug pinaagi sa kagutom, ug pinaagi sa kamatay, ug pinaagi sa mga mananap sa yuta.

9 Ug sa diha nga siya nakaabli na sa ikalima nga selyo, akong nakita ilalum sa halaran ang mga kalag nila nga gipamatay tungod sa pulong sa Dios, ug tungod sa pagpamatuod nga ilang gikuptan:

10 Ug sila misinggit uban sa makusog nga tingog, nga nagaingon, Unsa ka dugay, O Ginoo, balaan ug tinoud, nga dili nimo hukman og ipanimalos ang among dugo diha kanila nga nagpuyo sa yuta?

11 Ug maputi nga mga bisti ang gihatag ngadto sa matag usa kanila; ug kini giingon ngadto kanila, nga sila magpahulay una sa hamubo nga panahon, hangtud ang ilang mga isigka sulugoon usab ug mga igsoon, nga kinahanglan pagapatyon sama kanila, matuman na.

12 Ug ako mitan-aw sa diha nga siya nakaabli na sa ikaunom nga selyo, ug, tan-awa, adunay usa ka makusog nga linog; ug ang adlaw nahimo nga itom sama sa sako nga hinimo sa buhok, ug ang bulan nahimo nga sama sa dugo;

13 Ug ang mga bituon sa langit nangatagak ngadto sa yuta, bisan sama sa usa ka kahoy nga igos nga nagatagak sa iyang linghod nga mga igos, sa diha nga siya giuyog sa usa ka makusog nga hangin.

14 Ug ang langit nawala sama sa usa ka basahon nga gilukot; ug ang matag bukid ug isla nangabalhin gikan sa ilang mga dapit.

15 Ug ang mga hari sa yuta, ug ang bantugan nga mga tawo, ug ang adunahan nga mga tawo, ug ang mga pangulo nga kapitan, ug ang mga tawo nga kusgan, ug ang matag ulipon, ug ang matag tawo nga mgawasnon, mitago sa ilang kaugalingon diha sa mga langub ug diha sa mga dagkung bato sa kabukiran;

16 Ug miingon ngadto sa kabukiran ug sa mga dagkung bato, Tumpagi kami, ug tagoi kami gikan sa nawong niya nga nagalingkod sa trono, ug gikan sa kapungot sa Nating Karnero:

17 Kay ang daku nga adlaw sa iyang kapungot miabot: ug kinsa ba ang makahimo sa pagbarog?

KAPITULO 7

UG human niining mga butanga ako nakakita sa upat ka anghel nga nagatindog diha sa upat ka suok sa yuta, nga nagapugong sa upat ka hangin sa yuta, aron ang hangin dili mohuyop sa yuta, ni sa dagat, ni sa bisan unsa nga kahoy.

2 Ug ako nakakita sa lain nga anghel nga nagasaka gikan sa silangan, nga nagabaton sa selyo sa buhi nga Dios: ug siya misinggit uban sa usa ka makusog nga tingog ngadto sa upat ka anghel, ngadto sa kang kinsa gihatag ang pag-sakit sa yuta ug sa dagat,

3 Nga nagaingon, Ayaw sakita ang yuta, ni ang dagat, ni ang mga kahoy, hangtud nga kami nakaselyo na sa mga sulugoon sa atong Dios diha sa ilang mga agtang.

4 Ug ako nakadungog sa gidaghanon nila nga giselyohan, ug dihay giselyohan nga usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo gikan sa tanang mga tribo sa mga anak ni Israel.

5 Sa tribo ni Juda giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Ruben giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Gad giselyohan ang napulo ug duha ka libo.

6 Sa tribo ni Aser giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Neftalim

giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Manasses giselyohan ang napulo ug duha ka libo.

7 Sa tribo ni Simeon giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Levi giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Isacar giselyohan ang napulo ug duha ka libo.

8 Sa tribo ni Zabulon giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Jose giselyohan ang napulo ug duha ka libo. Sa tribo ni Benjamin giselyohan ang napulo ug duha ka libo.

9 Human niini ako mitan-aw, ug, tan-awa, usa ka daku nga panon, nga walay tawo nga makaihap, gikan sa tanan nga mga nasud, ug kabanayan, ug katawhan, ug pinulongan, nga nagbarog atubangan sa trono, ug atubangan sa Nating Karnero, nga gisul-oban og mga maputi nga bisti, ug mga palma diha sa ilang mga kamot;

10 Ug nagsinggit uban sa makusog nga tingog, nga nagaingon, Kaluwasan ngadto sa atong Dios nga nagalingkod diha sa trono, ug ngadto sa Nati nga Karnero.

11 Ug ang tanang mga anghel mitindog libot sa trono, ug libot sa mga anciano ug sa upat ka mananap, ug mihapa atubangan sa trono diha sa ilang mga nawong, ug misimba sa Dios,

12 Nga nagaingon, Amen: Ang pagdayeg, ug himaya, ug kaalam, ug mga pasalamat, ug pasidungog, ug gahum, ug kusog, mahiadto sa atong Dios hangtud sa kahangturan. Amen.

13 Ug usa sa mga anciano mitubag, nga nagaingon ngari kanako, Unsa man kini sila nga gisul-oban og maputi nga mga bisti? Diin ba sila gikan?

14 Ug ako miingon ngadto kaniya, Sir, ikaw nasayud. Ug siya miingon kanako, Kini mao sila nga migawas gikan sa dakung kasakitan, ug naghugas sa ilang mga bisti, ug mihimo kanila nga maputi diha sa dugo sa Nating Karnero.

15 Busa anaa sila sa atubangan sa trono sa Dios, ug nag-alagad kaniya

adlaw ug gabii diha sa iyang templo: ug siya nga nagalingkod diha sa trono magapuyo uban kanila.

16 Sila dili na gutomon, ni uhawon pa; ni ang adlaw modan-ag nganha kanila, ni bisan unsa nga kainit.

17 Kay ang Nating Karnero nga anaa sa taliwala sa trono magapakaon kanila, ug magatultol kanila ngadto sa mga buhing tuboran sa mga tubig: ug ang Dios magapahid sa tanang mga luha gikan sa ilang mga mata.

KAPITULO 8

UG sa diha nga siya nakaabli na sa ikapito nga selyo, dihay kahilom sa langit sa kadugayon nga dul-an sa tunga sa takna.

2 Ug ako nakakita sa pito ka anghel nga mitindog atubangan sa Dios; ug ngadto kanila gihatag ang pito ka trumpeta.

3 Ug miabot ang lain nga anghel ug mitindog diha sa halaran, nga may usa ka bulawan nga insensaryo; ug dihay gihatag ngadto kaniya nga daghan nga insenso, aron siya mohalad niini uban sa mga pag-ampo sa tanang mga balaan diha sa bulawan nga halaran nga anaa atubangan sa trono.

4 Ug ang aso sa insenso, nga miuban sa mga pag-ampo sa mga balaan, misaka paitaas sa atubangan sa Dios gikan sa kamot sa anghel.

5 Ug ang anghel mikuha sa insensaryo, ug mipuno niini sa kalayo gikan sa halaran, ug miitsa niini ngadto sa yuta: ug dihay mga tingog, ug mga pagdalugdog, ug mga pagpangilat, ug usa ka linog.

6 Ug ang pito ka anghel nga adunay pito ka trumpeta nangandam sa ilang kaugalingon sa pagpatingog.

7 Ang una nga anghel mipatingog, ug dihay misunod nga ulan nga yelo ug kalayo nga gisagolan og dugo, ug sila gipaulan ngadto sa yuta: ug ang ikatulo nga bahin sa kakahoyan nasunog, ug ang tanang mga lunhaw nga sagbot nangasunog.

8 Ug ang ikaduha nga anghel mipatingog, ug dihay sama sa usa ka daku nga bukid nga nagakalayo ang gitambog ngadto sa dagat: ug ang ikatulo nga bahin sa dagat nahimo nga dugo;

9 Ug ang ikatulo nga bahin sa mga minugna nga didto sa dagat, ug adunay kinabuhì, nangamatay; ug ang ikatulo nga bahin sa mga barko nangaguba.

10 Ug ang ikatulo nga anghel mipatingog, ug dihay natagak nga usa ka daku nga bituon gikan sa langit, nga nagakalayo sama sa usa ka lampara, ug kini nahulog nganha sa ikatulo nga bahin sa mga suba, ug nganha sa mga tuboran sa tubig;

11 Ug ang ngalan sa bituon gitawag nga Panyawan: ug ang ikatulo nga bahin sa mga tubig nahimo nga panyawan; ug daghang mga tawo namatay gumikan sa tubig, tungod kay sila nahimo nga mapait.

12 Ug ang ikaupat nga anghel mipatingog, ug ang ikatulo nga bahin sa adlaw gihampak, ug ang ikatulo nga bahin sa bulan, ug ang ikatulo nga bahin sa mga bituon; mao nga ang ikatulo nga bahin kanila ang mingitngit, ug ang adlaw wala mohayag diha sa ikatulo nga bahin niini, ug sa samang paagi ang kagabhion.

13 Ug ako mitan-aw, ug nakadungog sa usa ka anghel nga nagalupad latas sa taliwala sa kalangitan, nga nagaingon uban sa usa ka makusog nga tingog, Kaalautan, kaalautan, kaalautan, ngadto sa mga nagpuyo sa yuta tungod sa uban pang mga tingog sa mga trumpeta sa tulo ka anghel, nga patingogon pa!

KAPITULO 9

UG ang ikalima nga anghel mipatingog, ug akong nakita ang usa ka bituon nahulog gikan sa langit ngadto sa yuta: ug ngadto kaniya gihatag ang yawe sa bung-aw nga walay kinutoban.

2 Ug siya miabli sa bung-aw nga walay kinutoban; ug dihay misulbong nga aso gikan sa bung-aw, sama sa aso sa usa ka daku nga hudno; ug ang adlaw

ug ang kahanginan mingitngit gumikan sa aso nga gikan sa bung-aw.

3 Ug dihay migawas gikan sa aso nga mga dulon ngadto sa yuta: ug ngadto kanila gihatag ang gahum, sama sa gahum nga anaa sa mga tanga sa yuta.

4 Ug kini gisugo ngadto kanila nga sila dili magadaut sa sagbot sa yuta, ni ang bisan unsa nga lunhaw nga butang, ni ang bisan unsa nga kahoy; apan kadto lamang mga tawo nga wala magbaton sa selyo sa Dios diha sa ilang mga agtang.

5 Ug ngadto kanila gihatag nga sila dili magpatay kanila, apan nga sila pagasakiton sa lima ka bulan: ug ang ilang kasakit sama sa kasakit sa usa ka tanga, sa diha nga siya mopaak og usa ka tawo.

6 Ug niadtong mga adlaw ang mga tawo mangita sa kamatayon, ug dili makakaplag niini; ug magatinguha nga mamatay, ug ang kamatayon mopalayo gikan kanila.

7 Ug ang mga porma sa mga dulon sama sa mga kabayo nga giandam alang sa gubat; ug diha sa ilang mga ulo adunay sama sa mga korona nga ingon sa bulawan, ug ang ilang mga nawong sama sa nawong sa mga tawo.

8 Ug sila adunay mga buhok nga sama sa buhok sa mga babaye, ug ang ilang mga ngipon sama sa mga ngipon sa mga leyon.

9 Ug sila adunay mga panalipod sa dughan, sama sa mga panalipod sa dughan nga puthaw; ug ang dinahunog sa ilang mga pako sama sa dinahunog sa mga karwahe sa daghang mga kabayo nga nagdagan paingon sa gubat.

10 Ug sila adunay mga ikog nga sama sa mga tanga, ug adunay mga ikot diha sa ilang mga ikog; ug ang ilang gahum mao ang pagpasakit sa mga tawo sa lima ka bulan.

11 Ug sila adunay hari ibabaw kani-la, nga mao ang anghel sa bung-aw nga walay kinutoban, kang kansang ngalan sa Hebreohanon nga pinulongan mao si Abaddon, apan sa Grego

nga pinulongan nakabaton sa iyang ngalan nga Apolleon.

12 Ang usa ka kaalautan miagi na; ug, tan-awa, adunay moabot nga duha pa ka kaalautan human niini.

13 Ug ang ikaunom nga anghel mipatingog, ug akong nadungog ang usa ka tingog gikan sa upat ka sungay sa halaran nga bulawan nga anaa sa atubangan sa Dios,

14 Nga nagaingon ngadto sa ikaunom nga anghel nga adunay trumpeta, Buhii ang upat ka anghel nga gigapos didto sa daku nga suba sa Eufrates.

15 Ug ang upat ka anghel gibuhian, nga giandam sulod sa usa ka takna, ug usa ka adlaw, ug usa ka bulan, ug usa ka tuig, aron sa pagpamatay sa ikatulo ka bahin sa katawhan.

16 Ug ang kadaghanon sa kasundalohan sa mga magkakabayong duha ka gatos ka libo ka libo: ug akong nadungog ang ilang kadaghanon.

17 Ug sa ingon akong nakita ang mga kabayo diha sa panan-awon, ug kanila nga nagalingkod diha kanila, nga adunay mga kotamaya nga kalayo, ug sa jasinto, ug Asupre: ug ang mga ulo sa mga kabayo sama sa mga ulo sa mga leyon; ug gikan sa ilang mga baba migawas ang kalayo ug aso ug Asupre.

18 Pinaagi niining tulo ang ikatulo nga bahin sa katawhan gipamatay, pinaagi sa kalayo, ug pinaagi sa aso, ug pinaagi sa Asupre, nga migawas gikan sa ilang mga baba.

19 Kay ang ilang gahum anaa sa ilang baba, ug sa ilang mga ikog: kay ang ilang mga ikog sama sa mga bitin, ug adunay mga ulo, ug pinaagi kanila sila mipasakit.

20 Ug ang nahibilin sa mga tawo nga wala nangamatay pinaagi niini nga mga hampak wala gihapon naghinulsol sa mga buhat sa ilang mga kamot, nga sila dili na unta magsimba sa mga yawa, ug mga diosdios nga hinimo sa bulawan, ug plata, ug tumbaga, ug bato, ug hinimo sa kahoy: nga dili makakita, ni makadungog, ni makalakaw:

21 Ni naghinulsol sila sa ilang pagpamatay, ni sa ilang mga pagpanglamat, ni sa ilang pagpakighilawas, ni sa ilang mga pagpangawat.

KAPITULO 10

UG ako nakakita og laing kusgan nga anghel nga nanaug gikan sa langit, nga gisul-oban og panganod: ug usa ka bangaw ang anaa sa ibabaw sa iyang ulo, ug ang iyang nawong sama sa adlaw, ug ang iyang mga tiil sama sa mga haligi nga kalayo:

2 Ug siya nakabaton diha sa iyang kamot sa usa ka gamay nga basahon nga abli: ug iyang gitunob ang iyang tuo nga tiil sa dagat, ug ang iyang wala nga tiil sa yuta,

3 Ug misinggit pinaagi sa usa ka makusog nga tingog, sama sa diha nga ang usa ka leyon nagangulob: ug sa diha nga siya nakasinggit na, pito ka dalugdog ang mipalanog sa ilang mga tingog.

4 Ug sa diha ang pito ka dalugdog nakapalanog na sa ilang mga tingog, ako hapit na mosulat: ug ako nakadungog sa usa ka tingog gikan sa langit nga nagaingon ngari kanako, Selyohi kadtong mga butang nga gipalanog sa pito ka dalugdog, ug ayaw sila isulat.

5 Ug ang anghel nga akong nakita nga nagtindog diha sa dagat ug diha sa yuta mipataas sa iyang kamot ngadto sa langit,

6 Ug nanumpa pinaagi kaniya nga buhi hangtud sa kahangturan, kinsa mimugna sa langit, ug sa mga butang nga anaa niini, ug sa yuta, ug sa mga butang nga anaa niini, ug sa dagat, ug sa mga butang nga anaa niini, nga wala nay panahon pa:

7 Apan diha sa mga adlaw sa tingog sa ikapito ka anghel, sa diha nga siya magasugod na sa pagpatingog, ang misteryo sa Dios pagataposon na, sama sa iyang gipahayag ngadto sa iyang mga sulugoon nga mga profeta.

8 Ug ang tingog nga akong nadungog gikan sa langit misulti ngari kanako

pag-usab, ug miingon, Adto ug kuhaa ang gamay nga basahon nga abli diha sa kamot sa anghel nga nagatindog diha sa dagat ug diha sa yuta.

9 Ug ako miadto ngadto sa anghel, ug miingon ngadto kaniya, Ihatag kanako ang gamay nga basahon. Ug siya miingon ngari kanako, Kuhaa kini, ug kan-a kini; ug kini magahimo sa imong tiyan nga mapait, apan kini diha sa imong baba tam-is sama sa dugos.

10 Ug ako mikuha sa gamay nga basahon gikan sa kamot sa anghel, ug mikam- niini; ug kini diha sa akong baba tam-is sama sa dugos: ug sa nakaon ko na kini, ang akong tiyan mipait.

11 Ug siya miingon ngari kanako, Ikaw kinahanglan nga magprofesiya pag-usab atubangan sa daghang mga katawhan, ug kanasuran, ug pinulongan, ug mga hari.

KAPITULO 11

UG dihay gihatag kanako nga usa ka tigbaw nga sama sa usa ka sungkod: ug ang anghel mitindog, nga nagaingon, Tindog, ug sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug kanila nga nagsimba diha niana.

2 Apan ang hawanan nga diha sa gawas sa templo laktawi, ug ayaw kini pagsukda; kay kini nahatag na ngadto sa mga Hentil: ug ang balaan nga syudad pagatunobtunoban nila sulod sa kap-atan ug duha ka bulan.

3 Ug ako mohatag og gahum ngadto sa akong duha ka saksi, ug sila magaprosesiya sa usa ka libo duha ka gatos ug kaunoman ka adlaw, nga sinul-oban og sako.

4 Kini sila mao ang duha ka kahoy nga olivo, ug ang duha ka kandilero nga nagatindog atubangan sa Dios sa yuta.

5 Ug kon adunay tawo nga mopasakit kanila, ang kalayo mogawas gikan sa ilang baba, ug mout-ot sa ilang mga kaaway: ug kon adunay tawo nga mopasakit kanila, siya kinahanglan nga niining paagiha pagapatyon.

6 Kini sila adunay gahum sa pagsira sa langit, aron dili moulan sa mga adlaw sa ilang pagprofesiya: ug adunay gahum ibabaw sa mga tubig sa paghimo kanila nga dugo, ug sa pagpaantos sa yuta pinaagi sa tanang mga hampak, sa makadaghan sumala sa buot nila.

7 Ug sa diha nga sila nakatapos na sa ilang pagpamatuod, ang mapintas nga mananap nga mosaka gikan sa bung-aw nga walay kinutoban makigubat batok kanila, ug magabuntog kanila, ug mopatay kanila.

8 Ug ang ilang mga patay nga lawas magahigda diha sa dalan sa bantugan nga syudad, nga sa espirituhanon gitawag nga Sodom ug Ehipto, diin usab ang atong Ginoo gilansang.

9 Ug sila sa mga katawhan ug kabayanan ug pinulongan ug kanasuran makakita sa ilang patay nga mga lawas sulod sa tulo ka adlaw ug tunga, ug dili magtugot sa ilang patay nga mga lawas nga masulod sa mga lubnganan.

10 Ug sila nga nagpuyo sa yuta magakalipay tungod kanila, ug magsadya, ug magapadala og mga gasa sa usa ug usa; tungod kay kining duha ka profeta mipantos kanila nga nagpuyo sa yuta.

11 Ug human sa tulo ka adlaw ug tunga ang Espiritu sa kinabuhi nga gikan sa Dios misulod ngadto kanila, ug sila mitindog diha sa ilang mga tiil; ug daku nga kahadlok miabot nganha kanila nga nakakita kanila.

12 Ug sila nakadungog sa usa ka makusog nga tingog gikan sa langit nga nagaingon ngadto kanila, Saka diri. Ug sila misaka ngadto sa langit diha sa usa ka panganod; ug ang ilang mga kaaway mitan-aw kanila.

13 Ug sa mao nga takna dihay usa ka makusog nga linog, ug ang ikanapulo nga bahin sa syudad nahugno, ug sa linog ang namatay sa mga tawo pito ka libo: ug ang nasalin nangalisang, ug mihatag og himaya ngadto sa Dios sa langit.

14 Ang ikaduha nga kaalautan miagi na; ug, tan-awa, ang ikatulo nga kaalautan nagaabot sa madali.

15 Ug ang ikapito nga anghel mipatingog; ug dihay mga makusog nga tingog sa langit, nga nagaingon, Ang mga gingharian niimi nga kalibutan nangahimo nga mga gingharian sa atong Ginoo, ug sa iyang Cristo; ug siya magahari hangtud sa kahangturan.

16 Ug ang kawhaan ug upat ka anciano, nga naglingkod atubangan sa Dios diha sa ilang mga lingkoranan, nanghapa, ug misimba sa Dios,

17 Nga nagaingon, Kami maghatag kanimo og mga pasalamat, O Ginoong Dios Labing Gamhanan, nga mao karon, ug kaniadto, ug sa umaabot; tungod kay ikaw naggamit nganha kanimo sa imong daku nga gahum, ug naghari.

18 Ug ang mga nasud nangasuko, ug ang imong kapungot miabot, ug ang panahon sa mga patay, aron sila pagahukman, ug nga ikaw mohatag og ganti ngadto sa imong mga sulugoon ang mga profeta, ug ngadto sa mga balaan, ug kanila nga nahadlok sa imong ngalan, gagmay ug dagku; ug maglaglag kanila nga naglaglag sa yuta.

19 Ug ang templo sa Dios giablihan didto sa langit, ug dihay nakit-an didto sa iyang templo ang arka sa iyang pakigsaad: ug dihay mga pagpangilat, ug mga tingog, ug mga pagdalugdog, ug usa ka linog, ug dakung ulan sa yelo.

KAPITULO 12

Ug dihay mipakita nga usa ka daku nga kahibulongan diha sa langit; usa ka babaye nga nagsul-ob sa adlaw, ug ang bulan ilalum sa iyang mga tiil, ug diha sa iyang ulo ang usa ka korona nga adunay napulo ug duha ka bituon:

2 Ug siya ingon nga nagsabak sa usa ka bata misinggit, nga nagabati diha sa pagpanganak, ug gisakitan sa pagpahimugso.

3 Ug dihay mipakita nga laing kahibulongan diha sa langit; ug tan-awa usa ka dakung mapula nga dragon, nga adunay pito ka ulo ug napulo ka

sungay, ug pito ka korona diha sa iyang mga ulo.

4 Ug ang iyang ikog miguyod sa ikatulo nga bahin sa kabituonan sa langit, ug mitambog kanila ngadto sa yuta: ug ang dragon mitindog atubangan sa babaye nga hapit na manganak, aron sa pagtukob sa iyang anak sa diha nga kini mahimugso na.

5 Ug siya nanganak sa usa ka lalaki nga bata, kinsa mao ang mohari sa tanang kanasuran pinaagi sa usa ka sungkod nga puthaw: ug ang iyang anak gisakgaw ngadto sa Dios, ug ngadto sa iyang trono.

6 Ug ang babaye miikyas ngadto sa kamingawan, diin siya adunay usa ka dapit nga giandam sa Dios, aron sila mopakaon kaniya didto sulod sa usa ka libo duha ka gatos ug kaunoman ka adlaw.

7 Ug dihay gubat didto sa langit: Si Miguel ug ang iyang mga anghel nakig-away batok sa dragon; ug ang dragon nakig-away ug ang iyang mga anghel,

8 Ug wala nakadaug; ni ang ilang dapit nakita pa didto sa langit.

9 Ug ang daku nga dragon gihinginlan, kadtong karaan nga bitin, nga gitawag ang Yawa, ug Satanas, nga nagalimbong sa tibuok kalibutan: siya gihinginlan ngadto sa yuta, ug ang iyang mga anghel gihinginlan uban kaniya.

10 Ug ako nakadungog sa usa ka makusog nga tingog nga nagaingon sa langit, Karon nahiabot ang kaluwasan, ug ang kusog, ug ang gingharian sa atong Dios, ug ang gahum sa iyang Cristo: kay ang magsusumbong sa atong mga igsoon gitambog na, nga nagsumbong kanila sa atubangan sa atong Dios adlaw ug gabii.

11 Ug sila mibuntog kaniya pinaagi sa dugo sa Nating Karnero, ug pinaagi sa pulong sa ilang mga pagpamatuod; ug sila wala nahigugma sa ilang mga kinabuhi hangtud sa kamatayon.

12 Busa paglipay, kamong mga langit, ug kamo nga nanagpuyo diha

kanila. Kaalautan ngadto sa mga lumulupyo sa yuta ug sa dagat! kay ang yawa nanaug nganha kaninyo, nga adunay daku nga kapungot, tungod kay siya nasayud nga siya adunay hamubo nga panahon.

13 Ug sa diha nga ang dragon nakakita nga siya gitambog ngadto sa yuta, siya milutos sa babaye nga mipahimugso sa lalaki nga bata.

14 Ug ngadto sa babaye gihatag ang duha ka pako sa usa ka daku nga agila, aron nga siya makalupad ngadto sa kamingawan, ngadto sa iyang dapit, diin siya giamomahan sulod sa usa ka panahon, ug mga panahon, ug katunga sa usa ka panahon, gikan sa nawong sa bitin.

15 Ug ang bitin mibugwak og tubig gikan sa iyang baba nga sama sa usa ka baha apas sa babaye, aron nga siya makahimo sa pag-anod kaniya sa baha.

16 Ug ang yuta mitabang sa babaye, ug ang yuta miabli sa iyang baba, ug mitulon sa baha nga gibugwak sa dragon gikan sa iyang baba.

17 Ug ang dragon napungot sa babaye, ug miadto aron sa pagpakiggubat sa mga nahisalin sa iyang kaliwat, nga nagbantay sa kasugoan sa Dios, ug nagabaton sa pagpamatuod ni Jesus Cristo.

KAPITULO 13

UG ako mitindog diha sa balas sa dagat, ug nakakita sa usa ka mapintas nga mananap nga mitungha gikan sa dagat, nga adunay pito ka ulo ug napulo ka sungay, ug diha sa iyang mga sungay ang napulo ka korona, ug diha sa iyang mga ulo ang ngalan sa pasipala.

2 Ug ang mapintas nga mananap nga akong nakita sama sa usa ka leopardo, ug ang iyang mga tiil sama sa mga tiil sa usa ka uso, ug ang iyang baba sama sa baba sa usa ka leyon: ug ang dragon mihatag kaniya sa iyang gahum, ug sa iyang lingkoranan, ug sa dakung kagahum.

3 Ug ako nakakita sa usa sa iyang mga ulo nga daw nasamdan ngadto

sa kamatayon; ug ang iyang makamatay nga samad naayo: ug ang tibuok kalibutan nahibulong sa mapintas nga mananap.

4 Ug sila misimba sa dragon nga mihatag og gahum ngadto sa mapintas nga mananap: ug sila misimba sa mapintas nga mananap, nga nagaingon, Kinsa ang sama sa mapintas nga mananap? kinsa ang makahimo sa pagpakiggubat kaniya?

5 Ug dihay gihatag ngadto kaniya nga usa ka baba nga nagasulti og mga dagku nga mga butang ug mga pasipala; ug ang gahum gihatag ngadto kaniya aron sa pagpadayon sulod sa kap-atan ug duha ka bulan.

6 Ug siya miabli sa iyang baba diha sa pagpasipala batok sa Dios, aron pagpasipala sa iyang ngalan, ug sa iyang tabernakulo, ug kanila nga nagpuyo sa langit.

7 Ug gihatag ngadto kaniya ang pagpakiggubat sa mga balaan, ug sa pagbuntog kanila: ug ang gahum gihatag kaniya ibabaw sa tanan nga kabanaan, ug pinulongan, ug kanasuran.

8 Ug ang tanan nga mga nagpuyo sa yuta magasimba kaniya, kang kansang mga ngalan wala nahisulat sa basahon sa kinabuhi sa Nati nga Karnero nga gipatay gikan sa pagkatukod sa kalibutan.

9 Kon si bisan kinsa nga tawo adunay dalunggan, papaminawa siya.

10 Siya nga nagauna ngadto sa pagkabihag magaadto sa pagkabihag: siya nga nagapatay pinaagi sa espada kinahanglan patyon pinaagi sa espada. Ania ang pailob ug ang pagtoo sa mga balaan.

11 Ug ako mitan-aw sa lain nga mapintas nga mananap nga nagagawas gikan sa yuta; ug siya adunay duha ka sungay sama sa usa ka nati nga karnero, ug siya misulti sama sa usa ka dragon.

12 Ug siya nagagamit sa tanang gahum sa una nga mapintas nga mananap nga una kaniya, ug nagahimo sa yuta ug kanila nga nagpuyo dinhi niini sa pagsimba sa unang mapintas nga

mananap, kang kansang makamatay nga samad naayo.

13 Ug siya nagahimo og dagku nga mga kahibulongan, mao nga siya nagapakanaug og kalayo gikan sa langit nganha sa yuta diha sa panan-aw sa mga tawo,

14 Ug nagalingla kanila nga nagpuyo sa yuta pinaagi niadtong mga milagro nga siya adunay gahum sa paghimo diha sa panan-aw sa mapintas nga mananap; nga nagaingon ngadto kanila nga nagpuyo sa yuta, nga sila kinahanglang maghimo og usa ka larawan sa mapintas nga mananap, nga nagbaton sa samad pinaagi sa usa ka espada, ug nabuhi.

15 Ug siya adunay gahum sa paghatag og kinabuhi ngadto sa larawan sa mapintas nga mananap, aron ang larawan sa mapintas nga mananap mosulti, ug nagahimo sa ingon ka daghan sa mga dili mosimba sa larawan sa mapintas nga mananap pagapatyon gayud.

16 Ug siya nagahimo sa tanan, gamay ug bantugan, adunahan ug kabus, gawasnon ug ulipon, sa pagdawat sa usa ka marka diha sa ilang tuo nga kamot, o diha sa ilang mga agtang:

17 Ug nga walay tawo nga makapalit o makabaligya, gawas kaniya nga adunay marka, o sa ngalan sa mapintas nga mananap, o sa numero sa iyang ngalan.

18 Ania ang kaalam. Itugot kaniya nga adunay salabotan sa pag-ihap sa numero sa mapintas nga mananap: kay kini mao ang numero sa usa ka tawo; ug ang iyang numero unom ka gatos kaunoman ug unom.

KAPITULO 14

UG ako mitan-aw, ug, tan-awa, usa ka Nati nga Karnero mitindog ibabaw sa bukid sa Sion, ug uban kaniya ang usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, nga nagabaton sa ngalan sa iyang Amahan nga gisulat diha sa ilang mga agtang.

2 Ug ako nakadungog og usa ka tingog gikan sa langit, sama sa dinaguk-uk sa daghang mga tubig, ug sama sa

dahunog sa usa ka makusog nga dalugdog: ug ako nakadungog sa tingog sa mga mag-aalpa nga nagaalpa pinaagi sa ilang mga alpa:

3 Ug sila miawit nga daw kini usa ka bag-o nga awit sa atubangan sa trono, ug sa atubangan sa upat ka mananap, ug sa mga anciano: ug walay tawo nga makakat-on sa maong awit apan ang usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo nga gilukat gikan sa yuta.

4 Mao kini sila ang wala nahugawi sa mga babaye; kay sila mga birhen. Mao kini sila ang nagsunod sa Nating Karnero bisan asa siya paingon. Kini sila gitubos gikan sa mga tawo, ingon nga mga unangbunga ngadto sa Dios ug ngadto sa Nating Karnero.

5 Ug diha sa ilang mga baba walay nakaplagan nga limbong: kay sila walay sayop atubangan sa trono sa Dios.

6 Ug ako nakakita og lain nga anghel nga naglupad sa taliwala sa langit, nga nagbaton sa walay kataposan nga mayong balita aron iwali ngadto kanila nga nagpuyo sa yuta, ug ngadto sa matag nasud, ug kabanayan, ug pinulongan, ug katawhan,

7 Nga nagaingon pinaagi sa usa ka makusog nga tingog, Kahadloki ang Dios, ug paghatag og himaya ngadto kaniya; kay ang takna sa iyang paghukom nahiabot: ug simbaha siya nga nagbuhat sa langit, ug yuta, ug sa dagat, ug sa mga tinubdan sa mga tubig.

8 Ug dihay misunod nga lain nga anghel, nga nagaingon, Ang Babilonia napukan na, napukan na, kadtong bantugan nga syudad, tungod kay siya mipainom sa tanang kanasuran sa bino sa kapungot sa iyang pakighilawas.

9 Ug ang ikatulo nga anghel misunod kanila, nga nagaingon pinaagi sa makusog nga tingog, Kon adunay tawo nga mosimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug modawat sa iyang marka diha sa iyang agtang, o diha sa iyang kamot,

10 Kini siya magainom sa bino sa kapungot sa Dios, nga gibubo nga walay

sambog ngadto sa kopa sa iyang kala-got; ug siya paantoson pinaagi sa kalayo ug Asupre diha sa presensya sa balaan nga mga anghel, ug diha sa presensya sa Nating Karnero:

11 Ug ang aso sa ilang pag-antos nagautbo hangtud sa kahangturan: ug sila walay pahulay sa adlaw ni sa gabii, kinsa misimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug bisan kinsa nga nagadawat sa marka sa iyang ngalan.

12 Ania ang pailob sa mga balaan: ania sila nga nagbantay sa kasugoan sa Dios, ug sa pagtoo ni Jesus.

13 Ug ako nakadungog og usa ka tingog gikan sa langit nga nagaingon ngari kanako, Isulat, Bulahan ang mga patay nga nangamatay diha sa Ginoo gikan karon: Oo, nagaingon ang Espiritu, aron sila makapahulay gikan sa ilang mga kahago; ug ang ilang mga buhat magsunod kanila.

14 Ug ako mitan-aw, ug tan-awa usa ka maputi nga panganod, ug nganha sa panganod adunay naglingkod nga sama ngadto sa Anak sa tawo, nga nagabaton diha sa iyang ulo sa usa ka bulawan nga korona, ug diha sa iyang kamot ang usa ka mahait nga galab.

15 Ug lain nga anghel ang migawas sa templo, nga nagasinggit pinaagi sa usa ka makusog nga tingog ngadto kaniya nga naglingkod diha sa panganod, labis ang imong galab, ug pangani: kay ang panahon miabot na alang kanimo sa pag-ani; kay ang anihon sa yuta hinog na.

16 Ug siya nga naglingkod diha sa panganod miabis sa iyang galab sa yuta; ug ang yuta giani.

17 Ug lain nga anghel ang migawas gikan sa templo nga anaa sa langit, siya usab adunay usa ka mahait nga galab.

18 Ug lain nga anghel ang migawas gikan sa halaran, nga adunay gahum ibabaw sa kalayo; ug misinggit pinaagi sa makusog nga pagsinggit ngadto kaniya nga adunay mahait nga galab, nga nagaingon, labis ang imong mahait nga galab, ug tigoma ang mga pongpong sa

ubas sa yuta; kay ang iyang mga ubas hinog na kaayo.

19 Ug ang anghel miabis sa iyang galab ngadto sa yuta, ug mitigom sa ubas sa yuta, ug miitsa niini ngadto sa dakung pigsanaan sa kapungot sa Dios.

20 Ug ang pigsanaan gigiok sa gawas sa syudad, ug ang dugo migawas gikan sa pigsanaan, bisan ngadto sa mga busal sa kabayo, sa gilapdon nga usa ka libo ug unom ka gatos ka estadyon.

KAPITULO 15

UG ako nakakita sa lain nga ilhanan diha sa langit, daku ug katingalahan, pito ka anghel nga nagabaton sa pito ka kataposan nga mga hampak; kay diha kanila nahingpit ang kapungot sa Dios.

2 Ug ako nakakita sama kini sa usa ka dagat nga bildo nga gisagolan og kalayo: ug kanila nga nakabaton sa kadaugan ibabaw sa mapintas nga mananap, ug ibabaw sa iyang larawan, ug ibabaw sa iyang marka, ug ibabaw sa numero sa iyang ngalan, nga nagtindog diha sa dagat nga bildo, nga nagbaton sa mga alpa sa Dios.

3 Ug sila miawit sa awit ni Moses nga sulugoon sa Dios, ug sa awit sa Nati nga Karnero, nga nagaingon, Daku ug katingalahan ang imong mga buhat, Ginoong Dios nga Labing Gamhanan; matarung ug tinoud ang imong mga dalan, ikaw nga Hari sa mga balaan.

4 Kinsa ang dili mahadlok kanimo, O Ginoo, ug maghimaya sa imong ngalan? kay ikaw lamang ang balaan: kay ang tanang kanasuran moanhi ug mosimba sa atubangan nimo; kay ang imong mga paghukom nahimo nga dayag.

5 Ug human niadto ako mitan-aw, ug, tan-awa, ang templo sa tabernakulo sa pagpamatuod sa langit giablihan:

6 Ug ang pito ka anghel migawas gikan sa templo, nga nagabaton sa pito ka hampak, sinul-oban sa putli ug maputi nga lino, ug nagabaton sa ilang mga dughan nga gibaksan og bulawan nga mga bakos.

7 Ug ang usa sa upat ka mananap mi-hatag ngadto sa pito ka anghel sa pito ka bulawan nga panaksan nga puno sa kapungot sa Dios, kinsa buhi hangtud sa kahanagturan.

8 Ug ang templo napuno sa aso gikan sa himaya sa Dios, ug gikan sa iyang gahum; ug walay tawo nga nakahimo sa pagsulod ngadto sa templo, hangtud ang pito ka hampak sa pito ka anghel natuman.

KAPITULO 16

UG ako nakadungog sa usa ka maku-sog nga tingog gikan sa templo nga nagaingon ngadto sa pito ka anghel, Lakaw sa inyong mga dalan, ug ibubo ang mga panaksan sa kapungot sa Dios ngadto sa yuta.

2 Ug ang una miadto, ug mibubo sa iyang panaksan ngadto sa yuta; ug dihay mitakboy nga usa ka makadaut ug mangotngot nga mga kabahong ngadto sa mga tawo nga adunay marka sa mapintas nga mananap, ug ngadto kanila nga misimba sa iyang larawan.

3 Ug ang ikaduha nga anghel mibubo sa iyang panaksan ngadto sa dagat; ug kini nahimo nga sama sa dugo sa usa ka patay nga tawo; ug ang matag buhi nga kalag namatay diha sa dagat.

4 Ug ang ikatulo nga anghel mibubo sa iyang panaksan ngadto sa mga suba ug sa mga tinubdan sa mga tubig; ug sila nahimong dugo.

5 Ug ako nakadungog sa anghel sa mga tubig nga nagaingon, Matarung ka, O Ginoo, nga mao karon, ug kani-adto, ug sa umaabot, kay ikaw nagahu-kom sa ingon.

6 Kay sila mipaagas sa dugo sa mga balaan ug sa mga profeta, ug ikaw mihatag kanila og dugo aron imnon; kay sila takos.

7 Ug ako nakadungog sa lain nga gikan sa halaran nga nagaingon, Bisan pa niana, Ginoong Dios nga Labing Gamhanan, tinoud ug matarung ang imong mga paghukom.

8 Ug ang ikaupat nga anghel mibubo sa iyang panaksan ngadto sa adlaw; ug ang gahum gihatag ngadto kaniya sa pagpaso sa mga tawo pinaagi sa kalayo.

9 Ug ang mga tawo gipasoan pinaagi sa hilabihan nga kainit, ug mipasipala sa ngalan sa Dios, nga adunay gahum ibabaw niini nga mga hampak; ug sila wala naghinulsol aron paghatag kaniya sa himaya.

10 Ug ang ikalima nga anghel mibubo sa iyang panaksan nganha sa lingkoranan sa mapintas nga mananap; ug ang iyang gingharian napuno sa kangitngit; ug sila nagpamahit sa ilang mga dila tungod sa kasakit,

11 Ug mipasipala sa Dios sa langit tungod sa ilang mga kasakit ug sa ilang mga kabahong, ug wala naghinulsol sa ilang binuhatan.

12 Ug ang ikaunom nga anghel mibubo sa iyang panaksan nganha sa dakung suba sa Eufrates; ug ang tubig dinhi niini namala, aron ang dalan sa mga hari sa silangan maandam.

13 Ug ako nakakita sa tulo ka mahugaw nga espiritu nga sama sa mga baki nga migawas gikan sa baba sa dragon, ug gikan sa baba sa mapintas nga mananap, ug gikan sa baba sa mini nga profeta.

14 Kay sila mao ang mga espiritu sa mga yawa, nga nagabuhat og mga milagro, nga nanagpangadto sa mga hari sa yuta ug sa tibuo kalibutan, aron sa pagtigom kanila ngadto sa gubat nianang daku nga adlaw sa Dios nga Labing Gamhanan.

15 Tan-awa, ako moabot sama sa usa ka kawatan. Bulahan siya nga nagatukaw, ug nagabantay sa iyang mga bisti, basin siya maglakaw nga hubo, ug sila makakita sa iyang kaulaw.

16 Ug siya mitigom kanila pagtingob ngadto sa usa ka dapit nga gitawag sa Hebreohanon nga pinulongan nga Armageddon.

17 Ug ang ikapito nga anghel mibubo sa iyang panaksan ngadto sa

kahanginan; ug dihay usa ka daku nga tingog nga migawas gikan sa templo sa langit, gikan sa trono, nga nagaingon, Natapos na.

18 Ug dihay mga tingog, ug mga dalugdog, ug mga kilat; ug dihay usa ka dakung linog, ang ingon wala pa mahitabo sukad nga adunay tawo sa yuta, hilabihan gayud ka kusog nga linog, ug hilabihan ka daku.

19 Ug ang dakung syudad nabahin ngadto sa tulo ka bahin, ug ang mga syudad sa kanasuran nangatumpag; ug ang bantuanon nga Babilonia miabot sa panumdoman atubangan sa Dios, aron ihatag ngadto kaniya ang kopa sa bino sa kabangis sa iyang kapungot.

20 Ug ang matag isla nangawala, ug ang mga bukid wala na nakaplagi.

21 Ug dihay nangatagak ngadto sa mga tawo nga usa ka dakung ulan sa yelo gikan sa langit, ang matag bato ingon ka bug-at sa usa ka talento; ug ang mga tawo mipaspala sa Dios tungod sa hampak sa ulan nga yelo; kay ang hampak niini hilabihan ka daku.

KAPITULO 17

UG dihay miduol nga usa sa pito ka anghel nga nagbaton sa pito ka panaksan, ug nakigsulti kanako, nga nagaingon ngari kanako, Dali ngari; ako mopakita kanimo sa paghukom sa bantuanon nga bigaon nga nagalingkod ibabaw sa daghang mga tubig:

2 Uban sa kang kinsa ang mga hari sa yuta nakahimo sa pakighilawas, ug ang mga lumolupyo sa yuta nahubog pinaagi sa bino sa iyang pakighilawas.

3 Busa siya midala kanako diha sa espiritu palayo ngadto sa kamingawan; ug ako nakakita og usa ka babaye nga nagsakay sa usa ka mapintas nga mananap nga ang bulok eskarlata, nga puno sa mga ngalan sa pagpasipala, nga adunay pito ka ulo ug napulo ka sungay,

4 Ug ang babaye gisul-oban og purporaug sa bulok nga eskarlata, ug gidayan-dayanan sa bulawan ug sa mahalon nga mga bato ug mga perlas, nga adunay

usa ka bulawan nga kopa diha sa iyang kamot nga puno sa mga dulumtanan ug kahugaw sa iyang pakighilawas:

5 Ug nganha sa iyang agtang nahisulat ang usa ka ngalan, MISTERYO, BABILONIA ANG BANTUGAN, ANG INAHAN SA MGA BIGAON UG MGA DULUMTANAN SA YUTA.

6 Ug ako nakakita sa babaye nga nahubog sa dugo sa mga balaan ug sa dugo sa mga martir ni Jesus: ug sa diha nga ako nakakita kaniya, ako nahibulong uban sa daku nga pagdayeg.

7 Ug ang anghel miingon ngari kanako, Ngano nga ikaw natingala? Ako mosulti kanimo sa misteryo sa babaye, ug sa mapintas nga mananap nga nagadala kaniya, nga adunay pito ka ulo ug napulo ka sungay.

8 Ang mapintas nga mananap nga imong nakita mao kaniadto, ug nawala; ug mosaka pagawas gikan sa bung-aw nga walay kinutoban, ug moadto sa kalaglagan: ug sila nga nagpuyo sa yuta mahibulong, kang kansang mga ngalan wala nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi gikan sa pagkatukod sa kalibutan, sa diha nga sila magatan-aw sa mapintas nga mananap nga mao kaniadto, ug nawala, ug bisan pa anaa.

9 Ug ania ang hunahuna nga adunay kaalam. Ang pito ka ulo mao ang pito ka bukid, nga sa ibabaw niini ang babaye nagalingkod.

10 Ug adunay pito ka hari: ang lima napukan, ug ang usa ania, ug ang usa wala pa moabot; ug sa diha nga siya nagaabot, siya kinahanglan magpadayon sa usa ka hamubo nga panahon.

11 Ug ang mapintas nga mananap nga kaniadto, ug nawala, bisan nga siya mao ang ikawalo, ug iya sa pito, ug moadto sa kalaglagan.

12 Ug ang napulo ka sungay nga imong nakita mao ang napulo ka hari, nga wala pa nakadawat og gingharian; apan modawat og gahum ingon nga mga hari usa ka takna uban sa mapintas nga mananap.

13 Kini sila adunay usa ka hunahuna, ug magahatag sa ilang gahum ug kusog ngadto sa mapintas nga mananap.

14 Kini sila makiggubat sa Nating Karnero, ug ang Nating Karnero magabuntog kanila: kay siya Ginoo sa mga ginoo, ug Hari sa mga hari: ug sila nga uban kaniya mga tinawag, ug pinili, ug matinumano.

15 Ug siya nagaingon ngari kanako, Ang mga tubig nga imong nakita, diin ang bigaon nagalingkod, mao ang mga katawhan, ug mga panon, mga nasud, ug mga pinulongan.

16 Ug ang napulo ka sungay nga imong nakita diha sa mapintas nga mananap, kini sila magadumot sa bigaon, ug maghimo kaniya nga biniyaan ug hubo, ug magakaon sa iyang unod, ug magasunog kaniya pinaagi sa kalayo.

17 Kay ang Dios nagbutang diha sa ilang mga kasingkasing sa pagtuman sa iyang kabubut-on, ug sa pag-uyon, ug sa paghatag sa ilang gingharian ngadto sa mapintas nga mananap, hangtud nga ang mga pulong sa Dios matuman na.

18 Ug ang babaye nga imong nakita mao kanang bantugan nga syudad, nga nagahari ibabaw sa mga hari sa yuta.

KAPITULO 18

UG human niining mga butanga ako nakakita og lain nga anghel nga na-naug gikan sa langit, nga adunay daku nga gahum, ug ang yuta nahayagan pinaagi sa iyang himaya.

2 Ug siya misinggit sa hilabihan uban sa makusog nga tingog, nga nagaingon, Ang Babilonia nga bantugan napukan na, napukan na, ug nahimo nga pinuy-anan sa mga yawa, ug ang bilangoan sa matag mahugaw nga espiritu, ug usa ka halwa sa matag mahugaw ug dulumtanan nga langgam.

3 Kay ang tanang kanasuran nakinom sa bino sa kapungot sa iyang pakighilawas, ug ang mga hari sa yuta nakahimo og pakighilawas uban kaniya, ug ang mga magpapatigayon sa yuta misamot ka adunahan tungod

sa kadagaya sa iyang mga butang nga naghatag kaharuhay.

4 Ug ako nakadungog og lain nga tingog gikan sa langit nga nagaingon, Gawas gikan kaniya, akong katawhan, aron kamo dili makaambit sa iyang mga sala, ug aron kamo dili makadawat sa iyang mga hampak.

5 Kay ang iyang mga sala miabot na sa langit, ug ang Dios nahimumdum sa iyang kadautan.

6 Gantihi siya sama sa iyang pagganti kaninyo, ug kaduhaa ngadto kaniya sa makaduha sumala sa iyang mga buhat: diha sa kopa nga iyang gipuno ipuno ngadto kaniya sa makaduha.

7 Unsa ka daku nga siya naghimaya sa iyang kaugalingon, ug nagpuyo sa kaharuhay, mao man ka daku nga kasakit ug kaguol ang ihatag kaniya: kay siya nagaingon diha sa iyang kasingkasing, Ako naglingkod nga rayna, ug ako dili byuda, ug dili makakita sa kaguol.

8 Busa ang iyang mga hampak moabot sa usa ka adlaw, kamatayon, ug kasub-anan, ug kagutom; ug siya pagaugdawon pinaagi sa kalayo: kay kusgan ang Ginooing Dios kinsa nagahukom kaniya.

9 Ug ang mga hari sa yuta, kinsa nakakighilawas ug nagpuyo sa kaharuhay uban kaniya, magabakho tungod kaniya, ug magbangotan alang kaniya, sa diha nga sila makakita sa aso sa iyang pagkasunog,

10 Nga magatindog sa halayo tungod sa kahadlok sa iyang kasakit, nga nagaingon, Alaut, alaut kanang bantugan nga syudad nga Babilonia, kanang gamhanan nga syudad! kay sa usa ka takna ang imong hukom nahiabot.

11 Ug ang mga magpapatigayon sa yuta mohilak ug magsubo ibabaw kaniya; kay wala nay tawo nga mopalit pa sa ilang mga patigayon:

12 Ang patigayon sa bulawan, ug sa salapi, ug mahalon nga mga bato, ug sa mga perlas, ug manipis nga lino, ug purpora, ug sida, ug eskarlata, ug tanang tuino nga kahoy, ug tanang matang sa sudlanan nga binuhat sa marfil, ug sa

tanang matang sa mga sudlanan nga binuhat sa pinakamahal nga kahoy, ug sa tumbaga, ug puthaw, ug marmol,

13 Ug kaningag, ug mga pahunot, ug mga pandihog, ug frankinsenso, ug bino, ug lana, ug pino nga harina, ug trigo, ug sa mga mananap, ug karnero, ug mga kabayo, ug mga karwahe, ug mga ulipon, ug mga kalag sa mga tawo.

14 Ug ang mga bunga nga gikaibgan sa imong kalag nangawala na gikan kanimo, ug ang tanang mga butang nga maanindot ug matahum nangawala na gikan kanimo, ug ikaw dili na gayud makakaplag pa kanila.

15 Ang mga magpapatigayon niining mga butanga, nga nahimong adunahan pinaagi kaniya, motindog sa halayo tungod sa kahadlok sa iyang pag-antos, nga nagahilak ug nagabakho,

16 Ug nagaingon, Alaut, alaut, kad-tong bantugan nga syudad, nga gisul-oban sa manipis nga lino, ug purpora, ug eskarlata, ug gidayandayanan pinaagi sa bulawan, ug sa mahalon nga mga bato, ug sa mga perlas!

17 Kay sa usa ka takna ang ingon ka daku nga bahandi nahimong walay bili. Ug ang matag kapitan sa barko, ug ang tanang mga nanag-uban diha sa mga barko, ug ang mga marinero, ug ang ingon ka daghan sa mga nagpatigayon pinaagi sa dagat, mitindog sa halayo,

18 Ug misinggit sa diha nga sila nakakita sa aso sa iyang pagkasunog, nga nagaingon, Unsang syudara ang sama niining bantugan nga syudad!

19 Ug sila misablig og abog sa ilang mga ulo, ug misinggit, nga nagahilak ug nagabakho, nga nagaingon, Alaut, alaut, kanang bantugan nga syudad, dinhi niini nahimo nga adunahan ang tanang adunay mga barko sa dagat tungod sa hinungdan sa iyang pagkamahalon! kay sa usa ka takna siya nahimong biniyaan.

20 Paglipay ibabaw kaniya, ikaw langit, ug kamong balaan nga mga apostoles ug mga profeta; kay gipanimalos kamo sa Dios nganha kaniya.

21 Ug usa ka kusgan nga anghel ang mikuha og usa ka bato sama ka daku sa usa ka galingan, ug mitambog niini ngadto sa dagat, nga nagaingon, Sa ingon niana uban sa kapintas kanang bantugan nga syudad nga Babilonia pagalumpagon, ug dili na gayud makaplagan pa.

22 Ug ang tingog sa mga mag-aalpa, ug mga musikero, ug sa mga tigplawta, ug mga tigtrumpeta, dili na gayud madungog diha kanimo; ug walay batid sa pamuhat, sa bisan unsa nga buhat, ang makaplagan pa diha kanimo; ug ang tingog sa usa ka galingan dili na gayud madungog pa diha kanimo;

23 Ug ang kahayag sa usa ka kandila dili na gayud magadan-ag diha kanimo; ug ang tingog sa pamanhonon ug sa pangasaw-onon dili na gayud madungog diha kanimo: kay ang imong mga magpapatigayon mao ang bantugan nga mga tawo sa yuta; kay pinaagi sa imong mga paglumay ang tanang mga nasud nalingla.

24 Ug diha kaniya nakaplagan ang dugo sa mga profeta, ug sa mga balaan, ug sa tanan nga mga gipamatay ibabaw sa yuta.

KAPITULO 19

UG human niini nga mga butang ako nakadungog og usa ka makusog nga tingog sa daghan nga mga tawo sa langit, nga nagaingon, Aleluya; Kaluwasan, ug himaya, ug pasidungog, ug gahum, ngadto sa Ginoo nga atong Dios:

2 Kay tinoud ug matarung ang iyang mga paghukom: kay siya naghukom sa bantugan nga bigaon, nga nagadunot sa yuta pinaagi sa iyang pakighilawas, ug gipanimalos ang dugo sa iyang mga sulugoon diha sa iyang kamot.

3 Ug sa makausa pa sila miingon, Aleluya. Ug ang iyang aso miutbo hangtud sa kahangturan.

4 Ug ang kawhaan ug upat ka anciano ug ang upat ka mananap mihapa ug misimba sa Dios nga naglingkod sa tro-no, nga nagaingon, Amen; Aleluya.

5 Ug usa ka tingog migawas gikan sa trono, nga nagaingon, Dayega ang atong Dios, kamong tanan nga iyang mga sulugoon, ug kamo nga nahadlok kaniya, gagmay man ug dagku.

6 Ug ako nakadungog sama kini sa tingog sa usa ka dakung panon, ug sama sa dinaguok sa daghang mga tubig, ug sama sa dahunog sa makusog nga mga pagdalugdog, nga nagaingon, Aleluya: kay ang Ginoong Dios nga makagagahum sa tanan nagahari.

7 Magmaya kita ug magkalipay, ug maghatag og pasidungog ngadto kaniya: kay ang kasal sa Nating Karnero miabot na, ug ang iyang asawa nakaandam na sa iyang kaugalingon.

8 Ug ngadto kaniya gitugot nga siya mabistihan sa manipis nga lino, mahinlo ug maputi: kay ang manipis nga lino mao ang pagka matarung sa mga balaan.

9 Ug siya nagaingon ngari kanako, Isulat, Bulahan sila nga gitawag ngadto sa panihapon sa kasal sa Nating Karnero. Ug siya nagaingon ngari kanako, Kini mao ang tinoud nga mga panultihon sa Dios.

10 Ug ako mihapa sa iyang tiilan aron sa pagsimba kaniya. Ug siya miingon ngari kanako, Tan-awa nga ikaw dili magbuhat niini: ako imong isig ka sulugoon, ug sa imong mga igsoon nga nagbaton sa pagpamatuod ni Jesus: simbaha ang Dios: kay ang pagpamatuod ni Jesus mao ang espiritu sa profesiya.

11 Ug ako nakakita sa langit nga naabli, ug tan-awa usa ka puti nga kabayo; ug siya nga nagsakay diha kaniya gitawag nga Matinumanon ug Tinuod, ug diha sa pagkamatarung siya naghukom ug nakiggubat.

12 Ang iyang mga mata sama sa siga sa kalayo, ug diha sa iyang ulo ang daghan nga mga korona; ug siya adunay ngalan nga nahisulat, nga walay tawo nga nahibalo, apan siya mismo.

13 Ug siya nagsul-ob og usa ka bistri nga gituslob sa dugo: ug ang iyang ngalan gitawag Ang Pulong sa Dios.

14 Ug ang kasundalohan nga atua sa langit misunod kaniya sakay sa maputi nga mga kabayo, nagsul-ob og manipis nga lino, nga maputi ug mahinlo.

15 Ug gikan sa iyang baba nagagawas ang usa ka mahait nga espada, aron pinaagi niini siya motigbas sa mga kanasuran: ug siya mohari kanila uban sa sungkod nga puthaw: ug siya nagatunob sa pigsanaan sa kabangis ug kapungot sa Labing Gamhanan nga Dios.

16 Ug siya nagabaton diha sa iyang bistri ug sa iyang dapidapi sa usa ka ngalan nga nahisulat, HARI SA MGA HARI, UG GINOO SA MGA GINOO.

17 Ug ako nakakita sa usa ka anghel nga nagatindog diha sa adlaw; ug siya misinggit pinaagi sa usa ka makusog nga tingog, nga nagaingon ngadto sa tanan nga mga langgam nga naglupad taliwala sa langit, Dali ug tigoma ang inyong kaugalingon ngadto sa panihapon sa daku nga Dios;

18 Aron kamo makakaon sa unod sa mga hari, ug sa unod sa mga kapitan, ug sa unod sa mga tawo nga kusgan, ug sa unod sa mga kabayo, ug kanila nga nanagsakay kanila, ug sa unod sa tanang tawo, gawasnon man ug ulipon, gagmay man ug dagku.

19 Ug ako nakakita sa mapintas nga mananap, ug sa mga hari sa yuta, ug sa ilang mga kasundalohan, nga nanagtigom pagtingob aron sa pagpakiggubat batok kaniya nga nagsakay sa kabayo, ug batok sa iyang kasundalohan.

20 Ug ang mapintas nga mananap nadakpan, ug uban kaniya ang mini nga profeta nga naghimo og mga milagro sa atubangan niya, nga pinaagi niini siya milingla kanila nga nakadawat sa marka sa mapintas nga mananap, ug kanila nga misimba sa iyang larawan. Kini silang duha gitambog nga buhi ngadto sa usa ka linaw nga kalayo nga nagadilaab sa Asupre.

21 Ug ang nahibilin gipamatay pinaagi sa espada niya nga nagsakay diha sa

kabayo, nga ang maong espada migula gikan sa iyang baba: ug ang tanan nga mga langgam nangabusog sa ilang mga unod.

KAPITULO 20

Ug ako nakakita sa usa ka anghel nga nanaug gikan sa langit, nga nagabaton sa yawe sa bung-aw nga walay kinutoban ug usa ka daku nga kadena ang anaa sa iyang kamot.

2 Ug iyang gidakop ang dragon, kad-tong karaan nga bitin, nga mao ang Yawa, ug Satanas, ug migapos kaniya sulod sa usa ka libo ka tuig.

3 Ug mitambog kaniya ngadto sa bung-aw nga walay kinutoban, ug mibilanggo kaniya, ug mibutang og usa ka selyo nganha kaniya, aron siya dili na makalingla pa sa mga nasud, hangtud nga ang usa ka libo ka tuig matapos: ug human niana siya kinahanglan buhian sa hamubo nga panahon.

4 Ug ako nakakita og mga trono, ug sila milingkod nganha kanila, ug ang paghukom gihatag ngadto kanila: ug ako nakakita sa mga kalag nila nga gipamutlan sa ulo tungod sa pagsaksi mahitungod ni Jesus, ug tungod sa pulong sa Dios, ug nga wala nakasimba sa mapintas nga mananap, ni sa iyang larawan, ni nakadawat sa iyang marka diha sa ilang mga agtang, o diha sa ilang mga kamot; ug sila nangabuhi ug naghari uban ni Cristo sulod sa usa ka libo ka tuig.

5 Apan ang uban sa mga patay wala nabuhi pag-usab hangtud ang usa ka libo ka tuig natapos. Kini mao ang unang pagkabanhaw.

6 Bulahan ug balaan siya nga adunay bahin sa una nga pagkabanhaw: sa mga ingon niana ang ikaduha nga kamatayon walay gahum, apan sila mahimo nga mga pari sa Dios ug ni Cristo, ug mohari uban kaniya sulod sa usa ka libo ka tuig.

7 Ug sa diha nga ang usa ka libo ka tuig natapos na, si Satanas buhian gikan sa iyang bilangoan,

8 Ug siya mogawas aron sa paglingla sa kanasuran nga anaa sa upat ka bahin sa yuta, Gog ug Magog, aron sa pagtigom pagtingob kanila sa pagpakiggubat: kang kansang kadaghanon sama sa balas sa dagat.

9 Ug sila mitungas diha sa gilapdon sa yuta, ug gilibotan ang kampo sa mga balaan, ug sa hinigugma nga syudad: ug ang kalayo nanaug gikan sa Dios pagawas sa langit, ug milamoy kanila.

10 Ug ang yawa nga milingla kanila gitambog ngadto sa linaw nga kalayo ug Asupre, diin atua ang mapintas nga mananap ug ang mini nga profeta, ug pagasakiton sa adlaw ug gabii hangtud sa kahangturan.

11 Ug ako nakakita sa usa ka dakung maputi nga trono, ug kaniya nga naglingkod diha niini, gikan sa kang kinsang nawong ang yuta ug ang langit mikalagiw; ug wala nay nakaplagan nga dapit alang kanila.

12 Ug ako nakakita sa mga patay, gagmay ug dagku, nga nagtingod atubangan sa Dios; ug ang mga basahon giablihan: ug lain nga basahon ang giablihan, nga mao ang basahon sa kinabuhi: ug ang mga patay gihukman gikan sa mga butang nga nahisulat diha sa mga basahon, sumala sa ilang mga buhat.

13 Ug ang dagat mitugyan sa mga patay nga anaa niini; ug ang kamatayon ug impyerno mitugyan sa mga patay nga anaa kanila: ug sila gihukman ang magtag tawo sumala sa ilang mga buhat.

14 Ug ang kamatayon ug impyerno gitambog ngadto sa linaw nga kalayo. Kini mao ang ikaduha nga kamatayon.

15 Ug si bisan kinsa nga wala nakaplagi nga nahisulat sa basahon sa kinabuhi gitambog ngadto sa linaw nga kalayo.

KAPITULO 21

Ug ako nakakita sa usa ka bag-o nga langit ug sa usa ka bag-o nga yuta: kay ang una nga langit ug ang una nga yuta nangahanaw na; ug wala nay dagat.

2 Ug ako si Juan nakakita sa balaan nga syudad, ang bag-o nga Jerusalem, nga nagakanaug gikan sa Dios pagawas sa langit, giandam sama sa usa ka pangasaw-onon nga gidayandayanan alang sa iyang bana.

3 Ug ako nakadungog og usa ka makusog nga tingog gikan sa langit nga nagaingon, Tan-awa, ang tabernakulo sa Dios anaa uban sa mga tawo, ug siya mopuyo uban kanila, ug sila mahimo nga iyang katawhan, ug ang Dios mismo maanaa uban kanila, ug mahimo nga ilang Dios.

4 Ug ang Dios mopahid sa tanang mga luha gikan sa ilang mga mata; ug wala nay kamatayon, ni kaguol, ni paghilak, ni aduna pay bisan unsa nga kasakit: kay ang daan nga mga butang nanganaw na.

5 Ug siya nga naglingkod diha sa trono miingon, Tan-awa, ako magbuhat sa tanang mga butang nga bag-o. Ug siya miingon ngari kanako, Isulat: kay kini nga mga pulong tinoud ug matinumano.

6 Ug siya miingon ngari kanako, Kini nahimo na. Ako ang Alfa ug ang Omega, ang sinugdang ug ang kataposan. Ako mohatag ngadto kaniya nga giuhaw sa tuboran sa tubig sa kinabuhi nga walay bayad.

7 Siya nga nagapadaug makapanunod sa tanan nga mga butang; ug ako mahimo nga iyang Dios, ug siya mahimo nga akong anak.

8 Apan ang mahadlok, ug dili matinoohon, ug ang dulumtanan, ug mga mamumuno, ug mga bigaon, ug mga lumayan, ug mga magsisimba ug diosdios, ug tanan nga mga bakakon, makaangkon sa ilang bahin diha sa linaw nga nagadilaab sa kalayo ug Asupre: nga mao ang ikaduha nga kamatayon.

9 Ug dihay miduol kanako ang usa sa pito ka anghel nga adunay pito ka panaksan nga puno sa pito ka kataposang mga hampak, ug nakigsulti kanako, nga nagaingon, Duol ngari, ako

mopakita kanimo sa pangasaw-onon, ang asawa sa Nating Karnero.

10 Ug siya midala kanako diha sa espiritu palayo ngadto sa usa ka daku ug habog nga bukid, ug mipakita kanako sa daku nga syudad, ang balaan nga Jerusalem, nga nagakanaug pagawas sa langit gikan sa Dios,

11 Nga nagabaton sa himaya sa Dios: ug ang iyang kahayag nahisama ngadto sa usa ka bato nga labing mahal, bisan sama sa bato nga jasper, tin-aw sama sa kristal;

12 Ug adunay paril nga daku ug hataas, ug adunay napulo ug duha ka ganghaan, ug diha sa mga ganghaan ang napulo ug duha ka anghel, ug mga ngalan nga gipanulat dinhi niini, nga mao ang mga ngalan sa napulo ug duha ka tribo sa mga anak ni Israel:

13 Sa silangan tulo ka ganghaan; sa amihanan tulo ka ganghaan; sa habagatan tulo ka ganghaan; ug sa kasadpan tulo ka ganghaan.

14 Ug ang paril sa syudad adunay napulo ug duha ka patukoranan, ug diha kanila ang mga ngalan sa napulo ug duha ka apostoles sa Nating Karnero.

15 Ug siya nga nakigsulti kanako adunay usa ka bulawan nga tigbaw aron pagsukod sa syudad, ug sa mga ganghaan niini, ug sa paril niini.

16 Ug ang syudad napahiluna nga upat ka kuwadrado, ug ang kataas-on sama ka daku sa kalapdon: ug siya misukod sa syudad pinaagi sa tigbaw, napulo ug duha ka libo ka estadyon. Ang kataason ug kalapdon ug ang kahabugon niini managsama.

17 Ug siya misukod sa paril niini, usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka maniko, sumala sa sukod sa usa ka tawo, nga mao, ang iya sa anghel.

18 Ug ang pagkatukod sa paril niini nagagamit ug jasper: ug ang syudad lunsay nga bulawan, sama sa tin-aw nga salamin.

19 Ug ang mga patukoranan sa paril sa syudad gidayandayanan sa tanan nga matang sa mga bato nga mahal. Ang

una nga patukoranan jasper; ang ikaduha, safiro; ang ikatulo, usa kalsedonya; ang ikaupat, usa ka esmeralda;

20 Ang ikalima, sardonika; ang ika-unom, sardio; ang ikapito, krisolita; ang ikawalo, berilo; ang ikasiyam, usa ka topasyo; ang ikanapulo, usa ka krisopraso; ang ikanapulo ug usa, usa ka jasinto; ug ang ikanapulo ug duha, usa ka amatista.

21 Ug ang napulo ug duha ka ganghaan napulo ug duha ka perlas: ang matag pipila ka ganghaan gibuhat gikan sa usa ka perlas: ug ang dalan sa syudad hinimo sa lunsay nga bulawan, kini sama sa usa ka sihang nga salamin.

22 Ug ako walay nakita nga templo dinhi niini: kay ang Ginoong Dios nga Labling Gamhanan ug ang Nating Karnero mao ang templo niini.

23 Ug ang syudad wala nagkinahanglan og adlaw, ni sa bulan, aron sa pagpadan-ag niini: kay ang himaya sa Dios nagadan-ag niini, ug ang Nating Karnero mao ang kahayag niini.

24 Ug ang mga nasud nila nga mga naluwas magalakaw diha sa kahayag niini: ug ang mga hari sa yuta magdala sa ilang himaya ug pasidungog ngadto niini.

25 Ug ang mga ganghaan niini dili gayud sirhan sa tibukok adlaw: kay walay kagabhion didto.

26 Ug sila modala sa himaya ug dungog sa mga nasud ngadto niini.

27 Ug sa walay bisan unsa nga paagi nga makasulod ngadto niini ang bisan unsang butang nga makapahugaw, ni ang bisan unsa nga nagahimo og dulumtanan, o nagahimo og bakak: apan sila nga nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi sa Nating Karnero.

KAPITULO 22

UG siya mipakita kanako sa usa ka putli nga suba sa tubig sa kinabuhi, matin-aw sama sa kristal, nga nagagawas gikan sa trono sa Dios ug sa Nating Karnero.

2 Diha sa taliwala sa dalan niini, ug diha sa matag kilid sa suba, didto ang

kahoy sa kinabuhi, nga nagbunga og napulo ug duha ka matang sa mga bunga, ug naghatag sa iyang bunga matag bulan: ug ang mga dahon sa kahoy alang sa pag-ayo sa mga kanasuran.

3 Ug wala nay tunglo: apan ang trono sa Dios ug sa Nating Karnero manaa niini; ug ang iyang mga sulugoon molalagad kaniya:

4 Ug sila makakita sa iyang nawong; ug ang iyang ngalan maanaa sa ilang mga agtang.

5 Ug wala nay gabii didto; ug sila dili na magkinahanglanog kandila, ni sa kahayag sa adlaw; kay ang Ginoong Dios nagahatag kanila og kahayag: ug sila mohari hangtud sa kahangturan.

6 Ug siya miingon ngari kanako, Kini nga mga panultihon matinumanon ug tinoud: ug ang Ginoong Dios sa balaan nga mga profeta mipadala sa iyang anghel aron sa pagpakita ngadto sa iyang mga sulugoon sa mga butang nga kinahanglan nga mahitabo sa dili madugay.

7 Tan-awa, ako moabot sa madali: bulahan siya nga nagabantay sa mga panultihon sa profesiya niini nga basahon.

8 Ug ako si Juan nakakita niining mga butanga, ug nakadungog kanila. Ug sa diha nga ako nakadungog na ug nakakita, ako mihapa aron sa pagsimba atubangan sa mga tiil sa anghel nga mipakita kanako niining mga butanga.

9 Unya nagaingon siya ngari kanako, Tan-awa nga ikaw dili magbuhat niini: kay ako imong isigka sulugoon, ug sa imong mga igsoon nga mga profeta, ug kanila nga nagbantay sa mga panultihon niini nga basahon: simbaha ang Dios.

10 Ug siya nagaingon ngari kanako, Ayaw selyohi ang mga panultihon sa profesiya niini nga basahon: kay ang panahon haduol na.

11 Siya nga dili matarung, tugoti siya nga magpaka dili matarung sa gihapon: ug siya nga mahugaw, tugoti siya magmahugaw sa gihapon: ug siya nga matarung, tugoti siya nga magmatarung sa

gihapon: ug siya nga balaan, tugoti siya nga magbalaan sa gihapon.

12 Ug, tan-awa, Ako moabot sa madali; ug ang akong ganti uban kanako, sa paghatag sa matag tawo sumala sa unsa man nga iyang nabuhat.

13 Ako ang Alfa ug ang Omega, ang sinugdan ug ang kataposan, ang una ug ang naulahi.

14 Bulahan sila nga nagbuhat sa iyang kasugoan, aron sila makabaton og katungod sa kahoy sa kinabuhi, ug mahimo nga mosulod agi sa mga ganghaan ngadto sa syudad.

15 Kay sa gawas anaa ang mga iro, ug mga lumayan, ug mga bigaon, ug mga mamumuno, ug mga magsisimba og diosdios, ug si bisan kinsa nga naghigugma ug nagahimo og bakak.

16 Ako si Jesus nagpadala sa akong anghel aron sa pagpamatuod nganha kaninyo niining mga butanga diha sa mga iglesya. Ako mao ang gamot ug kaliwat ni David, ug ang mahayag ug bituon sa kabuntagon.

17 Ug ang Espiritu ug ang pangasaw-onon nag-ingon, Dali. Ug tugoti siya nga

nagapakadungog nga moingon, Dali. Ug tugoti siya nga giuhaw nga moduol. Ug si bisan kinsa nga buot, tugoti siya nga mokuha sa tubig sa kinabuhi nga walay bayad.

18 Kay ako nagpamatuod ngadto sa matag tawo nga nagapakadungog sa mga pulong sa profesiya niini nga basahon, Kon adunay tawo nga modugang ngadto niining mga butanga, ang Dios modugang ngadto kaniya sa mga hampak nga nahisulat niini nga basahon:

19 Ug kon adunay tawo nga mokuha gikan sa mga pulong sa basahon niini nga profesiya, ang Dios mokuha sa iyang bahin gikan sa basahon sa kinabuhi, ug gikan sa balaan nga syudad, ug gikan sa mga butang nga nahisulat niini nga basahon.

20 Siya nga nagapamatuod niining mga butanga nagaingon, Sa pagkatinuod ako moabot sa madali. Amen. Bisn sa ingon, dali, Ginoong Jesus.

21 Ang grasya sa atong Ginoong Jesus Cristo mag-uban kaninyong tanan. Amen.

ANG PLANO SA DIOS SA IMONG KALUWASAN

Higala, kon kita makasala sa balaod sa atong kagamhanan labing siguro nga mangandam kita sa pag-atubang sa hukmanan atol sa bista aron kita makalikay sa hukom sa silot. Apan ang labing angay natong pangandaman mao ang pag-atubang sa hukmanan sa Dios. Tungod kay kita nakasala man batok Kaniya, labing siguro usab nga kita moatubang sa iyang hukmanan aron modawat sa hukom sa silot. Apan aron kita makalikay sa maong dakung silot, ang Biblia naghatag kanato niining mosunod nga kasayuran:

UNA, ANG TANANG TAWO NAKASALA.

Gikan pa ni Adam ang tawo nakasala na ug kitang tanan natawo nga makasala. "Kay ang tanan nakasala, ug nakabsan sa himaya sa Dios." *Roma 3:23* Sa hunahuna, sa pagsulti, ug binuhatan mahimo nga kita makasala.

IKADUHA, ANG TANANG MAKASASALA SILOTAN.

"Ang bayad sa sala mao ang kamatayon," *Roma 6:23*. Ang kamatayon nagpasabot sa pagkabalag sa tawo gikan sa Dios. Impyerno ang isilot sa mga nahimulag sa Dios. Ang matag usa kanato "gihukman na sa silot." *Juan 3:18*. Nagkinahanglan kita og usa ka Manluluwas.

IKATULO, ANG DIOS MIHATAG SA IYANG BUGTONG ANAK ARON PAGLUWAS SA MGA MAKASASALA.

"Kay ang Dios nahigugma gayud sa kalibutan, nga siya mihatag sa iyang bugtong nga Anak aron si bisan kinsa nga nagatoo kaniya dili malaglag, apan adunay kinabuhing walay katapusan." *Juan 3:16*. "Kay si Cristo usab sa makausa nag-antos tungod sa mga sala, ang matarung alang sa dili matarung, aron siya makadala kanato ngadto sa Dios, ingon nga gipatay diha sa unod, apan gibuhi pinaagi sa Espiritu." *I Pedro 3:18*. Tungod sa gugma sa Dios, mahimo na nga maluwas ang tawo karon kay "bisan makasasala pa kita si Cristo namatay alang kanato." *Roma 5:8*.

IKAUPAT, ANG TANANG MAKASASALA NGA MOTOO NI GINOONG JESUS MALUWAS.

Ang *Buhat 16:13* nag-ingon: "Too ni Ginoong Jesus Cristo, ug ikaw maluwas...". Dugang pa si Jesus nag-ingon "siya nga nagaduol kanako sa bisan unsa nga paagi dili nako isalikway." *Juan 6:37*. "Kay si bisan kinsa nga magatawag sa ngalan sa Ginoo maluwas." *Roma 10:13*. Busa, tawga siya karon pinaagi sa pag-ampo sama niining anaa sa ubos:

"Ginoong Jesus, pasayloa ako nga usa ka makasasala. Sukad karon ako mosalig kanimo. Dawaton ko ikaw nga akong Manluluwas. Sulod sa akong kasingkasing ug luwasa ako. Amen."

Ngalan: _____
Petsa sa pagdawat ni Jesus: _____

Basaha ang mga libro sa I Juan, Juan, ug Roma alang sa dugang mga kasayuran mahitungod sa kaluwasan. Among ikalipay kon ikaw mosulat kanamo ug kami usab mopadala kanimo og mga basahon nga mopalig-on sa imong pagtoo diha ni Cristo.